

ใบรับรองวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

เรื่อง ผลการใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์เรื่อง “การแนะแนวอาชีพ” ที่มีต่อเจตคติการเลือกอาชีพ
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

โดย นางสาวเกษราภรณ์ พุทธารักษ์

ได้รับอนุมัติให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีเทคนิคศึกษา

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(อาจารย์ ดร.มงคล หวังสถิตย์วงศ์)

26 มีนาคม 2550

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.กฤษณ์นต์ วัฒนารงค์)

กรรมการ

(ศาสตราจารย์ ดร.รัตนา ศิริพานิช)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชูศรี เลิศรัตน์เดชากุล)

ผลการใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์เรื่อง “การแนะแนวอาชีพ” ที่มีต่อเจตคติการเลือกอาชีพ
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

นางสาวเกษราภรณ์ พุทธารักษ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีเทคนิคศึกษา ภาควิชาครุศาสตร์เทคโนโลยี
บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
ปีการศึกษา 2549
ลิขสิทธิ์ของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

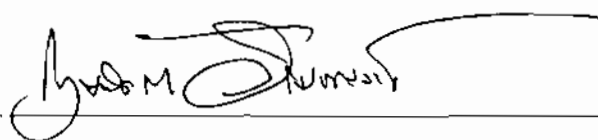
ชื่อ : นางสาวเกษราภรณ์ พุทธารักษ์
ชื่อวิทยานิพนธ์ : ผลการใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์เรื่อง “การแนะแนวอาชีพ” ที่มีต่อเจตคติ
การเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
สาขาวิชา : เทคโนโลยีเทคนิคศึกษา
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : รองศาสตราจารย์ ดร.กฤษมันต์ วัฒนามรงค์
ศาสตราจารย์ ดร.รัตนา ศิริพานิช
ปีการศึกษา : 2549

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ เรื่อง การแนะแนวอาชีพ และเปรียบเทียบเจตคติการเลือกอาชีพของผู้เรียนก่อนและหลังเรียนจากบทเรียนคอมพิวเตอร์ โดยผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานการวิจัยว่า เจตคติการเลือกอาชีพของผู้เรียนก่อนและหลังเรียนจากบทเรียนคอมพิวเตอร์เปลี่ยนแปลงไป โดยมีกลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านนาวิทยาตามอำเภอบ้านนาเดิม จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 60 คน โดยนำผลคะแนนจากแบบทดสอบความสนใจทางอาชีพก่อนและหลังเรียนจากบทเรียนคอมพิวเตอร์มาวิเคราะห์พบว่า กลุ่มตัวอย่าง มีเจตคติการเลือกอาชีพ เปลี่ยนแปลงไปจำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 68.3 ไม่เปลี่ยนแปลงจำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 31.7 การเปรียบเทียบด้วยสถิติ ไค - สแควร์ พบว่าคะแนนเจตคติการเลือกอาชีพของกลุ่มตัวอย่างก่อนและหลังเรียน เปลี่ยนแปลงไปอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย

(วิทยานิพนธ์มีจำนวนทั้งสิ้น 253 หน้า)

คำสำคัญ : การแนะแนวอาชีพ

.....อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

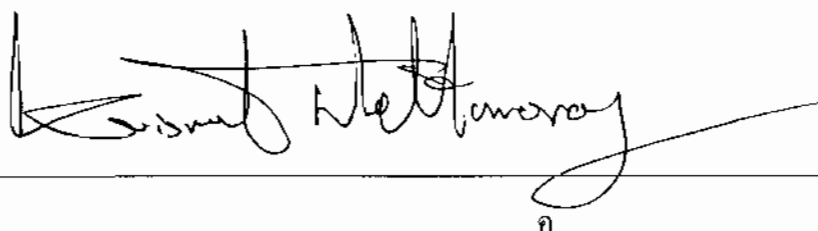
Name : Miss Kasraporn Puttarak
Thesis Title : The Effects of a Computer Program in Teaching on “Vocational Guidance”
toward Vocational Choice Attitudes of Grade 9 Students
Major Field : Technical Education Technology
King Mongkut’s Institute of Technology North Bangkok
Thesis Advisors : Associate Professor Dr.Krismant Whattananarong
Professor Dr.Ratana Siripanich
Academic Year : 2006

Abstract

The purposes of this study were to develop a computer program in teaching on “Vocational Guidance.” The hypothesis of this study was formulated that the attitudes of the students were changed after studying with the developed computer program. The samples were 60 students of grade 9 at Ban-Na Vittayakom School, Amphoe Ban-Nadern, Surathani province. The results from the Vocation Preference Inventory Test shown that there were 41 students (68.30 %) changed their attitudes and 19 students (31.70 %) did not changed their attitudes after studied with the program. A Chi-square statistic was used to compare the difference of the vocational preference scores before and after studying with the program found that there was a significant difference at the level of .01 in which it was relevant to the hypothesis.

(Total 253 pages)

Keywords : Vocational Guidance

Advisor

กิตติกรรมประกาศ

ในการทำวิทยานิพนธ์นี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.กฤษณ์ วัฒนารงค์ ประธานกรรมการที่ปรึกษา ศาสตราจารย์ ดร.รัตนา ศิริพานิช กรรมการที่ปรึกษา เป็นอย่างสูง ที่กรุณาสละเวลาอันมีค่ามารับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ทั้งสองท่านได้ให้ความรู้ คำแนะนำ และข้อคิดเห็นต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อผู้วิจัยเป็นอย่างมากในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ ทำให้วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จไปได้ด้วยดี

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชูศรี เลิศรัตน์เดชากุล ที่ได้กรุณาสละเวลามาเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ และตรวจแก้ไขวิทยานิพนธ์นี้ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ท่านผู้เชี่ยวชาญทางด้านต่างๆ ที่ได้กรุณาสละเวลามาเป็นผู้เชี่ยวชาญ ช่วยตรวจเนื้อหาของบทเรียน ตรวจบทเรียนคอมพิวเตอร์ ให้คำแนะนำ ให้คำปรึกษา ตลอดจนข้อเสนอแนะ อันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งแก่ผู้วิจัยในการทำวิทยานิพนธ์ตลอดมา

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ท่านผู้อำนวยการ คณะครู นักเรียน โรงเรียนบ้านนาวิทยาคม ที่กรุณาให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการทำวิจัยครั้งนี้

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณสำหรับทุนวิจัยบางส่วนที่ได้รับการอุดหนุนการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย สุดท่ายนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ บิดา มารดาและครอบครัว ที่ได้ให้ความรักให้การสนับสนุน เป็นกำลังใจ และเป็นผู้มีพระคุณยิ่งที่ทำให้ผู้วิจัยประสบความสำเร็จในการศึกษา มาโดยตลอด ตลอดจนพี่ๆ น้องๆ และเพื่อนๆ ที่คอยช่วยเหลือ ให้ความรัก ให้การสนับสนุน และเป็นกำลังใจ ทำให้ผู้วิจัยประสบผลสำเร็จในการจัดทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้

เกษราภรณ์ พุทธารักษ์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	จ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ก
กิตติกรรมประกาศ	ง
สารบัญตาราง	ช
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	2
1.3 สมมุติฐานของการวิจัย	3
1.4 ขอบเขตของการวิจัย	3
1.5 ข้อตกลงเบื้องต้น	3
1.6 คำจำกัดความในการวิจัย	3
1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	4
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	5
2.1 ความหมายของการแนะแนว	5
2.2 ทฤษฎี ที่เกี่ยวข้องกับการเลือกอาชีพ	6
2.3 หลักในการแนะแนวอาชีพ	11
2.4 ความหมายของเจตคติ	12
2.5 บทเรียนคอมพิวเตอร์	23
2.6 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	32
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย	35
3.1 ศึกษาข้อมูลเนื้อหา	35
3.2 กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	35
3.3 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	35
3.4 วิธีดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล	36
3.5 สถิติที่ใช้ในการเก็บวิเคราะห์ข้อมูล	36
บทที่ 4 ผลการวิจัย	39
4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง	39
4.2 การวิเคราะห์เจตคติการเลือกอาชีพของผู้เรียนก่อนและหลังเรียน จากบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเรื่อง “การแนะแนวอาชีพ”	40

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	45
5.1 สรุปผลการวิจัย	45
5.2 อภิปรายผล	45
5.3 ข้อเสนอแนะ	46
บรรณานุกรม	49
ภาคผนวก ก	53
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการประเมินคุณภาพสื่อการสอนด้านเนื้อหา	54
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการประเมินคุณภาพสื่อการสอนด้านการผลิต	55
หนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญประเมินคุณภาพเพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์	56
แบบประเมินคุณภาพสื่อการสอนด้านการผลิต	57
แบบประเมินคุณภาพสื่อการสอนด้านเนื้อหา	58
ภาคผนวก ข	59
การประเมินคุณภาพสื่อการสอนด้านเนื้อหา	60
การประเมินคุณภาพสื่อการสอนด้านการผลิต	60
การแสดงผลการใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเรื่อง “การแนะนำอาชีพ” ที่มีต่อเจตคติการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	61
การแจกแจงความถี่แบบไค-สแควร์ ของเจตคติการเลือกอาชีพของผู้เรียน ก่อนและหลัง เรียนจากบทเรียนคอมพิวเตอร์เรื่อง “การแนะนำอาชีพ”	63
ภาคผนวก ค	65
แผนการสอน	66
แบบทดสอบความสนใจทางอาชีพ	68
การแปลผลแบบทดสอบความสนใจทางอาชีพ	71
ภาคผนวก ง	247
บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง การแนะนำอาชีพ วิชาแนะแนว	248
ประวัติผู้วิจัย	253

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
4-1 แสดงจำนวนและร้อยละ จำแนกตามเพศของกลุ่มตัวอย่าง	39
4-2 แสดงจำนวนและร้อยละ จำแนกตามบุคลิกภาพที่กลุ่มตัวอย่าง ทำแบบทดสอบก่อนเรียน	40
4-3 แสดงจำนวนและร้อยละ จำแนกตามบุคลิกภาพที่กลุ่มตัวอย่าง ทำแบบทดสอบหลังเรียน	40
4-4 แสดงเจตคติการเลือกอาชีพของผู้เรียนก่อนและหลังเรียนจากบทเรียน คอมพิวเตอร์ช่วยสอนเรื่อง “การแนะแนวอาชีพ”	41
4-5 แสดงการแจกแจงความถี่แบบ ไค-สแควร์ ของเจตคติการเลือกอาชีพ ของผู้เรียนก่อนและหลังเรียนจากบทเรียนคอมพิวเตอร์เรื่อง “การแนะแนวอาชีพ”	43
ข-1 ผลการประเมินคุณภาพทางด้านเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา	60
ข-2 ผลการประเมินคุณภาพทางด้านเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญด้านการผลิต	60
ข-3 แสดงเจตคติการเลือกอาชีพของผู้เรียนก่อนและหลังเรียนจากบทเรียน คอมพิวเตอร์ช่วยสอนเรื่อง “การแนะแนวอาชีพ”	61
ข-4 แสดงการแจกแจงความถี่แบบ ไค-สแควร์ ของเจตคติการเลือกอาชีพ ของผู้เรียนก่อนและหลังเรียนจากบทเรียนคอมพิวเตอร์เรื่อง “การแนะแนวอาชีพ”	63

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันบุคคลในสังคมส่วนหนึ่ง มักประกอบอาชีพไม่ตรงกับสาขาที่จบการศึกษามา เนื่องจากตามปกติแล้วบุคคลแต่ละคนมีความต้องการแตกต่างกัน นับตั้งแต่ความต้องการทางอาหาร ที่อยู่อาศัย เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค ความปลอดภัย ความรัก ความสำเร็จ ความยอมรับนับถือจากบุคคลอื่น ความมั่นคงในชีวิต และความต้องการตามอุดมการณ์ของตนเอง ดังนั้น การเลือกงานอาชีพของแต่ละบุคคลจึงมีความสับสน เพราะแยกไม่ออกว่าต้องการอะไรมากกว่า ถ้าความต้องการที่อยู่ระดับเดียวกันขัดแย้งกันจนตัดสินใจไม่ได้ว่าจะเลือกจากความต้องการใดเป็นหลัก จึงมีความจำเป็นที่จะต้องรู้จักตัวเองให้ดี ในหลายๆ ด้านเช่น ความสามารถทางสติปัญญา ความสนใจ ความถนัดตามธรรมชาติ ประสบการณ์ สุขภาพ นิสัยใจคอ อุดมการณ์ หรือ เป้าหมายชีวิต ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะช่วยให้ประกอบอาชีพได้มีผลสำเร็จ ไม่พบความเบื่อหน่าย และ ยังช่วยให้เราพบความต้องการที่แท้จริง

การเริ่มต้นการเลือกอาชีพ จะเริ่มจากการเลือกอาชีพตรงกับความต้องการ ในการเลือกอาชีพ จะดีขึ้นถ้ามีความรู้ ความเข้าใจในอาชีพต่างๆ จากทฤษฎีพัฒนาการทางอาชีพของซูเปอร์ ม่องพรรณ (2529: 104-107) ซูเปอร์ ได้ศึกษาแบบแผนหรือแบบฉบับของอาชีพเป็นระยะเวลายาวถึง 20 ปี และได้เสนอขั้นพัฒนาการทางอาชีพเป็น 5 ขั้นตอนดังกล่าว

ขั้นที่ 1 ขั้นการเจริญเติบโต อยู่ในช่วงอายุตั้งแต่เกิดจนถึงอายุ 14 ปี เป็นขั้นของการพัฒนาความรู้สึกรู้จักคิดที่มีต่อตนเองหรืออัตมโนทัศน์ โดยเริ่มการพัฒนาจากการถือตนตามแบบบุคคล สำหรับในครอบครัวหรือในโรงเรียนในช่วงแรกของขั้นการเจริญเติบโตนี้ เด็กจะมีความต้องการและความเพ้อฝันมาก ส่วนความสนใจและความสามารถจะมีความสำคัญมากขึ้น เมื่อเด็กได้มีส่วนร่วมในสังคมเพิ่มขึ้น และมีโอกาสได้ทดสอบในสภาพความเป็นจริงมากขึ้น

ขั้นที่ 2 ขั้นสำรวจ ขั้นนี้บุคคลจะมีอายุระหว่าง 15-24 ปี เป็นขั้นของการสำรวจตัวเอง สำรวจอาชีพ ขณะอยู่ในโรงเรียน โดยสำรวจจากการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ หรือจากงานอดิเรก หรือจากการทำงานพิเศษ และทดลองสวมบทบาทงานหรืออาชีพนั้นๆ ในขั้นนี้เด็กจะเริ่มแสวงหาประสบการณ์จากการทำงาน และจากการทำกิจกรรมต่างๆ

ขั้นที่ 3 ขั้นสร้างหลักฐานเป็นขั้นที่บุคคลเริ่มประกอบอาชีพที่ถาวรอยู่ในช่วงอายุ 25-44 ปี เป็นช่วงที่บุคคลได้ค้นพบงานที่เหมาะสม มีความตั้งใจและความพยายามในการทำงานเพื่อได้ฝึกอาชีพที่ถาวร แต่ในระยะต้นๆ ของการสร้างหลักฐานนี้อาจมีการทดลองและเปลี่ยนอยู่บ้าง แต่บางคนอาจไม่ทดลองงาน หรือเปลี่ยนงาน

ขั้นที่ 4 ขั้นการคงไว้ซึ่งความมั่นคงทางอาชีพ หรือขั้นของชีวิตที่มั่นคง อยู่ในช่วงอายุ 45-64 ปี เป็นขั้นที่บุคคลมีความมั่นคงในการประกอบอาชีพ โดยจะดำเนินการประกอบอาชีพที่เลือกแล้ว และสร้างความก้าวหน้า ความมั่นคงในการประกอบอาชีพนั้น

ขั้นที่ 5 ขั้นความเสื่อมถอย เป็นขั้นที่บุคคลมีอายุ 65 ปี ขึ้นไป ขั้นนี้บุคคลจะเริ่มลดประสิทธิภาพในการประกอบอาชีพ เริ่มมีความเสื่อมถอยทั้งพลังปัญญา พลังทางร่างกาย มีการเปลี่ยนแปลงกิจกรรมของงานและหยุดงานนั้นไปในที่สุด หรืออาจมีกิจกรรมอื่นๆ งานครึ่งเวลา งานอดิเรก ทดแทนงานอาชีพเดิม

เนื่องจากขั้นที่ 2 เป็นขั้นที่เกี่ยวข้องกับการเลือกงานอาชีพของเด็กอย่างมากเพราะเป็นระยะที่เด็กกำลังเรียนจบชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จึงเป็นช่วงที่เหมาะสมในการแนะแนวอาชีพ เพื่อใช้เป็นแนวทางนำมาประกอบการพิจารณาตัดสินใจเลือกอาชีพที่เหมาะสมกับตัวเอง และเป็นแนวทางในการเลือกศึกษาต่อในสาขาที่เกี่ยวข้องและเหมาะสมกับอาชีพที่เลือกไว้ในอนาคต

ในประเทศไทยมีการนำแนวความคิดเรื่องการปฏิรูปการศึกษาโดยการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง และให้ความสำคัญกับการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โดยการใช้ Internet และระบบสารสนเทศเพื่อการเรียนการสอน โดยพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ขึ้น

จากปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยจึงได้คิดพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์เพื่อเข้ามามีส่วนร่วมกับการเรียนการสอนโดยนำเอาสื่อคอมพิวเตอร์ มาใช้ในการนำเสนอเนื้อหา เรื่องการแนะแนวอาชีพให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นและเพื่อให้มีการพัฒนาในการจัดสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ต่อไป อีกทั้งยังเป็นการส่งเสริมการนำเทคโนโลยีทางการศึกษาไปใช้ให้กว้างขวางมากยิ่งขึ้น และยังเป็นแนวทางประกอบการพิจารณาเลือกศึกษาต่อในสาขาที่เกี่ยวข้องและเหมาะสมกับอาชีพที่เลือกในอนาคต

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์เรื่อง “การแนะแนวอาชีพ”

1.2.2 ศึกษาเปรียบเทียบเจตคติการเลือกอาชีพของผู้เรียนก่อนและหลังเรียนจากบทเรียนคอมพิวเตอร์เรื่อง “การแนะแนวอาชีพ”

1.3 สมมติฐานของการวิจัย

เจตคติการเลือกอาชีพของผู้เรียนก่อนและหลังเรียนจากบทเรียนคอมพิวเตอร์ เรื่อง “การแนะแนวอาชีพ” เปลี่ยนแปลงไป

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

1.4.1 เนื้อหาที่นำมาสร้างเป็นบทเรียนคอมพิวเตอร์

เนื้อหาเป็นเรื่องการแนะแนวอาชีพ และแบบทดสอบความสนใจทางอาชีพโดยนำเสนอในรูปแบบบทเรียนคอมพิวเตอร์ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความสนใจในเทคโนโลยีทางการศึกษาแบบใหม่ และสร้างความเข้าใจให้กับผู้เรียนได้ง่าย

1.4.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านนาวิทยาคม อำเภอบ้านนาเดิม จังหวัดสุราษฎร์ธานี

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านนาวิทยาคม อำเภอบ้านนาเดิม จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยใช้วิธีการเลือกตัวอย่างแบบสะดวก (Accessible Sampling)

1.5 ข้อตกลงเบื้องต้น

แบบทดสอบนำมาจากแบบทดสอบความสนใจทางอาชีพ (The Vocation Preference Inventory Test) ของ (กรมการจัดหางาน, 2546)

1.6 คำจำกัดความในการวิจัย

1.6.1 เจตคติ หมายถึง การแสดงออกของมนุษย์ซึ่งเป็นกริยาท่าที่รวมๆ ของบุคคลที่เกิดจากความพร้อมหรือความโน้มเอียงของจิตใจภายใน ซึ่งแสดงออกต่อสิ่งเร้าหนึ่งๆ อันเป็นผลเนื่องมาจากการเรียนรู้ประสบการณ์ นอกจากนี้เจตคดียังเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้อง กับความรู้สึกลึกซึ้ง ความเชื่อ ความคิดเห็น และความรู้หรือความจริง รวมทั้งความรู้สึกที่เราประเมินค่าออกมาทั้งในทางบวก และในทางลบ

1.6.2 การแนะแนวอาชีพ หมายถึง กระบวนการที่ช่วยให้รู้จักโลกของอาชีพ เข้าใจอาชีพต่างๆ อย่างถูกต้อง รู้แนวทางในการประกอบอาชีพ สามารถตัดสินใจเลือกอาชีพ ช่วยในการเลือกศึกษาต่อตามวิชาชีพที่เลือก เตรียมตัวประกอบอาชีพนั้น จนสามารถยังชีพและสร้างเสริมความก้าวหน้าในอาชีพนั้นได้

1.6.3 บทเรียนคอมพิวเตอร์ หมายถึง บทเรียนที่ได้จัดไว้อย่างเป็นระบบเพื่อใช้กับคอมพิวเตอร์ โดยนำเสนอเนื้อหาในลักษณะของสื่อผสมหลายๆ อย่าง ทั้งข้อความ ภาพ เสียง การโต้ตอบ ที่ต้องการสอนกับผู้เรียนและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีปฏิสัมพันธ์กับคอมพิวเตอร์ ช่วยให้ผู้เรียน ได้เรียนรู้เนื้อหาวิชาต่างๆ ได้บรรลุผลตามความมุ่งหมายของรายวิชา

1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.7.1 ใช้เป็นบทเรียนสำหรับผู้ประสงค์จะเรียนรู้เรื่องการแนะแนวอาชีพ และเป็นแนวทางตัดสินใจเลือก ศึกษาต่อในสาขาที่เกี่ยวข้องกับอาชีพในอนาคต

1.7.2 เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาและวิจัยบทเรียนคอมพิวเตอร์ในการเรียนการสอนต่อไปในอนาคต

1.7.3 เพื่อส่งเสริมการนำเทคโนโลยีทางการศึกษามาใช้ให้กว้างขวางมากยิ่งขึ้น

บทที่ 2

แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยเรื่อง ผลการใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์เรื่อง “การแนะแนวอาชีพ” ที่มีต่อเจตคติ การเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ผู้วิจัยจึงรวบรวมแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

- 2.1 ความหมายของการแนะแนว
- 2.2 ทฤษฎี ที่เกี่ยวข้องกับการเลือกอาชีพ
- 2.3 หลักในการแนะแนวอาชีพ
- 2.4 เอกสารเกี่ยวกับเจตคติ
- 2.5 บทเรียนคอมพิวเตอร์
- 2.6 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 ความหมายของการแนะแนวอาชีพ

ได้มีผู้ให้ความหมายเกี่ยวกับการแนะแนวอาชีพไว้ดังนี้

วัชร (2523: 3) การแนะแนวอาชีพหมายถึง กระบวนการช่วยเหลือบุคคลในการเลือกอาชีพ การเตรียมตัวเพื่อประกอบอาชีพ การหาอาชีพ ตลอดจนการปรับปรุงและพัฒนาตนเองเพื่อให้เกิดความสำเร็จก้าวหน้าในการประกอบอาชีพนั้น

สำเนาวิ (2530: 200) การแนะแนวอาชีพหมายถึง กระบวนการช่วยเหลือบุคคลให้มีความสามารถในการเลือกอาชีพ การเตรียมตัวเพื่อประกอบอาชีพ และให้มีความก้าวหน้าในการประกอบอาชีพ

อุษณีย์ (2536: 200) การแนะแนวอาชีพหมายถึง กระบวนการช่วยเหลือบุคคลให้รู้จักเตรียมตัวเพื่อประกอบอาชีพ เลือกอาชีพที่เหมาะสมกับอุปนิสัยความสามารถของตนเอง และตัดสินใจเลือกอาชีพได้อย่างฉลาด มีความพึงพอใจในหน้าที่การงานเกิดความเจริญก้าวหน้าในหน้าที่การงาน

อภิชาติ (2537: 2) การแนะแนวอาชีพหมายถึง การให้คำปรึกษาและทดสอบเกี่ยวกับอาชีพ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือแนะนำผู้สมัครงาน และผู้ที่อยู่ในวัยทำงาน ตลอดจนนักเรียน นักศึกษา ที่ประสบปัญหาเกี่ยวกับการเลือกอาชีพ การเตรียมตัวเข้าประกอบอาชีพ การฝึกอาชีพ เพื่อเตรียมตัวเข้าทำงาน ตลอดจนการให้คำแนะนำในปัญหาต่างๆ ที่เกิดจากการทำงาน

วัชร (2523: 2) การแนะแนวอาชีพหมายถึง กระบวนการช่วยเหลือให้บุคคลรู้จักตนเอง และ
ได้ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ เพื่อจะได้ตัดสินใจเลือกอาชีพได้อย่างเหมาะสม และประสบความสำเร็จ
ในอาชีพที่เลือกนั้น สามารถทำประโยชน์ให้แก่ตนเองและประเทศชาติ

2.2 ทฤษฎี ที่เกี่ยวข้องกับการเลือกอาชีพ

2.2.1 ทฤษฎีการเลือกอาชีพ

2.2.1.1 ทฤษฎีการเลือกอาชีพ ตามทฤษฎีของฮอลแลนด์ เชื่อว่าบุคลิกภาพมีอิทธิพล
ต่อการเลือกอาชีพและบุคคลจะเลือกอาชีพที่เหมาะสมกับบุคลิกภาพของตนเอง โดยฮอลแลนด์
ได้เน้นว่าบุคลิกภาพเฉพาะอย่างจะมีความสัมพันธ์เกี่ยวกับอาชีพเฉพาะอย่าง และบุคลิกภาพแต่ละแบบ
มีความสอดคล้องกับสิ่งแวดล้อมทางอาชีพ (ผ่องพรรณ, 2529: 77-82)

ฮอลแลนด์ ได้แบ่งกลุ่มบุคลิกภาพและสิ่งแวดล้อม ที่สอดคล้องทางอาชีพ ไว้ 6 กลุ่ม คือ

กลุ่มที่ 1 บุคลิกภาพแบบจริงจัง ไม่คิดฝัน นิยมความจริง และสิ่งที่เป็นรูปธรรม (The
Realistic Type) ผู้มีบุคลิกภาพแบบนี้ จะชอบกิจกรรมที่ต้องใช้พลังกำลัง กิจกรรมที่สลับซับซ้อน
กิจกรรมที่เกี่ยวกับรูปธรรม ขาดทักษะทางภาษา ขาดทักษะในการสร้างสัมพันธภาพระหว่างบุคคล
หลีกเลี่ยงกิจกรรมที่ต้องสังคมกับบุคคลอื่น ก่อนข้างก้าวร้าว มีลักษณะความเป็นชาย มีค่านิยม
ทางการเมืองและเศรษฐกิจในรูปแบบที่มีระบบระเบียบแบบแผน ยึดถือประเพณีนิยม สำหรับอาชีพ
ที่สอดคล้องกับบุคลิกภาพดังกล่าวนี้ เช่น อาชีพที่ใช้แรงงาน อาชีพทางเทคนิค เป็นต้น

กลุ่มที่ 2 บุคลิกภาพแบบที่ต้องใช้ไหวพริบ และความคิดแบบนักวิชาการหรือผู้ที่ใช้
กิจกรรมทางปัญญาในการแก้ปัญหาและแสวงหาความรู้ (The Intellectual Type) ผู้ที่มีบุคลิกภาพ
แบบนี้จะชอบคิดชอบแก้ปัญหา ชอบใฝ่หาความรู้ สนใจงาน ชอบทำงานที่สลับซับซ้อน ชอบคิด
มากกว่าลงมือทำ ไม่คิดประเพณีนิยม สำหรับอาชีพที่สอดคล้องกับบุคลิกภาพดังกล่าวนี้ เช่น
นักวิทยาศาสตร์ นักคณิตศาสตร์ นักมนุษยวิทยา เป็นต้น

กลุ่มที่ 3 บุคลิกภาพชอบสมาคม สังคมกับบุคคลอื่น มีความสนใจสังคม (The Social Type)
ผู้มีบุคลิกภาพแบบนี้ชอบติดต่อเกี่ยวข้องกับผู้คน ชอบสนทนา ชอบแสดงตัว ความเป็นมิตร รื่นเริง
มีความรับผิดชอบ มีทักษะทางภาษา ต้องการความสนใจ มีลักษณะเป็นหญิง มักหลีกเลี่ยงการใช้
ความคิดเชิงปัญญาในการแก้ไขปัญหา มักจะแก้ปัญหาโดยคำนึงถึงความรู้สึก และการให้สัมพันธภาพ
ระหว่างบุคคล สำหรับอาชีพที่สอดคล้องกับบุคลิกภาพดังกล่าวนี้ เช่น นักสังคมสงเคราะห์
ครู อาจารย์ นักจิตบำบัด ผู้ให้คำแนะนำ เป็นต้น

กลุ่มที่ 4 บุคลิกภาพที่ทำตามระเบียบแบบแผน (The Conventional Type) ผู้ที่มีบุคลิกภาพ
แบบนี้ มักจะชอบใช้กิจกรรมทางภาษา ยึดถือประเพณี ชอบทำตามระเบียบแบบแผนให้คู่ควรกับ
การเป็นเจ้าของวัตถุ ชอบบทบาทของการเป็นผู้บังคับบัญชา มีลักษณะชอบตาม อาชีพที่สอดคล้อง

กับบุคลิกดังกล่าวนี้อย่างไร เช่น เลขานุการ เจ้าหน้าที่แผนกงานสารบรรณ พนักงานการเงิน สมุหบัญชี เป็นต้น

กลุ่มที่ 5 บุคลิกแบบกล้าคิดกล้าทำ มีธรรมชาติที่ชอบกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการวางแผน หรือผลประโยชน์ทางด้านเศรษฐกิจ (The Enterprising Type) ผู้มีบุคลิกภาพแบบนี้จะมีลักษณะของความเป็นผู้นำ มีความคิดริเริ่ม มีความเชื่อมั่นในตนเอง กล้าได้กล้าเสีย พร้อมทั้งจะเสี่ยง พร้อมทั้งจะทดลอง มีความเป็นอิสระ มีความสนใจอำนาจ มีความก้าวร้าวทางวาจา มีทักษะภาษาในการเจรจาซื้อขายและลงทุน มักจะหลีกเลี่ยงสถานการณ์ที่ต้องใช้กำลังความคิดเชิงปัญญาในระยะที่ยาว อาชีพที่เหมาะสมกับบุคลิกภาพดังกล่าวนี้ เช่น นักบริหารธุรกิจ ผู้อำนวยการ นักการเมือง นักประชาสัมพันธ์ เป็นต้น

กลุ่มที่ 6 บุคลิกภาพแบบมีศิลปะ (The Artistic Type) ผู้ที่มีบุคลิกภาพแบบนี้ จะมีอารมณ์สุนทรีย์ รักความสวยงาม มีความเป็นตัวของตัวเองสูง ชอบใช้ชีวิตและทำกิจกรรมโดยลำพัง ไม่ค่อยควบคุมตัวเอง โดยมักจะกระทำสิ่งต่างๆตามที่ใจปรารถนา มีความต้องการที่จะแสดงออกถึงลักษณะเฉพาะตัวของตน ชอบเผชิญปัญหาที่แสดงออกทางศิลปะ อาชีพที่สอดคล้องกับบุคลิกภาพดังกล่าวนี้ เช่น กวี ศิลปิน นักดนตรี นักประชาสัมพันธ์ ปฏิมากร เป็นต้น

อย่างไรก็ตาม หากบุคคลใดที่มีบุคลิกภาพไม่คงที่ และไม่สอดคล้องกับลักษณะอาชีพใด อาชีพหนึ่งดังกล่าวข้างต้น หรือไม่มีความสนใจหรือชอบด้านใดเลย เขาจะประสบปัญหาในการเลือกอาชีพ ซึ่งบุคคลเหล่านั้นจะต้องได้รับความช่วยเหลือจากผู้ให้คำปรึกษา และแนะแนวด้านอาชีพในด้านข้อมูลทางอาชีพ และฮอลแลนด์เสนอว่าถ้าบุคคลใดไม่สามารถเลือกอาชีพตามความสนใจและตามความต้องการเป็นลำดับแรกของตนได้ ก็จะเลือกอาชีพลำดับรองลงมา ซึ่งเหมาะกับบุคลิกภาพของบุคคลนั้นต่อไป แต่หากความต้องการหรือความชอบอาชีพต่างๆ ก้ำกึ่งกันก็จะทำให้บุคคลนั้นประสบปัญหาในการเลือกอาชีพ ซึ่งจะทำให้การเลือกอาชีพนั้นยากขึ้น นอกจากนั้นฮอลแลนด์ได้กล่าวอีกด้วยว่า ความคาดหวังที่เกี่ยวกับระดับการเลือกอาชีพของบุคคลจะขึ้นอยู่กับการศึกษาที่บุคคลสามารถประเมินความสนใจของตนเอง และรู้จักบุคลิกภาพของตนเอง มากน้อยเพียงใด ประกอบกับทั้งมีความรู้เกี่ยวกับอาชีพนั้นๆ มากน้อยเพียงใด

2.2.1.2 ทฤษฎีพัฒนาการทางอาชีพของซูเปอร์ ซึ่งได้ศึกษาแบบแผนหรือแบบฉบับของอาชีพเป็นระยะเวลายาวถึง 20 ปี และได้เสนอขั้นตอนพัฒนาการทางอาชีพเป็น 5 ขั้นตอนดังกล่าว (ผ่องพรรณ, 2529: 104-107)

ขั้นที่ 1 ขั้นการเจริญเติบโต อยู่ในช่วงอายุตั้งแต่เกิดจนถึงอายุ 14 ปี เป็นขั้นของการพัฒนาความรู้สึกนึกคิดที่มีต่อตนเอง โดยเริ่มการพัฒนาจากการถือตนตามแบบบุคคล สำหรับในครอบครัวหรือในโรงเรียนในช่วงแรกของขั้นการเจริญเติบโตนี้ เด็กจะมีความต้องการและความเพ้อฝันมาก

ส่วนความสนใจและความสามารถจะมีความสำคัญมากขึ้น เมื่อเด็กได้มีส่วนร่วมในสังคมเพิ่มขึ้น และมีโอกาสได้ทดสอบในสภาพความเป็นจริงมากขึ้น ทั้งนี้จำแนกเป็นระยะย่อยๆ 4 ระยะ คือ

ระยะที่ 1 เป็นระยะที่เด็กยังไม่สนใจเลือกอาชีพ ระยะนี้เด็กจะมีอายุอยู่ในช่วง 3 ปีแรกของชีวิต

ระยะที่ 2 ระยะเพื่อฝัน เป็นระยะที่เด็กมีอายุระหว่าง 4-10 ปี เป็นระยะที่เด็กจะคิดเรื่องอาชีพ ในลักษณะเพื่อฝัน และอาจมีการเล่นหรือแสดงบทบาทตามความเพื่อฝัน

ระยะที่ 3 ระยะความสนใจ เป็นระยะที่เด็กมีอายุระหว่าง 11-12 ปี ระยะนี้เด็กจะพิจารณาอาชีพตามความสนใจของตนเอง โดยใช้ความชอบและความสนใจเป็นหลักในการตัดสินใจเลือกอาชีพและกิจกรรม

ระยะที่ 4 ระยะความสามารถ เป็นระยะที่เด็กมีอายุระหว่าง 13-14 ปี ระยะนี้เด็กจะพิจารณาอาชีพ โดยคำนึงถึงความสามารถของตนเองรวมทั้งคำนึงถึงคุณสมบัติอื่นๆ ของตนและความต้องการอยากจะทำหรือต้องการฝึกงานเกี่ยวกับอาชีพนั้นๆ

ขั้นที่ 2 ขั้นสำรวจ ขั้นนี้บุคคลจะมีอายุระหว่าง 15-24 ปี เป็นขั้นของการสำรวจตัวเองสำรวจอาชีพ ขณะอยู่ในโรงเรียน โดยสำรวจจากการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆหรือจากงานอดิเรก หรือจากการทำงานพิเศษ และทดลองสวมบทบาทงานหรืออาชีพนั้นๆ ในขั้นนี้เด็กจะเริ่มแสวงหาประสบการณ์จากการทำงาน และจากการทำกิจกรรมต่างๆ สำหรับขั้นสำรวจนั้นแบ่งเป็นระยะย่อยๆ 3 ระยะ

ระยะที่ 1 ระยะเริ่มพิจารณา และทดลองเลือกอาชีพแต่ยังไม่ตัดสินใจ แน่นนอนอยู่ในช่วงอายุ 15-17 ปี โดยบุคคลจะพิจารณาตามความต้องการ ความสนใจ ความสามารถ ค่านิยม และโอกาสในการทำงาน สำหรับในระยะนี้นั้นจะมีการลองเลือกปฏิบัติ อกิปราย การทำงานเกี่ยวกับอาชีพต่างๆ ประสบการณ์อื่นๆ

ระยะที่ 2 ระยะหัวเลี้ยวหัวต่อของการพัฒนาด้านอาชีพ หรือระยะหัวเลี้ยวหัวต่อของการเลือกอาชีพ อยู่ในช่วงระหว่าง 18-21 ปี ระยะนี้เป็นระยะที่บุคคลเตรียมพิจารณาเลือกจากอาชีพตามสภาพความเป็นจริงมากขึ้น โดยพิจารณาจากลักษณะของตนเอง ลักษณะของงานอาชีพ และโอกาสที่จะได้งานทำ เป็นระยะที่บุคคลเตรียมตัวสู่โลกของงาน เตรียมตัวให้พร้อมในการทำงาน

ระยะที่ 3 ระยะทดลองปฏิบัติ อยู่ในช่วงอายุ 22-24 ปี เป็นระยะที่บุคคลได้ตัดสินใจเลือกอาชีพแล้ว และเริ่มทดลองปฏิบัติงานหรือทำงานในอาชีพที่เลือกนั้นๆ

ขั้นที่ 3 ขั้นสร้างหลักฐาน เป็นขั้นที่บุคคลเริ่มประกอบอาชีพที่ถาวร อยู่ในช่วงอายุ 25-44 ปี เป็นช่วงที่บุคคลได้ค้นพบงานที่เหมาะสม มีความตั้งใจและความพยายามในการทำงานเพื่อได้ฝึกอาชีพที่ถาวร แต่ในระยะอื่นๆ ของการสร้างหลักฐานนี้อาจมีการทดลองและเปลี่ยนอยู่บ้าง แต่บางคนอาจไม่ทดลองงาน หรือเปลี่ยนงาน สำหรับขั้นนี้แบ่งเป็นระยะย่อยๆ ได้ 2 ระยะ คือ

ระยะที่ 1 ระยะทดลองปฏิบัติงาน อยู่ในช่วง 25-30 ปี ระยะนี้เป็นระยะที่บุคคลประกอบอาชีพที่เลือกสรรแล้ว แต่อาจมีการเปลี่ยนแปลงงานหากบุคคลนั้นไม่พึงพอใจในงาน ซึ่งอาจจะมีการเปลี่ยนแปลงอีกหนึ่งหรือสองครั้ง จึงจะพบงานที่ยึดเป็นอาชีพถาวร สำหรับบางคนอาจไม่มีระยะนี้ คือ เขาประกอบอาชีพถาวรเลยไม่มีการเปลี่ยนแปลง

ระยะที่ 2 ระยะสร้างความมั่นคงในอาชีพ อยู่ในช่วงอายุ 31-44 ปี ระยะนี้บุคคลจะเริ่มทำงานตามแผนอาชีพที่กระจางชัด เพื่อสร้างงานให้มีความมั่นคง และพัฒนางานให้ก้าวหน้า

ขั้นที่ 4 ขั้นการคงไว้ซึ่งความมั่นคงทางอาชีพ หรือขั้นของชีวิตที่มั่นคง อยู่ในช่วงอายุ 45-64 ปี เป็นขั้นที่บุคคลมีความมั่นคงในการประกอบอาชีพ โดยจะดำเนินการประกอบอาชีพที่เลือกแล้ว และสร้างความก้าวหน้า ความมั่นคงในการประกอบอาชีพนั้น

ขั้นที่ 5 ขั้นความเสื่อมถอย เป็นขั้นที่บุคคลมีอายุ 65 ปี ขึ้นไป ขั้นนี้บุคคลจะเริ่มลดประสิทธิภาพในการประกอบอาชีพ เริ่มมีความเสื่อมถอยทั้งพลังปัญญา พลังทางร่างกาย มีการเปลี่ยนแปลงกิจกรรมของงานและหยุดงานนั้นไปในที่สุด หรืออาจมีกิจกรรมอื่นๆ งานครึ่งเวลา งานอดิเรก ทดแทนงานอาชีพเดิม สำหรับขั้นนี้แบ่งเป็นระยะย่อยๆ ได้ 2 ระยะ คือ

ระยะที่ 1 ระยะลดการทำงาน อยู่ในช่วง 65-70 ปี ขั้นนี้บุคคลจะเริ่มลดประสิทธิภาพการทำงานในอาชีพของตน การทำงานของบุคคลในช่วงนี้จะช้าลงไปบ้าง บางคนมีการเปลี่ยนหน้าที่การงาน ลักษณะงาน หรืออาจจะทำงานเป็นช่วงเวลา

ระยะที่ 2 ระยะเลิกประกอบอาชีพโดยสิ้นเชิง คือ ตั้งแต่อายุ 71 ปีขึ้นไป เป็นช่วงของการพักผ่อน หยุดประกอบอาชีพโดยสิ้นเชิง แต่บางคนอาจทำงานไปเรื่อยๆ จนสิ้นอายุขัย

จากทฤษฎีดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า การพิจารณาเลือกอาชีพของบุคคลจะเลือกอาชีพโดยมีการสำรวจตนเอง สำรวจอาชีพ และนำความสนใจ ความสามารถ ค่านิยม มาร่วมในการพิจารณาคัดสนใจเลือกอาชีพ

2.2.1.3 ทฤษฎีวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบของบุคคล (Trait and Factor Theory) (วัชร, 2523: 15-19)

ทฤษฎีเลือกอาชีพทฤษฎีนี้มีหลักการว่า บุคคลใช้วิจารณญาณตัดสินใจเลือกอาชีพโดยอาศัยหลักการวิเคราะห์ อาชีพประกอบกัน ทฤษฎีนี้มีรากฐานมาจากจิตวิทยาความแตกต่างระหว่างบุคคล (Psychology of Individual Differences) และจิตวิทยาประยุกต์ (Applied Psychology) โดยมีหลักการว่า บุคคลประกอบด้วยลักษณะหลายประการ เช่นความสามารถ ความถนัด ความสนใจ บุคลิกลักษณะ เป็นต้นว่า เป็นคนเก็บตัว แสดงตัว ใจเย็น ใจร้อน ซึ่งสำรวจและวัดได้ด้วยแบบทดสอบทางจิตวิทยาหรือแบบสำรวจ ตลอดจนใช้การสังเกตหรือการสัมภาษณ์ นอกจากนั้น ทฤษฎีนี้ ยังเน้นว่าบุคคลเลือกอาชีพโดยพิจารณาถึงลักษณะของอาชีพประกอบกับการพิจารณาตัวเอง เป็นต้นว่า การพิจารณาลักษณะอาชีพ ความต้องการของตลาดแรงงาน เวลา และทุนทรัพย์

ที่ใช้ในการเตรียมตัวประกอบอาชีพ ทฤษฎีนี้มีความเชื่อว่าการเลือกอาชีพของบุคคลไม่ใช่การลองผิดลองถูก แต่ต้องใช้ความคิดพินิจพิเคราะห์เป็นอย่างดี

ทฤษฎีนี้ได้มีการศึกษาลักษณะและองค์ประกอบของบุคคล ซึ่งมีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพสรุปได้ดังนี้ คือ

1. ความถนัดและสติปัญญาที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพ นอกจากนั้นยังเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จและความก้าวหน้าในการประกอบอาชีพด้วย

2. ความสนใจเป็นองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพ และมีอิทธิพลต่อความบากบั่นในการประกอบอาชีพนั้นมากน้อยเพียงใด

3. ค่านิยมของบุคคลที่มีต่ออาชีพ มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพ เป็นต้นว่า คนที่มีเมตตาชอบช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์อาจเลือกอาชีพนักสังคมสงเคราะห์ แพทย์ พยาบาล คนที่ขี้ดื้อความเป็นธรรมชาติในสังคม อาจเลือกอาชีพนักกฎหมาย

4. บุคคลแวดล้อมเป็นต้นว่า พ่อแม่ ญาติ ครู นักแนะแนว ล้วนมีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพของบุคคล เช่นบางคนเลือกอาชีพครูเพราะนิยมชมชอบครูของตน หรือบางคนเลือกอาชีพตามเพื่อนสนิทของตน

5. ผลสัมฤทธิ์ในการเรียน มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพ โดยที่บุคคลที่มีผลการเรียนดีในแขนงวิชาใดมักเลือกอาชีพในแขนงนั้น และบุคคลที่มีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนโดยทั่วไปในเกณฑ์ดีมีแนวโน้มจะเลือกอาชีพในระดับวิชาชีพ

6. ครอบครัวมีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพของบุคคล โดยที่ลูกบางคนจะเลือกอาชีพตามอาชีพของพ่อแม่ และสถานะเศรษฐกิจของครอบครัวมีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพของบุคคล ได้มีผู้ทำการวิจัยพบว่า บุคคลจากครอบครัวที่มีสถานะเศรษฐกิจสังคมระดับกลางจะเลือกอาชีพระดับสูงกว่าอาชีพของพ่อแม่ เนื่องจากคนชั้นกลางมักจะสนับสนุนให้ลูกเลือกอาชีพที่มีเกียรติและมีรายได้ดีกว่าพ่อแม่ เนื่องจากมีความสามารถพอที่จะสนับสนุนให้ศึกษาเล่าเรียนในระดับสูงกว่าตน

7. บุคลิกภาพและการปรับตัวมีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพ บุคคลที่มีบุคลิกลักษณะแตกต่างกัน เช่น มีลักษณะเป็นผู้นำ เป็นผู้ตาม ชอบเก็บตัว ชอบสังคม มีแนวโน้มที่จะเลือกอาชีพต่างกันตามความเหมาะสมกับบุคลิกภาพของตน นอกจากนั้นพบว่า การปรับตัวมีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพของบุคคล โดยบุคคลที่มีปัญหาในการปรับตัวจะเลือกอาชีพได้ช้ากว่าบุคคลที่ปรับตัวได้ดี ดังนั้นจึงไม่ควรเร่งให้บุคคลประเภทนี้เลือกอาชีพเร็วเกินไป ต้องให้เวลาเลือกอาชีพนานกว่าบุคคลที่ปรับตัวได้ดี

8. ถิ่นที่อยู่และค่านิยมในชุมชนมีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพ จากการวิจัยพบว่าเด็กที่มีถิ่นฐานในชนบทมักเลือกอาชีพที่ไม่ค่อยมีเกียรติและเป็นรายได้ไม่สูง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะค่าครองชีพในชนบทต่ำกว่าในเมือง ดังนั้นแม้รายได้เล็กน้อยก็ไม่กระทบกระเทือนการดำรงชีพ นอกจากนั้น

ค่านิยมในชุมชนมีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพด้วย จากการสังเกตพบว่าคนไทยในชนบทมักนิยมให้บุตรหลานเลือกอาชีพครู พยาบาล ทหาร เพราะถือว่าเป็นอาชีพที่น่าเชื่อถือ

สรุปได้ว่าทฤษฎีการเลือกอาชีพแบบวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบของบุคคลมีแนวคิดว่าการเลือกอาชีพได้รับอิทธิพลจากองค์ประกอบหลายประการ คือ ความถนัด สติปัญญา ความสนใจ ค่านิยมของบุคคลและชุมชน บุคคลแวดล้อม ผลสัมฤทธิ์ในการเรียน ครอบครัว บุคลิกภาพและการปรับตัวตลอดจนถิ่นที่อยู่อาศัย แต่ละบุคคลอาจได้รับอิทธิพลจากองค์ประกอบใดองค์ประกอบหนึ่ง มากน้อยต่างกัน หรืออาจได้รับอิทธิพลจากหลายองค์ประกอบ

2.3 หลักในการแนะแนวอาชีพ

หลักในการแนะแนวอาชีพ (วัชรวิ, 2523: 3-4) การดำเนินการแนะแนวอาชีพที่มีประสิทธิภาพนั้น ผู้ดำเนินการมีหลักยึดปฏิบัติดังนี้

1. การแนะแนวนั้นความแตกต่างระหว่างบุคคล การแนะแนวอาชีพมีหลักการที่จะช่วยให้บุคคลเลือกอาชีพและประกอบอาชีพได้เหมาะสมกับแต่ละบุคคล ฉะนั้นจึงจำเป็นต้องรู้จักผู้รับบริการแต่ละคน และคำนึงถึงความแตกต่างแต่ละบุคคลด้านต่างๆ เช่น ความสามารถ ความถนัด ความสนใจ บุคลิกลักษณะ สุขภาพ ฐานะเศรษฐกิจสังคม โดยมีกลวิธีศึกษาบุคคลเป็น รายการเป็นต้นว่า ใช้การสังเกต การสัมภาษณ์ ใช้แบบทดสอบต่างๆ

2. การแนะแนวยึดหลักสิทธิเสรีภาพของบุคคล การแนะแนวตระหนักในสิทธิและเสรีภาพของบุคคลในการที่จะเลือกอาชีพของตนเอง จะช่วยให้บุคคลรู้จักตนเองและอาชีพดีขึ้น เพื่อให้บุคคลได้ตัดสินใจเลือกอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยนักแนะแนวจะไม่เป็นผู้ทำหน้าที่ตัดสินใจให้แก่บุคคลผู้รับบริการ

3. การแนะแนวอาชีพเป็นกระบวนการต่อเนื่อง การที่บุคคลจะเลือกอาชีพได้อย่างเหมาะสมเป็นกระบวนการพัฒนาการโดยขึ้นอยู่กับระดับวุฒิภาวะของบุคคล เนื่องจากการที่จะเลือกอาชีพได้นั้น บุคคลจะต้องมีความสามารถในการใช้วิจารณญาณตัดสินใจ ซึ่งมีใช้สิ่งที่กระทำได้ง่ายในช่วงเวลาอันสั้น ฉะนั้นการแนะแนวอาชีพจะต้องมีการวางโครงการระยะยาวเริ่มตั้งแต่ประถมศึกษา

4. การแนะแนวอาชีพเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับเยาวชน การแนะแนวอาชีพเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับเยาวชนเนื่องจากอาชีพใหม่มีเพิ่มขึ้น ดังนั้นเยาวชนควรมีโอกาสได้ข้อมูลที่ถูกต้องเกี่ยวกับอาชีพเหล่านั้น ตลอดจนสามารถที่จะพินิจพิจารณาหาว่าโครงการประกอบอาชีพได้เหมาะสมกับตัวเอง

5. ผู้ทำหน้าที่แนะแนวอาชีพต้องมีคุณสมบัติของนักแนะแนวที่ดี และได้รับการฝึกอบรมทางการแนะแนวโดยเฉพาะ องค์ประกอบที่สำคัญอย่างหนึ่งของการแนะแนวอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้ทำหน้าที่แนะแนวต้องมีคุณสมบัติครบถ้วน โดยผ่านการศึกษาสาขาแนะแนวเป็นผู้มีประสบการณ์ มีบุคลิกภาพที่เหมาะสม

6. การเลือกประกอบอาชีพของบุคคลมีความสำคัญต่อตัวบุคคลและประเทศชาติ ถ้าประชาชนสามารถเลือกอาชีพได้อย่างเหมาะสม จะนำความเจริญรุ่งเรืองให้แก่ตนเอง และมีผลต่อความเจริญรุ่งเรืองของประเทศชาติด้วย

7. ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพเป็นสิ่งที่ต้องศึกษา เป็นต้นว่าข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะงาน สภาพการทำงาน รายได้ ความมั่นคงของอาชีพ คุณสมบัติในการประกอบอาชีพ ความต้องการของตลาดแรงงาน ตลอดจนการเตรียมตัวสมัครงาน

8. การตัดสินใจเลือกอาชีพควรมีความยืดหยุ่น เนื่องจากการวางโครงการประกอบอาชีพไม่ใช่ สิ่งที่กระทำได้ทันที แต่เป็นกระบวนการต่อเนื่องที่ใช้เวลาหลายปี ความเหมาะสมที่บุคคลจะเลือกอาชีพได้อาจเปลี่ยนแปลงได้ตามกาลเวลา เช่น ความเคลื่อนไหวของตลาดแรงงานอาจเปลี่ยนแปลงไป ดังนั้นการตัดสินใจเลือกอาชีพของบุคคลจึงควรมีความยืดหยุ่น

9. การแนะแนวอาชีพจะต้องคำนึงถึงความต้องการด้านเศรษฐกิจ และโอกาสที่บุคคลจะได้งานทำได้ด้วย

10. การแนะแนวอาชีพไม่ได้มีจุดประสงค์เพียงการช่วยให้บุคคลตัดสินใจเลือกอาชีพได้เท่านั้น แต่เป็นการช่วยให้บุคคลมีทัศนคติที่ถูกต้อง ปราศจากอคติ พิจารณาสังต่างๆ โดยใช้เหตุผลตลอดจนมีความรู้เกี่ยวกับอาชีพและมีทักษะในการตัดสินใจและการทำงาน

2.4 เอกสารเกี่ยวกับเจตคติ

2.4.1 ความหมายของเจตคติ

คำว่า เจตคติ ตรงกับภาษาอังกฤษว่า Attitude มีรากศัพท์มาจากภาษาละตินว่า Aptus แปลว่า โน้มเอียง เหมาะสม มีผู้ใช้คำอื่นในความหมายเดียวกันเช่น ทัศนคติ หรือ เจตณคติ ซึ่งมี นักการศึกษาและนักจิตวิทยาให้นิยาม หรือคำจำกัดความ สรุปได้ดังนี้

เจตคติ หมายถึง สภาพความพร้อมของสมองและประสาทอันได้จากประสบการณ์ และการตอบสนองทั้งทางตรง และโดยอิทธิพลของแต่ละบุคคลที่มีต่อสิ่งต่างๆ และสถานการณ์ทั้งหลายที่เกี่ยวข้องกัน (Allport, 1935: 810)

เจตคติ หมายถึง ความโน้มเอียงหรือความพร้อมที่จะแสดงพฤติกรรมทางหนึ่งทางใด (McDonald, 1959: 564)

เจตคติ หมายถึง ความรู้สึก ความนึกคิด และพฤติกรรมของแต่ละบุคคลต่อ สภาพแวดล้อม (Second and Backman, 1964: 97)

เจตคติ หมายถึง รูปแบบของความรู้สึกรู้สึก หรือพฤติกรรม ที่บุคคลมีความโน้มเอียงที่จะตอบสนองต่อวัตถุทางสังคม (Mehrens and Lehmann, 1973: 375)

เจตคติ หมายถึง ความโน้มเอียงที่จะแสดงในทางที่ชอบหรือไม่ชอบต่อสิ่งเร้าอย่างใดอย่างหนึ่ง เป็นต้นว่า กลุ่มชน ประเพณี หรือ สถาบันต่างๆ (Anastasi, 1981: 552)

เจตคติ หมายถึง ความรู้สึกที่แสดงออกอย่างมั่นคงต่อบุคคลหรือสถานการณ์ใดๆ ที่อาจเป็นไปในทางที่ดี (Positive) ชัดแจ้ง (Negative) หรือเป็นกลาง (Neutral) ก็ได้ ซึ่งเป็นผลของการรับรู้เกี่ยวกับลักษณะที่ดีหรือเลวของบุคคล หรือสถานการณ์นั้นๆ (ดวงเดือน, 2518: 3)

เจตคติ หมายถึง ความรู้สึกภายในของบุคคลที่มีต่อสิ่งหนึ่งอันเป็นผลจากประสบการณ์การเรียนรู้เกี่ยวกับสิ่งนั้น และความรู้สึกดังกล่าวจะเป็นตัวกำหนดให้บุคคลนั้นแสดงพฤติกรรมหรือแนวโน้มของการตอบสนองต่อสิ่งนั้นในทางใดทางหนึ่ง อาจเป็นทางสนับสนุน หรือโต้แย้งคัดค้าน (ไพศาล, 2531: 146)

เจตคติ หมายถึง ความรู้สึกพอใจ ชอบ ไม่พอใจ หรือไม่ชอบสิ่งใดสิ่งหนึ่ง (สงบ, 2529 : 42)

จากความหมายของเจตคติดังกล่าว ผู้ให้ความหมายส่วนใหญ่มีความเห็นสอดคล้องกัน ซึ่งสามารถสรุปความหมายของเจตคติได้ว่า เจตคติเป็นพฤติกรรมหรือความรู้สึกทางด้านจิตใจที่มีต่อสิ่งเร้าใดสิ่งเร้าหนึ่งในทางสังคม รวมทั้งเป็นความรู้สึกที่เกิดจากการเรียนรู้เกี่ยวกับสิ่งเร้าหรือเกี่ยวกับประสบการณ์ในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง

2.4.2 ลักษณะของการวัดเจตคติ

เจตคติเป็นความรู้สึกที่ซับซ้อนบอกลักษณะทางจิตใจ อารมณ์ของบุคคล ซึ่งอาจเป็นลักษณะที่ไม่แสดงออกมามีภายนอกให้บุคคลอื่นเห็นหรือเข้าใจก็ได้ ซึ่งมีลักษณะทั่วไปที่สำคัญ 5 ประการ ดังนี้ (ทิวาณี, 2549: 3-6)

2.4.2.1 เจตคติเป็นเรื่องของอารมณ์ (Feeling) อาจเปลี่ยนแปลงได้ตามเงื่อนไข หรือสถานการณ์ต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งบุคคลจะมีการกระทำที่เสแสร้งโดยแสดงออกไม่ให้ตรงกับความรู้สึกของคนเมื่อเขารู้ตัวหรือรู้ว่ามีคนสังเกต

2.4.2.2 เจตคติเป็นเรื่องเฉพาะตัว (Typical) ความรู้สึกของบุคคลอาจเหมือนกัน แต่รูปแบบการแสดงออกแตกต่างกันไป หรืออาจมีการแสดงที่เหมือนกัน แต่ความรู้สึกต่างกันก็ได้

2.4.2.3 เจตคติมีทิศทาง (Direction) การแสดงออกของความรู้สึกสามารถแสดงออกได้ 2 ทิศทาง เช่น ทิศทางบวกเป็นทิศทางที่สังคมปรารถนา และทิศทางลบเป็นทิศทางที่สังคมไม่ปรารถนา ได้แก่ ซื่อสัตย์-คดโกง, รัก-เกลียด, ชอบ-ไม่ชอบ, ขยัน-ขี้เกียจ เป็นต้น

2.4.2.4 เจตคติมีความเข้ม (Intensity) ความรู้สึกของบุคคลอาจเหมือนกันในสถานการณ์เดียวกัน แต่อาจแตกต่างกันในเรื่องความเข้มที่บุคคลรู้สึกมากน้อยต่างกัน เช่น รักมาก, รักน้อย, ขยันมาก, ขยันน้อย เป็นต้น

2.4.2.5 เจตคติต้องมีเป้า (Target) ความรู้สึกที่เกิดขึ้นลอยๆ ไม่ได้ เช่น รักพ่อรักแม่ ขยันเข้าชั้นเรียน ขี้เกียจทำการบ้าน เป็นต้น

2.4.3 การวัดเจตคติ

การวัดเจตคตินับว่ามีความยุ่งยากพอสมควร เพราะเป็นการวัดคุณลักษณะภายในของบุคคล ซึ่งเกี่ยวข้องกับอารมณ์และความรู้สึก หรือเป็นลักษณะทางจิตใจ คุณลักษณะดังกล่าว มีการแปรเปลี่ยนได้ง่าย ไม่แน่นอน แต่ถึงอย่างไรก็ตาม เจตคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดยังสามารถวัดได้ ซึ่งต้องอาศัยหลักสำคัญดังต่อไปนี้

2.4.3.1 ต้องยอมรับข้อดกลงเบื้องต้น เกี่ยวกับการวัดเจตคติ ดังนี้

ก) ความคิดเห็น ความรู้สึก หรือเจตคติของบุคคลนั้น จะมีลักษณะคงที่ หรือคงเส้นคงวาอยู่ช่วงเวลาหนึ่งนั่นคือความรู้สึกนึกคิดของคนเรา ไม่ได้เปลี่ยนแปลงหรือผันแปรอยู่ตลอดเวลา อย่างน้อยจะต้องมีช่วงเวลาใดเวลาหนึ่งที่ความรู้สึกของคนเรามีความคงที่ ซึ่งทำให้สามารถวัดได้

ข) เจตคติของบุคคลไม่สามารถวัดหรือสังเกตเห็นได้โดยตรง การวัดจะเป็นแบบวัดทางอ้อมโดยวัดจากแนวโน้มที่บุคคลจะแสดงออก หรือประพฤติดอย่างสม่ำเสมอ

ค) เจตคตินอกจากแสดงออกในรูปทิศทาง ของความคิดความรู้สึก เช่น สนับสนุนหรือคัดค้าน ยังมีขนาด หรือปริมาณของความคิดความรู้สึกนั้นด้วย ดังนั้นในการวัดเจตคติ นอกจากจะทำให้ทราบลักษณะหรือทิศทางแล้ว ยังสามารถบอกระดับความมากน้อยหรือความเข้มข้นของเจตคติได้ด้วย

2.4.3.2 การวัดเจตคติด้วยวิธีการใดก็ตาม จะต้องมีส่วนประกอบ 3 อย่าง คือ ตัวบุคคลที่จะถูกวัด มีสิ่งเร้าเช่นการกระทำเรื่องราวที่บุคคลจะแสดงเจตคติตอบสนอง และสุดท้ายต้องมีการตอบสนองซึ่งจะออกมาเป็นระดับสูงต่ำมากน้อย ดังนั้นในการวัดเจตคติเกี่ยวกับสิ่งใดของบุคคลสามารถวัดได้โดยนำสิ่งเร้า ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นข้อความเกี่ยวกับรายละเอียดในสิ่งนั้น ไปเร้าให้บุคคลแสดงท่าทีความรู้สึกต่างๆ ที่มีต่อสิ่งนั้นให้ออกมาเป็นระดับ หรือความเข้มของความรู้สึก คล้อยตาม หรือคัดค้าน

2.4.3.3 สิ่งเร้าที่จะนำไปใช้เร้า หรือทำให้บุคคลได้แสดงเจตคติที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดออกมา ที่นิยมใช้คือข้อความวัดเจตคติ ซึ่งเป็นสิ่งเร้าทางภาษาที่ใช้อธิบายถึงคุณค่า คุณลักษณะของสิ่งนั้น เพื่อให้บุคคลตอบสนองออกมาเป็นระดับความรู้สึก เช่น มาก ปานกลาง น้อย เป็นต้น

2.4.3.4 การวัดเจตคติเพื่อทราบทิศทางและระดับความรู้สึกของบุคคลนั้น เป็นการสรุปผลจากการตอบสนองของบุคคลจากรายละเอียด หรือแง่มุมต่างๆ ดังนั้นการวัดเจตคติของบุคคลเกี่ยวกับเรื่องใดสิ่งใดจะต้องพยายามถามคุณค่า และลักษณะในแต่ละด้านของเรื่องนั้นออกมา แล้วนำผลซึ่งเป็นส่วนประกอบหรือรายละเอียดปลีกย่อย มาผสมผสานสรุปรวมเป็นเจตคติของบุคคลนั้น เพราะฉะนั้นจำเป็นอย่างยิ่งที่การวัดนั้นๆ จะต้องครอบคลุมคุณลักษณะต่างๆ ครบถ้วนทุกลักษณะ เพื่อให้การสรุปผลตรงตามความเป็นจริงมากที่สุด

2.4.3.5 การวัดเจตคติ ต้องคำนึงถึงความเที่ยงตรง (Validity) ของผลการวัดเป็นพิเศษ กล่าวคือ ต้องพยายามให้ผลการวัดที่ได้ตรงกับสภาพความเป็นจริงของบุคคลทั้งในแง่ทิศทาง ระดับ หรือช่วงของเจตคติ

การมองเจตคติดีมองได้หลายแง่หลายมุม แต่จากการศึกษา Shaw and Wright (1967) กล่าวถึง ลักษณะของเจตคติไว้ดังนี้

1. เป็นผลหรือขึ้นอยู่กับสิ่งที่บุคคลประเมินผลสิ่งเร้า แล้วแปรเปลี่ยนมาเป็นความรู้สึกภายในที่ก่อให้เกิดแรงจูงใจในการแสดงพฤติกรรม
2. เจตคติแปรค่าได้ทั้งด้านความเข้มข้นและทิศทาง โดยจะครอบคลุมช่วงของเจตคตินั้น จะแปรค่าได้ทั้ง มาก ปานกลาง และน้อย นั่นคือเจตคติจะมีค่าทั้งทางบวกและทางลบ
3. เจตคติเกิดจากการเรียนรู้มากกว่าเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นเอง
4. เจตคติขึ้นอยู่กับเป้าเจตคติ หรือสิ่งเร้าเฉพาะอย่างทางสังคม
5. เจตคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งเร้าที่เป็นกลุ่มเดียวกัน อาจมีความสัมพันธ์กัน
6. เจตคติเป็นการเตรียมหรือความพร้อม ในการตอบสนองต่อสิ่งเร้าในทางที่ชอบหรือไม่ชอบต่อสิ่งนั้นๆ ซึ่งการเตรียมนั้นจะเป็นการเตรียมภายในของจิตมากกว่าภายนอกที่จะสังเกตเห็นได้
7. สภาพของความพร้อมจะตอบสนองในลักษณะที่กล่าวในข้อ 1 นั้นเป็นลักษณะซับซ้อน ที่บุคคลจะยอมรับ หรือไม่ยอมรับ ชอบหรือไม่ชอบต่อสิ่งต่างๆ จะเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับอารมณ์ด้วย ซึ่งเป็นสิ่งที่อธิบายไม่ค่อยจะได้ และบางครั้งไม่มีเหตุผล
8. เจตคติไม่ใช่พฤติกรรม แต่เป็นสภาวะทางจิตใจ ที่มีอิทธิพลต่อความรู้สึกนึกคิดและเป็นตัวกำหนดแนวทางในการแสดงออกของพฤติกรรม
9. เจตคติไม่สามารถวัดได้โดยตรง แต่สามารถสร้างเครื่องมือวัดพฤติกรรมที่แสดงออกมา เพื่อเป็นแนวทางในการทำนาย หรืออธิบายเจตคติได้
10. เจตคติเกิดจากการเรียนรู้และประสบการณ์บุคคล จะมีเจตคติในเรื่องเดียวกันอาจมีความคิดเห็นแตกต่างกันได้ด้วยสาเหตุหลายประการ เช่น สภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจและสังคม ระดับอายุ เชื้อชาติ เป็นต้น
11. เจตคติมีความคงที่และแน่นอนพอสมควร แต่อาจเปลี่ยนแปลงได้ เมื่อประสบกับสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมใหม่ ที่แตกต่างไปจากเดิม

ในการวัดเจตคตินอกจากจะคำนึงถึงเนื้อหาของเจตคติ เกี่ยวกับอะไรอยู่ในทิศทางใด แล้วยังคำนึงถึงความเข้ม (Intensity) ของเจตคติอีกด้วย ความเข้มของเจตคติหมายถึงปริมาณของความรู้สึกว่ามีมากน้อยเพียงใด โดยถ้ามีความเข้มสูงไม่ว่าจะเป็นทิศทางใด จะมีความรู้สึกรุนแรงมากกว่าพวกที่มี

เจตคติกลางๆ ความเข้มของเจตคติเปรียบได้เช่นเดียวกับความเข้มของสนามแม่เหล็กที่จะมีกำลังดึงดูดสารได้มาก ที่ปลายขั้วทั้งสองของแม่เหล็ก

นอกจากจะมองความสัมพันธ์ในทางเดียวหรือขึ้น-ลง ซึ่งมีความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อหรือเจตคติที่อยู่ในระดับเดียวกัน ซึ่งค่อนข้างจะมีสิ่งที่คล้ายคลึงกันอยู่มาก เช่น เจตคติที่ไม่ดีต่อคนกลุ่มน้อย ทำให้เกิดการเหยียดหยามและมีเจตคติที่ไม่ดีต่อคนเชื้อชาติอื่นอีกด้วย หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งความเชื่อบางอย่างไม่จำเป็นต้องเป็นพื้นฐาน หรืออาจจะมีเหตุผลหรือไม่มีเหตุผล และความรู้สึกเหล่านี้ อาจเกิดจากความต้องการ หรือความรู้สึกที่จะปกป้องหรือปิดบังความต้องการที่แอบแฝงของบุคคล

เนื่องจากเจตคติเป็นมโนภาพที่วัดได้ยาก เมื่อเทียบกับการวัดด้านอื่น นักจิตวิทยาและนักวัดผลได้พยายามหาวิธีการวัด และสร้างเครื่องมือวัดที่มีคุณภาพที่จะกระตุ้นให้ได้มาซึ่งความรู้สึกที่แท้จริงของผู้ถูกวัด สามารถสรุปวิธีการวัดเจตคติได้ดังนี้

1. การสัมภาษณ์ (Interview) เป็นวิธีที่ง่ายและตรงไปตรงมามากที่สุด การสัมภาษณ์ผู้สัมภาษณ์จะต้องเตรียมข้อรายการที่จะซักถามไว้อย่างดี ข้อรายการนั้นต้องเขียนเน้นความรู้สึกที่สามารถวัดเจตคติให้ตรงเป้าหมาย ผู้สัมภาษณ์จะได้ทราบความรู้สึก หรือความคิดเห็นของผู้ตอบที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง แต่มีข้อเสียว่า ผู้ถามอาจจะไม่ได้รับคำตอบที่จริงใจจากผู้ตอบ เพราะผู้ตอบอาจบิดเบือนคำตอบ เนื่องจากอาจเกิดความเกรงกลัวต่อการแสดงความคิดเห็น วิธีแก้ไขคือผู้สัมภาษณ์ต้องสร้างบรรยากาศในการสัมภาษณ์ให้เป็นกันเอง ให้ผู้ตอบรู้สึกสบายใจ ไม่เคร่งเครียด เป็นอิสระ และแน่ใจว่าคำตอบของเขาจะเป็นความลับ

2. การสังเกต (Observation) เป็นวิธีการที่ใช้ตรวจสอบบุคคลอื่นโดยการเฝ้ามองและจดบันทึกพฤติกรรมของบุคคลอย่างมีแบบแผน เพื่อจะได้ทราบว่าบุคคลที่เราสังเกตมีเจตคติ ความเชื่อ อุปนิสัยเป็นอย่างไร ข้อมูลที่ได้จากการสังเกตจะถูกต้องใกล้เคียงกับความจริง หรือเป็นที่เชื่อถือได้เพียงใดนั้น มีข้อควรคำนึงหลายประการ กล่าวคือควรมีการศึกษาหลายๆ ครั้ง ทั้งนี้เพราะเจตคติของบุคคลมาจากหลายๆ สาเหตุ นอกจากนี้ตัวผู้สังเกตเองจะต้องทำตัวเป็นกลาง ไม่มี ความลำเอียง และการสังเกต ควรสังเกตหลายๆ ช่วงเวลา ไม่ใช่สังเกตเฉพาะเวลาใดเวลาหนึ่ง

3. การรายงานตนเอง (Self-Report) วิธีนี้ต้องการให้ผู้ถูกสอบวัด แสดงความรู้สึกของตนเองตามสิ่งเร้าที่เขาได้สัมผัส นั่นคือ สิ่งเร้าที่เป็นข้อคำถามให้ผู้ตอบแสดงความรู้สึกออกมาอย่างตรงไปตรงมา แบบทดสอบหรือมาตราวัดที่เป็นของแนว เทอร์สโตน (Thurstone) กัทท์แมน (Guttman) ลิเคิร์ต (Likert) และออสกู๊ด (Osgood) นอกจากนี้ที่กล่าวมายังมีแบบให้ผู้สอบรายงานตนเองและอื่นๆ อีกมากแล้วแต่จุดมุ่งหมายของการสร้างและการวัด

4. เทคนิคจินตนาการ (Projective Techniques) วิธีนี้อาศัยสถานการณ์หลายอย่างไปเร้าผู้สอบ เช่น ประโยคไม่สมบูรณ์ ภาพแปลกๆ เรื่องราวแปลกๆ เมื่อผู้สอบเห็นสิ่งเหล่านี้จะ

จินตนาการออกมาแล้วนำมาตีความหมาย จากการตอบนั้นๆ พอจะรู้ได้ว่ามีเจตคติต่อเป้าเจตคติอย่างไร

5. การวัดทางสรีระภาพ (Physiological Measurement) การวัดด้านนี้อาศัยเครื่องมือไฟฟ้า แต่สร้างเฉพาะเพื่อจะวัดความรู้สึกอันจะทำให้พลังไฟฟ้าในร่างกายเปลี่ยนแปลง เช่น ถ้าดีใจ เจ็บจะช็อกอย่างหนึ่ง เสียใจเจ็บจะช็อกอย่างหนึ่งในหลักการเดียวกันกับเครื่องจับเท็จ เครื่องมือแบบนี้ ยังพัฒนาไม่ดีพอจึงไม่นิยมใช้เท่าใดนัก

2.4.4 วิธีเขียนข้อความวัดเจตคติ

เครื่องมือที่ใช้วัดเจตคติ หรือที่เรียกว่ามาตราการวัดเจตคติ (Attitude Scale) จะประกอบด้วย ข้อความหรือคำถาม โดยทำหน้าที่เป็นตัวเร้า ให้บุคคลแสดงความเห็นหรือความรู้สึกออกมา ดังนั้น การวัดเจตคติจะได้ผลถูกต้องและเชื่อถือได้มากเพียงใด ย่อมขึ้นอยู่กับคุณภาพของข้อความที่ใช้ถาม หรือนำไปเร้าว่ามีมากน้อยเพียงใด การเขียนข้อความเพื่อวัดเจตคติของบุคคล จึงเป็นเรื่องสำคัญ ที่จะต้องพิจารณาโดยยึดหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

1. ใช้ข้อความที่กล่าวถึงเหตุการณ์ หรือเรื่องราวที่เป็นปัจจุบัน เพราะจะช่วยให้ทราบเจตคติของบุคคลในสภาวะปัจจุบัน การกล่าวถึงอดีตหรือสิ่งที่ผ่านมามีอาจทำให้ทราบเจตคติของบุคคลนั้น ซึ่งปัจจุบันอาจเปลี่ยนแปลงไปแล้ว

2. หลีกเลี่ยงข้อความที่ถามข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเรื่องนั้น เพราะจะกลายเป็นการตอบสนองตามความเป็นจริง ทำให้ไม่ทราบความรู้สึกหรือความคิดเห็นของบุคคล

3. ข้อความที่ใช้ต้องให้คำตอบที่สามารถแปลความหมายได้ คือสามารถบ่งบอกทิศทางและระดับของความรู้สึกของบุคคลได้ ข้อความที่ดีจึงควรถามความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณค่าคุณลักษณะของสิ่งเหล่านั้น

4. ข้อความนั้นต้องมีความเป็นปรนัย คือมีความชัดเจน มีความหมายแน่นอน ไม่ใช้ภาษา วague หรือคลุมเครือ

5. ข้อความหนึ่งๆ ควรถามความคิดเห็นเพียงอย่างเดียวก้าวถ้ามีหลายความคิดเห็นในข้อความเดียวกันจะกลายเป็นข้อความที่กำกวมยุ่งยากต่อการเสนอความเห็น เช่น ไม่ควรให้ผู้ตอบสนองความคิดเห็นโดยใช้ข้อความที่ว่า “การสอนแบบบรรยายทำให้น่าเบื่อเสียเวลามาก ได้ผลการเรียนไม่ดี” เพราะมีหลายเรื่องในหัวข้อเดียวกัน ควรแยกข้อความนี้ออกเป็นหลายๆ ข้อความ เช่น

5.1 การสอนแบบบรรยายทำให้ผู้เรียนเบื่อ

5.2 การสอนแบบบรรยายทำให้เสียเวลามากเกินไป

5.3 การสอนด้วยวิธีบรรยายทำให้ผู้เรียนขาดความคิดริเริ่ม

6. ข้อความที่ใช้ควรมีลักษณะกลางๆ ไม่โน้มเอียงไปทางใดทางหนึ่งเพื่อให้ผู้ตอบสามารถแสดงความเห็นได้ทั้งในทางบวกและลบ จึงควรใช้ข้อความที่กล่าวทั่วๆ ไป โดยพยายามหลีกเลี่ยงการใช้คำบางคำ เช่น เสมอ ทั้งหมด ไม่เคยเลย เท่านั้น เพียงแต่ เพียงเล็กน้อย เป็นต้น

7. พยายามหลีกเลี่ยงข้อความที่ไม่อาจแสดงความคิดเห็นได้ หรือไม่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่จะพิจารณา เช่น ข้อความที่กล่าวนอกเรื่องที่จะศึกษา ดังนั้นก่อนลงมือเขียนข้อความควรศึกษาขอบข่ายของเรื่องที่จะถามเสียก่อนโดยให้พิจารณาว่าเรื่องนั้นๆ มีขอบเขตขนาดไหน ควรเน้นหรือถามด้านใด

2.4.5 องค์ประกอบของเจตคติ

องค์ประกอบของเจตคติเป็นสิ่งเชื่อมโยงไปยังแง่มุมอื่นๆ อีก 2 ด้านคือ ด้านแรกเชื่อมโยงไปยังนิยามของเจตคติ อีกด้านหนึ่งเชื่อมโยงไปยังประเด็นความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบ หรือความสัมพันธ์กับตัวแปรอื่นๆ นักจิตวิทยาได้เสนอองค์ประกอบของเจตคติไว้ 3 องค์ประกอบ ดังนี้

1. เจตคติมีองค์ประกอบเดียว คืออารมณ์ ความรู้สึกในทางชอบหรือไม่ชอบที่บุคคลมีต่อที่หมายของเจตคติ

2. เจตคติมีสององค์ประกอบ แนวคิดนี้ระบุว่า เจตคติมี 2 องค์ประกอบคือ องค์ประกอบด้านปัญญา และองค์ประกอบด้านอารมณ์ความรู้สึก

นักจิตวิทยาที่สนับสนุนการแบ่งเจตคติเป็น 2 องค์ประกอบ ตามแนวคิดของโรเซนเบิร์ก องค์ประกอบด้านปัญญา หมายถึงกลุ่มของความเชื่อที่บุคคลมีต่อที่หมายของเจตคติ จะเป็นตัวส่งเสริมหรือขัดขวางการบรรลุถึงค่านิยมต่างๆ ของบุคคล ส่วนองค์ประกอบด้านอารมณ์ความรู้สึก หมายถึงความรู้สึกที่บุคคลมีเมื่อถูกกระตุ้นโดยที่หมายของเจตคติ โรเซนเบิร์กเห็นว่าอารมณ์ความรู้สึกทางบวกที่บุคคลมีต่อที่หมายของเจตคติ จะมีความสัมพันธ์กับความเชื่อที่ว่าที่หมายของเจตคตินั้นสัมพันธ์กับการบรรลุถึงค่านิยมทางบวก และขัดขวางการบรรลุถึงค่านิยมทางลบของบุคคล ในทางกลับกันอารมณ์ความรู้สึกทางลบที่บุคคลมีต่อที่หมายของเจตคติ จะมีความสัมพันธ์กับความเชื่อที่ว่า ที่หมายของเจตคตินั้นสัมพันธ์กับการบรรลุถึงค่านิยมทางลบ และขัดขวางการบรรลุถึงค่านิยมทางบวกของบุคคล ส่วนเจตคติทางบวกเล็กน้อย หรือทางลบเล็กน้อยที่บุคคลมีต่อที่หมายของเจตคติจะมีความสัมพันธ์กับความเชื่อที่ว่าที่หมายของเจตคตินั้น มีความสัมพันธ์กับค่านิยมที่มีความสัมพันธ์น้อยสำหรับบุคคล หรือหากสัมพันธ์กับค่านิยมที่สำคัญ บุคคลจะมีความมั่นใจน้อยถึงความสัมพันธ์ระหว่างที่หมายของเจตคติ กับค่านิยมนั้นๆ

3. เจตคติมีสามองค์ประกอบเจตคติในลักษณะนี้กำหนดไว้ 3 ประการ ซึ่งประกอบด้วย

3.1 องค์ประกอบด้านปัญญา (Cognitive Component) มีส่วนประกอบย่อย คือ ด้านความเชื่อ ความรู้ ความคิด และความคิดเห็นที่บุคคลมีต่อที่หมายของเจตคติ (Attitude Object)

3.2 องค์ประกอบด้านอารมณ์ความรู้สึก (Affective Component) หมายถึง ความรู้สึก ชอบ-ไม่ชอบ หรือทำที่ที่ดี-ไม่ดี ที่บุคคลมีต่อที่หมายของเจตคติ

3.3 องค์ประกอบด้านพฤติกรรม (Behavioral Component) หมายถึง แนวโน้มหรือ ความพร้อมที่บุคคลจะปฏิบัติต่อที่หมายของเจตคติ

นักจิตวิทยาที่สนับสนุนการแบ่งเจตคติเป็น 3 องค์ประกอบ และมีอิทธิพลต่อการศึกษาในด้านนี้ ไม่น้อยคือ ทริแอนด์ (Triandis, 1971) โดยให้คำนิยามเจตคติ โดยครอบคลุมองค์ประกอบทั้ง 3 องค์ประกอบอย่างครบถ้วน และเห็นว่าองค์ประกอบเหล่านี้มีความสัมพันธ์ต่อกันและกันพอสมควร กล่าวคือ องค์ประกอบเหล่านี้มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง ถ้าหากองค์ประกอบทั้งสาม ไม่สัมพันธ์กัน หรือสัมพันธ์กันในระดับต่ำแต่ละองค์ประกอบอาจจะเป็นอิสระจากกัน หรือหาก องค์ประกอบทั้งสามมีความสัมพันธ์กันในระดับสูง องค์ประกอบทั้งสามอาจเป็นสิ่งเดียวกัน

การที่บุคคลใดจะเกิดเจตคติต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดนั้น ไม่ว่าจะเป็นทางด้านบวกหรือลบบุคคลนั้น จะต้องผสมผสานคุณลักษณะย่อยหลายๆ อย่าง เช่น การรับรู้ การประเมินค่า ความซาบซึ้ง ความสนใจ คุณลักษณะเหล่านี้จะรวมตัวกันขึ้นเป็นความรู้สึกและเจตคติของบุคคลนั้น แต่อย่างไรก็ตาม องค์ประกอบที่สำคัญจะทำให้คนเราเกิดเจตคติขึ้นได้นั้นมีอยู่ 3 องค์ประกอบ ดังนี้

1. ความรู้ บุคคลใดจะมีเจตคติต่อสิ่งใดได้บุคคลนั้นจะต้องมีความรู้ความเข้าใจในสิ่งนั้นก่อน เพื่อใช้เป็นรายละเอียดสำหรับให้เหตุผลในการที่จะสรุปเป็นความเชื่อต่อไป

2. ความรู้สึก เป็นองค์ประกอบที่เกี่ยวกับความรู้สึกหรืออารมณ์ของบุคคลที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดหลังจากรู้และเข้าใจสิ่งนั้นแล้ว กล่าวคือเมื่อบุคคลใดรู้และเข้าใจเรื่องใด จะสรุปเป็นความเห็น ในรูปการประเมินผลว่าสิ่งนั้นเป็นที่พอใจหรือไม่ สำคัญหรือไม่ ดีหรือเลว ซึ่งเท่ากับเกิดอารมณ์ หรือความรู้สึกต่อสิ่งนั้น

3. ความโน้มเอียงที่จะปฏิบัติ เป็นองค์ประกอบสุดท้ายที่รวมตัวมาจากความรู้และความรู้สึก ที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด จนทำให้เกิดความโน้มเอียงที่จะปฏิบัติ หรือตอบสนองต่อสิ่งนั้น ในทิศทาง ที่สนับสนุน คล้อยตาม หรือขัดแย้งตามความรู้และความรู้สึกที่เป็นพื้นฐานนั้น

การศึกษาเกี่ยวกับองค์ประกอบของเจตคติ เป็นสิ่งที่เชื่อมโยงไปยังแง่มุมอื่นอีก 2 ด้าน คือ ด้านแรกเชื่อมโยงไปยังนิยามของเจตคติ อีกด้านหนึ่งเชื่อมโยงไปยังประเด็นความสัมพันธ์ระหว่าง องค์ประกอบเหล่านี้หรือความสัมพันธ์กับตัวแปรอื่นๆ

ในบรรดาแนวการจัดองค์ประกอบของเจตคติ 3 แนวดังกล่าวข้างต้น แนวที่ได้รับความนิยม มากที่สุดในปัจจุบันคือแนวที่เห็นว่า เจตคติดี้องค์ประกอบด้านอารมณ์ความรู้สึกเพียงองค์ประกอบ เดียว ส่วนองค์ประกอบด้านปัญญาและองค์ประกอบด้านพฤติกรรม นักจิตวิทยาบางคน เช่น พิชบาญ์และไอเซ็นเห็นว่าเป็นตัวแปร หรือมโนทัศน์ที่แยกออกจากเจตคติได้

2.4.6 การพัฒนาและการเปลี่ยนแปลงเจตคติ

ปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงเจตคติของบุคคล ซึ่งประกอบด้วยปัจจัยที่มีองค์ประกอบร่วมกันหลายอย่าง และปัจจัยบางอย่างมีลักษณะแตกต่างกันไปโดยสิ้นเชิง ดังนี้

1. ประสบการณ์เฉพาะอย่าง วิธีการหนึ่งที่เราเรียนรู้เจตคติ คือจากการมีประสบการณ์เฉพาะอย่างกับสิ่งที่เกี่ยวข้องกับเจตคตินั้น เช่น การมีประสบการณ์ที่ดี การได้รับ การลงโทษ ทางร่างกายและจิตใจ การเกิดภาวะกับข้องใจ เป็นต้น

2. การติดต่อสื่อสารกับบุคคลอื่น เจตคติหลายอย่างของบุคคลเกิดขึ้นจากผลของการได้ติดต่อสื่อสารกับบุคคลอื่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากการเรียนรู้อย่างไม่เป็นทางการที่เด็กได้รับ ในครอบครัวและสังคม เช่น การได้รับคำบอกเล่าจากผู้ปกครอง และครู เป็นต้น

3. สิ่งที่เป็นแบบอย่าง เจตคติบางอย่างของบุคคลถูกสร้างขึ้นจากการเลียนแบบจากคนอื่น กระบวนการเลียนแบบเริ่มขึ้นตั้งแต่การสังเกตพฤติกรรมของคนอื่น ขึ้นต่อไปเป็น การแปลความหมายการปฏิบัติให้อยู่ในรูปของความเชื่อ ซึ่งบุคคลที่เป็นแบบอย่างเป็นที่เคารพหรือได้รับการยกย่องอยู่แล้วจะมีผลต่อความเชื่อมากยิ่งขึ้น

4. องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับสถาบัน เจตคติของบุคคลหลายอย่างเกิดขึ้น สืบเนื่องมาจากสถาบัน เช่น โรงเรียน สถานที่ประกอบพิธีทางศาสนา หน่วยงานต่างๆ เป็นต้น สถาบันเหล่านี้จะเป็นทั้งแหล่งที่มาและสิ่งช่วยสนับสนุนให้เกิดเจตคติบางอย่างได้

ทองกุล (2528: 20-23) ได้เสนอวิธีการที่จะใช้ในการเปลี่ยนแปลงเจตคติ 4 วิธี ดังนี้

1. เปลี่ยนแปลงความเชื่อและค่านิยม
2. สร้างความหวังใหม่
3. ใช้อิทธิพลกลุ่ม
4. ใช้องค์ประกอบแทรกซ้อน

Kolesnik (1970: 844-486) ได้กล่าวถึงพัฒนาการของเจตคติว่าจะดำเนินไปโดยอาศัยแนวทาง 3 ประการ ดังนี้

1. บุคคลได้มีโอกาสติดต่อสัมพันธ์กับบุคคลอื่น (Association)
2. บุคคลถ่ายทอดแบบอย่างการกระทำ หรือความคิดของคนอื่นมาเป็นของตน (Transfer)
3. บุคคลพยายามที่จะตอบสนองความต้องการของตน (Need Satisfaction)

Triandis (1971: 142-159) ได้กล่าวถึงการเปลี่ยนแปลงเจตคติว่าสามารถทำได้หลายวิธีด้วยกัน เช่น

1. โดยการรับข้อมูลใหม่จากบุคคลอื่นหรือผ่านทางสื่อมวลชน ซึ่งจะเกิดการเปลี่ยนแปลงในองค์ประกอบด้านความคิดความเข้าใจ และมีผลถึงการเปลี่ยนแปลงในองค์ประกอบด้านความรู้สึก และการประพฤติปฏิบัติ

2. โดยการได้รับประสบการณ์ตรง เช่น คนมีอคติต่อนิโกร แต่ถ้าบุคคลนั้นได้พบปะกับนิโกรที่มีลักษณะในทางบวก ซึ่งตรงข้ามกับสิ่งที่เขาเคยรู้สึกทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเจตคติได้

3. โดยการบังคับให้ปฏิบัติในแนวทางที่แตกต่างจากเจตคติเดิม เช่น การออกกฎหมายการเปลี่ยนแปลงทัศนคติของสังคม เป็นต้น

McGuire (1969: 175-177) ได้กล่าวถึงวิธีการที่ใช้ในการเปลี่ยนแปลงเจตคติของบุคคล อาจทำได้ ดังนี้

1. การให้คำแนะนำ โดยการให้บุคคลอื่น เช่น จากผู้ที่มีอำนาจเหนือตน (Authority) จากกลุ่มเพื่อน เป็นต้น มาแนะนำสิ่งต่างๆ จะทำให้บุคคลเปลี่ยนเจตคติได้

2. การให้ทำตาม โดยอาจจะเลียนแบบบุคคลที่มีอิทธิพลต่อตน เช่น คนที่มีอำนาจ บุคคลที่น่าเชื่อถือ เป็นต้น

3. การอภิปรายกลุ่ม โดยการให้สมาชิกในกลุ่มได้เสนอแนะความคิดเห็นในเรื่องต่างๆ แล้วหาข้อสรุปที่ถูกต้องเหมาะสมจะทำให้สมาชิกในกลุ่มรับรู้และคล้อยตามได้

4. การใช้สารชักจูง โดยการส่งสารสื่อประเภทต่างๆ เช่น บทความ คำพูดโดยผ่านสื่อประเภทต่างๆ ไปยังผู้รับ จะทำให้บุคคลเปลี่ยนเจตคติให้คล้อยตาม

การใช้สารชักจูง เป็นวิธีการหนึ่งที่ใช้เปลี่ยนเจตคติของบุคคล โดยการชักจูงให้เปลี่ยนเจตคติโดยใช้สารชักจูงที่ทำให้เกิดความกลัวในระดับต่างกัน ประสิทธิภาพของผู้สื่อความและการเปลี่ยนเจตคติ การชักจูงโดยใช้สารปลอบและสารขู่เพื่อเปลี่ยนเจตคติในสถานการณ์ตึงเครียด และการให้อ่านและฟังสารชักจูงเพื่อเปลี่ยนเจตคติในสถานการณ์กลุ่มเครือมากและน้อย เป็นต้น

McGuire (1969) ยังได้เสนอขบวนการเปลี่ยนแปลงเจตคติประกอบด้วยขั้นต่างๆ 5 ขั้น ซึ่งเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องกัน ดังนี้

1. การใส่ใจ (Attention) เป็นความสนใจความใส่ใจในการรับฟัง ถ้าบุคคลไม่ให้ความสนใจที่จะฟังแล้วกระบวนการขั้นต่อไป ควรจะไม่เกิดขึ้นและจะไม่มีการเปลี่ยนแปลงเจตคติ สาเหตุที่ทำให้คนสนใจฟังได้แก่ ผู้สื่อความหมาย และเนื้อหาของสารนั้นๆ

2. ความเข้าใจ (Comprehension) เป็นความเข้าใจในความหมายของสารนั้น ความยาก หรือ ง่ายเกินไป จะทำให้ผู้ฟังไม่สนใจ และไม่เข้าใจ ดังนั้นจะสังเกตได้จากการโฆษณา เขาจะใช้เวลาให้น้อยที่สุด แต่ทำให้ผู้ฟังรับฟังได้มากที่สุด

3. การยอมรับ (Acceptance) เป็นผลมาจากข้อ 1 และข้อ 2 หากบุคคลตั้งใจฟังเกิดความเข้าใจชัดเจนจะทำให้เกิดการยอมรับ แต่ที่ไม่ได้สนใจฟัง ไม่มีความเข้าใจ จะยกเลิกไม่เกิดการยอมรับ

4. การเก็บเอาไว้ (Retention) เป็นความคงทนหรือการจำ อาจเก็บไว้ระยะหนึ่งเมื่อเวลาผ่านไปอาจจะเปลี่ยนไป หรืออาจยังคงอยู่ถ้าตัวผู้สื่อมีความน่าเชื่อถือมาก การเก็บเอาไว้จะคงทนและอยู่ได้นาน

5. การกระทำ (Action) บุคคลเมื่อเปลี่ยนเจตคติก็จะเปลี่ยนด้านการกระทำด้วย ซึ่งมีผลต่อส่วนรวมและสังคม ถ้าเราเปลี่ยนความเชื่อแล้ว แต่ไม่ได้ลงมือกระทำจะไม่มีผลกระทบกระเทือนกับใคร

โดยสรุปแล้ว การพัฒนาและการเปลี่ยนแปลงเจตคติสามารถใช้วิธีได้หลายอย่าง และถ้าจะให้ได้ดี ควรใช้วิธีการหลายๆ อย่างผสมผสานกัน และประเด็นหนึ่งที่มีผู้กล่าวถึงกันมาก คือ การใช้ตัวแบบประกอบการให้ข่าวสารข้อมูลที่จำเป็นเกี่ยวกับเจตคติ ที่ต้องการพัฒนาให้เกิดขึ้นในกลุ่มเป้าหมายโดยสามารถทำได้ทั้งในสถาบันครอบครัว โรงเรียน และสังคม

ในเรื่องของการพัฒนาเจตคติให้กับผู้เรียน นอกจากจะมีการกล่าวถึงวิธีการที่ใช้ในการพัฒนาเจตคติแล้วสิ่งหนึ่งที่มีผู้ให้ความสนใจ คือจะต้องใช้เวลานานเท่าใดจึงจะทำให้เจตคติเกิดการเปลี่ยนแปลง โดยคนบางคนมีความเชื่อว่า การสอนให้คนเกิดเจตคติ ค่านิยม ความสนใจ ความซาบซึ้ง ต้องใช้ระยะเวลานานมากกว่าสิ่งเหล่านี้จะแสดงออกมาให้เห็นได้ ดังนั้นถ้าถือว่าสิ่งที่กล่าวมาข้างต้นถูกต้อง เป็นการยากที่จะวัดจุดประสงค์นี้ อย่างไรก็ตามมีหลักฐานยืนยันว่าจุดประสงค์ด้านจิตพิสัยจำนวนมากที่สามารถทำให้เกิดขึ้นได้ในเวลาอันรวดเร็ว

2.4.7 มิติของเจตคติ

คุณสมบัติที่สำคัญอีกประการหนึ่งของเจตคติ คือ มิติของเจตคติ (Dimensions of Attitude) ซึ่งจะทำให้การศึกษาเจตคติได้ลึกซึ้ง และเข้าใจเจตคติได้ดีขึ้นมิติที่น่าสนใจมี 7 ประการ ดังนี้ (สัทคี, 2531: 6-7)

1. ด้านความเข้มข้น (Intensity) คือมีลักษณะอื่นๆ ของเจตคติเข้ามาประกอบทำให้เกิดความเข้มข้น ส่วนมากมักจะมีสิ่งอื่นเข้ามาเกี่ยวข้อง เช่น ความมั่นใจความสำคัญของจุดมุ่งหมายที่มีต่อวัตถุประสงค์ของเจตคติ เช่น เจตคติที่มีต่อบิคารมาคาราของเราย่อมเข้มข้นกว่าเจตคติต่อบิคารมาคาราของบุคคลอื่น

2. ด้านขนาดหรือปริมาณ (Magnitude) คือ ปริมาณการชอบ หรือไม่ว่ารุนแรงเพียงใด คือ ชอบมาก ชอบน้อย หรือไม่ชอบเลย เป็นต้น

3. ด้านความเด่น (Salience) คือ ความพร้อมที่จะแสดงเจตคติต่อสิ่งหนึ่ง สิ่งใด เช่น เราเป็นคนไทยนับถือพุทธศาสนา เมื่อมีคนมาว่าพุทธศาสนาไม่ดีเราพร้อมที่จะตอบโต้

4. ด้านความเป็นแกนสำคัญของชีวิต (Centrality) เจตคติบางอย่างมีสถานภาพที่สูงมาก การที่บุคคลมองโลก มองชีวิต จะใช้เจตคติเป็นหลักในการมองเจตคติที่ว่าเป็นส่วนหนึ่งของความคิดรวบยอดของบุคคล (Self-Concept)

5. ด้านมิติทั้งสามองค์ประกอบเจตคติ คือ ด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านความรู้สึก และด้านการกระทำ (The Cognitive Affective and Action Tendency Tracheotomy) การมองเจตคติ

ทั้งสามนั้นเป็นการมองในด้านความเชื่อ ความคิดเห็นในความรู้สึก และในด้านการกระทำ หรือพฤติกรรมนั่นเอง

6. ด้านจิตสำนึก (Consciousness) ตามมิตินี้เจตคติ จะถูกมองว่าเจตคตินั้นอยู่ในสภาวะจิตสำนึก หรือจิตไร้สำนึก หรืออยู่ในสำนึกเพียงบางส่วนหรือไม่อย่างไร

7. ด้านความคงทน หรือความคงที่ (Stability) การพิจารณาเจตคติตามมิตินี้ดูได้จากเจตคตินั้นๆ มีความหมายทนทาน ยึดหยุ่น หรือยากต่อการเปลี่ยนแปลงมากน้อย ขนาดไหน อย่างไร

2.4.8 ประโยชน์ของเจตคติ

จากการศึกษาประโยชน์ของเจตคติ ซึ่งสรุปได้ดังนี้

1. ช่วยทำให้เข้าใจสิ่งแวดล้อมรอบตัว โดยการจัดรูปหรือจัดระบบสิ่งของต่างๆ ที่อยู่รอบตัวเรา
2. ช่วยให้มีการเข้าข้างตนเอง (Self-Esteem) โดยช่วยให้บุคคลหลีกเลี่ยงสิ่งที่ไม่ดีหรือปกปิดความจริงบางอย่าง ซึ่งนำความไม่พอใจมาสู่ตัวเขา
3. ช่วยในการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมที่สลับซับซ้อน ซึ่งมีการปฏิบัติได้ด้อย หรือการกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งลงไปนั้นส่วนมากจะทำให้สิ่งทำความพอใจมาก หรือเป็นบำเหน็จรางวัลจากสิ่งแวดล้อม
4. ช่วยให้บุคคลสามารถแสดงออกถึงค่านิยมของตนเอง ซึ่งแสดงว่าเจตคตินั้นนำความพอใจมาให้บุคคลนั้น
5. เปรียบบุคคลเพื่อให้พร้อมต่อการปฏิบัติการ
6. ช่วยให้บุคคลได้คาดคะเนล่วงหน้าว่าอะไรจะเกิดขึ้น
7. ทำให้บุคคลได้รับความสำเร็จตามหลักชัยที่วางเอาไว้

2.5 บทเรียนคอมพิวเตอร์

2.5.1 ความหมายของบทเรียนคอมพิวเตอร์

คำว่า บทเรียนคอมพิวเตอร์ (Computer-assisted Instruction Courseware หรือ Courseware) นี้มีกลุ่มคำที่มีความหมายคล้ายกันอีกมาก เช่น

1. Computer-assisted Education
2. Computer-assisted Learning
3. Computer-aided Teaching
4. Computer-aided Instruction
5. Computer-administration Education
6. Computer-based Instruction
7. Computer-assisted Teaching and Learning etc.

กลุ่มคำดังกล่าว มีความหมายกว้างๆ คล้ายกันคือ “การนำเนื้อหาวิชา และลำดับวิธีการสอน มาบันทึกเก็บไว้ในคอมพิวเตอร์” สำหรับสอนโดยให้เครื่องคอมพิวเตอร์กับผู้เรียนได้ตอบกัน โดยไม่ต้องอาศัยบุคคลที่ 3 เข้ามาช่วย หรือหมายถึงการนำคอมพิวเตอร์มาช่วยในการเรียนการสอน ในเนื้อหาวิชาต่างๆ เช่น สังคมศาสตร์ วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ศิลปศาสตร์และภาษาไทย เป็นต้น คอมพิวเตอร์เปรียบเสมือนสื่อการเรียนการสอนที่สามารถซ่อนคำตอบ และค้นหาคำตอบได้ดีกว่าสื่ออื่นๆ

นั่นหมายความว่าบทเรียนคอมพิวเตอร์ เป็นบทเรียนที่มีเนื้อหาต่างๆ รวมทั้งวิธีเรียนรู้ไว้ล่วงหน้า มีทั้งระบบภาพและเสียง หรือมัลติมีเดีย (Multimedia) มีเนื้อหามากมายสำหรับการสอนเรื่องต่างๆ และสามารถโต้ตอบกับผู้เรียนได้ทันที สะดวกในการแก้ไขข้อผิดพลาดของการเรียนแต่ละครั้งและแต่ละปัญหา นอกจากนี้ยังสามารถใช้คอมพิวเตอร์ในการติดต่อกันระหว่างผู้เรียนด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยผ่านทางสายโทรศัพท์แบบธรรมดา ผลการเรียนสามารถบันทึกเก็บไว้และเปรียบเทียบผลกับเกณฑ์มาตรฐานได้อีก

บทเรียนคอมพิวเตอร์ อาจหมายถึงสื่อการสอนที่ใช้เทคโนโลยีระดับสูงทำให้เกิดการมีปฏิสัมพันธ์กันได้ระหว่างผู้เรียนกับเครื่องคอมพิวเตอร์ มีความสามารถในการตอบสนองต่อข้อมูล que ผู้เรียนป้อนเข้าไปได้ทันที เป็นการช่วยเสริมแรงแก่ผู้เรียน ซึ่งบทเรียนจะมีตัวอักษร ภาพกราฟิก ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว รวมทั้งเสียงประกอบ ทำให้ผู้เรียนสนุกไปกับการเรียนด้วย

เราอาจพิจารณาอีกมุมหนึ่งได้ว่าบทเรียนคอมพิวเตอร์ หมายถึง การนำคอมพิวเตอร์มาใช้ในการเรียนการสอน การทบทวน การทำแบบฝึกหัด หรือการวัดผล นักเรียนแต่ละคนจะได้นั่งอยู่หน้าจอคอมพิวเตอร์ เรียกโปรแกรมสำเร็จรูปที่จัดเตรียมไว้เป็นพิเศษ สำหรับการสอนวิชานั้นๆ ขึ้นมาบนจอภาพและแสดงผลเรื่องราว โดยเป็นคำอธิบาย รูปภาพ เป็นบทเรียนที่ผู้เรียนต้องอ่าน ต้องศึกษา แต่ละคนใช้เวลาในการเรียนต่างกัน รองลงมาพร้อม หรือเข้าใจดีแล้วค่อยส่งเครื่องคอมพิวเตอร์ทำงานต่อ หรือศึกษาบทเรียนต่อไป

จากความหมายของบทเรียนคอมพิวเตอร์ที่กล่าวมาข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า บทเรียนคอมพิวเตอร์ (Computer-assisted Instruction Courseware) หมายถึง โปรแกรมการเรียนการสอน โดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์เป็นสื่อในการเรียนการสอน ที่ช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เนื้อหาวิชาต่างๆ ได้บรรลุผลตามความมุ่งหมายของรายวิชา

2.5.2 พัฒนาการของบทเรียนคอมพิวเตอร์

บทเรียนคอมพิวเตอร์ เริ่มมีใช้ครั้งแรกที่ประเทศสหรัฐอเมริกา ในปี ค.ศ. 1958 โดยมหาวิทยาลัยฟลอริดา ได้นำคอมพิวเตอร์มาช่วยในการเรียนการสอน และทบทวนบทเรียนวิชาฟิสิกส์และสถิติ ในปีเดียวกัน มหาวิทยาลัยสแตนฟอร์ดได้นำคอมพิวเตอร์มาช่วยในการสอนระดับมัธยมศึกษา ในวิชาภาษาอังกฤษและคณิตศาสตร์พื้นฐาน

ปี ค.ศ. 1960 มหาวิทยาลัยฮิลลินอยส์จัดทำบทเรียนคอมพิวเตอร์แบบเทอร์มินัล (Terminal) ที่สามารถโต้ตอบกับผู้เรียนได้ชื่อว่า PLATO (เพลโต)

ปี ค.ศ. 1963 มีการสัมมนาให้บุคคลทั่วไปได้รับรู้เกี่ยวกับบทเรียนคอมพิวเตอร์และเริ่มขยายวงกว้างขึ้น ปี ค.ศ. 1971 มหาวิทยาลัยบริกัมยั้ง และเท็กซัสได้พัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ใช้กับมินิคอมพิวเตอร์ ใช้ชื่อโปรแกรมว่า TICCIT: Time Shared Interactive Controlled Information Television

ญี่ปุ่นได้พัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ จนสามารถใช้กับไมโครคอมพิวเตอร์ และมีการเผยแพร่ทั่วไปใช้เป็นบทเรียนช่วยสอนตั้งแต่ระดับประถมศึกษาขึ้นไป

ประเทศแคนาดา ได้มีการพัฒนาระบบคอมพิวเตอร์เพื่อใช้สำหรับการเรียนการสอน และการฝึกอบรม ที่มหาวิทยาลัยยูแอลพี มีชื่อเรียกว่า VITAL (Videotex Integrated Teaching and Learning) เป็นการนำสื่อคอมพิวเตอร์เสนอเนื้อหาบทเรียนสำหรับบริการนักศึกษาและประชาชนที่สนใจทั่วไป โดยสัญญาณคอมพิวเตอร์ส่งผ่านระบบโทรศัพท์

ประเทศออสเตรีย โดยสถาบัน IIG ซึ่งเป็นองค์กรภายใต้การบริหารของมหาวิทยาลัยเทคนิคแห่งเมืองกราซ (Technical University of Graz) สำหรับผลิตบทเรียนคอมพิวเตอร์เน้นเนื้อหาเพื่อใช้สอนทางคอมพิวเตอร์และการคำนวณเป็นหลัก เรียกชื่อโครงการนี้ว่า COSTOC

ประเทศเยอรมนี ที่มหาวิทยาลัยเฟิร์น (Fern University) นำระบบการตรวจการบ้านและแจ้งผลด้วยคอมพิวเตอร์มาใช้เรียกว่า ระบบ COURSY และนักศึกษาสามารถรับบริการบทเรียนคอมพิวเตอร์ได้ที่ศูนย์บริการการศึกษา ซึ่งกระจายอยู่ 45 ศูนย์ทั่วประเทศ

ประเทศอังกฤษที่มหาวิทยาลัยเปิด (The Open University) ใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการเรียนการสอน ในมหาวิทยาลัย คือ การประชุมอภิปรายโดยผ่านสื่อคอมพิวเตอร์ และการให้บริการบทเรียนคอมพิวเตอร์โดยผู้เรียนใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ส่วนตัวอยู่ที่บ้านหรือที่ทำงาน เชื่อมต่อเข้ากับเครื่องคอมพิวเตอร์ขนาดใหญ่ (Computer Mainframe) ของมหาวิทยาลัยโดยผ่านทางสายโทรศัพท์

ประเทศไทย ได้นำโปรแกรมสำเร็จมาพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ ในระบบการศึกษาทางไกล ที่มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช เรียกโปรแกรมชุดนี้ว่า VITAL/Thai โดยผลิตบทเรียนคอมพิวเตอร์เป็นสื่อเสริมเพื่อให้นักศึกษาศึกษาเนื้อหา แบ่งตอนที่มีความยากเรียน บทเรียนคอมพิวเตอร์ได้ขยายวงกว้างมากขึ้น ประเทศต่างๆ เริ่มให้ความสนใจจะนำคอมพิวเตอร์มาช่วยในการเรียนการสอน ในรูปแบบบทเรียนคอมพิวเตอร์ ประกอบกับเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ได้มีการพัฒนาขีดความสามารถเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ในขณะที่ราคาลดลงมาก จึงเป็นเรื่องที่ครู อาจารย์ ให้ความสำคัญของบทเรียนคอมพิวเตอร์มาก จนกลายเป็นสื่อการสอนที่มีประสิทธิภาพและมีบทบาทมากในการจัดการเรียนการสอน ปัจจุบันได้มีการพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์โดยใช้เว็บเทคโนโลยี และนำบทเรียนต่างๆ เหล่านั้นขึ้นไว้บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต การเรียนการสอนบนเครือข่าย หรือที่เรียกว่า Web-based

Instruction ก็ได้มีการพัฒนาขึ้นในลักษณะที่เรียกว่า E-Learning ซึ่งเป็นอีกลักษณะหนึ่งของ บทเรียนคอมพิวเตอร์ที่ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication Technology : ICT)

2.5.3 ลักษณะของบทเรียนคอมพิวเตอร์

การใช้งานของคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ส่วนใหญ่จะเน้นการเรียนรู้ด้วยตนเองมากกว่า แม้ว่าจะซื้อบทเรียนช่วยสอนก็ตาม กล่าวคือ ผู้เรียนจะเป็นผู้ใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ แนวคิดเกี่ยวกับบทเรียนคอมพิวเตอร์ เกิดขึ้นจากนักเทคโนโลยีการศึกษาที่ประยุกต์เข้ากับการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษา โดยแท้จริงแล้ว พื้นฐานของคอมพิวเตอร์ช่วยสอนก็คือ เครื่องช่วยสอน (Teaching Machine) การมีเครื่องช่วยสอนทำให้ต้องมีโปรแกรมที่เป็นเนื้อหา แบบฝึกหัด และแบบทดสอบที่จะใช้กับเครื่องช่วยสอน ซึ่งก่อนที่จะมีการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ ก็มีการใช้เทคโนโลยีการสอนในลักษณะสื่อสำเร็จรูปแบบต่างๆ เช่น สื่อการสอนแบบโปรแกรม สื่อการสอนแบบโมดูล (Module Instruction) และชุดการเรียนการสอนสำเร็จรูป (Instructional Package) เป็นต้น โดยเป็นความพยายามที่จะหาวิธีที่จะทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนได้ด้วยตนเอง ตามความสามารถของตน โดยใช้เวลาเรียนมากน้อยต่างกัน จึงเกิดการพัฒนาระบบเรียนเหล่านี้ขึ้นใช้ แทนที่จะใช้เครื่องสอนเป็นเครื่องเสนอเนื้อหาที่ใช้หนังสือ (Programmed Text) เสนอเนื้อหา โดยออกแบบวิธีการเสนอเนื้อหาให้สามารถดึงดูดความสนใจของผู้เรียน ใช้เทคนิคของการเสริมแรงและหลักการทางจิตวิทยาการเรียนรู้หลายๆ อย่าง มาประกอบกันอย่างเป็นระบบ

อย่างไรก็ตามจุดอ่อนของบทเรียนสำเร็จเหล่านี้ก็คือ ความน่าเบื่อหน่าย ซึ่งเกิดจากความจำกัดของกิจกรรม ความจำกัดของสื่อที่นำมาใช้ ความจำเจอันเกิดจากการอ่านเพียงอย่างเดียว การต้องเปิดหน้าหนังสือกลับไปกลับมา และประการสำคัญที่สุด ได้แก่ ความยากในการผลิตที่จะทำให้เกิดบทเรียนสำเร็จที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งจะต้องใช้เวลาในการพัฒนาในด้านของการควบคุมผู้เรียน ขณะใช้งานก็เป็นปัญหาสำคัญประการหนึ่ง ทั้งนี้เนื่องจากผู้เรียนจะต้องมีความรับผิดชอบที่ดี จึงจะใช้บทเรียนสำเร็จดังกล่าวได้ผล เมื่อเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ได้พัฒนาขึ้น ทำให้นักการศึกษาหันไปหาวิธีการขจัดปัญหาต่างๆ ดังกล่าว โดยการใช้คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือนำเสนอเนื้อหาบทเรียนสำเร็จ ซึ่งการใช้คอมพิวเตอร์เสนอเนื้อหา ทำให้ได้เปรียบบทเรียนสำเร็จในด้านต่างๆ ดังนี้

1. เสนอเนื้อหาได้รวดเร็วฉับไว แทนที่ผู้เรียนจะต้องเปิดหนังสือบทเรียนสำเร็จทีละหน้าหรือทีละหลายๆ หน้า ถ้าเป็นคอมพิวเตอร์ก็เพียงแค่กดแป้นพิมพ์ครั้งเดียวเท่านั้น
2. คอมพิวเตอร์สามารถเสนอรูปภาพที่เคลื่อนไหวได้ ซึ่งมีประโยชน์มากในการเรียนแนวคิด (Concept) ที่สลับซับซ้อนหรือเหตุการณ์ต่างๆ
3. มีเสียงประกอบได้ ทำให้เกิดความน่าสนใจ และเพิ่มศักยภาพทางด้านการเรียนภาษาได้อีกมาก

4. สามารถเก็บข้อมูลเนื้อหาได้มากกว่าหนังสือหลายเท่า
5. ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับบทเรียนอย่างแท้จริง กล่าวคือ มีการโต้ตอบระหว่างบทเรียนกับผู้เรียนได้ สิ่งนี้ทำให้บทเรียนคอมพิวเตอร์ สามารถควบคุมผู้เรียน หรือช่วยเหลือผู้เรียนได้มาก ในขณะที่บทเรียนโปรแกรม (Program Instruction) ผู้เรียนสามารถโกงตัวเองโดยการเปิดผ่านเนื้อหาต่างๆ ไปได้ แต่บทเรียนคอมพิวเตอร์ ผู้เรียนจะทำอย่างนั้นไม่ได้
6. บทเรียนคอมพิวเตอร์ สามารถบันทึกผลการเรียน ประเมินผล การเรียนและประเมินผลผู้เรียนได้ ในขณะที่บทเรียนโปรแกรมทำไม่ได้ ผู้เรียนต้องเป็นผู้ประเมินผลตัวเอง
7. สามารถนำติดตัวไปเรียนในสถานที่ต่างๆ ที่มีเครื่องคอมพิวเตอร์ได้ โดยไม่มีข้อจำกัดด้านเวลาและสถานที่

8. เหมาะกับการเรียนการสอนผ่านการสื่อสาร เช่น การจัดการศึกษาทางไกล (Distance Learning) ผ่านทางดาวเทียม หรือการสื่อสารอย่างอื่นๆ

9. บทเรียนคอมพิวเตอร์ไม่ใช่บทเรียนโปรแกรมที่นำเสนอด้วยคอมพิวเตอร์ จึงไม่ใช่บทเรียนโปรแกรมใดๆ ที่นำเสนอเนื้อหาออกจอภาพทีละหน้าจนครบบทเรียน โดยที่ผู้เรียนทำหน้าที่เพียงแต่กดแป้นพิมพ์เพื่อเปลี่ยนเนื้อหาไปที่หน้าเท่านั้น แม้ว่าบทเรียนคอมพิวเตอร์จะได้แนวความคิดมาจากบทเรียนโปรแกรม (Programmed Instruction) ก็ตาม แต่บทเรียนคอมพิวเตอร์สามารถทำในสิ่งที่บทเรียนโปรแกรมทำไม่ได้ในหลายๆ ประการ ดังนั้น การออกแบบการเรียนการสอนของบทเรียนคอมพิวเตอร์ จึงแตกต่างกับบทเรียนโปรแกรมหรือบทเรียนสำเร็จต่างๆ โดยการออกแบบการเรียนการสอนของบทเรียนคอมพิวเตอร์ จะพยายามใช้คุณสมบัติพิเศษ (Attribute) ของคอมพิวเตอร์ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อลักษณะเนื้อหาวิชาต่างๆ ส่วนหนึ่งได้แก่การเสนอภาพเคลื่อนไหวได้ การสร้างเสียงประกอบและส่วนที่สำคัญที่สุดได้แก่ การโต้ตอบได้ระหว่างผู้เรียนกับบทเรียน

กระบวนการเรียนการสอน คือ การสื่อสารข้อมูลระหว่าง ผู้สอนและผู้เรียน เมื่อผู้เรียนรับรู้ข้อมูลแล้วแปลผลก็แสดงว่ามีการเรียนรู้เกิดขึ้นแล้ว โดยทั่วไปการสื่อสารในกระบวนการเรียนการสอนมี 2 ลักษณะคือ

1. การสื่อสารทางเดียว หรือระบบวงจรเปิด (Open-loop System) คือ การสื่อสารผ่านสื่อต่างๆ ไปยังผู้เรียนทางเดียว ผู้เรียนไม่สามารถสื่อสารไปยังผู้สอนได้ เช่น การอ่านเอกสารจากตำรา การเรียนระบบทางไกล เป็นต้น

2. การสื่อสารสองทาง หรือระบบวงจรปิด (Close-loop System) คือการสื่อสารที่ผู้เรียนและผู้สอนสามารถโต้ตอบกันได้ เช่น การสอนในห้องเรียน การสาธิต การสื่อสารแบบสองทางนี้เป็นวิธีที่มีประสิทธิภาพมากที่สุด ผู้เรียนสามารถแปลผลหรือรับรู้ข่าวสารได้อย่างถูกต้องแม่นยำเมื่อไม่เข้าใจสามารถซักถามได้

กระบวนการเรียนการสอนนั้น ผู้เรียนมีศักยภาพแตกต่างกันทั้งทางร่างกาย ความรู้ความสามารถและระดับมันสมอง แม้จะมีการจัดการเรียนการสอนสองทางแล้วผู้เรียนแต่ละคนจะรับรู้ได้ไม่เท่ากัน ทำให้ผู้เรียนที่เรียนช้าต้องใช้เวลานานในการเรียนรู้ ส่วนผู้เรียนที่เรียนรู้ได้เร็วต้องเสียเวลารอผู้ที่เรียนช้า ทำให้เกิดอาการเบื่อหน่ายได้ จึงได้มีการศึกษาทำการพัฒนาการเรียนการสอนให้เป็นเอกภาพตามระดับความสามารถของผู้เรียน เรียกว่า “การเรียนตามเอกภาพ ” ทำให้เกิดสื่อการเรียนขึ้นมา มี 3 ลักษณะ ได้แก่

1. บทเรียนโปรแกรม (Programmed Instruction) เป็นบทเรียนที่จัดเป็นหน่วย มีกระบวนการเรียนรู้และวัดผลเบ็ดเสร็จ เมื่อเรียนผ่านหน่วยที่หนึ่งแล้วจึงจะผ่านไปเรียนหน่วยต่อไป

2. บทเรียนโมดูล (Module Instruction) เป็นบทเรียนที่จัดเป็นชุด (Package) ประกอบด้วยอุปกรณ์และสื่อ เพื่อประกอบการเรียนรู้ครบวงจรอยู่ในชุดการเรียน ผู้เรียนสามารถเรียนรู้และทดลองหาประสบการณ์ได้ด้วยตนเอง

3. บทเรียนคอมพิวเตอร์ (CAI Courseware) พัฒนามาจากบทเรียนโปรแกรมของ สกินเนอร์ (B. F. Skinner) ตามวิวัฒนาการทางเทคโนโลยี โดยใช้คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือนำเสนอ ถือว่าเป็นบทเรียนที่มีประสิทธิภาพมากที่สุดในปัจจุบัน

2.5.4 รูปแบบและประเภทของบทเรียนคอมพิวเตอร์

รูปแบบของบทเรียนคอมพิวเตอร์

การใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอนอาจมีหลายวิธี ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับรูปแบบและประเภทของบทเรียน บทเรียนคอมพิวเตอร์มีอยู่หลายรูปแบบ ที่สำคัญได้แก่ 1) แบบบทเรียนโปรแกรม 2) แบบปัญญาประดิษฐ์ 3) แบบสถานการณ์จำลอง และ 4) แบบใช้เป็นเครื่องมือ

2.5.4.1 แบบบทเรียนโปรแกรม บทเรียนคอมพิวเตอร์แบบนี้ เป็นการนำเอาหลักการและวิธีการของบทเรียนโปรแกรม มาพัฒนาเป็นบทเรียนคอมพิวเตอร์ โดยการเปลี่ยนรูปแบบของบทเรียนโปรแกรมที่เป็นเอกสารสิ่งพิมพ์หรือวัสดุที่ใช้กับเครื่องสอน (Teaching Machine) มาเป็นโปรแกรมที่ใช้กับเครื่องอิเล็กทรอนิกส์คอมพิวเตอร์ บทเรียนคอมพิวเตอร์แบบบทเรียนโปรแกรมส่วนใหญ่ แบ่งออกได้เป็น 2 ลักษณะคือ

ก) โปรแกรมแบบการฝึกและการปฏิบัติ โปรแกรมลักษณะนี้ จะช่วยให้ผู้เรียนที่เรียนกับคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ได้ฝึกทักษะพิเศษบางอย่างด้วยเทคนิคที่เรียกว่า การฝึกและการปฏิบัติ (Drill-and-Practice Program) คือ การฝึกทักษะซ้ำๆ กันไป จนกระทั่งมีผลการฝึกผ่านเกณฑ์ จึงจะเปลี่ยนไปฝึกทักษะขั้นสูงขึ้นไป ตัวอย่างทักษะที่สามารถฝึกด้วยการใช้โปรแกรมแบบนี้ ได้แก่ 1) การจับคู่สิ่งของ 2) การใช้คำต่างๆ 3) การฝึกสะกดคำ 4) จับคู่เมืองหลวงของประเทศต่างๆ และ 5) การฝึกพิมพ์ดีด เป็นต้น

ข) โปรแกรมแบบศึกษาทบทวน โปรแกรมแบบนี้ค่อนข้างจะมีบทบาทในการใช้น้อย เพราะเราจะใช้เป็นเพียงโปรแกรมเพื่อนำเข้าสู่ทักษะใหญ่ในรายวิชาเสียมากกว่าที่จะเน้นการฝึกทักษะส่วนย่อย และมักจะใช้ทบทวนหรือสรุปบทเรียนเพียงบางเรื่องในบางรายวิชาเท่านั้น

2.5.4.2 แบบปัญญาประดิษฐ์ “ปัญญาประดิษฐ์” มาจากภาษาอังกฤษว่า “Artificial Intelligent” ซึ่งหมายถึง การทำให้คอมพิวเตอร์มีความรู้ และกระบวนการคิดแก้ปัญหาโดยการเลียนแบบมนุษย์ บทเรียนคอมพิวเตอร์แบบนี้ บางครั้งก็มีส่วนคล้ายกับคอมพิวเตอร์ช่วยสอนแบบบทเรียนโปรแกรมแต่ก็มีส่วนที่แตกต่างไปจากบทเรียนคอมพิวเตอร์แบบอื่นก็คือ สามารถแก้ปัญหาและแสดงกระบวนการในบางเรื่องได้ โดยการเลียนแบบการคิดของมนุษย์ เช่น การบวก การลบ การคูณ และการหาร เป็นต้น

2.5.4.3 แบบสถานการณ์จำลอง บทเรียนคอมพิวเตอร์แบบนี้จะจำลองสถานการณ์สภาพแวดล้อมและเงื่อนไขต่างๆ ให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะอย่างใกล้ชิดกับความเป็นจริง ตัวอย่างบทเรียนคอมพิวเตอร์แบบนี้ ได้แก่ โปรแกรมจำลองการบิน (Flight Simulator) เพื่อฝึกนักบิน โดยโปรแกรมนี้อาจช่วยให้การฝึกบินลดค่าใช้จ่าย เวลา ทรัพย์สิน และชีวิต ได้มากกว่าการเริ่มฝึกบินในระยะแรกกับเครื่องบินจริง

สำหรับในโรงเรียนบทเรียนคอมพิวเตอร์แบบสถานการณ์จำลองมีใช้กันทั้งในวิชาวิทยาศาสตร์ และสังคมศาสตร์ เช่น โปรแกรมจำลองลักษณะของคลื่นแบบต่างๆ โปรแกรมแสดงการหักเหของแสง และโปรแกรมแสดงปฏิกิริยาของอะตอม เป็นต้น

2.5.4.4 แบบใช้เป็นเครื่องมือ การใช้คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือ ก็สามารถเพิ่มคุณค่าในการเรียนการสอนได้ เช่น ใช้คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือช่วยในการพิมพ์แทนพิมพ์ดีด การคำนวณ ทดสอบและใช้วิเคราะห์ค่าทางสถิติ และกราฟที่ได้จากข้อมูล หรือใช้เพื่อค้นหาข้อมูลด้วย Videotex เหล่านี้เป็นตัวอย่างที่แสดงให้เห็นว่า คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งที่นำมาใช้ในการเรียนการสอนได้

2.5.4.5 ประเภทของบทเรียนคอมพิวเตอร์

บทเรียนคอมพิวเตอร์มีหลายรูปแบบด้วยกัน ซึ่งทำให้สามารถจัดประเภทของบทเรียนคอมพิวเตอร์ได้เป็น 5 ประเภท คือ

1. บทเรียนคอมพิวเตอร์แบบศึกษาทบทวน บทเรียนประเภทนี้ เป็นรูปแบบของบทเรียนช่วยสอนด้วยคอมพิวเตอร์ที่มีผู้พัฒนากันมากที่สุด ประมาณกันว่ามากกว่าร้อยละ 80 ของบทเรียนคอมพิวเตอร์ทั่วโลกจะเป็นประเภทนี้เนื่องจากมีพื้นฐานการพัฒนาขึ้นจากความเชื่อที่ว่าคอมพิวเตอร์น่าจะเป็นสื่อประเภทอุปกรณ์ที่ช่วยให้การเรียนรู้ มีประสิทธิภาพใกล้เคียงกับการเรียนจากชั้นเรียน กล่าวโดยสรุปก็คือ น่าจะใช้แทนครูได้ในหลายๆ หมวดวิชา แนวคิดตรงนี้มีพื้นฐานในมุมมองที่ว่า

การเรียนการสอนนั้นไม่ได้จำกัดอยู่แค่ในโรงเรียนประถมศึกษา มัธยมศึกษา หรืออุดมศึกษาเท่านั้น แต่ยังขยายกว้างไปถึงการฝึกอบรม (Training) ในระดับและสาขาอาชีพต่างๆ ซึ่งอาจผสมผสาน การสอน การเรียนรู้และการฝึกฝนด้วยตนเองในหลายๆ รูปแบบ และบทเรียนคอมพิวเตอร์แบบ ศึกษาทบทวน ก็อาจเป็นวิธีการหนึ่งที่เข้าไปมีบทบาทได้

การใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์แบบศึกษาทบทวนในระบบการศึกษาปกติ โดยมีพื้นฐาน แนวความคิดที่จะใช้สอนแทนครูทั้งในห้องเรียน และสอนเสริมนอกเวลาเรียนนั้น ยังเป็นปัญหา ที่ต้องใช้เวลาวิเคราะห์กันอีกระยะหนึ่ง ประเด็นไม่อยู่ที่ว่าจะทำให้จำนวนครูลดลง หรือขาดบทบาท สำคัญในความเป็นครู แต่จะอยู่ที่ความเชื่อในส่วนลึกของผู้คนอีกจำนวนมาก ที่เชื่อว่าไม่มีสื่อชนิดใด ในโลกที่จะถ่ายทอดความรู้ ความคิด เจตคติ และทักษะได้ดีเท่ากับมนุษย์ด้วยกันเอง ซึ่งหมายถึง ครูนั่นเอง ปัญหาการใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์แบบศึกษาทบทวน เพื่อสอนแทนครูดังกล่าว ยังรวม ไปถึงความพร้อมในด้านงบประมาณ โครงสร้างของระบบการศึกษา รวมทั้งปัญหาเฉพาะด้านของ แต่ละแห่ง แม้จะมีปัญหายู่มาก แต่จากความเชื่อในการพัฒนาการด้านเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ ที่ไม่มีวันสิ้นสุด ทำให้นักคอมพิวเตอร์การศึกษาเชื่อว่า มีความเป็นไปได้ค่อนข้างสูงในอนาคต ที่จะใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์แบบนี้ เพื่อสอนเสริมสอนกึ่งทบทวน หรือเพื่อให้ผู้เรียนศึกษา หาความรู้ล่วงหน้า ก่อนการเรียนในชั้นเรียนปกติ ผู้เรียนอาจเรียนด้วยความสมัครใจ หรืออาจเป็น มอบหมายงานจากผู้สอนในหรือนอกเวลาเรียนปกติ ตามแต่กรณี

2. บทเรียนคอมพิวเตอร์แบบฝึกและปฏิบัติ บทเรียนคอมพิวเตอร์รูปแบบที่สองนี้ เป็นอีก รูปแบบหนึ่งที่มีผู้พัฒนากันมากรองลงมาจากประเภทแรก ออกแบบขึ้นเพื่อฝึกทบทวนความรู้ที่ได้ เรียนไปแล้ว รูปแบบจะเป็นการผสมผสานการทบทวนแนวความคิดหลัก และการฝึกฝนในรูปแบบ ของการทดสอบ บทเรียนที่พบส่วนมากจะเป็นบทเรียนด้านภาษา คณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ ซึ่งลักษณะของเนื้อหาจะเน้นด้านความรู้ (Knowledge) เป็นส่วนมาก จึงไม่เน้นส่วนประกอบหลัก ของการเรียนรู้ที่จะต้องมีองค์ประกอบหลายๆ ด้าน เช่น การนำเสนอเนื้อหาอย่างเป็นระบบ ตามลำดับขั้น การเสริมแรง การตรวจปรับเนื้อหา สื่อการเรียนการสอน กิจกรรมการเรียนการสอน และอื่นๆ แต่จะเน้นเฉพาะจุดที่แบบฝึกหัดหรือแบบฝึกทบทวนความรู้เนื้อหามากกว่า ดังนั้น บทเรียน ช่วยสอนประเภทนี้ จึงมักจะต้องใช้ควบคู่กับกิจกรรมอย่างอื่น เช่น ใช้ควบคู่กับการเรียนการสอน ปกติในห้องเรียน การให้แบบฝึกหัดเพิ่มเติมในการเรียนเสริม เป็นต้น ซึ่งแตกต่างจากรูปแบบแรก ที่เป็นรูปแบบที่สมบูรณ์ในตัวเองสามารถใช้ในการเรียนการสอนได้ทั้งในและนอกห้องเรียน

3. บทเรียนคอมพิวเตอร์แบบสร้างสถานการณ์จำลอง บทเรียนคอมพิวเตอร์แบบนี้ จะออกแบบ เพื่อเสนอเนื้อหาใหม่ หรือใช้เพื่อทบทวนหรือสอนเสริมในสิ่งที่ผู้เรียนเรียนหรือทดลองไปแล้ว โดยเน้นรูปแบบการสร้างสถานการณ์ การจำลองสถานการณ์จริง ลำดับขั้นเหตุการณ์ต่างๆ และ เนื้อหาอื่นๆ ที่มีลำดับการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง เป็นสิ่งที่เข้าใจยากไม่สามารถมองเห็นได้

ต้องอาศัยการจินตนาการเข้าช่วย จับช้อน หรืออันตรายที่จะไปศึกษาในเหตุการณ์จริง ตัวอย่างเช่น อวัยวะภายในร่างกายมนุษย์ โครงสร้างของอะตอม การเกิดปฏิกิริยาทางเคมี หลักการหมุนของมอเตอร์ไฟฟ้า และอื่นๆ ซึ่งไม่ได้จำกัดเฉพาะทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเท่านั้น แต่ในด้านธุรกิจสังคมก็สามารถประยุกต์ได้ เช่น การสร้างสถานการณ์ซื้อขายเพื่อเรียนรู้หรือ ทบทวนการบวกลบคูณหาร การสร้างสถานการณ์ในรูปแบบของบทบาทสมมติ (Role Play) เพื่อสอนหรือทบทวนเรื่องธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

บทเรียนคอมพิวเตอร์ประเภทนี้มีจำนวนน้อยมาก เนื่องจากความยากในการออกแบบ จำเป็นต้องมีพื้นฐานความรู้เรื่องที่ทำอย่างดี สามารถจำแนกเป็นลำดับขั้นการเปลี่ยนแปลงได้อีก ทั้งอาจจะต้องใช้คณิตศาสตร์ขั้นสูง เพื่อเปลี่ยนแปลงเนื้อหาแต่ละส่วนนั้นให้สามารถนำเสนอ ในรูปแบบที่ง่ายขึ้น เช่น แสดงเป็นกราฟ

4. บทเรียนคอมพิวเตอร์แบบเกมการสอน บทเรียนคอมพิวเตอร์ลักษณะนี้ พัฒนาจาก แนวความคิดและทฤษฎีทางการเสริมแรง บนพื้นฐานการค้นพบที่ว่า ความต้องการในการเรียนรู้ ซึ่งเกิดจากแรงจูงใจภายใน (Intrinsic Motivation) เช่น ความสนุกสนานจะให้ผลดีต่อการเรียนรู้และความคงทนในการจำดีกว่าการเรียนรู้ที่เกิดจากแรงจูงใจภายนอก วัตถุประสงค์ของบทเรียนประเภทนี้ผลิตเพื่อฝึกและทบทวนเนื้อหา แนวคิดและทักษะที่ได้เรียนไปแล้วคล้ายกับแบบ Drill and Practice แต่เปลี่ยนรูปแบบการนำเสนอให้สนุก ด้นเด่นขึ้น โดยมีหลักการพัฒนาว่าบทเรียนแบบ เกมการสอนที่ดีควรต้องท้าทาย กระตุ้นจินตนาการเพื่อฝัน และกระตุ้นความอยากรู้อยากเห็น

บทเรียนคอมพิวเตอร์แบบเกมการสอนจึงเหมาะสำหรับผู้เรียนในระดับต่ำๆ มากกว่าระดับสูง ทั้งนี้เนื่องจากผู้เรียนระดับต่ำ เช่น ระดับอนุบาล จำเป็นต้องมีการกระตุ้นด้วยสีสันแสงเสียง ที่ก่อให้เกิดความอยากรู้อยากเห็น จึงเหมาะสำหรับเนื้อหาต่างๆ ไป เช่น เกมคำศัพท์ภาษาอังกฤษ แว่นคอ เกมทายตัวเลข เป็นต้น ส่วนในระดับการศึกษาที่สูงขึ้นจะมุ่งที่ความเพลิดเพลินเป็นหลัก เช่น เกมไพ่ Poker เป็นต้น

5. บทเรียนคอมพิวเตอร์แบบใช้ทดสอบ บทเรียนคอมพิวเตอร์ประเภทนี้ เป็นรูปแบบ ที่ผลิตง่ายกว่าแบบอื่น ความมุ่งหมายหลักก็เพื่อทดสอบความรู้ความสามารถของผู้เรียน การสอบ ดังกล่าวอาจเป็นการสอบก่อนการเรียน หรือหลังการเรียน หรือทั้งก่อนและหลังการเรียนแล้วแต่ การออกแบบถ้าเป็นโครงสร้างที่ใหญ่ขึ้น ข้อสอบต่างๆ อาจถูกเก็บในรูปแบบของคลังข้อสอบ เพื่อสะดวกต่อการสุ่มมาใช้ ลักษณะของข้อสอบดังกล่าวนี้จะอยู่ในรูปแบบที่คอมพิวเตอร์สามารถ ประเมินถูก-ผิดได้ เช่น แบบเลือกตอบ หรือแบบถูก-ผิด การตั้งคำถามอาจผสมผสานวิธีการผลิต บทเรียนคอมพิวเตอร์แบบสร้างสถานการณ์จำลองเข้าร่วมด้วยก็ได้

ที่กล่าวมาทั้งหมดนี้ เป็นการสรุปประเภทของบทเรียนคอมพิวเตอร์ ที่ได้พัฒนาขึ้นมาใช้ อย่างกว้างๆ แต่ละรูปแบบก็มีจุดเด่นไปคนละด้าน อย่างไรก็ตามถ้าจะกล่าวถึงเทคนิคการออกแบบ

บทเรียนคอมพิวเตอร์ นักคอมพิวเตอร์การศึกษาส่วนมากจะนึกถึงบทเรียนแบบศึกษาทบทวน เพราะโดยหลักการแล้ว บทเรียนแบบนี้จะมีการประยุกต์เทคนิคและหลักการของบทเรียนอื่นๆ ไม่ว่าจะเป็นแบบฝึกทบทวน แบบสร้างสถานการณ์จำลอง แบบเกมการศึกษาหรือใช้แบบทดสอบ เข้ามารวมอยู่ด้วยกันตามความเหมาะสม โดยอยู่ภายใต้พื้นฐานของธรรมชาติของเนื้อหาที่จะผลิต ทั้งนี้เนื่องจากความยากง่ายของเนื้อหา และระดับความรู้ของผู้เรียนก็เป็นองค์ประกอบที่สำคัญ ประการหนึ่งที่จะต้องพิจารณาเลือกรูปแบบของบทเรียนที่จะผลิต

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

มัญญิกา (2540: บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง “การเพิ่มประสิทธิภาพการแนะแนวอาชีพเพื่อประสิทธิผลการจัดหางาน” ผลการศึกษาพบว่าปัญหาในการให้บริการจัดหางานและแนะแนวอาชีพของเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานประสบอยู่ประกอบด้วย ปัญหาในส่วนของผู้มาใช้บริการ เช่น ไม่มีความรู้ ความเข้าใจในความรู้ ความสามารถของตนเอง ไม่ได้รับข้อมูลข่าวสารด้านตลาดแรงงาน ปัญหาในส่วนของเจ้าหน้าที่ที่ให้บริการ เช่น มีทัศนคติ ค่อนข้างลบต่อผู้ให้บริการ เจ้าหน้าที่ที่ให้บริการมีน้อยและต้องปฏิบัติหน้าที่หลายหน้าที่ ปัญหาในส่วนของนายจ้างหรือสถานประกอบการ เช่น ไม่ปฏิบัติตามระเบียบราชการ การแจ้งข้อมูลที่ไม่ตรงกับความเป็นจริงและปัญหาในส่วนอื่นๆ เช่น การขาดแคลนสื่อที่เป็นข้อมูลข่าวสารทางด้านแรงงานต่างๆ และการไม่มีสถานที่เหมาะสมสำหรับการให้คำปรึกษาและการทดสอบความพร้อมทางอาชีพ งบประมาณน้อย สำหรับสาเหตุของปัญหาเกิดจากความบกพร่องของกระบวนการแนะแนวอาชีพ การขาดความรู้ ความเข้าใจในแนวคิด การแนะแนวอาชีพ และแนวทางในการแนะแนวอาชีพของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานให้บริการแนะแนวอาชีพ หรือที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการแนะแนวอาชีพรวมทั้งการขาดการติดต่อประสานงานอย่างใกล้ชิดและสม่ำเสมอของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานกับนายจ้างหรือสถานประกอบการและผู้ศึกษาได้เสนอแนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพการแนะแนวอาชีพ ไว้ 2 แนวทาง คือ

ประการที่หนึ่งคือ การเพิ่มประสิทธิภาพขององค์กรที่ทำหน้าที่จัดหางานและ การแนะแนวอาชีพในกรมการจัดหางานคือ หน่วยงานในระดับกอง และหน่วยงานที่ทำหน้าที่ให้บริการประชาชน ได้แก่ สำนักงานจัดหางานจังหวัดทั้ง 75 จังหวัดและสำนักจัดหางานกรุงเทพ 9 แห่งในกรุงเทพมหานคร

ประการที่สองคือการเพิ่มประสิทธิภาพหน่วยงานที่จะมีส่วนสนับสนุนการจัดหางาน และการแนะแนวอาชีพต่างๆ เป็นการสร้างเครือข่ายการแนะแนวอาชีพของกรมการจัดหางาน เช่น สถานศึกษาหรือสถาบันฝึกอบรม ฝึกทักษะฝีมือ ซึ่งแนวทางดังกล่าวนี้จะช่วยพัฒนาการแนะแนวอาชีพให้มีประสิทธิภาพนำไปสู่ประสิทธิผลในการจัดหางานต่อไป

พิรุฬห์ (2540: 43-44) ศึกษาเรื่อง “ข่าวสารตลาดแรงงานกับการแนะแนวอาชีพ” ผลการศึกษาพบว่า ข่าวสารตลาดแรงงานนอกจากจะเป็นข้อมูลผู้บริหารใช้เป็นเครื่องมือในการกำหนดนโยบายและวางแผนให้เหมาะสมกับการบริหารแรงงานในแต่ละคาบเวลาแล้ว ข่าวสารตลาดแรงงานยังเป็นปัจจัยสำคัญในการแนะแนวอาชีพ การได้มาซึ่งข้อมูลข่าวสารตลาดแรงงานในปัจจุบันยังไม่มี ความคล่องตัวทั้งๆที่ยุคนี้เป็นยุคแห่งเทคโนโลยีสารสนเทศ เนื่องจากยังมีข้อจำกัดหลายประการ เช่น ความไม่พร้อมทางด้านบุคลากร ความไม่พร้อมด้านศูนย์รวมของข้อมูลข่าวสารตลาดแรงงาน การเก็บข้อมูลข่าวสารตลาดแรงงานยังอยู่ในลักษณะต่างคนต่างทำคือ ต่างคนต่างทำซ้ำๆ กัน และในส่วนที่ควรจะเป็นประโยชน์กับการกำหนดนโยบายยังไม่มีหน่วยงานใดดำเนินการ และในส่วนของการแนะแนวอาชีพได้มีความพยายามที่จะให้บริการกลุ่มเป้าหมายนักเรียน นักศึกษา และ กนหางาน ซึ่งค่อนข้างจะเป็นตลาดที่กรมการจัดหางานให้บริการแนะแนวอาชีพเป็นประจำอยู่แล้ว สำหรับคนกลุ่มใหญ่ของประเทศคือ กำลังแรงงานภาคเกษตรที่เป็นกลุ่มเป้าหมายที่กรมการจัดหางาน จะพิจารณาให้บริการแนะแนวอาชีพและผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะประกอบด้วย การจัดวางบุคลากร ที่รับผิดชอบการบริหารข้อมูลข่าวสารตลาดแรงงานมีความรู้ความเข้าใจในองค์ประกอบและขอบเขต ของข้อมูล ทักษะการวิเคราะห์คัดลอกจนแสวงหาแหล่งข้อมูลต่างๆ และมีเทคนิคการนำเสนอที่เป็น มาตรฐาน

จุฬามาศ (2537) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง บทบาทของครู และผู้ปกครอง ต่อเจตคติ ความเชื่อมั่นในตนเอง และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 6 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี พบว่า บทบาทของครูและผู้ปกครองเจตคติ ต่อวิชาคณิตศาสตร์ และความเชื่อมั่นในตนเอง มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา คณิตศาสตร์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บุญชม (2530) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเจตคติต่อการเรียน และ ความวิตกกังวลในการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยการสอนเป็นรายคู่ (Learning Cell) ที่มีการสลับสับเปลี่ยนการสอบแบบบรรยายใน 4 วิชา สอนโดยครูคนเดียวกัน ซึ่งได้แบ่ง นักเรียนออกเป็นกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 30 คน พบว่ากลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม ต่างมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการทดลองเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้ง 4 วิชา และวิชาสังคมศึกษา พบว่ากลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยเจตคติต่อการสอนสูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 วิชาอื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

บทที่ 3

วิธีดำเนินการดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง ผลการใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์เรื่อง “การแนะแนวอาชีพ” ที่มีต่อเจตคติ การเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ครั้งนี้ เพื่อศึกษางতদতিของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 3 ต่อบทเรียนคอมพิวเตอร์เรื่อง “การแนะแนวอาชีพ” โดยมีขั้นตอนดำเนินการวิจัย ดังนี้

3.1 ศึกษาข้อมูลเนื้อหา

3.1.1 ศึกษาทฤษฎีและการสร้างเกี่ยวกับบทเรียนคอมพิวเตอร์ได้แก่ ความหมาย ประเภท ประโยชน์ และข้อจำกัดของบทเรียนคอมพิวเตอร์ ประสิทธิภาพของบทเรียนและข้อมูลอื่นๆ จากเอกสาร ตำรา งานวิจัยและสื่อ Internet ตลอดจนคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ

3.1.2 ศึกษาเนื้อหา เรื่องการแนะแนวอาชีพ จากเอกสาร ตำรา งานวิจัยและสื่อ Internet ศึกษา เครื่องมือสำหรับการสร้างบทเรียนและโปรแกรมต่างๆ ที่สนับสนุนการสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ เช่น โปรแกรม Authorware, Photoshop, Flash MX

3.2 กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.2.1 ประชากรในการวิจัยเป็น นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านนาวิทยาคม อำเภอบ้านนาเดิม จังหวัดสุราษฎร์ธานี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2549 มีทั้งหมดจำนวน 4 ห้องเรียน จำนวน 131 คน

3.2.2 กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านนาวิทยาคม อำเภอบ้านนาเดิม จังหวัดสุราษฎร์ธานี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2549 จำนวน 2 ห้องเรียน จำนวน 60 คน โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบสะดวก

3.3 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้าง บทเรียนคอมพิวเตอร์เรื่อง “การแนะแนวอาชีพ” โดยมีขั้นตอน ดังนี้

3.3.1 ศึกษาเนื้อหาเรื่องการแนะแนวอาชีพ ศึกษาแบบทดสอบความสนใจทางอาชีพ (The Vocation Preference Inventory Test) โดยนำแบบทดสอบดังกล่าวมาจากกรมการจัดหางาน (2546) โดยจัดทำในแบบของแบบทดสอบบุคลิกภาพโดยการนำทฤษฎีการจำแนกอาชีพตามบุคลิกภาพของ John L. Holland นักจิตวิทยาชาวอเมริกันมาใช้เป็นต้นแบบในการจัดทำ ลักษณะของแบบทดสอบ

ความสนใจทางอาชีพ เป็นคำถามเกี่ยวกับอาชีพต่างๆ มีทั้งหมด 54 ข้อ แบ่งออกเป็น 6 กลุ่มคำถาม ซึ่งสามารถแปลผลออกเป็นบุคลิกภาพ 6 ลักษณะช่วยให้เข้าใจอาชีพที่สอดคล้องกับบุคลิกภาพและเป็นแนวทางในการเลือกการศึกษาต่อให้เหมาะสมกับอาชีพในอนาคต

3.3.2 นำเนื้อหาบทเรียนมาเขียน (Script) และออกแบบหน้าจอภาพ

3.3.3 สร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์

3.3.4 ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมจากตำราต่างๆ เกี่ยวกับการออกแบบบทเรียนคอมพิวเตอร์ในด้านรูปแบบตัวอักษร สี และโปรแกรมเสริมต่างๆ ที่ช่วยให้การสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์มีคุณภาพเพิ่มขึ้น

3.3.5 นำบทเรียนคอมพิวเตอร์ที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้ว ไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาและด้านการผลิตสื่อ ตรวจสอบความถูกต้อง ของเนื้อหาและประเมินคุณภาพของสื่อ

3.3.6 ทำการทดลองเป็นรายบุคคล เพื่อศึกษาข้อบกพร่องต่างๆ ทางด้านเนื้อหาและการใช้งาน เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงแก้ไข

3.3.7 นำบทเรียนคอมพิวเตอร์เรื่อง “การแนะแนวอาชีพ” ที่สมบูรณ์แล้วนำไปใช้เก็บข้อมูลจริงจากกลุ่มตัวอย่าง

3.4 วิธีดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองและเก็บข้อมูล โดยมีขั้นตอนดังนี้

ประสานงานกับอาจารย์ผู้สอนวิชาแนะแนว ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านนาวิทยาคม เพื่อขออนุญาตผู้อำนวยการโรงเรียน ในการขอทำวิจัย และทดลองเก็บรวบรวมข้อมูลกับนักเรียน และขอใช้ห้องคอมพิวเตอร์ในการทดลอง

3.4.1 ทำการเตรียมห้องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ พร้อมบทเรียนคอมพิวเตอร์ทุกเครื่องพร้อมใช้ในการทดลอง

3.4.2 อธิบายวิธีการใช้งานบทเรียนคอมพิวเตอร์และอธิบายวิธีการบันทึกข้อมูลผลการเรียน

3.4.3 ทำการทดลอง โดยกำหนดให้นักเรียน 1 คนต่อคอมพิวเตอร์ 1 เครื่อง โดยให้นักเรียนเริ่มเรียน

3.4.4 ทำการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการตรวจสอบผลการทำแบบทดสอบ ที่ได้ถูกจัดเก็บไว้ นำผลคะแนนที่ได้ไปวิเคราะห์หาค่าสถิติ

3.5 สถิติที่ใช้ในการเก็บวิเคราะห์ข้อมูล

3.5.1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป ได้แก่ เพศ โดยวิธีหาค่าร้อยละ (Percentage)

3.5.2 วิเคราะห์เจตคติการเลือกอาชีพของผู้เรียนก่อนและหลังเรียนจากบทเรียนคอมพิวเตอร์ เรื่อง “การแนะแนวอาชีพ” โดยวิธีหาค่าร้อยละ (Percentage)

3.5.3 วิเคราะห์เจตคติการเลือกอาชีพของผู้เรียนก่อนและหลังเรียนจากบทเรียนคอมพิวเตอร์ เรื่อง “การแนะแนวอาชีพ” โดยวิธีหาค่าการแจกแจงแบบไค- สแควร์

$$\text{สูตร} \quad \chi^2 = \frac{\sum (O - E)^2}{E}, df = k - 1, \alpha = 0.01 \quad (3-1)$$

เมื่อ χ^2 = การแจกแจงความถี่แบบไค-สแควร์

O = ความถี่ที่ได้จากการสังเกต

E = ความถี่ที่คาดหวัง

k = ประเภทของข้อมูล

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การศึกษาวิจัย ผลการใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์เรื่อง “การแนะแนวอาชีพ” ที่มีต่อเจตคติ การเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอในลักษณะ ตารางประกอบคำบรรยายดังต่อไปนี้

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

4.2 การวิเคราะห์ผลการใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์เรื่อง “การแนะแนวอาชีพ” ที่มีต่อเจตคติ การเลือกอาชีพของกลุ่มตัวอย่าง

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 4-1 แสดงจำนวนและร้อยละ จำแนกตามเพศของกลุ่มตัวอย่าง

เพศ	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (คน)	ร้อยละ
ชาย	29	48.30
หญิง	31	51.70
รวม	60	100

จากตารางที่ 4-1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างจำนวน 60 คน เป็นเพศชายจำนวน 29 คน คิดเป็น ร้อยละ 48.30 เป็นเพศหญิงจำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 51.70

4.2 เจตคติการเลือกอาชีพของผู้เรียนก่อนและหลังเรียนจากบทเรียนคอมพิวเตอร์เรื่อง “การแนะแนวอาชีพ”

ตารางที่ 4-2 แสดงจำนวนและร้อยละ จำแนกตามบุคลิกภาพที่กลุ่มตัวอย่างทำแบบทดสอบก่อนเรียน

บุคลิกภาพ	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (คน)	ร้อยละ
R	11	18.30
I	9	15.00
S	9	15.00
C	11	18.30
E	7	11.70
A	13	21.70
รวม	60	100

จากตารางที่ 4-2 พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีบุคลิกภาพแบบ R จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 18.3 บุคลิกภาพแบบ I จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 15 บุคลิกภาพแบบ S จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 15 บุคลิกภาพแบบ C จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 18.3 บุคลิกภาพแบบ E จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 11.7 บุคลิกภาพแบบ A จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 21.7

ตารางที่ 4-3 แสดงจำนวนและร้อยละ จำแนกตามบุคลิกภาพที่กลุ่มตัวอย่างทำแบบทดสอบหลังเรียน

บุคลิกภาพ	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (คน)	ร้อยละ
R	10	16.70
I	11	18.30
S	10	16.70
C	12	20.00
E	6	10.00
A	11	18.30
รวม	60	100

จากตารางที่ 4-3 พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีบุคลิกภาพแบบ R จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 16.7 บุคลิกภาพแบบ I จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 18.3 บุคลิกภาพแบบ S จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 16.7 บุคลิกภาพแบบ C จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 20.0 บุคลิกภาพแบบ E จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 10.0 บุคลิกภาพแบบ A จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 18.3

ตารางที่ 4-4 แสดงเจตคติการเลือกอาชีพของผู้เรียนก่อนและหลังเรียนจากบทเรียนคอมพิวเตอร์
เรื่อง “การแนะแนวอาชีพ”

เลขที่	ผลแบบทดสอบก่อนเรียน บุคลิกแบบ	ผลแบบทดสอบหลังเรียน บุคลิกแบบ	เปลี่ยนแปลง/ไม่เปลี่ยนแปลง
1	R	R	ไม่เปลี่ยนแปลง
2	R	I	เปลี่ยนแปลง
3	R	E	เปลี่ยนแปลง
4	E	C	เปลี่ยนแปลง
5	S	S	ไม่เปลี่ยนแปลง
6	A	A	ไม่เปลี่ยนแปลง
7	R	I	เปลี่ยนแปลง
8	I	R	เปลี่ยนแปลง
9	I	I	ไม่เปลี่ยนแปลง
10	A	S	เปลี่ยนแปลง
11	E	C	เปลี่ยนแปลง
12	E	R	เปลี่ยนแปลง
13	A	A	ไม่เปลี่ยนแปลง
14	A	R	เปลี่ยนแปลง
15	C	E	เปลี่ยนแปลง
16	C	E	เปลี่ยนแปลง
17	R	R	ไม่เปลี่ยนแปลง
18	A	S	เปลี่ยนแปลง
19	C	E	เปลี่ยนแปลง
20	S	C	เปลี่ยนแปลง
21	A	A	ไม่เปลี่ยนแปลง
22	C	C	ไม่เปลี่ยนแปลง
23	E	I	เปลี่ยนแปลง
24	S	S	ไม่เปลี่ยนแปลง
25	A	S	เปลี่ยนแปลง
26	I	S	เปลี่ยนแปลง

ตารางที่ 4-4 (ต่อ)

เลขที่	ผลแบบทดสอบก่อนเรียน บุคลิกแบบ	ผลแบบทดสอบหลังเรียน บุคลิกแบบ	เปลี่ยนแปลง/ไม่เปลี่ยนแปลง
27	S	A	เปลี่ยนแปลง
28	S	A	เปลี่ยนแปลง
29	I	I	ไม่เปลี่ยนแปลง
30	A	R	เปลี่ยนแปลง
31	C	E	เปลี่ยนแปลง
32	A	S	เปลี่ยนแปลง
33	R	R	ไม่เปลี่ยนแปลง
34	I	E	เปลี่ยนแปลง
35	R	I	เปลี่ยนแปลง
36	R	R	ไม่เปลี่ยนแปลง
37	I	C	ไม่เปลี่ยนแปลง
38	A	E	เปลี่ยนแปลง
39	C	I	เปลี่ยนแปลง
40	S	S	ไม่เปลี่ยนแปลง
41	E	A	เปลี่ยนแปลง
42	I	A	เปลี่ยนแปลง
43	A	A	ไม่เปลี่ยนแปลง
44	E	I	เปลี่ยนแปลง
45	C	R	เปลี่ยนแปลง
46	S	S	ไม่เปลี่ยนแปลง
47	C	A	เปลี่ยนแปลง
48	C	I	เปลี่ยนแปลง
49	A	A	ไม่เปลี่ยนแปลง
50	I	E	เปลี่ยนแปลง
51	R	S	เปลี่ยนแปลง
52	E	C	เปลี่ยนแปลง
53	S	A	เปลี่ยนแปลง

ตารางที่ 4-4 (ต่อ)

เลขที่	ผลแบบทดสอบก่อนเรียน บุคลิกแบบ	ผลแบบทดสอบหลังเรียน บุคลิกแบบ	เปลี่ยนแปลง/ไม่เปลี่ยนแปลง
54	S	S	ไม่เปลี่ยนแปลง
55	C	E	เปลี่ยนแปลง
56	R	I	เปลี่ยนแปลง
57	I	I	เปลี่ยนแปลง
58	C	E	เปลี่ยนแปลง
59	A	S	เปลี่ยนแปลง
60	R	R	ไม่เปลี่ยนแปลง

จากตารางที่ 4-4 พบว่ากลุ่มตัวอย่าง มีเจตคติการเลือกอาชีพ เปลี่ยนแปลงไปจำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 68.3 ไม่เปลี่ยนแปลงไปจำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 31.7

ตารางที่ 4-5 แสดงการแจกแจงความถี่แบบไค-สแควร์ ของเจตคติการเลือกอาชีพของผู้เรียน ก่อนและหลังเรียนจากบทเรียนคอมพิวเตอร์เรื่อง “การแนะแนวอาชีพ”

ผลเจตคติ / ความถี่	O	E	O-E	(O - E) ²	$\frac{(O - E)^2}{E}$
เปลี่ยนแปลง	41	30	11	121	4.03
ไม่เปลี่ยนแปลง	19	30	-11	121	4.03
χ^2					8.06

ค่า χ^2 จากตาราง Chi-square Distribution ที่ $\alpha = 0.01 = 0.01$, $df = k-1 = 2-1 = 1$, χ^2 ตาราง = 6.635 χ^2 คำนวณ = 8.06 > χ^2 ตาราง = 6.635

จากตารางที่ 4-5 เจตคติการเลือกอาชีพของกลุ่มตัวอย่างก่อนและหลังเรียนจากบทเรียนคอมพิวเตอร์เรื่อง “การแนะแนวอาชีพ” เปลี่ยนแปลงไปอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์เรื่อง “การแนะแนวอาชีพ” และศึกษาเปรียบเทียบเจตคติการเลือกอาชีพของผู้เรียนก่อนและหลังเรียนจากบทเรียนคอมพิวเตอร์เรื่อง “การแนะแนวอาชีพ” กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียน บ้านนาวิทยาคม โดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบใช้ความสะดวก (Accessible Sampling)

5.1 สรุปผลการวิจัย

ผลการใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์เรื่อง “การแนะแนวอาชีพ” ที่มีต่อเจตคติการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สรุปว่า เจตคติการเลือกอาชีพของผู้เรียนก่อนและหลังเรียนจากบทเรียนคอมพิวเตอร์เรื่อง “การแนะแนวอาชีพ” เปลี่ยนแปลงไป

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยนั้น สามารถสรุปได้ ดังนี้ กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากโรงเรียนบ้านนาวิทยาคม จำนวน 60 คนมีเจตคติการเลือกอาชีพ หลังเรียนจากบทเรียนคอมพิวเตอร์เรื่อง “การแนะแนวอาชีพ” เปลี่ยนแปลงไป ทั้งนี้เกิดจากกระบวนการเรียนรู้ที่เกิดจากบทเรียนคอมพิวเตอร์ที่มีคุณภาพอย่างยิ่ง ต่อระบบการเรียนการสอน ซึ่งช่วยถ่ายทอดความรู้ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สะดวก รวดเร็ว เพราะบทเรียนคอมพิวเตอร์ ทำให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ มีปฏิสัมพันธ์กันระหว่างผู้เรียนกับบทเรียนคอมพิวเตอร์ โดยบทเรียนคอมพิวเตอร์จะช่วยเสริมแรงซึ่งบทเรียนคอมพิวเตอร์จะมีตัวอักษร ภาพกราฟิก ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว รวมทั้งเสียงประกอบ ทำให้ผู้เรียนสนุกไปกับการเรียนรู้ด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ ช่วยให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อเนื้อหาและบทเรียนมากขึ้น ช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เนื้อหาต่างๆ ได้บรรลุตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้ ช่วยให้ผลการเรียนรู้ของผู้เรียนดีขึ้น

ส่วนในด้านปัญหาและอุปสรรคในการวิจัย ผู้วิจัยพบว่า โรงเรียนในต่างจังหวัดยังประสบปัญหาด้านความพร้อมของคอมพิวเตอร์ที่มีคุณภาพ ที่ต้องใช้งบประมาณสนับสนุนที่สูงทำให้ส่งผลกระทบในการจัดการเรียนการสอนบทเรียนคอมพิวเตอร์ รวมถึงพื้นฐานความรู้ของผู้เรียนต่อการใช้เทคโนโลยี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Schuller พบว่าปัญหาและอุปสรรคด้านงบประมาณเป็นปัญหาสำคัญสูงสุด เช่นเดียวกับการวิจัยของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ

สำนักนายกรัฐมนตรี ที่ว่าผู้บริหารส่วนใหญ่เน้นปรับปรุงด้านอาจารย์และหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนมากกว่าการเรียนการสอน จากผลดังกล่าวผู้บริหารสถานศึกษาและผู้บริหารระดับสูงน่าจะเล็งเห็นความสำคัญของเทคโนโลยีการสอน และจัดเพิ่มงบประมาณในการจัดหาให้เพียงพอส่งเสริมครูให้ใช้เทคโนโลยีการสอนมากกว่าปัจจุบัน อันจะส่งผลให้การเรียนรู้ของผู้เรียนมีประสิทธิภาพมากขึ้น เกี่ยวกับการติดตามผลเนื่องจากการแนะนำอาชีพเป็นกระบวนการที่เป็นระยะยาว ไม่สามารถวัดผลสัมฤทธิ์ได้ทันทีว่าผู้ที่ได้รับการแนะนำอาชีพ จะวางแผนหรือตัดสินใจเลือกอาชีพได้หรือไม่ ทำได้เพียงวัดผลสัมฤทธิ์ด้านจำนวนของผู้ที่ได้รับการแนะนำอาชีพเท่านั้น จึงทำให้มีการมองการแนะนำอาชีพไม่เป็นรูปธรรม ไม่มีความสำคัญเท่าที่ควร จากปัญหาดังกล่าวผู้ทำการแนะนำอาชีพจึงต้องสร้างความเชื่อถือให้เกิดขึ้น โดยมีสิ่งสนับสนุนให้เป็นที่ยอมรับเช่น ข้อมูลด้านตลาดแรงงาน แผ่นพับ วัสดุทัศนโลกอาชีพ ไปสเตอร์ บทเรียนคอมพิวเตอร์การแนะนำอาชีพ และเครื่องมือที่ช่วยในการแนะนำอาชีพที่ทันสมัยและเป็นปัจจุบัน เพื่อกลุ่มเป้าหมายสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้

5.3 ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิจัยผลการใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์เรื่อง “การแนะนำอาชีพ” ที่มีต่อเจตคติการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

5.3.1 ข้อเสนอแนะทั่วไป

5.3.1.1 ในการใช้สื่อบทเรียนคอมพิวเตอร์นี้ ควรก๊อปปี้ไฟล์ทั้งหมดลงไว้ในเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อป้องกันอาการสะดุดในขณะเรียน ซึ่งการเรียนบนแผ่นโปรแกรมจะทำให้เกิดอาการสะดุดหรือการเกิดภาพซ้ำ

5.3.1.2 การดำเนินการสอนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ในช่วงแรกนั้น ต้องอธิบายวิธีการใช้ บทเรียนคอมพิวเตอร์ให้นักเรียนมีความเข้าใจในวิธีการเรียนการสอนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ก่อนเพื่อให้นักเรียนมีความคุ้นเคย กับการเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์จะช่วยให้ นักเรียนมีความสนใจ เข้าใจเนื้อหาของบทเรียนได้ง่ายขึ้น และสนุกสนานในการเรียนโดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์

5.3.1.3 การออกแบบบทเรียนคอมพิวเตอร์ ไม่ควรมีเนื้อหาที่เป็นตัวอักษรมากเกินไป จะทำให้นักเรียนเกิดความเบื่อหน่าย ไม่สนใจในบทเรียน ควรมีเนื้อหาที่กระชับเข้าใจง่าย

5.3.1.4 การออกแบบบทเรียนคอมพิวเตอร์ ควรมีเสียงบรรยายประกอบในบทเรียน จะช่วยให้นักเรียนมีความสนใจ เข้าใจเนื้อหาของบทเรียนได้ง่ายขึ้น

5.3.1.5 การใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์นั้น เป็นเพียงสื่อการสอนชนิดหนึ่งที่ช่วยลดภาระงานสอนด้านเนื้อหาภาคทฤษฎีของครูลงได้บ้างเท่านั้น ไม่สามารถใช้แทนการสอนของครูได้ โดยเฉพาะการสอนด้านทักษะปฏิบัติ และด้านจิตพิสัย ครูยังจำเป็นต้องสอนอยู่ต่อไป

5.3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

5.3.2.1 ควรสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์เรื่อง “การแนะแนวอาชีพ” เพิ่มขึ้น เพื่อใช้เป็นแนวทางในการเลือกศึกษาต่อในสาขาที่เกี่ยวข้องกับอาชีพในอนาคต

5.3.2.2 ควรทำการวิจัยสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ใน เรื่องอื่นๆ เพิ่มขึ้น เพื่อเป็นแนวทางในการส่งเสริมการนำเทคโนโลยีทางการศึกษามาใช้ให้มากยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

กรมการจัดหางาน. 8 ปี กรมการจัดหางาน. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2544.

_____. การแนะแนวและการให้คำปรึกษาด้านอาชีพ. เอกสารประกอบการฝึกอบรมหลักสูตร. กรุงเทพมหานคร: กองส่งเสริมการมีงานทำ, 2542.

_____. คู่มือการแนะแนวอาชีพ. กรุงเทพมหานคร: กองส่งเสริมการมีงานทำ, 2539.

_____. ถนนสายอาชีพ. กรุงเทพมหานคร: กองส่งเสริมการมีงานทำ, 2541.

_____. แนะนำกรมการจัดหางาน. กรุงเทพมหานคร: กองส่งเสริมการมีงานทำ, 2544.

_____. สถิติจัดหางาน. กรุงเทพมหานคร: กองส่งเสริมการมีงานทำ, 2545.

กฤษมันต์ วัฒนาณรงค์. การศึกษาเจตคติการใช้เทคโนโลยีการสอนของผู้สอนวิชาชีพสาขาช่างอุตสาหกรรมวิทยาลัยเทคนิคสังกัดกรมอาชีวศึกษาและสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลในเขตกรุงเทพมหานคร. กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาครุศาสตร์เทคโนโลยี คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 2539.

_____. เทคโนโลยีเทคนิคศึกษา. กรุงเทพมหานคร: สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 2536.

จุฬามาศ จันทศรีสุกต. ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้ปกครองและครู ต่อเจตคติความเชื่อมั่นในตนเองและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2537.

ชูศรี วงศ์รัตน์. เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.

ไชยยศ เรืองสุวรรณ. การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน. เอกสารประกอบการสอนวิชาการพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน (503860). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2525.

ดวงเดือน พันธุมนาวิน. ธรรมชาติของทัศนคติและบุคลิกภาพ. กรุงเทพมหานคร: สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, 2523.

- _____. อิทธิพลของสังคมต่อทัศนคติของวัยรุ่นกรุงเทพมหานคร. กรุงเทพมหานคร: สถาบันระหว่างชาติสำหรับการค้นคว้าวิจัยเรื่องเด็ก, 2518.
- ทองกุล ชันขาว. องค์ประกอบในการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ. กรุงเทพมหานคร: การศึกษานอกโรงเรียน, 2528.
- ธนิดา ประมวลการ. หลักการให้คำปรึกษาด้านอาชีพเฉพาะ. กรุงเทพมหานคร: กรมการจัดหางาน, 2545.
- ธีรวิทย์ เอกะกุล. การวัดเจตคติ. อุบลราชธานี: วิทยาออฟเซตการพิมพ์, 2549.
- นภวรรณ ทรัพย์ยืนยง. ทัศนคติและแนวโน้มพฤติกรรมของนักศึกษาอาชีวและเทคนิคศึกษาที่มีต่อภาพยนตร์ โฆษณาส่งเสริมสังคมการต่อต้านยาเสพติด. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีเทคนิคศึกษา ภาควิชาครุศาสตร์เทคโนโลยีบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 2546.
- บุญชม ศรีสะอาด. การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น, 2535.
- ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. การแนะแนวและการให้คำปรึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา. กรุงเทพมหานคร: ตำราอุดมศึกษาโครงการส่งเสริมการแต่งตั้งตำรา ทบวงมหาวิทยาลัย, 2529.
- พรรณราย ทรัพย์ประภา. The Vocation Preference Inventory ของ John L. Holland. กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาจิตวิทยา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.
- พิรุฬห์ มฤคพิต. ข่าวสารตลาดแรงงานกับการแนะแนวอาชีพ. กรุงเทพมหานคร: งานวิชาการ ข้อมูลอาชีพ กองส่งเสริมการมีงานทำ, 2540.
- ไพศาล หุ่นแก้ว. สภาพปัจจุบันและศักยภาพการใช้งานคอมพิวเตอร์เพื่อการเรียนการสอน. กรุงเทพมหานคร: สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 2531.
- มัญญิกา แรงขำ. การเพิ่มประสิทธิภาพการแนะแนวอาชีพเพื่อประสิทธิผลการจัดหางาน. กรุงเทพมหานคร: งานวิชาการ กองส่งเสริมการมีงานทำ, 2540.
- ฤชุชัย โปธา. การนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการประมวลผลการทดสอบความพร้อมทางอาชีพ. กรุงเทพมหานคร: ผลงานวิชาการ กรมการจัดหางาน, 2546.
- ลักษณะพร โรจนพิทักษ์กุล. การพัฒนาและหาประสิทธิภาพบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนระบบมัลติมีเดียวิชาเทคโนโลยีการศึกษา. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีเทคนิคศึกษา ภาควิชาครุศาสตร์เทคโนโลยี บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 2540.
- วัชร ทรัพย์มี. การแนะแนวอาชีพ. กรุงเทพมหานคร: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523.

วิภาวี ไตรพิศ. การแนะแนวอาชีพและการให้คำปรึกษาด้านอาชีพ. กรุงเทพมหานคร: ผลงานวิชาการ การส่งเสริมการมีงานทำ, 2547.

ศักดิ์ สุนทรเสณี. เจตคติ. กรุงเทพมหานคร: ดี.ดี.บุ๊คส์โตร์, 2531.

สงบ ลักษณะ. การวัดคุณลักษณะทางด้านความรู้สึก. กรุงเทพมหานคร: การวิจัยทางการศึกษา, 2529.

สำเนา ขจรศิลป์. การแนะแนวอาชีพในสถาบันอุดมศึกษา. นครปฐม : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2523.

อภิชาติ พจน์จิราภรณ์. การแนะแนวอาชีพ. เอกสารประกอบการบรรยายการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาการแนะแนวอาชีพ. กรุงเทพมหานคร: กองส่งเสริมการมีงานทำ, 2537.

อุษณีย์ เข็นสบาย. จิตวิทยาการแนะแนว. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์, 2523.

ภาษาอังกฤษ

Allport, G. W. Attitude. In **Handbook of Social Psychology**. Murchison Worcester Mass: Clark University Press, 1935.

Anastasi, Ann. **Psychological Testing**. New York: Macmillan, Co., Inc., 1981.

Kolesik, Walter B. **Educational Psychology**. 2nd ed. New York: McGraw-hill, 1970.

McDonald, Fredric J. **Educational Psychology**. San Francisco: Wadsworth Publishing, 1959.

McGuire, W. J. **The Nature of Attitude and Attitude Change**. In **Handbook of Social Psychology**. New York: Addison Wesley, 1969.

Secord, Paul F. and Backman Carl W. **Social Psychology**. New York: Harper & Row, 1964.

Triandis, Harry C. **Attitude and Attitude Change**. New York: John Wiley & Sons, Inc., 1971.

William A. Mehrens and Irvin J. Lehmann. **Measurement and Evaluation in Education and Psychology**. New York: Holt Rinehart and Winston, 1973.

ภาคผนวก ก

- รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการประเมินคุณภาพสื่อการสอนด้านเนื้อหา
- รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการประเมินคุณภาพสื่อการสอนด้านการผลิต
- หนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญประเมินคุณภาพเพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์
- แบบประเมินคุณภาพสื่อการสอนด้านการผลิต
- แบบประเมินคุณภาพสื่อการสอนด้านเนื้อหา

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการประเมินสื่อการสอนประกอบการวิจัย

ด้านเนื้อหา

1. อาจารย์บัญญัติ สุขขัง	ผู้อำนวยการ โรงเรียนสุราษฎร์ธานี 2
โรงเรียนสุราษฎร์ธานี 2 จ.สุราษฎร์ธานี
2. อาจารย์บุญเกิด คิลกโชติพงษ์	ครูชำนาญการ
โรงเรียนสุราษฎร์ธานี 2 จ.สุราษฎร์ธานี
3. อาจารย์สมรัก พงษ์จินดา	อาจารย์แนะแนว
โรงเรียนพระรามหกเทคโนโลยี จ.กรุงเทพฯ
4. อาจารย์สุภาพร ประศาสน์ธรรม	หัวหน้างานวิชาการ และครูชำนาญการ
โรงเรียนบ้านท่าเกวียน จ.สระแก้ว
5. อาจารย์สุพัตรา สุกิจศีธรรมคุณ	ครูชำนาญการ
โรงเรียนบ้านท่าเกวียน จ.สระแก้ว

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการประเมินสื่อการสอนประกอบการวิจัย

ด้านเทคนิค

1. อาจารย์ธีรพงษ์ วิริยานนท์	อาจารย์ภาควิชาครุศาสตร์เทคโนโลยี คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
2. อาจารย์ปณิดา วรรณพิรุณ	อาจารย์ภาควิชาครุศาสตร์เทคโนโลยี คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
3. อาจารย์สมคิด แซ่หลี่	อาจารย์ภาควิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
4. อาจารย์จิรพันธ์ ศรีสมพันธุ์	อาจารย์ภาควิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
5. นายประจักษ์เวช ดีวี	นักวิชาการโสตทัศนศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม โทร. 3208
 ที่ คส ๒๖ /2550 วันที่ 10 มกราคม 2550
 เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญประเมินคุณภาพด้านเทคนิคเพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์

เรียน อาจารย์ธีรพงษ์ วิริยานนท์

ด้วย นางสาวเกษราภรณ์ พุทธรักษ์ นักศึกษาปริญญาครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีเทคนิคศึกษา ภาควิชาครุศาสตร์เทคโนโลยี คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ผลการใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง การแนะนำอาชีพที่มีต่อเจตคติการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 3" โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์คือ รองศาสตราจารย์ ดร.กฤษณ์ วัฒนางรงค์ เป็นประธานกรรมการ และ ศาสตราจารย์ ดร.รัตนา ศิริพานิช เป็นกรรมการ

ในการนี้ นักศึกษามีความประสงค์จะขอความอนุเคราะห์จากท่านเพื่อโปรดประเมินคุณภาพด้านเทคนิคเพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์เรื่องดังกล่าว ทั้งนี้ได้แนบบทประเมินคุณภาพพร้อมหนังสือฉบับนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักเป็นพระคุณยิ่ง

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุราษฎร์ พรหม)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการและวิจัย

ปฏิบัติราชการแทนคณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

แบบประเมินสื่อการสอน
(ด้านเนื้อหา)

ประเภทสื่อ บทเรียนคอมพิวเตอร์
วิชา แขนงแนว เรื่อง การแนะแนวอาชีพ
ระดับชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 3

บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่ท่านกำลังประเมินอยู่นี้ มีคุณภาพอยู่ในเกณฑ์ใด
โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงตามระดับความรู้สึของท่านหลังจากท่านได้ใช้บทเรียนนี้

รายการ	ระดับความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ									
	ดีมาก		ดี		พอใช้		ควรปรับปรุง		ไม่เหมาะสม	
	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1
1. เนื้อหามีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ เหมาะสม --- > ไม่เหมาะสม										
2. ความเหมาะสมในการเข้าสู่เนื้อหา เหมาะสม --- > ไม่เหมาะสม										
3. ความถูกต้องของเนื้อหา ถูกต้อง --- > ไม่ถูกต้อง										
4. ลำดับขั้นตอนในการนำเสนอเนื้อหา ชัดเจน --- > สับสน										
5. ความชัดเจนในการอธิบายเนื้อหา ชัดเจน --- > สับสน										
6. ความเหมาะสมของเนื้อหากับระดับผู้เรียน เหมาะสม --- > ไม่เหมาะสม										
7. เสียงบรรยายที่ใช้ประกอบบทเรียน ถูกต้อง --- > ไม่ถูกต้อง										

ลงชื่อผู้ประเมิน

(.....)

...../...../.....

แบบประเมินสื่อการสอน
(ด้านเทคนิคการผลิตสื่อ)

ประเภทสื่อ บทเรียนคอมพิวเตอร์
วิชา แนวโน้ม เรื่อง การแนวโน้มอาชีพ
ระดับชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 3

บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่ท่านกำลังประเมินอยู่นี้ มีคุณภาพอยู่ในเกณฑ์ใด
โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงตามระดับความรู้สึของท่านหลังจากท่านได้ใช้บทเรียนนี้

รายการ	ระดับความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ									
	ดีมาก		ดี		พอใช้		ควรปรับปรุง		ไม่เหมาะสม	
	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1
1. รูปแบบและขนาดของตัวอักษรที่ใช้ในการนำเสนอ เหมาะสม --- > ไม่เหมาะสม										
2. สีของตัวอักษรโดยภาพรวม เหมาะสม --- > ไม่เหมาะสม										
3. สีของภาพและกราฟิกโดยภาพรวม เหมาะสม --- > ไม่เหมาะสม										
4. การออกแบบโดยภาพรวม เหมาะสม --- > ไม่เหมาะสม										
5. คำอธิบายการปฏิบัติในบทเรียน ชัดเจน --- > สับสน										
6. วิธีการโต้ตอบบทเรียนโดยภาพรวม เหมาะสม --- > ไม่เหมาะสม										
7. การรายงานผลของแบบทดสอบ เหมาะสม --- > ไม่เหมาะสม										

ลงชื่อผู้ประเมิน
(.....)

...../...../.....

ภาคผนวก ข

- การประเมินคุณภาพสื่อการสอนด้านเนื้อหา
- การประเมินคุณภาพสื่อการสอนด้านการผลิต
- การแสดงผลการใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์เรื่อง “การแนะแนวอาชีพ”
ที่มีต่อเจตคติการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ตารางที่ ข-1 ผลการประเมินคุณภาพทางด้านเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา จำนวน 5 ท่าน

เรื่องที่ประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญคนที่					ค่าเฉลี่ย
	1	2	3	4	5	
1. เนื้อหามีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์	9	9	9	8	9	8.8
2. ความเหมาะสมในการเข้าสู่เนื้อหา	8	9	8	7	8	8.0
3. ความถูกต้องของเนื้อหา	8	8	9	9	9	8.6
4. ลำดับชั้นในการนำเสนอเนื้อหา	8	7	7	8	8	7.6
5. ความชัดเจนในการอธิบายเนื้อหา	8	7	8	8	8	7.8
6. ความเหมาะสมของเนื้อหากับระดับผู้เรียน	8	7	8	7	8	7.6
7. เสียงบรรยายที่ใช้ประกอบบทเรียน	7	7	7	8	8	7.4

ตารางที่ ข-2 ผลการประเมินคุณภาพทางด้านการผลิตจากผู้เชี่ยวชาญด้านการผลิตจำนวน 5 ท่าน

เรื่องที่ประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญคนที่					ค่าเฉลี่ย
	1	2	3	4	5	
1. รูปแบบและขนาดของตัวอักษรที่ใช้ในการนำเสนอ	8	8	6	6	8	7.2
2. สีของตัวอักษร โดยภาพรวม	8	8	7	5	8	7.2
3. สีของภาพและกราฟิก โดยภาพรวม	5	9	5	5	8	6.4
4. การออกแบบ โดยภาพรวม	7	9	6	5	9	7.2
5. คำอธิบายการปฏิบัติในบทเรียน	4	9	7	3	7	6
6. วิธีการโต้ตอบบทเรียน โดยภาพรวม	6	9	7	3	7	6.4
7. การรายงานผลแบบทดสอบ	8	7	8	6	8	7.4

เกณฑ์การประเมินค่าคุณภาพ กำหนดคะแนนออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

ดีมาก	มีค่าเท่ากับ	9 - 10
ดี	มีค่าเท่ากับ	7 - 8
พอใช้	มีค่าเท่ากับ	5 - 6
ควรปรับปรุง	มีค่าเท่ากับ	3 - 4
ไม่เหมาะสม	มีค่าเท่ากับ	1 - 2

ตารางที่ ข-3 แสดงผลการใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์เรื่อง “การแนะแนวอาชีพ” ที่มีต่อเจตคติ
การเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 (ห้อง 3/2, ห้อง 3/4
โรงเรียนบ้านนาวิทยาคม)

เลขที่	ผลแบบทดสอบก่อนเรียน บุคลิกแบบ	ผลแบบทดสอบหลังเรียน บุคลิกแบบ	เปลี่ยนแปลง/ไม่เปลี่ยนแปลง
1	R	R	ไม่เปลี่ยนแปลง
2	R	I	เปลี่ยนแปลง
3	R	E	เปลี่ยนแปลง
4	E	C	เปลี่ยนแปลง
5	S	S	ไม่เปลี่ยนแปลง
6	A	A	ไม่เปลี่ยนแปลง
7	R	I	เปลี่ยนแปลง
8	I	R	เปลี่ยนแปลง
9	I	I	ไม่เปลี่ยนแปลง
10	A	S	เปลี่ยนแปลง
11	E	C	เปลี่ยนแปลง
12	E	R	เปลี่ยนแปลง
13	A	A	ไม่เปลี่ยนแปลง
14	A	R	เปลี่ยนแปลง
15	C	E	เปลี่ยนแปลง
16	C	E	เปลี่ยนแปลง
17	R	R	ไม่เปลี่ยนแปลง
18	A	S	เปลี่ยนแปลง
19	C	E	เปลี่ยนแปลง
20	S	C	เปลี่ยนแปลง
21	A	A	ไม่เปลี่ยนแปลง
22	C	C	ไม่เปลี่ยนแปลง
23	E	I	เปลี่ยนแปลง
24	S	S	ไม่เปลี่ยนแปลง
25	A	S	เปลี่ยนแปลง

ตารางที่ ข-3 (ต่อ)

เลขที่	ผลแบบทดสอบก่อนเรียน บุคลิกแบบ	ผลแบบทดสอบหลังเรียน บุคลิกแบบ	เปลี่ยนแปลง/ไม่เปลี่ยนแปลง
26	I	S	เปลี่ยนแปลง
27	S	A	เปลี่ยนแปลง
28	S	A	เปลี่ยนแปลง
29	I	I	ไม่เปลี่ยนแปลง
30	A	R	เปลี่ยนแปลง
31	C	E	เปลี่ยนแปลง
32	A	S	เปลี่ยนแปลง
33	R	R	ไม่เปลี่ยนแปลง
34	I	E	เปลี่ยนแปลง
35	R	I	เปลี่ยนแปลง
36	R	R	ไม่เปลี่ยนแปลง
37	I	C	ไม่เปลี่ยนแปลง
38	A	E	เปลี่ยนแปลง
39	C	I	เปลี่ยนแปลง
40	S	S	ไม่เปลี่ยนแปลง
41	E	A	เปลี่ยนแปลง
42	I	A	เปลี่ยนแปลง
43	A	A	ไม่เปลี่ยนแปลง
44	E	I	เปลี่ยนแปลง
45	C	R	เปลี่ยนแปลง
46	S	S	ไม่เปลี่ยนแปลง
47	C	A	เปลี่ยนแปลง
48	C	I	เปลี่ยนแปลง
49	A	A	ไม่เปลี่ยนแปลง
50	I	E	เปลี่ยนแปลง
51	R	S	เปลี่ยนแปลง
52	E	C	เปลี่ยนแปลง

ตารางที่ ข-3 (ต่อ)

เลขที่	ผลแบบทดสอบก่อนเรียน บุคลิกแบบ	ผลแบบทดสอบหลังเรียน บุคลิกแบบ	เปลี่ยนแปลง/ไม่เปลี่ยนแปลง
53	S	A	เปลี่ยนแปลง
54	S	S	ไม่เปลี่ยนแปลง
55	C	E	เปลี่ยนแปลง
56	R	I	เปลี่ยนแปลง
57	I	I	เปลี่ยนแปลง
58	C	E	เปลี่ยนแปลง
59	A	S	เปลี่ยนแปลง
60	R	R	ไม่เปลี่ยนแปลง

ตารางที่ ข-4 แสดงการแจกแจงความถี่แบบ ไค-สแควร์ ของเจตคติการเลือกอาชีพของผู้เรียน
ก่อนและหลังเรียนจากบทเรียนคอมพิวเตอร์เรื่อง “การแนะแนวอาชีพ”

ผลเจตคติ / ความถี่	O	E	O-E	(O - E) ²	$\frac{(O - E)^2}{E}$
เปลี่ยนแปลง	41	30	11	121	4.03
ไม่เปลี่ยนแปลง	19	30	-11	121	4.03
χ^2					8.06

ภาคผนวก ค

- แผนการสอน
- แบบทดสอบความสนใจทางอาชีพ
- การแปลผลแบบทดสอบความสนใจทางอาชีพ

แผนการสอน

วิชา	แนะแนว	ระดับชั้น	มัธยมศึกษาปีที่ 3
เรื่อง	การแนะแนวอาชีพ	ใช้เวลาสอน	1 คาบ

1. เนื้อหา

การแนะแนวอาชีพ

- อาชีพที่สอดคล้องกับบุคลิกแบบ R
- อาชีพที่สอดคล้องกับบุคลิกแบบ I
- อาชีพที่สอดคล้องกับบุคลิกแบบ S
- อาชีพที่สอดคล้องกับบุคลิกแบบ C
- อาชีพที่สอดคล้องกับบุคลิกแบบ E
- อาชีพที่สอดคล้องกับบุคลิกแบบ A

2. จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. บอกอาชีพที่สอดคล้องกับบุคลิกแบบ R
2. บอกอาชีพที่สอดคล้องกับบุคลิกแบบ I
3. บอกอาชีพที่สอดคล้องกับบุคลิกแบบ S
4. บอกอาชีพที่สอดคล้องกับบุคลิกแบบ C
5. บอกอาชีพที่สอดคล้องกับบุคลิกแบบ E
6. บอกอาชีพที่สอดคล้องกับบุคลิกแบบ A

4. กิจกรรมการเรียนการสอน

1. สนทนากับนักเรียนถึงอนาคตว่าอยากทำอาชีพใด เพราะอะไร รู้จักอาชีพอะไรบ้าง
2. แจ้งนักเรียนทราบว่าจะมีการเรียนการสอนรูปแบบใหม่โดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ โดยอธิบายวิธีการใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์
3. ให้นักเรียนทดลองเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ โดยเริ่มทำแบบทดสอบความสนใจทางอาชีพ ศึกษาเนื้อหาในบทเรียน และทำแบบทดสอบความสนใจทางอาชีพซ้ำอีกครั้ง

5. สื่อการเรียนการสอน

- บทเรียนคอมพิวเตอร์วิชาแนะแนว เรื่องการแนะแนวอาชีพ

6. การวัดผลและประเมินผล

- ตรวจสอบการทำแบบทดสอบความสนใจทางอาชีพก่อนเรียนจากบทเรียนคอมพิวเตอร์ เรื่องการแนะแนวอาชีพ
- ตรวจสอบการทำแบบทดสอบความสนใจทางอาชีพหลังเรียนจากบทเรียนคอมพิวเตอร์ เรื่องการแนะแนวอาชีพ

แบบทดสอบความสนใจทางอาชีพ

แบบทดสอบนี้ มี 54 ข้อ

คำชี้แจง :ให้อ่านข้อความดังต่อไปนี้และพิจารณาใส่ตัวอักษรดังต่อไปนี้ในกระดานคำตอบ

ช หมายถึง ชอบหรือต้องการ

ค หมายถึง คิดดูก่อนหรือไม่แน่ใจ

ม หมายถึง ไม่ชอบหรือไม่ต้องการ

-
1. ออกกำลังกาย / เล่นกีฬา
 2. วิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจ
 3. อยากรู้เกี่ยวกับเพื่อนเยอะๆ
 4. ทำงานตามตัวอย่างที่มีมากกว่าให้คิดทำเอง
 5. อยากรู้เรื่องการเมือง
 6. อยู่คนเดียว
 7. ออกสำรวจหาข้อมูลผู้ว่างงานในหมู่บ้าน
 8. วิชาวิทยาศาสตร์
 9. นักสังคมสงเคราะห์
 10. เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล / พิมพ์ดีด
 11. นักเล่นหุ้น / นักเศรษฐศาสตร์ / นักธุรกิจ
 12. นักร้องหรือนักแสดง
 13. นายช่างหรือไฟร์แมนควบคุมการก่อสร้าง
 14. เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผนงาน
 15. เจ้าหน้าที่ฝ่ายบุคคล
 16. พนักงานคลังสินค้า / บัญชี
 17. ขายประกันหรือพนักงานขายตรง (ไดเรกเซลล์)
 18. นักเขียนการ์ตูน
 19. ผู้จัดการทีมกีฬาหรือผู้ฝึกสอน (โค้ช)
 20. ศึกษาเรื่องยาสมุนไพร
 21. ช่างเสริมสวย
 22. เสมียน / รุรการ
 23. ทำธุรกิจหรือการค้า
 24. นักประพันธ์เพลง
 25. งานสืบสวนสอบสวน

26. รับปรึกษาปัญหาต่างๆ ให้เพื่อน
27. ประชาสัมพันธ์โรงแรม
28. พนักงานธนาคาร
29. ทนายความ
30. นักดนตรี
31. นักแข่งรถ
32. เพาะเลี้ยงปลาสวยงาม
33. ครูหรืออาจารย์
34. เลขานุการ
35. โฆษกหรือพิธีกร
36. สถาปนิกหรือมัณฑนากรหรือจิตรกร
37. ช่างซ่อมบำรุงต่างๆ
38. สะสมของเก่าของโบราณ
39. ช่วยเหลือคนบาดเจ็บ
40. พนักงานสินเชื่อหรือเจ้าหน้าที่การเงิน
41. ตัวแทนได้วาทิของห้องเรียน
42. นักแต่งเพลงหรือผู้เรียบเรียงเสียงประสาน
43. ช่างเครื่องกล เครื่องยนต์
44. เปิดร้านขายยา
45. นักจัดรายการวิทยุ (ดีเจ) / ทีวี
46. เจ้าหน้าที่ห้องสมุด (บรรณรักษ์)
47. นักการเมือง, กำนัน ,ผู้ใหญ่บ้าน,อบต.
48. นางแบบหรือนายแบบ
49. ทหาร
50. เขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์
51. พระสงฆ์หรือบาทหลวงสอนศาสนา
52. พนักงานรักษาความปลอดภัย
53. ศาลหรือผู้พิพากษา
54. นักข่าว

หมายเหตุ : เมื่อทำแบบทดสอบที่ 1 แบบทดสอบความสนใจทางอาชีพเสร็จแล้วให้ทำแบบทดสอบความสนใจทางอาชีพ นี้อีกครั้งเพื่อทดสอบความมั่นใจในตนเอง

แบบทดสอบความสนใจทางอาชีพ

ชื่อ / สกุล

เพศ อายุ..... ชั้นเรียน..... แผนการเรียน

คำชี้แจง : เมื่ออ่านคำสั่งในแบบสอบถามแล้วให้ใส่ตัวอักษรที่กำหนดในกระดาษคำตอบดังต่อไปนี้

ใส่อักษร **ซ** หมายถึงชอบ / ต้องการ

ใส่อักษร **ค** หมายถึงคิดดูก่อน / ไม่แน่ใจ

ใส่อักษร **ม** หมายถึงไม่ชอบ / ไม่ต้องการ

รายการ	บุคลิกแบบ R	บุคลิกแบบ I	บุคลิกแบบ S	บุคลิกแบบ C	บุคลิกแบบ E	บุคลิกแบบ A
ข้อ	1.	2.	3.	4.	5.	6.
	7.	8.	9.	10.	11.	12.
	13.	14.	15.	16.	17.	18.
	19.	20.	21.	22.	23.	24.
	25.	26.	27.	28.	29.	30.
	31.	32.	33.	34.	35.	36.
	37.	38.	39.	40.	41.	42.
	43.	44.	45.	46.	47.	48.
	49.	50.	51.	52.	53.	54.
รวม						

หมายเหตุ : 1. ให้นับคะแนนรวมในแนวดังเฉพาะข้อที่มีอักษร **ซ** / **ค** โดยการเทียบคะแนนดังนี้

(**ซ** = 2 คะแนน / **ค** = 1 คะแนน / **ม** = ไม่มีคะแนนหรือ = 0)

2. คะแนนรวมในแนวดังช่องใดมากที่สุด แปลผลว่ามีบุคลิกแบบนั้น

การแปลผลแบบทดสอบความสนใจทางอาชีพ

**กลุ่มบุคลิกแบบ REALISTIC จริงจัง ไม่คิดฝัน นิยมความจริงและสิ่งที่เป็นรูปธรรม
ลักษณะโดยทั่วไป**

ผู้ที่มีบุคลิกภาพแบบนี้ จะชอบกิจกรรมที่ต้องใช้พลังกำลังชอบทำจักรกล ชาติทักษะในการ
สร้างสัมพันธ์ภาพระหว่างบุคคล หลีกเลี่ยงกิจกรรมที่ต้องสังคมกับบุคคลอื่น ไม่ชอบเป็นจุดสนใจ
ของผู้อื่น ค่อนข้างก้าวร้าว มีลักษณะเป็นชาย มีค่านิยมทางเศรษฐกิจและการเมือง ในรูปแบบที่มี
ระเบียบ

ลักษณะเด่นของบุคลิกภาพ

มีความเป็นผู้ใหญ่ มีความอดทน มีความบากบั่น กล้าแสดงผลงาน ชาติทักษะในการสร้าง
สัมพันธ์ภาพทางสังคม

อาชีพที่สอดคล้องกับบุคลิกภาพนี้ได้แก่

ชื่ออาชีพ : วิศวกรโยธาทั่วไป

นิยามอาชีพ

ออกแบบ คำนวณ วางแผน จัดระบบงาน ควบคุมงานโครงการ พิจารณาตรวจสอบ ให้
คำปรึกษาด้านการก่อสร้างอาคารโรงงาน อาคารสาธารณะ สะพาน อุโมงค์ เขื่อนกั้นน้ำ กำแพงกัน
น้ำ โครงสร้างอื่น รวมทั้งการติดตั้ง การใช้และการบำรุงเครื่องจักรต่าง ๆ : พิจารณาโครงการ
สำรวจหาสถานที่ที่เหมาะสมที่สุดสำหรับการก่อสร้าง ; สำรวจและประเมินลักษณะและความ
หนาแน่นของการจราจรทางอากาศ ทางบก และทางน้ำ เพื่อพิจารณาว่าจะมีผลต่อโครงการอย่างไร ;
สำรวจพื้นผิวดินและใต้ผิวดิน เพื่อนำไปออกแบบฐานรากที่เหมาะสม ปรึกษาหารือในการก่อสร้าง
กับผู้ชำนาญการสาขาอื่น ๆ เช่น วิศวกรไฟฟ้า วิศวกรสิ่งแวดล้อมหรือวิศวกรเครื่องกล กรณีที่มีการ
ก่อสร้างงานระบบต่าง ๆ เพื่อกำหนดพื้นฐานรองท่อร้อยสายไฟฟ้า ท่องานระบบต่าง ๆ และงานที่
เกี่ยวข้องอื่น ๆ ; คำนวณหาค่าความเค้น ความเครียด ปริมาณน้ำ ความแรงของลมและอุณหภูมิ
ความลาดและตัวแปรอื่น ๆ ที่มีผลต่อการคำนวณออกแบบงานด้านโยธา ตรวจสอบแปลนรายการ
ก่อสร้าง ปริมาณวัสดุ และประมาณการราคาในงานโยธา ; กำหนดอุปกรณ์ เครื่องจักรต่าง ๆ ในงาน
ก่อสร้าง เช่น งานดินถมดินตัดในงานถนน งานเขื่อน งานโยธาชนิดอื่น ๆ ; วางแผนการปฏิบัติงาน
และควบคุมให้เป็นไปตามแผนที่วางไว้ ; ทดสอบ ตรวจสอบ โครงสร้างทั้งเก่าและใหม่เพื่อวิเคราะห์
ความมั่นคงแข็งแรง รวมทั้งควบคุมการซ่อมแซมกรณีที่เกิดการชำรุดเสียหายขึ้น

ลักษณะของงานที่ทำ

วางแผน จัดระบบงาน และควบคุมงานสร้างถนน สะพานอุโมงค์ และสิ่งอำนวยความสะดวกในการขนส่งต่างๆ ทำงานเกี่ยวกับการก่อสร้างอาคาร ตลอดจนการติดตั้ง การใช้และการบำรุงรักษาระบบไฮดรอลิกและระบบสาธารณสุขอื่นๆ พิจารณาโครงการ และทำงานสำรวจเพื่อหาสถานที่ที่เหมาะสมที่สุดสำหรับการ ก่อสร้าง สำรวจและประเมินลักษณะ และความหนาแน่นของการจราจรทางอากาศ ทางบก และทางน้ำเพื่อพิจารณาว่าจะมีผลต่อโครงการอย่างไรบ้าง สำรวจดูพื้นผิวดินและใต้ผิวดินว่าจะมีผลต่อการก่อสร้างอย่างไร และเหมาะสมที่จะรองรับสิ่งก่อสร้างเพียงใด ปรึกษาหารือในเรื่องโครงการกับผู้ชำนาญงานสาขาอื่นๆ เช่น วิศวกรไฟฟ้า หรือวิศวกรช่างกล วางแผนผังรากฐาน ท่อสายไฟ ท่อต่างๆ และงานพื้นดินอื่นๆ คำนวณความเค้น ความเครียด จำนวนน้ำ ผลอันเนื่องมาจากความแรงของลมและอุณหภูมิ ความลาด และเหตุอื่นๆ เตรียมแบบแปลนรายงานก่อสร้าง และจัดทำประมาณการวัสดุและประมาณการราคา เลือกชนิดของเครื่องมือขนย้ายดิน เครื่องจักรรถ เครื่องจักรกล และเครื่องมืออื่นๆ ที่จะใช้ในงานก่อสร้าง จัดทำตารางปฏิบัติงานและควบคุมให้การปฏิบัติงานเป็นไปตามแผนที่วางไว้ ทดสอบ และตรวจดูโครงสร้างทั้งเก่า และใหม่ ตลอดจนวางแผนและจัดระบบงานซ่อม

สภาพการจ้างงาน

ผู้ประกอบอาชีพนี้ ได้รับค่าตอบแทนการทำงานเป็นเงินเดือน ตามวุฒิการศึกษา โดยวิศวกรโยธาที่ไม่มีประสบการณ์ในการทำงานจะได้รับเงินเดือนในอัตรา ดังนี้

ประเภทองค์กร	เงินเดือน
ราชการ	7,260
รัฐวิสาหกิจ	7,210
เอกชน	12,000 - 18,000

ทำงานสัปดาห์ละ 40 ชั่วโมง อาจจะต้องมาทำงานวันเสาร์ อาทิตย์ หรือวันหยุด อาจจะต้องทำงานล่วงเวลา ในกรณีที่ต้องการให้งานที่ได้รับมอบหมายเสร็จให้ทันต่อการใช้งาน นอกจากผลตอบแทนในรูปเงินเดือนแล้วในภาครัฐวิสาหกิจและภาคเอกชนอาจได้รับผลตอบแทนในรูปอื่น เช่น ค่ารักษาพยาบาล เงินสะสม เงินช่วยเหลือสวัสดิการในรูปแบบต่างๆ เงินโบนัส เป็นต้น

สภาพการทำงาน

สถานที่ทำงานของวิศวกรโยธามีสภาพเหมือนที่ทำงานทั่วไป คือ เป็นสำนักงานที่มีอุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวกเช่นสำนักงานทั่วไป แต่โดยลักษณะงานที่จะต้องควบคุมงาน

สำรวจ ก่อสร้าง หรือซ่อมแซมจึงจำเป็นที่จะต้องตรวจดูงานนอกสถานที่ในบางครั้ง เนื่องจากต้องควบคุมดูแลงานให้สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด สำหรับงานหรือสถานที่ทำงานที่เสี่ยงต่อความไม่ปลอดภัย ในการทำงาน วิศวกรโยธาจึงต้องใช้อุปกรณ์คุ้มครองส่วนบุคคลในขณะปฏิบัติงาน

คุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพ

ผู้ประกอบอาชีพนี้ต้องมีคุณสมบัติดังนี้

1. สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิศวกรรมโยธา
2. เป็นผู้ที่มีความคิดสร้างสรรค์ มุ่งมั่น คำนวณอย่างต่อเนื่องเพื่อหาวิธีที่ประหยัดและมีประสิทธิภาพมากขึ้น
3. มีวิสัยทัศน์และสนใจกับเหตุการณ์ ข่าวสารที่เกิดขึ้นตลอดเวลา รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นและมีจรรยาบรรณของวิศวกร
4. มีความอดทนและเข้มแข็งทั้งร่างกายและจิตใจ มีอารมณ์เยือกเย็น มีความคิดสุขุม
5. มีลักษณะเป็นผู้นำ ทั้งในงานส่วนใหญ่จะเกี่ยวกับการควบคุมคนเป็นจำนวนมาก
6. มีพื้นฐานความรู้ทางวิทยาศาสตร์ ฟิสิกส์ ภาษาอังกฤษและคณิตศาสตร์เป็นอย่างดี
7. ผู้ประกอบอาชีพวิศวกรในทุกสาขาควรมีใบประกอบวิชาชีพวิศวกรรม เพื่อใช้ในการรับรองสำหรับการประกอบอาชีพ ซึ่งต้องมี คุณสมบัติ และวุฒิการศึกษาตามข้อกำหนด โดยจะขอรับใบอนุญาตได้ที่ กองวิชาชีพวิศวกรรมควบคุม สังกัดกระทรวงมหาดไทย

ผู้ที่ประกอบอาชีพนี้ ควรเตรียมความพร้อมดังต่อไปนี้ : ต้องเป็น ผู้ที่สำเร็จการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สาขาวิทยาศาสตร์ หรือประกาศนียบัตร วิชาชีพจากสถานศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการรับรองวิทยฐานะ เพื่อเข้าศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาระยะเวลาการศึกษา 4 ปี เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วจะได้ปริญญาวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต (วศ.บ.) ในสาขาวิศวกรรมโยธา หรือเป็นผู้สำเร็จการศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ที่ศึกษาเกี่ยวกับทางด้านช่างจากสถานศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการรับรองวิทยฐานะ เพื่อเข้าศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาระยะเวลาการศึกษา 2 ปี (หลักสูตรต่อเนื่อง) เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วจะได้ปริญญาวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต (วศ.บ.) ในสาขาวิศวกรรมโยธา

โอกาสในการมีงานทำ

สำหรับแหล่งจ้างงานวิศวกรโยธา โดยทั่วไปจะเป็นสถานประกอบการทั่วไป หรือหน่วยงานราชการและรัฐวิสาหกิจ เนื่องจากภาวะวิกฤติเศรษฐกิจที่ประเทศกำลังประสบปัญหาอยู่ในขณะนี้ ทำให้การลงทุนเพื่อขยายตัวชะงักไป การก่อสร้างอาคารสำหรับการพักอาศัยหรือสำหรับ

เป็นอาคารสำนักงานจะไม่ค่อยมีโครงการใหญ่ๆ หรือโครงการใหม่เกิดขึ้นมากนักแต่จะยังคงมีโครงการงานการก่อสร้าง สิ่งอำนวยความสะดวกในการขนส่งต่าง ๆ เช่น ถนนสะพานทางหลวง แนวโน้มความต้องการของตลาด แรงงานในภาคอุตสาหกรรม ขณะนี้ยังคงที่ตามภาวะทางเศรษฐกิจของประเทศ และกำลังมีการดำเนินงานก่อสร้างสาธารณูปโภคโครงการใหญ่ๆ เช่น รถไฟฟ้าใต้ดิน ซึ่งยังมีความต้องการบุคลากรด้านนี้และคาดว่าจะมีการแข่งขันเพื่อเข้าทำงานสูง เนื่องจากมีแรงงานเก่าที่ค้างอยู่และมีแรงงานใหม่ที่เพิ่งสำเร็จการศึกษาเข้าสู่ตลาดแรงงาน

เมื่อภาวะเศรษฐกิจดีขึ้นในประเทศไทยที่กำลังอยู่ระหว่างการพัฒนาจะกลับฟื้นตัวและขยายการลงทุนขึ้นอีก ฉะนั้นงานสำหรับวิศวกรโยธาจะกลับมาเป็นที่ต้องการในตลาดแรงงานอีกตามอัตราการขยายตัวของอาคารก่อสร้างและการพัฒนาประเทศ โดยการลงทุนในการก่อสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกในการขนส่งต่างๆ

โอกาสความก้าวหน้าในอาชีพ

ผู้ที่สำเร็จการศึกษาด้านวิศวกรโยธาหากทำงานเพิ่มประสบการณ์ และได้รับ การอบรมในวิชาที่เกี่ยวข้องและมีความสามารถในการบริหาร ก็สามารถเลื่อนขั้นเป็น ผู้บริหารโครงการได้ สำหรับผู้ที่ศึกษาเพิ่มเติมถึงขั้นปริญญาโทหรือปริญญาเอก สามารถที่จะเป็นอาจารย์มหาวิทยาลัยทั่วไปได้

อาชีพที่เกี่ยวข้อง

วิศวกรโยธา (ก่อสร้างอาคาร), วิศวกรโยธา (ก่อสร้างถนนและทางหลวง) , วิศวกรโยธา (ก่อสร้างท่าอากาศยาน) , วิศวกรโยธา (ก่อสร้างทางรถไฟ) , วิศวกรรถไฟ , วิศวกรโยธา (สุขาภิบาล) , วิศวกรสุขาภิบาล

ชื่ออาชีพ : วิศวกรอิเล็กทรอนิกส์

นิยามอาชีพ

ออกแบบและทดสอบวงจรรวม (ไอซี) แผ่นวงจรพิมพ์และวงจรอิเล็กทรอนิกส์ทั่วไป : ควบคุมกระบวนการผลิตและซ่อมบำรุงอุปกรณ์ทางด้านอิเล็กทรอนิกส์ และวงจรไฟฟ้าภายในอาคารและโรงงาน ติดตั้งระบบควบคุมอิเล็กทรอนิกส์ต่างๆ ภายในอาคารและโรงงาน วิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ทางด้านอิเล็กทรอนิกส์

ลักษณะของงานที่ทำ

ผู้ประกอบอาชีพนี้ต้องมีความรู้ความเข้าใจ ในเรื่องระบบการปฏิบัติการ และระบบการผลิตอิเล็กทรอนิกส์ อุปกรณ์สารกึ่งตัวนำ ระบบดิจิทัล ระบบไมโคร โปรเซสเซอร์ การวัดและเครื่องมือ

วัดทางไฟฟ้า และอิเล็กทรอนิกส์ หลักการทำงานและวิธีใช้เครื่องมือวัดแบบอนาล็อกและดิจิตอล อิเล็กทรอนิกส์ชีวการแพทย์ การสื่อสารผ่านดาวเทียม การสื่อสารที่ใช้ผลิตภัณฑ์ใยแก้วนำแสง การสื่อสารข้อมูลและโครงข่าย วิศวกรรมไมโครเวฟ วิศวกรรมระบบเสียง และการออกแบบ สถาปัตยกรรมคอมพิวเตอร์ เป็นต้น โดยปฏิบัติงานตามขั้นตอนดังนี้

1. ปฏิบัติงานทั้งในห้วงปฏิบัติการและบริหารงานด้านเอกสารต่างๆ
2. ออกแบบและพัฒนาอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ โดยพยายามใช้วัสดุในประเทศเพื่อลดการนำเข้า เครื่องมือเครื่องใช้อิเล็กทรอนิกส์
3. ศึกษาวิจัย ออกแบบเครื่องมือ เครื่องจักร ที่มีประสิทธิภาพ เพื่อประยุกต์ใช้ในงานอุตสาหกรรม การสื่อสารโทรคมนาคม หรืออุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้อง เช่น อุตสาหกรรมการแพทย์ อุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่ม เป็นต้น
4. ซ่อมบำรุงอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ และวงจรไฟฟ้าภายในอาคารสถานประกอบการ และ โรงงาน
5. ตรวจสอบความปลอดภัยในสถานที่ทำงาน โดยใช้วิธีการและเทคนิคทางวิศวกรรมป้องกันอันตรายที่จะเกิดขึ้น
6. ประชาสัมพันธ์เผยแพร่ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการทำงานทางด้านวิศวกรรม อิเล็กทรอนิกส์ และผลกระทบที่เป็นอันตรายต่อมนุษย์และสิ่งแวดล้อมให้แก่บุคลากรในสถานประกอบการได้รับทราบ
7. ปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมายและประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

สำหรับผู้ประกอบอาชีพนี้ที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานภาครัฐ จะต้องทำหน้าที่แจ้งและเตือน สาธารณชนให้รับทราบถึงผลกระทบของการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่ไม่ได้มาตรฐาน ซึ่งอาจเป็นอันตรายทำลายชีวิตและสิ่งแวดล้อมในระยะยาว เช่น การนำเข้าอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่ไม่ได้มาตรฐาน ราคาถูก ซึ่งเกิดจากขบวนการผลิตรีไซเคิลขยะอิเล็กทรอนิกส์ ที่นำเข้ามาจากประเทศเพื่อนบ้าน เช่น ถ่านไฟฉายหรือแบตเตอรี่ราคาถูก คอมพิวเตอร์ที่ไม่ได้มาตรฐาน และเมื่อเกิดขยะอิเล็กทรอนิกส์หรือของเสียอันตราย ควรแจ้งให้ประชาชนได้รับทราบอย่างเป็นทางการและเป็น ขั้นตอน ตลอดจนหาแหล่งกำจัดขยะที่เหมาะสม เพื่อป้องกันอันตรายจากอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์

สภาพการทำงาน

สำหรับผู้ประกอบอาชีพนี้ ต้องได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุม ตาม พระราชบัญญัติ พ.ศ. 2542 จากสภาวิศวกร ผู้ประกอบอาชีพนี้ที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานของรัฐจะได้รับเงินเดือนๆ ละ 7,260 บาท พร้อมทั้งสวัสดิการ และค่าเบี้ยเลี้ยงตามระเบียบของสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน

ถ้าปฏิบัติงานในหน่วยงานของเอกชนจะได้รับค่าตอบแทนเป็นเงินเดือนประมาณเดือนละ 13,000 บาทขึ้นไป พร้อมทั้งสวัสดิการตามกฎหมายของกระทรวงแรงงาน และโบนัส ตามข้อตกลงกับเจ้าของสถานประกอบกิจการ

สภาพการทำงาน

ผู้ประกอบการอาชีพนี้ที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานของรัฐและเอกชน จะทำหน้าที่คล้ายคลึงกันคือ จะปฏิบัติงานในสำนักงานและนอกสถานที่ การปฏิบัติงานนั้น ก็ต้องใช้ความละเอียดและรอบคอบในการทำงานเนื่องจากชิ้นส่วนต่างๆ ของอิเล็กทรอนิกส์เล็กมาก ดังนั้น ห้องปฏิบัติงานต้องมีแสงสว่างเพียงพอ มีคอมพิวเตอร์บริเวณที่ปฏิบัติงาน ปราศจากฝุ่นละออง มีระบบหมุนเวียนอากาศถ่ายเทได้สะดวก

ผู้ประกอบการอาชีพนี้อาจสวมเครื่องแบบในการปฏิบัติงานเพื่อป้องกันความสกปรก และอุปกรณ์นิรภัยส่วนบุคคล

คุณสมบัติผู้ประกอบการอาชีพ

1. เพศชาย หรือเพศหญิง
2. จบวุฒิการศึกษาปริญญาตรีหรือปริญญาโท ทางด้านวิศวกรรมศาสตร์ สาขาวิศวกรรมอิเล็กทรอนิกส์
3. มีความคิดสร้างสรรค์
4. เป็นคนช่างสังเกตและจดจำ
5. มีความสามารถทำงานเป็นทีมได้
6. สามารถเป็นผู้นำและผู้ตามได้ตามสถานการณ์ที่เหมาะสม
7. มีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษได้เป็นอย่างดี

ผู้ที่สนใจในอาชีพนี้ควรเตรียมความพร้อมดังนี้

ผู้ที่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สายวิทยาศาสตร์ หรือเทียบเท่า สามารถสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา คณะวิศวกรรมศาสตร์ สาขาวิศวกรรมอิเล็กทรอนิกส์ ได้ทุกมหาวิทยาลัยที่มีการเปิดสอน

ควรหมั่นศึกษาหาความรู้จากงานนิทรรศการเทคโนโลยี เพื่อติดตามความก้าวหน้าเทคโนโลยีในอุตสาหกรรมต่างๆ ของโลก

โอกาสในการมีงานทำ

ในปัจจุบัน ประเทศไทยพยายามก้าวให้ทันความก้าวหน้าของเทคโนโลยีไร้สาย ซึ่งในอนาคตและปัจจุบันสามารถควบคุมหุ่นยนต์ให้ดูแลความปลอดภัย เก็บทุ่นระเบิด ในงานสำรวจ หรือใช้พยากรณ์สภาพภูมิอากาศ หรือทำหน้าที่ต่างๆ ทั้งนี้ผู้ใช้อุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้อิเล็กทรอนิกส์ที่นำเข้าในราคาแพง จึงต้องมีความรู้ความเข้าใจวิธีการใช้เครื่องมือเหล่านั้นเป็นอย่างดี ผู้ประกอบอาชีพนี้จึงมีหน้าที่พัฒนาและประดิษฐ์เครื่องมือเครื่องใช้ดังกล่าวเพื่อพัฒนาความมั่นคงความปลอดภัยทางเศรษฐกิจของชาติ

ดังนั้น โอกาสที่ผู้ประกอบอาชีพนี้สามารถทำงานได้ตรงกับสาขาวิชาที่เรียนมาได้นั้นก็ขึ้นอยู่กับนโยบายของรัฐบาลในเรื่องการกำหนดเป้าหมายและทิศทางวิศวกรรมอิเล็กทรอนิกส์ของประเทศ ตลอดจนการสร้างจิตสำนึกให้ประชาชนหันมาช่วยกันใช้ และสนับสนุนการประดิษฐ์นวัตกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ในประเทศเพื่อทดแทนการนำเข้าเครื่องมือเครื่องใช้อิเล็กทรอนิกส์ รวมทั้งให้การส่งเสริมและสนับสนุนด้านงบประมาณเพื่อการวิจัยทางวิชาการและการพัฒนาทดลองสร้างเครื่องมือต้นแบบอย่างจริงจัง ก็จะช่วยขยายโอกาสการจ้างงานในอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ในประเทศได้มากยิ่งขึ้น

โอกาสความก้าวหน้าในอาชีพ

ผู้ประกอบอาชีพนี้ควรหมั่นศึกษาหาความรู้ ศึกษาต่อในระดับปริญญาโท และปริญญาเอก ถ้าปฏิบัติงานในภาครัฐการเลื่อนตำแหน่งจะประกอบด้วยความสามารถและผลงานทางวิชาการ อาจได้รับการแต่งตั้งให้เป็นหัวหน้ากลุ่มงาน ผู้อำนวยการ และตำแหน่งสูงสุดขององค์กรแต่ละแห่ง สำหรับภาคเอกชน อาจได้รับเลื่อนตำแหน่งเป็นผู้จัดการ หรือตำแหน่งสูงสุดที่สถานประกอบการกำหนดไว้ในอาชีพนี้

อาชีพที่เกี่ยวข้อง

นักประดิษฐ์คิดค้นนวัตกรรมอิเล็กทรอนิกส์ นักเขียนคอลัมน์เกี่ยวกับวิศวกรรมอิเล็กทรอนิกส์หรือคลินิกวิศวกรรมอิเล็กทรอนิกส์ในนิตยสารต่างๆ หรือบนเว็บไซต์ นักธุรกิจ นักบริหาร ทางด้านสาขาอาชีพที่เกี่ยวข้อง

ชื่ออาชีพ : วิศวกรโทรคมนาคม ; วิศวกรสื่อสารโทรคมนาคม

นิยามอาชีพ

ออกแบบและทดสอบระบบและอุปกรณ์โทรคมนาคม : วางแผนและควบคุมกระบวนการผลิต รวมทั้งการบำรุงรักษาและซ่อมแซมอุปกรณ์ทางด้านโทรคมนาคม ; ติดตั้งระบบและอุปกรณ์โทรคมนาคมในสถานที่ตั้งสาขาต่าง ๆ ; วิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ทางด้านโทรคมนาคม การบริหารการจัดการโครงข่ายการสื่อสารและโทรคมนาคม

ลักษณะของงานที่ทำ

1. ออกแบบระบบอุปกรณ์ และส่วนประกอบต่างๆ เกี่ยวกับโทรคมนาคม
2. วางแผน และการควบคุมการผลิต การก่อสร้าง การติดตั้ง การทดสอบ การใช้งานและการบำรุงรักษา การพัฒนา การเปลี่ยนแปลงแก้ไข และการซ่อม
3. วางแผนผังระบบโทรคมนาคม และอิเล็กทรอนิกส์กับอุปกรณ์ต่างๆ
4. จัดทำตารางปฏิบัติงานเขียนแบบร่างแบบวาด
5. เตรียมข้อมูลและรายละเอียดในการทำงานและระบุวิธีการผลิต การ ก่อสร้าง การติดตั้งวัสดุและเครื่องมือที่ต้องใช้ ประมาณค่าแรง ค่าวัสดุค่าผลิต ค่าก่อสร้าง ค่าติดตั้ง และค่าดำเนินการ
6. ทำการตรวจตรา และทดสอบเพื่อประเมินคุณภาพ ประสิทธิภาพ ลักษณะการปฏิบัติงานที่ตรงตามรายละเอียดที่ระบุไว้ความปลอดภัยตามเกณฑ์มาตรฐานและมาตรฐานอื่นๆ
7. ทำการติดตาม ควบคุมและสั่งการควบคุม ทั้งนี้เพราะเวลาที่ดาวเทียมโคจรอยู่ในอวกาศจะมีแรงกระทำจากแรงดึงดูดของโลก ดวงจันทร์ ดวงอาทิตย์ ซึ่งอาจทำให้ดาวเทียมมีการเอียงไปจากมุมปกติ จึงต้องทำการบังคับให้ดาวเทียมอยู่ในตำแหน่งที่ถูกต้องตลอดเวลา
8. วางแผน และควบคุมการใช้ การบำรุงรักษาระบบและอุปกรณ์โทรคมนาคมและอิเล็กทรอนิกส์ขนาดใหญ่ เช่น สถานีวิทยุกระจายเสียง สถานีรับคลื่นดาวเทียม เป็นต้น
9. ให้คำแนะนำและทำการฝึกอบรมการปฏิบัติงานทางวิศวกรรมโทรคมนาคม
10. ปฏิบัติงานอื่นๆ เช่นเดียวกับวิศวกรไฟฟ้าทั่วไป แต่ชำนาญงานทางระบบและอุปกรณ์โทรคมนาคม เช่น ระบบและอุปกรณ์ โทรศัพท์ และโทรเลขประเภทใช้สายหรือใช้คลื่นวิทยุ เป็นต้น

สภาพการทำงาน

วิศวกรโทรคมนาคมได้รับค่าตอบแทนเป็นเงินเดือนตามวุฒิการศึกษา และอาจจะมีค่าวิชาชีพเพิ่มให้สำหรับผู้ที่มีประสบการณ์อัตราเงินเดือนโดยทั่วไป ในหน่วยงานราชการเดือนละ 7,260 บาท ในภาคเอกชนเดือนละ 12,000- 15,000 บาท ขึ้นอยู่กับความรู้ความสามารถของผู้ปฏิบัติงานและภารกิจขององค์กรธุรกิจนั้นๆ และจะได้รับการเลื่อนขึ้นเงินเดือนตามอัตราที่องค์กรธุรกิจกำหนดไว้

เป็นมาตรฐาน ถ้าทำงานในหน่วยงานของรัฐ จะได้รับการเลื่อนขั้นเงินเดือนประจำปีตามบัญชีอัตราเงินเดือนที่กำหนดไว้ นอกจากนี้จะได้รับสวัสดิการและผลประโยชน์ตอบแทนพิเศษอย่างอื่นตามระเบียบของทางราชการหรือตามนโยบายขององค์กรธุรกิจนั้นๆ ผู้ปฏิบัติงานอาชีพนี้ โดยปกติปฏิบัติงานวันละ 8 ชั่วโมง อาจต้องทำงานวันเสาร์ วันอาทิตย์และวันหยุด ในกรณีที่ต้องการให้งานที่ได้รับมอบหมายเสร็จให้ทันต่อการใช้งาน

สภาพการทำงาน

สถานที่ทำงานของวิศวกรโทรคมนาคมจะมีสภาพเหมือนสถานที่ทำงานทั่วไป คือ เป็นสำนักงานที่มีอุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวก เช่น สำนักงานทั่วไป แต่โดยลักษณะงานที่จะต้องควบคุมงานการสื่อสารโทรคมนาคม และงานการติดตั้งและซ่อมบำรุงระบบโทรคมนาคมเพื่อให้ระบบโทรคมนาคมสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด จึงจะต้องควบคุมงานในห้องปฏิบัติการหรือปฏิบัติการควบคุมงาน ภาคสนามเพื่อการติดตั้งหรือซ่อมบำรุง ในหน่วยงานที่ใช้บริการโทรคมนาคมตลอด 24 ชั่วโมง และต้องการให้มีวิศวกรโทรคมนาคมควบคุม โดยมีวิศวกรโทรคมนาคมที่ทำงานประจำอยู่ สถานที่ควบคุมดาวเทียมภาคพื้นดิน มีหน้าที่ควบคุมดาวเทียม โดยการทำงานอาจเป็นกะ โดยทำงานกะละ 8 ชั่วโมง หมุนเวียนรอบการทำงานในแต่ละวันกับทีมงานเพื่อควบคุมงานระบบการสื่อสารให้สามารถทำงานได้ตลอด 24 ชั่วโมง

คุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพ

- สำเร็จการศึกษาปริญญาตรีสาขาวิศวกรรมอิเล็กทรอนิกส์ (โทรคมนาคม) คณะวิศวกรรมศาสตร์
- มีร่างกายแข็งแรง ไม่เป็นโรคที่เป็นอุปสรรคต่องานอาชีพ เช่น ดาเบาดี
- มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความสนใจในการติดตามเทคโนโลยีใหม่ๆ ที่มีการพัฒนาอยู่ตลอดเวลา มีความอดทน ชอบการคิดคำนวณมีความละเอียดรอบคอบ
- มีความเป็นผู้นำ และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี
- สามารถแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้

ผู้ต้องการประกอบอาชีพนี้ ควรเตรียมความพร้อมดังต่อไปนี้ : ต้องเป็นผู้ที่สำเร็จการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 สาขาวิทยาศาสตร์หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพจากสถานศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการรับรองวิทยฐานะ สอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาในคณะวิศวกรรมศาสตร์สาขาวิศวกรรมอิเล็กทรอนิกส์ (โทรคมนาคม) สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล หรือสถานศึกษาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย หลักสูตรการศึกษา 4 ปี หรือสำเร็จการศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.)แล้วศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง(ปวส.) หลักสูตร 2 ปี ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมสาขาวิชาช่างไฟฟ้า ในสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา สถาบัน

เทคโนโลยีราชมงคล วิทยาลัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรม หรือสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือและเข้าศึกษาคณะระดับปริญญาตรี หลักสูตร 2 ปี สาขาวิศวกรรมอิเล็กทรอนิกส์คณะวิศวกรรมศาสตร์ในสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลหรือสถาบันการศึกษาที่เปิดสอนระดับปริญญาตรีและรับโอนหน่วยกิตของผู้สำเร็จการศึกษาระดับ ปวส. เข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีเมื่อสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีสามารถที่จะขอหรือสอบเพื่อรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพวิศวกรรม เพื่อใช้เป็นหลักฐานในการประกอบอาชีพได้ที่ กองวิชาชีพวิศวกรรมควบคุม สังกัดกระทรวงมหาดไทย

โอกาสในการมีงานทำ

ผู้สนใจประกอบอาชีพวิศวกรโทรคมนาคมสามารถเข้ารับราชการ หรือทำงานในรัฐวิสาหกิจ เช่น การสื่อสารแห่งประเทศไทย องค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย บริษัทวิทยุการบินแห่งประเทศไทย กรมไปรษณีย์โทรเลข เป็นต้น ทำงานในภาคเอกชน เช่น บริษัทยูคอม บริษัทเทเลคอมเอเชียคอร์ปอเรชั่นจำกัด บริษัทแอ็ดวานซ์อินฟอร์เมชันซิสเต็มส์ บริษัทสามารถเทเลคอมมิวนิเคชั่น เป็นต้น นอกจากนี้ยังสามารถประกอบธุรกิจส่วนตัวได้

เนื่องจากอุปกรณ์การสื่อสารที่ทันสมัยและการนำเทคโนโลยีใหม่มาใช้ ทำให้การสื่อสารเป็นเรื่องง่ายและสะดวกสามารถติดต่อกันได้ทั่วโลกได้ทันทีเมื่อมีความต้องการติดต่อ การให้บริการด้านการสื่อสารยังเป็นธุรกิจที่มีการแข่งขันกันสูง บุคลากรทางด้านนี้ยังเป็นที่ต้องการในตลาดแรงงาน เนื่องจากไม่ว่าจะอยู่ในภาวะใดการบริการด้านการสื่อสาร ก็ยังต้องให้บริการได้ตลอดเวลา

โอกาสความก้าวหน้าในอาชีพ

วิศวกรโทรคมนาคมที่รับราชการ สามารถได้รับการเลื่อนขั้นและตำแหน่งจนถึงระดับสูงสุดในสายงานตามเงื่อนไขระเบียบราชการและผู้ที่ทำงานในภาคเอกชนทั่วไป ก็จะได้รับ การเลื่อนขั้นและเงินเดือนตามความสามารถ และประสบการณ์ได้จนถึงระดับบริหารในองค์กรนั้น สำหรับผู้ที่มีเงินทุนสามารถประกอบธุรกิจส่วนตัว โดยอาจจะเป็นตัวแทนในการนำเข้า และติดตั้งอุปกรณ์โทรคมนาคมและอุปกรณ์ในการสื่อสาร

อาชีพที่เกี่ยวข้อง

วิศวกรไฟฟ้า (ผลิตพลังงาน), วิศวกรไฟฟ้า(ส่งและจ่ายพลังงาน), วิศวกรไฟฟ้า (อุปกรณ์) วิศวกรอิเล็กทรอนิกส์

ชื่ออาชีพ : วิศวกรแมคคาทรอนิกส์

นิยามอาชีพ

วางแผน วิเคราะห์ปัญหา ให้คำแนะนำ และจัดการเกี่ยวกับการสร้าง การประกอบ ควบคุม การทำงานอัตโนมัติของเครื่องจักร เครื่องมือทั่วไปในโรงงานอุตสาหกรรม เช่น การใช้งานหุ่นยนต์ การจัดการใช้อุปกรณ์ไฮดรอลิก นิวเมติก โรแมติก ใช้อุปกรณ์ไฟฟ้า พิวเอลซี เข้ามาควบคุม เครื่องจักรกล ให้เคลื่อนไหวอัตโนมัติ แก้ปัญหาเกี่ยวกับเครื่องจักรกลอัตโนมัติที่ใช้ร่วมกับระบบ อิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์

ลักษณะของงานที่ทำ

รับผิดชอบงานที่เกี่ยวข้องกับงานด้านวิศวกรรมต่างๆ ในสถานประกอบการ หรือโรงงาน อุตสาหกรรมทั่วไป ดังนี้

1. Process Engineer ทำหน้าที่วางแผนงาน ควบคุมคุณภาพ วิเคราะห์ปัญหากรรมวิธีการผลิต ที่สามารถนำเครื่องจักรอัตโนมัติเข้าไปทำงานร่วมได้

2. System Engineer ทำหน้าที่วางระบบวางแผนผังให้โรงงานมีกำลังการผลิตได้ ประสิทธิภาพสูงสุด

3. Automation ทำหน้าที่ควบคุมการทำงานอัตโนมัติของเครื่องจักร เครื่องมือทั่วไปใน โรงงานอุตสาหกรรม เช่น การใช้งานหุ่นยนต์ การจัดการใช้อุปกรณ์ไฮดรอลิก นิวเมติก โรแมติก ใช้ อุปกรณ์ไฟฟ้าพิวเอลซีเข้ามาควบคุมเครื่องจักรกลให้เคลื่อนไหวอัตโนมัติ

4. Design Engineer ทำหน้าที่คิดค้นการออกแบบ นวัตกรรม หรือ ประกอบ และสร้าง เครื่องมือเครื่องจักรกลขึ้นเพื่อทดแทนการนำเข้า

5. Maintenance Engineer ทำหน้าที่วางแผน ควบคุม การบำรุงรักษาเครื่องจักรกล เครื่องมือ อุปกรณ์อัตโนมัติต่างๆ ให้สามารถปฏิบัติงานได้สม่ำเสมอ และซ่อมแซมส่วนที่สึกหรอ หรือ เสียหาย

6. Computer Engineer ทำหน้าที่ให้คำแนะนำแก่ช่างเทคนิคแมคคาทรอนิกส์ หรือเขียน โปรแกรมคอมพิวเตอร์ให้เชื่อมโยงกับเครื่องจักร เครื่องมือ เพื่อทำงานได้อย่างอัตโนมัติ เช่น เครื่องชักผ้า กล้องถ่ายภาพ หุ่นยนต์ การควบคุมอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ด้วยการสั่งการจาก โทรศัพท์เคลื่อนที่ เป็นต้น

7. ควบคุมคุณภาพในการผลิต

8. จัดแปลเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวกับแมคคาทรอนิกส์ ที่ใช้เป็นคู่มือในการปฏิบัติงาน และการซ่อม

9. ถ่ายทอดให้ความรู้แก่ช่างเทคนิคแมคคาทรอนิกส์ และช่างฝีมือ

สภาพการจ้างงาน

ผู้ประกอบอาชีพนี้ที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานของรัฐ จะได้รับค่าตอบแทนเป็นเงินเดือนตามวุฒิการศึกษา โดยระดับปริญญาตรีจะได้รับเงินเดือนๆ ละ 7,260 บาท พร้อมทั้งสวัสดิการและเบี้ยเลี้ยงตามระเบียบคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน

สำหรับผู้ปฏิบัติงานในภาคเอกชนจะได้รับค่าตอบแทนเป็นเงินเดือนๆ ละประมาณ 15,000 บาทขึ้นไป พร้อมทั้งสวัสดิการ และเบี้ยเลี้ยง หรือโบนัสขึ้นอยู่กับข้อตกลงกับผู้ประกอบกิจการ ปฏิบัติงานสัปดาห์ละ 6 วันๆ ละ 8 ชั่วโมง

สภาพการทำงาน

ปฏิบัติงานในสำนักงาน ทำหน้าที่วางแผนงาน ประชุม ออกแบบ เขียนแบบ เขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ (Computer Aided Design) ปฏิบัติงานในห้องแล็บทดลองต่างๆ เพื่อปฏิบัติการทดลอง Sensor Technology Lab, Measurement Engineering, Power Electronics และออกตรวจการปฏิบัติงานในโรงงานอุตสาหกรรมเพื่อควบคุมการทำงานของช่างเทคนิคแมคคาทรอนิกส์ และช่างฝีมือในการซ่อมบำรุงเครื่องจักร ตรวจสอบการผลิตหรือออกตรวจโรงงานในพื้นที่ที่รับผิดชอบเป็นต้น โดยต้องใส่เครื่องแบบเพื่อป้องกันฝุ่นและสิ่งสกปรก และสวมอุปกรณ์นิรภัยเมื่ออยู่ในพื้นที่ที่เป็น

คุณสมบัติผู้ประกอบอาชีพ

1. เพศชายหรือเพศหญิง
2. วุฒิการศึกษาปริญญาตรีวิศวกรรมแมคคาทรอนิกส์
3. มีความเป็นผู้นำและสามารถบริหารงานได้
4. มีความรู้ความสามารถในการเขียน โปรแกรมคอมพิวเตอร์
5. มีความรับผิดชอบและซื่อสัตย์ในวิชาชีพมีความอดทน
6. มีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษได้เป็นอย่างดี

ผู้ที่สนใจในอาชีพนี้ควรเตรียมความพร้อมดังนี้

ผู้ที่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสายวิทย์-คณิต หรือเทียบเท่า และผู้ที่จบการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในสาขาอุตสาหกรรม สามารถสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อได้ในหลักสูตรปริญญาตรี วิศวกรรมบัณฑิต 4 ปี ภาควิชาวิศวกรรมแมคคาทรอนิกส์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีปทุมวัน และสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ผู้ที่จบการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาแมคคาทรอนิกส์ สามารถสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อได้ในหลักสูตรปริญญาตรี 2 ปี

สำหรับหลักสูตรแมคคาทรอนิกส์เกิดขึ้นแห่งแรกในโลกที่ประเทศญี่ปุ่นเมื่อ 25 ปีก่อน และ JAICA ได้ร่วมมือกับคณะวิศวกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีปทุมวัน เปิดสอนหลักสูตรนี้เป็นแห่งแรกในประเทศไทยเมื่อ พ.ศ.2537

โอกาสในการมีงานทำ

อาชีพวิศวกรแมคคาทรอนิกส์ จัดว่าเป็นอาชีพค่อนข้างใหม่ในประเทศไทย เนื่องจากมีสถาบันการศึกษาที่ผลิตวิศวกรแมคคาทรอนิกส์น้อยมาก คณะวิศวกรรมศาสตร์ ภาควิชาวิศวกรรมแมคคาทรอนิกส์ สถาบันเทคโนโลยีปทุมวัน ผลิตบัณฑิตได้ปีละ 10 – 20 คนเท่านั้น ปัจจุบันมีบัณฑิตที่จบการศึกษาไปแล้ว 6 รุ่น มีวิศวกรแมคคาทรอนิกส์จำนวนประมาณ 200 คน ซึ่งไม่เพียงพอกับความต้องการบุคลากรทางด้านวิศวกรรมแมคคาทรอนิกส์ของภาคอุตสาหกรรม

นอกจากนี้ การแข่งขันทางการค้าเพิ่มความรุนแรงมากขึ้น แนวโน้มการนำเทคโนโลยีขั้นสูงที่ไม่ทำให้เกิดมลพิษ มาใช้ในขบวนการผลิตในประเทศไทยมากขึ้นด้วยเช่นกัน ทำให้การใช้เครื่องมืออัตโนมัติที่ควบคุมด้วยคอมพิวเตอร์เข้ามามีบทบาทมากขึ้น คาดว่าในอนาคตโรงงานอุตสาหกรรมต่างๆ จะเปลี่ยนจากการใช้มือเครื่องควบคุมการผลิตมาเป็นการใช้ระบบอัตโนมัติ ซึ่งสามารถทำงานที่มีความเสี่ยงหรือเกี่ยวข้องกับความปลอดภัยได้ เช่น การตรวจหาวัตถุระเบิดที่จะต้องอาศัยหุ่นยนต์ หรือเครื่องมืออัตโนมัติทำงานแทน ด้วยเหตุนี้ วิศวกรแมคคาทรอนิกส์จึงเป็นอาชีพที่อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ และอุตสาหกรรมการผลิตรถยนต์ต้องการมาก เช่น IBM, Seagate, Delton, Read-Write, Cannon, KR Precision, Delta General Motor, Thai Swedish Auto Part, SCI เป็นต้น

โอกาสความก้าวหน้าในอาชีพ

การศึกษาต่อในระดับปริญญาโท ปริญญาเอก สามารถเปลี่ยนอาชีพเป็นอาจารย์ ผู้เชี่ยวชาญ นักค้นคว้าพัฒนาเทคโนโลยีอัตโนมัติ หรือหากผู้ประกอบการอาชีพนี้มีความสามารถ มีความอดทน และศึกษาค้นคว้าอยู่เสมอ สามารถพัฒนาความรู้ ความเชี่ยวชาญจนส่งผลให้มีความก้าวหน้าในอาชีพการงานสูงขึ้น

อาชีพที่เกี่ยวข้อง

ผู้คิดค้นประดิษฐ์เครื่องกลการผลิตที่เกี่ยวข้องกับระบบอัตโนมัติ ผู้ออกแบบเครื่องจักรกลอัตโนมัติ ผู้ผลิตหุ่นยนต์ต่างๆ ผู้ควบคุมคุณภาพในการผลิต

ชื่ออาชีพ : วิศวกรอุตสาหกรรม ; วิศวกรระบบและงานการผลิตทั่วไป

นิยามอาชีพ

วิเคราะห์ ตรวจสอบ โดยค้นคว้าวิจัย ทดสอบ หรือหาข้อมูลและสถิติต่าง ๆ ตลอดจนการตรวจสอบด้วยกรรมวิธีอื่น เพื่อเป็นหลักเกณฑ์ประกอบการตรวจสอบวินิจฉัยงานการผลิตเชิงอุตสาหกรรม จัดการระบบสารสนเทศ ศึกษาเรื่องเวลาและการเคลื่อนที่ในการทำงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานขององค์กร : วิจัยและวางแผนการผลิต ออกแบบและอำนวยความสะดวก ออกแบบ เพื่อให้ได้มาซึ่งรายละเอียดเกี่ยวกับการวางแผนผัง การวางระบบ หรือกระบวนการที่เกี่ยวข้องในการสร้าง การผลิต การประกอบ การบรรจุ การทดสอบ การปรับปรุง การลำเลียง การเก็บรักษา หรือทำลายสิ่งใด ๆ รวมถึงวางแผน ออกแบบ และควบคุมคุณภาพของผลิตภัณฑ์ทั้งขณะและหลังการผลิต จัดการระบบควบคุมมลพิษหรือการกำจัดของเสีย สารพิษ วัตถุอันตรายหรือกำจัดสิ่งใด ๆ ของโรงงาน ตลอดจนกรรมวิธีอื่น โดยแสดงเป็นแบบรูป ข้อกำหนด หรือประมาณการสำหรับงานโรงงาน ; จัดการระบบการผลิตและกำกับงานตามแผนการผลิต การประกอบ การบรรจุ การแปรสภาพ การทดสอบ การปรับปรุง การลำเลียง การเก็บรักษา และการทำลาย สิ่งใด ๆ สำหรับกรรมวิธีอื่นใดเกี่ยวกับงานของโรงงาน รวมทั้งจัดการระบบการซ่อมบำรุง ควบคุมคุณภาพ ควบคุมวิธีและควบคุมการทำงานและต้นทุนการผลิต รวมทั้งความปลอดภัยในการทำงานเพื่อให้มีประสิทธิภาพการผลิตในโรงงานสูงขึ้น โดยเฉพาะให้บรรลุเป้าหมายการเพิ่มผลผลิตที่กำหนด ; วางระเบียบและประสานงานกับฝ่ายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการผลิต แนะนำและให้คำปรึกษาวิธีการต่าง ๆ เพื่อเพิ่ม ประสิทธิภาพการผลิตและธุรกิจขององค์กรโดยรวมให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

ลักษณะของงานที่ทำ

1. ออกแบบ วิเคราะห์วิธีการผลิต และปรับปรุงกระบวนการต่างๆ ทาง อุตสาหกรรม เช่น การผลิต การจัดการและการตลาด ใช้ระบบที่มีความสัมพันธ์ระหว่างคน วัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องจักร ซึ่งจะนำพื้นฐานความรู้ ด้านวิทยาศาสตร์การจัดการมาใช้เป็นต้น
2. ตรวจสอบสถิติต่างๆ เช่น สถิติการขายผลผลิตและวัสดุที่สิ้นเปลืองเป็นต้น รวมทั้งศึกษาแผนผังของโรงงานผลิตนำเครื่องจักรใหม่ๆ มาใช้เปลี่ยนแปลงปรับปรุงและดัดแปลงเครื่องจักรเพื่อให้มีประสิทธิภาพในการผลิตสูงขึ้น
3. จัดวางเครื่องจักร และสายงานเพื่อให้ได้ปริมาณผลผลิตสูงสุด โดยให้คุณภาพของผลิตภัณฑ์ต้นทุนความปลอดภัยและปัจจัยอื่นๆคงที่
4. แก้ไขปัญหาที่เกี่ยวข้องกับหลักการทางเศรษฐศาสตร์ในการใช้เงิน วัสดุ เวลา กำลังการผลิตของแรงงานและเครื่องจักรที่ใช้ในการผลิต

5. ตรวจสอบวิธีการผลิตในโรงงานอุตสาหกรรม ตรวจสอบในฝ่ายผลิต วางระเบียบ และประสานงานระหว่างฝ่ายสำนักงานกับฝ่ายโรงงานแนะนำวิธีการต่างๆ ที่จะเพิ่มประสิทธิภาพ การผลิตให้สูงขึ้น ริเริ่ม และวางแผนงานในการดำเนินงานที่จะเพิ่มผลผลิตของสถานประกอบการ

6. ศึกษา และพิจารณากำหนดหน้าที่การงานให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด ตรวจสอบและกำหนดระดับอัตราค่าจ้างที่สมมูลกับค่าของงานที่คนงานทำในลักษณะเดียวกัน อาจศึกษาลักษณะ หน้าที่งานที่ทำเฉพาะอย่างและแนะนำวิธี ปรับปรุงการทำงานให้ดีขึ้น

7. อาจทำงานเป็นลูกจ้างขององค์กรใดองค์กรหนึ่ง หรือทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาอิสระให้แก่ องค์กรที่ต้องการคำปรึกษาแนะนำและความช่วยเหลือ

8. วิศวกรอุตสาหกรรมอาจแบ่งสาขาเฉพาะออกได้เป็น วิศวกรรมการจัดการระบบข้อมูล คอมพิวเตอร์ วิศวกรรมการปฏิบัติงานของมนุษย์ วิศวกรรมความปลอดภัย การวิจัยการปฏิบัติงาน และวิศวกรรมการผลิตอุตสาหกรรม

สภาพการจ้างงาน

ผู้ปฏิบัติงานอาชีพนี้ได้รับค่าตอบแทนการทำงานเป็นเงินเดือนตามวุฒิการศึกษาตำแหน่ง

วิศวกรอุตสาหกรรมที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีและไม่มี

ประสบการณ์ในการทำงานจะได้รับเงินเดือนในอัตราดังนี้

ประเภทองค์กร	เงินเดือน
ราชการ	7,260
รัฐวิสาหกิจ	7,210
เอกชน	13,000 - 15,000

โดยปกติทำงานสัปดาห์ละ 40 ชั่วโมง แต่อาจจะต้องทำงานวันเสาร์ อาทิตย์ และวันหยุด หรือทำงานล่วงเวลาในกรณีที่ต้องการให้งานที่ได้รับมอบหมายเสร็จให้ทันต่อการใช้งาน

สภาพการทำงาน

สถานที่ทำงานของวิศวกรอุตสาหกรรมจะมีสภาพเหมือนที่ทำงานทั่วไป คือเป็นสำนักงานที่มี อุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวก เช่น สำนักงานทั่วไป แต่โดยลักษณะงานที่จะต้องควบคุมงาน การผลิตจึงจำเป็นที่จะต้องตรวจดูงานในโรงงานที่

ทำการผลิตอย่างสม่ำเสมอ เนื่องจากต้องควบคุมดูแลงานการผลิตให้สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด สำหรับงานหรือสถานที่ทำงานที่เสี่ยงต่อความปลอดภัยในการทำงาน วิศวกรอุตสาหกรรมจะต้องใช้อุปกรณ์คุ้มครองส่วนบุคคลในขณะที่ปฏิบัติงาน

คุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพ

ผู้ประกอบอาชีพนี้ต้องมีคุณสมบัติดังนี้

1. ต้องเป็นผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี คณะวิศวกรรมศาสตร์บัณฑิต (วศ.บ.)
2. เป็นผู้ที่มีความคิดสร้างสรรค์มุ่งมั่นค้นคว้าอย่างต่อเนื่อง เพื่อหาวิธีที่ประหยัดและมีประสิทธิภาพมากขึ้น
3. มีวิสัยทัศน์ และสนใจกับเหตุการณ์ข่าวสารที่เกิดขึ้นตลอดเวลา รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และมีจรรยาบรรณของวิศวกร
4. มีความอดทนและเข้มแข็งทั้งร่างกายและจิตใจ มีอารมณ์เยือกเย็น มีความคิดสุขุม
5. มีลักษณะเป็นผู้นำ ทั้งในงานส่วนใหญ่จะเกี่ยวกับการควบคุมคนเป็นจำนวนมาก
6. มีพื้นฐานความรู้ทางวิทยาศาสตร์ ฟิสิกส์ ภาษาอังกฤษและคณิตศาสตร์เป็นอย่างดี

ผู้ที่ประกอบอาชีพนี้ ควรเตรียมความพร้อมดังนี้ : สำเร็จการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสาขาวิทยาศาสตร์ หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพจากสถานศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการรับรองวิทยฐานะ เพื่อเข้าศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา ระยะเวลาการศึกษา 4 ปี เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วจะได้ปริญญาวิศวกรรมศาสตร์บัณฑิต (วศ.บ.) ในสาขาที่เรียน หรือ สำเร็จการศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ที่ศึกษาเกี่ยวกับทางด้านช่าง จากสถานศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการรับรองวิทยฐานะ เพื่อเข้าศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา ระยะเวลาการศึกษา 2 ปี (หลักสูตรต่อเนื่อง) เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วจะได้ปริญญาวิศวกรรมศาสตร์บัณฑิต (วศ.บ.) ในสาขาที่เรียน

โอกาสในการมีงานทำ

เนื่องจากอุตสาหกรรมภายในประเทศกำลังอยู่ระหว่างการเร่งพัฒนาประสิทธิภาพการผลิต เพื่อให้สามารถแข่งขันในตลาดโลกได้ และผู้ประกอบการ อุตสาหกรรมเห็นความสำคัญของวิศวกร อุตสาหกรรมมากขึ้น ฉะนั้นงานสำหรับวิศวกรสาขานี้จึงยังมีอยู่อย่างกว้างขวาง แนวโน้มความต้องการของตลาดแรงงานที่เพิ่มขึ้นตามภาวะการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศ การขยายตัวของโรงงานต่างๆ และการพัฒนากระบวนการผลิตสำหรับหน่วยงานราชการก็อาจจะยังต้องการวิศวกร วิศวกร คณาการ เพื่อให้ทำหน้าที่ตรวจสอบการใช้เครื่องจักร เครื่องมือ และอุปกรณ์การผลิต

โอกาสความก้าวหน้าในอาชีพ

ผู้ที่สำเร็จการศึกษาทางด้านวิศวกรอุตสาหกรรม หากทำงานเต็มประสบการณ์และได้รับการอบรมในวิชาที่เกี่ยวข้องและมีความสามารถในการบริหารก็สามารถที่จะได้รับการเลื่อนขั้นเป็นผู้บริหารในสถานประกอบการอุตสาหกรรมได้หรือสามารถทำธุรกิจส่วนตัวโดยทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาในการวางแผนงานการผลิต แก้ไขปรับปรุง กระบวนการผลิต และการนำเทคโนโลยีใหม่ๆ

มาใช้ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสำหรับผู้ศึกษาเพิ่มเติมถึงขั้นปริญญาโท หรือ ปริญญาเอก สามารถที่จะเป็นอาจารย์ในมหาวิทยาลัยทั่วไปได้

อาชีพที่เกี่ยวข้อง

วิศวกรการผลิต วิศวกรรักษาความปลอดภัย

ชื่ออาชีพ : นักเทคโนโลยีทางการศึกษา

นิยามอาชีพ

วางแผน จัดหาเทคโนโลยี และเทคนิคที่เหมาะสมต่อการทำสื่อการสอน จัดทำและเตรียม วัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือ ตลอดจนให้คำแนะนำและให้บริการด้านสื่อการสอน สื่อกิจกรรม : ศึกษาค้นคว้าเพื่อหาเทคโนโลยีหรือเทคนิคที่เหมาะสมกับการทำสื่อการเรียนการสอนเฉพาะวิชา หรือโดยทั่วไปให้ทันสมัยและใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม ให้บริการอบรมการใช้สื่อต่าง ๆ เช่น เครื่องมือโสตทัศนูปกรณ์ เครื่องฉายวีดิโอขนาดใหญ่ โทรทัศน์วงจรปิด วีดิโอคอนฟีเรนซ์ อินเทอร์เน็ต เป็นต้น ประสานงานด้านการบริการสื่อการสอน ดูแล เก็บบำรุงรักษาอุปกรณ์ และเครื่องมือต่าง ๆ ให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ลักษณะของงานที่ทำ

1. ศึกษาค้นคว้าเพื่อหาเทคโนโลยี หรือเทคนิคที่เหมาะสมกับการทำสื่อการเรียนการสอนเฉพาะวิชาหรือโดยทั่วไป
2. วางแผนการจัดทำสื่อการเรียนการสอน เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์เฉพาะเรื่อง หรือโดยทั่วไป
3. จัดหาวัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องมือ เพื่อจัดทำสื่อการเรียนการสอนหรือจัดหาสื่อการสอน วัสดุการสอน รวมทั้งตำราเรียน เอกสารประกอบการสอนให้ เหมาะสมกับวิชาการนั้นๆ และให้ทันสมัยอยู่เสมอ
4. ผลิตรายการในการใช้สื่อจากวัตถุดิบในประเทศโดยใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม
5. เป็นศูนย์กลางให้บริการการอบรมทางวิชาการโดยผ่าน หรือใช้เครื่องมือโสตทัศนูปกรณ์ และหรือเครื่องฉายวีดิโอขนาดใหญ่ โทรทัศน์วงจรปิด วีดิโอคอนฟีเรนซ์ และอินเทอร์เน็ต
6. เป็นศูนย์กลางประสานงานด้านการบริการสื่อการสอนที่ต้องใช้เทคนิค และเครื่องมือต่างๆ ให้กับทุกคณะ
7. อาจประสานงานกับศูนย์สารสนเทศเพื่อการจัดการ และศูนย์สนเทศเพื่อการศึกษาของมหาวิทยาลัย หรือสถาบันการศึกษาอื่นๆ
8. จัดทำโฮมเพจ และปรับปรุงให้ทันสมัยอยู่เสมอ เพื่อให้เข้าถึงข้อมูลได้สะดวก

9. ดูแล บริการ เก็บบำรุงรักษา อุปกรณ์ และเครื่องมือต่างๆ ให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ดี และพร้อมในการใช้งานได้เสมอ

สภาพการจ้างงาน

ผู้ปฏิบัติงานอาชีพนี้ปฏิบัติงานอยู่ในมหาวิทยาลัย และสถาบันการศึกษาของทั้งภาครัฐ และภาคเอกชน ถ้าปฏิบัติงานอยู่ในมหาวิทยาลัย หรือสถาบันการศึกษาของรัฐจะได้รับค่าตอบแทนการทำงานเป็นเงินเดือนตามวุฒิการศึกษา และประสบการณ์ ตามอัตราที่ได้กำหนดไว้พร้อมด้วยสวัสดิการและผลประโยชน์อย่างอื่นตามระเบียบของทางราชการ ส่วนมหาวิทยาลัยหรือสถาบันการศึกษาภาคเอกชนอาจได้รับเดือนละประมาณ 8,000 บาท มีสวัสดิการ และผลประโยชน์พิเศษอย่างอื่นตามระเบียบที่กำหนดขึ้นโดยมหาวิทยาลัยหรือสถาบันการศึกษานั้นๆ ผู้ปฏิบัติงานอาชีพนี้ทำงานสัปดาห์ละ 40 ชั่วโมง ถ้าทำงานล่วงเวลาจะได้รับค่าตอบแทนเป็นเงินค่าล่วงเวลาตามอัตราที่กำหนด

สภาพการทำงาน

ผู้ที่ปฏิบัติงานอาชีพนี้ ปฏิบัติงานอยู่ในศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา และอาจต้องบริหารงานในสำนักงานหลายแห่ง ในหนึ่งองค์กรที่ใช้บริหารการจัดส่งสัญญาณผ่านอินเทอร์เน็ตในการสอนหรืออบรมทางวิชาการระบบทางไกลไปยัง

มหาวิทยาลัยหรือสถาบันการศึกษาในต่างจังหวัด หรือแพร่ภาพและเสียงทาง โทรศัพท์ และวิทยุหรือไปต่างประเทศเช่นการสัมมนาแบบเทเลคอนเฟอเรนซ์ และอาจต้องดูแลห้องประชุมที่สามารถจัดฉายวิดีโอขนาดใหญ่ให้ผู้ชมได้มาก

คุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพ

ผู้ประกอบอาชีพนี้ควรมีคุณสมบัติดังนี้

1. สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิทยาการคอมพิวเตอร์ สาขาเทคโนโลยีสารสนเทศ สาขาวิศวกรรมคอมพิวเตอร์ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ
2. มีความสามารถจัดหาไมโครคอมพิวเตอร์ ฮาร์ดแวร์ และซอฟต์แวร์ตลอดจนสามารถควบคุมและเข้าใจการติดตั้งโปรแกรมระบบเครื่องได้
3. มีความรู้เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีช่วยสื่อสารในการสอน เช่น การติดตั้งใช้อินเทอร์เน็ตได้
4. มีความรู้และทักษะในการผลิต และการใช้อุปกรณ์สื่อการสอน
5. มีความรู้และทักษะในการใช้อุปกรณ์มัลติพรีเซนเทชัน การใช้ดีวีดี วีดีโอ และการใช้จอแอลซีดีขนาดใหญ่ รวมทั้งโสตทัศนูปกรณ์แบบต่างๆ ได้
6. มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีความสามารถในการทำงานเป็นทีม

7. มีความเข้าใจในภาษาอังกฤษ

8. มีความสนใจ และติดตามในเรื่องของการใช้เทคโนโลยีใหม่ๆ อยู่เสมอ

ผู้ที่ประกอบอาชีพนี้ ควรเตรียมความพร้อมดังนี้คือ : เป็นผู้จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย(ม.6) สายวิทย์-คณิต หรือศิลปคำนวณตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ (บางมหาวิทยาลัยอาจไม่รับผู้จบปวช. ปวท. และปวส.) และต้องมีผลการเรียนภาษาอังกฤษไม่ต่ำกว่า 6-12 หน่วยกิต จึงจะสมัครสอบคัดเลือกเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาระดับปริญญาตรีในคณะวิทยาศาสตร์ สาขาวิชาการคอมพิวเตอร์สาขาวิชาการสารสนเทศ (วิทย์) สำนักวิชาสารสนเทศศาสตร์ สาขาระบบสารสนเทศ หรือการจัดการ

โอกาสในการมีงานทำ

ปัจจุบันนวัตกรรมทางเทคโนโลยีทำให้โลกแคบเข้า และเล็กลง โดยเฉพาะอย่างยิ่งมีบทบาทมากในการศึกษาระดับมหาวิทยาลัย หรืออุดมศึกษา เพราะผู้เรียนในระดับนี้ที่อยู่ในประเทศไทยสามารถร่วมฟัง ติดต่อบริการ หรือแลกเปลี่ยนความรู้กับอาจารย์มหาวิทยาลัยในต่างประเทศที่มีการให้ความร่วมมือช่วยเหลือกันทางการศึกษา และแลกเปลี่ยนการเรียนการสอน กับมหาวิทยาลัยที่ตนเองเข้ารับการศึกษานั้น มหาวิทยาลัย และสถาบันการศึกษาต่างก็ตระหนักในความสำคัญของการจัดตั้งศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา (Center of Educational Technology) เพื่อทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางบริการให้แก่ นักเรียน นักศึกษาทุกระดับ และอาจเปิดกว้างให้กับนักศึกษาทั้งในและนอกประเทศรวมทั้งอาจารย์ได้รับข้อมูลข่าวสารอันจำเป็นในทางการศึกษา เพื่อการศึกษา ค้นคว้าเอกสาร เพื่อประกอบการเรียนการสอน และการจัดทำตำราเรียนโดยการเชื่อมต่อกับเครือข่ายศูนย์บริการเทคโนโลยีสารสนเทศ หรือระบบสารสนเทศของมหาวิทยาลัยหรือสถาบันการศึกษานั้นๆ ทำให้การเข้าถึงความรู้ต่างๆ ทั่วโลก เป็นไปด้วยความสะดวกรวดเร็ว ดังนั้น นักเทคโนโลยีทางการศึกษา จึงเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานในระดับปานกลางถึงมาก

โอกาสความก้าวหน้าในอาชีพ

ผู้ปฏิบัติงานอาชีพนี้ในมหาวิทยาลัยหรือสถานศึกษาภาครัฐ จะได้รับการเลื่อนขั้น เลื่อนชั้น และเลื่อนตำแหน่ง ตามความสามารถและการศึกษาเพิ่มเติม

อาจได้รับเลื่อนตำแหน่งถึงระดับรองผู้อำนวยการ สำหรับในมหาวิทยาลัยหรือสถาบันการศึกษาภาคเอกชนอาจได้รับการเลื่อนขั้นเลื่อนตำแหน่งตามโครงสร้างขององค์กรขึ้นอยู่กับความสามารถและวุฒิการศึกษาเช่นกัน

อาชีพที่เกี่ยวข้อง

ครู-อาจารย์พิเศษ วิศวกรโทรคมนาคม วิศวกรคอมพิวเตอร์ ผู้จัดการสารสนเทศ ผู้ประกอบธุรกิจส่วนตัวเกี่ยวกับการให้บริการการอบรมในการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยในการทำสื่อการเรียนการสอนหรือเป็นตัวแทนการขายเทคโนโลยีสื่อการสอน

ชื่ออาชีพ : นักเทคโนโลยีทางการศึกษา

นิยามอาชีพ

วางแผน จัดหาเทคโนโลยี และเทคนิคที่เหมาะสมต่อการทำสื่อการสอน จัดทำและเตรียมวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือ ตลอดจนให้คำแนะนำและให้บริการด้านสื่อการสอน สื่อกิจกรรม : ศึกษาค้นคว้าเพื่อหาเทคโนโลยีหรือเทคนิคที่เหมาะสมกับการทำสื่อการเรียนการสอนเฉพาะวิชาหรือโดยทั่วไปให้ทันสมัยและใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม ให้บริการอบรมการใช้สื่อต่าง ๆ เช่น เครื่องมือโสตทัศนูปกรณ์ เครื่องฉายวีดิโอขนาดใหญ่ โทรทัศน์วงจรปิด วีดิโอคอนฟีเรนซ์ อินเทอร์เน็ต เป็นต้น ประสานงานด้านการบริการสื่อการสอน ดูแล เก็บบำรุงรักษาอุปกรณ์และเครื่องมือต่าง ๆ ให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ลักษณะของงานที่ทำ

1. ศึกษาค้นคว้าเพื่อหาเทคโนโลยี หรือเทคนิคที่เหมาะสมกับการทำสื่อการเรียนการสอนเฉพาะวิชาหรือโดยทั่วไป
2. วางแผนการจัดทำสื่อการเรียนการสอน เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์เฉพาะเรื่อง หรือโดยทั่วไป
3. จัดหาวัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องมือ เพื่อจัดทำสื่อการเรียนการสอนหรือจัดหาสื่อการสอน วัสดุการสอน รวมทั้งตำราเรียน เอกสารประกอบการสอนให้ เหมาะสมกับวิชาการนั้นๆ และให้ทันสมัยอยู่เสมอ
4. ผลิตนวัตกรรมในการใช้สื่อจากวัสดุดิบในประเทศโดยใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม
5. เป็นศูนย์กลางให้บริการการอบรมทางวิชาการโดยผ่าน หรือใช้เครื่องมือโสตทัศนูปกรณ์ และหรือเครื่องฉายวีดิโอขนาดใหญ่ โทรทัศน์วงจรปิด วีดิโอคอนฟีเรนซ์ และอินเทอร์เน็ต
6. เป็นศูนย์กลางประสานงานด้านการบริการสื่อการสอนที่ต้องใช้เทคนิค และเครื่องมือต่างๆ ให้กับทุกคณะ
7. อาจประสานงานกับศูนย์สารสนเทศเพื่อการจัดการ และศูนย์สนเทศเพื่อการศึกษาของมหาวิทยาลัย หรือสถาบันการศึกษาอื่นๆ
8. จัดทำโฮมเพจ และปรับปรุงให้ทันสมัยอยู่เสมอ เพื่อให้เข้าถึงข้อมูลได้สะดวก
9. ดูแล บริการ เก็บบำรุงรักษา อุปกรณ์ และเครื่องมือต่างๆ ให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ดี และพร้อมในการใช้งานได้เสมอ

สภาพการจ้างงาน

ผู้ปฏิบัติงานอาชีพนี้ปฏิบัติงานอยู่ในมหาวิทยาลัย และสถาบันการศึกษาของทั้งภาครัฐ และภาคเอกชน ถ้าปฏิบัติงานอยู่ในมหาวิทยาลัย หรือสถาบันการศึกษาของรัฐจะได้รับค่าตอบแทนการทำงานเป็นเงินเดือนตามวุฒิการศึกษา และประสบการณ์ ตามอัตราที่ได้กำหนดไว้พร้อมด้วยสวัสดิการและผลประโยชน์อย่างอื่นตามระเบียบของทางราชการส่วนมหาวิทยาลัยหรือสถาบันการศึกษาภาคเอกชนอาจได้รับเดือนละประมาณ 8,000 บาท มีสวัสดิการ และผลประโยชน์พิเศษอย่างอื่นตามระเบียบที่กำหนดขึ้นโดยมหาวิทยาลัยหรือสถาบันศึกษานั้นๆ ผู้ปฏิบัติงานอาชีพนี้ทำงานสัปดาห์ละ 40 ชั่วโมง ถ้าทำงานล่วงเวลาจะได้รับค่าตอบแทนเป็นเงินค่าล่วงเวลาตามอัตราที่กำหนด

สภาพการทำงาน

ผู้ที่ปฏิบัติงานอาชีพนี้ปฏิบัติงานอยู่ในศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา และอาจต้องบริหารงานในสำนักงานหลายแห่งในหนึ่งองค์กรที่ใช้บริหารจัดการส่งสัญญาณผ่านอินเทอร์เน็ตในการสอนหรืออบรมทางวิชาการระบบทางไกลไปยัง

มหาวิทยาลัยหรือสถาบันการศึกษาในต่างจังหวัด หรือแพร่ภาพและเสียงทางโทรทัศน์ และวิทยุหรือไปต่างประเทศเช่นการสัมมนาแบบเทเลคอนเฟอเรนซ์ และอาจต้องดูแลห้องประชุมที่สามารถจัดฉายวิดีโอขนาดจอภาพใหญ่ให้ผู้ชมได้มาก

คุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพ

ผู้ประกอบอาชีพนี้ควรมีคุณสมบัติดังนี้

1. สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิทยาการคอมพิวเตอร์ สาขาเทคโนโลยีสารสนเทศ สาขาวิศวกรรมคอมพิวเตอร์ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ
2. มีความสามารถจัดหาไมโครคอมพิวเตอร์ ฮาร์ดแวร์ และซอฟต์แวร์ตลอดจนสามารถควบคุม และเข้าใจการติดตั้งโปรแกรมระบบเครื่องได้
3. มีความรู้เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีช่วยสื่อสารในการสอน เช่น การติดตั้งใช้อินเทอร์เน็ตได้
4. มีความรู้ และทักษะในการผลิต และการใช้อุปกรณ์สื่อการสอน
5. มีความรู้และทักษะในการใช้อุปกรณ์มัลติพรีเซนเทชัน การใช้วีดิทัศน์ วิดีโอ และการใช้จอแอลซีดีขนาดใหญ่ รวมทั้งโสตทัศนูปกรณ์แบบต่างๆ ได้
6. มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีความสามารถในการทำงานเป็นทีม
7. มีความเข้าใจในภาษาอังกฤษ
8. มีความสนใจ และติดตามในเรื่องของการใช้เทคโนโลยีใหม่ๆ อยู่เสมอ

ผู้ที่ประกอบอาชีพนี้ ควรเตรียมความพร้อมดังนี้คือ : เป็นผู้จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย(ม.6) สายวิทย์-คณิต หรือศิลปคำนวณตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ (บางมหาวิทยาลัยอาจไม่รับผู้จบปวช. ปวท. และปวส.) และต้องมีผลการเรียนภาษาอังกฤษไม่ต่ำกว่า 6-12 หน่วยกิต จึงจะสมัครสอบคัดเลือกเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาระดับปริญญาตรีในคณะวิทยาศาสตร์ สาขาวิชาการคอมพิวเตอร์สาขาวิชาการสารสนเทศ (วิทย์) สำนักวิชาสารสนเทศศาสตร์ สาขาระบบสารสนเทศ หรือการจัดการ

โอกาสในการมีงานทำ

ปัจจุบันนวัตกรรมทางเทคโนโลยีทำให้โลกแคบเข้า และเล็กลง โดยเฉพาะอย่างยิ่งมีบทบาทมากในการศึกษาระดับมหาวิทยาลัย หรืออุดมศึกษา เพราะผู้เรียนในระดับนี้ที่อยู่ในประเทศไทยสามารถร่วมฟัง ติดต่อบริการ หรือแลกเปลี่ยนความรู้กับอาจารย์มหาวิทยาลัยในต่างประเทศที่มีการให้ความร่วมมือช่วยเหลือกันทางการศึกษา และแลกเปลี่ยนการเรียนการสอน กับมหาวิทยาลัยที่ตนเองเข้ารับการศึกษานั้น ดังนั้น มหาวิทยาลัย และสถาบันการศึกษาต่างก็ตระหนักในสำคัญของการจัดตั้งศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา (Center of Educational Technology) เพื่อทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางบริการให้แก่แก่นักเรียน นักศึกษาทุกระดับ และอาจเปิดกว้างให้กับนักศึกษาทั้งในและนอกประเทศรวมทั้งอาจารย์ ได้รับข้อมูลข่าวสารอันจำเป็นในทางการศึกษา เพื่อการศึกษาค้นคว้าเอกสาร เพื่อประกอบการเรียนการสอน และการจัดทำตำราเรียนโดยการเชื่อมต่อกับเครือข่ายศูนย์บริการเทคโนโลยีสารสนเทศ หรือระบบสารสนเทศของมหาวิทยาลัยหรือสถาบันการศึกษานั้นๆ ทำให้การเข้าถึงความรู้ต่างๆ ทั่วโลกเป็นไปได้ด้วยความสะดวกรวดเร็ว

ดังนั้นนักเทคโนโลยีทางการศึกษา จึงเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานในระดับปานกลางถึงมาก

โอกาสความก้าวหน้าในอาชีพ

ผู้ปฏิบัติงานอาชีพนี้ในมหาวิทยาลัยหรือสถานศึกษาภาครัฐ จะได้รับการเลื่อนขั้น เลื่อนชั้น และเลื่อนตำแหน่ง ตามความสามารถและการศึกษาเพิ่มเติม

อาจได้รับเลื่อนตำแหน่งถึงระดับรองผู้อำนวยการ สำหรับในมหาวิทยาลัยหรือสถาบันการศึกษาภาคเอกชนอาจได้รับการเลื่อนขั้นเลื่อนตำแหน่งตามโครงสร้างขององค์กรขึ้นอยู่กับความสามารถและวุฒิการศึกษาเช่นกัน

อาชีพที่เกี่ยวข้อง

ครู-อาจารย์พิเศษ วิศวกรโทรคมนาคม วิศวกรคอมพิวเตอร์ ผู้จัดการสารสนเทศ ผู้ประกอบการธุรกิจส่วนตัวเกี่ยวกับการให้บริการการอบรมในการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยในการทำสื่อการเรียนการสอนหรือเป็นตัวแทนการขายเทคโนโลยีสื่อการสอน

ชื่ออาชีพ : พ่อครัว, ผู้ปรุงอาหาร

นิยามอาชีพ

ทำหน้าที่เตรียมและปรุงอาหารเพื่อการบริโภคและบริการในโรงแรม กภัตตาคาร รถเสียบียงของรถไฟ ห้องอาหารในเรือ สโมสร หรือสถานประกอบการ รวมถึงบ้านพักส่วนบุคคล : อาจเชี่ยวชาญในการทำอาหารประเภทใดประเภทหนึ่งโดยเฉพาะ ; ตรวจสอบคุณภาพอาหารที่ปรุงสำเร็จ ; ประสานงานในครัวและปฏิบัติงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

ลักษณะของงานที่ทำ

ผู้ประกอบอาชีพนี้ อาจได้รับการเรียกว่า "พ่อครัว" หรือ "แม่ครัว" ต้องมีความรู้ในการทำหรือปรุงอาหารไทย อาหารฝรั่ง หรืออาหารจีนรวมทั้งการทำของหวาน หรืออาจมีความรู้ในการทำประกอบอาหารอย่างใดอย่างหนึ่ง ตามที่กล่าวมา ซึ่งต้องทำหน้าที่และมีความรู้หลักดังนี้

1. วางแผนออกรายการประกอบอาหารค้อมือ หรือรายวัน อาจเป็นรายการอาหารไทย หรืออาหารเทศและของหวาน

2. กำหนดรายการเครื่องประกอบอาหาร ซึ่งอาจจะต้องพิจารณาให้เหมาะสมกับฤดูกาลสำหรับเครื่องปรุงบางประเภทเช่น ผักสด ปลา เนื้อสัตว์ ผลไม้

3. จัดทำงบประมาณค่าใช้จ่ายตามรายการที่กำหนดเป็นรายวันหรือตามระยะเวลาที่เหมาะสม เช่น 2 วัน 3 วัน เป็นต้น จัดซื้อหรือสั่งซื้อรายการเครื่องประกอบอาหารวัสดุอุปกรณ์ประกอบอาหาร เครื่องปรุงอาหารและเก็บอาหาร ถนอมอาหารแต่ละประเภทให้เหมาะสม

4. จัดเตรียมส่วนประกอบอาหาร เพื่อพร้อมปรุง เช่น หั่นเนื้อสัตว์ หั่นผักเตรียมเครื่องปรุงรส

5. ถ้าประกอบอาหารไทยต้องปรุงรสและปรุงอาหารไทยด้วยกรรมวิธีแตกต่างกันไป เช่น แกงจืด แกงเผ็ด ต้มยำ ผัดต้ม ย่าง อบ ปิ้ง นึ่ง ทอด เจียว ตุ่น น้ำพริก หลน ยำ ปรุงอาหารตาม ใบสั่ง ปรุงอาหารเป็นชุด หรือปรุงอาหารจานเดียว

6. ในการทำของหวานอาจเป็นผลไม้ ซึ่งต้องจัดและปอกผลไม้ ชิมรสของหวานหรือขนม และจัดแต่งให้สวยงาม

7. ให้คำแนะนำผู้ช่วยปรุงอาหาร ควบคุมปริมาณ และควบคุมการล้างจานและสิ่งที่ใช้บริโภคอื่น ๆ

8. อาจทำหน้าที่คัดเลือกคนงาน และแนะนำวิธีเสิร์ฟอาหาร

9. อาจจัดเก็บข้อมูลคุณค่าอาหารทางโภชนาการของแต่ละชนิด และข้อมูลฤดูกาลของอาหาร และผลไม้สด ไว้เป็นหมวดหมู่ เพื่อสะดวกต่อการจัดหาและการเก็บถนอม

สภาพการจ้างงาน

ผู้ปฏิบัติงานอาชีพนี้ จะได้รับค่าตอบแทนเป็นเงินเดือนในอัตราที่แตกต่างกันไปตามขนาดและรายได้ของสถานประกอบกิจการ และมีมือหรือและประสบการณ์ ของผู้ประกอบการอาหารในการจ้างงาน อาจเริ่มจากการเป็นผู้ช่วยผู้ประกอบการ และมีประสบการณ์อย่างน้อย 1-2 ปี

- สำหรับร้านอาหารขนาดเล็ก ที่ขายอาหารเช้า กลางวัน และเย็น ผู้ประกอบการจะได้รับเงินเดือนประมาณ 7,000 - 9,000 บาท แต่ส่วนมากร้านอาหารประเภทนี้ผู้ประกอบการคือผู้ประกอบการเอง

- ร้านอาหาร หรือห้องอาหาร ขนาดกลาง ที่มีโต๊ะอาหารประมาณ 20 โต๊ะที่บริการอาหารกลางวันและอาหารเย็น ผู้ประกอบการจะได้รับเงินเดือนประมาณ 10,000 - 15,000 บาท

- ภัตตาคารขนาดใหญ่ จะมีผู้ประกอบการหลายคน แบ่งตามหน้าที่และความถนัด แต่ละคน อาจจะได้เงินเดือนคนละประมาณ 15,000-20,000 บาท ผู้ปฏิบัติงานอาชีพนี้ไม่มีชั่วโมงทำงานที่แน่นอน อาจมีเวลาพักบ้างในช่วงที่ปิดการบริการ และเริ่มทำงานเมื่อเปิดให้บริการ แต่ผู้ประกอบการก็จะต้องใช้เวลาช่วงใดช่วงหนึ่งในการซื้อและจัดเตรียมเครื่องประกอบอาหารและเครื่องปรุง

สภาพการทำงาน

ผู้ปฏิบัติงานในอาชีพนี้ต้องเข้าใจถึงธรรมชาติของอาชีพนี้ ไม่ว่าจะปฏิบัติหน้าที่อยู่ในภัตตาคารของโรงแรม ภัตตาคาร ห้องอาหาร ร้านอาหารธรรมดา หรือ ประกอบเป็นอาชีพส่วนตัว ก็ต้องทำงานหนัก ต้องอยู่ในครัว และหน้าเตาประกอบอาหาร เผชิญกับความร้อน กลิ่นอาหารทั้งของสด หรือขณะกำลังปรุง และต้องอยู่ในครัวในช่วงเช้ามืดเพื่อเตรียมและประกอบอาหารเช้า กลางวัน และเย็น หรือออกไปตลาดสดเพื่อเลือกซื้ออาหารสดด้วยตนเอง

คุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพ

1. ต้องมีความรู้และความสามารถในการประกอบอาหาร เฉพาะอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่าง เช่น อาหารไทย อาหารฝรั่ง อาหารจีน การทำขนมหรือของหวาน
2. มีใจรักการทำอาหารและการบริการ
3. มีความอดทน สามารถทำงานได้ได้สภาวะความกดดันตามความต้องการของลูกค้า
4. ร่างกาย สุขภาพแข็งแรง
5. เป็นคนใจกว้าง สามารถยอมรับคำติชมจากลูกค้าได้พยายามแสวงหาความรู้ และประสบการณ์ให้มากขึ้น
6. เป็นคนมีไหวพริบในการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า
7. ซื่อสัตย์ ขยัน และรักความสะอาด

ผู้ที่ประกอบอาชีพนี้ ควรเตรียมความพร้อมดังต่อไปนี้คือ : สำหรับผู้สนใจและรักในอาชีพนี้ สามารถเริ่มต้นอาชีพได้ตั้งแต่สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยเข้ารับการอบรมการประกอบอาหารไทยได้ที่ สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน(สพร.) หรือ ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัด (สพจ.) จะได้รับวุฒิบัตรพัฒนาฝีมือแรงงาน ระยะเวลาการอบรม 2 เดือน และฝึกงานในสถานประกอบกิจการอีก 1 เดือน ซึ่งผู้เรียนสำเร็จแล้วสามารถนำความรู้มาประกอบอาชีพเชิงพาณิชย์ได้นอกจากนี้ อาจไปฝึกอบรมที่สถาบันราชภัฏหรือสถานศึกษาของเอกชน ซึ่งจะออกไปรับรองการผ่านการฝึกอบรมให้

โอกาสในการมีงานทำ

เป็นอาชีพที่ธุรกิจ กัดดาการ ห้องอาหาร หรือ ร้านอาหารและเครื่องดื่มต้องการ ผู้ประกอบอาหาร หรือพ่อครัว หรือแม่ครัว เป็นอันดับแรก และเจ้าของธุรกิจจะรักษานักладทางด้านนี้ไว้เป็นระยะเวลานานเนื่องจากผู้บริโภคมักจะติดใจในฝีมือของผู้ประกอบอาหารเป็นอันดับแรก ถ้ามีการเปลี่ยนผู้ประกอบอาหารแม่ครัว หรือพ่อครัว ผู้บริโภคจะทราบถึงการเปลี่ยนแปลงทันทีที่ผู้ประกอบอาชีพนี้จะเป็นที่ต้องการอย่างมากในธุรกิจนี้ และมักจะมีการได้รับข้อเสนอจากเจ้าของธุรกิจประเภทเดียวกันนี้ให้ไปทำงานด้วยอยู่เนืองๆ และเป็นอาชีพที่มีคนตกงานน้อยมาก

แนวโน้มตลาดแรงงานจะรับผู้ประกอบอาชีพนี้มากขึ้นเพราะพ่อครัว หรือแม่ครัวที่มีประสบการณ์เป็นเวลากว่า 10 - 15 ปีขึ้นไป ในสถานประกอบกิจการ มักจะลาออกไปเปิดร้านอาหารเอง ทำให้มีตำแหน่งว่างมากขึ้น และเมื่อแรกรับบุคลากรในอาชีพนี้มักจะรับในตำแหน่งงานของผู้ช่วยก่อนเสมอเพื่อ- สำหรับร้านอาหารขนาดเล็ก ที่ขายอาหารเช้า กลางวัน และเย็น ผู้ประกอบอาหารจะได้รับเงินเดือนประมาณ 7,000 - 9,000 บาท แต่ส่วนมากร้านอาหารประเภทนี้ผู้ประกอบการคือผู้ประกอบอาหารเอง

- ร้านอาหาร หรือห้องอาหาร ขนาดกลาง ที่มีโต๊ะอาหารประมาณ 20 โต๊ะที่บริการอาหารกลางวันและอาหารเย็น ผู้ประกอบอาหารจะได้เงินเดือนประมาณ 10,000 - 15,000 บาท

- กัดดาการขนาดใหญ่ จะมีผู้ประกอบอาหารหลายคน แบ่งตามหน้าที่และความถนัด แต่ละคนอาจจะได้เงินเดือนคนละประมาณ 15,000-20,000 บาท ผู้ปฏิบัติงานอาชีพนี้ไม่มีชั่วโมงทำงานที่แน่นอน อาจมีเวลาพักบ้างในช่วงที่ปิดการบริการ และเริ่มทำงานเมื่อเปิดให้บริการ แต่ผู้ประกอบอาหารก็จะต้องใช้เวลาช่วงใดช่วงหนึ่งในการซื้อและจัดเตรียมเครื่องประกอบอาหารและเครื่องปรุง

สภาพการทำงาน

ผู้ปฏิบัติงานในอาชีพนี้ต้องเข้าใจถึงธรรมชาติของอาชีพนี้ ไม่ว่าจะเป็นปฏิบัติหน้าที่อยู่ใน กัดดาการของโรงแรม กัดดาการ ห้องอาหาร ร้านอาหารธรรมดา หรือ ประกอบเป็นอาชีพ

ส่วนตัว คือต้องทำงานหนัก ต้องอยู่ในครัว และหน้าเคาประกอบอาหาร เผชิญกับความร้อน กลิ่นอาหารทั้งของสด หรือขณะกำลังปรุง และต้องอยู่ในครัวในช่วงเช้ามืดเพื่อเตรียมและประกอบอาหารเช้า กลางวัน และเย็น หรือออกไปตลาดสดเพื่อเลือกซื้ออาหารสดด้วยตนเอง

คุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพ

1. ต้องมีความรู้และความสามารถในการประกอบอาหาร เฉพาะอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่างเช่น อาหารไทย อาหารฝรั่ง อาหารจีน การทำขนมหรือของหวาน
2. มีใจรักการทำอาหารและการบริการ
3. มีความอดทน สามารถทำงานได้ใด้สภาวะความกดดันตามความต้องการของลูกค้า
4. ร่างกาย สุขภาพแข็งแรง
5. เป็นคนใจกว้าง สามารถยอมรับคำติชมจากลูกค้าได้พยายามแสวงหาความรู้ และประสบการณ์ให้มากขึ้น
6. เป็นคนมีไหวพริบในการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า
7. ซื่อสัตย์ ขยัน และรักความสะอาด

ผู้ที่ประกอบอาชีพนี้ ควรเตรียมความพร้อมดังต่อไปนี้คือ : สำหรับผู้สนใจและรักในอาชีพนี้ สามารถเริ่มต้นอาชีพได้ตั้งแต่สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยเข้ารับการอบรมการประกอบอาหารไทยได้ที่ สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน(สพร.) หรือ ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัด (สพจ.) จะได้รับวุฒิบัตรพัฒนาฝีมือแรงงาน ระยะเวลาการอบรม 2 เดือน และฝึกงานในสถานประกอบกิจการอีก 1 เดือน ซึ่งผู้เรียนสำเร็จแล้วสามารถนำความรู้มาประกอบอาชีพเชิงพาณิชย์ได้ นอกจากนี้ อาจไปฝึกอบรมที่สถาบันราชภัฏหรือสถานศึกษาของเอกชน ซึ่งจะออกไปรับรองการผ่านการฝึกอบรมให้

โอกาสในการมีงานทำ

เป็นอาชีพที่ธุรกิจ ภัตตาคาร ห้องอาหาร หรือ ร้านอาหารและเครื่องดื่มต้องการ ผู้ประกอบอาหาร หรือพ่อครัว หรือแม่ครัว เป็นอันดับแรก และเจ้าของธุรกิจจะรักษานักладกรด้านนี้ไว้เป็นระยะเวลานานเนื่องจากผู้บริโภคมักจะติดใจในรสฝีมือของผู้ประกอบอาหารเป็นอันดับแรก ถ้ามีการเปลี่ยนผู้ประกอบอาหารแม่ครัว หรือพ่อครัว ผู้บริโภคจะทราบถึงการเปลี่ยนแปลงทันทีที่ผู้ประกอบอาชีพนี้จะเป็นที่ต้องการอย่างมากในธุรกิจนี้ และมักจะมีการได้รับข้อเสนอจากเจ้าของธุรกิจประเภทเดียวกันนี้ให้ไปทำงานด้วยอยู่เนืองๆ และเป็นอาชีพที่มีคนตกงานน้อยมาก

แนวโน้มตลาดแรงงานจะรับผู้ประกอบอาชีพนี้มากขึ้นเพราะพ่อครัว หรือแม่ครัวที่มีประสบการณ์เป็นเวลากว่า 10-15 ปีขึ้นไป ในสถานประกอบกิจการ มักจะลาออกไปเปิดร้านอาหารเอง ทำให้มีตำแหน่งว่างมากขึ้น และเมื่อแรกรับบุคลากรในอาชีพนี้มักจะรับในตำแหน่งงานของผู้ช่วยก่อนเสมอเพื่อ

โอกาสความก้าวหน้าในอาชีพ

สำหรับการประกอบอาหารในสถานประกอบกิจการขนาดใหญ่ และมีมาตรฐาน ผู้ประกอบอาหารจะได้รับการเลื่อนตำแหน่งจากผู้ช่วยเป็นพ่อครัว หรือแม่ครัว และเป็นเชฟอันเป็นตำแหน่งสูงสุดซึ่งจะได้รับค่าจ้างที่สูงมาก และอาจได้รับการส่งเสริมจากเจ้าของสถานประกอบกิจการในการส่งเข้าประกวดการทำอาหารของสมาคม หรือการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย และถ้ามีความสามารถ และมีฝีมือในการประดิษฐ์อาหารไทยต่างๆ ให้สวยงาม และแปลกตาจนมีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักกันทั่วไปก็จะได้รับการพาไปแสดงฝีมือในต่างประเทศ

ผู้ประกอบอาหารอาจมีความคิดสร้างสรรค์ในการประกอบอาหารที่เป็นที่นิยมของคนทั่วไป โดยดัดแปลงให้เป็นอาหาร สำเร็จรูปหรือพร้อมปรุง รวมทั้งค้นคิดวิธีการถนอมอาหารเหล่านี้ แล้วจัดส่งออกทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยใช้การตลาดแบบพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์เข้าช่วย หรืออาจประกอบอาชีพส่วนตัวโดยเปิดร้านอาหารเองโดยเลือกกลุ่มผู้บริโภคโดยเฉพาะเจาะจง หรือจะขยายสาขา หรือใช้ระบบเครือข่าย (Franchise) คือการให้ลิขสิทธิ์สูตรอาหารที่มีชื่อเสียงกับผู้ต้องการประกอบธุรกิจอาหารแบบและประเภทเดียวกัน โดยได้รับค่าธรรมเนียมมูลค่าทางการตลาดของตราสินค้าของร้าน หรือสูตรอาหารของเจ้าของฝีมือ นอกจากนี้ อาจเปิดอบรมหลักสูตรการทำอาหารไทยในระยะเวลาสั้นๆ ให้ชาวต่างชาตินักท่องเที่ยว หรือผู้สนใจเรียนได้เพราะมีนักท่องเที่ยวสนใจเรื่องนี้มาก ผู้ประกอบอาหารสามารถจัดทำโฆษณาเกี่ยวกับหลักสูตรที่จะสอนหรือกิจการธุรกิจของตนเองขึ้นอินเตอร์เน็ต เพื่อประหยัดค่าใช้จ่ายในการโฆษณาประชาสัมพันธ์ และสามารถประกอบธุรกิจประเภทนี้ที่บ้านได้เช่นกัน เป็นอาชีพที่ให้ผลกำไร อยู่ระหว่างประมาณ 40% -50 %

อาชีพที่เกี่ยวข้อง

ร้านอาหารเฉพาะประเภท ผู้จัดการอาหารทางโทรศัพท์ และเคเบิลทีวี ผู้เขียนตำราอาหาร ครูพิเศษสอนการประกอบวิชาอาหาร ผู้ประกอบอาหารส่งออก พิธีกรแนะนำอาหารในรายการทีวี หรือนิทรรศการแสดงอาหาร

ชื่ออาชีพ : ช่างเทคนิคการสำรวจ

นิยามอาชีพ

ช่วยวิศวกรสำรวจ เตรียมงาน วางแผนงานสำรวจ จัดทำข้อกำหนดการสำรวจ การเจาะสำรวจ และการทดสอบ จัดเตรียมเครื่องมืออุปกรณ์ กำลังคนที่ใช้ในงานสำรวจหาระยะระดับค่าพิกัดของจุดตำแหน่งต่าง ๆ กำหนดค่าระดับอ้างอิง ตรวจสอบผังและค่าระดับให้เป็นไปตามแผนทำบันทึกข้อมูลและรายละเอียดต่าง ๆ ที่ได้จากการสำรวจ ทำแผนที่ต่าง ๆ โดยอาศัยข้อมูลจากการสำรวจ สำรวจเพื่อคำนวณราคาที่ดินทรัพย์สินในงานจัดกรรมสิทธิ์ที่ดิน ควบคุมงาน และตรวจสอบการปฏิบัติในสนามให้เป็นไปตามแผน

ลักษณะของงานที่ทำ

1. ควบคุม และทำการสำรวจพื้นดิน และท้องน้ำ เพื่อการทำแผนที่หรือแผนภูมิ งานก่อสร้างงานเหมืองแร่หรืองานอื่นๆโดยกำหนดสถานที่ตั้ง
2. วาดภาพแสดงลักษณะภูมิประเทศ ตรวจสอบบันทึก แผนที่ แผนผัง โฉนด และเอกสารที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนทำการคำนวณเบื้องต้นซึ่งจำเป็นสำหรับ งานสำรวจ
3. ตรวจสอบ และปรับกล้องรังวัด หรือกล้องทำแผนที่เข็มทิศ โต๊ะสำรวจ และเครื่องมือสำรวจอื่นๆ
4. สำรวจ และส่งงานผู้ช่วย เพื่อให้การปฏิบัติงานตรงตามสถานที่ที่กำหนด และเพื่อความแน่นอนเกี่ยวกับการวัดระหว่างจุดต่างๆ ความสูงชัน เส้นและมุม ความสูงต่ำของพื้นดิน และข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับพื้นผิวดิน พื้นที่ได้ดิน และพื้นที่ได้ท้องน้ำ
5. ทำการคำนวณเพื่อตรวจสอบความถูกต้องของสิ่งที่วัดได้
6. บันทึกการใช้มาตรการต่างๆ และการคำนวณ รวมทั้งการเขียนแบบร่างพื้นที่บริเวณที่ทำการสำรวจ
7. จัดทำแบบวาดโดยละเอียด และทำรายงาน

สภาพการจ้างงาน

ช่างเทคนิคการสำรวจที่สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ที่ไม่มีประสบการณ์จะได้รับเงินเดือนโดยประมาณดังนี้

วุฒิการศึกษา	เงินเดือน	
	ราชการ	เอกชน
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ	5,260	5,500-6,500
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง	6,490	6,500-7,000

สำหรับภาคเอกชนนั้น อัตราเงินเดือนขึ้นอยู่กับความสามารถ ความชำนาญงาน และวุฒิ การศึกษาของแต่ละบุคคล นอกเหนือจากเงินเดือนและค่าจ้างประจำแล้วอาจได้รับผลประโยชน์ พิเศษอย่างอื่นในรูปของสวัสดิการต่างๆ เช่น ค่ารักษาพยาบาล ค่าเล่าเรียนบุตร โบนัส บำเหน็จ บำนาญ ผู้ปฏิบัติงานอาชีพนี้ทำงาน สัปดาห์ละ 40 ชั่วโมง อาจต้องทำงานวันเสาร์ วันอาทิตย์ และ วันหยุด หรือต้องทำงานล่วงเวลา ในกรณีที่ต้องการให้งานติดตั้งหรือซ่อมบำรุงเครื่องจักรเสร็จทันการ

สภาพการทำงาน

ผู้ปฏิบัติงานอาชีพนี้ ทำงานทั้งใน และนอกสถานที่ทำงานในการสำรวจสภาพพื้นที่ที่ได้รับ มอบหมาย อาจต้องปีนป่ายในที่สูงหรือบุกป่าฝ่าดง ทำงานกลางแจ้งหรือฝน ต้องแบกอุปกรณ์ใน การสำรวจ เช่น กล้องรังวัด เข็มทิศ ต้องคิดคำนวณ สภาพการทำงานหนักปานกลาง ต้องใช้ ความอดทนต่อสภาพความร้อน และบางโอกาสทำงานตามลำพัง ต้องใช้ความระมัดระวัง และ รอบคอบสูงพอสมควร เพื่อป้องกันการเกิดอุบัติเหตุจากการทำงาน และบางครั้งต้องทำงานเกิน เวลาต้องปฏิบัติงานทั้งในสำนักงาน และกลางแจ้ง รวมทั้งอาจจะต้องประสานงานกับบุคคลที่ เกี่ยวข้องเพื่องานการสำรวจคุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพ

คุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพ มีดังนี้

1. สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ และประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
2. มีร่างกายแข็งแรง สามารถทำงานหนักได้
3. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ชอบการคิดคำนวณ และงานทดลอง
4. มีความเป็นผู้นำ มีมนุษยสัมพันธ์ดี
5. มีความเชื่อมั่น แก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี
6. มีความละเอียดรอบคอบ ชอบการบันทึก
7. สามารถวิเคราะห์ และตัดสินใจแก้ปัญหาที่เกิดจากการทำงานได้

ผู้ที่ประกอบอาชีพนี้ควรเตรียมความพร้อมดังนี้ : ผู้สนใจประกอบอาชีพนี้ในระดับช่างฝีมือต้อง สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) สาขาวิชาช่างสำรวจจากสถานศึกษาสังกัดกรม อาชีวศึกษาหรือสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล หรือสำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นสูง (ปวส.) สาขาวิชาช่างสำรวจจากสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษาหรือสาขาวิชาช่างกล โรงงานจากสถานศึกษาสังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล สำหรับผู้เข้าสู่ตลาดแรงงานใหม่ที่มีอายุ ตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป เมื่อสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 หรือเทียบเท่าขึ้นไป และเข้ารับการ ฝึกในสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานหรือศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดเป็นเวลา 10 เดือน และส่งไป ฝึกงานในสถานประกอบกิจการ 4 เดือน รวมระยะเวลาฝึกทั้งหมด 14 เดือน จึงจะได้รับวุฒิบัตร

พัฒนาฝีมือแรงงาน (วพร.) แนวการฝึกเน้นภาคปฏิบัติ 70% ความรู้ความสามารถที่จำเป็น ได้แก่ อ่านแบบ เขียนแบบก่อสร้าง เทคนิคการก่อสร้าง อาคารขนาดเล็ก การสำรวจรังวัด หลักการบริหารงานก่อสร้าง การประมาณราคา และการปฏิบัติงานควบคุมงานก่อสร้างทั้งในห้องเรียน โรงฝึกงานและออกฝึกในสถานการณ์จริงบริเวณสถานที่ก่อสร้าง

โอกาสในการมีงานทำ

สำหรับแหล่งจ้างงานช่างสำรวจโดยทั่วไป ได้แก่สถานประกอบการอุตสาหกรรม หรือหน่วยงานราชการ และรัฐวิสาหกิจ ถึงแม้ว่าภาวะวิกฤติเศรษฐกิจที่ประเทศกำลังประสบปัญหาอยู่ ทำให้การลงทุนเพื่อขยายตัวในภาคอุตสาหกรรมชะงักไป แต่ความต้องการแรงงานทางด้านช่างสำรวจยังคงมีอยู่และเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ เนื่องจากยังมีงานที่ต้องการช่างสำรวจอีกมาก เช่น โครงการสร้างถนน หรือสาธารณูปโภคอื่นๆ รวมทั้งงานการก่อสร้างอาคารต่างๆ ที่ต่อเนื่องมาจากการชะงักในช่วงภาวะวิกฤติทางเศรษฐกิจ

เมื่อภาวะเศรษฐกิจดีขึ้นกว่านี้ ภาคอุตสาหกรรมภายในประเทศที่กำลังอยู่ระหว่างการพัฒนาจะกลับฟื้นตัว และขยายการลงทุนขึ้นอีก ฉะนั้น งานช่างสำรวจก็ยิ่งกลับมาเป็นที่ต้องการในตลาดแรงงานอีกมากขึ้นตามอัตราขยายตัวของสถานประกอบการอุตสาหกรรม

โอกาสความก้าวหน้าในอาชีพ

ผู้ประกอบอาชีพช่างเทคนิคการสำรวจที่มีประสบการณ์และความชำนาญ จะได้รับการเลื่อนขั้นเลื่อนตำแหน่งขึ้นไปจนถึงระดับหัวหน้างาน และสำหรับผู้สนใจที่จะศึกษาต่อเพื่อปรับวิทยฐานะให้สูงขึ้นเพื่อประโยชน์ในการประกอบอาชีพต่อไปมีแนวทางในการศึกษาต่อดังนี้ ผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) หลักสูตร 2 ปี ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม หรือสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องในสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา หรือสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล หรือวิทยาลัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือหรือ ระดับปริญญาตรี หลักสูตร 4 ปี คณะวิศวกรรมศาสตร์ สาขาวิชาวิศวกรรมโยธา สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลหรือสถานศึกษาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย เช่น มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี เป็นต้น

ผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ศึกษาต่อ ระดับปริญญาตรี ต่อเนื่อง 3-3 ปีครึ่ง สาขาวิชาวิศวกรรมโยธา คณะวิศวกรรมศาสตร์ หรือสถานศึกษาสังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล หรือระดับปริญญาตรีต่อเนื่อง 2-3 ปี สาขาวิชาวิศวกรรมโยธา คณะวิศวกรรมศาสตร์ ในสถานศึกษาสังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล

อาชีพที่เกี่ยวข้อง

ช่างเทคนิควิศวกรรมโยธา (ก่อสร้าง)

กลุ่มบุคลิกภาพแบบ INVESTIGATIVE ต้องให้เขาว่าปัญญาและความคิด นักวิชาการหรือผู้ที่ให้กิจกรรมทางปัญญาในการแก้ไขปัญหามาและแสวงหาความรู้

ลักษณะโดยทั่วไป

ผู้ที่มีบุคลิกแบบนี้จะชอบคิด สังเกต วิเคราะห์ สังเคราะห์ วิจัยอย่างมีเหตุผล ชอบแก้ปัญหา ชอบใฝ่หาความรู้ มีหลักการ ชอบทำงานที่สลับซับซ้อน มากกว่าเป็นผู้ลงมือทำ ไม่คิดประเพณีนิยม หลีกเลี่ยงการค้า การชักชวน การเข้าสังคมและการเลียนแบบ

ลักษณะเด่น

มีความเชื่อมั่นในตัวเอง มีความคิดเห็นรุนแรง มีความบากบั่นอุทิศเวลาให้กับงาน เก็บตัวไม่ใคร่สนใจ

การประเมินตนเอง

มีความเป็นตัวของตัวเองสูง ไม่ชอบเอาอย่างใครสูง มีความร่าเริงต่ำ

อาชีพที่สอดคล้องกับบุคลิกภาพนี้ได้แก่

ชื่ออาชีพ : นักเทคนิคการแพทย์

นิยามอาชีพ

ตรวจ ทดสอบ วิเคราะห์ วิจัยสิ่งส่งตรวจที่ได้มาจากร่างกายมนุษย์ โดยใช้วิธีการทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีทางห้องปฏิบัติการที่ครอบคลุมด้านเคมีคลินิก จุลทรรศณศาสตร์คลินิก จุลชีววิทยาคลินิก โลหิตวิทยา คลังเลือด ภูมิคุ้มกันวิทยาคลินิก พืชวิทยาคลินิก ฯลฯ เพื่อนำผลมาใช้ในการวินิจฉัย ค้นหาสาเหตุ วิเคราะห์ความรุนแรงและติดตามการรักษาโรค การประเมินสถานะสุขภาพ การป้องกันโรค การส่งเสริมสุขภาพรวมถึงการควบคุมคุณภาพ การกำหนดคุณลักษณะ และการควบคุมการใช้เครื่องมือรวมทั้งน้ำยาต่างๆ ห้องปฏิบัติการทางเทคนิคการแพทย์ การให้คำปรึกษา แนะนำและฝึกอบรมเกี่ยวกับวิทยาการทางเทคนิคการแพทย์ และปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

ลักษณะของงานที่ทำ

ทำการวิเคราะห์ทางเคมีทั้งด้านคุณภาพ และปริมาณ เกี่ยวกับของเหลวและการไหลซึมในร่างกายมนุษย์เพื่อหาข้อมูลสำหรับการวินิจฉัยและการรักษาโรค ทดสอบตัวอย่างที่ได้จากร่างกายมนุษย์ เช่น ปัสสาวะ เลือด ของเหลวจากไขสันหลัง น้ำย่อยในกระเพาะอาหาร เป็นต้น

เพื่อให้ทราบถึงสารที่เกิดขึ้นและปริมาณของสารซึ่งอาจเปลี่ยนแปลงได้ภายในร่างกายมนุษย์ และสัตว์ทดลองจนสิ่งพลอยได้อื่นๆ เช่น น้ำตาล ธาตุโซเดียม และอินซูลิน เป็นต้น

ทดสอบสารเคมี ยารักษาโรค และยาพิษ ใส่ตัวกระทำลงในสิ่งที่จะ ทดสอบให้ความร้อน กรองหรือเขย่าสารละลายตามวิธีการ และบันทึกลักษณะการเปลี่ยนแปลงของสี หรือการตกตะกอน ผสมสิ่งที่จะทดสอบกับสารมาตรฐาน หรือตรวจสอบสารละลายเคมี โดยใช้ โฟโตมิเตอร์สเปกโตรกราฟ หรือเครื่องวัดสี เพื่อพิจารณาหาปริมาณของสารทำหน้าทีวิเคราะห์ วิจัย

โดยใช้เทคโนโลยีทางห้องปฏิบัติการ เพื่อนำผลการวิเคราะห์ไปใช้ประโยชน์ในการประเมินสุขภาพ การวินิจฉัยโรค การทำนายความรุนแรงของโรค การติดตามผลการรักษาการป้องกันโรค และความพิการการสนับสนุนการรักษา การวิเคราะห์ สารพิษสารปนเปื้อนต่างๆ ในร่างกายมนุษย์ และสิ่งแวดล้อมรวมทั้งการควบคุม คุณภาพการพัฒนาและวิเคราะห์ลักษณะงานเทคนิคการแพทย์ สาขาต่างๆ ได้แก่

1. เคมีคลินิก
2. จุลชีววิทยาคลินิก
3. ภูมิคุ้มกันวิทยาคลินิกและธนาคารเลือด
4. จุลทรรศนศาสตร์คลินิกและโลหิตวิทยา

นักเทคนิคการแพทย์จะเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่อย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างใน 4 สาขา ดังกล่าว ได้แก่ การเก็บส่งตรวจที่ได้มาจากร่างกายมนุษย์ เก็บรักษาส่งตรวจ จัดเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ในกระบวนการตรวจวิเคราะห์เพื่อทราบชนิดและปริมาณของสิ่งที่ส่งตรวจ โดยใช้วิธีการที่เป็นมาตรฐานในห้องปฏิบัติการทั่วไป เพื่อนำผลที่ได้ไปใช้ประโยชน์กับผู้ป่วย

นอกจากนี้ยังรับผิดชอบในการรวบรวมข้อมูล จัดทำรายงานผลการตรวจวิเคราะห์ และการทดสอบต่างๆ ควบคุมดูแลการใช้งานและการเก็บรักษาเครื่องมือทดลองจนการตรวจสอบการประกันคุณภาพ และสามารถถ่ายทอดความรู้ ให้ คำปรึกษาแก่ผู้ร่วมงาน บุคลากรสาขาอื่น และประชาชนทั่วไปได้อย่างถูกต้อง

สภาพการจ้างงาน

นักเทคนิคการแพทย์ได้รับค่าตอบแทนเป็นเงินรายเดือน ซึ่งแตกต่างกันไปตามความรู้และความชำนาญ สำหรับผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ไม่มีประสบการณ์จะมีรายได้ ดังนี้

ประเภทองค์กร	เงินเดือน
ราชการ	7,260
เอกชน	12,000 – 15,000

ส่วนใหญ่ทำงานสัปดาห์ละ 40 ชั่วโมง อาจต้องมาทำงานวันเสาร์ วันอาทิตย์ และวันหยุด หรือทำงานล่วงเวลา อาจต้องมีการจัดเวรอยู่ประจำ โรงพยาบาล นอกจากผลตอบแทนในรูปเงินเดือนแล้วในภาครัฐวิสาหกิจและเอกชนอาจได้รับผลตอบแทนในรูปอื่น เช่น ค่ารักษาพยาบาล เงินสะสม เงินช่วยเหลือ สวัสดิการในรูปต่างๆ เงินโบนัส เป็นต้น สำหรับผู้ที่สำเร็จเทคนิค การแพทย์ที่มีเงินทุนสามารถประกอบธุรกิจส่วนตัวด้วยการเปิดห้องแล็บเพื่อตรวจ และวิเคราะห์ สิ่งส่งตรวจรายได้ที่เพิ่มขึ้นอยู่กับความสามารถ และความอดสาเห

สภาพการทำงาน

นักเทคนิคการแพทย์ต้องทำงานในห้องทดลอง ต้องอยู่กับสารเคมีที่ต้องใช้ในการทดสอบกับ สิ่งส่งตรวจซึ่งอาจจะเป็น ปัสสาวะ อุจจาระ เลือด เป็นต้น ซึ่งผู้ที่ประกอบอาชีพนี้ต้องไม่รังเกียจ ต่อการที่ต้องทดสอบสิ่งส่งตรวจดังกล่าวในข้างต้น นักเทคนิคการแพทย์ต้องระมัดระวัง การติดเชื้อที่ปนเปื้อนมากับสิ่งส่งตรวจ รวมทั้งสารเคมีใน ห้องปฏิบัติการทดลองอาจจะมีปฏิกิริยาที่ทำให้ เป็นอันตรายได้ ดังนั้นจึงต้องทำงานตามขั้นตอนและการป้องกันตามระเบียบที่กำหนดไว้

คุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพ

1. สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาเทคนิค การแพทย์
2. เป็นผู้ใฝ่รู้ ติดตามการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีที่พัฒนาไปอย่างรวดเร็ว
3. ฝึกฝนตนให้มีความชำนาญในการตรวจวินิจฉัยที่ตัวผู้ตรวจเองต้องมีความรู้ในการตัดสินใจ
4. รู้จักเลือกใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยและมีความสามารถในการพัฒนาเทคโนโลยีที่จะนำมาใช้ให้เหมาะสม
5. เป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบในการออกรายงานผลการตรวจ
6. เป็นผู้มีมนุษยสัมพันธ์ดี ทั้งกับผู้ที่มารับการตรวจและผู้ร่วมงานทั้งภายในและภายนอก
7. มีความสามารถในการแก้ปัญหาในการปฏิบัติงานในทุกกรณีด้วยการใช้ปัญญา
8. มีคุณธรรมและจริยธรรมมีจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ
9. มีความสุขุมรอบคอบเยือกเย็น อดทน ชอบช่วยเหลือเสียสละ
10. ทำงานมีระเบียบแบบแผนและสามารถพัฒนาความรู้ในการทำงานให้มีความทันสมัยอยู่เสมอ
11. ไม่มีความพิการหรือโรคที่เป็นอุปสรรคต่อการศึกษาและการประกอบวิชาชีพ เช่น ดาบบอดสี เป็นต้น
12. มีพื้นฐานความรู้ทางวิทยาศาสตร์ในด้านเคมี ฟิสิกส์ ชีววิทยา รวมทั้งคณิตศาสตร์และภาษาอังกฤษเป็นอย่างดี
13. มีบุคลิกดี มีความเชื่อมั่นในตนเอง สามารถปรับตัวในการทำงานและการให้ความร่วมมือกับบุคลากรทางการแพทย์ทุกระดับ

ผู้ที่ประกอบอาชีพนี้ควรเตรียมความพร้อมดังต่อไปนี้

ผู้ที่ต้องการจะเป็นนักเทคนิคการแพทย์ต้องสำเร็จการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลายสายวิทยาศาสตร์และสมัครสอบในการคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาโดยทบวงมหาวิทยาลัยจะต้องศึกษาระดับปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเทคนิคการแพทย์ จากมหาวิทยาลัยของรัฐและเอกชนที่เปิดสอนหลักสูตรนี้ เช่น จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ มหาวิทยาลัยรังสิต เป็นต้น ใช้เวลาการศึกษาตามหลักสูตร 4 ปี เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วต้องขอขึ้นทะเบียนประกอบโรคศิลป์สาขาเทคนิคการแพทย์ สำหรับค่าใช้จ่ายในการศึกษาของมหาวิทยาลัยของรัฐ ปีละประมาณ 55,000 - 60,000 บาท

โอกาสในการมีงานทำ

ผู้ที่สำเร็จปริญญาตรีวิทยาศาสตรบัณฑิต(เทคนิคการแพทย์) และได้ขอรับใบอนุญาตประกอบโรคศิลป์สาขาเทคนิคการแพทย์ สามารถสมัครงานในภาครัฐในตำแหน่งนักเทคนิคการแพทย์ โดยปฏิบัติหน้าที่ในห้องปฏิบัติการชั้นสูงใน โรงพยาบาลต่างๆในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข มหาวิทยาลัย กองทัพองค์การและสถาบันวิจัยต่างๆ

สำหรับผู้ที่สนใจทำงานในภาคเอกชนสามารถสมัครงาน ตามโรงพยาบาล เอกชน ห้องปฏิบัติการศูนย์แล็บต่างๆ บริษัทจำหน่ายผลิตภัณฑ์และเครื่องมือทางการแพทย์ ตลอดจนโรงงานอุตสาหกรรม อาชีพนี้ยังเป็นที่ต้องการในตลาดแรงงานเนื่องจากยังขาดแคลนบุคลากรด้านนี้โดยเฉพาะในระดับภูมิภาคที่ไกลความเจริญ

ปัจจุบัน ทบวงมหาวิทยาลัยได้จัดให้สาขาเทคนิคการแพทย์ เป็นสาขาวิชาชีพขาดแคลน ซึ่งสถาบันต่างๆทั้งภาครัฐและเอกชนต้องเพิ่มจำนวนการผลิตนักเทคนิคการแพทย์ และผู้ประกอบวิชาชีพนี้จะได้รับเงินเพิ่มพิเศษนอกเหนือจากเงินเดือน

โอกาสความก้าวหน้าในอาชีพ

ผู้ประกอบอาชีพนี้สามารถได้รับการเลื่อนขั้นและเลื่อนตำแหน่งได้ตามผลงาน ประสิทธิภาพ และอายุงานที่ปฏิบัติ โดยตำแหน่งสูงสุดสามารถขึ้นได้ถึงระดับบริหารในหน่วยงานนั้น นักเทคนิคการแพทย์สามารถหารายได้พิเศษ โดยปฏิบัติงานในห้องทดลองในศูนย์แล็บต่าง ๆ และสามารถศึกษาต่อระดับปริญญาโทและปริญญาเอก ทั้งในและต่างประเทศได้หลายสาขา เช่น สาขาเทคนิคการแพทย์ พยาธิวิทยาคลินิก จุลชีววิทยา ชีวเคมี พยาธิชีววิทยา สรีรวิทยา พืชวิทยา นิติวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีชีวภาพ อายุรศาสตร์เขตร้อน วิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม เป็นต้น หรือ

อาจจะเปลี่ยนไปเรียนสาขาอื่นเช่น ปริญญาโททางธุรกิจ หรือเข้าศึกษาแพทย์ เมื่อสำเร็จการศึกษาสามารถประกอบอาชีพเป็นอาจารย์สอนในสถาบันที่เปิดสอนหลักสูตรเทคโนโลยีการแพทย์ได้

อาชีพที่เกี่ยวข้อง

นักเทคโนโลยีเกี่ยวกับเนื้อ นักวิเคราะห์เมล็ดพืช นักผสมเทียม

ชื่ออาชีพ : แพทย์

นิยามอาชีพ

ปรับปรุงหรือคิดค้นแนวคิด ทฤษฎี และวิธีการต่าง ๆ เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการป้องกันและรักษาโรค ทำงานวิจัยเกี่ยวกับความผิดปกติของมนุษย์และโรคต่าง ๆ วิธีการรักษาและป้องกันโรค ตรวจร่างกายและวินิจฉัยโรค สั่งยาและให้การรักษารักษาโรค ความผิดปกติหรืออุบัติเหตุที่วินิจฉัยแล้ว รวมถึงให้การรักษาเฉพาะทางทั้งทางด้านอายุรกรรมและศัลยกรรม ให้คำแนะนำวิธีป้องกันและรักษาโรค มีส่วนร่วมในการพัฒนาและสร้างกฎระเบียบเกี่ยวกับการสร้างสุขภาพที่ดี ความปลอดภัย และส่งเสริมสุขภาพอนามัยของสังคมเขียนรายงานและวารสารทางวิทยาศาสตร์ ตลอดจนปฏิบัติหน้าที่การทำงานที่เกี่ยวข้องและควบคุมดูแลผู้ปฏิบัติงานอื่น ๆ

ลักษณะของงานที่ทำ

ตรวจร่างกาย วินิจฉัยโรค สั่งยา ผ่าตัดเล็ก รักษาอาการบาดเจ็บ และอาการผิดปกติต่างๆ ของผู้ป่วย สั่งตรวจทางเอ็กซเรย์หรือการทดสอบพิเศษ ถ้าต้องการรายละเอียดเพิ่มเติม พิจารณาผลการตรวจและผลการทดสอบปรึกษาแพทย์เฉพาะทางหรือแพทย์อื่นตามความจำเป็น และวินิจฉัยความผิดปกติ สั่งยา ทำการผ่าตัดเล็กหรือการรักษาอย่างอื่น และแนะนำผู้ป่วยในเรื่องการปฏิบัติตนที่จำเป็นสำหรับการรักษาสุขภาพหรือการกลับคืนสู่สภาพปกติ บริหารยาและยาเสพติดตามต้องการ ทำการดูแลหญิงตั้งครรภ์ในระยะก่อนคลอด ทำการคลอด และให้การดูแลรักษามารดา และทารกหลังคลอด เก็บรักษายันที่เกี่ยวกับผู้ป่วยที่มารับการรักษา อาจผสมยา อาจรับผิดชอบและสั่งงานสำหรับพยาบาลในโรงพยาบาลหรือสถาบันอื่น

สภาพการจ้างงาน

ผู้ประกอบอาชีพนี้ได้รับค่าตอบแทนเป็นเงินเดือน ตามวุฒิการศึกษา ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาการแพทย์ซึ่งไม่มีประสบการณ์ในการทำงานมีอัตราเงินเดือน ดังนี้

หน่วยงาน	วุฒิการศึกษา		
	ปริญญาตรี	ปริญญาโท	ปริญญาเอก
ราชการ	8,190	9,500 – 10,500	15,000 – 16,000
รัฐวิสาหกิจ	9,040	15,000 – 12,000	23,000 - 24,500
เอกชน	10,600	21,000 - 22,000	28,000 – 30,000

ทำงานสัปดาห์ละ 40 ชั่วโมง อาจต้องมาทำงานวันเสาร์ วันอาทิตย์ และวันหยุด อาจจะต้องมีการจัดเวรอยู่ประจำโรงพยาบาล นอกจากผลตอบแทนในรูปเงินเดือนแล้วในภาครัฐวิสาหกิจและเอกชนอาจได้รับผลตอบแทนในรูปอื่น เช่น ค่ารักษาพยาบาล เงินสะสม เงินช่วยเหลือสวัสดิการในรูปต่างๆ เงินโบนัส เป็นต้น สำหรับผู้ที่สำเร็จการศึกษาวินิจฉัยแพทย์สามารถประกอบธุรกิจส่วนตัวโดยรายได้ที่ได้รับขึ้นอยู่กับความสามารถ และความอุตสาหะ

สภาพการทำงาน

ปฏิบัติงานในโรงพยาบาล หรือสถานพยาบาล โดยตรวจคนไข้ในที่อยู่ในความรับผิดชอบทุกวันและต้องตรวจคนไข้นอกที่เข้ามารับการรักษา ผู้ที่เป็นแพทย์อาจถูกเรียกตัวได้ตลอดเวลาเพื่อทำการรักษาคนไข้ให้ทันเวลาที่ ผู้ที่เป็นแพทย์ต้องพร้อมเสมอที่จะตลอดเวลาเพื่อรักษาคนไข้ ในสถานที่ทำงานจะต้องพบเห็น คนเจ็บ คนไข้และคนตาย แพทย์จึงต้องมีจิตใจที่เข้มแข็ง เพราะหากมีจิตใจที่อ่อนไหวต่อสิ่งที่ได้พบเห็นจะมีผลกระทบต่อการทำงานได้

คุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพ

1. สำเร็จการศึกษาทางสาขาวิชาแพทยศาสตร์
2. ขยันสนใจในการศึกษาหาความรู้ทางวิทยาการแพทย์ วิทยาศาสตร์ และภาษาอังกฤษเป็นอย่างดี
3. มีสุขภาพสมบูรณ์ ทั้งร่างกาย และจิตใจไม่พิการหรือทุพพลภาพ ปราศจากโรค
4. สามารถอุทิศตนยอมเสียสละเวลา และความสุขส่วนตัว เพื่อช่วยเหลือผู้อื่นที่เดือดร้อนจากการเจ็บป่วย มีจิตใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ไม่รังเกียจผู้เจ็บป่วยมีความเมตตา และมีความรักในเพื่อนมนุษย์มีความเสียสละที่จะเดินทางไปรักษาพยาบาลผู้คนในชุมชนทั่วประเทศ
5. มีมารยาทดี สามารถเข้ากับบุคคลอื่นได้ทุกระดับมีความอดทน อดกลั้น และมีความกล้าหาญ
6. มีความซื่อสัตย์ในวิชาชีพของตน มีคุณธรรมและจริยธรรมทางการแพทย์ไม่ใช้ความรู้ทางวิชาการของตนไปหลอกลวงหรือทำลายผู้อื่น

ผู้ที่ประกอบอาชีพนี้ควรเตรียมความพร้อมดังต่อไปนี้

ผู้ที่สำเร็จหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายหรือประกาศนียบัตรอื่นที่กระทรวง ศึกษาธิการ เทียบเท่าและสามารถสอบผ่านวิชาต่างๆ ในการคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา คือ วิชาสามัญ 1 คณิตศาสตร์ กข. เคมี ฟิสิกส์ ชีววิทยา ภาษาอังกฤษ กข. และความถนัดทางการแพทย์ หรือเคยช่วยปฏิบัติงานใน โรงพยาบาลของรัฐครบตามเกณฑ์ที่กำหนด คือ ประมาณ อย่างน้อย 10 วัน ตลอดจนการสอบสัมภาษณ์และการตรวจร่างกาย เมื่อผ่านการทดสอบจึงมีสิทธิเข้าศึกษาแพทย์ โดยมีสถาบันที่เปิดสอนวิชาการแพทย์ระดับปริญญาหลายแห่งในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย เช่น มหาวิทยาลัยมหิดล จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นต้น ผู้ที่จะเรียนแพทย์จะต้องมีฐานะทางการเงิน พอสมควร เพราะค่าใช้จ่ายในการเรียนวิชาแพทย์ค่อนข้างสูงและใช้เวลานานกว่าการเรียนวิชาชีพ อื่นๆ รวมทั้งต้องเสียค่าบำรุงการศึกษา ค่าตำราวิชาการแพทย์ และค่าอุปกรณ์ต่างๆ

หลักสูตรวิชาการแพทย์ระดับปริญญาตรีตามปกติใช้เวลาเรียน 6 ปี ในสองปีแรกหลักสูตร การเรียนจะเน้นหนักด้านวิทยาศาสตร์ทั่วไปที่เป็นพื้นฐานสำคัญ ต่อจากนั้นจึงเรียนต่อวิชาการ แพทย์โดยเฉพาะอีก 4 ปี เมื่อสำเร็จได้รับใบอนุญาตประกอบเวชกรรมของแพทยสภา มีสิทธิ ประกอบอาชีพแพทย์ได้ตามกฎหมาย โดยมีโอกาสเลือกสายงานในอาชีพแพทย์ได้ดังนี้

1. เป็นแพทย์ฝ่ายรักษา โดยแบ่งได้เป็น 2 ประเภทดังนี้

1.1. แพทย์ที่ทำหน้าที่เวชปฏิบัติทั่วไป (General Practitioner) ทำหน้าที่รักษาคอนไขทั่วไป เช่น เป็นไข้หวัด โรคกระเพาะ ท้องเสีย เป็นต้น

1.2. แพทย์เฉพาะทาง (Specialist) รักษาคนไข้ที่มีอาการหนักหรือที่ต้องใช้อุปกรณ์วินิจฉัยพิเศษ หรือต้องการแพทย์ที่ชำนาญเฉพาะโรคนั้นทำการรักษา เช่น มีน้ำในสมอง มะเร็ง เนื้องอก เป็นต้น

2. เป็นแพทย์ฝ่ายวิจัย เป็นนักวิจัยที่ทำงานอยู่ในสถาบันทาง การแพทย์ ทำการวิจัยและประดิษฐ์ คิดค้นวิทยาการใหม่ๆ ทางการแพทย์ เพื่อประโยชน์แก่มนุษยชาติ เป็นแพทย์ฝ่ายป้องกัน โดยต้อง ออกไปปฏิบัติการในท้องที่ทุรกันดารเพื่อให้การศึกษาเกี่ยวกับการป้องกันโรคแก่ประชาชนและหา วิธีป้องกันโรคในชุมชนต่างๆ เป็นแพทย์ฝ่ายการสอน หรือ เป็นครูสอน

โอกาสในการมีงานทำ

อาชีพแพทย์ถือว่าเป็นอาชีพที่มีเกียรติ และเป็นอาชีพที่มีการเสียสละสูง สามารถรับราชการ โดยทำงานในโรงพยาบาล สถานพยาบาล สถานอนามัยหรือหน่วยงานการแพทย์ของกระทรวง ทบวง กรม ที่จัดขึ้นเพื่อบริการประชาชนและเจ้าหน้าที่ หรือทำงานในโรงพยาบาลเอกชน นอกจากนี้ ยังสามารถทำรายได้พิเศษด้วยการเปิดคลินิกส่วนตัวเพื่อรับรักษาคอนไขนอกเวลาทำงาน ประจำได้อีก แนวโน้มของตลาดแรงงานสำหรับอาชีพนี้ยังคงมีอยู่ ดังนั้นแพทย์สามารถหางานทำ ได้ง่าย เนื่องจากประเทศไทยยังขาดแคลนแพทย์อยู่เป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะในต่างจังหวัด และ ชนบทที่ห่างไกลจากความเจริญในตัวเมือง

โอกาสความก้าวหน้าในอาชีพ

ผู้ประกอบการอาชีพแพทย์ ที่มีความชำนาญ และประสบการณ์ จะได้เลื่อนขั้นเลื่อนตำแหน่ง จนถึงระดับผู้บริหาร หากมีความสามารถในการ บริหาร หรืออาจประกอบธุรกิจส่วนตัว โดยเปิดคลินิกรักษากันไข้เพื่อรักษากันไข้ทั่วไป นอกเวลาทำงานเป็นรายได้พิเศษ สำหรับผู้ที่มีความชำนาญและมีทีมงานที่มีความสามารถ รวมทั้งมีเงินทุนจำนวนมากก็สามารถเปิดโรงพยาบาลได้ แพทย์ที่มีความชำนาญ เฉพาะทาง อาจได้รับการว่าจ้างให้ไปทำงานในโรงพยาบาล หรือสถานพยาบาลหลายแห่งทำให้ได้รับรายได้มากขึ้น

อาชีพที่เกี่ยวข้อง

ศัลยแพทย์ อายุรแพทย์ นักพยาธิวิทยา แพทย์ด้านนิติเวช สูตินารีแพทย์

ชื่ออาชีพ : นักสถิติ

นิยามอาชีพ

ผู้ปฏิบัติงานอาชีพในหน่วยนี้ ได้แก่ ผู้ทำงานเกี่ยวกับการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย ปรับปรุง หรือพัฒนาแนวคิด ทฤษฎี วิธีการและเทคนิคในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับคณิตศาสตร์และสถิติ วางแผนการรวบรวมข้อมูลทางสถิติ การวิเคราะห์และแปลค่าข้อมูลทางสถิติและเผยแพร่สู่สาธารณชน พัฒนาระเบียบวิธีการทางสถิติ นำวิธีการเก็บข้อมูลต่าง ๆ และเทคนิควิธีการทางสถิติไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานในศาสตร์ด้านต่าง ๆ เช่น สังคมศาสตร์ วิทยาศาสตร์กายภาพ วิทยาศาสตร์ชีวภาพ วิทยาศาสตร์การแพทย์ เป็นต้น ตลอดจนปฏิบัติหน้าที่การทำงานที่เกี่ยวข้อง และควบคุมดูแลผู้ปฏิบัติงานอื่น ๆ

ลักษณะของงานที่ทำ

ศึกษาวิเคราะห์งานที่ได้รับมอบหมาย วางแผนงาน พิจารณาหาระบบวิธีสถิติที่เหมาะสมสำหรับงานที่ได้รับมอบหมายเพื่อให้ได้ข้อมูลสถิติที่ถูกต้องแม่นยำและตรงตามวัตถุประสงค์

วางแผนงาน เก็บรวบรวม การเสนอผลการสำรวจ และการวิเคราะห์ข้อมูลซึ่งได้มาจากการสำรวจหรือการสำมะโน โดยนำทฤษฎีและระเบียบวิธีสถิติมาใช้ในการจัดเก็บข้อมูลที่ใช้ประโยชน์ในงานนั้นๆ

พัฒนาแบบสอบถามหรือแบบกระหู่ข้อความ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ต้องการตามแผนแบบการสำรวจหรือการสำมะโน ทำการสุ่มตัวอย่างและทำการสำรวจ หรือตรวจสอบควบคุมการทดลองต่างๆ เพื่อให้ได้ข้อมูลตามที่ต้องการ ประเมินความไว้วางใจได้สำหรับที่มาของแหล่งข้อมูลและข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้ ทำการปรับปรุง และ ถ่วงน้ำหนักข้อมูลคืบตามความจำเป็นและตามระบบวิธีสถิติที่กำหนดไว้ล่วงหน้าแล้ว

ประมวลผลข้อมูลออกมาในรูปของตารางที่ออกแบบไว้แล้วเพื่อสะดวกในการวิเคราะห์ข้อมูล
 ลงรหัส และวิเคราะห์ความแปรปรวน และหลักของการอนุมานทางสถิติ เสนอข้อมูลในรูปแบบ
 ตาราง กราฟ และรูปแบบอื่นๆ เขียนรายงานสรุปหรือเขียนรายงานวิเคราะห์ และประเมินค่าของข้อ
 ยุติโดยยึดถือภาวะการที่เปลี่ยนแปลงได้ อันมีผลกระทบถึงการตีความ หรือความสมบูรณ์ของข้อยุติ
 เป็นมูลฐานพัฒนาและนำระเบียบวิธีสถิติที่มีประสิทธิภาพมากที่สุดมาประยุกต์ใช้ในการเก็บ
 รวบรวม ประมวลผลแปลหรือตีความข้อมูล พิจารณากำหนดลักษณะของข้อมูล
 ซึ่งจำเป็นสำหรับการแก้ไขข้อปัญหาทางสถิติ จัดหาหรือค้นหาระเบียบวิธีทางสถิติที่จะให้ได้มาซึ่ง
 ข้อมูลที่ต้องการจัดการลดทอนหรือกำหนดเทคนิคที่มีประสิทธิผลที่ดีที่สุดสำหรับการลดทอน
 ข้อมูลให้เป็นไปตามที่ต้องการโดยไม่มีผลกระทบต่อความถูกต้องความแม่นยำ และความครบถ้วน
 ของสาระสำคัญที่จำเป็นต้องใช้ในการปฏิบัติงาน เขียนรายงานแสดงแหล่งที่มาของข้อมูลและ
 ขอบเขตจำกัดของความไว้วางใจได้ของข้อมูลหรือการใช้ประโยชน์ได้ของข้อมูลของผู้ต้องการใช้ข้อมูล
 สามารถนำไปใช้ตามนโยบายหรือวัตถุประสงค์ได้เป็นผู้ที่ทำงานเกี่ยวกับการใช้ระเบียบวิธีและ
 กลวิธีทางสถิติมากกว่าการสร้างแผนแบบของเครื่องมือทางสถิติ ซึ่งเป็นงานของนักคณิตศาสตร์
 สถิติ อาจวิเคราะห์แปลและตีความข้อมูลเพื่อแสดงถึงความแตกต่างและความสัมพันธ์อย่างมี
 นัยสำคัญระหว่างที่มาต่างๆ ของข้อมูล จัดเตรียมข้อยุติและพยากรณ์ตามผลสรุปของข้อมูล อาจ
 เชี่ยวชาญในการเก็บ รวบรวมและประมวลผล ข้อมูลตั้งแต่หนึ่งสาขาขึ้นไป และอาจมีชื่อเรียกว่า
 นักสถิติสำรวจ นักสถิติประชากร นักสถิติพยากรณ์ หรืออาจมีชื่อเรียกตามสาขางานสถิติที่
 เชี่ยวชาญ

สภาพการจ้างงาน

ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีทางสถิติ ได้รับเงินเดือนเทียบเท่าวุฒิปริญญาตรี
 ทั่วไป สำหรับผู้สำเร็จการศึกษาใหม่ที่ไม่มีประสบการณ์จะได้รับเงินเดือนโดยประมาณ ดังนี้

ประเภทองค์กร	อัตราเงินเดือน
ราชการ	7,260 บาท
รัฐวิสาหกิจ	8,500 บาท
เอกชน	10,000 – 12,000 บาท

นักสถิติส่วนใหญ่ทำงานสัปดาห์ละ 40 ชั่วโมง อาจจะต้องทำงานวันเสาร์ อาทิตย์ และ
 วันหยุดหรือทำงานล่วงเวลา ในกรณีที่ต้องการให้งานเสร็จให้ทันต่อการใช้งาน

สภาพการทำงาน

ผู้ปฏิบัติงานอาชีพนี้โดยมากจะทำงานในสำนักงาน ในกรณีที่เป็นนักสถิติที่ใช้ข้อมูลจากการตรวจสอบควบคุมการทดลองต่างๆ จะทำงานในห้องทดลองภายในสำนักงาน นักสถิติอาจจะต้องออกสำรวจเพื่อเก็บข้อมูลนอกสถานที่ด้วยตนเองหรือร่วมกับพนักงานสำรวจเป็นครั้งคราวขึ้นอยู่กับประเภทของงานหรือตามที่ได้รับมอบหมาย

คุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพ

ผู้ประกอบอาชีพนี้จะต้องมีความรู้พื้นฐานทางสถิติอย่างน้อยในระดับปริญญาตรีและมีความรู้ด้านคอมพิวเตอร์และควรจะเป็นบุคคลที่ ชอบการติดต่อ ประชาสัมพันธ์กับคนทั่วไป รักความก้าวหน้า มีความคิดริเริ่ม สามารถวิเคราะห์ปัญหา ตัดสินใจเร็ว มีความสนใจและตื่นตัวในเรื่องทั่วไปและก้าวหน้าโลกและมีความคิดสร้างสรรค์อยู่ตลอดเวลา นอกจากนี้ผู้สนใจควรสำรวจตัวเองว่าชอบสิ่งเหล่านี้หรือไม่

- ชอบทำงานเกี่ยวกับตัวเลข
- เป็นผู้ละเอียด รอบคอบ
- อุดมคติ มีไหวพริบ

ผู้สนใจจะเข้ารับการศึกษาด้านสถิติ ควรมีความรู้ทางคณิตศาสตร์เป็นอย่างดี เพราะหลักสูตรทั่วไปเป็นเรื่องการคำนวณตัวเลขเป็นส่วนใหญ่ นอกจากนี้ ผู้ฝึกฝนให้เข้าใจคณิตศาสตร์ที่จำเป็นในการเข้าใจวิทยาศาสตร์ที่เป็นพื้นฐานความก้าวหน้าของเครื่องยนต์กลไกยังฝึกฝนให้รู้จักใช้คณิตศาสตร์ช่วยในการตัดสินใจปัญหาธุรกิจ

- มีความรู้ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์ได้โดยเฉพาะ โปรแกรมสถิติสำเร็จรูป นอกเหนือจากความสามารถในการใช้งานคอมพิวเตอร์ทั่วไป

ผู้ที่ประกอบอาชีพนี้ควรเตรียมความพร้อมดังต่อไปนี้

ผู้ที่ต้องการประกอบอาชีพนักสถิติต้องมีความรู้ ดังนี้

1. ต้องเป็นผู้ที่สำเร็จการศึกษา ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สาขาวิทยาศาสตร์หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพจากสถานศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการรับรองวิทยฐานะ เพื่อเข้าศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาในคณะวิทยาศาสตร์บัณฑิตหรือศิลปศาสตรบัณฑิต ในสาขาสถิติ ระยะเวลาการศึกษา 4 ปี เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วจะได้ปริญญาตรี
2. เป็นผู้สำเร็จการศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ที่ศึกษาเกี่ยวกับทางด้านช่างจากสถานศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการรับรองวิทยฐานะ เพื่อเข้าศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา ระยะเวลาการศึกษา 2 ปี (หลักสูตรต่อเนื่อง) เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วจะได้รับปริญญาตรี

โอกาสในการมีงานทำ

งานด้านสถิติเป็นงานสำคัญอีกงานหนึ่งในการช่วยวางแผนงานและการบริหารงานของหน่วยงานราชการและองค์กรธุรกิจ แม้ว่าในปัจจุบันจะมีแต่เพียงหน่วยงานราชการเท่านั้นที่ต้องการนักสถิติเพื่อเก็บรวบรวมตัวเลข แต่ในองค์กรธุรกิจก็เริ่มที่จะเห็นความสำคัญของนักสถิติมากขึ้น คาดว่าในอนาคตของวงการธุรกิจจะต้องบริหารงานที่มีความทันสมัยมากขึ้น เพื่อให้สามารถดำเนินงานธุรกิจในยุคโลกาภิวัตน์ อาจจำเป็นต้องใช้นักสถิติในการบริหารงานขององค์กรธุรกิจมากขึ้น โดยเฉพาะเมื่อเข้าสู่ระบบเศรษฐกิจเสรีการแข่งขันมีความเข้มข้นมาก ยิ่งขึ้น ความต้องการนักสถิติอาจมีแนวโน้มมากขึ้น อย่างไรก็ตาม ผู้สำเร็จการศึกษาทางวิชาสถิติอาจถูกจ้างให้ทำงานในตำแหน่งงานอื่นๆ ที่มิได้ใช้ชื่อหรือตำแหน่งนักสถิติ แต่ใช้ความรู้ทางสถิติในการทำงาน

ผู้สำเร็จการศึกษาด้านนี้จึงมีโอกาสมหาางานทำได้ไม่ยากนัก ถ้ายังมีความรู้ด้านคอมพิวเตอร์ ก็จะมีโอกาสมากขึ้นแหล่งจ้างงานทั่วไปจะเป็นหน่วยงานของรัฐหน่วยงาน
รัฐวิสาหกิจ เช่น กระทรวง ทบวง กรม และหน่วยงานของเอกชน เช่น สถาบันวิจัยของเอกชน ธนาคารหรือบริษัทห้างร้าน

โอกาสความก้าวหน้าในอาชีพ

นักสถิติที่มีประสบการณ์ มีความเชี่ยวชาญในการวิเคราะห์ข้อมูล และมีความสามารถในการบริหารจัดการที่สามารถที่เลื่อนขั้นได้ถึงระดับบริหาร หากได้เข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาโทหรือปริญญาเอกและมีความสามารถในการสอนสามารถที่จะเป็นอาจารย์สอนในสถาบันการศึกษา
ทั่วไป หรือสามารถหารายได้พิเศษโดยรับทำงานเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลให้กับหน่วยงานหรือองค์กรต่างๆ ที่ต้องการใช้ข้อมูลสถิติประกอบการบริหารจัดการและดำเนินงานธุรกิจ เช่น การสำรวจตลาดสำหรับสินค้าชนิดใหม่ การสำรวจความต้องการของตลาดเพื่อปรับปรุงสินค้า เป็นต้น

อาชีพที่เกี่ยวข้อง

นักวิเคราะห์ระบบ นักเขียนโปรแกรมระบบ

ชื่ออาชีพ : นักดาราศาสตร์

นิยามอาชีพ

ศึกษา ค้นคว้า สำรวจ วิเคราะห์ และพัฒนาองค์ความรู้ที่เกี่ยวกับโครงสร้างการวิวัฒนาการของเขตและการแผ่พลังงานของเอกภพ : ศึกษาขนาด มวล รูปร่าง ระยะทาง การเคลื่อนที่วงโคจร ลักษณะส่วนประกอบ และโครงสร้างของวัตถุท้องฟ้า ศึกษาการก่อกำเนิดและวิวัฒนาการของดาวฤกษ์ ดาวคู่ ดาวกระจุก และกาแล็กซี ศึกษาอุณหภูมิ ความสว่าง องค์ประกอบเคมีและโครงสร้างภายในของดาวฤกษ์ และวัตถุท้องฟ้าอื่นๆ โดยใช้กล้องโทรทรรศน์และเครื่องบันทึกสัญญาณต่างๆ

เช่น สเปกโทรกราฟ โฟโตมิเตอร์ อินเตอร์เฟียโรมิเตอร์ เป็นต้น ศึกษาวัตถุท้องฟ้าในช่วงความยาวคลื่นอื่นๆ เช่น วิทยุอัลตราไวโอเลต อินฟราเรด เอ็กซ์เรย์ เป็นต้น สังเกตวัตถุบนฟ้าด้วยกล้องโทรทรรศน์เพื่อคำนวณตำแหน่งของดาวฤกษ์และดาวเคราะห์ คำนวณโคจรของดาวเคราะห์ ดาวหาง และดาวเคราะห์น้อย ศึกษาปรากฏการณ์บนท้องฟ้า เช่น อุปราคา ฝนดาวตก แสงเหนือ แสงใต้ เป็นต้น ศึกษากลุ่มดาว และสร้างแผนที่ดาว พัฒนารายการคำนวณตำแหน่งและเวลาขึ้น – ตก ของดวงอาทิตย์ ดวงจันทร์ ดาวเคราะห์ และดาวฤกษ์ เพื่อประโยชน์ทางคมนาคมทางอากาศและทางเรือ กำหนดเวลามาตรฐานสากลโดยการสังเกตวัตถุท้องฟ้า ประยุกต์ใช้ความรู้ในการแก้ปัญหาเกี่ยวกับการสื่อสารผ่านดาวเทียม ทำวิจัยเพื่อพัฒนาองค์ความรู้เพื่อแก้ปัญหาเกี่ยวกับการสื่อสารผ่านดาวเทียม ทำวิจัยเพื่อพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ทางดาราศาสตร์ ออกแบบและพัฒนาเครื่องมือ ตลอดจนสร้างโปรแกรมคอมพิวเตอร์โดยอาศัยเทคโนโลยีต่างๆ เพื่อใช้ในการสังเกตการณ์ บันทึกรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลทางด้านดาราศาสตร์

ลักษณะของงานที่ทำ

นักดาราศาสตร์ในประเทศไทย ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเป็น นักวิชาการ และอาจารย์ ในสถาบันระดับอุดมศึกษา หรือมหาวิทยาลัยที่ทำการเปิดสอนภาควิชาฟิสิกส์ ดาราศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ หรือโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา ศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษา หน่วยวิจัยดาราศาสตร์ สมาคมดาราศาสตร์ เป็นต้น โดยมีภารกิจเกี่ยวข้องดังนี้

1. บรรยาย สอน เผยแพร่ความรู้ทางวิทยาศาสตร์ ซึ่งเกี่ยวกับดาราศาสตร์ อวกาศ สภาพอวกาศ ให้กับนักเรียน นิสิต นักศึกษา และประชาชนทั่วไปเพื่อให้เข้าใจถึงวิวัฒนาการของดวงดาว และโลกอันเป็นเรื่องใกล้ตัวและมีผลกระทบกับชีวิตประจำวัน โดยใช้ข้อมูลจากดาวเทียมสื่อสาร ดาวเทียมสำรวจทรัพยากร โลกดาวเทียมอวกาศของสถาบันการศึกษาในประเทศและต่างประเทศ
2. ศึกษา ค้นคว้า วางแผนการวิจัย และการเตรียมการสังเกตการณ์ระดับชาติ โดยนำผลการศึกษา ปรากฏการณ์บนท้องฟ้ามาประมวลผลวิเคราะห์และจัดทำเป็นรายงานเพื่อตีพิมพ์เผยแพร่ให้สาธารณชนรับทราบ
3. จัดประชุมสัมมนาทางดาราศาสตร์ ในเรื่องการเรียนการสอน และการวิจัยทางด้านดาราศาสตร์
4. ใช้เทคโนโลยีขั้นสูงในการปรับปรุงสารสนเทศทางด้านดาราศาสตร์ เพื่อกระตุ้นให้คนไทย มีความสนใจต่อเรื่องราวที่เกี่ยวกับวิทยาศาสตร์มากขึ้น และให้กลุ่มสนใจทางดาราศาสตร์สามารถเข้าถึงข้อมูลความรู้ได้มากขึ้น
5. ประสานความร่วมมือทางด้านวิชาการเกี่ยวกับการใช้ข้อมูลทางดาราศาสตร์ร่วมกันกับหน่วยงานต่างๆ เช่น กรมอุตุนิยมวิทยา กรมอุทกศาสตร์ กรมชลประทาน กรมแผนที่ทหาร กรม

ทรัพยากรธรณี สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี อุทยานวิทยาศาสตร์หัวกอ และองค์การระหว่างประเทศฯ เพื่อจัดทำสารสนเทศทางด้านดาราศาสตร์

6. จัดทำหลักสูตรหรือกิจกรรมเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับปรากฏการณ์บนท้องฟ้าแก่ประชาชนและเยาวชนที่สนใจเข้าร่วมอย่างทั่วถึง ร่วมมือกับหน่วยงานภาคเอกชน สมาคมดาราศาสตร์ หรือชมรมดาราศาสตร์ของจังหวัดต่างๆ ที่มีนักวิชาการหรืออาจารย์สอนด้านดาราศาสตร์ประจำอยู่ เพื่ออธิบายปรากฏการณ์ต่างๆ เช่น การเกิดพายุสุริยะ การเกิดสภาพความแปรปรวนของบรรยากาศชั้นไอโอโนสเฟียร์ และบรรยากาศชั้นบนของโลกที่เป็นสาเหตุทำให้สถานีไฟฟ้าขัดข้อง ระบบสื่อสาร ดาวเทียมบกพร่อง และระบบเตือนภัยบนเครื่องบินขัดข้อง เป็นต้น

สภาพการทำงาน

ผู้ประกอบอาชีพนี้ ที่เรียกว่านักดาราศาสตร์จะมีน้อยมาก โดยนักดาราศาสตร์จะปฏิบัติงานอยู่ในศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษา ส่วนผู้ที่จบการศึกษาสาขาฟิสิกส์ดาราศาสตร์ หรือสาขาที่เกี่ยวข้องส่วนมากจะประกอบอาชีพในหน่วยงานราชการ โดยเป็นนักวิชาการหรืออาจารย์ในสถาบันการศึกษามหาวิทยาลัยและโรงเรียน

อัตราเงินเดือนสำหรับอาจารย์ - นักวิชาการ ในหน่วยงานภาครัฐ และสถาบันการศึกษาภาคเอกชน จะได้รับอัตราเงินเดือนที่แตกต่างกัน วุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี รับราชการจะได้รับเงินเดือนๆ ละ 7,260 บาท จะได้รับสวัสดิการ ค่ารักษาพยาบาล และการลาศึกษาต่อตามระเบียบสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน

สำหรับนักวิชาการและอาจารย์ในภาคเอกชน จะได้รับเงินเดือน ประมาณเดือน ละ 10,000 บาท ขึ้นไป ได้รับสวัสดิการ ค่ารักษาพยาบาล และอื่นๆ ตามกฎหมายแรงงานกำหนด อาจได้รับการสนับสนุนให้ศึกษาต่อตามนโยบายและข้อตกลงของสถาบันการศึกษานั้นๆ

สภาพการทำงาน

ผู้ประกอบอาชีพนี้ ส่วนใหญ่จะติดต่oprะสานงานและร่วมประชุมเพื่อจัดเตรียมการสังเกตปรากฏการณ์ต่างๆบนท้องฟ้าและทำการวิจัยดังนี้

1. จัดเตรียมแผนงานและกิจกรรมด้านวิชาการเมื่อมีการออกสังเกตการณ์
2. กำหนดแผนการเดินทางไปสังเกตการณ์ ตามบริเวณที่คาดว่าจะเกิดปรากฏการณ์ โดยอาจทำภาพจำลองของปรากฏการณ์ในคอมพิวเตอร์ล่วงหน้าเพื่อเผยแพร่ให้ประชาชนได้เข้าใจตามหลักวิทยาศาสตร์
3. เตรียมอุปกรณ์ต่างๆ ที่ใช้ในการสังเกตการณ์ เช่น กล้องดูดาว กล้องถ่ายภาพ พร้อมฐานควบคุม กล้องถ่ายภาพแบบสะท้อนแสงระบบถ่ายภาพที่ทันสมัยแผนที่ดูดาว เป็นต้น

4. ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ และเอกชน รวมทั้งสื่อมวลชนเพื่อขอความร่วมมือในการเผยแพร่ข้อมูลต่างๆเกี่ยวกับปรากฏการณ์นั้นๆรวมทั้งผลงานทางวิชาการสู่สาธารณชน

5. รวบรวมข้อมูลการประเมินผล และผลการวิเคราะห์ปรากฏการณ์บนท้องฟ้าแต่ละครั้งเพื่อจัดทำแผนการพัฒนาทางด้านวิทยาศาสตร์ และดาราศาสตร์ของประเทศ ซึ่งการสังเกตการณ์แต่ละครั้งจะต้องมีการเดินทางออกไปสังเกตการณ์หลายสถานที่ บางครั้งต้องไปในสภาพพื้นที่ป่าเขาและอาจมีผู้ร่วมเดินทางจากหลากหลายวิชาชีพ รวมทั้งผู้สนใจทางดาราศาสตร์

คุณสมบัติผู้ประกอบอาชีพ

1. เพศหญิงหรือเพศชาย
2. วุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี คณะวิทยาศาสตร์ ภาควิชาฟิสิกส์ดาราศาสตร์ ดาราศาสตร์อวกาศ
3. มีความสนใจในวิชาชีพ
4. สนใจศึกษาค้นคว้าวิจัย ในเรื่องดาราศาสตร์ และอวกาศอย่างสม่ำเสมอ

ผู้ที่สนใจในอาชีพนี้ควรเตรียมความพร้อมดังนี้

ผู้ที่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สายวิทยาศาสตร์ หรือเทียบเท่า สามารถสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษา ที่เปิดสอนคณะวิทยาศาสตร์ ภาควิชาฟิสิกส์ดาราศาสตร์ หรือสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง

โอกาสในการมีงานทำ

ผู้สนใจเป็นนักดาราศาสตร์ สามารถที่จะปฏิบัติงานด้านการสอนเรื่องดาราศาสตร์ในโรงเรียนมัธยมศึกษาทั่วไป สอนวิทยาศาสตร์ ฟิสิกส์ ในมหาวิทยาลัยที่มีภาควิชาฟิสิกส์ สาขาวิชาดาราศาสตร์คณะวิทยาศาสตร์หรืออาจจะปฏิบัติงานรับราชการในกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีหรือกรมอุตุนิยมวิทยาเป็นต้น

โอกาสความก้าวหน้าในอาชีพ

ผู้ประกอบอาชีพนี้ที่รับราชการ จะได้รับเลื่อนขั้นตามความสามารถและผลงาน ควรศึกษาต่อในระดับปริญญาโท ปริญญาเอก จนอาจได้รับการปรับเลื่อนตำแหน่งเป็นหัวหน้าส่วนงาน เช่น ผู้อำนวยการ รองอธิบดี อธิบดี

อาชีพที่เกี่ยวข้อง

เป็นวิทยากรให้กับหน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชน ในเรื่องดาราศาสตร์ ดาราศาสตร์อวกาศ และสภาพอวกาศ นักเขียนหนังสือเกี่ยวกับดาราศาสตร์ ผู้เชี่ยวชาญที่ปรึกษาให้กับองค์กรหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับดาราศาสตร์

ชื่ออาชีพ : สัตวแพทย์ทั่วไป

นิยามอาชีพ

ตรวจและวินิจฉัยโรคหรืออาการบาดเจ็บของสัตว์ : บำบัดรักษาป้องกันและการกำจัดโรคโดยการให้ยา การผ่าตัด การฝังเข็มหรือใช้รังสีในการรักษา การผ่าซากสัตว์เพื่อการชันสูตรโรคทำการตอนหรือขยายพันธุ์สัตว์ด้วยเทคนิคที่สามารถป้องกันการแพร่หรือการติดต่อของโรคทาง การสืบพันธุ์ ; ค้นหาข้อมูลเหตุของโรคระบาดหรือโรคติดต่อ พร้อมกับหาทางป้องกันไม่ให้เชื้อโรคแพร่ไปยังสัตว์หรือจากสัตว์มาสู่คน รวมถึงการทำงานด้านนิเวศวิทยา สุขศาสตร์การอาหาร มาตรฐานอาหารและปนเปื้อนในอาหารที่มีต้นกำเนิดมาจากสัตว์เพื่อความปลอดภัยของผู้บริโภค ; ทำการเพิ่มผลผลิตในฟาร์มเลี้ยงสัตว์ให้มีประสิทธิภาพและทำการวิจัยและพัฒนาทางด้านสัตวแพทย์

ลักษณะของงานที่ทำ

1. ตรวจโรคและให้การรักษาโดยใช้ยาหรือผ่าตัดสัตว์ที่เจ็บป่วย บาดเจ็บหรือต้องให้การรักษา
2. ตรวจสัตว์ที่เจ็บป่วยเพื่อดูอาการผิดปกติของสัตว์ สังเกตหรือให้ยาหรือทำการผ่าตัด
3. ตรวจร่างกายของโคนมหรือสัตว์อื่นๆ เป็นระยะและฉีดยาป้องกันโรค เช่นอหิวาต์คอกโรค โรคพิษสุนัขบ้า เป็นต้น
4. ค้นหาเหตุของโรคระบาดและหาทางป้องกันไม่ให้เชื้อโรคแพร่ไปยังสัตว์
5. ให้บริการด้านสัตวศาสตร์ ให้คำแนะนำเจ้าของสัตว์ในด้านสุขศาสตร์ การให้อาหาร การผสมพันธุ์และการเลี้ยงดูทั่วไป
6. ผ่าซากสัตว์เพื่อชันสูตรโรค
7. อาจเชี่ยวชาญในการรักษาสัตว์ชนิดใดชนิดหนึ่ง เช่น สัตว์เลี้ยง โคนม ม้า สัตว์ปีกหรือหมูหรือเชี่ยวชาญทางสัตวแพทย์ศาสตร์สาขาใดสาขาหนึ่ง เช่น ศัลยกรรม หรือรังสีวิทยา เป็นต้น

สภาพการจ้างงาน

ผู้ปฏิบัติงานอาชีพนี้ ได้รับค่าตอบแทนการทำงานเป็นเงินเดือนตามวุฒิการศึกษา โดยผู้ไม่มีประสบการณ์ในการทำงานจะได้รับเงินเดือนในอัตรา ดังนี้

หน่วยงาน

วุฒิการศึกษา	ราชการ	รัฐวิสาหกิจและเอกชน
ปริญญาตรี	8,190	12,000 – 15,000
ปริญญาโท	9,040	15,000 – 18,000
ปริญญาเอก	10,600	18,000 – 25,000

ผู้ปฏิบัติงานอาชีพนี้ส่วนใหญ่ ทำงานสัปดาห์ละ 40 ชั่วโมง อาจต้องมาทำงาน วันเสาร์ วันอาทิตย์และวันหยุด นอกจากผลตอบแทนในรูปเงินเดือนแล้วในภาครัฐวิสาหกิจและภาคเอกชนอาจได้รับผลตอบแทนในรูปอื่น เช่น ค่ารักษาพยาบาล เงินสะสม เงินช่วยเหลือสวัสดิการในรูปแบบต่างๆ เงินโบนัส เป็นต้น สำหรับผู้ที่มีเงินทุนสามารถประกอบธุรกิจส่วนตัว โดยรายได้ที่ได้รับจะขึ้นอยู่กับความสามารถ ความอดุสาหะ และทำเลของสถานที่ประกอบธุรกิจ

สภาพการทำงาน

ผู้ปฏิบัติงานอาชีพนี้ทำงานในสถานที่ที่เหมือนกับสำนักงานทั่วไป โดยมีห้องรักษาสัตว์ที่มีเตียงตรวจและอุปกรณ์สำหรับการรักษาหรือบางครั้งต้องออกทำงานนอกสถานที่ในกรณีที่ไม่สามารถนำสัตว์มาที่คลินิกได้ หรือทำงานนอกสถานที่ในกรณีที่ต้องทำงานป้องกันโรคระบาดหรือตรวจเยี่ยมตามบ้านหรือฟาร์มของเกษตรกรที่เลี้ยงสัตว์ การตรวจรักษาสัตว์ต้องระมัดระวังสัตว์ที่ดุร้ายหรือกลัวและโกรธ ซึ่งมีโอกาสกัดหรือทำร้ายได้ ผู้ประกอบอาชีพนี้ต้องเข้าใจธรรมชาติของสัตว์แต่ละชนิดเพื่อที่จะได้ทำการตรวจรักษาได้อย่างปลอดภัย

คุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพ

1. สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาสัตวแพทยศาสตร์
2. มีนิสัยรักสัตว์และรักที่จะประกอบอาชีพนี้
3. มีทัศนคติที่ดีต่อองค์กรและเพื่อนร่วมงาน
4. มีสุขภาพร่างกายแข็งแรง อดทน เพราะในบางครั้งต้องดูแลสัตว์ขนาดใหญ่
5. ต้องมีความสนใจในวิชาชีพวิทยาและสามารถสอบได้คะแนนสูงในวิชานี้
6. มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานตรวจโรคและให้การรักษาโดยใช้ยาหรือผ่าตัดสัตว์ที่เจ็บป่วย บาดเจ็บหรือต้องการรับการรักษา
7. มีความละเอียดรอบคอบ ช่างสังเกตสนใจกระตือรือร้นในการ ทำงาน สนใจแสวงหาความรู้ใหม่ๆ
8. มีความซื่อสัตย์ต่ออาชีพ กล้าตัดสินใจ รับผิดชอบในการทำงาน

ผู้ปฏิบัติงานอาชีพนี้ควรเตรียมความพร้อมดังต่อไปนี้

ต้องสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไปในสาขาวิชาสัตวแพทยศาสตร์ หลักสูตรการศึกษา 6 ปี จากสถาบันอุดมศึกษาในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยโดยศึกษาวิชาทางสัตวแพทย เรียนวิชาที่เกี่ยวกับตัวสัตว์เกือบทั้งหมดทั้งกายวิภาคศาสตร์ สรีรวิทยา เกี่ยวกับจุลชีววิทยา วิทยาภูมิคุ้มกัน ปาราสิตวิทยา พยาธิวิทยา อายุรศาสตร์ เกษตวิทยา ศัลยศาสตร์ เภสัชและวิทยาการ สืบพันธุ์ สัตวแพทยศาสตร์ สาธารณสุขการปฏิบัติทางคลินิก ทุกรายกลุ่มวิชาจะครอบคลุมในสัตว์เลี้ยง (สุนัข แมว) สัตว์เศรษฐกิจและสัตว์ป่า

โอกาสในการมีงานทำ

ความต้องการผู้ปฏิบัติงานอาชีพนี้ ขึ้นอยู่กับสภาวะเศรษฐกิจของประเทศ เพราะนอกจากจะประกอบธุรกิจส่วนตัวแล้ว สถานประกอบการกิจการภาคเอกชน โดยเฉพาะอุตสาหกรรมผลิตอาหารสัตว์ และผู้ประกอบการด้านปศุสัตว์ ล้วนแต่ต้องพึ่งสัตวแพทย์ในการดูแล และตรวจรักษาทั้งสิ้น ถ้าปีใดเศรษฐกิจมีอัตราการขยายตัวลดลงจะมีผลกระทบต่อตลาดแรงงานในอาชีพนี้บ้าง ปัจจุบัน ประเทศไทยรณรงค์ด้านการสงวนพันธุ์สัตว์ป่า เช่น ช้าง เสือ กระต่าย จึงมีสัตวแพทย์ประจำโครงการต่างๆ เพื่อช่วยเหลือสัตว์ป่าที่พลัดหลง หรือบาดเจ็บ ส่วนผู้ประกอบการด้านปศุสัตว์นั้นมีเพิ่มขึ้นเพราะประเทศไทยเป็นประเทศที่ผลิตและส่งออกสินค้าประเภทเนื้อสัตว์ไปจำหน่ายในต่างประเทศ ซึ่งจำเป็นจะต้องทำให้สินค้ามีคุณภาพและปลอดจากโรค ความต้องการสัตวแพทย์จึงยังคงมีอยู่และอาจเพิ่มมากขึ้นถ้าการส่งออกมีแนวโน้มดีขึ้น

อย่างไรก็ตาม มีผู้นิยมเลี้ยงสัตว์ในบ้านเรือนส่วนบุคคลมากขึ้น ความต้องการสัตวแพทย์ประจำโรงพยาบาลหรือคลินิก อาจมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอีกทั้งโอกาสในการประกอบอาชีพส่วนตัวเป็นไปได้ค่อนข้างสูง เพราะผู้เลี้ยงสัตว์มักนำสัตว์เลี้ยงของตนไปคลินิกมากขึ้น เนื่องจากต้องการความสะดวกรวดเร็วในการตรวจและรักษา สัตว์เลี้ยง

แหล่งจ้างงาน

1. หน่วยงานราชการ ได้แก่ กรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
2. หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ ได้แก่ องค์การสวนสัตว์
3. หน่วยงานเอกชน ได้แก่ คลินิกรักษาสัตว์ สถานประกอบการเลี้ยงสัตว์ บริษัทฯ และอาหารสัตว์
4. ประกอบธุรกิจส่วนตัว ได้แก่ คลินิกรักษาสัตว์

โอกาสความก้าวหน้าในอาชีพ

ผู้ประกอบอาชีพสัตวแพทย์ที่ทำงานจนมีความชำนาญและประสบการณ์จะได้รับการเลื่อนขั้นตำแหน่งไปจนถึงระดับผู้บริหาร สำหรับสัตวแพทย์ที่ศึกษาต่อในระดับปริญญาโทและ

ปริญญาเอก เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วก็มีโอกาสในการทำงานเป็นอาจารย์สอนในสถาบันหรือมหาวิทยาลัยทั่วไปที่มีหลักสูตรสัตวแพทย์ ผู้ประกอบอาชีพนี้สามารถประกอบอาชีพอิสระโดยการเปิดคลินิกรักษาสัตว์ เป็นรายได้หลักหรือรายได้เสริมนอกเหนือจากงานประจำได้เช่นกัน

อาชีพที่เกี่ยวข้อง

นักพยาธิวิทยาทางสัตวแพทยศาสตร์ สัตวแพทย์อื่น ๆ ผู้ช่วยลูกมือสัตวแพทย์

ชื่ออาชีพ : นักเศรษฐศาสตร์

นิยามอาชีพ

ผู้ที่ปฏิบัติงานอาชีพในหน่วยนี้ ได้แก่ ผู้ที่ทำการศึกษาค้นคว้า ปรับปรุง หรือพัฒนา แนวคิด ทฤษฎีและวิธีการปฏิบัติงานทางด้านเศรษฐกิจ นำความรู้ความเข้าใจทางทฤษฎีและปฏิบัติไปใช้อธิบายได้ภาวะการเปลี่ยนแปลงของตลาดและสินค้า คำนวณแนวโน้มทางการค้าในประเทศและระหว่างประเทศ นโยบายด้านการเงิน งบประมาณ ภาวะการว่างงาน รายได้ ผลผลิตและการบริโภค ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ทฤษฎีทางเศรษฐศาสตร์ ข้อมูลสถิติและวิธีการอื่น ๆ เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในการกำหนดนโยบายทางเศรษฐกิจ อาจพิจารณาจากองค์ประกอบและแนวโน้มของเศรษฐกิจในอดีต ปัจจุบันและที่ได้วางแผนไว้ จัดเตรียมเอกสารและรายงานทางวิชาการ ปฏิบัติหน้าที่การทำงานที่เกี่ยวข้อง ควบคุมและดูแลผู้ปฏิบัติหน้าที่การทำงานอื่น ๆ

ลักษณะของงานที่ทำ

1. ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย จัดทำรายงาน และวางแผนงาน เพื่อส่งเสริมพัฒนา และแก้ปัญหาทางเศรษฐกิจ เกี่ยวกับการผลิต การจำหน่ายสินค้า และบริการ การลงทุน แรงงาน
2. ศึกษากรรมวิธีทั้งหมดที่เกี่ยวกับการดำรงชีพของมนุษย์ และจัดหาสิ่งต่างๆ มาบำบัดความต้องการของมนุษย์ ซึ่งได้แก่ ผลิตภัณฑ์ต่างๆ ที่อยู่อาศัย บริการ หรือการบันเทิง ตลอดจนการศึกษาสิ่งที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ หรือสิ่งที่จะช่วยให้การพัฒนาเศรษฐกิจบรรลุผลสำเร็จ
3. ค้นหาวิธีเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลเชิงสถิติ และข้อมูลทางเศรษฐกิจ รวบรวม และตีความข้อมูลดังกล่าว
4. จัดทำรายงาน และวางแผนงานตามผลการศึกษางานทางเศรษฐกิจ และตามข้อมูลที่ได้ตีความและวิเคราะห์แล้ว
5. ให้คำปรึกษาแนะนำ แก่หน่วยงานประกอบธุรกิจอุตสาหกรรมของเอกชนหรือหน่วยงานรัฐบาลในเรื่องต่างๆ เช่น ประสิทธิภาพของการทำงานการตลาดและปัญหาเกี่ยวกับการเงิน เป็นต้น
6. อาจเชี่ยวชาญทางเศรษฐกิจสาขาใดสาขาหนึ่ง เช่น เศรษฐกิจการเกษตร เศรษฐกิจการค้า หรือเศรษฐกิจอุตสาหกรรม การค้าระหว่างประเทศ การแรงงาน หรือราคา หรือเชี่ยวชาญในเรื่องการเก็บภาษีอากร หรือ การวิจัยตลาดและอาจมีชื่อเรียกตามความเชี่ยวชาญ

7. ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย วางแผน เก็บรวบรวมข้อมูล ให้คำปรึกษาแนะนำแก่หน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องกับที่มาของรายได้ รายจ่าย การพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ การผลิต การบริโภคสินค้าและบริการ เพื่อการส่งเสริม พัฒนา และแก้ปัญหาเศรษฐกิจ

สภาพการจ้างงาน

ผู้ที่ทำงานในหน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจ จะได้รับเงินเดือนตามวุฒิการศึกษา ส่วนในภาคเอกชนจะได้รับเงินเดือนตามวุฒิการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงาน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของบริษัทหรือองค์กรที่จ้างงาน ซึ่งไม่มีข้อกำหนดที่แน่นอนตายตัว สำหรับผู้มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีซึ่งไม่มีประสบการณ์ ถ้ารับราชการจะได้รับเงินเดือนขั้นต่ำ 7,260 บาทต่อเดือน และสำหรับภาคเอกชนจะได้รับค่าตอบแทนขั้นต่ำ 9,500 – 12,000 บาทต่อเดือน

นอกจากค่าตอบแทนเป็นเงินเดือนแล้วในภาครัฐวิสาหกิจและภาคเอกชนอาจได้รับผลประโยชน์พิเศษอย่างอื่น เช่น ค่ารักษาพยาบาล เงินสะสม เงินช่วยเหลือ สวัสดิการในรูปแบบต่างๆ เงินโบนัส ค่าล่วงเวลา เป็นต้น ผู้ปฏิบัติงานอาชีพนี้ มีชั่วโมงทำงานโดยปกติวันละ 8 ชั่วโมง หรือสัปดาห์ละ 40 ชั่วโมงและอาจต้องทำงานล่วงเวลา หรือวันเสาร์ วันอาทิตย์ หรือวันหยุด เมื่อมีความจำเป็นเร่งด่วนต้องทำงานให้เสร็จตามกำหนดเวลา

สภาพการทำงาน

นักเศรษฐศาสตร์ทำงานในสำนักงานทั่วไป ในการทำงานอาจจะต้องใช้ เครื่องคำนวณ และหรือเครื่องคอมพิวเตอร์และระบบอินเตอร์เน็ตเพื่อใช้ช่วยงานศึกษา ค้นคว้าหาข้อมูลสำหรับการวิเคราะห์เชิงเศรษฐศาสตร์ในการวางแผนในเชิงธุรกิจของ หน่วยงาน

คุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพ

นักเศรษฐศาสตร์ต้องมีคุณสมบัติดังนี้

1. สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีคณะเศรษฐศาสตร์ หรือสาขาวิชา ที่เกี่ยวข้อง
2. มีความรู้และเข้าใจภาษาอังกฤษได้ดี และสามารถใช้อุปกรณ์คอมพิวเตอร์ได้ มีความถนัดและสนใจด้านคณิตศาสตร์ และสังคมศาสตร์
3. มีบุคลิกดี มีความสามารถในการเจรจาต่อรองและประนีประนอมได้ดี
4. มีวิสัยทัศน์กว้างไกล มีใจกว้าง ยอมรับฟังการติชมจากผู้อื่น
5. ซื่อสัตย์สุจริต ซื่อตรงต่อความคิดเห็นของตนเอง เสนอข้อคิดเห็นเชิงสร้างสรรค์ และเป็นกลาง
6. รักความเป็นธรรม ไม่เอารัดเอาเปรียบผู้อื่น

ผู้ที่ประกอบอาชีพนี้ควรเตรียมความพร้อมดังต่อไปนี้

ผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือเทียบเท่าตามหลักสูตรของ กระทรวงศึกษาธิการสามารถสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อคณะเศรษฐศาสตร์ หรือสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง ใน สถาบันอุดมศึกษาในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย หลักสูตร 4 ปี

โอกาสในการมีงานทำ

สามารถประกอบอาชีพเป็นพนักงานในธนาคาร พนักงานในองค์การระหว่างประเทศ เจ้าของธุรกิจส่วนตัว นักวิจัย นักวิชาการด้านธุรกิจการค้าและเศรษฐกิจ สถาบันการเงินทั่วไป อาจารย์ใน สถาบันอุดมศึกษา ในตลาดแรงงานยังมีความต้องการ นักเศรษฐศาสตร์อีกมาก เพื่อพัฒนาธุรกิจของ หน่วยงานและประเทศให้สามารถพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศและสามารถแข่งขันทางการค้าใน ภาวะเศรษฐกิจโลกที่เปลี่ยนแปลงไปให้ทันต่อเหตุการณ์ เวลา และถูกต้อง เนื่องจากทุกประเทศมี จุดมุ่งหมายให้มีรายได้เข้าประเทศให้มากที่สุด เพื่อให้ประชากรมีการกินดีอยู่ดี และสร้างประเทศ ให้มีมั่งคั่ง การแข่งขันทางการค้าและมาตรการกีดกันทางการค้าจึงมีความเข้มข้นและรุนแรงมากขึ้น โดยลำดับซึ่งจะมีผลกระทบต่อเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ นอกจากนี้นักเศรษฐศาสตร์สามารถ เปลี่ยนแปลงตำแหน่ง หน้าที่ และหน่วยงานที่ตนปฏิบัติได้เสมอ อาจจะเป็นนักวิเคราะห์ ระบบ นักวิจัย และนักวางแผนทางเศรษฐกิจ เป็นต้น

โอกาสความก้าวหน้าในอาชีพ

ผู้ประกอบอาชีพนี้ สามารถประกอบอาชีพได้หลายประเภท ในสถานที่ต่างๆ ได้หลายแห่งทั้ง ที่เป็นหน่วยงานของราชการ รัฐวิสาหกิจ สถาบันการเงิน บริษัท ห้างร้านต่างๆ องค์กรพัฒนา เอกชน และได้รับการเลื่อนตำแหน่งจนถึงตำแหน่งหัวหน้างาน หัวหน้าฝ่าย ผู้จัดการฝ่าย ผู้อำนวยการ ผู้จัดการใหญ่ในภาคเอกชน ส่วนในภาครัฐ ถ้ามีการศึกษาในระดับที่สูงกว่าระดับ ปริญญาตรี มีประสบการณ์ และมีความสามารถในการบริหารงานจะสามารถเลื่อนขึ้น เลื่อน ตำแหน่งจนถึงระดับบริหารสูงสุดในหน่วยงานนั้น โดยทั่วไปผู้ที่มีโอกาสได้รับการศึกษาต่อใน ระดับปริญญาโทและปริญญาเอก สาขาเศรษฐศาสตร์ หรือวิชาการบริหารธุรกิจก็สามารถเลื่อนวิทย ฐานะหรือตำแหน่งงานที่สูงขึ้นได้อย่างรวดเร็ว หรืออาจเป็นอาจารย์สอนในมหาวิทยาลัยที่เปิดสอน สาขาวิชา เศรษฐศาสตร์

อาชีพที่เกี่ยวข้อง

นักบัญชี นักธุรกิจ นักบริหาร นักวิเคราะห์ระบบ นักวิจัย นักวางแผน นักการ ธนาคาร นักการเงิน นักการตลาด นักสถิติ นักการแรงงาน เจ้าหน้าที่สถาบันการเงิน เจ้าหน้าที่ หลักทรัพย์เจ้าหน้าที่บุคคล เจ้าหน้าที่แรงงานสัมพันธ์

ชื่ออาชีพ : เกษษกร

นิยามอาชีพ

นำแนวคิดและทฤษฎีทางด้านเกษตรศาตร์มาประยุกต์ใช้ในการเตรียมและผสมยาหรือจำหน่ายเวชภัณฑ์และยาต่าง ๆ เตรียมและจัดแจงเวชภัณฑ์ตามใบสั่งยาของแพทย์ ทันตแพทย์และสัตวแพทย์ หรือทำการผสมสูตรยา ตรวจสอบใบสั่งยาเพื่อให้แน่ใจว่าขนาดของยาที่สั่งเป็นขนาดที่เหมาะสม และเพื่อให้แน่ใจว่าคนไข้ หรือผู้ที่จ่ายยาให้คนไข้ เข้าใจวิธีการใช้ยา รวมทั้งให้การแนะนำในกรณีที่เกิดการแพ้ยาจัดเวชภัณฑ์และยาใน

โรงพยาบาล หรือจำหน่ายในร้านขายยาทั่วไป จัดบันทึกรายการยา โดยเฉพาะอย่างยิ่งยาเสพติดสารพิษ และยาที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมซ้ำซาก ทดสอบตัวยาเพื่อให้รู้ว่าเป็นยาอะไร สกัดยาให้บริสุทธิ์และเข้มข้นขึ้น มีส่วนร่วมในการพัฒนา กฎ ระเบียบ และข้อบังคับต่าง ๆ เขียนรายงานและวารสารทางวิทยาศาสตร์ ตลอดจนปฏิบัติหน้าที่การงานที่เกี่ยวข้องและควบคุมดูแลผู้ปฏิบัติงานอื่น ๆ

ลักษณะของงานที่ทำ

ค้นคว้า และพัฒนาสูตรยาคำรับใหม่ๆ เพื่อขึ้นทะเบียนและส่งสูตรที่สำเร็จแล้วให้ฝ่ายผลิตเพื่อทำการผลิตยาออกจำหน่าย ควบคุมการผลิตยาให้เป็นไปตาม ขั้นตอนที่กำหนดไว้ วิเคราะห์ตรวจสอบยาที่ผลิตให้ได้คุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ ปรงยา จ่ายยา และสิ่งที่เกี่ยวข้องตามใบสั่ง หรือตามสูตร เตรียมการผลิตยา เช่น ยาน้ำ ยาขี้ผึ้ง ยาผง ยาเม็ดกลม ยาเม็ดแบน แคปซูล และยาฉีด ตาม ใบสั่งของแพทย์ หรือตามสูตรที่ได้รับการรับรองแล้ว ชี้แจงแก่แพทย์ พยาบาลและ ผู้ปฏิบัติงานในแขนงอื่นๆ ทางารแพทย์เกี่ยวกับยา เคมีภัณฑ์และการใช้สิ่งนั้นๆ ควบคุม และจ่ายยาเสพติดให้โทษ ยาพิษ และสารพิษที่ต้องการใช้เพื่อการแพทย์ กิจการในบ้าน อุตสาหกรรม หรือเกษตรกรรม และจ่ายสิ่งนั้น ๆ ตามกฎข้อบังคับ ทำหน้าที่วิเคราะห์และทดสอบตามปกติ เพื่อให้ทราบชนิดความบริสุทธิ์และความแรงของยา จัดระเบียบและควบคุมรักษา ยาในคลัง ทำบัญชีประจำคลังโดยแบ่งเป็นหมวดหมู่ เช่น ยาเสพติดให้โทษ ยาอันตราย ยาสามัญ เคมีภัณฑ์และเครื่องใช้ในการแพทย์

อาจจัดซื้อเวชภัณฑ์ และเคมีภัณฑ์และสะสมเครื่องใช้ในการแพทย์ไว้จ่ายแก่คนไข้ และห้องรักษาโรค อาจผลิต จำหน่าย และชี้แจงเกี่ยวกับการใช้ผลิตภัณฑ์ เช่น สุขภัณฑ์ เครื่องสำอาง เคมีภัณฑ์สำหรับเกษตรกรรมและพืชสวน และยาสำหรับสัตว์ ศึกษาวิธีการปฏิบัติงานที่รับผิดชอบ รวมทั้งวิธีการใช้เครื่องมือต่างๆ เช่น เครื่องจักรที่ใช้ผลิตยา เครื่องมือในการวิเคราะห์ รวมทั้งการเตรียมความพร้อมของเครื่องมือ

สภาพการจ้างงาน

ผู้ปฏิบัติงานอาชีพนี้ได้รับค่าตอบแทนการทำงานเป็นเงินเดือนตามวุฒิ การศึกษา เกณฑ์การสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีซึ่งไม่มีประสบการณ์ในการทำงานจะได้รับเงินเดือนในอัตราดังนี้

ประเภทองค์กร	เงินเดือน
ราชการ	7,260
รัฐวิสาหกิจ	8,500
เอกชน	15,000–18,000

ทำงานสัปดาห์ละ 40 ชั่วโมง แต่อาจจะต้องทำงานวันเสาร์ วันอาทิตย์ และ วันหยุด หรือทำงานล่วงเวลาในกรณีที่ต้องการให้งานที่ได้รับมอบหมายเสร็จให้ทันต่อการใช้งาน

นอกจากผลตอบแทนในรูปเงินเดือนแล้ว ในภาครัฐวิสาหกิจและภาคเอกชนอาจได้รับผลตอบแทนในรูปอื่น เช่น ค่ารักษาพยาบาล เงินสะสม เงินช่วยเหลือสวัสดิการในรูปต่างๆ เงินโบนัส เป็นต้น

สภาพการทำงาน

ผู้ประกอบอาชีพเภสัชกรอาจต้องทำงานในห้องทดลอง เพื่อปฏิบัติงานด้านปรุงยา จ่ายยาและสิ่งที่เกี่ยวข้องตามใบสั่งหรือสูตร เติรียมหรือควบคุมการผลิตยา (ยาน้ำ ยาขี้ผึ้ง ยาผง ยาเม็ดกลม ยาเม็ดแบน แคปซูล และยาฉีด) ตามใบสั่งของแพทย์ หรือตามสูตรที่รับรองกันแล้ว ทำการทดสอบยา ต้องอยู่กับสารเคมีที่ต้องใช้ในการทดสอบ ซึ่งสารเคมีในห้องปฏิบัติการทดลองอาจจะทำปฏิกิริยาที่ทำให้เป็นอันตรายได้ ดังนั้น จึงต้องรู้จักวิธีใช้ และวิธีป้องกันรวมทั้งปฏิบัติงานตามขั้นตอนตามระเบียบที่กำหนดไว้ ต้องทำงานในบริเวณที่กำหนด และเป็นบริเวณห้ามสูบบุหรี่หรือรับประทานอาหารต้องใช้อุปกรณ์ป้องกัน เช่น ถุงมือ หน้ากาก เป็นต้น

เภสัชกรอาจจะทำงานในห้องจ่ายยา หรือร้านขายยา โดยทำหน้าที่ควบคุมการจัดยาให้ถูกต้องตามแพทย์สั่ง จัดระเบียบควบคุมรักษายาในคลัง และแนะนำคนไข้ในการใช้ยา

คุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพ

1. สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไปในสาขาวิชาเภสัชศาสตร์
2. มีสุขภาพกายและจิตใจดี ไม่พิการ ไม่ตาบอดสี มีมนุษยสัมพันธ์ดี มีความสามารถเป็นผู้นำได้เนื่องจากอาจจะทำงานควบคุมผู้อื่นโดยเฉพาะในงานการผลิต มีบุคลิกภาพดี

3. รักในอาชีพนี้ มีความรับผิดชอบต่อสังคมส่วนรวมสูง
4. ต้องมีความสนใจในวิชาวิทยาศาสตร์ เคมี ชีววิทยา และสามารถสอบได้คะแนนดีในวิชาเหล่านี้
5. ชอบการค้นคว้าทดลอง การใช้ปัญญาในการวิเคราะห์
6. มีความละเอียดรอบคอบ ช่างสังเกต
7. ซื่อสัตย์ต่ออาชีพ
8. ผู้ที่สนใจประกอบอาชีพนี้ต้องชอบการทำงาน เพราะจำเป็นต้องจำชนิดของยา ส่วนประกอบของยา ชื่อและประโยชน์ของต้นไม้ที่มีฤทธิ์ทางยารวมทั้งชื่อยาและชื่อสารเคมีที่ใช้ในการรักษาโรค

ผู้ที่ประกอบอาชีพนี้ควรเตรียมความพร้อมดังต่อไปนี้

สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า สมัครงสอบคัดเลือกเข้าศึกษาระดับอุดมศึกษา ในคณะเภสัชกรรม สาขาวิชาเภสัชศาสตร์ (หลักสูตร 5 ปี) จากสถาบันอุดมศึกษาของภาครัฐหรือภาคเอกชน

โอกาสในการมีงานทำ

ปัจจุบัน ความต้องการยาสำหรับรักษาโรคทางการแพทย์แผนปัจจุบัน และแผนโบราณเพิ่มมากขึ้นตามอัตราการเพิ่มขึ้นของประชากรและชนิดของเชื้อโรค ที่พัฒนาตามสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนไป การพัฒนาคุณภาพของยา ตลอดจนการควบคุมขั้นตอนการผลิตยาโรค ให้มีประสิทธิภาพในการบำบัดรักษาต้องดำเนินการอยู่ตลอดเวลา เพื่อให้มียาที่สามารถใช้ในการรักษาบำบัดโรคต่างๆ ที่เพียงพอกับจำนวนประชากร เภสัชกรจึงยังเป็นที่ต้องการทั้งทางภาครัฐและภาคเอกชนเป็นอย่างมาก แนวโน้มของโอกาสในการมีงานทำของอาชีพนี้ ยังคงมีอยู่ ดังนั้น ผู้สำเร็จการศึกษาทางด้านนี้สามารถหางานทำได้ง่าย และหากไม่เลือกงานก็จะมีมีการดรงงานเลขสำหรับเภสัชกร อาชีพเภสัชกรสามารถทำงานในหน่วยงานราชการและรัฐวิสาหกิจ เช่น โรงพยาบาล องค์การเภสัชกรรม ส่วนในหน่วยงานเอกชน ได้แก่ บริษัทผลิตยา บริษัทนำเข้ายา บริษัทผลิตเครื่องสำอางหรืออาจประกอบธุรกิจส่วนตัว โดยการเปิดร้านขายยา

โอกาสความก้าวหน้าในอาชีพ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่เป็นข้าราชการในโรงพยาบาลทั่วไป ในองค์การเภสัชกรรม จะได้รับตำแหน่งและเลื่อนขั้นยศตามขั้นตอนของระบบราชการ การศึกษาต่อเพิ่มเติมจะช่วยให้เลื่อนขั้นเลื่อนตำแหน่งได้รวดเร็วและสามารถเป็นถึงผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงานได้ ส่วนในภาคเอกชนนั้นขึ้นอยู่กับโครงสร้างการบริหารงานขององค์กร ซึ่งสามารถเป็นผู้จัดการโรงงาน ผู้จัดการด้านคุณภาพหรือผู้จัดการฝ่ายขาย

เกษตรกรสามารถประกอบธุรกิจส่วนตัว คือ เป็นเจ้าของร้านขายยา สำหรับผู้ที่สามารถผลิตยา หรือผลิตภัณฑ์อื่นที่สามารถนำป้ดรักษาอาการ เจ็บป่วยหรือบำรุงรักษาสุขภาพได้โดยผ่านการทดสอบและได้รับอนุญาตจากองค์การเภสัชกรรมสามารถลิขสิทธิ์การเป็นเจ้าของสูตรในการปรุงยา หรือผลิตภัณฑ์นั้น และผลิตเป็นสินค้าออกจำหน่ายในลักษณะอุตสาหกรรมได้เช่นกัน

อาชีพที่เกี่ยวข้อง

ตัวแทนจำหน่ายยา เจ้าของร้านขายยา ผู้ควบคุมห้องทดลองปฏิบัติการ พนักงานตรวจสอบอาหารและยา

ชื่ออาชีพ : นักอุตุนิยมวิทยา

นิยามอาชีพ

ปฏิบัติงานทางวิชาการอุตุนิยมวิทยา ศึกษา วิจัย ปรับปรุง และพัฒนาแนวคิดทฤษฎีด้านอุตุนิยมวิทยาและภูมิฟิสิกส์ เพื่อค้นคว้าหาวิธีการทางปฏิบัติที่ก้าวหน้า ตรวจสอบวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากเรดาร์ตรวจอากาศ ภาพถ่ายดาวเทียมตรวจอากาศ และดาวเทียมสำรวจทรัพยากรธรรมชาติ รังสีดวงอาทิตย์และปริมาณโอโซนในบรรยากาศ อากาศสกปรก และตรวจวัดความสั่นสะเทือนของแผ่นดินไหวเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ประโยชน์ทางวิชาการ พยากรณ์อากาศเพื่อประชาชน การบิน การเดินเรือ การเกษตร การทหาร และอื่นๆ ออกคำเตือนวาระภัย อุทกภัย และภัยจากลมฟ้าอากาศทุกชนิด ออกประกาศเกี่ยวกับแผ่นดินที่รู้สึกลั่นสะเทือนได้ในประเทศ จัดทำสถิติภูมิอากาศทั่วประเทศ และปฏิบัติงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

ลักษณะของงานที่ทำ

ผู้ประกอบอาชีพนี้จะมีหน้าที่ปฏิบัติงานดังนี้

1. รวบรวมข้อมูลทางอุตุนิยมวิทยา เช่น อุณหภูมิ ความชื้น ความกด เมฆ หมอก ฝน ที่ได้จากการตรวจวัดด้วยเครื่องมือตรวจอากาศชนิดต่างๆ เช่น ดาวเทียม เรดาร์ เครื่องตรวจอากาศอัตโนมัติ เป็นต้น เขียนแผนที่อากาศจากข้อมูลที่ได้จากผลการตรวจอากาศตามสถานีตรวจอากาศต่างๆ
2. ตรวจสอบ ศึกษา วิเคราะห์ และประมวลผลข้อมูลทางอุตุนิยมวิทยา เพื่อติดตามและพยากรณ์การเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศ ทั้งในระยะสั้น ระยะปานกลาง ระยะยาว เพื่อประโยชน์ในการขนส่ง การเกษตร การอุตสาหกรรม และการท่องเที่ยว ออกคำเตือนและพยากรณ์ลักษณะอากาศร้ายอันเนื่องมาจากภัยธรรมชาติ เพื่อความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนทั่วไป
3. ศึกษา ค้นคว้า และวิจัยด้านอุตุนิยมวิทยา ภูมิฟิสิกส์ แผ่นดินไหว รังสีโอโซนและมลภาวะ ติดตามความก้าวหน้า พัฒนาเทคนิคและรูปแบบใหม่ๆ ในการพยากรณ์อากาศ
4. ให้คำปรึกษา แนะนำ เป็นวิทยากรบรรยายเกี่ยวกับความรู้ด้านอุตุนิยมวิทยาแก่หน่วยงานต่างๆ นิสิต นักศึกษา และผู้ที่สนใจทั่วไป

นักอุตุนิยมวิทยาจะทำการรวบรวมข้อมูลเพื่อวิเคราะห์และประเมินผลข้อมูล โดยจะอาศัยข้อมูลที่เจ้าหน้าที่อุตุนิยมวิทยา รวบรวมมาจากสถานีตรวจอากาศ 100 สถานี และข้อมูลสถิติอื่นๆ ที่ได้จากการแลกเปลี่ยนระหว่างประเทศสมาชิกขององค์การอุตุนิยมวิทยาโลก โดยมีขั้นตอนการปฏิบัติงาน ดังนี้

1. นำผลการตรวจวัดของเครื่องมือและอุปกรณ์ต่างๆ มาคำนวณทางรูปแบบคณิตศาสตร์ ฟิสิกส์
2. ประมวลผลภาพถ่ายทางอากาศทั่วโลกจากดาวเทียมทุก 1 ชั่วโมง
3. รวบรวมข้อมูลจากเรดาร์
4. รวบรวมข้อมูลผลการตรวจอากาศ ซึ่งรายงานทุก 3 ชั่วโมง
5. สรุปลักษณะอากาศในช่วง 24 ชั่วโมงข้างหน้า
6. ประมวลผลจากแผนที่อากาศโมเดลของ ประเทศสหรัฐอเมริกา ออสเตรเลีย ญี่ปุ่นฮ่องกง กลุ่มอุตุนิยมวิทยายุโรป
7. ประสานงานแลกเปลี่ยนข้อมูลอุตุนิยมวิทยากับ องค์การอุตุนิยมวิทยาโลก (World Meteorology Organization) และประเทศทั่วโลกที่เป็นสมาชิก ให้เป็นปัจจุบัน

สภาพการจ้างงาน

ผู้ประกอบอาชีพนี้จะรับราชการในกรมอุตุนิยมวิทยา กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร(ICT)ซึ่งมีการเปิดรับสมัครผู้ประกอบอาชีพนี้ไม่ประจำทุกปี

สำหรับผู้ได้รับการบรรจุในตำแหน่งนักอุตุนิยมวิทยา ระดับ 3 จะได้รับอัตราค่าจ้างเป็นรายเดือนและได้รับสวัสดิการต่างๆ เหมือนข้าราชการทั่วไป โดยได้รับเงินเดือนๆ ละ 7,260 บาท (เมื่อปฏิบัติงานล่วงเวลาจะได้รับเงินค่าตอบแทนตามกำหนดของกระทรวงการคลัง) และเพิ่มขึ้นตามกฎเกณฑ์ของ กพ.

สภาพการทำงาน

ผู้ประกอบอาชีพนี้ ส่วนหนึ่งจะปฏิบัติงาน 24 ชั่วโมง โดยแบ่งการทำงานเป็นกะๆ ละ 8 – 10 ชั่วโมง หมุนเวียนกัน โดยจะปฏิบัติงานอยู่ที่กรมอุตุนิยมวิทยา บางนา ท่าอากาศยานกรุงเทพ และศูนย์อุตุนิยมวิทยาภูมิภาคที่เชียงใหม่ อุบลราชธานี สงขลา ภูเก็ต และจังหวัดใหญ่ๆ ที่มีสนามบินพาณิชย์ เช่น เชียงราย พิชญ์โลก ขอนแก่น นครราชสีมา และสุราษฎร์ธานี

ผู้ประกอบอาชีพนี้ มีหน้าที่ต้องให้บริการข้อมูลพยากรณ์อากาศแก่สาธารณชนตลอด 24 ชั่วโมง โดยไม่มีวันหยุดผ่านสื่อต่างๆ ทุกแขนง ทั้งทางโทรศัพท์และโทรสาร โดยมีเจ้าหน้าที่อุตุนิยมวิทยาเป็นผู้ช่วยในการปฏิบัติงาน

คุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพ

เนื่องจากวิชาชีพนี้เป็นวิชาชีพเฉพาะที่ยังไม่มีสถานบันการศึกษาภายในประเทศเปิดสอนโดยตรง คุณสมบัติขั้นต้นของผู้สนใจประกอบอาชีพนี้ มีดังนี้

1. จบวุฒิการศึกษาปริญญาตรี วิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาอุตุนิยมนวิทยา คณิตศาสตร์ หรือฟิสิกส์
2. จบปริญญาตรี วิศวกรรมศาสตร์ทุกสาขา
3. มีความสนใจในอาชีพ เกี่ยวกับสภาพดินฟ้าอากาศ และมีความเสียสละ อดทน
4. มีคุณสมบัติตามข้อกำหนดของ กพ.

สำหรับผู้ที่มีได้จบทางด้านอุตุนิยมนวิทยาโดยตรง เมื่อสามารถทำการสอบผ่านการคัดเลือก และได้รับการบรรจุแล้ว จะต้องอบรมหลักสูตรวิชาอุตุนิยมนวิทยาอีก 6 เดือน ซึ่งหลักสูตรประกอบด้วยการเรียนรู้อุตุนิยมนวิทยาเบื้องต้น จนถึงการใช้ปฏิบัติงาน เมื่อสำเร็จการอบรมแล้ว จึงจะไปปฏิบัติงานได้ในฐานะนักอุตุนิยมนวิทยา ซึ่งจะได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานตามหน้าที่ความรับผิดชอบของสำนัก หรือส่วนที่สังกัด

ผู้ที่สนใจในอาชีพนี้ควรเตรียมความพร้อมดังนี้

ผู้ที่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สายวิทยาศาสตร์ หรือเทียบเท่า แล้วเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา ระดับปริญญาตรี คณะวิทยาศาสตร์ สาขาวิชาอุตุนิยมนวิทยาคณิตศาสตร์ หรือฟิสิกส์หรือคณะวิศวกรรมศาสตร์ทุกสาขา

สำหรับผู้ที่จะจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สายวิทยาศาสตร์ หรือเทียบเท่า ที่มีความสนใจในเรื่องของดินฟ้าอากาศ และต้องการเป็นเจ้าหน้าที่อุตุนิยมนวิทยา สามารถสอบคัดเลือกเข้าเป็นเจ้าหน้าที่ของกรมอุตุนิยมนวิทยาได้ เมื่อกรมฯ เปิดรับสมัครเจ้าหน้าที่ในตำแหน่งดังกล่าว โดยจะได้รับการอบรมหลักสูตรประกาศนียบัตรอุตุนิยมนวิทยาเป็นเวลา 1 ปี ซึ่งหลักสูตรจะประกอบด้วยภาคทฤษฎี 6 เดือน และภาคปฏิบัติ 6 เดือน

โอกาสในการมีงานทำ

เนื่องจากการประกอบอาชีพนี้ เป็นอาชีพที่ต้องใช้ความรู้เฉพาะทาง โอกาสในการมีงานทำขึ้นอยู่กับความต้องการบุคลากรในตำแหน่งนี้ และการเปิดรับสมัครของกรมอุตุนิยมนวิทยาเพียงแห่งเดียว ดังนั้นผู้สนใจประกอบอาชีพนี้ควรติดตามข่าวสารข้อมูลจากหน่วยงานดังกล่าวอย่างใกล้ชิด

โอกาสความก้าวหน้าในอาชีพ

ผู้ประกอบอาชีพนี้สามารถเลื่อนตำแหน่งให้สูงขึ้นได้ ตามความรู้และความสามารถ ทั้งสายวิชาการและสายบริหารจนถึงระดับอธิบดี หรือปลัดกระทรวงได้

อาชีพที่เกี่ยวข้อง

นักพยากรณ์อากาศ นักวิชาการ นักวิทยาศาสตร์ผู้ทรงคุณวุฒิ หรือผู้เชี่ยวชาญ

ชื่ออาชีพ : นักนิติเวชวิทยา, แพทย์นิติเวชศาสตร์

นิยามอาชีพ

ตรวจร่างกายมนุษย์หรือวัตถุจากร่างกาย หรือยานอื่นๆ ที่เกี่ยวกับทางการแพทย์เพื่อค้นหา และชั้นสูตรเหตุของความผิดปกติของร่างกาย : พิจารณารายงานของแพทย์หรือผู้เชี่ยวชาญอื่นๆ เกี่ยวกับคดีที่ได้รับมอบหมาย อาจทำการตรวจศพ ทั้งนี้เพื่อปฏิบัติตามกฎหมายและเพื่อประโยชน์แห่งการพิจารณาคดีของตำรวจหรือศาล

ลักษณะของงานที่ทำ

ผู้ประกอบอาชีพนี้มีหน้าที่หลักที่พึงปฏิบัติดังนี้

1. ชั้นสูตรพลิกศพคดีทั้งในและนอกโรงพยาบาลในเขตที่รับผิดชอบโดยใช้หลักวิชานิติเวชศาสตร์
2. ตรวจศพทางวิชาการสอนนักศึกษาแพทย์ศาสตร์และพนักงานสอบสวน
3. ตรวจชั้นสูตรบาดแผลผู้พลัดคดีต่างๆ เช่น อุบัติเหตุจราจร บาดแผลจากการถูกทำร้ายร่างกาย เพื่อค้นคว้าหาพยานหลักฐานทางการแพทย์เกี่ยวกับนิติเวชศาสตร์
4. ทำงานในห้องปฏิบัติการ ตรวจวัตถุพยานทางพิษวิทยา ตรวจหาดีเอ็นเอ (DNA) ที่ส่งมาจากคดี
5. ออกใบรับรองการชันสูตรบาดแผลในคดีต่างๆและใบชันสูตรพลิกศพ
6. ออกใบรับรองแพทย์เพื่อเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากเงินทุนประกันชีวิต
7. เป็นพยานศาล(อาญาและแพ่ง)

สภาพการจ้างงาน

ผู้ประกอบอาชีพนี้ หากรับราชการในมหาวิทยาลัยคณะแพทยศาสตร์ สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย จะได้รับอัตราค่าจ้างเดือนละ 8,190 บาท เงินช่วยเหลือแพทย์เพิ่มอีก 6,000 บาท และเมื่อตรวจศพคดีจะได้รับเงินเพิ่มเป็นรายๆ ละ 1,200 บาท ผู้ประกอบอาชีพในภาคราชการสามารถลาศึกษาต่อได้ โดยยังได้รับเงินเดือนประจำ และเมื่อจบการศึกษาแล้วจะได้รับการปรับเลื่อนเงินเดือนและตำแหน่งตามวุฒิการศึกษา

ในกรณีรับราชการในสถาบันนิติเวชวิทยา สังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติ จะได้รับตำแหน่งยศเป็นนายร้อยตำรวจโท

ผู้ประกอบอาชีพนี้ทำงานสัปดาห์ละ 5 วัน เริ่มตั้งแต่เวลา 08.00 – 16.30 น. และต้องมีการผลัดเปลี่ยนเวรประจำเพื่อปฏิบัติงานนอกเวลาทำการปกติเดือนละ 1 วัน และในวันหยุดเสาร์ – อาทิตย์ อีกเดือนละ 1 ครั้ง อาจต้องทำงานล่วงเวลาเพื่อให้งานที่ได้รับมอบหมายแล้วเสร็จ โดยไม่มีเบี้ย

เสี่ยง ในกรณีปฏิบัติงานในสถาบันนิติเวชศาสตร์ จะผ่าศพ ตรวจพิสูจน์ศพในวันที่กำหนด และมี การอยู่เวร 24 ชั่วโมง เพื่อออกไปชันสูตรพลิกศพเพื่อหาสาเหตุการตายเมื่อมีการร้องขอจากร้อยเวร พนักงานสอบสวนของท้องที่ที่เกิดเหตุ

สภาพการทำงาน

ผู้ประกอบอาชีพในมหาวิทยาลัย และสถาบันนิติเวชวิทยา จะมีมาตรฐานการปฏิบัติงานที่ นำเชื่อถือได้เป็นบรรทัดฐานเท่าเทียมกัน โดยจะปฏิบัติงานตรวจผู้ป่วยคดีในห้องตรวจปกติ ทำการ ชันสูตรพลิกศพ ผ่าศพในห้องผ่าศพ และชันสูตรทางด้านพิษวิทยา พิสูจน์ดีเอ็นเอ (DNA) และทำ การตรวจวัตถุพยานในห้องปฏิบัติการ ในการชันสูตรพลิกศพจะต้องสวมหรือเปลี่ยนชุด เป็นเสื้อคลุมแขนยาว สวมหมวก หน้ากาก ถุงมือ เปลี่ยนรองเท้าหรือสวมพลาสติกหุ้มรองเท้า อุปกรณ์ที่ใช้ ในการผ่าตัดในกรณีนี้ไม่ต้องทำการฆ่าเชื้อและต้องทำงานที่ได้รับมอบหมายให้แล้วเสร็จ

การปฏิบัติงานในอาชีพนี้มีความเสี่ยงที่ควรป้องกันคือ การได้รับการติดเชื้อจากการ ปฏิบัติงานชันสูตร ผลจากการตรวจชันสูตรอาจทำให้เกิดความเสี่ยงอันตรายและได้รับการชู้ทำร้าย เนื่องจากความขัดแย้งของคู่กรณีระหว่างโจทก์ และจำเลย

คุณสมบัติผู้ประกอบอาชีพ

1. เพศหญิงหรือเพศชาย
2. วุฒิการศึกษาสำเร็จแพทยศาสตรบัณฑิต สาขานิติเวชศาสตร์ ภาควิชาพยาธิวิทยา ได้รับ ใบอนุญาตให้เป็นผู้ประกอบวิชาชีพ หรือได้รับฝึกอบรมและสอบผ่านคุณสมบัติผู้เชี่ยวชาญด้าน นิติเวชศาสตร์ได้รับรองจากแพทยสภา
3. มีความอดทนจิตใจหนักแน่นมั่นคงเข้มแข็งสามารถปฏิบัติงานท่ามกลางแรงกดดันได้
4. มีความเสียสละ
5. มีจรรยาบรรณทางการแพทย์และซื่อสัตย์ต่อวิชาชีพ

ผู้ที่สนใจในอาชีพนี้ควรเตรียมความพร้อมดังนี้

ผู้ที่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สายวิทยาศาสตร์ หรือเทียบเท่า และผ่านการ สอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในคณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดีมหาวิทยาลัยมหิดล มหาวิทยาลัยเชียงใหม่และมหาวิทยาลัยขอนแก่นเป็นต้น

หรือสถาบันนิติเวชวิทยา สังกัดสำนักงานแพทย์ ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ (สอน อบรม ให้ความรู้ทางนิติเวชวิทยาแก่นักเรียนหลักสูตรต่างๆ ในสายการแพทย์ของโรงเรียนนายร้อยตำรวจ โรงเรียนสืบสวน)

ขณะศึกษาอยู่ในช่วงปีสุดท้ายจะต้องศึกษาต่อในคณะนิติศาสตร์ของมหาวิทยาลัยต่างๆ ที่เปิดสอนนอกเวลาราชการ เช่น มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช มหาวิทยาลัยรามคำแหง

โอกาสในการมีงานทำ

ผู้สำเร็จการศึกษาทางด้านนี้ยังเป็นที่ต้องการของโรงพยาบาลต่างๆ ทั่วประเทศ เนื่องจากมีข้อกำหนดให้ต้องมีแพทย์นิติเวชวิทยา 1 คน ประจำโรงพยาบาลทุกจังหวัด นอกจากนั้นผู้ประกอบการอาชีพนี้ ยังสามารถเปิดคลินิกปรึกษาคนไข้ส่วนตัว หรือปฏิบัติงานเป็นแพทย์ประจำโรงพยาบาลเอกชนได้อีกด้วย

โอกาสความก้าวหน้าในอาชีพ

ผู้ประกอบการอาชีพในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยจะได้รับการเลื่อนตำแหน่งตามผลงานทางวิชาการ และหากศึกษาต่อในระดับปริญญาเอกสาขาวิชาเฉพาะ เช่น พิษวิทยา หรือผู้เชี่ยวชาญทางด้านการตรวจพิสูจน์ดีเอ็นเอ (DNA) มีโอกาสได้รับเลื่อนตำแหน่งสูงสุดเป็นหัวหน้าหน่วยนิติเวชและหน่วยตรวจศพ

สำหรับ สถาบันนิติเวชวิทยา สังกัดสำนักงานแพทย์ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ อาจได้รับการเลื่อนตำแหน่งตามความสามารถ และระดับการศึกษาเช่นกัน รวมทั้งการปรับเลื่อนยศตำแหน่งจนถึงระดับหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกว่า ผู้บังคับการสถาบันนิติเวชวิทยา

อาชีพที่เกี่ยวข้อง

แพทย์เวชปฏิบัติ นักวิทยาศาสตร์ นักนิติวิทยาศาสตร์ (Forensic Scientist) อัยการ

บุคลิกภาพแบบ SOCIAL เป็นบุคคลที่ชอบสมาคม สัมผัสกับบุคคลอื่น มีความสนใจสังคม

ลักษณะโดยทั่วไป

ผู้มีบุคลิกภาพแบบนี้ชอบติดต่อกับคน ชอบสนทนา ชอบให้ความรู้ สอนผู้อื่น ชอบแสดงตัว ร่าเริง มีความรับผิดชอบ มีทักษะทางภาษา ต้องการความสนใจ ชอบช่วยเหลือผู้อื่น มีลักษณะเป็นผู้หญิง หลีกเลี่ยงการใช้ความคิดทางปัญญา มีแก้ปัญหาโดยคำนึงถึงความรู้สึก หลีกเลี่ยงงานที่เกี่ยวกับเครื่องดนตรีหรือทางวิทยาศาสตร์

ลักษณะเด่นของบุคลิกภาพ

ชอบสมาคม ร่าเริง ชอบเที่ยว รักหาประเพณี มีความรับผิดชอบ มีอำนาจอิทธิพลเหนือบุคคล อื่นๆ มีลักษณะท่าทางนิสัยเป็นหญิง

อาชีพที่สอดคล้องกับบุคลิกภาพนี้ ได้แก่

ชื่ออาชีพ : ผู้ประกอบวิชาชีพด้านการสอน

นิยามอาชีพ

ผู้ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการศึกษา การให้การอบรมแก่เด็ก เยาวชน และผู้ใหญ่ในสถานศึกษา และสถานที่อื่นๆ ทำการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรและวิธีการสอนให้เหมาะสมกับระดับ การศึกษา รวมทั้งจัดทำหลักสูตรและวิธีการสอนพิเศษสำหรับคนพิการทั้งทางด้านร่างกายและ จิตใจ ตลอดจนบุคคลที่มีปัญหาด้านการเรียนรู้ในแต่ละระดับการศึกษา จัดทำเอกสารทางวิชาการและ ตำราต่างๆ รวมทั้งทำหน้าที่ควบคุม ดูแลเจ้าหน้าที่อื่น ๆ

ลักษณะของงานที่ทำ

ผู้ประกอบอาชีพนี้มีหน้าที่ในการสอน อบรม ทางด้านวิชาการและภาคปฏิบัติ พุทธศีกษา จริยศึกษา และพลศึกษา ที่เน้นนักเรียนเป็นจุดศูนย์กลางในการเรียน รวมถึงคอยดูแลอบรมความ ประพฤติ เพื่อให้ผู้เรียนเป็นคนโดยสมบูรณ์ทั้งร่างกายและ จิตใจ มีสติปัญญา ความรู้ คุณธรรม และจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

ครู - อาจารย์ มีหน้าที่ในการสอนแต่ละชั้นให้ได้มาตรฐานการศึกษา ดังต่อไปนี้

1. ครูอนุบาล (Pre-Primary Education Teacher, Kindergarten Teacher)

เป็นผู้ที่สอนหนังสือเด็กชายและเด็กหญิง ในโรงเรียนที่รับเลี้ยงและสอนเด็กที่ยังไม่เข้าเกณฑ์ เรียนหนังสือ และโรงเรียนอนุบาล รวมถึงการฝึกอบรมและแนะนำเด็กที่มีอายุตั้งแต่ 3 ปี ขึ้นไป เพื่อ ช่วยเตรียมความพร้อมที่จะเข้าศึกษา ในโรงเรียนชั้นประถมศึกษาต่อไป โดยทำหน้าที่ฝึกฝนเด็ก เกี่ยวกับนิสัย เช่น ความสะอาด การตรงต่อเวลา การให้ความร่วมมือ การเคารพเชื่อฟัง การเข้า

สังคม สอนให้มีความเชื่อมั่นในตนเอง โดยมอบหมายให้ทำงานง่ายๆ และสนับสนุน ให้เด็กได้มีส่วนร่วมสนุกในเกมต่างๆ สอน

การบริหาร คนตรี เดินรำ รำ และใช้สื่อการสอนที่ช่วยกันประดิษฐ์ขึ้นง่ายๆ ให้แก่เด็ก เพื่อพัฒนาทั้งทางด้านจิตใจ และร่างกาย และกิจกรรมอื่น ๆ เช่น การสร้างแบบจำลองการวาดเขียนและการระบายสี เพื่อพัฒนาความสามารถที่มีอยู่ในตัวเด็ก สอนวิชาพื้นฐานเบื้องต้นง่ายๆ อาจแนะนำนิทานมารดา เกี่ยวกับการสร้างนิสัยที่ดี และการแก้ไขนิสัยที่ไม่ดีของเด็ก อาจทำงานร่วมกับนักจิตวิทยาเด็ก

2. ครูประถมศึกษา (Primary Education Teacher)

ปฏิบัติหน้าที่ในการสอนการอ่านการเขียนเลขคณิต และวิชาพื้นฐานเบื้องต้น เตรียมโครงการสอนในชั้นที่จะต้องสอนตลอดปีการศึกษา สอนวิชาการต่างๆ ควบคุมการทำงานในชั้นเรียน เตรียมแบบฝึกหัดให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดและตรวจสอบแบบฝึกหัดของนักเรียน ดำเนินการสอบและตรวจให้คะแนน ควบคุมนักเรียนให้อยู่ในระเบียบวินัย ทำรายงานต่างๆ เกี่ยวกับตัวเด็ก อาจสอนหลายวิชาในชั้นเดียวกัน และควบคุมกิจกรรมนอกหลักสูตร

3. ครูมัธยมศึกษา (Secondary Education Teacher)

ผู้ปฏิบัติงานอาชีพนี้ ทำหน้าที่ในการสอนวิชาการในระดับมัธยมศึกษา รวมถึงครูที่สอนหรือฝึกอบรมวิชาชีพในสถาบันการศึกษาที่ต่ำกว่าระดับมหาวิทยาลัย เช่น ครูสอนผู้ใหญ่ในโรงเรียนที่สอนวิชาทางด้านธุรกิจหรือการค้า หรือในสถานฝึกอบรม หรือทำ

การสอนเฉพาะวิชา หรือสอนวิชาอื่นที่เกี่ยวข้องกัน เพื่อให้ได้มาตรฐานอาจทำหน้าที่เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาประจำชั้น หรือทำหน้าที่พิเศษเป็นหัวหน้ากิจกรรมแนะแนว ประชาสัมพันธ์ หรือทำหน้าที่เป็นอาจารย์ปกครอง อาจสอนนักเรียนผู้ใหญ่ในชั้นเรียนตอนเย็น อาจมีความชำนาญในการสอนวิชาอื่นๆ หรืออาจเป็นผู้ที่สอนหนังสือในโรงเรียน สถาบันฝึกอาชีพ สถาบันสอนคอมพิวเตอร์ สถาบันกวดวิชา หรือภาษาต่างประเทศ ซึ่งมีการสอนอยู่ในขั้นระดับมัธยมศึกษา

4. อาจารย์มหาวิทยาลัย และสถาบันอุดมศึกษา (University and Higher Education Teacher)

ผู้ปฏิบัติงานอาชีพนี้ ได้แก่ ผู้สอนหนังสือใน คณะต่างๆ ของมหาวิทยาลัย และสถาบันอุดมศึกษาให้แก่ผู้ที่เรียนในชั้นปริญญาตรีและปริญญาโทในวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยให้เป็นบัณฑิตที่พร้อมไปด้วยวิชาการและจริยธรรม

ทำหน้าที่สอนตั้งแต่หนึ่งวิชาขึ้นไปในมหาวิทยาลัย วิทยาลัย หรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นๆ เตรียมคำสอนและบรรยายให้นิสิต นักศึกษาฟังเตรียมข้อสอบ คุมการสอบ และตรวจให้คะแนน ศึกษาและค้นคว้าเอกสารใหม่ๆ ที่เกี่ยวกับวิชาที่สอนเพื่อปรับปรุงการสอนให้ทันสมัย ควบคุมระเบียบวินัยและความประพฤติของนิสิตนักศึกษาในสถาบันให้เป็นไปตามระเบียบว่าด้วยการศึกษาและหลักเกณฑ์ที่แต่ละมหาวิทยาลัยวางไว้

ทำการวิจัยเรื่องต่างๆ เป็นเอกเทศ และที่เกี่ยวกับการสอน ให้คำแนะนำนิสิต นักศึกษาในการเลือกวิชาเรียนเพื่อจะได้มีความรู้ความชำนาญเฉพาะเรื่อง อาจทำการวิจัย และทดลองเพื่อนำข้อมูล มาใช้ให้เป็นประโยชน์สำหรับการสอน อาจมีหน้าที่เตรียม หัวข้อหลักสูตรการศึกษา จัดตารางสอน สอนทบทวนในชั้น สอนภาคพิเศษ อาจมีหน้าที่ปฏิบัติงานด้านบริหาร อาจขอรับความช่วยเหลือจากหน่วยงานภายนอกเกี่ยวกับการสอน การวิจัยการรวบรวมข่าวสาร และการอำนวยความสะดวกต่างๆ ในแขนงวิชาที่ต้องการศึกษาเป็นพิเศษ

สภาพการจ้างงาน

ผู้ปฏิบัติงานอาชีพนี้ ถ้ารับราชการจะได้รับเงินเดือนตามวุฒิการศึกษา โดยมี สวัสดิการ และสิทธิที่ครู-อาจารย์พึงได้ตามที่องค์กรต้นสังกัดเป็นผู้กำหนดทุกประการ

ประเภทองค์กร	อัตราเงินเดือน
ราชการ	7,260 บาท
เอกชน	7,500 - 8,000 บาท

ในการสอนล่วงเวลาในโรงเรียนรัฐบาลส่วนมากครูจะอุทิศเวลาช่วยสอนนักเรียนเพื่อให้เตรียมตัวพร้อมสำหรับการสอบ อาจมีครู - อาจารย์ ที่รับสอนพิเศษ ณ สถาบัน กวดวิชา หรือที่บ้าน เพื่อเป็นรายได้พิเศษ ผู้ประกอบอาชีพครู - อาจารย์มีชั่วโมงการสอนไม่เท่ากันและไม่แน่นอน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในสถาบันอุดมศึกษา อาจมีชั่วโมงการสอนในแต่ละสัปดาห์ไม่มากนัก แต่ต้องใช้เวลาส่วนหนึ่งในการศึกษา ค้นคว้า วิจัย ในการเตรียมการสอน หรืออาจทำหน้าที่ฝ่ายบริหาร โดยอาจได้รับค่าตอบแทนหรือไม่ได้รับค่าตอบแทนการทำงานก็ได้ หรืออาจได้รับงานการวิจัยจากภายนอกซึ่งได้รับค่าตอบแทนการทำงานในอัตราที่ไม่แน่นอนขึ้นอยู่กับข้อตกลง

สภาพการทำงาน

ผู้ปฏิบัติงานอาชีพนี้ ทำการสอนหนังสือและปฏิบัติงานในหน้าที่วันละ 8 ชั่วโมง อาจทำหน้าที่สอนในห้องเรียน ห้องปฏิบัติการทดลองทาง วิทยาศาสตร์ ห้องปฏิบัติการด้านภาษา ห้องศิลปศึกษาและห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ซึ่งสามารถนำ เทคโนโลยีใหม่ๆ เช่น อินเทอร์เน็ต มาใช้ประกอบเป็นสื่อการสอนได้ ผู้สอนอาจยืน และเดินในการสอนเป็นส่วนมาก อาจมีการเรียนการสอนในห้องเรียน และนอกสถานที่ขึ้นอยู่กับวิชา บทเรียน และสถานการณ์การสอนขณะนั้น เช่น วิชาคณิตศาสตร์ สามารถนำนักเรียนมาเรียนนอกห้องเรียนได้ อาจมีการพานักเรียนไปทัศนศึกษานอกสถานที่ ทั้งในสถานที่ประกอบการ ธรรมชาติศึกษา การเข้าค่ายฝึกอบรมพัฒนาศักยภาพต่างๆ

ในส่วนของผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่ครู - อาจารย์ และวิทยากรประจำกลุ่มการศึกษาทางไกล คือผู้ที่ใช้เทคโนโลยีเพื่อจัดกระบวนการเรียนรู้ (เริ่มทดลองตั้งแต่ปี 2537) ได้เน้นการเรียนการสอนแบบบูรณาการ โดยการผสมผสานระหว่างสื่อการสอน ประเภทเอกสารชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ผ่านดาวเทียมไทยคม แล้วออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์เพื่อการศึกษาสู่กลุ่มผู้เรียน เป้าหมาย หรืออาจทำการสอนทางสถานีวิทยุกระจายเสียงตามกำหนดเวลาที่จะตกลงกับทางสถานี การปฏิบัติงานของครู - อาจารย์ และสถาบันการศึกษาจะได้รับการควบคุม ดูแล และติดตามระบบการบริหารงานจากคณะกรรมการที่ทำหน้าที่บริหารสถาบันการศึกษา เพื่อให้กระบวนการเรียนของกนในชาติหรือการพัฒนาทรัพยากรบุคคลเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และบังเกิดประสิทธิผลตามวัตถุประสงค์และเป้าหมาย

คุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพ

1. มีอายุไม่ต่ำกว่า 18 ปี
2. เป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและตระหนัก ในคุณค่าของอาชีพ
3. มีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ และเนื้อหาวิชาเฉพาะในแต่ละสาขา
4. มีความเสียสละ มีเหตุมีผล สามารถใช้เหตุผลในการแสดงความคิดเห็นอย่างมีขั้นตอน มีระเบียบชัดเจนและรัดกุม
5. มีมนุษยสัมพันธ์
6. เป็นผู้รักงานสอน มีความรักและเมตตาต่อลูกศิษย์
7. มีโลกทัศน์กว้างไกล
8. สุขภาพร่างกายแข็งแรงสมบูรณ์

ผู้ที่ประกอบอาชีพนี้ ควรเตรียมความพร้อมดังต่อไปนี้คือ : ในด้าน คุณสมบัติทางการศึกษา ผู้ที่เป็นครูในชั้นเด็กเล็กหรืออนุบาลอาจสำเร็จการศึกษาในระดับที่ต่ำกว่าปริญญาตรี แต่ต้องได้รับการอบรมหรือสำเร็จการศึกษาทางวิชาชีพครู ส่วนผู้ที่สอนระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาจะต้องสำเร็จการศึกษาระดับไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีจากสถาบันการศึกษาที่ กพร.รับรอง ทั้งในประเทศและต่างประเทศสำหรับผู้ที่จะสอนในระดับอุดมศึกษาจะต้องสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไป โดยสามารถสอบคัดเลือกเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ วิทยาศาสตร์บัณฑิต ในสาขาเอกศึกษาศาสตร์ - เกษตร และศึกษาศาสตร์ - พลศึกษา ศิลปศาสตรบัณฑิตในสาขาวิชาเอกศึกษาศาสตร์ - พลศึกษาและศึกษาศาสตร์ -คหกรรมศาสตร์ ศึกษาศาสตรบัณฑิตในสาขาวิชาเอกสุขศึกษา ธุรกิจศึกษา การสอนคณิตศาสตร์และการสอนวิทยาศาสตร์ หรือจากวิทยาลัยในกรมอาชีวศึกษา มหาวิทยาลัย ในระบบราชการและนอกระบบราชการสถาบันราชภัฏ 36 แห่ง สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ที่ได้ขยายและจัดเพิ่มเติมขึ้น ในแต่ละภูมิภาค และภูมิภาคตนเองได้

ภาคเหนือ

มหาวิทยาลัยนเรศวร มหาวิทยาลัยแม่โจ้ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี มหาวิทยาลัยสรวง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

ภาคตะวันออก

มหาวิทยาลัยบูรพา

ภาคใต้

มหาวิทยาลัยทักษิณ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์

นอกจากนี้ ผู้ที่สำเร็จการศึกษาในวิชาชีพอย่างอื่น เช่น แพทย์ วิศวกร สถาปนิก วิศวกร ก็สามารถเป็นอาจารย์ในสถาบันการศึกษาสอนทางวิชาการที่ตนเรียนสำเร็จและมีความชำนาญการได้

โอกาสในการมีงานทำ

ปัจจุบันบทบาทการศึกษาในประเทศไทยได้มีการปฏิรูป ให้สอดคล้องผสมผสานระหว่างความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีทางการศึกษาและวิถีชีวิตของชุมชน ตามการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 คือคนไทยมีสิทธิและโอกาสเสมอกัน ในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่า 12 ปี ที่รัฐต้องจัดให้ทั่วถึงอย่างมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย รวมทั้งผู้พิการทางร่างกาย โดยมีเป้าหมายในการพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจสติปัญญาความรู้ คุณธรรมและสามารถอยู่ร่วมกับคนอื่นได้ และยังเปิดโอกาสให้ประชาชนทุกคนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาทั้งบุคคล ครอบครัว ชุมชน สถาบันศาสนา องค์กรเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อเป็นการพัฒนา ชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ โดยกำหนดให้แต่ละสถานศึกษามีคณะกรรมการอย่างน้อยแห่งละเจ็ดคน ไม่เกินสิบห้าคน ประกอบด้วย ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนครู ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนศิษย์เก่าและผู้ทรงคุณวุฒิ โดยทำหน้าที่กำหนดนโยบายแผนพัฒนาและแผนปฏิบัติการของสถานศึกษา ดูแลการจัดทำสาระหลักสูตรให้สอดคล้องกับความ

ต้องการของท้องถิ่น กำกับติดตาม การดำเนินงานของสถานศึกษาและมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการของสถานศึกษาและส่งเสริม ให้มีการระดมทรัพยากร เพื่อการศึกษาตลอดจนวิทยากรภายนอก รวมทั้งภูมิปัญญาท้องถิ่นนับเป็นนิมิตดีของวงการศึกษไทย ดังนั้นครู - อาจารย์ในปัจจุบันและอนาคตสามารถที่จะทำงานด้านวิชาชีพได้อย่างเต็มที่ ครูที่มีความรู้ ความสามารถจะเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานการศึกษามากขึ้น

โอกาสความก้าวหน้าในอาชีพ

อาชีพ - ครูอาจารย์ ถือได้ว่าเป็นอาชีพที่มีเกียรติ ถ้าเลือกที่จะรับราชการและมีความสามารถตลอดจนมีการศึกษาอบรมเพิ่มเติม ก็จะได้เลื่อนตำแหน่งเป็นหัวหน้าหมวด หัวหน้าคณะ หัวหน้าภาควิชาส่วนในระดับผู้บริหาร เช่น คณะบดี และอธิการบดี จะต้องมีความรู้ วิทยา ภูมิปัญญา ตามที่สภามหาวิทยาลัยกำหนดไว้

อาชีพที่เกี่ยวข้อง

นักการเมืองระดับท้องถิ่น นักวิจัย วิทยากรงานอบรมและสัมมนา นักอบรม นักเขียนบทวิเคราะห์ทางการศึกษา นักเขียนหนังสือทางวิชาการ นักเขียนนวนิยายสำหรับบุคคลทั่วไปหรือเยาวชน นักแนะแนวการศึกษา บรรณาธิการผู้สื่อข่าว นักหนังสือพิมพ์ เจ้าหน้าที่โสตทัศนูปกรณ์ เจ้าหน้าที่ฝ่ายบุคคล นักแปล พนักงานรัฐวิสาหกิจ พนักงานขายและอาชีพอิสระ

ชื่ออาชีพ : นักแนะแนว ,เจ้าหน้าที่แนะแนว

นิยามอาชีพ

ให้คำปรึกษาแนะนำด้านอาชีพแก่บุคคลเฉพาะรายหรือเป็นกลุ่ม : รวบรวม จัดระบบงาน และวิเคราะห์เรื่องราวของแต่ละบุคคลจากบันทึกประวัติความเป็นมา การทดสอบ การสัมภาษณ์ และวิชาชีพที่ศึกษาเพื่อประเมินความสนใจ แนวโน้ม ความสามารถและบุคลิกลักษณะเพื่อใช้ในการวางแผนการศึกษา และการประกอบอาชีพของบุคคลนั้น ; รวบรวมและศึกษาข่าวสาร

เกี่ยวกับอาชีพ การศึกษา การเศรษฐกิจ เพื่อช่วยผู้ที่มาขอคำแนะนำในการหางาน บริการด้านสังคม หรือบริการด้านวิชาชีพ ; ช่วยแนะนำบุคคลต่าง ๆ ให้เข้าใจและสามารถจัดปัญหาทางสังคมและปัญหาทางสังคมและปัญหาทางอารมณ์ที่เกิดขึ้น ; ทำงานวิจัยและติดตามผลงาน เพื่อประเมินค่าของเทคนิคที่ใช้ในการให้คำแนะนำ

ลักษณะของงานที่ทำ

ผู้ปฏิบัติงานอาชีพนี้แบ่งออกเป็น2ประเภทใหญ่ๆคือ

1. ผู้แนะแนวอาชีพ (Vocational Guidance Counsellor) ผู้แนะแนวอาชีพจะปฏิบัติงานในลักษณะต่างๆคือ

1.1 ให้บริการแนะแนวอาชีพแก่ นักเรียน นักศึกษา เป็นรายบุคคล หรือเป็นกลุ่มในด้านข้อมูลข่าวสารตลาดแรงงาน ข้อมูลอาชีพ ข้อมูลการฝึกงาน และตำแหน่งงานว่างในตลาดแรงงาน ให้เหมาะสมกับความรู้ ความสามารถ ความสนใจและค่านิยมของบุคคล กลุ่มนักเรียน และนักศึกษา นั้นๆ เพื่อประกอบเป็นแนวทางในการตัดสินใจเลือกอาชีพ และประกอบอาชีพตลอดจนให้บริการแก่ประชาชนทั่วไปเป็นรายบุคคล หรือเป็นกลุ่มบุคคลที่สนใจเกี่ยวกับการทำงาน การศึกษา และฝึกอาชีพ เพิ่มเติม

1.2 รวบรวม และบันทึกข้อมูลบุคคลที่ต้องการมีงานทำในเรื่องของระดับความรู้ ทักษะฝีมือ ประสิทธิภาพการทำงาน ฯลฯ รวมทั้งการทดสอบด้านจิตวิทยาเพื่อประเมินความสนใจ แนวโน้ม ความสามารถ และบุคลิกภาพ ซึ่งจะเป็นข้อมูลประกอบในการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการศึกษา และการประกอบอาชีพของแต่ละบุคคล

1.3 ศึกษา รวบรวม ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับภาวะเศรษฐกิจและการประกอบอาชีพ เพื่อใช้เป็น ฐานความรู้ในการให้บริการคำปรึกษา และข้อแนะนำแก่ผู้มีความสนใจในเรื่องการกำหนด เป้าหมายการศึกษาและการประกอบอาชีพที่สอดคล้องเหมาะสม

1.4 จัดส่งนักเรียน นักศึกษา ผู้ว่างงาน หรือผู้มาขอรับคำปรึกษาหรือ ผู้ต้องการ คำแนะนำไปยังหน่วยบริการด้านสังคม หรือหน่วยบริการด้านวิชาชีพตามความสนใจของบุคคล หรือกลุ่มบุคคลเหล่านั้น

1.5 ให้คำปรึกษาแนะนำแก่บุคคลและกลุ่มบุคคลต่างๆ เกี่ยวกับปัญหาด้านเศรษฐกิจให้มีความ เข้าใจในปัญหาเศรษฐกิจ สังคมและปัญหาทางอารมณ์ เพื่อให้สามารถแก้ไขปัญห ของตนเอง

1.6 ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และติดตามผลดำเนินงาน เพื่อประเมินทางเทคนิคที่ใช้ในการให้ คำปรึกษาแนะนำ

2. ผู้แนะแนวการศึกษา (Student Personnel Consellor) ทำหน้าที่คล้ายกับนักแนะแนวอาชีพ แต่ แตกต่างกันที่ผู้ปฏิบัติหน้าที่นี้จะประจำอยู่ในโรงเรียน วิทยาลัย และมหาวิทยาลัย และกลุ่มเป้าหมาย ในการแนะแนวโดยมีหน้าที่ดังต่อไปนี้

1. ให้บริการแนะแนวเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่มแก่นักเรียน นักศึกษา ในโรงเรียนหรือ วิทยาลัย เพื่อช่วย นักเรียน นักศึกษา ในการประเมินความสนใจ แนวโน้ม ความสามารถ และ บุคลิกลักษณะของตนเองสำหรับการวางแผนทางการศึกษา อาชีพ และการดำเนินชีวิตส่วนตัว

2. ดำเนินการไปตามแผนที่วางไว้ รวบรวม จัดระบบงาน และวิเคราะห์ ข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักเรียน นักศึกษาเป็นรายบุคคลจากบันทึกการทดสอบ การสัมภาษณ์ และการเก็บข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

3. ให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการศึกษา การอาชีพ และข้อมูล ข่าวสารอื่นๆ ซึ่งจำเป็นสำหรับการตัดสินใจในเรื่องการศึกษา การประกอบอาชีพ การพัฒนาฝีมือแรงงาน การพัฒนาตนเอง และ ความเจริญก้าวหน้าในการทำงาน

4. ให้คำปรึกษาแนะนำแนวทางที่ให้นักเรียนเข้าใจและสามารถแก้ไขปัญหาส่วนตัว ปัญหา ทางสังคม ปัญหาการศึกษา และตลอดจนการแก้ปัญหาครอบครัว และการประกอบอาชีพของคนใน ครอบครัวโดยอาจให้คำแนะนำและส่งต่อให้หน่วยงานที่มีหน้าที่ความรับผิดชอบโดยตรง ดำเนินการต่อไป

5. ในกรณีที่พบว่านักเรียนที่มารับคำแนะนำมีปัญหาที่ค่อนข้างซับซ้อนทางจิตใจ ก็จะส่งให้ จิตแพทย์ช่วยดูแลต่อไป

6. ติดตามผลงาน เพื่อประเมินผลเกี่ยวกับเทคนิคต่างๆ ที่ใช้ในการให้ คำปรึกษาแนะนำ

7. อาจทำงานวิจัยเกี่ยวกับการให้คำปรึกษาแนะนำแก่นักเรียน นักศึกษา
8. อาจบริการทางานให้นักเรียน นักศึกษา ทำเพื่อช่วยเหลือทางด้านเศรษฐกิจ
9. หมั่นสำรวจและเก็บข้อมูลพฤติกรรมของคนไทย และทำงานวิจัย เพื่อนำมาใช้ประโยชน์ในการแนะแนวการศึกษา ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางพฤติกรรม เศรษฐกิจ และสังคม

สภาพการจ้างงาน

ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี สามารถเข้าทำงานกับส่วนราชการและเอกชนต่างๆ โดย

1. การทำงานกับส่วนราชการมักจะปฏิบัติงานในเขตกรุงเทพมหานครหรือ สำนักงานสาขาที่ตั้งอยู่ตามจังหวัดต่างๆ ทั่วประเทศ อาทิเช่น หน่วยงานในสังกัดกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม กระทรวงมหาดไทย เป็นต้น นอกจากนี้ยังสามารถปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งอาจารย์แนะแนวตามสถานศึกษาต่าง ๆ
2. การทำงานกับหน่วยงานหรือองค์กรเอกชน จะปฏิบัติงานหน้าที่อยู่ในฝ่ายทรัพยากรมนุษย์ฝ่ายบุคคล หรือฝ่ายฝึกอบรม รวมทั้งการเป็นอาจารย์แนะแนวในสถานศึกษาของเอกชนโดยจะได้รับค่าจ้างเป็นเงินเดือนตามวุฒิการศึกษา ดังนี้

ประเภทองค์กร อัตราเงินเดือน (บาท)

ราชการ	7,260
เอกชน	7,500 - 8,000

สภาพการทำงาน

ผู้ปฏิบัติงานในอาชีพนี้ จะทำงานในห้องแนะแนวที่จัดขึ้นโดยเฉพาะ โดยอาจดำเนินการเป็นรายบุคคล หรือกลุ่มบุคคลขนาดเล็ก หรืออาจทำการแนะแนวการศึกษาหรือแนะแนวอาชีพในภาพรวมของอาชีพที่น่าสนใจ แก่นักเรียนหรือนักศึกษาทั้งหมด ในห้องประชุมใหญ่ หรืออาจจัดมุมห้องด้านหนึ่งสำหรับให้คำปรึกษาแนะนำด้านการศึกษามูลนิธิภาพ และลักษณะงานอาชีพ อาจมีการแสดงแผนภูมิเกี่ยวกับอาชีพและจัดมุมสำหรับสนทนาหรือการพักผ่อนของ นักศึกษาเพื่อใช้ในการเล่นเกมหรือทำแบบทดสอบด้วยตนเอง ทั้งแบบมาตรฐาน และแบบง่าย ประกอบด้วย เทป วิดีโอ และหนังสือเกี่ยวกับวิชาชีพ เพื่อสร้างบรรยากาศให้พร้อมและน่าสนใจ สำหรับการแนะแนว และเปิดโอกาสให้ผู้ที่ต้องการคำปรึกษาเข้าพบได้ตลอดเวลาถ้ามีปัญหา ออกเยี่ยมผู้มารับการปรึกษาที่มีปัญหาครอบครัว โดยการศึกษาสภาพของครอบครัวนั้นตั้งแต่บิดามารดา ผู้ปกครอง ตลอดจนบุคคลในครอบครัว เพื่อให้ได้ ข้อมูลในการแก้ปัญหาอย่างถูกต้อง

คุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพ

ผู้ประกอบอาชีพนี้ ทั้ง 2 ประเภท จะมีคุณสมบัติที่เหมือนกันดังนี้

1. สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีเป็นอย่างน้อย และมีความรู้ในเรื่อง การแนะแนวอาชีพและแนะแนวการศึกษา
2. เป็นผู้มีร่างกายและจิตใจที่สมบูรณ์ มีบุคลิกลักษณะเป็นที่น่าเลื่อมใส
3. มีความสุขุมรอบคอบ ใจเย็น ควบคุมสติอารมณ์ได้ดี หนักแน่น อดทน
4. มีความพร้อมในหน้าที่ มีความรับผิดชอบ เสียสละ เห็นแก่ประโยชน์ ส่วนรวม
5. มีทัศนคติที่ดี มีมนุษยสัมพันธ์ มีความสามารถในการปรับตนเองให้เข้ากับสภาพแวดล้อมและสถานการณ์ได้ในขณะปฏิบัติงาน
6. มีความซื่อสัตย์ มีความจริงใจ มีความเข้าใจและให้ความอบอุ่นแก่ผู้มาขอ คำปรึกษาแนะนำ
7. เป็นผู้เก็บรักษาความลับของผู้มาติดต่อได้ดี
8. เป็นคนมีเหตุผล สามารถวิเคราะห์เหตุการณ์และปัญหาได้ดี
9. มีความสามารถในการฟัง การสื่อสาร และการถ่ายทอดได้ดี
10. มีความสนใจในเรื่องพฤติกรรมของมนุษย์ใฝ่รู้ ขวนขวายหาความรู้ หมั่นรับการอบรมเพื่อให้ได้มีความรู้ใหม่ๆ มีความสนใจ และมีความรู้เท่าทันต่อกระแสเหตุการณ์ปัจจุบัน เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ และแนะแนว
11. มีความสามารถ ในการนำทางควมข้อมูลข่าวสารมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในการแนะแนว

ผู้ที่ประกอบอาชีพนี้ควรเตรียมความพร้อมดังต่อไปนี้คือ : สำหรับผู้สนใจที่ประกอบอาชีพนี้ เมื่อสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่าแล้วควรศึกษาคือในระดับปริญญาตรี สาขาจิตวิทยา สาขาเอกการแนะแนว จิตวิทยาการปรึกษา หรือจิตวิทยาคลินิกในคณะครุศาสตร์ และคณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์ มหาวิทยาลัยรามคำแหงมหาวิทยาลัยศิลปากร มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยพายัพ คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ หรือสถาบันราชภัฏ

โอกาสในการมีงานทำ

ผู้ประกอบอาชีพแนะแนวอาชีพและแนะแนวการศึกษาเป็นที่ต้องการมากในสังคมไทยปัจจุบัน ซึ่งในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติฉบับที่ 8 และ 9 เน้นด้านการพัฒนาบุคลากรของประเทศเพื่อให้ประเทศมีศักยภาพในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ตลอดจนการแข่งขันระหว่าง

ประเทศ นักแนะแนวทั้ง 2 ประเภท สามารถดึงบุคลิกภาพและศักยภาพของเยาวชนในวัยเรียนออกมาให้นักเรียนผู้มารับการแนะแนวทราบถึงขีดความสามารถของตนเอง ในการเลือกศึกษาต่อให้ตรงกับอาชีพที่ตนเองมีความสามารถและความถนัด ซึ่งจะสามารถช่วยยกระดับฐานรากการศึกษาไทยได้ในระดับหนึ่งและเป็นการเตรียมความพร้อมแก่นักเรียนของประเทศให้สามารถก้าวได้ทันโลกในปัจจุบัน และอนาคต นักจิตวิทยา และครูแนะแนวมีบทบาทมากขึ้น โดยลำดับในการบำบัด รักษา ช่วยเหลือบรรเทาปัญหา และป้องกันปัญหาในแง่ของการใช้ศาสตร์จิตวิทยา

โอกาสความก้าวหน้าในอาชีพ

ผู้ประกอบอาชีพนี้ในส่วนราชการ นักแนะแนวจะได้รับการเลื่อนตำแหน่งตามระบบราชการ คือ ตำแหน่งหัวหน้างานแนะแนว ควบการศึกษาและเข้ารับการอบรมเพิ่มเติมเพื่อความก้าวหน้าในวิชาชีพ

สำหรับภาคเอกชน การเลื่อนตำแหน่งและการขึ้นเงินเดือนค่อนข้างจะรวดเร็วกว่าภาคราชการ ถ้าปฏิบัติงานประมาณ 3 ปี จะได้รับการเลื่อนตำแหน่งเป็นผู้ช่วย ผู้จัดการ ผู้จัดการ และอาจเป็นรองผู้อำนวยการอย่างไรก็ดีควรจะเข้ารับการศึกษเพิ่มเติมเช่นกัน

อาชีพที่เกี่ยวข้อง

เจ้าหน้าที่อบรมบุคลากรในหน่วยงานทรัพยากรมนุษย์ เจ้าหน้าที่ฝ่ายบุคคล นักสังคมสงเคราะห์ ผู้ประสานงานโครงการบรรเทาทุกข์ ผู้จัดการโครงการในภาคเอกชน หรือองค์กรพัฒนาเอกชน

ชื่ออาชีพ : ผู้ฝึกสอนกีฬา, โค้ชกีฬา

นิยามอาชีพ

สอนวิธีเล่นขั้นพื้นฐาน เทคนิค และกติกาของกีฬา ให้แก่ผู้เล่นเป็นกลุ่มหรือเป็นรายบุคคล ตามโรงเรียน วิทยาลัย ศูนย์กีฬา ศูนย์พักผ่อนหย่อนใจ หรือองค์กรอื่นๆ สอนเทคนิคการเล่นด้วยการแสดงตัวอย่างให้ดู ฝึกสอนกีฬาขั้นพื้นฐานให้แก่ผู้เล่นคนเดียวหรือหลายคน และให้คำติชมเพื่อให้ผู้เล่นมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น อาจมีชื่อเรียกตามกีฬาที่ฝึกสอน

ลักษณะของงานที่ทำ

ผู้ประกอบอาชีพนี้ อาจต้องปฏิบัติงานทั้งในกลางแจ้งและในที่ร่ม ขึ้นอยู่กับประเภทของกีฬา และหลักการฝึกซ้อม มีหน้าที่ให้คำปรึกษาแนะแนวทางเพื่อพัฒนาขีดความสามารถของนักกีฬา ผู้ฝึกสอนต้องใช้กลยุทธ์ทั้งทางศาสตร์และศิลป์ เพื่อที่จะช่วยให้นักกีฬามีพัฒนาการทางด้านร่างกายและจิตใจ โดยต้องศึกษา ค้นคว้า และเรียนรู้สิ่งต่างๆ เพื่อพัฒนาขีดความสามารถและทักษะของนักกีฬา เป็นผู้ควบคุมการฝึกซ้อม ความประพฤติ และสุขภาพของนักกีฬา ตลอดจนวางแผนกลยุทธ์ต่างๆ ให้แก่นักกีฬาระหว่างการแข่งขัน สอนเทคนิค และกติกาในการเล่นกีฬาให้แก่ผู้เริ่มต้นเล่นกีฬาแต่ละประเภท

สภาพการจ้างงาน

ผู้ประกอบการอาชีพนี้ได้รับการว่าจ้างจากหน่วยงานทั้งในภาครัฐและเอกชน แต่ส่วนมากผู้ฝึกสอนกีฬามักจะอยู่ในภาคเอกชนเพราะจะมีการจ้างให้ฝึกสอนนักกีฬาประจำสโมสรหรือคลับเป็นช่วงเวลา เช่น จ้างเฉพาะช่วงการแข่งขัน จนกระทั่งจบฤดูกาลแข่งขัน หรือหมดจนช่วงสัญญาเป็นต้น อัตราค่าตอบแทนที่ได้รับขึ้นอยู่กับความสามารถ ความชำนาญในแต่ละประเภทกีฬารวมทั้งประสบการณ์และผลงานในการฝึกสอนที่ผ่านมา โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้ามีผลงานฝึกสอนกีฬาจนประสบความสำเร็จและมีชื่อเสียงก็จะได้รับค่าตอบแทนสูงยิ่งขึ้นไป เช่น ค่าตอบแทนของผู้ประกอบอาชีพนี้ที่ฝึกสอนกีฬาให้กับสโมสรการกีฬาต่างๆ ขึ้นอยู่กับชื่อเสียง ผลงานและความสามารถ อาจได้รับเป็นเงินเดือนๆ ละ 30,000 บาทขึ้นไป โดยจะได้รับเบี้ยเลี้ยงในการฝึกซ้อมแต่ละวัน สวัสดิการและสิทธิพิเศษอื่นๆ ซึ่งขึ้นอยู่กับข้อตกลงกับผู้ว่าจ้าง ผู้ฝึกสอนกีฬาเป็นผู้วางแผนและกำหนดเวลาในการฝึกซ้อมสัปดาห์ละ 5 วันอาจหยุดในวันเสาร์อาทิตย์

ส่วนผู้ประกอบการอิสระในการฝึกสอน และฝึกซ้อม กีฬาขึ้นพื้นฐานของแต่ละประเภทให้นักกีฬาใหม่อายุตั้งแต่ 7 – 14 ปี นั้น อาจได้รับค่าตอบแทนเป็นรายกลุ่ม หรือรายบุคคล อัตราเฉลี่ยที่ผู้ปกครองหรือผู้แทนกลุ่มว่าจ้างประมาณคนละ 200 – 1,000 บาทต่อเดือน เวลาในการฝึกซ้อมอาจเป็นช่วงเย็นของทุกวันรวมทั้งต้องฝึกซ้อมเต็มวันในวันเสาร์และวันอาทิตย์

สำหรับผู้ปฏิบัติงานอยู่ในหน่วยงานภาครัฐ จะได้รับค่าตอบแทนเป็นเงินเดือนตามวุฒิการศึกษาและประสบการณ์ สวัสดิการ สิทธิพิเศษอื่นๆ และเบี้ยเลี้ยงตามกำหนดระเบียบเงื่อนไขที่องค์กรและหน่วยงานนั้นๆ กำหนดไว้ และสามารถทำงานนอกเวลาในการฝึกซ้อมให้กับทีมนักกีฬาที่ต้องการว่าจ้างในช่วงเวลาเย็นและในช่วงวันเสาร์และอาทิตย์

สภาพการทำงาน

ผู้ฝึกสอนกีฬาจะปฏิบัติหน้าที่ประจำอยู่ที่สนามกีฬา หรือศูนย์ฝึกกีฬาแต่ละประเภท หรือมหาวิทยาลัย โรงเรียน หรือตามสถานที่ต่างๆ ที่มีความเหมาะสม ซึ่งหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนที่ให้การสนับสนุนด้านกีฬาจัดเตรียมไว้เป็นการเฉพาะและบางครั้งอาจต้องมีการปฏิบัติงานนอกสถานที่ เช่น เข้าค่ายเก็บตัวฝึกซ้อมนักกีฬา หรือการทดสอบสมรรถภาพร่างกายของนักกีฬา หรือเดินทางร่วมไปกับนักกีฬาที่เข้าแข่งขันในต่างประเทศ เป็นต้น

คุณสมบัติผู้ประกอบการอาชีพ

1. เพศหญิงหรือเพศชาย
2. วุฒิกศัการระดับปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์หรือครุศาสตร์ สาขาวิชาพลศึกษา และนันทนาการ หรือสาขาวิทยาศาสตร์การกีฬา หรือสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง
3. ต้องมีร่างกายและสุขภาพแข็งแรง

4. มีประสบการณ์และความเชี่ยวชาญเป็นพิเศษในแต่ละประเภทกีฬาที่สอน
4. มีความรู้ด้านวิทยาศาสตร์การกีฬาและ จิตวิทยา
5. มีความรู้ความเข้าใจและประสบการณ์ในการเป็นผู้ฝึกสอนเป็นอย่างดี

ผู้ที่สนใจในอาชีพนี้ควรเตรียมความพร้อมดังนี้

ผู้ที่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือเทียบเท่า สามารถสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในสถาบันการศึกษา หรือมหาวิทยาลัย ที่มีการเปิดสอนสาขาวิชาพลศึกษา และนันทนาการ สาขาวิทยาศาสตร์การกีฬา หรือสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง

โอกาสในการมีงานทำ

เนื่องจากปัจจุบัน ได้มีการจัดตั้งกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาขึ้นมา ทำให้พอจะเห็นภาพการกีฬาของประเทศไทยเป็นรูปธรรมชัดเจนมากขึ้น โดยวางเป้าหมายให้ไทยเป็นศูนย์กลางการกีฬาและนันทนาการในภูมิภาคเอเชีย และจัดให้มีองค์กรและหน่วยงานมารับผิดชอบนโยบายด้านการพัฒนาการกีฬา เช่น สำนักงานพัฒนาการกีฬาและนันทนาการ ทำหน้าที่ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย ปัญหาและแนวทางการดำเนินการให้สอดคล้องกับนโยบายและแผนยุทธศาสตร์ของกระทรวงฯ วางแผนพัฒนาคุณภาพ โครงสร้างพื้นฐานและมาตรฐานการกีฬาและนันทนาการในระบบการศึกษาและของประชาชน พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานทางด้านวิทยาศาสตร์การกีฬา สนับสนุนกิจกรรมกีฬาและนันทนาการขององค์กรและหน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชน รวมถึงพัฒนาสถาบันการศึกษาให้มีศักยภาพในการผลิตและพัฒนาบุคลากรอย่างมีคุณภาพ

ในนโยบายด้านการกีฬา มีการเตรียมตัวนักกีฬาทีมชาติ แต่ละประเภทและเก็บตัวก่อนล่วงหน้า 1 ปี ก่อนการแข่งขัน โดยมีการกีฬาแห่งประเทศไทยเป็นผู้รับผิดชอบและให้สมาคมกีฬาแต่ละสมาคมทำการคัดเลือกนักกีฬาเพื่อส่งเสริมพัฒนาการกีฬาสู่ความเป็นเลิศ และอาชีพ แต่เป้าหมายและแผนเหล่านี้จะบรรลุวัตถุประสงค์ได้ บุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่และดำเนินการก็ต้องเป็นมืออาชีพเช่นกันและหนึ่งในจำนวนนั้นก็คือผู้ฝึกสอนกีฬา

ผู้ประกอบการอาชีพนี้คือบุคคลสำคัญ ในการสร้างนักกีฬาของประเทศหลายประเภทให้ได้รับชัยชนะจากการแข่งขันระดับนานาชาติ จากการมุ่งเน้นกีฬาเพื่อการแข่งขันและจากการส่งเสริมให้ประชาชนในชาติเล่น กีฬา และออกกำลังกาย ซึ่งเป็นการช่วยป้องกันและรักษาสุขภาพอนามัย การพักผ่อน และการบันเทิงยามว่างจากการกิจประจำวัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเยาวชน ควรได้รับการสนับสนุนในการเล่นกีฬาประเภทใหม่ๆ ที่ตนเองสนใจ ทั้งในด้านสถานที่ อุปกรณ์การเล่น และผู้ฝึกสอนกีฬา เพื่อป้องกันเยาวชนเหล่านี้ให้ไกลจากยาเสพติด อันเป็นการช่วยลดการสูญเสียทรัพยากรมนุษย์และเศรษฐกิจของประเทศอย่างถูกวิธีและประหยัด

ดังนั้น อาชีพผู้ฝึกสอนกีฬา หรือโค้ชกีฬา หรือผู้ช่วยโค้ช จึงมีแนวโน้มเป็นที่ต้องการมากขึ้นตามไปด้วยเช่นกัน นอกจากนี้ผู้ประกอบการวิชาชีพนี้ อาจประกอบอาชีพอิสระเปิดชั้นสอนกีฬาในประเภทที่ตนเองถนัดหรืออาจร่วมกับ

เจ้าของสถานที่ ในการเปิดสถานที่ฝึกสอนกีฬาต่างๆ หรือการออกกำลังกาย ให้กับสมาชิกสโมสรของหมู่บ้าน หรือสมาชิกสถานบริการฟิตเนส ฟิตเนสเซ็นเตอร์ของโรงแรม หรือ ห้องเช่าชุด ซึ่งเป็นทั้งที่พักอาศัยและสำนักงาน เป็นต้น

โอกาสความก้าวหน้าในอาชีพ

ผู้ประกอบการอาชีพที่มีประสบการณ์และผลงาน อาจได้รับการรับเลือกให้เป็นผู้ช่วยโค้ช หรือโค้ชกีฬาทีมชาติของกีฬาแต่ละประเภท หรือเป็นผู้บริหารสโมสรการกีฬาขององค์กรเอกชนหรือรัฐวิสาหกิจที่มีชื่อเสียง

อาชีพที่เกี่ยวข้อง

อาจารย์สอนวิชาพลศึกษาและนันทนาการ นักนันทนาการ นักวิจัยการกีฬา ผู้บริหารทางพลศึกษา หรือนักกีฬาทีมชาติ ผู้จัดการกีฬาทีมชาติ ผู้จัดสอนกีฬาให้เยาวชนในภาคฤดูร้อนทั้งในประเทศและต่างประเทศ นักข่าวกีฬา ผู้ประกาศข่าวกีฬา นักเขียนเรื่องกีฬา ที่ปรึกษาด้านสมรรถภาพนักกีฬาหรือสุขภาพ หัวหน้าหรือเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์ออกกำลังกายเอกชน โค้ชกีฬาประจำสโมสรกีฬาต่างๆ โค้ชกีฬาประจำโรงแรมหรือคลับที่พักตากอากาศระดับห้าดาวสำหรับนักท่องเที่ยว ผู้แทนจำหน่ายผลิตภัณฑ์เสื้อผ้าและอุปกรณ์การกีฬา ผู้จัดนันทนาการ หรือกิจกรรมสัมพันธ์ให้กับพนักงานองค์กรต่างๆ เจ้าของคลินิก ซ่อมอุปกรณ์เครื่องกีฬา เจ้าของธุรกิจ ออกแบบตัดเย็บเสื้อผ้านักกีฬาทุกประเภท เป็นต้น

ชื่ออาชีพ : พยาบาลวิชาชีพทั่วไป

นิยามอาชีพ

วางแผน พัฒนาและควบคุมคุณภาพและมาตรฐานการพยาบาลในทุกสาขา : คิดค้น ริเริ่ม กำหนดวิธี หรือรูปแบบที่เหมาะสมสำหรับงานพยาบาลในหน่วยงาน ; ส่งเสริมพัฒนาความรู้ความสามารถทางการพยาบาลให้กับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับงานการพยาบาล ให้คำปรึกษา แนะนำ และแก้ไขปัญหาทางการพยาบาล

ลักษณะของงานที่ทำ

รักษา ดูแล และให้คำแนะนำเกี่ยวกับการพยาบาล เป็นผู้ช่วยแพทย์ โดยการสังเกต และบันทึกความเปลี่ยนแปลงในคนไข้ รายงานให้แพทย์ทราบถึงอาการของคนไข้ตามลักษณะโรคที่

เป็นทั้งร่างกาย อารมณ์ และจิตใจ ช่วยฟื้นฟูสุขภาพของคนไข้ ช่วยคนไข้ให้ปรับตัวเข้ากับภาวะขัดข้องใดๆ ที่อาจเกิดจากการเจ็บป่วย จัดให้คนไข้ มี สิ่งแวดล้อมที่ถูกละเลยนามัย ป้องกันและควบคุมการเผยแพร่ของโรคติดเชื้อ สอนคนไข้ และประชาชนทั่วไปให้รู้จักการดูแลและส่งเสริมสุขภาพวางแผน มอบหมายสั่งการ ดูแล และประเมินผลงานของผู้ช่วยพยาบาล และผู้ทำหน้าที่ประสานงาน ร่วมงานกับเจ้าหน้าที่ฝ่ายการแพทย์ และอนามัยแขนงอื่นๆ ในการบริการคนไข้

สภาพการจ้างงาน

สำหรับหน่วยงานราชการพยาบาลที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ได้รับเงินเดือนอัตรา 7,260 บาท ส่วนพยาบาลที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทได้รับเงินเดือนอัตรา 8,870 บาท ในหน่วยงานรัฐวิสาหกิจผู้ที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีจะได้รับเงินเดือนประมาณ 8,500 บาท สำหรับหน่วยงานเอกชน พยาบาลที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีจะได้รับเงินเดือนขั้นต้นประมาณ 13,900 บาทค่าอยู่เวรเวรละ 250 บาท ซึ่งจะมี รายได้เฉลี่ยจากค่าอยู่เวรประมาณเดือนละ 2,500 – 3,000 บาท ซึ่งพยาบาลเอกชนจะมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 16,000 บาท มีสวัสดิการที่พักรักษาและสิทธิพิเศษอื่นๆตามเงื่อนไขการตกลงกับผู้นำจ้างผู้ปฏิบัติงานอาชีวพยาบาลโดยปกติทำงานวันละ 8 - 9 ชั่วโมง และมีการเข้าเวรทำงานตามที่กำหนดเป็นระเบียบปฏิบัติ นอกจากนี้พยาบาลที่ออกเวรแล้วสามารถหารายได้พิเศษในการรับจ้างเฝ้าไข้ ให้กับคนไข้อีกด้วย

สภาพการทำงาน

ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลของรัฐและเอกชน สถานพยาบาล (คลินิก) สถานพักฟื้น สถานฟื้นฟูดูแลรักษาสุขภาพ สถานสงเคราะห์ เด็ก หรือคนชรา สถานอนุบาลเด็กทารกหรือเด็กก่อนวัยเรียน สถานการศึกษา เช่น โรงเรียน วิทยาลัย และมหาวิทยาลัย สถานที่ทำงานในโรงงานอุตสาหกรรม สถานอนามัย/คลินิกในชุมชนพยาบาลประจำบ้าน หรือส่วนบุคคล เป็นต้น

คุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพ

ผู้ประกอบอาชีพนี้ต้องมีคุณสมบัติดังนี้

1. สำเร็จการศึกษา พยาบาลศาสตรบัณฑิต หรือพยาบาลศาสตร
2. มีสุขภาพสมบูรณ์ ทั้งร่างกายและจิตใจ ไม่พิการหรือทุพพลภาพ ปราศจากโรค (อันเป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงาน)
3. มีจิตใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ไม่รังเกียจผู้เจ็บป่วย มีความเมตตา และมีความรักในเพื่อนมนุษย์มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี
4. มีความอดทน อดกลั้น และมีความกล้าหาญในการตัดสินใจ

5. มีความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน

6. มีความเสียสละที่จะเดินทางไปรักษาพยาบาลผู้คนในชุมชนทั่วประเทศ

ผู้ที่ประกอบอาชีพนี้ ควรเตรียมความพร้อมดังต่อไปนี้ : เมื่อสำเร็จการศึกษาในหลักสูตร

มัธยมศึกษาตอนต้น จะต้องเลือกเรียนศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (สายวิทยาศาสตร์) จากนั้นจึงจะทำการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในสาขาวิชาพยาบาลของมหาวิทยาลัยต่างๆ ที่สังกัดทบวงมหาวิทยาลัยหรือมหาวิทยาลัย เอกชน ทั้งนี้การศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจะต้องมีผลการเรียนวิชาฟิสิกส์ เคมีชีววิทยา ค่อนข้างดีด้วย

โอกาสในการมีงานทำ

ปัจจุบัน ประเทศไทยมีประชากรมากกว่า 62 ล้านคน ความต้องการพยาบาลเพื่อทำการรักษาพยาบาลต้องเพิ่มขึ้นตามการเพิ่มขึ้นของประชากรประกอบกับรัฐบาล และกระทรวงสาธารณสุข ได้ให้ความสนใจในสุขภาพของประชาชนทุกเพศทุกวัย ได้พยายามขยายบริการออกไปให้ทั่วถึง จึงจำเป็นต้องใช้พยาบาลในการปฏิบัติงานเป็นจำนวนมาก อีกทั้งโรงพยาบาลและสถานพยาบาลของภาคเอกชนได้ขยายตัวมากขึ้น เพื่อบริการประชาชน และหน่วยงานอื่นๆ เช่น สถานประกอบกิจการ อุตสาหกรรมสำนักงานประกันภัย บริษัทขายยาและเคมีภัณฑ์ บริษัทขายเครื่องมือแพทย์ต้องการพยาบาลไปดูแลรักษาพยาบาล หรือให้คำปรึกษาแนะนำด้านสุขภาพอนามัยแก่

พนักงานในสถานประกอบการหรือให้คำปรึกษาแนะนำในการประกอบธุรกิจนอกจากนี้ ผู้สำเร็จการศึกษาวชิรพยาบาลสามารถไปประกอบวิชาชีพส่วนตัวได้ เช่น เปิดสถานดูแลเด็กอ่อน เด็กเล็กก่อนวัยเรียน ผู้สูงอายุ หรือรับจ้างปฏิบัติงานเลี้ยงเด็กหรือดูแลผู้สูงอายุ เป็นต้น ดังนั้น แนวโน้มของโอกาสในการมีงานทำของอาชีพนี้ยังคงมีอยู่ค่อนข้างสูง จึงสามารถหางานทำได้ไม่ยากนัก

โอกาสความก้าวหน้าในอาชีพ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่ เป็นข้าราชการ ในโรงพยาบาล สังกัดกระทรวงสาธารณสุข และในสังกัดกระทรวงกลาโหม ได้รับตำแหน่ง และเลื่อนขั้นยศตามขั้นตอนของระบบราชการ การศึกษาต่อเพิ่มเติมจะช่วยให้เลื่อนขั้นเลื่อนตำแหน่งได้รวดเร็วขึ้นและสามารถเป็นถึงผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงานได้ ในรัฐวิสาหกิจก็เช่นเดียวกัน ส่วนในโรงพยาบาล ภาคเอกชนนั้นขึ้นอยู่กับโครงสร้างการบริหารงานขององค์กรหรือสามารถทำธุรกิจส่วนตัวได้ คือเป็นเจ้าของสถานพยาบาล สถานดูแลเด็กอ่อน เด็กก่อนวัยเรียน และผู้สูงอายุ หรือศึกษาต่อเพิ่มเติมจนถึงระดับปริญญาเอก

อาชีพที่เกี่ยวข้อง

ธุรกิจประกันชีวิต นักวิจัยให้กับหน่วยงานต่างๆ ทั้งในประเทศและองค์กรระหว่างประเทศ เช่น International HIV/AIDS Research Project เจ้าหน้าที่พยาบาลหรือที่ปรึกษาในองค์กรระหว่างประเทศ องค์กรพัฒนาเอกชน หรือเป็นเจ้าหน้าที่แนะนำ Product Specialist ให้บริษัทขายยาและเคมีภัณฑ์ เป็นต้น

ชื่ออาชีพ : นักจัดรายการวิทยุ, ดีเจ

นิยามอาชีพ

นำเสนอเนื้อหารายการทางวิทยุเพื่อให้ความรู้ สารและความบันเทิงแก่ผู้ฟัง ชักชวนทำความเข้าใจกับบทวิทยุหรือข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ ก่อนออกอากาศหรือบันทึกเสียง ดำเนินรายการตามรูปแบบและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยการอ่าน การพูดคุย การสัมภาษณ์บุคคล การตอบปัญหาทางโทรศัพท์ทางจดหมายหรือวิธีการอื่นๆ ควบคุมให้การนำเสนอเนื้อหา

การเป็นไปภายในเวลาที่กำหนด ประสานงานอย่างใกล้ชิดกับผู้ผลิตรายการหรือ ผู้เขียนบทวิทยุเพื่อให้การดำเนินรายการเป็นไปตามรูปแบบอย่างถูกต้อง ศึกษา ค้นคว้า และติดตามข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับรายการ แก้ปัญหาเฉพาะหน้าขณะออกอากาศ โฆษณาสินค้าหรือบริการแทรกในรายการ หรือจัดเตรียมเสียงหรือเพลงประกอบหรืออุปกรณ์อื่นเพื่อใช้ในการดำเนินรายการ อาจแจ้งปัญหาที่เกิดขึ้นหรือขอคำปรึกษาจากผู้ควบคุมรายการหรือผู้ประสานงานรายการ

ลักษณะของงานที่ทำ

นักจัดรายการวิทยุ หรือ (ดีเจ ซึ่งย่อมาจาก Disc Jockey หมายถึงผู้จัดรายการเพลงประกอบความรู้เกี่ยวกับเพลงหรือเรื่องอื่นๆ ซึ่งอยู่ในความสนใจของผู้ฟัง ในสถานที่ฟังเพลง) ควรเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถตรงกับรายการที่จัดและ ตรงกับนโยบายของสถานีวิทยุกระจายเสียงและจัดรายการให้ตรงกับกลุ่มเป้าหมาย เช่น กลุ่มผู้ทำงานทั่วไป นักเรียน นักศึกษา หรือกลุ่มพ่อแม่บ้าน แม่บ้าน เกษตรกร ผู้สูงวัย หรือชุมชนท้องถิ่น

นักจัดรายการวิทยุควรศึกษาค้นคว้าหาความรู้เกี่ยวกับเพลงที่จะเปิดให้ผู้ฟังตลอดจนความรู้เรื่องอื่นๆ ที่จะนำมาใช้ประกอบการเปิดเพลง เพื่อให้ผู้ฟังได้รับทั้งความรู้และความเพลิดเพลิน ซึ่งควรจะตรงกับกลุ่มผู้ฟัง เช่น กลุ่มผู้ฟังเป็นเกษตรกร ก็ควรให้ความรู้ทางการเกษตร เพื่อให้กลุ่มผู้ฟังได้เป็นสมาชิกถาวรติดตามรายการตลอดไป รายการที่จัดอาจเป็นรายการที่มีกำหนดเวลาแน่นอน หรือเป็นรายการที่ให้บริการตลอดวัน เช่น รายการกรีนเวฟ หรือรายการอยู่เป็นเพื่อนคุยกับนักศึกษาที่ดูหนังสือดีๆ หรือรายการโซว์ดีค โดยมีหัวข้อคุยเป็นประเด็นเรื่องราวตามกระแสเหตุการณ์บ้านเมืองและโลกแทรกไว้ในรายการ หรือรายการเพื่อสุขภาพ รายการเพื่อผู้บริโภค รายการเพื่อการศึกษา การทบทวนข้อสอบของ นักเรียนเพื่อเตรียมสอบเอ็นทรานซ์ การตอบปัญหา

สุขภาพจิตสำหรับผู้ฟังที่มีปัญหาซับซ้อนใจหรืออาจเป็นรายการสายด่วนเพื่อช่วยเหลือความเดือดร้อน โดยนักจัดรายการวิทยุจะเปิดเพลงสลับการให้ความรู้หรือการตอบปัญหา หรือสนทนากับสมาชิกที่เป็น ผู้ฟังตามช่วงเวลาที่เหมาะสม เพื่อมิให้เกิดความเบื่อหน่ายแก่บุคคลทั่วไป

นักจัดรายการหรือดีเจที่ได้รับความนิยม ในปัจจุบัน มักจะเป็นดีเจที่จัด รายการให้กลุ่มนักเรียน และนักศึกษาวัยรุ่น โดยให้ความรู้ทั่วไป สลับกับการเปิดเพลงประกอบหรือรายการบันเทิงหรือเป็นรายการเพลงล้วน ๆ

สภาพการจ้างงาน

นักจัดรายการ วิทยุอาจเป็นพนักงานประจำองค์กร หรือเป็นนักจัดรายการวิทยุอิสระซึ่งสามารถบริหารจัดการเวลาไปเป็นนักจัดรายการให้สถานีอื่นได้ด้วยเช่นกัน อัตราค่าจ้างขั้นต่ำโดยทั่วไปคิดเป็นรายชั่วโมง ตั้งแต่ชั่วโมงละ 200 บาทจนถึงชั่วโมงละ 1,500 บาท อาจทำงานวันละ 3 ชั่วโมง หรือทำงานประมาณเดือนละ 20 วัน มีสวัสดิการ และประกันสุขภาพ

นักจัดรายการวิทยุอิสระจะต้องมีเงินทุนในการซื้อเวลาจากสถานีวิทยุกระจายเสียงตามอัตราที่กำหนดหรือตามแต่ละตกลงกัน ซึ่งรายได้ที่ได้รับอาจได้จากการติดต่อขอค่าโฆษณาจากบริษัทห้างร้าน เพื่อประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ สลับในรายการ หรืออาจจะได้รับการว่าจ้างจากบริษัทห้างร้านโดยตรงก็ได้ โดยการให้ค่าตอบแทนการทำงานตามแต่ละตกลงกัน โดยเฉลี่ยประมาณเดือนละ 10,000 บาท

สภาพการทำงาน

นักจัดรายการวิทยุจะทำงานตามกำหนดเวลา ที่ระบุไว้ในผังรายการของสถานีวิทยุหรืออาจจะทำงานเป็นช่วงเวลาเพื่อบริการกลุ่มเป้าหมายนักจัดรายการส่วนมากจะจัดรายการครั้งละประมาณ 1 - 3 ชั่วโมง หรือสลับกับนักจัดรายการผู้อื่นในรายการเดียวกัน ซึ่งอาจมีผู้ช่วยรายการอีก 1 - 2 คน ช่วยตอบคำถามหรือโต้ตอบกับสมาชิกเพื่อให้เกิดมุมมอง และ อรรถรสที่แตกต่างไปจากรายการอื่น ๆ

นักจัดรายการวิทยุทำงานในสถานที่ที่มีบรรยากาศที่ดี พร้อมด้วยอุปกรณ์ในการทำงานที่จำเป็นในการประกอบอาชีพ เช่น เทปเพลง อุปกรณ์การเล่นเทป ไมโครโฟน หูฟัง เป็นต้น

คุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพ

ผู้ประกอบอาชีพนี้ควรมีคุณสมบัติดังนี้

1. สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) จนถึงปริญญาตรี สาขาวิชาวิทยุกระจายเสียงหรือสาขาวิชาวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์
2. มีประกาศนียบัตรผู้ประกาศจากกรมประชาสัมพันธ์ ได้รับการฝึกอบรมจากสมาคมวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย และผ่านการสอบได้รับประกาศนียบัตร ผู้ประกาศจากกรม

ประชาสัมพันธ์โดยสมัครสอบด้วยตนเอง หรือผ่านสถาบันการศึกษาที่สังกัดอยู่

3. มีความสามารถเขียนบทวิทยุด้วยตนเอง
4. ต้องเป็นผู้ที่ออกเสียงควบกล้ำในภาษาไทยได้ชัดเจน มีน้ำเสียงน่าฟัง สุภาพ
5. ต้องมีจรรยาบรรณทางวิชาชีพ และมีความเข้าใจเรื่องสิทธิมนุษยชนเป็นอย่างดี

ผู้ที่ประกอบอาชีพนี้ ควรเตรียมความพร้อมดังต่อไปนี้คือ : ดำรงการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า และเลือกศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาหลักสูตรปริญญาตรี คณะนิเทศศาสตร์ มนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์สาขาที่เกี่ยวข้อง ถ้าจบการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่ไม่ตรงตามวิชาชีพก็ควรสมัครสอบเพื่อได้รับประกาศนียบัตร ผู้ประกาศจากกรมประชาสัมพันธ์ได้เช่นกัน นอกจากนี้ยังต้องเป็นคนชอบพูดคุย ชอบค้นคว้าหาความรู้ทั่วไป และมีอารมณ์ดี เป็นผู้รับฟังที่ดี เมื่อมีผู้สอบถามเข้ามาทางโทรศัพท์ มีความคิดสร้างสรรค์ มีทัศนคติที่ดี มีความสามารถตัดสินใจ แก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ เมื่อมีสถานการณ์ที่ไม่พึงประสงค์ในการออกอากาศ และเป็นผู้มีระเบียบวินัยในการเตรียมรายการล่วงหน้า

โอกาสในการมีงานทำ

ปัจจุบัน นโยบายขององค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทยได้จัดให้มีวิทยุ ชุมชน ความต้องการ นักจัดรายการของสถานีวิทยุ จึงกระจายไปทุกจังหวัดทั่วประเทศ ทั้งภาค AM และ FM

นอกจากนี้บริษัทและองค์กรเอกชนที่ประกอบธุรกิจเกี่ยวกับสื่อโฆษณาทางวิทยุและโทรทัศน์ ธุรกิจการบันเทิง หรือมูลนิธิต่างๆเป็นผู้รับเช่าช่วงเวลาสถานีจากหน่วยงานราชการ สถานีวิทยุของมหาวิทยาลัย เพื่อนำมาจัดดำเนินการและเผยแพร่รายการ ใช้เป็นสื่อประชาสัมพันธ์สินค้าของตนเองให้ครบวงจร ทั้งนี้ผู้เช่าช่วงสถานีต้องจัดทำผังรายการภายใต้กรอบนโยบาย และวัตถุประสงค์ของ เจ้าของสถานี เช่น บริษัทผลิตเทปเพลง บริษัทจัดฉายภาพยนตร์จากทั้งในและต่างประเทศ หรือการให้บริการสังคมอย่าง เช่น สถานีวิทยุรายการ จ.ส. 100 รายการร่วมด้วยช่วยกัน เป็นต้น ทำให้มีการจ้างงานในอาชีพนี้เพิ่มขึ้น

โอกาสความก้าวหน้าในอาชีพ

นักจัดรายการวิทยุหรือดีเจในบางรายการเป็นทั้งผู้จัดรายการ และเป็นผู้หาโฆษณาสินค้า เพื่อสนับสนุนรายการของตนเอง อาจพัฒนาทักษะและความรู้ความสามารถเป็นผู้เขียนบทวิทยุหรือโทรทัศน์เป็นนักเขียน เพราะจากการจัดรายการจะมี ข้อมูลที่สะสมไว้ใช้ในการทำงานอาชีพที่เกี่ยวข้องได้เป็นจำนวนมากตำแหน่งอาจไม่มีการเลื่อนขั้นแต่มีรายได้มากขึ้นและมีชื่อเสียงมากขึ้น

อาชีพนี้จัดว่าเป็นผู้ที่มีอิทธิพลทางด้านความคิดต่อผู้ฟังมาก ดังนั้นจึงสามารถที่จะโน้มน้าวประชาชนให้เกิดความสนใจ และสั่งซื้อผลิตภัณฑ์นั้น ดังนั้น จึงอาจมีรายการวิทยุเป็นของตนเอง

หรือสามารถเป็นผู้ผลิตรายการวิทยุ รายการต่างๆ เพื่อป้อนให้กับ ผู้เช่าช่วงสถานีปัจจุบัน เจ้าของสินค้าเห็นความสำคัญถึงสื่อโฆษณาทางวิทยุ เนื่องจากวิทยุเป็นสื่อที่สามารถพกพาไปได้ทุกแห่งหน และเข้าถึงทุกกลุ่มเป้าหมาย การโฆษณา สินค้าโดยผ่านรายการทางสถานีวิทยุจึงสามารถเพิ่มยอดขายได้ ดังนั้น อาชีพนักจัดรายการจึงเป็นที่น่าสนใจสำหรับผู้สนใจจะใช้เป็นงานประจำ หรือเป็นอาชีพเสริม

อาชีพที่เกี่ยวข้อง

นักจัดรายการวิทยุอาจเปลี่ยนอาชีพเป็น นักจัดกิจกรรมส่งเสริมการขาย พิธีกรโทรทัศน์ และพิธีกรเวทีการแสดง นักพากย์บทภาพยนตร์ นักพากย์ อัดเสียงการโฆษณาสินค้าทางวิทยุหรือโทรทัศน์ นักเขียน นักจัดรายการเวทีเพลง หรือพิธีกรทางเคเบิลทีวี นักแสดงภาพยนตร์และโทรทัศน์ มีนักจัดรายการหลายคนที่มีอาชีพประจำอย่างอื่น เช่น นักวิชาการ - อาจารย์มหาวิทยาลัย นักข่าว ผลิตสารคดีทั้งทางสถานีวิทยุ และโทรทัศน์ ฯลฯ

ชื่ออาชีพ : ช่างเสริมสวย

นิยามอาชีพ

เสริมแต่งความงามให้แก่ลูกค้า : ตรวจดูผิวและให้คำแนะนำในการเสริมสวยที่เหมาะสม ; ใช้ครีมหรือเครื่องสำอางค์และอุปกรณ์ต่าง ๆ เพื่อขจัดริ้วรอย กระตุ้นการหมุนเวียนของโลหิตและเสริมแต่งผิวให้ชุ่มชื้นสวยงาม ; ทำการนวดหน้าและ ร่างกายด้วยมือหรืออุปกรณ์ ทำการขัดขนหรือไขมันส่วนเกิน อาจทำการแต่งหน้าและทำผมหรือให้คำแนะนำในการเลือก ผลิตภัณฑ์และแนวการแต่งหน้าให้เหมาะกับบุคลิกภาพ ของลูกค้าแต่ละราย อาจมีความชำนาญเฉพาะอย่างและมีชื่อเรียกตามความชำนาญ

ลักษณะของงานที่ทำ

ผู้ปฏิบัติงานอาชีพนี้ จะปฏิบัติหน้าที่เสริมสวยครบวงจรตั้งแต่การแต่งหน้า การแต่งผม การดูแลผิวพรรณ การนวด การทำเล็บ เพื่อส่งเสริมบุคลิกลักษณะของลูกค้าให้ดีขึ้น ดังต่อไปนี้

การดูแลผิวพรรณ โดยใช้หน้ายา ครีม หรือโคลนพิเศษ ทาและนวดเพื่อกระตุ้นหมุนเวียนของโลหิตทำให้ผิวหนังชุ่มชื้น ชะลอรอยย่น ขจัดริ้วรอยต่างด้า บริเวณหน้า คอ แขน ขา ตลอดจนนวดร่างกาย ด้วยการนวดน้ำมัน อบไอน้ำ การแต่งหน้า จัดแต่งรูปคิ้ว นวดหน้า เสริมความงาม ใช้เครื่องสำอางค์ ตกแต่งให้เข้ากับลักษณะงานที่ลูกค้าต้องไปปรากฏตัวการแต่งผม ดูแลตั้งแต่ให้คำแนะนำรูปทรงของผมที่เหมาะสมกับใบหน้า คัด หวี คัด ย้อมสีผม ระบายสีผม สระ นวดหนังศีรษะ อบไอน้ำ หรือหมัก และการเป่าผมให้แห้ง จากนั้นแต่งให้เข้ารูปทรงตามที่ลูกค้าต้องการ การแต่งเล็บ ให้การบริการตัดแต่งทำเล็บมือ เล็บเท้าให้สะอาด อาจหาสีตามสมัยนิยม และเคลือบเล็บให้แข็งแรงนอกจากนี้ยังต้องเตรียมจัดซื้อหา อุปกรณ์ เสริมความงามทุกชนิด ให้ได้คุณภาพมาตรฐาน

สภาพการจ้างงาน

สำหรับผู้ปฏิบัติหน้าที่เป็นช่างเสริมสวยฝึกหัด หรือผู้ช่วยในร้านเสริมสวย อาจได้รับอัตราค่าตอบแทน เป็นเงินเดือน ประมาณเดือนละ 5,000 - 6,000 บาท สำหรับช่างเสริมสวยที่มีความสามารถ และมีฝีมือเป็นที่พอใจของลูกค้า จะได้รับอัตราค่าตอบแทนเป็นรายหัว โดยแบ่งรายได้กับเจ้าของกิจการ คือประมาณ 40 : 60 หรือแล้วแต่เงื่อนไขการตกลงว่าจ้างกับผู้ว่าจ้าง นอกจากนี้ช่างที่มีฝีมือเป็นที่พอใจของลูกค้าอาจได้รับเงินพิเศษ จากลูกค้า ตั้งแต่ 20 - 100 บาท จนถึงครั้งหนึ่งของค่าเสริมสวย หรือบางครั้งอาจมากกว่าค่าเสริมสวยซึ่งขึ้นอยู่กับแต่ละประเภทของกลุ่ม ลูกค้า ช่างเสริมสวยอาจต้องมาทำงานตั้งแต่เช้า เพื่อบริการแก่ลูกค้าและทำงานจนถึงเย็นและคำนวณว่าจะปิดบริการ ซึ่งอาจมีชั่วโมงทำงานวันละ 9 - 10 ชั่วโมง อาจต้องทำงานวันเสาร์ วันอาทิตย์ และวันหยุด

สภาพการทำงาน

ผู้ปฏิบัติงานอาชีพนี้อาจทำงานในสถานที่ที่มีเครื่องปรับอากาศ การบริการงานให้ลูกค้าส่วนมากใช้เวลา 90% ขึ้นปฏิบัติงาน แต่ปัจจุบันการเสริมสวย บางอย่าง ผู้ให้บริการ สามารถนั่งปฏิบัติงานได้ การเปิดบริการส่วนมากจะไม่มีมีการปิดพักเที่ยง ดังนั้น ผู้ปฏิบัติงานอาจต้องผลัดเปลี่ยนกันไปรับประทานอาหารกลางวัน อุปกรณ์ที่ใช้ที่ปฏิบัติงาน มีทั้งน้ำ เครื่องใช้ไฟฟ้า ยา ย้อมผม สเปรย์ฉีดผมที่มีส่วนผสมของสารเคมี อาจมีฝุ่นละอองจากเส้นผม ช่างเสริมสวยอาจต้องใช้ผ้าปิดจมูกขณะปฏิบัติงาน ในกรณีที่ผู้ประกอบอาชีพอิสระโดยใช้ที่พักอาศัยเป็นสถานที่ประกอบกิจการ อาจเปิดชั่วโมงบริการตามปริมาณ และความพอใจของผู้ให้บริการ และผู้มาใช้บริการซึ่งเฉลี่ยการทำงานของช่างเสริมสวย 1 คนอาจบริการให้ลูกค้าได้ 10 - 12 คน ซึ่งแล้วแต่การเข้ามาใช้บริการการเสริมสวยแบบใดใช้เวลาในการเสริมสวยเท่าใด ช่างเสริมสวยอาจถูกว่าจ้างให้ไปทำงานนอกสถานที่ เช่น เสริมสวยให้เจ้าสาวหรือสถานที่ถ่ายทำภาพยนตร์ เป็นต้น

คุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพ

ผู้ที่ประกอบอาชีพนี้ ไม่จำกัดวุฒิการศึกษาแต่ต้องมีฝีมือและมีใจรักอาชีพบริการเสริมความงามให้กับลูกค้าและควรมีคุณสมบัติขั้นต้นและการเตรียมตัว ดังต่อไปนี้

1. เข้าอบรมหลักสูตรเสริมสวยระยะสั้นจากโรงเรียนเสริมสวยที่มีชื่อเสียง 6 เดือน
2. ควรเข้ารับการฝึกหัดประสบการณ์ โดยการเป็นพนักงานหรือลูกจ้างใน ร้านเสริมสวยประมาณ 6 เดือน - 1 ปี
3. เป็นคนอ่อนน้อม มีมารยาท รู้จักกาลเทศะ และรู้จักเอาใจผู้ให้บริการ
4. เป็นคนขยัน มีความอดทน และมีความภูมิใจในอาชีพ

ผู้ที่ประกอบอาชีพนี้ควรเตรียมความพร้อมดังต่อไปนี้คือ : สามารถเข้ารับการอบรมจากสถาบันเสริมสวยที่มีชื่อเสียง ซึ่งนักเรียนไม่จำกัดวุฒิการศึกษา ค่าเรียนหลักสูตรเสริมสวยระยะเวลา 6 เดือน ประมาณ 12,000 บาท ซึ่งจะสอนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ เช่น นวดผม ตัดผม ตกแต่งทรงผม รักษาเส้นผม นวดหน้า เมื่อสำเร็จแล้วจะได้รับประกาศนียบัตร และสามารถนำมาประกอบอาชีพในอาชีพช่างเสริมสวยได้ เช่น ช่างแต่งผม ช่างตัดผม และช่างแต่งหน้าได้

โอกาสในการมีงานทำ

ตลาดแรงงานสำหรับผู้สนใจประกอบอาชีพนี้ ยังเปิดกว้าง ร้านเสริมสวยแบ่งออกเป็นหลายประเภทและหลายระดับ เพื่อบริการกลุ่มเป้าหมายทุกกลุ่มตามสภาพเศรษฐกิจ เช่น กลุ่มวัยรุ่น กลุ่มวัยทำงานกลุ่มผู้บริหารระดับสูง และกลุ่มแม่บ้าน นอกจากนี้วัยรุ่นทั้งหญิงชายหันมาให้ความสนใจ ในเรื่องการตกแต่งแบบผมกันเป็นจำนวนมากขึ้น และเข้ารับการตัดแปลงกันเป็นประจำเพื่อให้ก้าวทันตามแฟชั่นจากต่างประเทศ

ทัศนคติของผู้ใช้บริการด้านเสริมสวยในปัจจุบันค่อนข้างเปลี่ยนไปคือเข้ารับการบริการเป็นประจำอย่างสม่ำเสมอ และนอกจากใช้บริการตกแต่งความสวยงามของทรงผม ยังมารับบริการเสริมความงามต่างๆ ที่สถานเสริมสวยบริการไว้ครบวงจร เช่น นวดหน้า ขัดผิวพรรณด้วยสมุนไพรด้วยกลิ่นหอม อาบน้ำนม อบไอน้ำ นวดตัว แต่งหน้าให้กับเจ้าสาวเจ้าสาว ผู้รับปริญญา นอกจากนี้ ช่างผมสตรีสามารถตัดผมให้สุภาพบุรุษได้ด้วย ในวัยรุ่นชายก็เข้ารับการตัดผมดูแลผมจากร้านเสริมสวยที่วัยรุ่นหญิงใช้บริการเช่นกันในทำนองเดียวกัน ช่างผมบุรุษได้ทำงานเป็นช่างตัดแต่งผมให้แก่ ผู้ใช้บริการที่เป็นสตรีกันมากขึ้น และอยู่ในความนิยม ดังนั้น บุรุษก็สามารถทำงานเป็นช่างตัดแต่งผมสตรีได้ ปัจจุบันร้านเสริมสวยครบวงจรได้ขยายการเปิดในทำเลธุรกิจ เช่น ในอาคารสำนักงานให้เช่าและที่อยู่อาศัยคอนโดมิเนียม บริเวณโรงแรมบริเวณซูเปอร์มาร์เก็ต เพื่ออำนวยความสะดวกต่อผู้ที่ทำธุรกิจหรือพนักงานขององค์กรเหล่านั้นทำให้ความต้องการทางด้านปริมาณของช่างเสริมสวย ขยายตัวมากขึ้น โดยทั่วไปจำนวนช่างเสริมสวยที่ต้องการในร้านเสริมสวยขนาดกลาง อาจต้องการประมาณ 5 คนขึ้นไป ส่วนในร้านขนาดใหญ่ อาจต้องการช่างมากกว่า 10 คนขึ้นไป และร้านเสริมสวยต่างต้องหาช่างเสริมสวยมาหมุนเวียนทดแทน ผู้ออกไปทำงานให้แก่ร้านเสริมสวยแห่งอื่นหรือไปเปิดกิจการของตนเองตลอดเวลา แต่บางรายก็อาจหมุนเวียนกลับมาอีก เนื่องจากอาชีพช่างเสริมสวยเป็นอาชีพที่หางานทำได้ไม่ ยากนักและถ้าหากมีฝีมือเป็นที่นิยมของลูกค้า ก็จะถูกชักชวนจากเจ้าของกิจการและได้รับค่าจ้างสูงแต่ช่างเสริมสวยต้องหมั่นหาความรู้เพิ่มเติมและติดตามความเปลี่ยนแปลงของแฟชั่นอยู่ตลอดเวลาเพื่อให้สามารถบริการได้ถูกใจลูกค้า

นอกจากนี้ในโรงเรียนหรือสถาบันสอนเสริมสวยที่มีชื่อเสียง นักเรียนเสริมสวยที่เรียนสำเร็จแล้วจะได้รับการจองตัวจากร้านเสริมสวย ทั้งในประเทศและต่างประเทศไปเป็นพนักงานหรือช่างประจำร้าน

ในกรณีที่ต้องการเปิดกิจการเสริมสวยด้วยตนเอง อาจใช้น้ำเงินเป็นร้านเสริมสวย ซึ่งใช้งบประมาณตั้งแต่ 5 หมื่นบาทขึ้นไป ถ้าร้านเสริมสวยขนาดเล็กถึงกลางที่มี ช่างเสริมสวยหลายคนอาจใช้งบประมาณในการจัดร้านประมาณ 1 - 2 แสนบาท และสามารถได้เงินคุ้มทุนเร็วซึ่งขึ้นอยู่กับความขยัน การบริการและฝีมือของช่างเสริมสวย

โอกาสความก้าวหน้าในอาชีพ

ผู้ประกอบการอาชีพนี้ถ้ามีฝีมือ และพัฒนาฝีมือของตนเองตลอดเวลาอาจพัฒนาตนเองเป็นช่างเสริมสวยประจำสตูดิโอ กองถ่ายภาพยนตร์ หรืองานแสดงแบบเสื้อ ซึ่งจะมีค่าตอบแทนค่อนข้างสูง ช่างเสริมสวย มีความสามารถ ขยัน อุทิศเสียสละ จะเป็นเจ้าของกิจการของตนเองได้ในเวลาอันรวดเร็ว โดยการเลือกทำเลในการเปิดร้านที่เหมาะสม หรืออาจเปิดร้านในหมู่บ้านและปฏิบัติงานเพียงคนเดียวก็ได้หรือเปิดโรงเรียนเสริมสวยของตนเอง ซึ่งมีช่างเสริมสวยที่ประสบความสำเร็จในอาชีพนี้เป็นจำนวนมาก ช่างเสริมสวยไม่ควรหยุดนิ่ง ควรหาเทคนิคใหม่เกี่ยวกับการเสริมสวยที่ทันสมัยมาบริการลูกค้าอย่างสม่ำเสมอ เพื่อจูงใจลูกค้าให้มาใช้บริการเป็นประจำ

อาชีพที่เกี่ยวข้อง

ส่วนมากผู้ประกอบการอาชีพนี้มักจะ ไม่เปลี่ยนอาชีพ แต่อาจทำธุรกิจเสริมที่เกี่ยวข้องกับความงาม คือ เป็นตัวแทนขายเครื่องสำอางหรือเครื่องประดับผิวพรรณ ตลอดจนเครื่องประดับตกแต่งผมหรือตัวแทนจำหน่ายสินค้าอุปโภค บริโภคอื่นๆ

ชื่ออาชีพ : ผู้จัดการทั่วไปของโรงแรม

นิยามอาชีพ

ทำหน้าที่บริหารจัดการงานในธุรกิจโรงแรมที่เป็นของตนเองหรือของนายจ้าง : วางแผนงานการดำเนินงานทั้งหมดของโรงแรม ; ควบคุมการดำเนินงานให้เป็นไป ตามนโยบายรวมถึงด้านการบริหารด้านบุคลากร ด้านห้องพัก ด้านอาหารและเครื่องดื่ม การขายและการตลาด การจัดหาและใช้ทรัพยากร การรักษาความปลอดภัย ; จัดทำ รายงานการดำเนินงานต่อเจ้าของกิจการ (ถ้ามี) อาจปฏิบัติงานเพียงบางส่วนหรือ ทั้งหมดด้วยตนเอง

ลักษณะของงานที่ทำ

1. วางแผนการบริหารจัดการให้กิจการดำเนินไปได้ด้วยความเรียบร้อย ทั้งทางด้านการบริหาร และการตลาด
2. บริหารงานบุคคลและการควบคุมการปฏิบัติงานของพนักงาน ควบคุมดูแลในส่วนของพนักงาน ผู้ปฏิบัติหน้าที่บริการในโรงแรม โดยจัดแบ่งหน้าที่และความรับผิดชอบให้ทำงานเป็นแผนก แต่ละงานจะสอดคล้องประสานสัมพันธ์กัน มีสายการบังคับบัญชาที่ชัดเจน และมีการสื่อความที่ดี
3. จัดทำหรือควบคุมการทำบันทึกและบัญชี รายรับและรายจ่าย
4. ให้การต้อนรับแขกและดูแลการจัดที่พัก
5. จัดสรรเงิน อนุมัติการจ่าย และกำหนดหรือช่วยกำหนดงบประมาณ สำหรับหน่วยงานต่างๆ ในโรงแรม
6. มอบอำนาจและกำหนดความรับผิดชอบให้แก่หัวหน้าหน่วยงานต่างๆ และปรับปรุงแก้ไข การบริการด้านห้องพักและอาหาร
7. จัดทำรายงานให้เจ้าของกิจการทราบถึงความก้าวหน้าและสถานะของธุรกิจ
8. สั่งซื้อสิ่งของเครื่องใช้ อุปกรณ์ต่าง ๆ

สภาพการจ้างงาน

ผู้ประกอบการอาชีพนี้ ได้รับค่าตอบแทนเป็นเงินเดือนที่ค่อนข้างสูง เนื่องจากการว่าจ้างบุคลากรในอาชีพนี้ต้องการผู้มีประสบการณ์ในการบริหารงาน โรงแรมมาแล้ว เป็นอาชีพที่ต้องมีความรับผิดชอบสูง อดทน และต้องบริหารงานตลอด 24 ชั่วโมง อัตราเงินเดือนขึ้นอยู่กับขนาดของโรงแรม และอาชีพนี้ได้รับผลประโยชน์อื่นเป็นสวัสดิการ โบนัส และ สิทธิประโยชน์อื่น ๆ

สภาพการทำงาน

ผู้ประกอบการอาชีพนี้ ทำงานในสถานที่ทำงานที่มีสภาพแวดล้อมที่ดี ทำงานร่วมกับพนักงานเป็นจำนวนมาก ต้องต้อนรับและอำนวยความสะดวกแก่แขกทั้งชาวไทยและ ต่างประเทศ ที่มีขนบธรรมเนียมประเพณีที่แตกต่างจะต้องพบกับแขกที่ทั้งพอใจกับการบริการ และแขกที่ไม่เคยพอใจกับอะไรเลย และพร้อมจะติเตียนการบริการได้ทุกเรื่อง ดังนั้น ผู้จัดการต้องมีความอดทนในการทำงานและดูแลให้พนักงานบริการแก่แขก อย่างดีที่สุด

ในช่วงฤดูกาลท่องเที่ยวจะมีแขกมาพักเป็นจำนวนมาก ผู้จัดการจะต้องเข้ามาบริหารงานอย่างใกล้ชิดมากยิ่งขึ้น เพื่อป้องกันมิให้เกิดความบกพร่องในด้านการบริการ

กำหนดเวลาการทำงานอาจผันแปรไปตามสถานการณ์ดังกล่าวข้างต้น ต้องเตรียมความพร้อมตลอด 24 ชั่วโมงเพื่อแก้ไขวิกฤติที่อาจเกิดขึ้นได้โดยไม่คาดคิด

คุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพ

การเป็นผู้จัดการ โรงแรมในระดับ 3 ดาว ถึง 5 ดาวนั้น ต้องการผู้ที่มีประสบการณ์มาก ทั้งในประเทศและต่างประเทศ หรืออยู่ในฝ่ายการจัดการระดับผู้บริหารอย่างน้อยเป็นเวลาประมาณ 15 – 20 ปี การเริ่มต้นทำงานในขั้นแรกผู้ที่รักอาชีพทางด้านนี้จะต้องมี คุณสมบัติ ดังนี้

1. ปริญญาตรีสาขาด้านการบริหาร โรงแรมหรือสูงกว่า
2. มีความรู้ภาษาอังกฤษดี
3. มีมนุษยสัมพันธ์ดี รักอาชีพบริการ
4. มีปฏิภาณไหวพริบดี เตรียมพร้อมรับสถานการณ์ที่ไม่คาดคิดและสามารถ แก้ไขสถานการณ์ได้ทันทีเมื่อเกิดการผิดพลาดในการสื่อสาร
5. สามารถทำงานล่วงเวลา
6. มีความอดทน อดกลั้น ใจเย็นอย่างสูง
7. เป็นคนเปิดกว้างเข้าใจในวัฒนธรรมที่แตกต่างและไม่เหยียดผิวพรรณ เชื้อชาติ

ผู้ที่ประกอบอาชีพนี้ ควรเตรียมความพร้อมดังต่อไปนี้ : เมื่อสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 6 หรือเทียบเท่า ควรสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในระดับ หลักสูตรปริญญาตรี คณะอุตสาหกรรมบริการ สาขาวิชาการจัดการโรงแรม วิทยาลัยอุตสาหกรรม หรือคณะการจัดการโรงแรมและการท่องเที่ยว (วิทยาเขตภูเก็ต) หลักสูตรนานาชาติ 4 ปีใช้ภาษาอังกฤษในการเรียนการสอน หรือควรมีประสบการณ์ด้านนี้มาจากต่างประเทศ ควรเข้าทำงานในโรงแรมในตำแหน่งต่างๆ สะสมประสบการณ์ และศึกษาเพิ่มเติม ทั้งในด้านภาษาและการบริหารการจัดการ

โอกาสในการมีงานทำ

เนื่องจากรัฐบาลมีนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวกิจการด้านโรงแรมจึงขยายตัว มากขึ้นอย่างรวดเร็วทั่วประเทศ ดังนั้น ผู้มีความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการมีโอกาสที่จะทำงานเป็นผู้จัดการโรงแรมได้มาก และถ้าสามารถบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพก็จะมีผู้ต้องการมากขึ้น และผู้จัดการที่มีความสามารถจะประกอบอาชีพหรืออยู่ในตำแหน่งค่อนข้างนาน

โอกาสความก้าวหน้าในอาชีพ

ปัจจุบัน มีรูปแบบการบริหารโรงแรม อยู่ 2 ประเภทที่ผู้จัดการสามารถเลือกทำงานได้ คือ ประเภทโรงแรมอิสระ (Independent Hotel) ซึ่งเจ้าของและเครือญาติบริหารกันเองโดยจ้างมืออาชีพมาบริหารจัดการ ซึ่งจะมีความยุ่งยากในการบริหารแบบเส้นสายของญาติเจ้าของพอสมควร ส่วนอีกประเภทหนึ่ง คือ โรงแรมในระบบเครือข่าย (Chain Hotel) ซึ่งจะจ้างระดับผู้บริหารในอัตราเงินเดือนสูงมากรวมทั้งสวัสดิการ โบนัส ตลอดจนสิทธิพิเศษอื่นๆ และผลประโยชน์ตอบแทน

แทนเหนือกว่าโรงแรมประเภทอิสระซึ่งจะมีมาตรฐานในการทำงานสูง และความมั่นคงในงานมากกว่า และมีความก้าวหน้ามากกว่าถ้าผู้จัดการหรือผู้บริหารมีความสามารถ เพราะอาจได้รับการส่งเสริมให้บริหารโรงแรมในเครือข่ายในประเทศอื่นๆ

อาชีพที่เกี่ยวข้อง

ผู้ที่มีประสบการณ์ในระดับผู้จัดการโรงแรมสามารถประกอบกิจการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวอาทิ เช่น การเป็นนักจัดการท่องเที่ยว (ลักษณะกรู๊ปทัวร์) หรือเป็นผู้ประสานงานทางการค้าและการลงทุนระหว่างประเทศ ผู้ที่มีความชำนาญในการติดต่อกับชาวต่างประเทศสามารถเปลี่ยนอาชีพมาเป็นผู้จัดการส่งออก-นำเข้าสินค้าต่างประเทศได้เป็นอย่างดี

ชื่ออาชีพ : นักสังคมสงเคราะห์

นิยามอาชีพ

ช่วยบรรเทาหรือป้องกันการขยายตัวของปัญหาทางสังคมและปัญหาส่วนบุคคลที่เกิดขึ้นเฉพาะรายบุคคลและรายกลุ่ม ให้คำปรึกษาแนะนำแก้ไขปัญหาดังกล่าวที่เกิดขึ้นให้กับผู้ที่ประสบปัญหา ให้ความช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ เช่น อาชีพให้ ให้บริการทางด้านสวัสดิการอื่น ๆ และให้ความช่วยเหลือทางการเงินและการแพทย์ : ใช้วิธีการสัมภาษณ์และวิธีการอื่น ๆ สอบถามผู้ประสบปัญหาเกี่ยวกับข้อมูล

ทั่วไปและปัญหาที่เกิดขึ้น ช่วยเหลือผู้ประสบปัญหาโดยการศึกษาประเมินและวิเคราะห์ลักษณะปัญหาพร้อมกับแนะนำวิธีการแก้ไขปัญหานั้น ๆ กำหนดบุคคลที่ต้องได้รับความช่วยเหลือทางการเงิน ทางการบำบัด ทางสังคมการฟื้นฟูสมรรถภาพ ทางสังคม การเฝ้าระวังและป้องกันปัญหาทางสังคมอื่น ๆ ที่มีผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของผู้ประสบปัญหา รวมทั้งการช่วยเหลือด้านอื่น ๆ เพื่อให้ผู้ประสบปัญหาสามารถแก้ไขปัญหาก็ตัวเองสามารถดำรงชีพอยู่ได้ในสังคม

ลักษณะของงานที่ทำ

ผู้ปฏิบัติอาชีพนี้จัดแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ

1. นักสังคมสงเคราะห์อาชีพ
 2. นักสังคมสงเคราะห์อาสาสมัคร (ซึ่งจะอาสาเข้ามาทำงานในช่วงภาวะวิกฤติ)
- หน้าที่ของนักสังคมสงเคราะห์ที่ทำหน้าที่สังคมสงเคราะห์วิชาชีพ อันเป็นศิลปะ แห่งการช่วยเหลือ และเป็นการใช้สามัญสำนึกในการช่วยเหลือในสถานการณ์ ที่ไม่สามัญโดยมีหน้าที่หลัก ดังนี้

1. ให้คำปรึกษาแนะนำผู้มาใช้บริการ
2. ปฏิบัติหน้าที่หลักตามนโยบายของหน่วยงานหรือองค์กรนั้นๆ

3. ประสานงานกับผู้รับบริการ และหน่วยงานหรือองค์กรบริการทางสังคมที่ผู้รับบริการต้องเกี่ยวข้องด้วย หรือต้องการความช่วยเหลือ เช่น การสอบถามชักประวัติ เพื่อให้ทราบว่าผู้รับบริการมีความเดือดร้อนเรื่องใด และต้องจัดส่งไปยังหน่วยงานที่ให้บริการต่าง ๆ เช่น หาอาชีวะที่เหมาะสม หาทุนประกอบอาชีพ แหล่งที่พัก โรงพยาบาลและสวัสดิการอื่น ๆ ที่จำเป็น
4. ทำงานวิจัยเกี่ยวกับการสังคมสงเคราะห์เพื่อใช้ในการป้องกันและแก้ปัญหาทางสังคมสงเคราะห์
5. ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการแก้ปัญหาที่ค่อนข้างยากแก่นักสังคมสงเคราะห์ของ หน่วยงานต่าง ๆ
6. อาจทำหน้าที่ตามความเชี่ยวชาญ และตามการให้บริการขององค์กร (Case Workers) เช่น
 - ดูแลปัญหาครอบครัวแตกแยกปัญหาเกี่ยวกับ สวัสดิการ อาชีพของบุคคลในครอบครัว
 - ดูแลเด็กผู้ด้อยโอกาสและรับเข้าอยู่ในสถาบันและบ้านสงเคราะห์ การให้ สวัสดิการแก่เด็ก
 - ให้สวัสดิการแก่ผู้ป่วยทางด้านจิตใจทางร่างกายหรือผู้พิการ การอบรมทางสังคมแก่ผู้ได้รับทัณฑ์บน และการช่วยเหลือผู้อพยพ
 - อาจทำหน้าที่เป็นนักสังคมสงเคราะห์เฉพาะกลุ่ม เช่น จัดระบบงานเกี่ยวกับโครงการทางสังคม การศึกษา จัดหางานอาชีพ และการสันตนาการ จัดหาอาชีพในศูนย์ชุมชน ค่ายพักผ่อนหรือจัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการ หรือส่งเสริมสวัสดิการ กลุ่มเกี่ยวกับการพัฒนาน้ำร้อน เป็นต้น

สภาพการจ้างงาน

ผู้ประกอบอาชีพนี้ จะได้รับการว่าจ้างขั้นต้นตามวุฒิการศึกษาในภาครัฐบาลและองค์กรพัฒนาเอกชน ส่วนผู้ที่ปฏิบัติงานในภาคเอกชนจะได้รับเงินเดือนสูงกว่า สำหรับผู้สำเร็จการศึกษาใหม่จะได้รับเงินเดือนโดยประมาณ ดังนี้

ประเภทองค์กร	อัตราเงินเดือน
ภาครัฐบาล	7,260
องค์กรพัฒนาเอกชน	7,260 - 8,000
องค์กรระหว่างประเทศ	18,000 - 26,000

กำหนดเวลาการทำงานของนักสังคมสงเคราะห์วันละ 8 ชั่วโมง แต่บุคคลในอาชีพนี้มักจะทำงานเกินเวลาตามความสมัครใจ ดังนั้นผู้ที่ทำหน้าที่นี้ต้องแบ่งเวลาการทำงานและเวลาส่วนตัวให้เหมาะสม

สภาพการทำงาน

นักสังคมสงเคราะห์อาจวางแผนการทำงาน การประชุม การให้คำปรึกษาแนะนำแก่ผู้มาใช้บริการในสำนักงาน และออกเยี่ยมบ้านผู้รับบริการตามกำหนดการ เช่น กลุ่มฟื้นฟูสภาพครอบครัวกลุ่มแม่นอกสมรสเพื่อไปช่วยคอยแนะนำบุคคลในครอบครัวทุกคน ช่วยแนะนำให้ได้

งานทำหาอาหาร หรือแนะนำให้เด็กเลิกจกภาวะแวดล้อมให้ เหมาะสมและถูกสุขลักษณะ เป็นต้น อาจต้องปฏิบัติงานอยู่ในต่างจังหวัดหรือพื้นที่ทุรกันดาร

สำหรับนักสังคมสงเคราะห์อาจมีความเสี่ยงอยู่บ้างเมื่อปฏิบัติงานกับกลุ่มที่มีปัญหาทางสังคม อย่างรุนแรง เช่น ในกรมราชทัณฑ์ หรือชุมชนในพื้นที่มียาเสพติด

คุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพ

ผู้สนใจประกอบอาชีพนี้ จะต้องมีคุณสมบัติทั่วไป ดังนี้

1. สำเร็จการศึกษาปริญญาตรีคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ หรือคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม
2. มีใจรัก ชอบช่วยเหลือ เพราะงานสังคมสงเคราะห์ คือ การบริการ ให้ความช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์
3. เป็นคนเปิดกว้าง มองโลกในแง่ดี มีทัศนคติที่ดีต่อผู้คนและต่อปัญหา
4. เป็นบุคคลที่เปิดรับต่อประมวลปัญหาที่ต้องเข้าไปแก้ไข
5. มีลักษณะอบอุ่น มนุษย์สัมพันธ์ดี และเข้ากับชุมชนได้ดี

ผู้ที่จะประกอบอาชีพนี้ ควรเตรียมความพร้อมดังต่อไปนี้คือ : เมื่อสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 หรือเทียบเท่า จะต้องเข้าสอบคัดเลือกเข้ารับการศึกษาคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ และสวัสดิการสังคม มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

โอกาสในการมีงานทำ

ผู้ประกอบอาชีพนักสังคมสงเคราะห์ปัจจุบันมีน้อยมาก ไม่พอรับกับปัญหาสังคมที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องเป็นลูกโซ่จากช่วงภาวะเศรษฐกิจของประเทศด้อย สถาบันการศึกษาผลิตบุคลากรทางด้านสังคมสงเคราะห์น้อยมากในปีหนึ่ง ๆ และไม่ พอเพียงที่จะรับกับปัญหาที่เกิดขึ้นทั่วประเทศ โดยเฉพาะในเมืองใหญ่ ๆ และเมือง อุตสาหกรรม ซึ่งนักสังคมสงเคราะห์คนหนึ่งจะรับผิดชอบปัญหาของผู้มารับบริการประมาณ 10 - 15 ราย หน่วยงานที่มีความต้องการผู้ประกอบอาชีพนี้ คือ กลุ่มสหวิชาชีพ กรมราชทัณฑ์ กรมประชาสงเคราะห์ หน่วยงานพัฒนาเอกชน โรงงานอุตสาหกรรม บริษัทห้างร้าน ฯลฯ และเนื่องจากนักสังคมสงเคราะห์วิชาชีพในตลาดแรงงานมีน้อย ทำให้อาชีพนี้เป็นที่ต้องการขององค์กรพัฒนาเอกชนมาก เช่น สหทัยมูลนิธิ หรือมูลนิธิต่าง ๆ ที่ดูแลบุคคลที่ด้อยโอกาสในสังคม

โอกาสความก้าวหน้าในอาชีพ

ผู้ประกอบการอาชีพนี้ มีโอกาสความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่การงาน ถ้ารับ ราชการจะได้รับการเลื่อนขั้นและเลื่อนตำแหน่งตามความสามารถและการศึกษา เพิ่มเติม

ในหน่วยงานพัฒนาชุมชน ถ้ามีประสบการณ์ทำงาน 3 ปี อาจได้รับตำแหน่ง ผู้ช่วยหัวหน้าหรือหัวหน้า ถ้ามีประสบการณ์ 5 ปี อาจได้รับการเลื่อนตำแหน่งเป็น ผู้จัดการโครงการ ส่วนในหน่วยงานเอกชนอาจได้รับการเลื่อนตำแหน่งตามโครงสร้างขององค์กร

อาชีพที่เกี่ยวข้อง

เจ้าหน้าที่ฝึกอบรม เจ้าหน้าที่ฝ่ายบุคคล เจ้าหน้าที่ประสานงานในองค์กรระหว่างประเทศ

ผู้ประสานงานโครงการหัวหน้าฝ่ายตรวจเยี่ยม สถานประกอบการขององค์การแรงงานโลก

ผู้ตรวจเยี่ยมองค์กรพัฒนาเอกชนขององค์การแรงงานโลก เจ้าหน้าที่บรรเทาทุกข์ของหน่วยงานองค์กร สหประชาชาติ

ชื่ออาชีพ : พนักงานผสมเครื่องดื่ม บาร์เทนเดอร์ หรือบาร์เทนดี

นิยามอาชีพ

แนะนำรายการเครื่องดื่มและตอบข้อซักถาม ผสมเครื่องดื่มตามสั่งอย่างเหมาะสมถูกต้องวิธี ทำความสะอาด จัดเตรียมและจัดเก็บอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ ตลอดจนดูแลรักษาให้อยู่ในสภาพดี จัดเตรียมส่วนประกอบต่างๆ ของเครื่องดื่ม ผสมและจัดเตรียมอาหารตามรายการ (menu) ที่นำเสนอประสานงานกับผู้ปฏิบัติงานอื่นที่เกี่ยวข้องในการจัดเตรียมการบริการลูกค้า และอาจทำหน้าที่เสิร์ฟ รวมถึงรับชำระเงินในบางกรณี ปฏิบัติงานอื่นที่เกี่ยวข้องและดูแลช่วยเหลือผู้ร่วมปฏิบัติงาน

ลักษณะของงานที่ทำ

ผู้ประกอบการอาชีพนี้ ทำหน้าที่ดูแลและรับผิดชอบในการจัดเตรียมบาร์หรือสำรวจความพร้อมของบาร์สำหรับขายเครื่องดื่ม รับคำสั่งจากลูกค้า ผสมเครื่องดื่มตามคำสั่งลูกค้า ผสมเครื่องดื่มด้วยความรวดเร็วและถูกต้องตามสูตรผสม มีทักษะและความสามารถในการใช้อุปกรณ์ในการผสมเครื่องดื่ม (Shaker) รวบรวมใบสั่งเครื่องดื่ม บันทึกการขายเครื่องดื่มประจำวัน ตรวจสอบสต็อก และจัดการเบิกให้ครบถ้วนพร้อมขาย ตรวจสอบบันทึกหรือสอบทานของคงคลังประจำวัน และปฏิบัติงานอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

สำหรับผู้ที่ไม่มีประสบการณ์ในการทำงานผสมเครื่องดื่ม อาจทำงานในตำแหน่งพนักงาน ผู้ช่วยบาร์เทนเดอร์ (Bar Helper หรือ Bar Boy) ซึ่งต้องปฏิบัติงานอื่นๆ ทุกชนิดแทนบาร์เทนเดอร์ ยกเว้นการผสมเครื่องดื่ม เช่น ดูแลบาร์ให้สะอาดเรียบร้อย เบิกของต่างๆ สำหรับใช้ในบาร์ตาม

คำสั่งของบาร์เทนเดอร์ เตรียมบาร์ก่อนเปิดบริการ การจัดเตรียมผลไม้ประดับ ทำน้ำเชื่อมและส่วนผสมที่จำเป็น เตรียมน้ำแข็งทำความสะอาดแก้วและอุปกรณ์ และปฏิบัติงานอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

สภาพการจ้างงาน

อัตราค่าจ้างของบาร์เทนเดอร์ประมาณเดือนละ 5,500 – 7,500 บาท อัตราค่าจ้างของผู้ช่วยบาร์เทนเดอร์ ประมาณเดือนละ 4,500 บาทขึ้นไป

การพิจารณาอัตราเงินเดือนขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของแต่ละสถานประกอบการกิจการ หากเป็นสถานประกอบการกิจการประเภทธุรกิจโรงแรม จะมีสวัสดิการให้แก่พนักงาน เช่น อาหาร ที่พัก เครื่องแบบพนักงาน และมีเงินค่าบริการ (Service charge)

สภาพการทำงาน

การปฏิบัติงานผสมเครื่องดื่มในโรงแรม จะมีบาร์หลายแห่งได้แก่ บาร์ห้องอาหาร (Restaurant Bar) บาร์สระว่ายน้ำ (Pool Bar) ล็อบบี้บาร์ (Lobby Bar) ค็อกเทลเลาจน์ (Cocktail Lounge) ดิสโก้คลับ (Disco club) ล็อบบี้ไนท์คลับ บาร์คิสโก้เรค บาร์จัดเลี้ยงต่างๆ (Banquet Bar) ต่างๆ เช่น การประชุมสัมมนา งานจัดเลี้ยงอื่นๆ ที่แยกต้องการให้จัดในห้องจัดเลี้ยงของโรงแรม การปฏิบัติงานผสมเครื่องดื่มในสถานประกอบการอื่นๆ ที่มีบริการเครื่องดื่ม เช่น ผับ (Pub) ห้องอาหาร ไนต์คลับ บาร์เบียร์ เป็นต้น

ในระหว่างการปฏิบัติงานพนักงานบาร์เทนเดอร์จะต้องขึ้นให้บริการเครื่องดื่มบริเวณบาร์ หากบาร์มีเคาน์เตอร์บาร์ บาร์เทนเดอร์จะต้องแนะนำรายการเครื่องดื่มให้กับลูกค้า และเสิร์ฟเครื่องดื่มให้กับลูกค้า ระยะเวลาปฏิบัติงานประมาณ 8 – 9 ชั่วโมงต่อวัน ระยะเวลาปฏิบัติงานขึ้นอยู่กับเวลาการเปิด – ปิดให้บริการในแต่ละสถานที่

คุณสมบัติผู้ประกอบอาชีพ

1. เพศชาย หรือเพศหญิง วุฒิการศึกษาขั้นต่ำมัธยมศึกษาตอนต้น
2. อายุประมาณ 20 – 35 ปี
3. บุคลิกดี
4. มีมนุษยสัมพันธ์ดี
5. มีปฏิภาณไหวพริบ
6. สามารถสื่อสารภาษาอังกฤษได้
7. ความสูงเพศหญิงไม่ต่ำกว่า 155 เซนติเมตร เพศชายไม่ต่ำกว่า 165 เซนติเมตร

8. มีความซื่อสัตย์ในวิชาชีพ
9. สุขภาพแข็งแรงไม่เป็นโรคติดต่อ

ผู้ที่สนใจในอาชีพนี้ ควรเตรียมความพร้อมดังนี้

ผู้ที่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น หรือเทียบเท่า ที่สนใจในอาชีพนี้สามารถเข้าฝึกอบรมหลักสูตรระยะสั้นด้านการผสมเครื่องดื่มได้จากสถาบันที่ได้รับการรับรองจากกระทรวงศึกษาธิการในการเปิดสอน หรือที่วิทยาลัยคุณธานี ซึ่งเปิดสอนหลักสูตรบาร์เทนเดอร์ระยะสั้น โดยใช้เวลาศึกษาภาคทฤษฎี 1 เดือน และฝึกปฏิบัติงานในสถานประกอบการด้านผสมเครื่องดื่ม 2 เดือน

โอกาสในการมีงานทำ

ผู้ที่ผ่านการอบรมวิชาชีพบาร์เทนเดอร์มาแล้วมีโอกาสมหาการทำงานในสถานประกอบการต่างๆ ที่มีร้านเครื่องดื่ม หรือบาร์ให้บริการ

เมื่อผู้ประกอบการอาชีพนี้ส่งสมประสงค์การณ์ได้ในระดับหนึ่งอาจประกอบอาชีพอิสระได้ เนื่องจากปัจจุบันประชาชนมีความสำนึกตื่นตัวและตระหนักในเรื่องการรักษาสุขภาพของร่างกาย และจิตใจกันมากขึ้น แนวโน้มในการบริโภคอาหารและเครื่องดื่มเพื่อช่วยป้องกันหรือเสริมสุขภาพกันก็มากขึ้นเป็นลำดับเช่นกัน ดังนั้นผู้ประกอบการอาชีพนี้ อาจคิดสร้างสรรค์ คิดค้นสูตรดัดแปลงเมนูเครื่องดื่มผสมใหม่ๆ ที่ปราศจากแอลกอฮอล์ หรือเครื่องดื่มผสมสมุนไพรชนิดต่างๆ เพื่อให้บริการกับประชาชนหรือลูกค้ากลุ่มเป้าหมายที่รักสุขภาพกลุ่มนี้ ตามบริเวณสถานที่ออกกำลังกาย สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ สวนสาธารณะสวนสุขภาพ หรือบริเวณสถานที่ตั้งสถานประกอบการทางธุรกิจ และสถาบันการศึกษาต่างๆ เป็นต้น ดังนั้น โอกาสในการมีงานทำของผู้ประกอบอาชีพนี้ยังมีช่องทางให้เลือกอีกมาก เช่น อาจคิดสูตรเครื่องดื่มผสมเอกลักษณ์ประจำท้องถิ่นต่างๆ หรือคิดค้นพัฒนาสูตรเครื่องดื่มผสมสำเร็จรูปที่สะดวกสำหรับผู้บริโภคในการชงหรือปรุงเองได้ เป็นต้น

โอกาสความก้าวหน้าในอาชีพ

พนักงานผู้ช่วยบาร์เทนเดอร์สามารถเลื่อนขั้นขึ้นไปเป็นบาร์เทนเดอร์ได้ ถ้ามีความพร้อมและทักษะการผสมเครื่องดื่ม รวมทั้งมีความรู้ในเรื่องเหล่าประเภทต่างๆ สำหรับพนักงานบาร์เทนเดอร์ที่มีประสบการณ์การทำงานหลายปีมีความรอบรู้เรื่องเครื่องดื่มและไวน์ มีความคิดสร้างสรรค์ในการคิดสูตรเครื่องดื่มใหม่มีวิวัฒนาการ มีความเป็นผู้นำ และมีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษดี มีโอกาสเลื่อนตำแหน่งเป็นผู้จัดการบาร์ และสามารถไปประกอบอาชีพบนเรือสำราญ หรือภัตตาคาร

ในต่างประเทศได้ และหากมีความรู้เรื่องการบริการอาหารและเครื่องดื่มสามารถเลื่อนตำแหน่งเป็น ผู้จัดการห้องอาหารหรือภัตตาคารได้

อาชีพที่เกี่ยวข้อง

บาร์เทนเดอร์ที่มีประสบการณ์การทำงานสูงและมีความรอบรู้ในเรื่องเครื่องดื่ม สามารถเป็น วิทยากรพิเศษบรรยายในสถาบันการศึกษา หน่วยงานหรือองค์กรต่างๆ หรือเป็นที่ปรึกษาพิเศษ ให้กับบริษัทผลิตน้ำผลไม้ หรือเครื่องดื่มต่างๆ เป็นพนักงานในบริษัทที่เป็นตัวแทนจำหน่าย เครื่องดื่มสุรา หรือไวน์

บุคลิกภาพแบบ CONVENTIONAL บุคลิกภาพแบบที่ทำตามระเบียบแบบแผน

ลักษณะโดยทั่วไป

มักชอบใช้กิจกรรมเป็นรูปธรรมและกิจกรรมทางภาษาเชื่อถือประเพณี ชอบทำตามระเบียบแบบแผนมากกว่าการริเริ่มด้วยตนเอง เป็นพวกวัตถุนิยมและ เจ้าระเบียบ ชอบการเป็นผู้ได้บังคับบัญชา ชอบเลียนแบบ เป็นผู้ตาม

ลักษณะเด่น

อาศัยผู้อื่นรักษาระเบียบประเพณี

การประเมินตนเอง

มีจิตใจที่ทำอะไรทำจริงเคร่งครัดในระเบียบแบบแผน

อาชีพที่สอดคล้องกับบุคลิกภาพนี้ ได้แก่

ชื่ออาชีพ : นักบัญชีทั่วไป ; สมุห์บัญชี

นิยามอาชีพ

วางแผน และดำเนินงานด้านการเงินและการคลังของสถานประกอบการธุรกิจ บุคคล สถาบันเอกชน และหน่วยงานของรัฐบาล โดยมีส่วนร่วมกำหนดนโยบายและวางระบบและระเบียบด้านบัญชี การเงิน และงบประมาณ : คิดค้น วางระบบ ควบคุมงานบัญชีต่าง ๆ และงบประมาณ : กำหนดรหัสบัญชี ; ศึกษาและติดตามมาตรฐานการบัญชี ข้อกำหนดและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง : วางแผนด้านการจัดตั้งงบประมาณ

วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของต้นทุน ปริมาณ และผลตอบแทน รวมทั้งวิเคราะห์สภาพคล่องของกิจการ และข้อมูลต่าง ๆ ที่ใช้เกี่ยวกับการดำเนินงาน ; ติดตามการใช้เงินของหน่วยงาน วิเคราะห์งบการเงิน และประเมินผลการลงทุน ; จัดทำรายงานทางการเงินได้อย่างรวดเร็ว ถูกต้อง และเชื่อถือได้ ; วิเคราะห์และจัดทำระบบสารสนเทศด้านการเงิน(Financial Management Information System) เพื่อให้ผู้บริหารใช้ในการบริหารและตัดสินใจในการบริหารงานให้เกิดประสิทธิภาพและได้รับผลตอบแทนสูงสุด ตลอดจนให้คำแนะนำและคำปรึกษาเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติงานด้านบัญชี การเงินและงบประมาณเพื่อให้สอดคล้องและเป็นมาตรฐานเดียวกัน

ลักษณะของงานที่ทำ

พนักงานบัญชีทำงานบันทึกข้อมูลการเงินขององค์กรอย่างสมบูรณ์ตามระบบของการบัญชี และเป็นระเบียบแบบแผน เช่น บัญชีรายรับ หรือบัญชีรายจ่าย เป็นต้น ตรวจสอบความถูกต้องของ

เอกสาร และบันทึกเกี่ยวกับการจ่ายเงิน การรับเงินและธุรกิจการเงินอื่นๆ และลงบัญชีแยกประเภท ตรวจสอบการลงบัญชี การคำนวณ และรวมยอดเงินเท่าที่จำเป็นทำงบดุลและรวบรวมรายงานการเงินตามระยะเวลาที่กำหนดเป็นประจำ เพื่อแสดงรายรับรายจ่าย บัญชีรายรับรายจ่าย กำไรหรือขาดทุน และเรื่องราวเกี่ยวกับการเงินอื่นๆ ซึ่งเกี่ยวข้องกับธุรกิจที่กำลังดำเนินงานอยู่ คำนวณและจ่ายเงินค่าจ้าง ทำรายงานแสดงฐานะทางการเงิน ทำรายงานแสดงฐานะทางการเงินบัญชี ให้แก่ ลูกค้าและปฏิบัติงานต่างๆ เกี่ยวกับการทำบัญชีทำบันทึกการเงินโดยใช้ เครื่องทำบัญชีตรวจสอบการลงบัญชี

รวบรวมรายงานเสนอตามระยะที่กำหนดเป็นประจำ ปิดงบการเงินประจำเดือน ทำหน้าที่ให้บริการทางการเงินแก่สถานประกอบการกิจการธุรกิจ บุคคล สถาบันเอกชน หรือหน่วยงานรัฐบาล รวมถึงการควบคุมดูแลการทำบัญชีและการตรวจสอบบัญชี การตรวจสอบ การรับรองความถูกต้อง และความครบถ้วนในการทำบัญชีและเอกสารทางการเงิน ตรวจสอบเอกสารการเบิกจ่ายจัดเตรียมงบทดลอง บันทึก รายการรับจ่ายประจำวัน

จัดทำรายงานภาษีมูลค่าเพิ่มซื้อและขายพร้อมทั้งเอกสารประกอบเพื่อนำเสนอกรมสรรพากรทุกเดือน จัดทำรายงานภาษีเงินได้ของบริษัทเพื่อนำเสนอกรมสรรพากรทุกสิ้นปี

สภาพการจ้างงาน

ในหน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจ จะได้รับเงินเดือนตามวุฒิการศึกษา ส่วนในภาคเอกชน จะได้รับเงินเดือนตามวุฒิการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงาน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของบริษัทหรือองค์กรที่จ้างงานพนักงานบัญชี ซึ่งไม่มีข้อกำหนดที่แน่นอนตายตัว ค่าจ้างที่ได้รับโดยเฉลี่ยมีดังนี้

วุฒิการศึกษา	รายได้	(โดยเฉลี่ย)
	รับราชการ	งานเอกชน
ปวส.	6,490	6,000
ปริญญาตรี	7,260	9,500

สภาพการทำงาน

พนักงานบัญชีทำงานในสถานที่ทำงานที่มีสภาพการทำงานเป็นสำนักงานที่มีอุปกรณ์สิ่งอำนวยความสะดวกเช่นสำนักงานทั่วไป ในการทำงานจะต้องใช้เครื่องคิดเลขหรืออาจจะมีเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อช่วยงานบันทึกรายการและการทำบัญชีในรูปแบบต่างๆ

คุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพ

ผู้ประกอบอาชีพนี้ต้องมีคุณสมบัติดังนี้

- ต้องมีคุณสมบัติไม่ต่ำกว่าอนุปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ทางการบัญชีหรือเทียบเท่าหรือมีคุณวุฒิปริญญาตรีทางการบัญชี บริหารธุรกิจหรือเทียบเท่าจากสถาบันการศึกษาซึ่งทบวงมหาวิทยาลัย รับรอง
- มีความซื่อสัตย์ในหน้าที่เนื่องจากทำงานเกี่ยวกับการเงิน
- มีความรับผิดชอบต่อวิชาชีพในการนำเสนอข้อมูลทางบัญชีที่เชื่อถือได้ ถูกต้องรวดเร็วและมีประโยชน์อย่างแท้จริงในการตัดสินใจ
- มีความรอบคอบ วิจารณ์อย่างถี่ถ้วน เพื่อพิจารณาหาหลักปฏิบัติที่เหมาะสมและส่งผลกระทบบนด้านลบให้น้อยที่สุดแก่หน่วยงานหรือองค์กรที่เกี่ยวข้อง
- รับผิดชอบในการพัฒนาตนเอง และให้ความร่วมมือในการพัฒนาวิชาชีพ และสังคม
- สามารถใช้คอมพิวเตอร์ มีประสบการณ์ในด้าน โปรแกรม software บัญชี มีความรู้ภาษาอังกฤษตามสมควรมีความรู้ระบบภาษีของไทย

ผู้ที่ประกอบอาชีพนี้ควรเตรียมความพร้อมดังต่อไปนี้ : ต้องมีคุณสมบัติไม่ต่ำกว่าอนุปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ทางการบัญชีหรือเทียบเท่าหรือมีคุณวุฒิปริญญาตรีทางการบัญชี บริหารธุรกิจหรือเทียบเท่าจากสถาบันการศึกษาซึ่งทบวงมหาวิทยาลัยและสำหรับพนักงานบัญชี ที่ทำหน้าที่ผู้ทำบัญชีในสถานประกอบการที่จดทะเบียนการค้า ต้องเข้ารับการอบรมความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพบัญชีอย่างน้อยหนึ่งครั้งในทุกกรอบ 3 ปี จากสถาบันวิชาชีพบัญชีหรือสถาบันการศึกษาหรือหน่วยงานที่อธิบดีกรมทะเบียนการค้าให้ความเห็นชอบ ทั้งนี้ตามหลักเกณฑ์วิธีการและระยะเวลาที่อธิบดีประกาศกำหนด

โอกาสในการมีงานทำ

ในการดำเนินธุรกิจส่วนใหญ่จะต้องมีพนักงานบัญชีทำงานด้านบัญชี ปัจจุบันการดำเนินธุรกิจได้เจริญก้าวหน้าและขยายตัวออกไปอย่างกว้างขวางดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่า อาชีพพนักงานบัญชียังคงเป็นที่ต้องการทั้งในหน่วยงานภาครัฐภาค เอกชนหรือธุรกิจส่วนตัว ผู้สำเร็จการศึกษาทางด้านบัญชีสามารถที่จะประกอบอาชีพในหน่วยงานต่างๆ ได้หลายแห่งทั้งที่เป็นหน่วยงานของราชการและเอกชน นอกจากนี้ยังสามารถที่จะรับงานบัญชีไปทำที่บ้านได้ และเมื่อพนักงานบัญชีทำงานจนมีความพร้อมและมี คุณสมบัติตามที่คณะกรรมการควบคุมการประกอบวิชาชีพสอบบัญชี (กบช.) กำหนดไว้ก็มีสิทธิที่จะสอบเป็นผู้ตรวจสอบบัญชีรับอนุญาตได้

โอกาสความก้าวหน้าในอาชีพ

พนักงานบัญชีที่ได้รับการอบรมเกี่ยวกับงานบัญชี และมีประสบการณ์ความสามารถที่จะสอบเป็นผู้ตรวจสอบบัญชีรับอนุญาตสามารถที่จะรับงานตรวจสอบบัญชีเป็นอาชีพอิสระได้หรือพนักงานบัญชีที่มีความสามารถในงานบริหารจัดการสามารถที่จะเลื่อนตำแหน่งเป็นผู้ทำบัญชีสมุห์บัญชี ผู้ตรวจสอบภายในองค์กรนั้นได้

อาชีพที่เกี่ยวข้อง

นอกจากจะทำงานในด้านบัญชีโดยตรงแล้ว พนักงานบัญชียังอาจทำงานอย่างอื่นๆ ที่สอดคล้องกับวิชาชีพที่เรียนมา เช่น ทำงานในหน้าที่เกี่ยวกับงบประมาณการเงิน งานธนาคาร บริษัท ประกันภัย ประกอบอาชีพอิสระโดยเป็นผู้ตรวจสอบบัญชีรับอนุญาต หรือเป็นอาจารย์สอนบัญชีในวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยต่างๆ สำหรับผู้ที่ศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไปหรือผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงานมานานมาก เป็นต้น

ชื่ออาชีพ : เจ้าหน้าที่ควบคุมคุณภาพ

นิยามอาชีพ

การควบคุมคุณภาพการผลิตสินค้า และบริหารของสถานประกอบการ โดยตรวจสอบทุกขั้นตอนของกระบวนการผลิต เพื่อให้ได้ผลผลิตตามมาตรฐานที่กำหนดโดยลูกค้า หรือทางราชการ หรือตามมาตรฐานทั่วไป ทั้งนี้เพื่อให้เป็นที่ยอมรับ และน่าเชื่อถือต่อลูกค้าทั้งในประเทศ และนานาชาติ และเพื่อลดต้นทุนการผลิต ในขณะที่ประสิทธิภาพ การผลิตเพิ่มขึ้น

ลักษณะของงานที่ทำ

ผู้ปฏิบัติงานในอาชีพ นี้มีหน้าที่ตรวจสอบ(Detection) และดูแลกระบวนการผลิตทุกขั้นตอน เพื่อไม่ให้เกิดการผลิตบกพร่อง หรือการให้บริการเกิดความผิดพลาดและไม่ได้ผลิตภัณฑ์หรือบริการตามที่ลูกค้าต้องการหรือผลิตภัณฑ์ที่ผลิตเสียหายมากเกินความจำเป็น บันทึกการตรวจสอบ และผลการผลิตรายงานส่งผู้บริหาร (Quality Management Representative: QMR) โดยเน้นการทำงานไปที่การตรวจสอบ ค้นหาสาเหตุที่ทำให้เกิดความเสียหาย ซึ่งแตกต่างจากกระบวนการประกันคุณภาพ (Quality Assurance) ที่เน้นระบบการจัดการป้องกัน (Prevention) ขั้นตอนการควบคุมคุณภาพมีดังนี้

1. ปฏิบัติงานตามคู่มือระบบคุณภาพและมีขั้นตอนการทำงานตามโครงสร้างของระบบอย่างเคร่งครัด
2. ตรวจสอบทบทวนความต้องการของลูกค้าและจัดบันทึกตั้งแต่เริ่มติดต่อก่อนที่จะมีคำสั่งซื้อและความเข้าใจของบุคลากร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในองค์กร

3. ตรวจสอบขั้นตอนของการควบคุมการบันทึกคุณภาพให้ครบถ้วนชัดเจนมีวิธีการจัดเก็บ และทำดัชนีการจัดเก็บ (ที่เข้าถึง) การรักษาและการทำลาย
4. ตรวจสอบการควบคุมเอกสาร และข้อมูลทั้งจากภายในและภายนอกองค์กรทั้งหมดให้อยู่ในระบบคุณภาพทุกหน่วยงาน มีบัญชีแสดงสถานะของเอกสาร นำเอกสารที่ไม่ใช้แล้วออกนอกพื้นที่ใช้งานคงไว้ซึ่งเอกสารปัจจุบันที่จำเป็นต้องใช้ในการปฏิบัติงาน
5. ตรวจสอบการแสดงชี้แจง และการสอบกลับได้ของผลิตภัณฑ์ เพื่อกันหาแหล่ง ข้อบกพร่องและติดตามการผลิต
6. ตรวจสอบการควบคุมกระบวนการผลิต การติดตั้งอุปกรณ์เครื่องมือ และการบริการต้องอยู่ภายใต้ภาวะควบคุม นับตั้งแต่การรับวัตถุดิบมาทำการผลิตและระหว่างทำการผลิตจนถึงสิ้นสุดกระบวนการผลิต ในการปรับปรุงขั้นตอนการผลิตต้องได้รับการอนุมัติจากผู้มีอำนาจหน้าที่
7. ตรวจ ทดสอบ และจดบันทึกตั้งแต่การตรวจรับผลิตภัณฑ์ที่ผลิตแล้ว จนกระทั่งส่งมอบอย่างละเอียดและเรียกกลับทันทีที่มีข้อบกพร่องก่อนถึงมือลูกค้า ต้องบันทึกผลการตรวจสอบว่าผ่านหรือไม่ผ่าน
8. ตรวจสอบเครื่องตรวจ เครื่องวัด และเครื่องทดสอบให้ใช้ได้อย่างถูกต้องแม่นยำ เชื่อถือได้ตลอดจนขั้นตอนการบำรุงรักษา กำหนดผลการสอบเทียบ
9. ต้องรู้สถานการณ์การตรวจ และการทดสอบของผลิตภัณฑ์ทุก ขั้นตอน พิจารณาผลทดสอบเป็นอย่างไร ผ่านหรือไม่ผ่าน โดยทำเครื่องหมายติดป้ายแยกเก็บต่างหากจากกัน
10. ตรวจสอบการควบคุมผลิตภัณฑ์ที่ไม่เป็นไปตามข้อกำหนด เพื่อป้องกันไม่ให้มีการนำผลิตภัณฑ์ที่มีข้อบกพร่องไปใช้งานโดยไม่ตั้งใจดำเนินการจัดการทำลาย ลดเกรด นำกลับไปทำใหม่แล้วตรวจซ้ำ
11. ตรวจสอบบันทึก และปฏิบัติการแก้ไขและป้องกันข้อบกพร่องที่อาจเกิดขึ้นได้ ทำการวิเคราะห์หาสาเหตุ เพื่อป้องกันการเกิดซ้ำที่เกิดจากกระบวนการผลิต หรือการบริการ จากผลการประเมินข้อร้องเรียนจากลูกค้าข้อคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบผลการทบทวนของฝ่ายจัดการ เป็นต้น
12. ควบคุมบันทึกการเคลื่อนย้าย การเก็บ การบรรจุ การเก็บ รักษา และการส่งมอบให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ
13. ตรวจสอบติดตามคุณภาพภายในองค์กร
14. จัดการฝึกอบรมให้ผู้เกี่ยวข้องทราบถึงขั้นตอนและกระบวนการทำงานระบบคุณภาพ
15. บันทึกกลวิธีทางสถิติในการรวบรวมวิเคราะห์หาแนวโน้มของข้อ บกพร่องต่าง ๆ และทำการป้องกันข้อบกพร่องที่อาจเกิดขึ้นได้

สภาพการจ้างงาน

สำหรับผู้เริ่มต้นงานที่ยังไม่มีประสบการณ์ ซึ่งมีวุฒิการศึกษาขั้นต่ำประโยควิชาชีพชั้นสูง หรือปริญญาตรี จะได้รับค่าตอบแทนการทำงานประมาณเดือนละ 15,000 บาท โดยมีเงื่อนไข คือ ต้องมียานพาหนะของตนเองและสามารถเดินทางไปทำงานต่างจังหวัดได้ ส่วนผู้มีประสบการณ์ 1-2 ปี พร้อมมีความรู้ระบบคุณภาพมาตรฐานของ ISO 9000 ระบบใดระบบหนึ่งจะได้รับเงินเดือนประมาณเดือนละ 20,000 บาท ผู้ปฏิบัติงานอาชีพนี้จะต้องทำงานตลอดเวลาที่ทำการผลิตซึ่งอาจต้องทำงานวันเสาร์ วันอาทิตย์และวันหยุดหรืออาจต้องทำงานตามกะด้วย เพื่อตรวจสอบ ผลิตภัณฑ์ที่ผลิตทุกชิ้นตลอดเวลาทำงานโดยปกติ 7 ถึง 8 หรือ 9 ชั่วโมงต่อวัน แต่อาจต้องทำงานล่วงเวลา

สภาพการทำงาน

สถานที่ผู้ปฏิบัติงานนี้ ขึ้นอยู่กับธุรกิจอุตสาหกรรมและประเภทงานที่จัดทำระบบ คุณภาพ ถ้าเป็นกลุ่มธุรกิจ เช่น ภัตตาคาร โรงแรม การท่องเที่ยวสวนบิณ โรงพยาบาล และคลินิก กลุ่มสาธารณูปโภคต่าง ๆ ถ้าเป็นประเภทงาน ได้แก่ งานซ่อมบำรุงเครื่องจักร การจัดจำหน่าย การสำรวจ การออกแบบวิจัยทางวิทยาศาสตร์ การฝึกอบรม ที่ปรึกษานักกลาง และบริการในสำนักงาน เป็นต้น อย่างไรก็ตาม หน้าที่การทำงานในหน้าที่ผู้ทำงานจะต้องทำงานในสำนักงานในโรงงาน และปฏิบัติในพื้นที่หรือท้องที่นอกสำนักงาน เพื่อดำเนินการตรวจสอบระบบคุณภาพแม้กระทั่งไปตรวจสอบสินค้า ณ ที่ขาย ถ้าในสถานที่ที่มีความเสี่ยงในการปลอดภัยอาจต้องสวมอุปกรณ์ป้องกันส่วนบุคคลตลอดเวลา

คุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพ

ผู้ปฏิบัติงานอาชีพนี้ ควรมีคุณสมบัติดังนี้

1. มีวุฒิการศึกษาระดับประโยควิชาชีพชั้นสูง ปริญญาตรี หรือปริญญาโทสาขาที่เกี่ยวข้องกับการผลิตหรือบริการของสถานประกอบการ
2. มีสุขภาพแข็งแรง มีความอดทน สามารถเดินทางไปทำงานต่างจังหวัด หรือต่างประเทศได้
3. มีความรู้ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์ได้ดี
4. เป็นคนละเอียดรอบคอบ ช่างสังเกต มีไหวพริบ มีความรับผิดชอบสูง และมีระเบียบวินัยเคร่งครัด
5. มีมนุษยสัมพันธ์ดีและมีการถ่ายทอดสื่อสารที่ชัดเจน
6. มีลักษณะเป็นผู้นำ และผู้ตามที่ดี
7. เป็นผู้สนใจเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ และปรับปรุงความรู้ที่มีอยู่เสมอเพื่อให้สามารถก้าวทัน ความเปลี่ยนแปลงของระบบการผลิตสินค้า และบริการ

ผู้ที่ประกอบอาชีพนี้ ควรเตรียมความพร้อมดังต่อไปนี้ : ต้องมีความรู้ ความเข้าใจ และ
 ฝึกอบรมเกี่ยวกับกำหนดมาตรฐาน ISO 9000 series 5 ระบบหลักคือ ISO 9000 เป็นแนวทางในการ
 เลือกและกรอบการเลือกและการใช้ มาตรฐานระบบคุณภาพต่างๆ ให้เหมาะสม
 ISO 9001 มาตรฐานระบบคุณภาพซึ่งกำกับดูแลทั้งการออกแบบ
 และพัฒนาการผลิต การติดตั้ง และบริการ
 ISO 9002 ระบบคุณภาพซึ่งกำกับดูแลเฉพาะการผลิต การติดตั้งและการบริการ
 ISO9003 ระบบคุณภาพซึ่งกำกับดูแลเรื่องการตรวจและการทดสอบขั้น สุดท้าย
 ISO9004 ระบบแนวทางการบริหารงานเพื่อคุณภาพเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

โอกาสในการมีงานทำ

ปัจจุบันกระแสการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีขั้นสูง และการเปิดการค้าเสรีมีผลกระทบต่อ
 ทุกประเภทธุรกิจ อุตสาหกรรม สถานประกอบการทั้งขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาด
 ใหญ่ ต้องปรับเปลี่ยนกลยุทธ์ในการประกอบการธุรกิจไม่ใช่ว่าแค่เพียงความอยู่รอดเท่านั้น แต่ต้อง
 สามารถแข่งขันการบริการและการผลิตผลิตภัณฑ์ได้ทั้งในระดับประเทศและนานาชาติ การลด
 ต้นทุนสินค้า รักษาคุณภาพของสินค้าและการบริการที่ได้มาตรฐาน คือ ปัจจัยสำคัญในการแข่งขัน
 ทางการค้าที่เข้มข้น ดังนั้นองค์กรต่าง ๆ จึงต้องใช้ระบบพัฒนาคุณภาพที่ได้มาตรฐานระดับ
 เดียวกันทั่วโลกคือ "อนุกรมมาตรฐาน มอก. ISO-9000" โดยสำนักงานมาตรฐาน
 ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (สมอ.) ที่ได้ร่วมมือกับองค์กรมาตรฐานระหว่างประเทศ (International
 Organization for Standardization : ISO)

ดังนั้น องค์กรธุรกิจ และสถานประกอบการทุกองค์กร จึงต้องมีการปรับปรุงองค์กรเพื่อขอ
 ระบบคุณภาพดังกล่าวมาใช้ เพื่อสร้างความมั่นใจในสินค้าและบริการ ประหยัดเวลา และไม่ต้อง
 ตรวจสอบคุณภาพซ้ำได้รับการคุ้มครองคุณภาพและได้รับการรับรองโดย สมอ. ทุกองค์กรจึงมีความ
 จำเป็นต้องจ้างเจ้าหน้าที่ควบคุมคุณภาพ เพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบ และควบคุมขั้นตอนการทำงานให้
 เป็นไปตามวัตถุประสงค์ ดังกล่าว ทำให้ตลาดแรงงานทางด้านนี้เปิดโอกาสให้ผู้มีการศึกษา
 หลากหลายสาขาวิชาได้มีงานทำเป็นอาชีพค่อนข้างมั่นคงสำหรับผู้ชั้ และมีความสามารถ

ในกรณีที่สถานประกอบการมีขนาดใหญ่อาจต้องการเจ้าหน้าที่ควบคุมคุณภาพหลายระดับ
 และมากกว่า 1 คน และคุณสมบัติในการประกอบอาชีพนั้นรับผู้จบการศึกษาหลากหลายสาขาที่
 เกี่ยวข้องตามประเภทของธุรกิจอุตสาหกรรมนั้นๆ ไม่ว่าจะเป็นผู้สำเร็จการศึกษาประโยค
 วิชาชีพ หรือประโยควิชาชีพชั้นสูงสาขาเทคนิค อุตสาหกรรม หรือปริญญาตรีจนถึงปริญญาโท
 ทางฟิสิกส์ คณิตศาสตร์ สถิติ เช่น บริษัทที่ ผลิตยาและอาหาร อาจต้องการผู้สำเร็จการศึกษาด้าน

วิทยาศาสตร์เคมี บริหารการผลิต และเทคโนโลยีทางอาหาร ถ้าเป็นบริษัทอุตสาหกรรมพลาสติกก็จะรับผู้สำเร็จการศึกษาด้านวิศวกรรมหรือวิศวกรรมอาหาร เป็นต้น

โอกาสความก้าวหน้าในอาชีพ

ผู้ปฏิบัติงานอาชีพนี้ อาจได้รับการเลื่อนตำแหน่ง และขึ้นเงินเดือนตามสายงานเมื่อปฏิบัติงานได้ 2-3 ปี อาจได้รับการเลื่อนตำแหน่งเป็นผู้ควบคุมคุณภาพ (QC. Supervisor) ผู้ช่วยผู้จัดการฝ่ายควบคุมคุณภาพ (QC.Assistant Manager) ผู้จัดการควบคุมคุณภาพ (QC. Manager) หัวหน้าฝ่ายควบคุมคุณภาพ (Head of QC. Department) และเป็นผู้บริหารระบบคุณภาพ (QMR.) ตามลำดับ

อาชีพที่เกี่ยวข้อง

ผู้อำนวยการฝ่ายการผลิต ผู้จัดการหรือผู้อำนวยการของธุรกิจการบริการฝ่ายคลังสินค้าและฝ่ายส่งสินค้า หัวหน้างานประกันคุณภาพ (Chief of Quality Assurance) ผู้ประสานงานฝ่ายควบคุมคุณภาพ (Co-ordinator , Quality Control)

ชื่ออาชีพ : พนักงานแพคเกจจิ้ง, ผู้ประสานงานติดต่อ, ผู้ประสานงานกิจกรรม

นิยามอาชีพ

ดูแลรับผิดชอบการจัดหน้าและจัดคิวโฆษณา ของหน้าโฆษณา ประสานงานกับพนักงานขายโฆษณาเพื่อให้ทราบความต้องการของลูกค้าเกี่ยวกับขนาด ตำแหน่ง รูปแบบ และเวลาที่จะลงโฆษณาในหนังสือพิมพ์ ติดต่อแบบโฆษณาจากบริษัทโฆษณาและพนักงานขาย จัดทำคัมมี้ (dummy) ของหนังสือพิมพ์ทุกวันเพื่อกำหนดจำนวน ตำแหน่ง ประเภทของโฆษณา เสนอคัมมี้ให้แก่ผู้ช่วยบรรณาธิการเพื่อกำหนดการวางแผนผังที่เหลือสำหรับเนื้อที่ข่าวต่อไป ตรวจสอบติดตามความถูกต้องของสี และแบบจากงานอาร์ตเวิร์คโฆษณา

ลักษณะของงานที่ทำ

ผู้ปฏิบัติงานในอาชีพนี้ นอกจากปฏิบัติงานดังกล่าวข้างต้นแล้ว ยังสามารถปฏิบัติงานทางด้านการตลาด การส่งเสริมกิจกรรมการขาย หรือฝ่ายขายได้อีกด้วย ซึ่งต้องมีความเข้าใจงานที่รับผิดชอบอย่างถ่องแท้ขอบเขตการทำงานทั่วไปมีดังนี้

1. รับคำสั่งงานจากผู้บริหารหน่วยงานหรือหัวหน้าหน่วยฝ่ายประสานงาน
2. กำหนดรายละเอียดแผนงานและตารางกิจกรรมร่วมกับผู้ที่รับผิดชอบเกี่ยวกับเวลา สถานที่ และอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

3. ติดต่อประสานงานหน่วยงาน และฝ่ายต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามตารางเวลาที่กำหนดไว้ โดยใช้เครื่องมือสื่อสารต่างๆ เช่น การส่งจดหมาย การส่งโทรสาร การตอบรับ การนัดหมาย การส่งงาน การตรวจงาน เป็นต้น
4. กอปรผลงานที่รับผิดชอบ และแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในขณะปฏิบัติงาน
5. รายงานขั้นตอนการดำเนินงานและรายงานปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้น ให้กับผู้บริหารหน่วยงานหรือหัวหน้าหน่วย/ฝ่ายประสานงานรับทราบ
6. จัดหาและเตรียมอุปกรณ์ เครื่องมือในการทำงานให้พร้อมตามที่ได้รับมอบหมาย
7. ติดตามดูแลความต้องการของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับงาน ในขณะปฏิบัติงาน ให้เป็นไปตามแผนงานที่วางไว้
8. เตรียมแผนฉุกเฉินเพื่อรองรับเหตุการณ์ที่ไม่สามารถคาดการณ์ได้ล่วงหน้า
9. จัดทำเอกสาร เก็บรวบรวมข้อมูลต่างๆ ในการดำเนินงานแต่ละครั้งเพื่อใช้ในการนำเสนอครั้งต่อไป

สภาพการจ้างงาน

ผู้ปฏิบัติอาชีพนี้ ส่วนมากจะปฏิบัติงานอยู่ในภาคเอกชน ในธุรกิจสื่อสิ่งพิมพ์ องค์กรธุรกิจที่ให้บริการจัดการประชุมนิทรรศการ หน่วยงานตลาด หน่วยงานจัดกิจกรรมส่งเสริมการขาย ซึ่งจะได้รับค่าจ้างประจำโดยรับค่าตอบแทนเป็นเงินเดือนๆ ละประมาณ 7,000 – 8,000 บาท มีสวัสดิการค่ารักษาพยาบาล และค่าตอบแทนอื่นๆ ตามข้อตกลงกับผู้ว่าจ้าง หรือสถานประกอบกิจการ ทำงานวันละ 8 ชั่วโมง และอาจต้องทำงานวันเสาร์ หรือทำงานล่วงเวลา ซึ่งจะได้รับค่าล่วงเวลาตามกฎหมายของกระทรวงแรงงาน

ผู้ประกอบการอาชีพนี้อาจได้รับการว่าจ้างเป็นครั้งคราว จากหน่วยงานจัดการประชุมนิทรรศการ กิจกรรม ส่งเสริมการขาย หรือประชาสัมพันธ์ ฯลฯ เป็นระยะเวลา ตั้งแต่ 1 – 2 สัปดาห์ ครั้งละ 5,000 – 10,000 บาท ซึ่งขึ้นอยู่กับระยะเวลาของกิจกรรมนั้นๆ หรืออาจคิดเป็นรายวันๆ ละประมาณ 200-500บาทต่อคน

สภาพการทำงาน

ผู้ประกอบการอาชีพที่เป็นพนักงานประจำ ต้องปฏิบัติงานทั้งในสำนักงาน และนอกสถานที่ เพื่อให้การประสานงานลุล่วงไปด้วยดี การปฏิบัติงานจะใช้โทรศัพท์เพื่อติดตามประสานงาน เดินและขึ้นเป็นส่วนใหญ่ ปฏิบัติงานทั้งในและนอกสถานที่ (สถานที่จัดงาน) อาจต้องทำงานได้ตลอด 24 ชั่วโมง และทุกวัน จนกว่างานจะแล้วเสร็จ

คุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพ

ผู้ประกอบอาชีพนี้ มีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

1. เพศหญิง หรือเพศชาย วุฒิการศึกษาอย่างน้อยประโยควิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)
2. มีประสบการณ์ มีความรู้ในงานที่รับผิดชอบและขั้นตอนการทำงานของหน่วยงานที่จะต้องติดต่อประสานงานได้เป็นอย่างดี
3. สามารถใช้คอมพิวเตอร์ และ โปรแกรมต่างๆ ได้เป็นอย่างดี
4. มีมารยาททางสังคม มีความอ่อนน้อมและมีสัมมาคารวะ
5. มีปฏิภาณไหวพริบ มีความคล่องตัวในการทำงานสูง สามารถแก้สถานการณ์เฉพาะหน้าได้
6. มีวินัย ตรงต่อเวลา
7. มีมนุษยสัมพันธ์ดี
8. อาจต้องมีความรู้ทางด้านผลิตภัณฑ์ต่างๆ ที่รับผิดชอบ รวมถึงการจัดแสง สี เสียง ในกิจกรรม หรือการแสดงต่างๆ บนเวที

โอกาสในการมีงานทำ

ผู้ปฏิบัติงานประจำ ในสถานประกอบกิจการด้านนี้ ควรจะมีประสบการณ์ในการทำงาน มีผลงานจะช่วยให้มีโอกาสได้งานมากขึ้น ปัจจุบันการแข่งขันของสถานประกอบกิจการต่างๆ ในการออกสินค้าใหม่ๆ เพื่อวางตลาดนั้น ต้องใช้กลยุทธ์ในการโฆษณาประชาสัมพันธ์สูงมาก และมีค่าใช้จ่ายการตลาดในการวางตลาดสินค้าแต่ละตัวสูงมาก (มีตั้งแต่ 30 ล้าน – 400 ล้านบาท) ดังนั้นผู้ประกอบอาชีพนี้ อาจมีโอกาสมีงานทำค่อนข้างสูงถ้าไม่เลื่องงาน แต่ก็ต้องมีสายสัมพันธ์ที่ดีกับองค์กรต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมเหล่านี้

โอกาสความก้าวหน้าในอาชีพ

ถ้ามีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ดี ทำงานดี มีผลงานอย่างสม่ำเสมอ จะได้รับเลื่อนตำแหน่งเป็น ซูเปอร์ไวเซอร์ แต่ควรศึกษาต่อให้จบวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี

อาชีพที่เกี่ยวข้อง

ทำงานทางด้านการตลาด ฝ่ายขาย ด้านสื่อสารมวลชนประชาสัมพันธ์ โฆษณา เช่น สื่อโทรทัศน์ วิทยุ หรือตามสถานที่ต่างๆ เช่น ห้างสรรพสินค้า สถานที่สาธารณะ

ชื่ออาชีพ : เจ้าหน้าที่บันทึกสินค้าคงคลัง

นิยามอาชีพ

ทำบันทึกสินค้าคงคลังและควบคุมจำนวนสินค้าคงคลัง และควบคุมจำนวนสินค้าคงคลังขององค์กร : ตรวจใบแสดงหลักฐานการส่งมอบและการจ่ายสินค้าและบันทึกรายการที่สำคัญลงในบัญชีรวบรวมรายการสินค้า ปริมาณ ชนิดและมูลค่าของวัตถุดิบ เครื่องมือต่าง ๆ ที่มีอยู่ในคลัง โดยการจดบันทึกด้วยระบบคอมพิวเตอร์หรือใช้มือ : คำนวณสินค้าคงคลังที่มีอยู่ในหน่วยงานต่าง ๆ : ตรวจสอบบันทึกการผลิตการขายหรือบันทึกอื่น ๆ และประมาณการความต้องการในอนาคต : เตรียมเสนอแผนงานต่อผู้บังคับบัญชาชั้นสูงขึ้นไป เพื่อพิจารณาและสั่งการ อาจตรวจสอบบันทึกสินค้าคงคลังกับสินค้าที่ยังคงเหลืออยู่และตรวจสอบบัญชีของซึ่งคนงานอื่น ๆ เก็บไว้รักษาการหมุนเวียนของสินค้าคงคลัง

ลักษณะของงานที่ทำ

เจ้าหน้าที่บันทึกสินค้าคงคลัง Clerk, stock record/stock control ผู้ปฏิบัติงานอาชีพนี้ทำหน้าที่ควบคุมดูแลจดบันทึกประเภทและจำนวนสินค้า การรับ การเก็บ การจัด การตรวจสอบสินค้าหรือวัตถุดิบตามระบบการควบคุมสินค้าที่มีประสิทธิภาพได้มาตรฐาน เพื่อป้องกันสินค้าหรือวัตถุดิบเสียหายก่อนจัดส่งถึงมือ ลูกค้าหรือผู้ใช้ อาจทำการจัดระบบการจัดการสินค้าคงคลังที่เรียกว่า Vendor Management Inventory (VMI) เพื่อสะดวกในการตรวจสอบสินค้าคงคลังโดยปฏิบัติหน้าที่ดังต่อไปนี้

1. ทำการตรวจรับสินค้าโดยการเปิดหีบห่อตรวจนับและจดบันทึกว่าเป็นของที่อันตราขายในการจัดเก็บหรือไม่ หรือมีความเสียหาย หรือสภาพชำรุดหรือไม่
2. เรียงรียงค่าเสียหายจากผู้ขายสินค้า หรือบริษัทขนส่งหรือบริษัทประกันภัย
3. จัดสถานที่ให้เหมาะสมกับสินค้าในการจัดวางและเก็บรักษา
4. จัดทำบัญชีหมวดหมู่และดัชนีรายการของสินค้าหรือสิ่งของที่จัดเก็บเพื่อง่ายต่อการเข้าถึงและการดูแล
5. ต้องทราบสถานะและสภาพอุณหภูมิของสินค้าและวัตถุดิบที่จัดเก็บ
6. จัดเก็บสินค้าที่ยังไม่สามารถนำส่งไว้ต่างหาก
7. ดูแลความปลอดภัยของสถานที่ เพื่อป้องกันความเสียหายต่อสินค้าหรือวัตถุดิบ
8. เคลื่อนย้ายสินค้าเข้าหรือออกโดยได้รับอนุมัติจากผู้ที่มีอำนาจหน้าที่
9. ตรวจตราดูแลทุกส่วนและพื้นที่ของที่จัดเก็บสินค้ารวมทั้งการทดสอบอุปกรณ์และเครื่องมือก่อนและหลังการใช้ให้อยู่ในสภาพเรียบร้อย รวมทั้งทำการบันทึกการตรวจสอบด้วย
10. ทำบันทึกรายงานถึงผู้บริหารคลังสินค้าทุกขั้นตอนเตรียมพร้อมจัดการป้องกันแก้ไขเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นโดยไม่คาดคิด

11. ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกองค์กร เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อยทุกประการ เช่น ฝ่ายจัดซื้อ ฝ่ายขาย ฝ่ายผลิต ฝ่ายจัดส่งสินค้า ประกันภัย ชีปปีง ฝ่ายระบบควบคุมคุณภาพ ลูกค้า ผู้แทนจำหน่าย เป็นต้น

สภาพการจ้างงาน

สำหรับผู้ประกอบอาชีพนี้ ที่ไม่มีประสบการณ์จะได้รับเงินเดือนตามวุฒิการศึกษาสวัสดิการผลประโยชน์ และสิทธิอื่นๆ ส่วนโบนัสขึ้นอยู่กับผลประกอบการของบริษัทอาจจะได้รับเป็นเงินเท่ากับ 1 ถึง 3 เท่าของเงินเดือนทำงานวันละ 8-9 ชั่วโมง และทำงานเป็นกะ

สภาพการทำงาน

ปฏิบัติงานในบริเวณสถานที่ทำงานทั้งในส่วนสำนักงานทั่วไปและในสถานที่ที่ติดตั้งเครื่องจักรและเครื่องมือในการยกหรือย้ายของอาจมีการทำงานที่ต้องยกของโดยใช้เครื่องมือทุ่นแรงในการยกของหนัก เช่น รถยก รถเข็น อาจต้องสวมใส่อุปกรณ์เพื่อความปลอดภัยส่วนบุคคล เมื่อตรวจรับของหรือพัสดุที่เป็นสารเคมีหรือมีสารเคมี เจือปน สภาพแวดล้อมที่ทำงานอาจมีความเสี่ยงในเรื่องของฝุ่นละอองหรือความร้อน

คุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพ

ผู้ประกอบอาชีพนี้ต้องมีคุณสมบัติดังนี้

1. สำเร็จการศึกษาประโยควิชาชีพจนถึงปริญญาตรี สาขาการจัดการ หรือบริหาร
2. มีความละเอียดรอบคอบ ปฏิบัติตนตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด
3. มีความซื่อสัตย์ มีระเบียบวินัย
4. สามารถทำงานเป็นกะและทำงานล่วงเวลาได้
5. สามารถจัดเก็บเอกสารและข้อมูลข่าวสารอิเล็กทรอนิกส์ ได้
6. มีความรู้ภาษาอังกฤษพอใช้
7. มีความสามารถทำงานเป็นทีม สามารถทำตัวเป็นผู้นำ และผู้ตามได้

ผู้ประกอบอาชีพนี้ ควรเตรียมความพร้อมดังต่อไปนี้ : เมื่อสำเร็จการศึกษาตามที่ผู้ว่าจ้างกำหนด คุณสมบัติเบื้องต้นแล้วควรเข้ารับการฝึกอบรมภาษาอังกฤษระดับสื่อสารได้และหลักสูตรการจัดการระบบการจัดการสินค้าคงคลัง ตลอดจนการใช้คอมพิวเตอร์และโปรแกรมที่ใช้กับระบบงาน

โอกาสในการมีงานทำ

ปัจจุบันได้มีการทำพาณิชย์กรรมอิเล็กทรอนิกส์กันมากขึ้นทั้งในระดับประเทศและทั่วโลก ประเทศไทยก็ก้าวเข้าสู่ยุค " เศรษฐกิจใหม่ " เช่นกัน มีการสั่งซื้อสินค้าออนไลน์ โดยใช้เทคโนโลยี

ทางด้านอินเทอร์เน็ตและการสร้างเว็บไซต์มาใช้ปรับปรุงระบบ โครงสร้างขององค์กรไม่ว่าจะเป็นการส่งผ่านข้อมูลไปยังโรงงานผลิตหรือการส่งข้อมูลจำนวนสินค้าคงคลังให้กับผู้แทนจำหน่ายสินค้าของบริษัทเพื่อให้การตรวจสอบสินค้า การจัดส่งและการส่งสินค้าได้สะดวกและรวดเร็วขึ้น ดังนั้น คลังสินค้าขององค์กรธุรกิจต่างก็ปรับตัวและปรับปรุงระบบการส่งสินค้าจากลูกค้าระบบจัดการสินค้าคงคลังและระบบการผลิตให้เป็นไปตามแนวคิดของการดำเนินงานบริหารการผลิตที่เรียกว่า Just -In-Time (JIT) ให้มีประสิทธิภาพ คือ การผลิตสินค้าหรือเก็บสินค้าให้มีปริมาณพอดีกับที่ลูกค้าสั่งจะทำให้สินค้าคงคลังมีจำนวนน้อยมากจะได้ไม่ต้องมีต้นทุนในการจัดเก็บ สินค้าหรือการจัดเก็บและสั่งซื้อวัตถุดิบทำให้ต้องการบุคลากรผู้สำเร็จการศึกษารุ่นใหม่ที่มีความรู้ในการใช้คอมพิวเตอร์ในการจัดการเข้าร่วมทำงานด้วยเป็นจำนวนมาก

นอกจากนี้ยังมีธุรกิจที่บริการการจัดส่งสินค้าและการดำเนินงานคลัง สินค้า (Logistics Service and Warehouse Operation) ให้กับองค์กรธุรกิจหรือสถานประกอบการที่ต้องการการบริหารเฉพาะธุรกิจหลักโดยไม่ต้องการบริหารงานคลังสินค้าที่ต้องใช้การจัดการและบุคลากรมากมาย อีกทั้งระบบการผลิตแบบ JIT นั้น เป็นการช่วยลดการเก็บสินค้าคงคลัง ทำให้องค์กรธุรกิจประเภทนี้หันมาใช้บริการคลังสินค้าและจัดส่งอิสระกันมากขึ้น ซึ่งทำให้องค์กรสามารถประหยัดค่าใช้จ่ายไปได้ปีละ 10-15% ของค่าใช้จ่ายทั้งหมด

ปัจจุบันมีองค์กรที่บริการด้านการจัดส่งสินค้าและคลังสินค้านานาชาติที่ดำเนินงานอยู่ในประเทศไทยถึง 7 องค์กร ทั้งจากประเทศยุโรป ออสเตรเลีย และมีการจ้างงานประมาณแห่งละ 180 - 200 คน มีองค์กรธุรกิจที่ใช้บริการนี้ประมาณแห่งละ 80-100 องค์กร ดังนั้นจะเห็นได้ว่าตลาดธุรกิจนี้จะมีการเติบโตขึ้นเรื่อย ๆ เพราะประเทศไทยมีสาขารูปโภคในด้านการคมนาคมและการสื่อสารดีมากและกรุงเทพมหานครเป็นศูนย์กลางการขนส่งที่ดีในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ จากแนวโน้มที่มีการบริการคลังสินค้าอิสระมากขึ้น ดังนั้น โอกาสในการจ้างงาน ตำแหน่ง เจ้าหน้าที่คลังสินค้าก็จะมากขึ้นตามไปด้วย

โอกาสความก้าวหน้าในอาชีพ

ผู้ที่มีความสามารถอาจได้รับการส่งเสริมเลื่อนตำแหน่งเป็นระดับบริหาร เช่น ผู้จัดการหรือผู้อำนวยการ เมื่อมีประสบการณ์ในการทำงานอาชีพนี้ และรู้จักแหล่งสินค้า และเส้นทางขนส่งดี อาจเปิดธุรกิจซัพพลายเออร์หรือร่วมทุนเปิดบริการคลังสินค้าและการให้บริการการจัดส่งสินค้าของตนเองได้

อาชีพที่เกี่ยวข้อง

เจ้าหน้าที่ฝ่ายจัดซื้อต่างประเทศ เจ้าหน้าที่ฝ่ายจัดซื้อ เจ้าหน้าที่ฝ่ายวัตถุดิบ เจ้าหน้าที่บริการจัดส่งสินค้า พนักงานขาย ซิปป์ เจ้าหน้าที่ฝ่ายการตลาด

ข้ออาชีพ : ผู้สอบบัญชี ; ผู้ตรวจสอบภาษี

นิยามอาชีพ

ตรวจสอบและรับรองความถูกต้องและความครบถ้วนของจำนวนเงินที่บันทึกลงในสมุดบัญชี รวมทั้งเอกสารทางการเงินของสถานประกอบการ สถาบันเอกชน หรือหน่วยงานรัฐบาล ตรวจสอบรายการต่าง ๆ ที่บันทึกไว้ในสมุดและการโอนรายการ ต่าง ๆ เป็นไปโดยถูกต้อง ตรวจสอบบัญชีเงินฝากธนาคาร จำนวนเงินที่รับมาและ จ่ายไป ตลอดจนทรัพย์สินที่ซื้อขาย ตรวจสอบ ความถูกต้องครบถ้วนของใบสำคัญคู่จ่ายให้เป็นไปตามที่กำหนดในข้อบังคับ คำสั่ง ระเบียบของหน่วยงานและระเบียบของราชการ มติคณะรัฐมนตรี และตามเงื่อนไขเงื่อนไขเวลาที่ระบุไว้ในสัญญา ตรวจสอบและให้คำแนะนำการดำเนินการด้านภาษี เสนอรายงานผลการตรวจสอบ และเสนอแนะการจัดทำเอกสารทางการเงินต่าง ๆ

ลักษณะของงานที่ทำ

ตรวจสอบและรับรองความถูกต้องครบถ้วนของจำนวนเงินที่บันทึกลงในสมุดบัญชี รวมทั้งเอกสารทางการเงินของสถานประกอบการ สถาบัน เอกชน หรือหน่วยงานรัฐบาล

ตรวจสอบรายการต่างๆ ที่บันทึกไว้ในสมุดบัญชี เช่น บัญชีประจำวัน หรือ บัญชีรายวันเพื่อให้เชื่อว่าการบันทึกจำนวนเงินและรายการต่างๆลงในสมุดบัญชีเป็นไปโดยถูกต้อง

ตรวจสอบความถูกต้องของการโอนรายการต่างๆ จากบัญชีรายวันไปลงบัญชีแยกประเภท นับเงินสดและตรวจสอบยอดเงินในธนาคาร

ตรวจสอบจำนวนเงินที่รับมา และจ่ายไปตลอดจนหลักทรัพย์ที่ซื้อขาย ตรวจสอบเช็คเงินสด เพื่อสอบยอดเงิน ลายเซ็นการขีดฆ่า และวันที่สั่งจ่ายเข้าบัญชีเงินสด สอบรายการในบัญชีรายวัน และบัญชีแยกประเภทกับใบเสร็จจ่ายเงินสด ใบเสร็จซื้อของ และใบเสร็จแสดงค่าใช้จ่าย

ตรวจสอบรายการสิ่งของ ตรวจสอบความถูกต้องของยอดเงิน อาจทำเอกสารทางการเงินให้แก่ลูกค้า เช่น เอกสารแสดงกำไรและขาดทุนและงบดุล อาจเตรียมรายงานแสดงรายการต่างๆ โดยละเอียด เช่น ต้นทุน สินทรัพย์ หนี้สิน ปริมาณการขายกำไรสุทธิ และค่าเสื่อม อาจควบคุมพนักงานบัญชีให้สอบบัญชีเป็นประจำ

อาจคิดค้นและวางระบบกับวิธีการบัญชีขึ้นเป็นพิเศษเฉพาะสถานประกอบการ ซึ่งไม่อาจนำระบบการบัญชีมาตรฐานมาใช้ได้

สภาพการจ้างงาน

ผู้ประกอบการอาชีพนี้ที่ทำงานในหน่วยงานภาครัฐหรือภาคเอกชนจะได้รับเงินเดือนตามวุฒิการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงานทั้งนี้ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของบริษัทหรือองค์กรที่จ้างงานผู้ตรวจสอบบัญชี เนื่องจากผู้ที่ประกอบอาชีพนี้จะต้องมีประสบการณ์ในงานบัญชีมาบ้างจึงจะ

ทำงานในตำแหน่งผู้ตรวจสอบบัญชีและผู้ประกอบอาชีพนี้จะต้องมีคุณสมบัติ

ตามที่ คณะกรรมการควบคุมการประกอบวิชาชีพสอบบัญชี (ก.บช.) กำหนดไว้มีสิทธิที่จะสอบเป็นผู้ตรวจสอบบัญชีรับอนุญาตได้ดังนั้นค่าตอบแทนจึงไม่มีข้อกำหนดที่แน่นอนตายตัว ค่าจ้างที่ได้รับโดยเฉลี่ยมี ดังนี้

วุฒิการศึกษา	รายได้ (โดยเฉลี่ย)	
	รับราชการ	งานเอกชน
ปริญญาตรี	7,500	12,000 – 18,000
ปริญญาโท	9,040	18,000 – 25,000

นอกจากค่าตอบแทนเป็นเงินเดือนแล้วในภาครัฐจะได้รับสวัสดิการตามระเบียบของทางราชการ ส่วนในภาครัฐวิสาหกิจและภาคเอกชนอาจได้รับผลประโยชน์พิเศษอื่น เช่นค่ารักษาพยาบาล เงินสะสม เงินช่วยเหลือสวัสดิการในรูปต่างๆ เงินโบนัส ค่าล่วงเวลา เป็นต้น ผู้ปฏิบัติงานอาชีพนี้ มีชั่วโมงทำงานโดยปกติวันละ 8 ชั่วโมง หรือสัปดาห์ละ 40 - 48 ชั่วโมง อาจต้องทำงานล่วงเวลา เมื่อมีความจำเป็นเร่งด่วนในการตรวจสอบบัญชีให้เสร็จตามกำหนดเวลา และอาจต้องทำงานในวันเสาร์ วันอาทิตย์ และ วันหยุด เมื่อมีความจำเป็น

สภาพการทำงาน

ผู้ตรวจสอบบัญชีทำงานในสถานที่ทำงานที่มีสภาพการทำงานเป็นสำนักงานที่มีอุปกรณ์สิ่งอำนวยความสะดวกเช่นสำนักงานทั่วไป ในการทำงานจะต้องใช้เครื่องคิดเลข หรืออาจจะมีเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อใช้ช่วยงานบันทึกรายการและการทำบัญชีในรูปต่างๆ

ในการตรวจสอบบัญชีแต่ละครั้งจะต้องทำงานอยู่กับเอกสารทางบัญชี อาจจะต้องค้นสลิป ปรายการบัญชีที่สงสัย หรือมีปัญหาพร้อมกับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องตรวจสอบ รายการที่น่าสงสัยหรือมีข้อผิดพลาด ผู้ตรวจสอบบัญชีจากบริษัทรับตรวจสอบบัญชีมีหน้าที่ตรวจสอบบัญชีบริษัทลูกค้าบางราย อาจจะต้องปฏิบัติหน้าที่ในห้องหรือบริเวณที่ลูกค้าจัดเตรียมไว้ให้อาจจะต้องทำงานเป็นเวลา 1-4 สัปดาห์ในบริษัทของลูกค้าขึ้นอยู่กับลักษณะงานของบริษัทนั้น บางครั้งต้องทำการตรวจสอบเอกสารทางบัญชี ซึ่งต้องตรวจสอบเอกสารทำรายการบัญชีที่ผ่านมาในช่วง 1 ปี ในปัจจุบันได้มีการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาช่วยในการตรวจสอบบัญชีผู้ตรวจสอบบัญชี จากบริษัทรับตรวจสอบบัญชี มักจะมีเครื่องคอมพิวเตอร์มือถือ เพื่อใช้ช่วยในการทำงาน เช่น การบันทึกบัญชีลูกค้าเพื่อการตรวจสอบ ซึ่งอาจใช้โปรแกรมสำหรับการตรวจสอบหรือการเขียนรายงานการตรวจสอบบัญชี

คุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพ

ผู้ประกอบอาชีพนี้ต้องมีคุณสมบัติดังนี้

- ต้องมีคุณวุฒิปริญญาตรีทางการบัญชี บริหารธุรกิจ สาขาวิชาบัญชี หรือเทียบเท่าจากสถาบันการศึกษาซึ่งทบวงมหาวิทยาลัย หรือคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) หรือกระทรวงศึกษาธิการเทียบว่าไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีทางการบัญชี
- เมื่อทำงานจนมีความพร้อม และคุณสมบัติตามที่ กบข. กำหนดไว้ก็มีสิทธิที่จะสอบเป็นผู้ตรวจบัญชีรับอนุญาตได้
- มีความซื่อสัตย์ในหน้าที่เนื่องจากทำงานเกี่ยวกับการเงิน
- มีความรับผิดชอบต่อวิชาชีพในการนำเสนอข้อมูลทางบัญชีที่เชื่อถือได้ถูกต้อง รวดเร็วและมีประโยชน์อย่างแท้จริงในการตัดสินใจ
- มีความรอบคอบ วิจารณ์งาน เพื่อพิจารณาหาหลักปฏิบัติที่เหมาะสม และส่งผลกระทบในด้านลบให้น้อยที่สุดแก่หน่วยงานหรือองค์กรที่เกี่ยวข้อง
- รับผิดชอบในการพัฒนาตนเอง และให้ความร่วมมือในการพัฒนา วิชาชีพ และสังคม
- สามารถใช้คอมพิวเตอร์ มีประสบการณ์ในด้านโปรแกรมระบบงานบัญชี
- มีความรู้ภาษาอังกฤษตามสมควร มีความรู้ระบบภาษีของไทย

ผู้ที่ประกอบอาชีพผู้ตรวจสอบบัญชีควรเตรียมความพร้อมดังต่อไปนี้ ต้องเป็นผู้ที่สำเร็จการศึกษา ในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 สาขาวิทยาศาสตร์หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพจากสถานศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการรับรองวิทยฐานะ และสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาในคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชีหรือคณะบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการบัญชี สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล สถาบันราชภัฏ หรือสถานศึกษาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย หลักสูตรการศึกษา 4 ปี หรือสำเร็จการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) แล้วศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) หลักสูตร 2 ปี ประเภทวิชาการบัญชี วิชาการบริหารธุรกิจ สาขาวิชาบัญชีในสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษาสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลหรือสถาบันราชภัฏและศึกษาต่อระดับปริญญาตรี หลักสูตร 2 ปี ในสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล หรือสถาบันการศึกษาที่เปิดสอนระดับปริญญาตรี และรับโอนหน่วยกิตของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปวส. เข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี

สำหรับผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีสาขาวิชาบัญชี ที่ต้องการเป็น ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตต้องฝึกงานเป็นเวลาต่อเนื่องกันไม่น้อยกว่า 3 ปีบริบูรณ์ และมีเวลาฝึกหัดงานไม่น้อยกว่า 3,000 ชั่วโมง โดยต้องแจ้งการฝึกหัดงานสอบบัญชี ต่อสำนักงาน ก.บข. ก่อน เมื่อมีคุณสมบัติครบถ้วนตามกำหนดของ ก.บข. สามารถเข้ารับการทดสอบเมื่อผ่านการทดสอบก็จะได้รับใบอนุญาตเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาตของก.บข.

ผู้ที่มีความสามารถในการเป็นผู้ตรวจสอบบัญชี สามารถประกอบอาชีพในหน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจ สถานประกอบการ สถาบันเอกชน หรือการประกอบธุรกิจส่วนตัว เนื่องจากการดำเนินธุรกิจเกือบทุกด้านจำเป็นต้องมีการตรวจสอบบัญชีขององค์กร เพื่อนำเสนอหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยขั้นแรกอาจจะเป็นผู้ทำบัญชี หรือพนักงานตรวจสอบภายในและเลื่อนขั้นมาเป็นผู้ตรวจสอบบัญชี เมื่อมีคุณสมบัติครบถ้วน และสามารถสอบผ่านตามกฎหมายของ ก.บช. ก็จะเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาต สามารถลงนามรับรองการตรวจสอบบัญชีของหน่วยงานได้

โอกาสในการมีงานทำ

ปัจจุบัน การดำเนินธุรกิจได้เจริญก้าวหน้าและขยายตัวออกไปอย่างกว้างขวาง ผู้ตรวจสอบบัญชีจึงยังคงเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานทั้งในหน่วยงานของรัฐและเอกชน หรือแม้แต่การประกอบธุรกิจส่วนตัวหรือบางองค์กร เช่น ธนาคารพาณิชย์ไทย ต้องมีหน่วยงานที่ทำหน้าที่ตรวจสอบภายใน ซึ่งจะต้องมีผู้ตรวจสอบภายใน เพื่อทำการตรวจสอบงานบัญชีและการเงินของธนาคารสาขาและในสำนักงานใหญ่ โดยทำการตรวจสอบภายใน รวมทั้งบัญชีตามข้อกำหนดของธนาคารแห่งประเทศไทย

ถึงแม้ว่าหน่วยงานบางแห่งจะไม่มีภาระงานตำแหน่งผู้ตรวจสอบบัญชี แต่ในแต่ละปีหน่วยงานนั้นต้องจ้างบริษัทรับตรวจสอบบัญชีเข้ามาทำการตรวจสอบบัญชีของบริษัททุกปี เนื่องจากต้องจัดทำบัญชีและเสียภาษีนิติบุคคลผู้ตรวจสอบบัญชียังคงเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานอยู่มาก

สำหรับผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในการตรวจสอบบัญชีตามคุณสมบัติตามที่ ก.บช. กำหนดไว้ เป็นผู้ที่สามารถลงนามรับรองงานตรวจสอบบัญชีของหน่วยงานต่างๆ ได้จะยิ่งเป็นที่ต้องการในตลาดแรงงานมาก เนื่องจากต้องเป็นผู้มีประสบการณ์มากและมีความสามารถจึงได้รับอนุญาตจาก ก.บช. ซึ่งจะต้องรักษาสถานภาพนี้ไว้เพราะหากลงนามรับรองการตรวจสอบบัญชีผิดพลาดหรือทุจริตและถูกตรวจพบก็จะถูกลงโทษและถูกตัดสิทธิ์การเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาตของ ก.บช. ทำให้หมดโอกาสในการประกอบอาชีพนี้

โอกาสความก้าวหน้าในอาชีพ

ผู้ประกอบอาชีพผู้ตรวจสอบบัญชี สามารถประกอบอาชีพในสถานที่ต่างๆ ได้หลายแห่ง ทั้งที่เป็นหน่วยงานของราชการ รัฐวิสาหกิจเอกชน บริษัท ห้างร้านต่างๆ และได้รับการเลื่อนขั้นตำแหน่งไปได้จนถึงตำแหน่งหัวหน้า และหากมีวุฒิการศึกษา และมีความสามารถในการบริหารงาน จะสามารถเลื่อนขั้นได้จนถึงระดับบริหารในหน่วยงานนั้น

เมื่อทำงานจนมีความสามารถ และคุณสมบัติตามที่ ก.บช. กำหนดไว้ก็มีสิทธิ์ที่จะสอบเป็นผู้ตรวจสอบบัญชีรับอนุญาตได้ ก็สามารถที่จะรับตรวจสอบบัญชีให้หน่วยงานทั่วไปได้ ได้รับค่าตอบแทนการทำงานเป็นรายได้เสริมจากงานประจำ

อาชีพที่เกี่ยวข้อง

นอกจากจะทำงานในด้านบัญชีโดยตรงแล้วยังอาจทำงานอื่นๆ ที่สอดคล้องกับวิชาชีพที่เรียนมา เช่น เป็นเจ้าหน้าที่งบประมาณ การเงิน ธนาคาร ประกันภัย หรือเป็นอาจารย์สอนบัญชีในวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยต่างๆ เป็นต้น

ชื่ออาชีพ : พนักงานประเมินราคา

นิยามอาชีพ

พิจารณากำหนดมูลค่าที่เป็นตัวเงินของอสังหาริมทรัพย์ สินค้า สินทรัพย์ทางธุรกิจและสิ่งของต่างๆ เช่น ศิลปะวัตถุ เพชรพลอย รถยนต์ และทรัพย์สิน ส่วนบุคคลกับสิ่งของที่ใช้ไคร้วเรือน โดยการตรวจสอบคุณภาพและความเชื่อถือได้ : ใช้ความรู้ ประสบการณ์ การทดสอบทางวิทยาศาสตร์และมูลค่าที่มีอยู่เดิมเป็นหลักในการตรวจสอบและตรวจดูสิ่งของเพื่อช่วยในการ

ประมาณการมูลค่าของสิ่งของ ; เสนอราคาของที่ประมาณการแล้วให้ผู้ซื้อ ผู้ขายทอดตลาด ผู้ให้สินเชื่อ ศาล หน่วยงาน หรือบริษัทประกันภัยทราบ อาจชำนาญในการตีราคาของเฉพาะอย่าง อาจปฏิบัติงานในกรมศุลกากรเกี่ยวกับการประเมินภาษีอากรจากมูลค่าที่เป็นตัวเงินของสิ่งของ

ลักษณะของงานที่ทำ

พิจารณากำหนดมูลค่าที่เป็นตัวเงินของอสังหาริมทรัพย์ สินค้า สินทรัพย์ทางธุรกิจ และสิ่งของต่างๆ เช่น ศิลปะวัตถุ เพชรพลอย รถยนต์ และทรัพย์สินส่วนบุคคลกับสิ่งของที่ใช้ในครัวเรือน โดยการตรวจสอบคุณภาพและความเชื่อถือได้ใช้ความรู้ ประสบการณ์การทดสอบทางวิทยาศาสตร์ และมูลค่าที่มีอยู่เดิมเป็นหลักในการตรวจตราและตรวจดูสิ่งของ เพื่อช่วยในการประมาณมูลค่าของสิ่งของ เสนอราคาของที่ประมาณแล้วให้ผู้ซื้อ ผู้ขายทอดตลาด ผู้ให้สินเชื่อ ศาล หน่วยงาน หรือบริษัทประกันภัยทราบ แสดงความเห็นเกี่ยวกับมูลค่าตลาดของสินทรัพย์ที่เป็นหลักประกัน โดยได้ดำเนินการตามขั้นตอนและวิธีการประเมินที่เหมาะสม เพื่อประมาณการราคาของสินทรัพย์ที่เป็นหลักประกันที่ควรจะสามารถซื้อขายได้ในตลาดโดยเปิดเผยและได้พิจารณาถึงลักษณะของสินทรัพย์และสภาวะตลาดแล้วทั้งนี้การประเมินมูลค่าจะต้องจัดทำรายงานเป็นลายลักษณ์อักษร อาจชำนาญในการตีราคาของเฉพาะอย่าง อาจปฏิบัติงานในกรมศุลกากรเกี่ยวกับการประเมินภาษีอากรจากมูลค่าที่เป็นตัวเงินของสิ่งของ

สภาพการทำงาน

ผู้ประกอบอาชีพนี้ สามารถทำงานทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน โดยในภาครัฐเข้าทำงานในหน่วยงานสังกัดกระทรวงการคลังเช่นบรรษัทบริหารสินทรัพย์ สถาบันการเงิน กระทรวงมหาดไทย

ได้แก่ กรรมที่ดิน กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม ได้แก่ กรม ประชาสงเคราะห์ เป็นต้น ในภาคเอกชนสามารถทำงานในสถาบันการเงิน โดยเป็นผู้ประเมินราคาภายในสถาบันการเงินหรือเป็นผู้ประเมินราคาอิสระของบริษัทที่รับทำการประเมินหลักทรัพย์ทั่วไป

สำหรับรายได้จากการทำงานได้รับค่าตอบแทนเป็นเงินเดือน โดยมีรายได้โดยเฉลี่ยประมาณ 10,000 บาทขึ้นไปขึ้นอยู่กับประสบการณ์และความสามารถของแต่ละบุคคลนับได้ว่า เป็นอาชีพที่ให้ค่าตอบแทนการทำงานคืออาชีพหนึ่ง ส่วนรายได้ของภาครัฐจะได้รับค่าตอบแทนเป็นเงินเดือนตามวุฒิการศึกษาตามข้อกำหนดของคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน

ระยะเวลาการปฏิบัติงาน สัปดาห์ละ 40 ชั่วโมง อาจจะต้องทำงานวันเสาร์ วันอาทิตย์ หรือวันหยุดหรือทำงานล่วงเวลา ในกรณีที่ต้องการให้งานที่ได้รับมอบหมายเสร็จทันต่อการใช้งาน

นอกจากผลตอบแทนในรูปเงินเดือนแล้ว ในภาครัฐจะได้รับสวัสดิการตามระเบียบของทางราชการ ส่วนในภาครัฐวิสาหกิจและภาคเอกชนอาจได้รับผลประโยชน์พิเศษอย่างอื่น เช่น ค่ารักษาพยาบาล เงินสะสม เงินช่วยเหลือ สวัสดิการในรูปแบบต่าง ๆ เงินโบนัส เป็นต้น

สภาพการทำงาน

สถานที่ทำงานของผู้ประเมินทรัพย์สินมีสภาพเหมือนที่ทำงานทั่วไป คือ เป็นสำนักงานที่มีอุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวก เช่น สำนักงานทั่วไปอาจจะต้องมีคอมพิวเตอร์ช่วยในการทำงานเอกสาร การเก็บข้อมูล การค้นคว้าข้อมูลราคาที่ดินและทรัพย์สิน บางหน่วยงานนำระบบสารสนเทศทางภูมิศาสตร์ (GIS) มาช่วยในการเก็บข้อมูลสำหรับช่วยในการค้นหา ข้อมูลเบื้องต้น บางแห่งอาจจะใช้ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตในการค้นคว้าข้อมูลราคา

สำหรับพนักงานตีราคาในสังกัดกรมประชาสงเคราะห์ ที่ทำงานในสถานธนาหุเคราะห์จะทำงานหน้าเคาน์เตอร์เพื่อพิจารณาทรัพย์สินหรือสิ่งของที่ลูกค้านำมาจำหน่าย

โดยลักษณะงานที่จะต้องทำการสำรวจ เพื่อการประเมินทรัพย์สินจึงจำเป็นต้องทำงานนอกสถานที่เนื่องจากต้องสำรวจหลักทรัพย์ในสถานที่จริง เพื่อสามารถทำการประเมินราคาทรัพย์สินได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

คุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพ

ผู้ประกอบอาชีพนี้ต้องมีคุณสมบัติดังนี้

การศึกษาขั้นต่ำระดับปริญญาตรี แต่บางงานที่ต้องการความชำนาญพิเศษ อาจไม่จำเป็นต้องสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี

1. มีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย
2. มีความอดทน สามารถเดินทางไปในสถานที่ต่างๆ ที่ได้รับมอบหมายให้ทำการประเมินราคาซึ่งอาจจะเห็น พุงนา ตีกรร้าง หรืออาคารที่พักอาศัยทั่วไป

3. มีความช่างสังเกต และรอบคอบในการตรวจสอบ ตำรวจทรัพย์สินหรือหลักทรัพย์
4. มีความรอบรู้ สนใจในข่าวสารต่างๆ เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการประกอบอาชีพ
5. มีมนุษยสัมพันธ์ดี สามารถติดต่อสื่อสาร เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ต้องการ

ผู้ที่ประกอบอาชีพประเมินทรัพย์สินควรเตรียมความพร้อมดังต่อไปนี้ ควรเป็นผู้สำเร็จ การศึกษาระดับปริญญาตรี และอาจจะเริ่มต้นการทำงานโดยการเป็นผู้ช่วยผู้ประเมินทรัพย์สิน หรือ เจ้าหน้าที่สินเชื่อ เมื่อมีประสบการณ์หรือได้รับการอบรมในหลักสูตรการประเมินทรัพย์สิน ก็ สามารถที่จะเลื่อนขั้นตำแหน่งเป็นผู้ประเมินทรัพย์สิน

หลักสูตรในการประเมินทรัพย์สิน จะมีการเปิดอบรมเป็นหลักสูตรระยะสั้น ผู้ที่เข้ารับ การอบรม จะได้รับประกาศนียบัตรหลักสูตรการประเมินทรัพย์สิน สถาบันที่เปิดให้การอบรมหลักสูตร ดังกล่าวนี้นี้ ได้แก่ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และ ในบางโอกาส ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยได้ร่วมกับสถาบันต่าง ๆ จัดหลักสูตรการประเมินทรัพย์สินขึ้น เพื่อให้บุคคลทั่วไปที่สนใจเข้ารับการอบรมเช่นกัน

โอกาสในการมีงานทำ

ในกลุ่มผู้ประเมินทรัพย์สินทางด้านสถาบันการเงินนั้น เนื่องจากมีระเบียบของตลาด หลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกำหนดไว้ว่าบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯ จะต้องประเมิน หลักทรัพย์ทุก 3 เดือน รวมทั้งในการขอกู้สินเชื่อสถาบันการเงินทั่วไปมีเกณฑ์การเลือกใช้การ ประเมินราคา หรือตีราคาตามขนาดของราคาตามรายการบัญชีของลูกหนี้ต้องมีการประเมิน ทรัพย์สินที่นำมาค้ำประกัน ผู้ประเมินราคาอาจจะเป็นผู้ประเมินราคาภายในของสถาบันการเงิน หรือผู้ประเมินราคาอิสระที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์ และตลาด หลักทรัพย์ให้เป็นผู้ประเมินราคาเพื่อวัตถุประสงค์สาธารณะและไม่เป็นผู้ที่เคยถูกธนาคารแห่ง ประเทศไทยประกาศยกเลิกรายชื่อที่ธนาคารเห็นชอบให้เป็นผู้ชำนาญการประเมินราคาทรัพย์สิน ของสถาบันการเงิน

จะเห็นได้ว่าไม่ว่าจะอยู่ในสภาพเศรษฐกิจอย่างไร ความต้องการผู้ประเมินทรัพย์สินยังคงมีอยู่ ไม่ว่าจะเป็นภาครัฐ เช่น กรมที่ดิน สำนักงานกลางประเมินราคาทรัพย์สิน หรือในภาคเอกชน โดยเฉพาะสถาบันการเงิน

โอกาสความก้าวหน้าในอาชีพ

ผู้ประกอบอาชีพนี้ นอกจากรับราชการในภาครัฐ หรือทำงานในหน่วยงานภาคเอกชนจะ ได้รับการเลื่อนขั้น เลื่อนตำแหน่งตามความสามารถและประสบการณ์ และอาจได้รับเลื่อน ถึง

ตำแหน่งสูงสุดในสายงานสำหรับ ผู้ที่มีเงินทุน และชอบงานอิสระ สามารถประกอบกิจการส่วนตัวได้ โดยการเปิดบริษัทรับประเมินทรัพย์สิน

อาชีพที่เกี่ยวข้อง

ทนายความ เจ้าหน้าที่สินเชื่อ นักการธนาคาร นักเศรษฐศาสตร์ เจ้าหน้าที่หลักทรัพย์ สถาปนิกนักวางแผนเมือง วิศวกร

ชื่ออาชีพ : พนักงานพิมพ์ดีด ; เจ้าหน้าที่พิมพ์ดีด

นิยามอาชีพ

ปฏิบัติงานพิมพ์หนังสือด้วยเครื่องพิมพ์ดีด : พิมพ์หนังสือที่เป็นภาษาไทยหรือภาษาต่างประเทศ เช่น จดหมาย บันทึกรายงาน ประกาศ คำสั่ง แบบฟอร์มและเอกสารอื่น ๆ เป็นต้น ; ตรวจสอบและแก้ไขหนังสือที่พิมพ์ให้ถูกต้องทำสำเนา ; จัดแฟ้มเรื่องและทำทะเบียนหนังสือ อาจปฏิบัติงานอื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมาย

ลักษณะของงานที่ทำ

1. ใช้คอมพิวเตอร์ โปรแกรมต่างๆ พิมพ์ จดหมายแบบฟอร์มทาง ธุรกิจ รายงาน ฉลาก นามบัตร และเอกสารอื่นๆ
2. จัดวางรูปแบบการพิมพ์ให้เหมาะสมกับงาน หรือความต้องการ โดยใช้โปรแกรมการสร้างเอกสารการพิมพ์ หรือการคำนวณที่ติดตั้งบนไมโครคอมพิวเตอร์
3. ป้อนข้อมูลเอกสารลงในเครื่องคอมพิวเตอร์ หรือวาดภาพ และนำภาพมาประกอบในเอกสาร ทำแผนภูมิ ตารางข้อมูล คำนวณข้อมูลใน ตาราง พิมพ์บันทึกถกลับ และแก้ไขปรับปรุงข้อมูลให้ถูกต้อง
4. บันทึกจัดเก็บแฟ้มข้อมูลเอกสารต่างๆ จัดพิมพ์สำเนาด้วยเครื่องพิมพ์ส่ง หรือรับข่าวสารโดยใช้ โทรสาร โทรพิมพ์ หรืออื่นๆ ปฏิบัติงานธุรการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง
5. ตรวจสอบงานพิมพ์ให้ถูกต้องจัดทำสำเนาหลายชุด จัดส่ง จดหมาย หรือรายงานที่พิมพ์แล้วไปให้บุคคลที่เกี่ยวข้อง
6. อาจทำงานประจำวันในหน้าที่ของเสมียนพนักงาน

สภาพการจ้างงาน

ผู้ปฏิบัติงานอาชีพนี้จะได้รับค่าตอบแทนการทำงานเป็นเงินเดือนในอัตราที่แตกต่างกันไปตามความรู้ ความชำนาญ และสถานประกอบการ ดังนี้

เงินเดือน

วุฒิการศึกษา	ราชการ	เอกชน
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ	5,260	4,500 – 5,000
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง	6,490	5,500 - 7,500

นอกจากค่าตอบแทนเป็นเงินเดือนแล้วในภาครัฐวิสาหกิจ และภาค เอกชนอาจได้รับ ค่าตอบแทนในรูปแบบอื่น เช่น ค่ารักษาพยาบาล เงินสะสม เงินช่วยเหลือสวัสดิการในรูปแบบต่างๆ เงินโบนัส ค่าล่วงเวลา เป็นต้น

ผู้ปฏิบัติงานอาชีพนี้ มีชั่วโมงทำงานโดยปกติวันละ 8 ชั่วโมง สัปดาห์ละ 40 - 48 ชั่วโมง และอาจต้องทำงานล่วงเวลา เมื่อมีความจำเป็นเร่งด่วน

สภาพการทำงาน

สภาพการทำงานเป็นการทำงานในสำนักงาน ไม่สกปรก แต่ต้องนั่งอยู่หน้าจอคอมพิวเตอร์เป็นเวลานาน วันหนึ่งประมาณ 6-7 ชั่วโมง หรือมากกว่านั้น ต้องใช้ประสาทสัมผัสของสายตา และมือ บางครั้งอาจมีปัญหาเกี่ยวกับสายตาได้ เนื่องจากอยู่กับจอคอมพิวเตอร์เป็นเวลานาน ในสถานประกอบการอาจมีผู้ปฏิบัติงานอาชีพนี้หลายคน ซึ่งต้องทำงานในสถานที่เดียวกัน หรืออาจทำงานเพียงคนเดียว

คุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพ

ผู้ประกอบอาชีพนี้จะต้องมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

- สำเร็จการศึกษามัธยมศึกษาปีที่ 3 หรือเทียบเท่า หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) และมีความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์ และมีทักษะในการพิมพ์ระบบสัมผัสด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์
- มีความอดทน ละเอียด รอบคอบ
- ช่างสังเกต จดจำ รู้จักวิเคราะห์ และแก้ไขปัญหา
- มีความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย
- มีคุณธรรม จริยธรรม ขยัน ซื่อสัตย์ และมีระเบียบวินัย
- ต้องมีความรู้เกี่ยวกับหลักไวยากรณ์การสะกดคำ การใช้เครื่องหมายวรรคตอนทั้ง

ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ ต้องมีทักษะในการพิมพ์สัมผัสได้อย่างถูกต้อง และรวดเร็วผู้ที่ประกอบอาชีพนี้ควรเตรียมความพร้อมดังต่อไปนี้ : ผู้เข้าสู่ตลาดแรงงานใหม่ที่มีอายุตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป และสำเร็จการศึกษามัธยมศึกษาปีที่ 3 หรือเทียบเท่าขึ้นไป เมื่อได้รับการฝึกในสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน (สพร.) หรือ ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัด (สพจ.) 2 เดือน และฝึกในสถานประกอบการ

กิจการอีก 1 เดือน รวมระยะเวลาฝึกทั้งหมด 3 เดือน จึงจะได้รับวุฒิบัตรพัฒนาฝีมือแรงงาน (วพร.) แนวการฝึกเน้นภาคปฏิบัติ ความรู้ความสามารถที่ผู้รับการฝึกจะได้รับจากการฝึกได้แก่ ฝึกการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ PC ฝึกการใช้ทักษะการพิมพ์ระบบสัมผัสด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์

โอกาสในการมีงานทำ

ในการใช้งานเพื่อการพิมพ์โดยคอมพิวเตอร์ค่อนข้างง่าย ดังนั้น บุคลากรในองค์กรส่วนมากจะสามารถพิมพ์งานได้ด้วยตนเอง แต่ในบางหน่วยงานยังต้องการบุคลากรทำหน้าที่ในการพิมพ์ โดยเฉพาะเพื่อความรวดเร็วในการทำงานด้านเอกสาร

พนักงานพิมพ์ดีด คอมพิวเตอร์ สามารถเข้าทำงานได้ทั้งในภาคเอกชน เช่น ธุรกิจหรือเจ้าของบริษัทเจ้าของโรงพิมพ์ หรือสำนักพิมพ์ หรือหน่วยงานราชการและรัฐวิสาหกิจโดยทำหน้าที่เป็นพนักงานบันทึกข้อมูลคอมพิวเตอร์ เสมียนสำนักงาน พนักงานเรียงพิมพ์ พนักงานพิมพ์ข่าว

โอกาสความก้าวหน้าในอาชีพ

ผู้มีพื้นฐานอาชีพนี้ ถ้าได้รับการพัฒนาการใช้คอมพิวเตอร์ PC และโปรแกรมสำเร็จรูปต่างๆ สามารถพัฒนาตนเองโดยการเข้าอบรมเกี่ยวกับโครงสร้างโปรแกรม เมื่อสำเร็จแล้วสามารถเป็น Programmer ได้ซึ่งจะทำให้โอกาสการหางานทำในอาชีพที่เกี่ยวข้องเปิดกว้างขึ้น

อาชีพที่เกี่ยวข้อง

เสมียนทั่วไป เสมียนได้ตอบจดหมาย และจดยางาน พนักงานฝ่ายสินค้า และพัสดุช่างปฏิบัติทางการพิมพ์ ช่างเรียงพิมพ์ และจัดประกอบหน้าด้วยคอมพิวเตอร์ พนักงานตรวจปฏิรูป เลขานุการ พนักงานป้อนข้อมูลทางสถิติ

กลุ่มบุคลิกภาพแบบ ENTERPRISING กล้าคิดกล้าทำ มีธรรมชาติที่ชอบทำกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนหรือผลประโยชน์ทางด้านเศรษฐกิจ

ลักษณะโดยทั่วไป

จะมีลักษณะของความเป็นผู้นำ มีความคิดริเริ่ม มีความเชื่อมั่นในตัวเองกล้าได้แก่ง กล้าได้กล้าเสีย พร้อมที่จะทดลอง มีความเป็นอิสระ มีความสนใจอำนาจ มีความก้าวร้าวทางวาจา มีทักษะในการเจรจา มักหลีกเลี่ยงสภาพการณ์ที่ต้องใช้กำลังทางปัญญานาน ไม่ชอบกิจกรรมที่เป็นระเบียบแบบแผน

ลักษณะเด่น

กล้าคิดกล้าทำ ชอบวางแผน ชอบสมาคม มีอำนาจเหนือผู้อื่น ร่าเริง สนุกสนาน ทำตามอารมณ์ ไม่ชอบใช้กำลังความคิดอันยาวนาน

การประเมินตนเอง

มีความเป็นผู้นำ ชอบการสมาคม มีความก้าวร้าว มีความเข้าใจตนเอง

อาชีพที่สอดคล้องกับบุคลิกภาพนี้ได้แก่

ชื่ออาชีพ : ผู้จัดการฝ่ายบุคคล

นิยามอาชีพ

วางแผน กำกับดูแล และประสานงานด้านนโยบายเกี่ยวกับงานบุคลากรขององค์กร : กำหนดขั้นตอนและดำเนินการในเรื่องสรรหา การฝึกอบรม การเลื่อนขั้น การโยกย้าย งานสวัสดิการ โครงการเงินเดือนและค่าตอบแทน รวมทั้งกำหนด มาตรฐานตำแหน่งงาน ควบคุม ดูแลผู้ปฏิบัติงาน

ลักษณะของงานที่ทำ

ทรัพยากรบุคคล คือ สิ่งที่สำคัญที่สุดขององค์กรจัดการฝ่ายบุคคล ซึ่งอยู่ในฐานะของผู้บริหารงานด้านทรัพยากรบุคคลต้องเป็นผู้ให้คำปรึกษาทั้งด้านหน้าที่ การงานและด้านธุรกิจกับพนักงานในองค์กรชักจูงใจให้พนักงานร่วมเป็นหุ้นส่วน และร่วมมือกับองค์กรในการดำเนินงานให้บรรลุนโยบายและเป้าหมายขององค์กรให้ความรู้แก่พนักงานเกี่ยวกับงานขององค์กรหน้าที่ความรับผิดชอบของพนักงาน รวมทั้ง ค่าตอบแทนการทำงานและผลประโยชน์อื่นๆ ที่จะได้รับ พัฒนาบุคลากรให้มีประสิทธิภาพในการทำงานโดยใช้กระบวนการบริหารงานบุคคลซึ่งมีหน้าที่หลักดังต่อไปนี้

1. สรรหาและจัดจ้างบุคลากรที่มีประสิทธิภาพมากเข้ามา ทำงานโดยวิธีประกาศโฆษณาตำแหน่งว่างรับสมัคร และทำการสัมภาษณ์เพื่อคัดเลือก ผู้สมัครงานที่มีคุณสมบัติดีที่สุดเพื่อการจ้างงาน โดยตรงหรือจัดส่งให้ เจ้าหน้าที่ ผู้ยื่นต่อไป
2. พัฒนา ประเมินผล และปรับปรุงคุณภาพของบุคลากรให้มี ประสิทธิภาพ และส่งเสริมให้พนักงานมีความรู้ในเรื่องนโยบายและ เป้าหมายขององค์กร ตลอดจนหน้าที่ความรับผิดชอบของพนักงาน
3. กำหนดค่าตอบแทนในการทำงานโดยตรงและจัดสรรผลประโยชน์โดยอ้อมให้กับบุคลากรอย่างได้มาตรฐาน เช่น การให้สิทธิในการถือหุ้น
4. สร้างแรงจูงใจให้พนักงานมีจิตสำนึกของการเป็นส่วนหนึ่งกับองค์กรเพื่อให้พนักงานอุทิศเวลาและความสามารถในการทำงานให้กับองค์กรอย่างเต็มที่
5. ส่งเสริมรักษาบุคลากรทุกคนที่มีความสามารถให้อยู่กับองค์กรตลอดไป โดยการส่งเสริมเลื่อนตำแหน่ง เลื่อนขั้น ดูแลความปลอดภัย และ สุขภาพอนามัยของพนักงาน
6. สร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างนายจ้างกับพนักงานหรือลูกจ้าง และเมื่อ มีปัญหาข้อขัดแย้งหรือข้อพิพาทเกิดขึ้นต้องเข้าไปหาทางระงับข้อขัดแย้ง หรือข้อพิพาทให้ยุติลงโดยเร็วที่สุดตามหลักของการแรงงานสัมพันธ์
7. จัดสวัสดิการ ดำเนินการจ่ายเงินสมทบกองทุนเงินทดแทนและกองทุนประกันสังคม และ จัดบริการด้านสันติภาพการ ตลอดจนอำนวยความสะดวกต่างๆ ให้แก่พนักงาน เพื่อสร้างขวัญกำลังใจแก่พนักงานอาจดำเนินงานด้านกองทุนสำรองเลี้ยงชีพของพนักงาน
8. ดำเนินการให้พนักงานออกจากงาน โดยการเกษียณอายุ หมดสัญญาจ้าง หรือเลิกจ้างเมื่อองค์กรเผชิญสภาวะธุรกิจซบเซา หรือด้วยเหตุผลอื่นโดยดำเนินการตามขั้นตอนของกฎหมายแรงงาน และหาวิธีที่ดีที่สุดในการช่วยพนักงานเหล่านั้นซึ่งอาจเสนอให้กลับเข้าทำงานใหม่เมื่อองค์กรฟื้นสภาวะดังกล่าวแล้ว

สภาพการจ้างงาน

ผู้จัดการฝ่ายบุคคลในรัฐวิสาหกิจจะได้รับเงินเดือนตามวุฒิ และประสบการณ์สำหรับองค์กรเอกชนขนาดเล็กต้องเป็นผู้มีประสบการณ์จากเจ้าหน้าที่บุคคลอย่างน้อยประมาณ 3 - 5 ปีจะได้รับเงินเดือนขั้นต้นตามความสามารถประสบการณ์ประมาณเดือนละ 35,000-45,000 บาท ใน องค์กรขนาดกลางอาจมีประสบการณ์การทำงานประมาณ 5-10 ปีจะได้รับเงินเดือนประมาณ 70,000 - 90,000 บาท และในองค์กรขนาดใหญ่ต้องการผู้จัดการฝ่ายบุคคลที่มีประสบการณ์ 10 ปีขึ้นไปจะได้รับเงินเดือนประมาณ 90,000 -150,000 บาท

ผู้จัดการฝ่ายบุคคลโดยปกติทำงานวันละ 8 - 9 ชั่วโมง หรือสัปดาห์ละ 40 - 48 ชั่วโมง แต่อาจจะต้องทำงานมากกว่าเวลาทำงานปกติ เมื่อมีงานหรือปัญหาที่ต้องดำเนินการ โดยเร่งด่วน และได้รับผลตอบแทนอย่างอื่นตามกฎหมายขององค์กร

สภาพการทำงาน

ผู้ปฏิบัติงานอาชีพนี้ปฏิบัติงานในสถานที่ทำงานเป็นส่วนใหญ่ มีระบบข้อมูลและเครือข่ายในการเก็บข้อมูลของพนักงานด้วยเทคโนโลยีที่ทันสมัย และอาจต้องเดินทางออกไปตรวจเยี่ยมพนักงานในหน่วยงานภายใต้เครือข่ายขององค์กรทั้งในประเทศและต่างประเทศ ทำงานร่วมกับผู้ได้บังคับบัญชา คือ เจ้าหน้าที่ฝ่ายบุคคล หรือฝ่าย อบรมอาจทำงานร่วมกับคนหลายเชื้อชาติในกรณีที่เป็นองค์กรนานาชาติ และอาจต้องใช้ภาษาต่างประเทศในการสื่อสารภายในองค์กร

คุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพ

คุณสมบัติทั่วไป ของผู้จัดการฝ่ายบุคคลควรมีลักษณะของผู้บริหารที่แตกต่างกว่าผู้บริหารอื่นๆ และไม่ควรยึดติดกับการบริหารแบบ "ผู้จัดการ" ในสมัยก่อน เพราะการที่โลกก้าวเข้าสู่ยุคเศรษฐกิจใหม่ผู้จัดการฝ่ายบุคคลต้องมีทัศนคติให้ทันกับยุคโลกาภิวัตน์ สามารถทำงานร่วมกับบุคคลที่มาจากพื้นฐานและเชื้อชาติต่างกันเป็นผู้นำที่มีส่วนร่วมกับทีมงานทุกชาติ ทุกภาษา ได้มีความสามารถในการมองการณ์ไกลหรือมีวิสัยทัศน์กว้างไกล มีความเป็นผู้นำที่สามารถอำนวยความสะดวกในการเปลี่ยนแปลง องค์กร มีลักษณะเป็นผู้ประสานงานที่มีประสิทธิภาพเป็นนักต่อรอง และแก้ไขปัญหาแบบร่วมมือ และสร้างสรรค์ เข้าใจวัฒนธรรมขององค์กรของชาติตนเองอย่างลึกซึ้ง และ เข้าใจวัฒนธรรมของชาติอื่นและองค์กรเป็นอย่างดี ส่วนคุณสมบัติทั่วไปที่จำเป็นต้องมีในตัวผู้จัดการฝ่ายบุคคลมีดังนี้

1. เป็นผู้นำและเป็นตัวอย่างที่ดีแก่เพื่อนร่วมงานองค์กรสามารถจูงใจพนักงานให้อุทิศและทุ่มเทการทำงานให้กับองค์กรได้
2. มีความเชื่อมั่นในตนเอง กล้ากระจ่ายอำนาจ และวินิจฉัยสั่งการและพร้อมที่จะรับผิดชอบ
3. มีความรอบคอบในการพิจารณาและวินิจฉัยการปฏิบัติงาน
4. ซื่อสัตย์ สุจริต และยุติธรรม
5. มีมนุษยสัมพันธ์ดีเข้ากับคนที่มีความแตกต่างได้เป็นที่ไว้วางใจและน่าเชื่อถือกับบุคคลทุกฝ่ายทั้งในและนอกองค์กร
6. ขอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
7. เป็นผู้ที่มีความสามารถและเชี่ยวชาญในการแก้ไขอุปสรรคปัญหาที่เกิดขึ้นในองค์กรให้มาเป็นการร่วมมือกัน

8. เป็นผู้ที่สามารถทำให้พนักงานเชื่อถือและศรัทธาในปรัชญาองค์กรให้เป็นวัฒนธรรมขององค์กร ไม่ว่าจะเป็นองค์กรในภาครัฐบาล องค์กรธุรกิจหรือองค์กรที่ไม่มุ่งหวังผลกำไรจะต้องมีความเชื่อไว้วางใจ และบทบาทของ องค์กรเป็นงานและบทบาทที่สำคัญที่สุดของสังคมต่างๆ กับรากฐานของสังคมอื่นๆ เพื่อความสำเร็จในการดำเนินงานขององค์กร (Peter Drucker)
9. มีความเข้าใจภาษาต่างประเทศ เป็นอย่างดี
10. มีประสบการณ์ด้านการบริหารงานบุคคลอย่างน้อยตั้งแต่ 3-5 ปี

ผู้ที่ประกอบอาชีพนี้ ควรเตรียมความพร้อมดังต่อไปนี้ : ควรมีวุฒิการศึกษาตามข้อกำหนดของผู้จัดการฝ่ายบุคคล หรืออาจสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีถึงปริญญาโทในสาขาการบริหารทรัพยากรบุคคล สาขาวิทยาการ การจัดการ สาขานิติศาสตร์ และรัฐศาสตร์หรือสาขาที่เกี่ยวข้อง

โอกาสในการมีงานทำ

ปัจจุบัน งานบริหารทางด้านทรัพยากรบุคคลเป็นงานที่มีกระแสการเปลี่ยนรูปแบบตามการบริหารองค์กรในยุคโลกาภิวัตน์ หรือยุคเข้าสู่เศรษฐกิจดิจิทัล หรือเศรษฐกิจใหม่เกือบสิ้นเชิง จึงมีองค์กรธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับทางด้านเทคโนโลยีที่เกิดขึ้นอย่างมากมาย ทำให้มีการสรรหา และจัดจ้างเจ้าหน้าที่ฝ่ายบริหารงานบุคคลทุกระดับที่มีความเข้าใจในธุรกิจของการวางแผนกลยุทธ์ด้านการบริหารงานบุคคล ที่มีวิสัยทัศน์ในการวางแผนกลยุทธ์ด้านบุคลากรระดับโลกนำมาผสมผสานกับความสามารถของบุคลากรท้องถิ่นได้ เพื่อให้เกิดความร่วมมือเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในการดำเนินการบริหารจัดการทรัพยากรบุคคลอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลให้กับองค์กร นอกจากนี้แล้วองค์กรธุรกิจยังต้องการผู้ที่มีความรู้หลากหลาย เป็นนักวิเคราะห์สถานการณ์ และ เป็นนักคาดการณ์แนวโน้มการใช้ทรัพยากร เป็นผู้ที่มีความยืดหยุ่นสูง พร้อมทั้งจะศึกษาเรียนรู้จากหน่วยงานข้ามองค์กร และมีความเข้าใจวัฒนธรรม และธุรกิจขององค์กร ดังนั้นผู้ที่มีคุณสมบัติตามที่กล่าวมาแล้วจึงเป็นที่ต้องการขององค์กรธุรกิจ

โอกาสความก้าวหน้าในอาชีพ

ผู้จัดการฝ่ายบุคคลที่มีความสามารถ และขวนขวายหาความรู้เพิ่มเติมรวมทั้งมีวิสัยทัศน์กว้างไกลจะเลื่อนให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการ กรรมการผู้บริหาร สำหรับผู้ที่มีความสามารถในการบริหารงานด้านนี้ คือผู้ที่เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้องค์กรดำเนินธุรกิจไปได้อย่างราบรื่นและประสบผลสำเร็จ ผู้จัดการฝ่ายบุคคลจึงเป็นทรัพยากรบุคคลที่มีค่าขององค์กรเช่นกันและองค์กรต้องการให้บุคลากรเช่นนี้บริหารงานจนกว่าจะเกษียณงาน อาชีพนี้จึงเป็นอาชีพค่อนข้างมั่นคงและหรืออาจได้รับการเสนอเลื่อนใจที่ดีกว่าจากองค์กรธุรกิจอื่น ๆ ให้ไปร่วมบริหารงานด้วย

อาชีพที่เกี่ยวข้อง

ผู้จัดการฝ่ายพัฒนาธุรกิจ ผู้จัดการฝ่ายอบรม

ชื่ออาชีพ : หนายความ

นิยามอาชีพ

ว่าความและให้คำปรึกษากฎหมายรวมทั้งจัดทำนิติกรรมสัญญาและดำเนินกระบวนการพิจารณาแทนคู่ความ

ลักษณะของงานที่ทำ

ปฏิบัติงานทั่วไปเกี่ยวกับกฎหมาย เช่น ให้คำปรึกษาทางกฎหมาย จัดทำเอกสารเกี่ยวกับกฎหมาย ทำหน้าที่เป็นตัวแทนในเรื่องที่เกี่ยวกับกฎหมาย และดำเนินการแทนคู่ความทั้งทางอาญาและแพ่ง ตรวจสอบเรื่องราวต่างๆ และค้นคว้ากฎหมายที่จะนำมาใช้โดยการศึกษาประมวลกฎหมายพระราชกฤษฎีกา เทศบัญญัติ คำพิพากษาของศาลสูงที่มีมาแล้ว และกฎข้อบังคับที่ตราขึ้นไว้ให้คำแนะนำแก่ลูกความถึงสิทธิ และหน้าที่ตามกฎหมายทำการแทนลูกความในเรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวกับกฎหมาย จัดทำเอกสารเกี่ยวกับกฎหมาย และค้นหาวรรพต่างๆ ในประมวลกฎหมาย ว่าความและดำเนินกระบวนการพิจารณาใดๆ ในศาลแทนคู่ความทั้งในคดีแพ่งและคดีอาญา มีบทบาทในการสร้างและรักษาความเป็นธรรมให้กับสังคมมีบทบาทในการคุ้มครอง ดูแลรักษาผลประโยชน์ของบุคคลและองค์กรธุรกิจเอกชนต่าง ๆ มีบทบาทในการให้คำปรึกษาแนะนำ ในการดำเนินการต่างๆ ให้ถูกต้องตามระเบียบและกฎหมาย มีบทบาทเป็นคนกลางเพื่อไกล่เกลี่ยความขัดแย้งแห่งผลประโยชน์ด้วย อาจเชี่ยวชาญในงานกฎหมายสาขาใดสาขาหนึ่งโดยเฉพาะ อาจเป็นทนายความหรือที่ปรึกษากฎหมายประจำองค์กร บริษัทห้างหุ้นส่วน บริษัท นิติบุคคล คณะบุคคล หรือเอกชน

สภาพการทำงาน

อาชีพทนายความเป็นอาชีพที่มีคนนิยมทำกันมาก เพราะเป็นอาชีพที่สามารถทำรายได้ดี และเป็นอาชีพที่มีเกียรติ โดยผู้ที่เป็นทนายความสามารถทำงานมีเงินเดือนประจำ โดยมีค่าตอบแทนเป็นเงินเดือนตั้งแต่ 8,500 - 10,000 บาทขึ้นไป ขึ้นอยู่กับความสามารถประสบการณ์ และประเภทของหน่วยงานที่ทำงาน หรือประกอบอาชีพทนายความอิสระรับว่าความทั่วไป โดยอาจได้รับค่าตอบแทนจากการว่าความร้อยละ 10 - 20 ของทุนทรัพย์ในคดีนั้นๆ หรืออาจจะได้รับค่าตอบแทนตามแต่จะตกลงกับลูกความ ซึ่งอาจจะได้รับค่าว่าความ 20,000-100,000 บาทขึ้นไปแล้วแต่งานที่รับ และขนาดของทุน-ทรัพย์ในแต่ละคดี

สภาพการทำงาน

ทำงานในสำนักงานมีสิ่งอำนวยความสะดวกสบายเช่นสำนักงานทั่วไป มีอุปกรณ์ช่วยในการจัดการงานเอกสาร เช่น เครื่องพิมพ์ดีด หรือคอมพิวเตอร์ บางครั้งต้องออกไปติดต่อประสานงานนอกสำนักงาน เช่น ศาล สถานีตำรวจ สถานที่อื่นๆ เพื่อปฏิบัติภาระกิจตามความตามที่ได้รับมอบหมาย ส่วนใหญ่ทำงานสัปดาห์ละ 40 ชั่วโมง แต่การทำงานล่วงเวลาเป็นเรื่องปกติในอาชีพนี้อาจจะต้องมาทำงานในวันเสาร์วันอาทิตย์และวันหยุด

การทำงานของทนายความ เป็นงานที่ต้องมีผู้ได้ประโยชน์และผู้เสียประโยชน์ อาชีพทนายความ เป็นอาชีพที่ค่อนข้างเสี่ยงอันตรายอันเนื่องมาจากลักษณะงาน การฟ้องร้องระหว่างคู่คดีอาจสร้างความไม่พอใจให้อีกฝ่าย หรืองานในหน้าที่อาจจะทำให้ผู้อื่นเสียผลประโยชน์ ทำให้เกิดความโกรธแค้น และอาจถึงขั้นทำร้ายร่างกายและชีวิตได้ ผู้เป็นทนายความควรที่จะจัดให้เกิดความยุติธรรมทั้งสองฝ่าย มีความซื่อสัตย์สุจริตในหน้าที่ไม่ใช้ความรู้ในอาชีพเอาเปรียบ หรือทำให้ผู้อื่นเสียหาย

คุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพ

ผู้สนใจจะประกอบอาชีพนี้จะต้องเป็นผู้ที่มีใจรักในอาชีพนี้เป็นพื้นฐานเพราะงานทนายความ เป็นงานที่ต้องมีความเสียสละ ทุ่เม ใฝ่หาความรู้และมีวาทศิลป์ ผู้ที่ประสงค์จะประกอบอาชีพทนายความจะต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

1. สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีด้านนิติศาสตร์
2. ต้องขอจดทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นทนายความจากสภาทนายความ
3. มีสัญชาติไทย
4. อายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์ ในวันที่ยื่นคำขอจดทะเบียนและรับใบอนุญาต
5. ไม่เป็นผู้มีความประพฤติเสื่อมเสียบกพร่องในศีลธรรมอันดี และไม่เป็น ผู้ได้กระทำการใดซึ่งแสดงให้เห็นว่าไม่น่าไว้วางใจในความซื่อสัตย์สุจริต
6. ไม่อยู่ในระหว่างต้องโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก
7. ไม่เคยต้องโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก ในคดีที่ คณะกรรมการเห็นว่าจะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์แห่ง วิชาชีพ
8. ไม่เป็นบุคคลผู้ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้ล้มละลาย
9. ไม่เป็นโรคติดต่อซึ่งเป็นที่ยกเว้นของสังคม
10. ไม่เป็นผู้มีร่างกายพิการ หรือจิตบกพร่องอันเป็นเหตุให้ผู้ห่วย่อน สมรรถภาพในการประกอบอาชีพ
11. ไม่เป็นข้าราชการ หรือพนักงานส่วนท้องถิ่นซึ่งมีเงินเดือนและตำแหน่งประจำเว้นแต่ข้าราชการการเมือง
12. ต้องชื่อตรงต่อถูกความ ผู้ร่วมงานอำนวยความสะดวกความยุติธรรม ชุมชน ผู้ร่วมสำนักงาน และตนเอง

ผู้ที่สนใจประกอบอาชีพทนายความ ควรเตรียมความพร้อมดังต่อไปนี้ : มีความสนใจในด้านกฎหมาย กระบวนการยุติธรรม และต้องชอบที่จะท่องจำเพราะวิชานิติศาสตร์เป็นการเรียนที่ต้องท่องจำมากเช่นกฎระเบียบมาตราต่างๆ เป็นต้น

ผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 หรือเทียบเท่า ต้องสอบเข้ารับการคัดเลือกหรือเข้าศึกษาต่อระดับอุดมศึกษากฎมนิติศาสตร์ หลักสูตร 4 ปี สำเร็จการศึกษาได้รับปริญญาตรีทางนิติศาสตร์ หรือประกาศนียบัตรในวิชานิติศาสตร์ ซึ่งเทียบได้ไม่ต่ำกว่าปริญญาตรี จากสถาบันการศึกษาซึ่งสภาทนายความเห็นว่าสถาบันนั้นมีมาตรฐานการศึกษาที่ผู้ได้รับปริญญาตรีหรือประกาศนียบัตรควรเป็นทนายความได้ และเป็นสมาชิกแห่งเนติบัณฑิตยสภา

เมื่อสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี หรือเทียบเท่าต้องเข้ารับการอบรมจากสภาทนายความ โดยอบรมภาคทฤษฎีหลักสูตร 6 เดือน และอบรมภาคปฏิบัติ หลักสูตร 6 เดือน จึงสมัครเข้าสอบขอใบอนุญาตว่าความผ่านการทดสอบจะได้รับใบอนุญาตว่าความทั่วราชอาณาจักรจากสภาทนายความ

โอกาสในการมีงานทำ

อาชีพทนายความ ถือเป็นอาชีพที่สำคัญอีกอาชีพหนึ่ง ซึ่งจะมาเกี่ยวข้องกับธุรกิจ และบุคคลเพราะอาชีพนี้มีความชำนาญทางกฎหมาย ความต้องการของอาชีพนี้มีสูงขึ้นเรื่อยๆ โดยดูได้จากคดีที่เกิดขึ้นที่กรมตำรวจ ล้วนแต่ต้องใช้ทนายความเข้ามาช่วยในคดีทั้งสิ้นในช่วงภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ ทนายความมีคดีว่าความมากขึ้นเนื่องจากจะมีคดีฟ้องร้องในเรื่องการค้าชားหนี้มากขึ้นแต่รายได้จากการว่าความจะไม่ค่อยมากนักเนื่องจากฝ่ายจำเลยไม่สามารถชำระค่าเสียหายได้ จะเห็นได้ว่าไม่ว่าจะอยู่ในภาวะเศรษฐกิจอย่างไร ความต้องการแรงงานในอาชีพมีอยู่ตลอด ทั้งนี้ก็ต้องขึ้นอยู่กับความชำนาญความเก่งและชื่อเสียงของทนายความแต่ละคนด้วย นอกจากนี้ทนายความอิสระบางคนอาจจะรับทำงานสืบสวนให้บุคคลที่ต้องการให้สืบสวนหรือติดตามสิ่งของหรือบุคคลที่ต้องการค้นหา

โอกาสความก้าวหน้าในอาชีพ

อาชีพทนายความนี้ นอกจากจะประกอบอาชีพเป็นทนายความแล้วยังสามารถเป็นผู้ดูแลผลประโยชน์ของหน่วยงาน เป็นที่ปรึกษาทางกฎหมายของหน่วยงาน เป็นพนักงานอัยการ และก้าวไปสู่การเป็นผู้พิพากษาก็ได้ และนอกจากนี้อาชีพทนายความเป็นอาชีพที่มีความชำนาญทางกฎหมายเป็นพิเศษจึงเป็นอาชีพหนึ่งที่สามารถนำความรู้ไปปรับใช้กับอาชีพอื่นได้มากมาย เช่น นักการเมือง ทหารตำรวจ เจ้าหน้าที่เร่งรัดหนี้สิน เจ้าหน้าที่การเงิน หรือครู อาจารย์ เป็นต้น

ทนายความที่มีความสามารถ และมีความรู้ทางกฎหมายระหว่างประเทศ อย่างดี อาจได้รับการว่าจ้างให้เป็นทนายความว่าความในต่างประเทศ หรืออาจเป็นตัวแทนของรัฐบาลในการเจรจาทางด้านกฎหมายหรือสิทธิประโยชน์ของประเทศ

อาชีพที่เกี่ยวข้อง

ผู้พิพากษา อัยการ ตำรวจ ทหาร เจ้าหน้าที่สืบเชื้อ เจ้าหน้าที่เร่งรัดหนี้ นักสืบ

ชื่ออาชีพ : พนักงานอัยการ

นิยามอาชีพ

อำนาจความยุติธรรมในสังคม และรักษาผลประโยชน์ของรัฐ โดยในคดีอาญามีฐานะเป็นโจทก์แทนแผ่นดินมีอำนาจและหน้าที่ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาและกฎหมายอื่นในด้านคดีแพ่ง มีอำนาจและหน้าที่ให้คำปรึกษาด้านกฎหมายแก่ส่วนราชการและหน่วยงานต่างๆ ของรัฐ ดำเนินคดีแทนรัฐบาลในศาลทั้งปวง พิจารณารับว่าแก้ต่างให้แก่นิติบุคคล ซึ่งได้มีพระราชบัญญัติหรือพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งขึ้นหรือให้แก่รัฐบาล ซึ่งเป็นโจทก์หรือจำเลยและมีใช้เป็นคดีพิพาทกับรัฐบาลเมื่อพนักงานอัยการเห็นสมควร และในด้านคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชน มีอำนาจหน้าที่ให้บริการ ช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ประชาชน เช่น การประณอมข้อพิพาท การให้ความช่วยเหลือทางอรรถคดี และการฟ้องคดีแทนราษฎรผู้หนึ่งผู้ใดที่ไม่อาจฟ้องเองได้เพราะกฎหมายห้าม เป็นต้น รวมถึงการให้ความช่วยเหลือในการรับแก้ต่างให้แก่พนักงานผู้ถูกฟ้องทั้งในคดีแพ่งและคดีอาญาในเรื่องการที่ได้กระทำไปตามหน้าที่ หรือรับแก้ต่างให้แก่ราษฎรผู้หนึ่งผู้ใดในเรื่องการที่ได้กระทำตามคำสั่งของเจ้าพนักงานซึ่งได้สั่งการโดยชอบด้วยกฎหมาย

ลักษณะของงานที่ทำ

ภารกิจและหน้าที่หลักของผู้ประกอบอาชีพนี้ สามารถสรุปได้โดยย่อ ดังนี้

1. งานอำนาจความยุติธรรมทางอาญา เพื่อตรวจสอบถ่วงดุลและคานอำนาจการใช้ดุลพินิจทั้งของพนักงานสอบสวนและศาลเพื่อให้เป็นไปอย่างถูกต้องชอบธรรม

ในคดีอาญา อัยการมีอำนาจหน้าที่ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาซึ่งบัญญัติให้เป็นอำนาจหน้าที่ของพนักงานอัยการ เช่น ฟ้องคดีต่อศาล ยื่นฟ้องคดีที่ผู้เสียหายได้ยื่นฟ้องไว้แล้วแต่ถอนฟ้องคดีนั้น เว้นเสียแต่คดีซึ่งเป็นความผิดต่อส่วนตัว ทำการตรวจสอบสำนวนคดีของพนักงานสอบสวนที่ได้สอบสวนผู้กระทำความผิดกฎหมายอาญาแล้ว กรณีที่พนักงานสอบสวนมีความเห็นควรสั่งไม่ฟ้องและพนักงานอัยการเห็นชอบด้วย ให้ออกคำสั่งไม่ฟ้องและแจ้งให้พนักงานสอบสวนทราบ แต่ถ้าไม่เห็นด้วยก็สั่งฟ้องและแจ้งพนักงานสอบสวนให้ส่งตัวผู้ต้องหาเพื่อฟ้องหรือจัดการอย่างหนึ่งอย่างใดเพื่อให้ได้ตัวผู้ต้องหาฟ้องคดีต่อศาล เป็นต้น

ในคดีแพ่งมีอำนาจหน้าที่ดำเนินคดีแทนรัฐบาลในศาลทั้งปวง หรือในกรณีเทศบาล หรือ สุขาภิบาล หรือนิติบุคคล ซึ่งได้มีพระราชบัญญัติหรือพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งขึ้นเป็น โจทก์หรือเป็น จำเลย ซึ่งไม่ใช่เป็นคดีที่พิพาทกับรัฐบาล เมื่อพนักงานอัยการเห็นสมควรจะรับว่าต่างหรือแก้ต่างคดี ก็ได้

2. งานด้านคดีอาญาระหว่างประเทศ ในกรณีคดีส่งผู้ร้ายข้ามแดน และการร่วมมือกับ ต่างประเทศในการสอบสวนและอื่นๆ

3. งานด้านรักษาผลประโยชน์ของรัฐ ให้คำแนะนำปรึกษาหารือปัญหาข้อกฎหมาย แก่ส่วน ราชการและรัฐวิสาหกิจ เพื่อให้การบริหารราชการของหน่วยงานดังกล่าวลุล่วงไปด้วยดี และรับ ดำเนินการว่าต่างแก้ต่างให้จนกว่าคดีจะถึงที่สุด รวมถึงการตรวจร่างสัญญาต่างๆ ก่อนลงนาม

4. งานด้านคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ประชาชน รับหน้าที่ในคดีที่ราษฎร ไม่อาจเป็นโจทก์

ฟ้องร้องคดีได้โดยมีกฎหมายห้ามไว้ เมื่อพนักงานอัยการเห็นสมควรก็จะดำเนินคดีแทนให้ เช่น คดี อุทุมที่บุตรไม่อาจฟ้องร้องเพื่อเรียกค่าอุปการะเลี้ยงดูจากบุพการีได้ เป็นต้น หรือในคดีที่ศาล ชันต้นลงโทษบุคคลใดโดยลำพัง ถ้าศาลอุทธรณ์พิพากษาให้ปล่อยผู้นั้น เมื่อพนักงานอัยการ เห็นสมควรจะฎีกาก็ได้ หรือในกรณีที่มีการผิดสัญญาประกันจำเลยตามกฎหมาย อัยการมีอำนาจ หน้าที่ดำเนินคดีในการบังคับให้เป็นไปตามสัญญานั้น และให้คำปรึกษาด้านกฎหมาย ตลอดจนช่วย ทำนิติกรรมสัญญาและประนอมข้อพิพาทให้แก่ประชาชนทั่วไปโดยไม่คิดค่าใช้จ่ายใดๆ

5. งานตรวจสอบผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและข้าราชการระดับสูง กรณีผู้ดำรงตำแหน่ง ทางการเมือง หรือข้าราชการระดับสูงผู้ใดเมื่อถูกกล่าวหาว่ามีพฤติการณ์ร้ายแรงผิดปกติ หรือกระทำ ผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ หรือใช้อำนาจหน้าที่ขัดต่อกฎหมาย และคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติได้สวนแล้วเห็นว่ามิชอบ จะส่งเรื่องให้อัยการสูงสุดดำเนินการฟ้องคดี ต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ซึ่งเป็นงานตามที่กำหนดโดย รัฐธรรมนูญ

6. งานพิเศษ เช่น งานเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ โดยมีโครงการเผยแพร่ความรู้และช่วยเหลือ ทางกฎหมายให้แก่ประชาชน โครงการสนับสนุนการระงับข้อพิพาททางแพ่งในระดับท้องถิ่น โดย อนุญาตบุคลากรฝึกอบรมความรู้กฎหมายเบื้องต้นทางกฎหมายแก่ผู้นำหมู่บ้าน กลุ่มเยาวชน กลุ่ม เกษตรกร พัฒนาการ ครูและเจ้าหน้าที่อื่นๆ ที่อยู่ในตำบล ช่วยเหลือบรรณคดีแก่ประชาชนที่ยากจน ทั้งคดีว่าต่างและแก้ต่าง หรือหากประชาชนมีปัญหาด้านกฎหมาย ก็สามารถขอคำปรึกษาได้ที่ สำนักงานอัยการจังหวัดทุกแห่งทั่วประเทศ

สภาพการจ้างงาน

ผู้ประกอบอาชีพนี้ จะต้องผ่านการสอบคัดเลือกเพื่อเข้ารับราชการเป็นข้าราชการอัยการและมีคุณสมบัติครบถ้วนตามข้อกำหนด เมื่อได้เข้ารับราชการแล้วจะได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งตามชั้นเงินเดือนจากชั้นที่ 1 จนถึงชั้นที่ 8 โดยตำแหน่งสูงสุดคืออัยการสูงสุดจะได้รับเงินเดือนๆ ละ 62,000 บาท และเงินประจำตำแหน่งชั้น 8 เดือนละ 42,500 บาท ลงมาถึงอัยการผู้ช่วยจะได้รับเงินเดือนชั้นที่ 1 โดยไม่มีเงินประจำตำแหน่งในอัตราเดือนละ 14,850 บาท จนกว่าจะเป็นอัยการประจำกองหรืออัยการจังหวัดผู้ช่วย ซึ่งจะได้รับเงินเดือนๆ ละ 21,370 บาท และเงินประจำตำแหน่งเดือนละ 7,900 บาท

การพิจารณาเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งพิจารณาจากความสามารถ ความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่และอายุการทำงานของแต่ละบุคคลไป เวลาในการปฏิบัติงานต้องปฏิบัติหน้าที่ในระหว่างเวลา 08.30 – 16.30 น. ตั้งแต่วันจันทร์ถึงวันศุกร์ หรือสัปดาห์ละ 35 ชั่วโมง

สภาพการทำงาน

องค์กรอัยการมีฐานะเป็นหน่วยงานราชการอิสระเทียบเท่ากรมที่ไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง หรือทบวง อยู่ในบังคับบัญชาของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม ผู้ประกอบอาชีพนี้เป็นข้าราชการอัยการ ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการอัยการ พ.ศ. 2503 ตามกฎหมายกำหนดให้มีพนักงานอัยการปฏิบัติราชการประจำองค์กรดังนี้

ในกรุงเทพมหานคร

1. สถาบันกฎหมายอาญา
2. สถาบันพัฒนาข้าราชการฝ่ายอัยการ
3. สำนักงานคณะกรรมการอัยการ
4. สำนักงานอำนวยการ(งานด้านธุรการ)
5. สำนักงานคดีแพ่ง
6. สำนักงานคดีแพ่งกรุงเทพใต้
7. สำนักงานคดีแพ่งธนบุรี
8. สำนักงานคดีภาษีอากร
9. สำนักงานคดีอาศาลพิเศษ
10. สำนักงานคดีเยาวชนและครอบครัว
11. สำนักงานคดีแรงงาน
12. สำนักงานคดีศาลแขวง
13. สำนักงานคดีศาลสูง

14. สำนักคดีเศรษฐกิจและทรัพยากร
15. สำนักคดีอาญา
16. สำนักคดีอาญากรุงเทพใต้
17. สำนักคดีอาญาธนบุรี
18. สำนักคดีอัยการสูงสุด
19. สำนักงานคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ประชาชน
20. สำนักงานต่างประเทศ
21. สำนักงานที่ปรึกษากฎหมาย
22. สำนักงานวิชาการ
23. สำนักคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ
24. สำนักงานคดีล้มละลาย
25. สำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายคดีอาญากับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง
26. สำนักงานคดีปกครอง

องค์กรในจังหวัดต่างๆ

1. สำนักงานอัยการเขต 1 – 9
2. สำนักอัยการจังหวัด มี 75 สำนักงาน
3. สำนักงานอัยการประจำศาล อยู่ที่อำเภอ 23 สำนักงาน รับผิดชอบคดีศาลแขวง 21 สำนักงาน
รับผิดชอบคดีเยาวชนและครอบครัว 33 สำนักงาน
4. สำนักงานคดีปกครองเชียงใหม่
5. สำนักงานคดีปกครองสงขลา
6. สำนักงานคดีปกครองนครราชสีมา
7. สำนักงานคดีปกครองขอนแก่น
8. สำนักงานคดีปกครองพิษณุโลก

นอกจากนี้ ยังมีหน้าที่ร่วมกับแพทย์นิติเวช พนักงานฝ่ายปกครอง พนักงานสอบสวน
ออกไปชันสูตรพลิกศพผู้ที่ตายจากการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงาน (วิสามัญฆาตกรรม) หรืออยู่ใน
ระหว่างการควบคุมของเจ้าพนักงาน ตามที่กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา กำหนดให้เป็นหน้าที่
ของพนักงานอัยการ นอกจากนั้น ยังเข้าร่วมคุ้มครองเด็กซึ่งอยู่ในฐานะผู้เสียหาย พยาน หรือ
ผู้ต้องหา ในการสอบสวนในคดีอาญา ซึ่งมีเจ้าหน้าที่สังคมสงเคราะห์ หรือนักจิตวิทยาเข้าร่วม
สอบสวนด้วย โดยมีการผลัดเปลี่ยนเวรกันทั้งในเวลาราชการและนอกเวลาราชการ

คุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพมีดังต่อไปนี้

1. จบหลักสูตรนิติศาสตร์บัณฑิต หรือสอบไล่ได้รับปริญญา หรือประกาศนียบัตรทางกฎหมายจากต่างประเทศซึ่งคณะกรรมการอัยการเทียบว่าไม่ต่ำกว่าปริญญาตรี
2. จบตามหลักสูตรของสำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา
3. ได้ประกอบวิชาชีพทางกฎหมายเป็นข้าราชการตุลาการ จ่าศาล รองจ่าศาล เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ เจ้าพนักงานบังคับคดี พนักงานคุมประพฤติ นายทหารพระธรรมนูญหรือทนายความ หรือได้ประกอบวิชาชีพทางกฎหมายอย่างอื่นตามที่คณะกรรมการอัยการกำหนด ทั้งนี้ เป็นเวลาไม่น้อยกว่า 2 ปี และให้คณะกรรมการอัยการมีอำนาจออกระเบียบกำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับการประกอบวิชาชีพนั้นๆ ด้วย
4. มีสัญชาติไทยโดยกำเนิด
5. มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบห้าปี
6. เป็นผู้เลื่อมใสในการปกครองระบอบประชาธิปไตยตามรัฐธรรมนูญด้วยความบริสุทธิ์ใจ
7. เป็นสามัญสมาชิกแห่งเนติบัณฑิตยสภา
8. ไม่เป็นผู้มีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือบกพร่องในศีลธรรมอันดี
9. ไม่เป็นผู้มีหนี้สินล้นพ้นตัว
10. ไม่เป็นผู้อยู่ในระหว่างถูกสั่งให้พักราชการ หรือถูกสั่งให้ออกจากราชการ ไว้ก่อนตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการหรือตามกฎหมายอื่น
11. ไม่เป็นผู้เคยถูกลงโทษไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ หรือรัฐวิสาหกิจ
12. ไม่เป็นผู้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้ทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ
13. ไม่เป็นคนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ หรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ หรือมีกายหรือจิตใจไม่เหมาะสมที่จะเป็นข้าราชการอัยการ หรือเป็นโรคที่ระบุไว้ในกฎกระทรวง
14. เป็นผู้ที่คณะกรรมการแพทย์มีจำนวนไม่น้อยกว่าสามคน ซึ่งคณะกรรมการอัยการจะได้กำหนดได้ตรวจร่างกายและจิตใจแล้ว และคณะกรรมการอัยการได้พิจารณารายงานของแพทย์เห็นว่าสมควรรับสมัครได้

ผู้ที่สนใจในอาชีพนี้ควรเตรียมความพร้อมดังนี้

ต้องผ่านการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรี ในมหาวิทยาลัยที่มีการเปิดสอนคณะนิติศาสตร์ และต้องสอบได้เนติบัณฑิต (นบ.) นอกจากนี้ยังต้องมีคุณสมบัติดังที่ได้กล่าวไว้ข้างต้นทุกประการ

โอกาสในการมีงานทำ

ผู้ที่ประกอบอาชีพนี้ได้ต้องผ่านการสอบคัดเลือกและต้องมีคุณสมบัติดังที่ได้กล่าวมาข้างต้น จึงเป็นอาชีพที่ต้องมีคุณสมบัติตามที่กฎหมายได้กำหนดไว้เท่านั้น เมื่อผ่านการคัดเลือกแล้วก็จะได้รับตำแหน่งเป็นอัยการผู้ช่วย คือ อัยการชั้น 1 ก่อนในชั้นต้นทุกคน และจะได้พิจารณาเลื่อนขั้นเป็นอัยการประจำกอง หรืออัยการจังหวัดผู้ช่วย (อัยการชั้น 2) ต่อไป

เนื่องจากปัจจุบันมีการจัดตั้งศาลยุติธรรมเพิ่มมากขึ้นเพื่อรองรับกับคดีที่เกิดขึ้น เพื่อไม่ให้คดีล้นศาลและเพื่อความรวดเร็วในการพิจารณาคดี ทำให้ยังคงมีความต้องการพนักงานอัยการเพื่อมาทำหน้าที่มากขึ้น เพื่ออำนวยความสะดวกและเป็นหลักประกันความเป็นธรรมให้แก่สังคมต่อไป

โอกาสความก้าวหน้าในอาชีพ

ผู้ที่เป็นพนักงานอัยการ จะได้รับการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนตามขั้นตอนที่กฎหมายกำหนดจากคณะกรรมการอัยการ และเมื่อรับราชการในตำแหน่งอัยการไม่น้อยกว่า 2 ปี สามารถสอบคัดเลือกเป็นผู้พิพากษาต่อไปได้ พนักงานอัยการเป็นอาชีพที่มีเกียรติ ความก้าวหน้าในอาชีพขึ้นอยู่กับความสามารถและความซื่อสัตย์ ซื่อตรง หากปฏิบัติหน้าที่ด้วยความสุจริตแล้วย่อมมีความก้าวหน้าในอาชีพได้อย่างแน่นอน

อาชีพที่เกี่ยวข้อง

นิติกร ผู้พิพากษา พนักงานสอบสวน อาจารย์พิเศษสอนวิชานิติศาสตร์ในมหาวิทยาลัยทั้งภาครัฐและเอกชน เจ้าของสำนักงานกฎหมาย หรือทนายความผู้เชี่ยวชาญทางกฎหมายในหน่วยงานกฎหมายระหว่างประเทศ

ชื่ออาชีพ : ผู้พิพากษา

นิยามอาชีพ

พิจารณาพิพากษาคดีทั้งปวงในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์ในศาลยุติธรรม เว้นแต่คดีที่รัฐธรรมนูญบัญญัติให้อยู่ในอำนาจของศาลอื่นมีอำนาจหน้าที่วินิจฉัยข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย ใช้ดุลยพินิจชี้มนำนักพยานหลักฐานและทำคำสั่งหรือคำพิพากษาในคดีแพ่งและคดีอาญาปฏิบัติหน้าที่ในศาลชั้นต้นศาลอุทธรณ์และศาลฎีกา

ลักษณะของงานที่ทำ

ตรวจคำคู่ความซึ่งยื่นต่อศาลเพื่อสั่งรับหรือไม่รับหรือให้ทำใหม่หรือให้แก้ไขเพิ่มเติมควบคุมการดำเนินกระบวนการพิจารณาคดี ออกข้อกำหนดเพื่อรักษาความเรียบร้อยในบริเวณศาลและเพื่อให้กระบวนการพิจารณาดำเนินไปโดยเที่ยงธรรม และ รวดเร็ว ออกหมายเรียก ออกหมายอาญา

ออกหมายสั่งให้ส่งคนมาจาก หรือไปยังจังหวัดอื่นหรือออกคำสั่งใด ๆ ได้ส่วน และวินิจฉัยชี้ขาดคำร้องหรือคำขอได้ส่วนมูลฟ้องในคดีอาญาได้ส่วนการชันสูตรพลิกศพ ในกรณีที่มีความตายเกิดขึ้นโดยการกระทำของ เจ้าพนักงานนั่งพิจารณาคดีและควบคุมการนำสืบพยานหลักฐานของคู่ความ ตรวจบุคคล วัตถุสถานที่หรือตั้งผู้เชี่ยวชาญใช้ดุลยพินิจวินิจฉัยชี้ขาดพยานหลักฐานทั้งปวงพิพากษาชี้ขาดตัดสินคดีทั้งทางแพ่งและทางอาญาโดยยุติธรรมตามกฎหมาย บังคับคดีให้เป็นไปตามคำพิพากษา ทำรายงานการคดีและกิจการของศาลส่งตามระเบียบ ระเบียบระวางการใช้ระเบียบวิธีการต่างๆ ที่กำหนดขึ้นโดยกฎหมายหรือโดยประการอื่น ให้เป็นไปโดยถูกต้องเพื่อให้การพิจารณาพิพากษาคดีเสร็จเด็ดขาดไปโดยเร็วอาจมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีต่างประเภทกันตามประเภทของศาล

สภาพการจ้างงาน

การบรรจุเป็นข้าราชการตุลาการให้ผู้สอบคัดเลือกที่ได้คะแนนสูงได้รับการบรรจุเป็นข้าราชการตุลาการและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยผู้พิพากษาก่อนผู้ได้รับคะแนนต่ำลงมาตามลำดับแห่งบัญชีสอบคัดเลือก

ผู้ประกอบอาชีพผู้พิพากษาจะมีบัญชีอัตราเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่ง ข้าราชการตุลาการแตกต่างตามประเภทศาลและตำแหน่งผู้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยผู้พิพากษาจะมีอัตราเงินเดือน 14,850 - 16,020 บาท

ผู้ดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาประจำศาลถึงอธิบดีผู้พิพากษา (ศาลชั้นต้น) จะมีอัตราเงินเดือน 21,800 – 57,190 บาท และมีเงินประจำตำแหน่งแตกต่างกันไปผู้ดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์ภาคถึงประธานศาลอุทธรณ์ ผู้พิพากษา ศาลฎีกาถึงรองประธานศาลฎีกาจะมีอัตราเงินเดือน 57,190 - 62,000 บาท และมีเงินประจำตำแหน่งแตกต่างกันไป

ผู้ดำรงตำแหน่งประธานศาลฎีกาจะมีอัตราเงินเดือน 64,000 บาท และมีเงินประจำตำแหน่ง 50,000 บาท ทำงาน 40 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ อาจจะต้องเข้าเวรใน วันเสาร์ วันอาทิตย์และวันหยุด เพื่อทำหน้าที่ลงนามคำสั่งในหมายศาล ในกรณีที่ต้องดำเนินทันทีไม่สามารถรอนถึงวันทำการได้

สภาพการทำงาน

ผู้พิพากษามีห้องทำงานที่มีสภาพเหมือนห้องทำงานทั่วไปและเมื่อต้องทำหน้าที่ตัดสินคดีความ จะต้องนั่งบัลลังก์ปฏิบัติหน้าที่พิพากษาเป็นประธานในห้อง ตัดสินคดีความอาชีพผู้พิพากษา อาจจะต้องปฏิบัติงานประจำศาลในต่างจังหวัด โดยเฉลี่ยจะปฏิบัติหน้าที่ประมาณ 3 - 4 ปีในแต่ละจังหวัด ซึ่งมีบ้านพักผู้พิพากษาประจำในทุกจังหวัดหรืออาจจะปฏิบัติหน้าที่ประจำศาลในกรุงเทพฯ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับภาระการประกาศของคณะกรรมการข้าราชการศาลยุติธรรม

คุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพ

ผู้พิพากษา ต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้

- สัญชาติไทยโดยกำเนิด
- ไม่เป็นผู้ถูกลงโทษไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ
- อายุไม่ต่ำกว่า 25 ปีบริบูรณ์
- เป็นนิติศาสตร์บัณฑิต หรือสอบไล่ได้ปริญญาหรือ
- ประกาศนียบัตรทางกฎหมายจากต่างประเทศซึ่ง ก.ต. เทียบไม่ต่ำกว่าปริญญาตรี เป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับเนติบัณฑิตยสภาจากสำนักเนติบัณฑิตยสภา

ผู้ที่ประกอบอาชีพนี้ ควรเตรียมความพร้อมดังต่อไปนี้คือ : การดำรงตำแหน่งผู้พิพากษามาตราราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. 2543 นั้น บุคคลผู้ประสงค์จะเข้ารับราชการเป็นผู้พิพากษามีได้ 3 ทางคือ

1. สมัครสอบคัดเลือก ต้องอายุไม่ต่ำกว่า 25 ปีบริบูรณ์
2. สมัครทดสอบความรู้ ต้องอายุไม่ต่ำกว่า 25 ปีบริบูรณ์
3. สมัครเข้ารับการคัดเลือกพิเศษต้องอายุไม่ต่ำกว่า 35 ปีบริบูรณ์

ผู้ที่เข้าเป็นผู้พิพากษาโดย 3 ทางดังกล่าวข้างต้น ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม มาตรา 26 กำหนดว่าต้องมีคุณสมบัติ และไม่มีลักษณะต้องห้ามตามกฎหมาย เช่น ต้องมีสัญชาติไทยโดยการเกิด ไม่เป็น ผู้ถูกลงโทษไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่น ๆ ของรัฐ เป็นต้น และสำหรับผู้สอบคัดเลือกตามข้อ 1 ต้องมีคุณสมบัติและได้ประกอบ วิชาชีพทางกฎหมายดังต่อไปนี้

1. เป็นนิติศาสตร์บัณฑิตหรือสอบไล่ได้ปริญญาหรือประกาศนียบัตรทางกฎหมายจากต่างประเทศซึ่ง ก.ต. เทียบไม่ต่ำกว่าปริญญาตรี
2. สอบไล่ได้ตามหลักสูตรของสำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่ง เนติบัณฑิตยสภา
3. ได้ประกอบวิชาชีพทางกฎหมายเป็นจ่าศาล รองจ่าศาล เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ เจ้าพนักงานบังคับคดี หรือพนักงานคุมความประพฤติของศาลยุติธรรม พนักงานอัยการ นายทหารเหล่าพระธรรมนูญ ทนายความ หรือประกอบวิชาชีพอย่างอื่นที่เกี่ยวข้องกับกฎหมาย ตามที่ ก.ต. กำหนดเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสองปีทั้งนี้ให้ ก.ต. มีอำนาจออกระเบียบกำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับการประกอบวิชาชีพนั้น ๆ ด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการสมัครสอบคัดเลือก ให้เป็นไปตามระเบียบที่ ก.ต. กำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา (พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม มาตรา 27)

ผู้สมัครทดสอบความรู้ตามข้อ 2 ต้องมีคุณสมบัติและได้ประกอบวิชาชีพ ดังต่อไปนี้

1. สอบไล่ได้ตามหลักสูตรของสำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา
2. มีคุณวุฒิอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

ก. สอบไล่ได้ปริญญาหรือประกาศนียบัตรทางกฎหมายจากต่างประเทศ โดยมีหลักสูตรเดียวไม่น้อยกว่าสามปี ซึ่ง ก.ต.เทียบได้ไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีหรือสอบได้ปริญญาเอกทางกฎหมายจากมหาวิทยาลัยในประเทศไทย ซึ่ง ก.ต.รับรอง

ข. สอบไล่ได้ปริญญาหรือประกาศนียบัตรทางกฎหมายจากต่างประเทศ โดยมีหลักสูตรเดียวไม่น้อยกว่าสองปีหรือหลายหลักสูตรรวมกันไม่น้อยกว่าสองปี ซึ่ง ก.ต. เทียบไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีและได้ประกอบวิชาชีพตามที่ระบุไว้ในมาตรา 27 (3) (ประกอบวิชาชีพเป็นเจ้าศาลพนักงานอัยการ ฯลฯ เป็นเวลาไม่น้อยกว่าหนึ่งปี)

ค. สอบไล่ได้ปริญญาโททางกฎหมายจากมหาวิทยาลัยในประเทศไทย ซึ่ง ก.ต. รับรองและได้ประกอบวิชาชีพตามที่ระบุไว้ในมาตรา 27 (3) เป็นเวลาไม่น้อยกว่าหนึ่งปี

ง. เป็นนิติศาสตร์บัณฑิตชั้นเกียรตินิยมและได้ประกอบวิชาชีพเป็นอาจารย์ในคณะนิติศาสตร์ในมหาวิทยาลัยของรัฐเป็นเวลาไม่น้อยกว่าห้าปี

จ. เป็นนิติศาสตร์บัณฑิตและเป็นข้าราชการศาลยุติธรรมที่ได้ประกอบวิชาชีพทางกฎหมายในตำแหน่งตามที่ ก.ต. กำหนดเป็นเวลาไม่น้อยกว่าหกปีและเลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรมรับรองว่ามีความซื่อสัตย์สุจริตและมีความรู้ความสามารถดี และมีความประพฤติดีเป็นที่ไว้วางใจว่าจะปฏิบัติหน้าที่ข้าราชการตุลาการได้

ฉ. สอบไล่ได้ปริญญาโทหรือปริญญาเอกในสาขาวิชาที่ ก.ต. กำหนดและเป็นนิติศาสตร์บัณฑิตและได้ประกอบวิชาชีพตามที่ระบุไว้ในมาตรา 27 (3) หรือได้ประกอบวิชาชีพตามที่ ก.ต. กำหนดเป็นเวลาไม่น้อย กว่าสามปี

ญ. สอบไล่ได้ปริญญาตรีหรือที่ ก.ต. เทียบไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีในสาขาวิชาที่ ก.ต.กำหนด และได้ประกอบวิชาชีพตามที่ ก.ต. กำหนดเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสิบปีจนมีความรู้ความเชี่ยวชาญในวิชาชีพนั้นและเป็นนิติศาสตร์บัณฑิตให้ ก.ต. มีอำนาจออกระเบียบกำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับการประกอบวิชาชีพตาม (2) (จ) (ฉ) และ (ข) ด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการสมัครทดสอบความรู้ให้เป็นไปตามระเบียบที่ ก.ต.กำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา (พระราชบัญญัติระเบียบ ข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม มาตรา 28) ส่วนผู้สมัครเข้ารับการคัดเลือกพิเศษ ตามข้อ 3 ต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

1. มีคุณวุฒิอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

ก. เป็น หรือเคยเป็นศาสตราจารย์หรือ รองศาสตราจารย์ในมหาวิทยาลัยของรัฐ

ข. เป็นหรือเคยเป็นอาจารย์ในคณะนิติศาสตร์ในมหาวิทยาลัยของรัฐ เป็นเวลาไม่น้อยกว่าห้าปี

ค. เป็นหรือเคยเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญหรือข้าราชการประเภทอื่นในตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้อำนวยการกอง หรือเทียบเท่าขึ้นไป

ง. เป็นหรือเคยเป็นทนายความมาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสิบปี

2. สอบไล่ได้ตามหลักสูตรของสำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่ง เนติบัณฑิตยสภา

3. เป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และประสบการณ์ดีเด่นในสาขาวิชากฎหมายตามที่ ก.ต.

กำหนด

4. เป็นผู้มีความซื่อสัตย์สุจริต มีบุคลิกภาพ มีความประพฤติและทัศนคติเหมาะสมแก่การปฏิบัติหน้าที่ข้าราชการตุลาการ

หลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกพิเศษให้เป็นไปตามระเบียบที่ ก.ต. กำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา (พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม มาตรา 29)

โอกาสในการมีงานทำ

ตำแหน่งผู้พิพากษาถือว่าเป็นตำแหน่งที่มีเกียรติ เป็นงานที่เกี่ยวกับสิทธิ เสรีภาพ ทรัพย์สิน และชีวิตของประชาชนพลเมือง และทำงานใน พระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์ มีบัลลังก์นั่งสูงกว่าข้าราชการธรรมดา แม้ปัจจุบันนี้ความคิดดังกล่าวจะลดน้อยลงเนื่องจากจำนวนผู้พิพากษามากขึ้น อีกทั้งฐานะในทางสังคมและเกียรติภูมิของข้าราชการฝ่ายอื่น ตลอดจนพ่อค้านักธุรกิจสูงขึ้น แต่ตำแหน่งผู้พิพากษาก็ยังคงมีความสำคัญอยู่ เพราะฉะนั้นผู้พิพากษาจึงต้องดำรงตนให้น่าเชื่อถือ ดังนั้นกิจการบางอย่างซึ่งขัดกับงานในตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือทำให้เป็นที่ระแวงสงสัยในความเป็นกลางหรือความเป็นธรรม เช่น รับปรึกษาคดีให้บุคคลทั่วไปหรือรับทำงานนอกเวลาหารายได้พิเศษเลี้ยงครอบครัว แม้จะเป็นงานสุจริตกฎหมายก็ห้ามไว้มิให้กระทำ เพราะการกระทำเช่นนั้นอาจกระทบกระเทือนถึงการปฏิบัติหน้าที่ผู้พิพากษา

โอกาสความก้าวหน้าในอาชีพ

ผู้ประกอบอาชีพนี้ทำงานตามที่ได้รับมอบหมายเมื่อมีความชำนาญและ ประสบการณ์จะสามารถได้รับการเลื่อนชั้น ตำแหน่งตามสายงานไปได้จนถึงตำแหน่งบริหารของข้าราชการตุลาการ ประธานศาลฎีกา การประกอบกิจการอื่นเพื่อหารายได้พิเศษแม้จะเป็นงานสุจริตกฎหมายก็ห้ามไว้มิให้กระทำเนื่องจากผู้พิพากษาต้องดำรงตนให้น่าเชื่อถือ ไม่ควรทำให้เป็นที่ระแวงสงสัยในความเป็นกลางหรือความเป็นธรรมและสำหรับอาชีพนี้อัตราเงินเดือนจัดได้ว่าสูงกว่าข้าราชการสังกัดอื่นๆ ทั่วไป ซึ่งเป็นอัตราเงินเดือนที่ปรับใหม่ให้เหมาะสมกับภาวะสังคม

อาชีพที่เกี่ยวข้อง

ทนายความ ที่ปรึกษาทางกฎหมาย นิติกร อาจารย์มหาวิทยาลัย

ชื่ออาชีพ : พิศิกร , ผู้ดำเนินรายการ

นิยามอาชีพ

ดำเนินรายการทางโทรทัศน์เพื่อให้ความรู้ สารและความบันเทิงแก่ผู้ชม ชักชวน ทำความเข้าใจกับบทโทรทัศน์หรือข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ ก่อนออกอากาศหรือบันทึกเทป นำเสนอเนื้อหา รายการตามรูปแบบและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยการพูดคุย การสัมภาษณ์บุคคล การตอบปัญหาหรือวิธีการอื่น ๆ โฆษณาสินค้าหรือบริการ

แทรกในรายการ แก้ปัญหาเฉพาะหน้าขณะออกอากาศประสานงานกับผู้ผลิตรายการเพื่อขอคำแนะนำหรือข้อเสนอในการดำเนินรายการให้เป็นไปตามรูปแบบของรายการอย่างถูกต้อง

ลักษณะของงานที่ทำ

1. ศึกษานโยบาย และวัตถุประสงค์ของสถานีโทรทัศน์ บุคคล หรือองค์กรที่มอบหมายให้ดำเนินการเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามนโยบายและวัตถุประสงค์ของเจ้าของรายการ
2. จัดเตรียมทำข้อมูล จัดทำบทพูด หรือบทสนทนาให้เหมาะสมกับรายการที่จัดขึ้น โดยมุ่งให้เป็นที่พอใจของเจ้าของรายการสถานีโทรทัศน์และผู้ชม รายการ โดยอาจดำเนินรายการเพียงลำพังผู้เดียวหรือทำงานเป็นทีม
3. อ่านประกาศ ท่องจำสคริปต์เพื่อเตรียมออกรายการโดยไม่ให้เกิดความ ผิดพลาด
4. ถ่ายทอดข้อมูลเรื่องราวต่างๆ และสื่อความหมายด้วยภาษาไทยหรือภาษา ต่างประเทศที่ถูกต้องและชัดเจน
5. ดำเนินรายการโดยการเสนอความรู้ สารคดีและเรื่องที่น่าสนใจของรายการ ตั้งคำถามและข้อปัญหาเพื่อให้ผู้ร่วมรายการตอบร่วมการสนทนาหรือร่วมทำกิจกรรมที่จัดขึ้นพยายามเชื่อมโยงรายการให้ราบรื่น และไม่ติดขัด
6. ช่วยเหลือผู้เข้าร่วมรายการเมื่อมีข้อขัดข้องเกิดขึ้นในขณะดำเนินรายการ
7. อาจอ่านประกาศโฆษณาผู้สนับสนุนรายการ
8. อาจจัดเตรียมสถานที่โดยการออกแบบและตกแต่งให้เหมาะสมกับรายการ
9. อาจจัดหาอุปกรณ์เพื่อใช้ในการดำเนินรายการ สรรหาตัวบุคคลที่มาแสดงร่วมรายการ อาจนำเสนอภาพประกอบการบรรยายเป็นวิดีโอภาพยนตร์ หรือ ภาพนิ่ง แผนภูมิ ฯลฯ ตามความเหมาะสมกับรายการ
10. อาจเช่ารายการและหาค่าโฆษณามาเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินรายการ
11. เป็นงานที่ต้องสื่อสารกับผู้ชมในห้องส่ง และผู้ชมที่บ้าน

สภาพการจ้างงาน

ผู้ปฏิบัติงานอาชีพนี้จะได้รับค่าตอบแทนการทำงานตามความสามารถความยากง่ายของงาน รายได้ที่ได้รับและเงื่อนไขการจ้างซึ่งอาจจ่ายให้ในการดำเนินรายการเป็นพิธีกรแต่ละครั้งในรายการโทรทัศน์หรือเคเบิลทีวี สำหรับพิธีกรบนเวทีการแสดง ค่าตัวสำหรับพิธีกรที่เพิ่งเริ่มทำงานประมาณครั้งละ 3,000-7,000 บาทสำหรับพิธีกรชื่อดังซึ่งอยู่ในความนิยมของประชาชนครั้งละประมาณครั้ง 30,000 - 50,000 บาท หรืออาจสูงถึง 100,000 บาทกำหนดเวลาทำงานขึ้นอยู่กับข้อตกลงกับเจ้าของสถานีโทรทัศน์เจ้าของรายการหรือผู้ว่าจ้าง ซึ่งไม่สามารถกำหนดตายตัวได้

สภาพการทำงาน

พิธีกรจะทำงานในช่วงกำหนดเวลาหนึ่งๆ ตามผังรายการของสถานีโทรทัศน์ในห้องส่งของสถานีโทรทัศน์ หรือนอกสถานที่เพื่อการแสดงสดหรือมีถ่ายทอดสด หรือบันทึกเทปโทรทัศน์เพื่อนำออกรายการในช่วงเวลาที่กำหนดไว้ ต้องอยู่ท่ามกลางแสงสว่างมาจากแสงไฟในห้องส่ง อาจใช้เวลามากในการถ่ายทำ และต้องถ่ายซ้ำหลายครั้งเมื่อเกิดข้อผิดพลาดในบทพูด หรือคิวการแสดง อาจเป็นพิธีกรที่ดำเนินรายการคนเดียวหรือมากกว่าหนึ่งคน แต่ส่วนมากไม่เกิน 3 คน พิธีกรแบ่งเป็นประเภทตามรายการที่เสนอให้กลุ่มผู้ชมได้เลือกบริโภค คือจัดตามเนื้อหา และความเหมาะสมของพิธีกรกับรายการ เช่น พิธีกรจัดรายการเพลง พิธีกรรายการสาระคดีน่ารู้ในประเทศหรือต่างประเทศ พิธีกร รายการข่าวสารบ้านเมือง พิธีกรรายการเกมส์โชว์ พิธีกรรายการทำอาหาร พิธีกร รายการนำเที่ยว พิธีกรคอลัมน์ผู้หญิง พิธีกรรายการสุขภาพ พิธีกรรายการเกษตร เพื่อชุมชน พิธีกรแนะนำการประกอบอาชีพ หรือการทำมาหากิน เป็นต้น

อีกประเภทหนึ่ง คือ การดำเนินรายการเป็นพิธีกรบนเวทีซึ่งจะต้องดำเนินรายการสดที่ต้องใช้ความสามารถเฉพาะตัวและใช้ไหวพริบในการแก้ไขปัญหาที่อาจเกิดขึ้นได้โดยไม่คาดคิด พิธีกรที่จัดรายการบนเวทีจะใช้เวลาทำงานประมาณ 2 - 3 ชั่วโมง และมักจะเป็นพิธีกรคู่ คือ พิธีกรชายคู่ พิธีกรหญิงคู่ หรือพิธีกรชายหญิงคู่ ผู้ปฏิบัติงานเป็นพิธีกรในบางครั้งจะต้องเดินทางไปบันทึกและถ่ายทำเทป โทรทัศน์ หรือเก็บข้อมูลหรือความคิดเห็นของประชาชนนอกสถานที่เพื่อใช้ประกอบรายการที่นำเสนอต่อผู้ชม

คุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพ

1. สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี
2. สนใจ และรักการพูด และกล้าแสดงออก สามารถสื่อสารให้ผู้ชมเข้าใจได้
3. มีประกาศณียบัตรผู้ประกาศจากกรมประชาสัมพันธ์
4. ต้องเป็นผู้ที่ออกเสียงควบกล้ำในภาษาไทยชัดเจน มีน้ำเสียงน่าฟัง สุภาพ และมีลีลาในการนำเสนอ

5. ต้องมีรูปร่างหน้าตาและบุคลิกลักษณะที่ค่อนข้างและโดดเด่น เพื่อดึงดูดความสนใจจากผู้ชม
6. มีไหวพริบและปฏิภาณดี สามารถแก้ไขเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นโดยไม่คาดคิด
7. เป็นผู้มีความรู้รอบตัวและสนใจกระแสเหตุการณ์ของโลก เพื่อใช้ประโยชน์ในการดำเนินรายการ
8. มีคุณลักษณะในการทำงานเป็นทีมสูงมีมนุษยสัมพันธ์ มีระเบียบวินัยในการทำงาน
9. มีทัศนคติที่ดี มีความเป็นกลาง
10. มีความสามารถคัดเลือกเชิญผู้เกี่ยวข้องกับประเด็นที่กำลังจะออกหรือดำเนินรายการมาเป็นแขกรับเชิญ
11. มีความอบอุ่น เป้าเผย ชื่อสัตย์เป็นกันเองต่อผู้ร่วมรายการและ ผู้ชมรายการ

ผู้ที่ประกอบอาชีพนี้ ควรเตรียมความพร้อมดังต่อไปนี้ :

1. เป็นผู้สำเร็จการศึกษอย่างน้อยระดับอนุปริญญา ต้องฝึกฝนการอ่านออกเสียงภาษาไทยให้ชัดเจน ได้จังหวะรวมทั้งมีความรู้ทั่วไปและเป็นผู้ที่มีความขยันหมั่นเพียรในการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับจรรยาบรรณทางวิชาชีพและมีความรู้เรื่องสิทธิมนุษยชนตลอดจนเรื่องความมั่นคงของชาติ
2. เป็นผู้ได้รับการฝึกอบรมจากสมาคมวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทยและผ่านการสอบประกาศนียบัตร ผู้ประกาศจากกรมประชาสัมพันธ์ โดยสมัครสอบด้วยตนเองหรือผ่านสถาบันการศึกษาที่สังกัดอยู่

โอกาสในการมีงานทำ

โอกาสในการทำงานเป็นพิธีกรมากที่สุด คือ การเป็นพิธีกรนำเสนอรายการเพลง และรายการวัยรุ่นที่เรียกว่า วีเจ (Video Jockey) เพราะผังรายการสถานีโทรทัศน์จะจัดรายการภาคบันเทิงให้กลุ่มวัยรุ่นได้รับชม และรับฟังเพิ่มขึ้น ซึ่งบุคลากรในอาชีพนี้ต้องมีความรู้เรื่องเพลงไทยและเพลงสากล นอกจากนี้ยังต้องมีความสามารถพูดภาษาอังกฤษได้ดีเท่าๆ กับภาษาไทย เพราะรายการเพลงส่วนมากจะจัดเป็น 2 ภาษา พิธีกรแบบวีเจเป็นที่ต้องการอย่างมากในขณะนี้พิธีกร ที่ดำเนินรายการสนทนา และสถานการณ์ทางเศรษฐกิจและการเมือง กำลังมีความต้องการสูงเช่นกัน เพราะ สถานการณ์เศรษฐกิจของประเทศไทยกำลังอยู่ในระหว่างการฟื้นตัวและประชาธิปไตย

ในประเทศกำลังได้รับการส่งเสริมอย่างกว้างขวาง และแพร่หลายสู่ท้องถิ่นและชุมชน รายการประเภทนี้จึงต้องการพิธีกรรุ่นใหม่ที่มีความรู้ความสามารถในเรื่องเศรษฐกิจ และการเมือง

โอกาสความก้าวหน้าในอาชีพ

ในกรณีของพิธีกรจัดรายการเพลงหรือวีเจ อาจได้รับการทาบทามให้เป็นพิธีกรรายการอื่นที่ไม่จำกัดกับการเป็นพิธีกรรายการเดิมเป็นดาราและอาจเป็นผู้ประกาศข่าวบันเทิง ถ้าฝึกฝน

ภาษาอังกฤษเพิ่มเติมก็จะสามารถทำงานกับสถานีโทรทัศน์ ในเครือข่ายของต่างประเทศได้ ส่วนพิธีกรจัดรายการประเภทถามตอบ หรือดำเนินรายการสาระทางเศรษฐกิจหรือการเมืองอาจใช้ประสบการณ์ทำการวิเคราะห์สถานการณ์ และเขียนบทความลงหนังสือพิมพ์ เพื่อเผยแพร่ความรู้ และมุมมองสำหรับกลุ่มเป้าหมายที่ไม่ชอบดูโทรทัศน์ได้ด้วยพิธีกรทางโทรทัศน์ไม่ค่อยเปลี่ยน อาชีพมากเท่าไรถ้าเปลี่ยนก็จะอยู่ในแวดวงอาชีพเดียวกัน เช่น เป็นผู้อำนวยการผลิตรายการเอง เป็นเจ้าของรายการและมักเป็นผู้บริหารสูงสุดขององค์กรนั้น ๆ

อาชีพที่เกี่ยวข้อง

ผู้สื่อข่าว นักหนังสือพิมพ์ นักแสดง นักเขียน ครู-อาจารย์ นักวิชาการ ผู้ผลิตรายการวิทยุ และโทรทัศน์หรือเคเบิลทีวี

ชื่ออาชีพ : พนักงานต้อนรับบนเครื่องบิน

นิยามอาชีพ

ต้อนรับให้บริการด้านความปลอดภัยและอำนวยความสะดวกแก่ผู้โดยสารบนอากาศยาน : ดูแลอุปกรณ์เกี่ยวกับความปลอดภัยในห้องผู้โดยสารให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งานและสารติดอุปกรณ์ดังกล่าวก่อนเดินทาง ; ช่วยเหลือผู้โดยสารกรณีเกิดเหตุฉุกเฉิน ; คอยดูแลให้ความสะดวกสบายแก่ผู้โดยสารและจัดหาที่นั่งให้ ; แจ้งข้อมูลที่จำเป็นในการเดินทาง ; ให้บริการอาหารเครื่องดื่ม วารสาร หนังสือพิมพ์ ; ช่วยเหลือผู้โดยสารที่เดินทางกับเด็กเล็ก ; ให้การปฐมพยาบาลแก่ผู้โดยสารที่เจ็บป่วย ; ดูแลความเรียบร้อยภายในห้องผู้โดยสารเพื่อความปลอดภัยตั้งแต่ก่อนขึ้นเครื่องจนกระทั่งถึงจุดหมายปลายทาง

ลักษณะของงานที่ทำ

งานในสายการบินโดยทั่วไปทั้งในและนอกประเทศจะมีพนักงานต้อนรับบนเครื่องบินชาย และหญิงที่แบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบค่อนข้างชัดเจนมีหน้าที่หลักสรุปได้ดังนี้

1. พนักงานต้อนรับทั้งชาย และหญิงต้องขึ้นเครื่องบินก่อน ผู้โดยสารประมาณ 30 นาทีถึง 1 ชั่วโมง เพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบกับระบบเครื่องบิน ตำแหน่งที่ต้องประจำบนเครื่อง อุปกรณ์ที่ต้องใช้เพื่อความปลอดภัยของผู้โดยสาร(No go Items) เช่น เสื้อชูชีพ ดับเพลิง ไฟฉาย เครื่องช่วยหายใจ และต้องทราบว่าพนักงานต้อนรับผู้ใดทำหน้าที่ต้อนรับ ผู้โดยสารบริเวณหน้าประตู
2. พนักงานต้อนรับชาย(Steward)อาจทำหน้าที่ดูแลในครัว ตรวจสอบจำนวนอาหารและอาหารพิเศษให้ครบ และตรงกับจำนวนผู้โดยสาร อุ่นอาหารให้ครบและเตรียมอาหารพิเศษออกบริการก่อน
3. พนักงานต้อนรับหญิง (Air Hostess) อาจตรวจสอบห้องน้ำ อุปกรณ์อำนวยความสะดวก ความเรียบร้อย และความสะอาดในห้องน้ำ ตรวจสอบระบบกำจัดของเสียในห้องน้ำทุกห้องถ้ามีปัญหา

ขัดข้องต้องแจ้งให้ช่างจัดการแก้ไขเพราะถ้าไม่ได้รับการแก้ไขให้อยู่ในสภาพที่ เรียบร้อย เครื่องบิน จะไม่ออกทำการบิน นอกจากนี้ ถ้าเป็นการเดินทางระยะยาว ต้องตรวจสอบความเรียบร้อย และจำนวน ของหนังสือพิมพ์ และนิตยสารต่างๆ พู๊ฟ ถูเท้า และสิ่งอำนวยความสะดวกอื่นๆ ที่ต้องบริการแก่ ผู้โดยสารชั้นธุรกิจจากนั้นเตรียมจัดตั้งชุดชาหรือกาแฟให้พร้อมที่จะบริการ

4. เมื่อผู้โดยสารขึ้นนั่งประจำที่เรียบร้อย ทำหน้าที่แจ้ง และสาธิตให้ผู้โดยสารทราบถึงการใช้อุปกรณ์ ความปลอดภัยในภาวะฉุกเฉินตรวจสอบความ เรียบร้อย และความปลอดภัยของผู้โดยสาร ก่อนเครื่องขึ้นและเครื่องลงจึงสามารถเข้านั่งประจำที่ได้

5. ถ้าเป็นการบินระยะยาว ทางสายการบินจะบริการอาหารและเครื่องดื่มตามเวลาบริการที่กำหนดไว้โดยพนักงานต้อนรับหญิงมีหน้าที่บริการเครื่องดื่มและอาหาร ตลอดจนทำความสะอาดบริเวณที่นั่งของผู้โดยสารให้เรียบร้อยและให้บริการอื่นๆ ตามที่ผู้โดยสารต้องการ โดยพนักงานต้อนรับชายอาจคอยช่วยเป็นรถอุปกรณ์การบริการ และให้บริการเสริมต่างๆ

สภาพการทำงาน

ผู้ประกอบอาชีพนี้ ได้รับค่าตอบแทนเป็นเงินเดือนตามวุฒิการศึกษาที่กำหนดในการรับสมัครเท่านั้น เมื่อผู้ต้องการประกอบอาชีพนี้ผ่านการรับคัดเลือกจะต้องเข้ารับการอบรมวิธีการให้บริการเป็นเวลา 3 เดือน ก่อนปฏิบัติงานบนเครื่องบิน อาจเข้ารับการฝึกในต่างประเทศหรือในประเทศ แล้วแต่นโยบายของแต่ละสายการบิน

เมื่อผ่านการฝึกเป็นพนักงานต้อนรับบน เครื่องบินแล้วจะได้รับการปรับเงินเดือน และมีค่า เบี้ยเลี้ยงในการเดินทาง ซึ่งขึ้นอยู่กับแต่ละแถบพื้นที่การบิน ระยะเวลาและ ค่าครองชีพ ตลอดจนค่า ของเงินในช่วงที่ทำการปฏิบัติงานในเที่ยวบินนั้น มีสวัสดิการส่วนสิทธิพิเศษอื่นๆ และโบนัสจะ ได้รับประมาณ 1-3 เท่าของเงินเดือน ซึ่งแล้วแต่ ผลกำไรของการประกอบการ และสภาพ เศรษฐกิจของประเทศ เช่น ถ้าปฏิบัติการบินในโซนเอเชียที่นับจากการขึ้นเครื่องบินจนถึงเครื่องบิน ลงจอด ณ สนามบินปลายทางใช้เวลาเดินทาง 24 ชั่วโมงจะได้ค่าเบี้ยเลี้ยง (perdiem) ประมาณ 3,500 บาทต่อเที่ยวเป็นต้น

ชั่วโมงการทำงานและการพักจะปฏิบัติตามกฎหมายแรงงาน โดยทั่วไปแล้ว ถ้าปฏิบัติ หน้าที่ในประเทศ ซึ่งเป็นเส้นทางการบินระยะสั้นๆ ใช้เวลาประมาณ 2 ชั่วโมง จะไม่มีวันหยุด หลังจากปฏิบัติงานแล้วเสร็จ แต่ถ้าบินระยะยาว 1 คืน 1 วัน จะได้วันหยุดพักผ่อน 1 - 2 วัน และ ในหนึ่งเดือนจะได้วันหยุดพัก 9 - 10 วัน

สภาพการทำงาน

ผู้ปฏิบัติงานอาชีพนี้ จะต้องปฏิบัติหน้าที่ทั้งกลางวัน และกลางคืนตามกำหนดตารางการบิน สภาพการทำงานจะมีความกดดันสูงสำหรับเจ้าหน้าที่ต้อนรับใหม่ เพราะต้องปรับตัว และต้องทำ

ความคุ้นเคยกับงานบริการที่ต้องปฏิบัติจนให้ครบถ้วน และถูกต้องตลอดเวลาที่ปฏิบัติงานบนเครื่องบิน ซึ่งส่วนมากเป็นงานที่ต้องเสริฟอาหาร เติมน้ำบริการ ดูแลความสะดวกสบายของผู้โดยสารตลอดเวลาพร้อมที่จะให้บริการแก่ผู้โดยสารตลอดเวลา และทำความสะอาดห้องน้ำตลอดเวลาขณะอยู่บนเครื่องบิน ดังนั้นทางฝ่ายบริหารของสายการบินแต่ละแห่งจะทำการตรวจสอบ ทดสอบความสามารถและอบรมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ และศักยภาพของพนักงานต้อนรับเป็นระยะ ๆ อย่างสม่ำเสมอ

คุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพ

ผู้ประกอบอาชีพนี้ ต้องมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

1. สำเร็จการศึกษาระดับอนุปริญญา หรือสูงกว่า
2. ถ้าเป็นหญิงควรมีความสูงประมาณ 156 - 165 เซนติเมตร อายุ 20-26 ปี
3. ถ้าเป็นชายไทย ต้องผ่านการเกณฑ์ทหารอายุไม่เกิน 28 ปี สูง 165 เซนติเมตรขึ้นไปสัดส่วนน้ำหนักพอดีกับความสูง
4. พู้อ่านเขียนภาษาอังกฤษได้ดีมาก จะต้องนำผลคะแนนสอบ ไม่ต่ำกว่า 500 คะแนน ของ TOEIC / TOFEL มาแสดง
5. มีความสามารถว่ายน้ำฟรีสไตล์โดยไม่หยุด หญิง 50 เมตร , ชาย 100 เมตร
6. มีบุคลิกดี และมีมนุษยสัมพันธ์ดี
7. มีไหวพริบ และปฏิภาณดี สามารถแก้ไขปัญหาที่อาจเกิดขึ้นโดยไม่คาดคิด

นอกจากนี้ คุณสมบัติทั่วไปที่ควรมี คือ มีสุขภาพร่างกายแข็งแรง เป็นคนโสด สายตาดี มีความอดทน มีความพร้อมของร่างกาย และจิตใจทางด้านบริการ ต้องเรียนรู้และทำความเข้าใจกับวัฒนธรรมที่แตกต่างของผู้โดยสารแต่ละประเทศ การใช้ภาษาต่างประเทศภาษาที่ 3 นอกเหนือจากภาษาอังกฤษ จึงอาจเป็นเรื่องจำเป็นพอสมควร

ผู้ที่ประกอบอาชีพนี้ ควรเตรียมความพร้อมดังต่อไปนี้ : ต้องติดต่อกับสายการบินต่าง ๆ เพราะบางสายการบินรับสมัครผู้สำเร็จชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายสายอาชีพหรือสายสามัญเข้าปฏิบัติงาน และควรเรียนภาษาอังกฤษ ในสถาบันที่มีการสอบเทียบคะแนน ทั้ง TOEIC และ TOFEL ตามที่ทางสายการบินกำหนดไว้ ถ้ามีสายตาสั้นควรทำการศัลยกรรมช่วย เพราะบางสายการบินระบุในการประกาศรับสมัครไว้เช่นนั้น บางสายการบินอาจประกาศรับสมัครแต่พนักงานต้อนรับหญิงเท่านั้นและการกำหนดส่วนสูงอาจแตกต่างกัน

โอกาสในการมีงานทำ

ปัจจุบัน สายการบินหลายสายรับพนักงานต้อนรับบนเครื่องบินเป็นคนไทย นอกเหนือจากบริษัทการบินไทย จำกัด (มหาชน) และสายการบิน แองเจิลแอร์ไลน์สซึ่งมีพนักงานต้อนรับรวมทั้งหมดประมาณกว่า 4,000 คน นอกจากนี้ ยังมีสายการบินต่างประเทศ เช่น JAL, CATHEY PACIFIC, QUANTAS เป็นต้น สายการบินเหล่านี้จะรับสมัครพนักงานต้อนรับบนเครื่องบินทุกปี

โอกาสความก้าวหน้าในอาชีพ

สำหรับผู้ปฏิบัติงานอาชีพนี้ จะได้รับการอบรมให้บริการผู้โดยสารระดับต่างๆ จนถึงบริการผู้โดยสารชั้นหนึ่ง และถือเป็นการเลื่อนตำแหน่งสูงขึ้น โดยจะมีตำแหน่งเพิ่มให้ และในบางตำแหน่งต้องมีการสอบ เช่น ตำแหน่ง Purser ครูสอน (Instructor) In-flight Manager และผู้กำหนดตารางปฏิบัติงานการบินของพนักงานต้อนรับบนเครื่องบินทั้งหมด

อาชีพที่เกี่ยวข้อง

เมื่อผู้ประกอบอาชีพนี้ต้องการเปลี่ยนงานสามารถเปลี่ยนสายการทำงานตามความสามารถของตน ในภาคพื้นดิน โดยต้องทำการสอบแข่งขันเหมือน ผู้สมัครอื่น ๆ หรือไปประกอบอาชีพอื่น คือ นักธุรกิจ ตามสาขาที่ถนัด และมีประสบการณ์เจ้าของร้านอาหาร เจ้าของร้านขายของที่ระลึกจากต่างประเทศ นักเขียนสารคดีท่องเที่ยว พิธีกร

ชื่ออาชีพ : นักอุตุนิยมวิทยา

นิยามอาชีพ

นำนักท่องเที่ยวยานพาหนะที่เดินทางท่องเที่ยวเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่มคณะเพื่อชมสถานที่ต่าง ๆ หรือทัศนียภาพตามแผนที่กำหนดไว้ หรือตามความต้องการของ นักท่องเที่ยว : ดูแลอำนวยความสะดวกให้นักท่องเที่ยวได้รับความสะดวกสบาย ; เดินทางไปพร้อมกับนักท่องเที่ยวเพื่อนำชม และศึกษาสถานที่ต่าง ๆ ; อธิบายเกี่ยวกับกฎระเบียบต่าง ๆ อธิบายจุดที่น่าสนใจทั้งหมดและให้ข้อมูลที่ถูกต้องแก่นักท่องเที่ยว ; ตอบคำถามของนักท่องเที่ยวและให้ข่าวสารหรือความรู้ อื่น ๆ ตามที่ต้องการ

ลักษณะของงานที่ทำ

ผู้ปฏิบัติงานอาชีพนี้ จะต้องศึกษา ค้นคว้า หาข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่นำเที่ยว รวมทั้งความรู้ด้านประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ จารึกประเพณี วัฒนธรรม วางแผนกำหนดเส้นทาง จัดกำหนดการนำเที่ยวให้เหมาะสมกับฤดูกาล และระยะเวลา ติดต่อสถานที่พักแรม หรือเตรียมอุปกรณ์เพื่อการพักแรมในสถานที่ที่จะนำเที่ยว นำ นักท่องเที่ยวชมสถานที่ และบรรยายให้นักท่องเที่ยวได้

ทราบความเป็นมาของสถานที่ และท้องถิ่น แหล่งธรรมชาติที่น่าสนใจ ภูมิประเทศ ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม จารีตประเพณี ความเป็นอยู่ของประชาชน จัดการ ที่พัก แรม และดูแลให้ความสะดวกสบาย ความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยวในระหว่างการเดินทางโดย พยายามจัดการให้บริการที่ต้องสร้างความพอใจ และประทับใจให้กับ นักท่องเที่ยวทุกคนอย่าง ทัวถึงและต้องมีจรรยาบรรณทางวิชาชีพ

อาชีพมัคคุเทศก์ จัดแบ่งออกเป็นกลุ่มตามกลุ่มของนักท่องเที่ยว คือ มัคคุเทศก์พาเที่ยว ภายในประเทศ (Domestic) มัคคุเทศก์ท้องถิ่น และมัคคุเทศก์นำเที่ยวชาวต่างประเทศ (Inbound) นอกจากนี้ยังแบ่งกลุ่มมัคคุเทศก์ตามลักษณะของการท่องเที่ยว เช่น มัคคุเทศก์เดินป่า มัคคุเทศก์ ทางทะเล มัคคุเทศก์ศิลป วัฒนธรรม เป็นต้น

สภาพการจ้างงาน

ผู้ประกอบการอาชีพมัคคุเทศก์ได้รับค่าตอบแทนการทำงานเป็นเงินเดือนประจำ หรือ ค่าจ้างเป็น เที่ยวในการพานักท่องเที่ยวออกไปท่องเที่ยว ซึ่งจะคิดค่าจ้างเป็นรายวันเฉลี่ยประมาณวันละ 1,500 - 3,000 บาท และอาจจะได้รับค่าตอบแทนถึง 100,000 บาทเป็นค่านายหน้าจากบริษัท หรือร้านที่ นักทัศนอาธมาซื้อของที่ระลึก หรือเข้าชมการแสดงในสถานที่ท่องเที่ยว ตามที่แต่ละแห่งได้ตั้งค่า นายหน้าไว้

ผู้ทำงานมัคคุเทศก์มีกำหนดเวลาทำงานที่ไม่แน่นอน ขึ้นอยู่กับโครงการ และแผนการนำ เที่ยวซึ่งกำหนดไว้ในแต่ละรายการ ผู้ปฏิบัติงานนี้จะต้องผ่านการอบรมวิชาชีพมัคคุเทศก์ และมีความรู้ภาษาต่างประเทศซึ่งสามารถใช้งานได้ดี

สภาพการทำงาน

มัคคุเทศก์ จะทำงานตามช่วงระยะเวลาที่กำหนดไว้ในแผนการนำเที่ยวมีระยะเวลาตั้งแต่ 1 วัน ถึงสามหรือสี่สัปดาห์ และในขณะที่พานักท่องเที่ยวทัศนอาธมาต้องดูแลนักท่องเที่ยวตลอด 24 ชั่วโมง นำนักทัศนอาธมาหรือ นักท่องเที่ยว ตั้งแต่คนเดียวจนถึงเป็นกลุ่ม หรือกลุ่มใหญ่ไปชม สถานที่ต่าง ๆ ทั้งในเมืองและต่างจังหวัดตามที่กำหนดไว้ในแผนการนำเที่ยว การเดินทางอาจจะมีทั้ง ระยะใกล้ ไกล อาจใช้ยานพาหนะทุกประเภท อาจต้องนำเที่ยวในลักษณะผจญภัย อย่างเช่น ทัวร์ป่า การเดินขึ้นเขา การล่องแพ การค้างแรมร่วมกับกลุ่มชนชาวพื้นเมือง ขึ้นอยู่กับแผนการนำเที่ยว และ รูปแบบของการท่องเที่ยว

มัคคุเทศก์จะต้องวางแผนติดต่อประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การบริการ การ อำนวยความสะดวก และการดูแลรักษาความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยวตลอดเส้นทางรวมไปถึง การให้ข้อมูลที่จำเป็นและให้คำแนะนำแก่นักท่องเที่ยวในการเตรียมตัวให้พร้อมก่อนออกเดินทาง ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับประเภทของการท่องเที่ยว ตลอดจนตอบข้อซักถาม ให้คำแนะนำในระหว่างการเดินทาง

เดินทางรวมทั้งต้องทำกิจกรรมเพื่อให้ นักท่องเที่ยวที่ร่วมเดินทางทุกคนได้รับความสนุกสนาน ประทับใจ ในบางครั้งอาจจะต้องจัดกิจกรรม หรือให้บริการที่สร้างความพอใจให้กับนักท่องเที่ยว ตามจุดประสงค์ที่ นักท่องเที่ยวต้องการภายในระยะเวลาที่กำหนด และพร้อมที่จะแก้ปัญหา ที่อาจเกิดขึ้นกับนักท่องเที่ยวได้ ตลอด 24 ชั่วโมง บางครั้งมัณฑุเทศก์จะต้องทำงานหนักติดต่อกัน เป็นเวลาหลายวันต้องใช้ความอดทน และอดกลั้นสูง ดังนั้น ความพร้อมและความสมบูรณ์ทั้งทาง ร่างกาย และจิตใจจึงมีความสำคัญมาก เพราะนักท่องเที่ยวมีอัตราสัข และพื้นฐานความเป็นอยู่ และ วัฒนธรรมที่แตกต่างกันไป เมื่อมารวมกลุ่มกันจึงจำเป็นต้องสร้างบรรยากาศให้สามารถอยู่ ร่วมกันได้ดีด้วยดี อีกทั้งได้รับความสุขความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สินด้วย มัณฑุเทศก์จึง เปรียบเสมือนตัวแทนของท้องถิ่น และประเทศนั้น ๆ

คุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพ

ผู้ประกอบอาชีพนี้ ต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

1. พูดภาษาต่างประเทศได้น้อย คือ ภาษาอังกฤษ
2. มีความรู้ทั่วไป และเป็นผู้ที่ชวนขหายหาความรู้สม่ำเสมอ
3. รักการเดินทางท่องเที่ยวและงานบริการ ปรับตัวได้ และเป็นนักแก้ไขปัญหาได้ดีในทุก สถานการณ์
4. มีความยืดหยุ่น ประนีประนอม และมีลักษณะอบอุ่นโอบอ้อมอารีเป็นที่ไว้วางใจของผู้เดินทาง ร่วมไปด้วย
5. มีความเป็นผู้นำ มีความกล้า มีความรอบคอบและไม่ประมาท
6. ทักษะคดีดี ร่าเริง มีความเสียสละซื่อสัตย์ ซื่อตรง และอดทน
7. สุขภาพร่างกายแข็งแรงสมบูรณ์ มีไหวพริบและปฏิภาณดี
8. มีความคิดสร้างสรรค์ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี
9. เป็นนักสื่อสารที่ดี รักการอธิบาย และการบรรยายความรู้ต่าง ๆ
10. เป็นนักจัดเก็บข้อมูลที่ดีทั้งข้อมูลการท่องเที่ยว ความนิยมของลูกค้า และรายชื่อลูกค้าที่เป็น นักท่องเที่ยว

ผู้ที่ประกอบอาชีพนี้ควรเตรียมความพร้อมดังต่อไปนี้ :

มัณฑุเทศก์ท้องถิ่น

เป็นผู้ที่มีวุฒิการศึกษาตั้งแต่ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ขึ้นไป หรือเทียบเท่า และได้รับการอบรม เพิ่มเติม เพื่อรับวุฒิบัณฑิตพัฒนฝีมือแรงงาน (วพร.) เป็นเวลา 320 ชั่วโมง หรือ 40 วัน

มัคคุเทศก์ภายในประเทศ และมัคคุเทศก์นำเที่ยวชาวต่างประเทศ

เป็นผู้มีพื้นฐานการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 ขึ้นไปต้องเข้ารับการอบรม และมีใบอนุญาตเป็นมัคคุเทศก์จากสถาบันที่การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยให้การรับรอง หรือมหาวิทยาลัยที่เปิดสอนคณะ หรือสาขาวิชาธุรกิจ การท่องเที่ยว

โอกาสในการมีงานทำ

ตั้งแต่ปี 2539 เป็นต้นมา อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวไทย ทำเงินรายได้ให้ประเทศมากที่สุด และในปี 2543 จะนำเงินเข้าประเทศได้ประมาณ 3 แสนล้านบาท โดยได้เปิดตลาดเพื่อส่งเสริมการขายและการท่องเที่ยวของประเทศไทยในต่างประเทศของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และผู้ประกอบการธุรกิจการท่องเที่ยว ส่วนในประเทศไทยได้เน้นการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว และศักยภาพในทุกด้านของทุกจังหวัดเพื่อส่งเสริม และรองรับคนไทยให้เที่ยวในประเทศไทยมากขึ้น โดยเน้นทั้งประวัติศาสตร์ โบราณสถานวัฒนธรรมประเพณีของทุกจังหวัด และทิวทัศน์แวดล้อมหรือไฮไลต์ทิวทัศน์

แนวโน้มของคนในยุคปัจจุบันเมื่ออยู่ในสังคมใหม่จะแสวงหาวันหยุดที่ใกล้ชิดธรรมชาติและความสะดวกสบาย นักท่องเที่ยวต่างประเทศปัจจุบันจะเลือกเที่ยวในประเทศที่มีการจัดการและรักษาสีเขียวและสภาพทางนิเวศวิทยาที่ดีเท่านั้น อาจจะจัดเป็นทัวร์สุขภาพธรรมชาติบำบัด หรือรูปแบบการอบรมสัมมนาเนื้อหาทางพุทธศาสนา และทำสมาธิ การได้ใช้ชีวิตอยู่ร่วมกับชาวบ้านเพื่อเรียนรู้ภูมิปัญญา และวัฒนธรรม ท้องถิ่นของชาวบ้านเป็นต้น ซึ่งประเทศไทยมีศักยภาพที่จะจัดเป็นเส้นทางสำหรับนักท่องเที่ยวกลุ่มนี้ได้ ดังนั้น บุคคลผู้สนใจประกอบอาชีพนี้สามารถเปิดการให้บริการ โดยสามารถจัดเป็นธุรกิจการท่องเที่ยวแบบเฉพาะกลุ่มของตนเองขึ้นบนเว็บไซต์ออนไลน์เสนอให้ผู้สนใจทั่วโลกเลือกพิจารณารูปแบบการท่องเที่ยวได้

อนึ่ง องค์การท่องเที่ยวโลกได้มีการสนับสนุนกำหนดให้ วันที่ 27 กันยายนของทุกปีเป็นวันท่องเที่ยวโลก โดยมีวัตถุประสงค์ให้ประชาคมโลกตระหนักถึงความสำคัญของการท่องเที่ยวที่มีต่อวัฒนธรรม การเมือง และเศรษฐกิจของประเทศและโลกโดยรวม การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยก็ได้สนับสนุนอุตสาหกรรมนี้เพราะเล็งเห็นถึงศักยภาพในการเป็นประตูไปสู่การท่องเที่ยวอินโดจีน หรือภูมิภาค เข้าสู่จีน พม่า ลาว เขมร และเวียดนาม ซึ่งนับว่าอาชีพมััคคุเทศก์เป็นอาชีพสำคัญส่วนหนึ่งใน อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวที่จะมีส่วนในการพัฒนาอุตสาหกรรมนี้ให้ได้มาตรฐานแล้วเป็นผู้ส่งเสริมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมอีกด้วย เนื่องจากผู้บริโภครือนักท่องเที่ยวสนใจที่จะเลือกบริโภคในประเทศที่อนุรักษ์สิ่งแวดล้อมเท่านั้น โอกาสการมีงานทำเป็นมััคคุเทศก์จึงค่อนข้างมีมากและมีโอกาสความก้าวหน้าในอาชีพ แต่ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความรู้ ความสามารถ และจรรยาบรรณในวิชาชีพของมััคคุเทศก์

แม้ว่ารัฐบาลจะมีนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างไรก็ตาม แต่ถ้าขาดภาคเอกชนที่มีคุณภาพ ก็ไม่สามารถทำให้นโยบายดังกล่าวสัมฤทธิ์ผลได้ จึงได้มีการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพนี้ โดยในปี 2543 การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยได้จัดให้มีรางวัลพิเศษขึ้น คือ "มัคคุเทศก์ไทยดีเด่น" ในงาน "ไทยแลนด์ทัวริสซึมอวอร์ด 2000" อันถือว่าเป็นงานยอดเยี่ยมของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวที่กระตุ้นให้ผู้ประกอบธุรกิจ และผู้เกี่ยวข้องให้ความร่วมมือในการอนุรักษ์ และพัฒนาทรัพยากรการท่องเที่ยว ทั้งทางวัฒนธรรมและธรรมชาติ ตลอดจนจัดการบริการให้มีมาตรฐาน

โอกาสความก้าวหน้าในอาชีพ

ความก้าวหน้าในอาชีพนี้ไม่ได้วัดกันที่ตำแหน่ง แต่สามารถวัดได้จากความสามารถทางด้าน ภาษาอังกฤษ ความเป็นมืออาชีพ ดังนั้น ผู้ที่สนใจต้องการประกอบอาชีพนี้สามารถติดต่อได้ที่ บริษัทจัดท่องเที่ยว เมื่อมี ประสบการณ์ และสร้างเครือข่ายข้อมูลทางการท่องเที่ยวได้มาก และสร้างพันธมิตรทางธุรกิจที่เกี่ยวข้องก็สามารถเปิดบริษัทเองได้ถ้าอยู่ในต่างจังหวัดสามารถเปิด สำนักงานของตนเองได้แต่จะต้องสำรวจพื้นที่ที่ตนอยู่ และจังหวัดใกล้เคียงว่ามีแหล่งทรัพยากร การท่องเที่ยวที่น่าสนใจ และจัดเป็นรูปแบบการเดินทางได้หรือไม่ จากนั้นก็จัดทำโฆษณา บริการขึ้นเว็บไซต์ตรงสู่ผู้สนใจ โดยปรึกษากับบริษัทที่ปรึกษาการทำพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ ต่างๆ ได้ โดยใช้บ้านเป็นสำนักงาน

อาชีพที่เกี่ยวข้อง

จัดกลุ่มท่องเที่ยวแบบอิสระที่ตนมีความรู้ความชำนาญทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ เช่น ทิวทัศน์ วัฒนธรรม ทิวทัศน์ธรรมชาติ เป็นต้น เปิดสถานที่ให้คำแนะนำการท่องเที่ยว จำหน่ายตั๋ว เครื่องบิน ให้บริการยานพาหนะ เช่น รถยนต์ รถจักรยานยนต์ รถจักรยานภูเขา เรือเช่า หรือสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ที่จำเป็นให้กับนักเดินทางและนักท่องเที่ยวจัดหา เป็นต้น หรือจำหน่ายสินค้าของที่ระลึกที่น่าสนใจ หรือหาขายในประเทศ จัดศูนย์บริการข้อมูลการท่องเที่ยวท้องถิ่น จัดที่พักแรมเดินทาง ในแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ จัดพิมพ์หนังสือคู่มือการท่องเที่ยว และพิมพ์ภาพโปสการ์ดแหล่งท่องเที่ยว ต่างๆ ที่นักท่องเที่ยวสนใจ

กลุ่มบุคลิกภาพแบบ ARTISTIC บุคลิกภาพแบบมีศิลปะ

ลักษณะโดยทั่วไป

ผู้ที่มีบุคลิกภาพที่ชอบกิจกรรมเกี่ยวกับนามธรรม เป็นอิสระ รักความงาม มีความเป็นตัวของตัวเองสูง ชอบใช้ชีวิตและกิจกรรมแบบตามลำพังไม่ค่อยควบคุมตัวเอง มักทำตามใจที่ตนปรารถนา มีความต้องการแสดงออกถึงลักษณะเฉพาะตัวของตัวเอง ชอบงานทางศิลปะ ไม่ชอบเลียนแบบ มีความคิดริเริ่ม หลีกเลียงงานประเภทใช้ระเบียบแบบแผน

ลักษณะเด่นของบุคลิกภาพ

มีสุนทรีย์ มีศิลปะ ชอบคิดคำนึง ชอบครุ่นคิดคนเดียว เก็บตัว

การประเมินตนเอง

มีความเป็นอิสระสูง มีความเข้าใจในตนเองสูง มีความสามารถในการควบคุมตนเอง มีความสามารถในการแสดงความรู้สึก

อาชีพที่สอดคล้องกับบุคลิกภาพนี้ ได้แก่

ชื่ออาชีพ : สถาปนิกอาคาร

นิยามอาชีพ

ออกแบบอาคารและสิ่งก่อสร้างและควบคุมการก่อสร้าง : ปรึกษากับผู้ว่าจ้างในเรื่องแบบและชนิดของอาคารและสิ่งก่อสร้างอื่น ๆ ; ให้คำแนะนำเกี่ยวกับประมาณราคา การใช้วัสดุ ระยะเวลา ก่อสร้างและอื่น ๆ ; ออกแบบอาคารรวมทั้งรูปลักษณะและการตกแต่งให้เป็นไปตามกฎข้อบังคับท้องถิ่น และแบบลักษณะทางสถาปัตยกรรม ; เตรียมออกแบบร่างและสร้างแบบจำลอง; เขียนแบบแปลนอาคารโดยละเอียดพร้อมทั้งรวบรวมรายการรายละเอียดและปริมาณของวัสดุที่ผู้ก่อสร้างจะต้องใช้;ตรวจสอบ

งานก่อสร้างอาคารให้เป็นไปตามเงื่อนไขของสัญญาอาจวางแผนควบคุมการดัดแปลงและการซ่อมแซมอาคาร อาจมีความชำนาญในอาคารบางชนิดเป็นพิเศษ

ลักษณะของงานที่ทำ

สถาปนิกจะเป็นผู้ออกแบบต้องทำงานตามขั้นตอนและกำหนดเวลาชิ้นผลงานต่างๆ ร่วมกับวิศวกรก่อสร้างและนักเขียนแบบโดยมีขั้นตอนการทำงานดังนี้

1. บันทึกรายละเอียด ความต้องการของลูกค้า เพื่อออกแบบให้ตรงตามความต้องการของลูกค้า
2. ออกแบบ คำนวณแบบ เลือกวัสดุที่มีคุณภาพเหมาะสมและให้ประโยชน์สูงสุดกับลูกค้า

3. คำนวณรายการใช้จ่ายให้เหมาะสมกับเนื้อหา
4. เตรียมแบบ และส่งแบบที่วาดโดยช่างเขียนแบบให้ลูกค้าพิจารณา เพื่อดัดแปลงแก้ไขและตอบข้อซักถามของลูกค้าร่วมกับวิศวกร
5. เมื่อแก้ไขดัดแปลงให้สมบูรณ์แล้วจึงส่งแบบให้กับวิศวกรทำการ ก่อสร้าง
6. ออกปฏิบัติงานร่วมกับวิศวกรระหว่างทำการก่อสร้างเพื่อให้ใช้วัสดุตามแบบที่วางไว้ตามเงื่อนไขสัญญา
7. ให้คำปรึกษาค่อวิศวกรและแก้ปัญหาที่อาจเกิดขึ้นจากการก่อสร้างและการคำนวณของวิศวกร อาจวางแผนและควบคุมงานที่สถาปนิกจะได้รับทำเป็นประจำตลอดปีคือ งาน ปรับปรุง ดัดแปลงแก้ไข ตัวอาคารเพื่อความทันสมัยสวยงามและปลอดภัยอยู่เสมอ สถาปนิกอาจมีความชำนาญในอาคารบางชนิดเป็นพิเศษ เช่นการออกแบบการใช้อาคาร ในพื้นที่แคบ เป็นต้น

สภาพการจ้างงาน

สถาปนิกที่รับราชการจะได้รับเงินเดือนตามวุฒิการศึกษา สถาปนิกที่ทำงานกับภาคเอกชนจะได้รับเงินเดือน ขึ้นต้นอยู่ระหว่าง 15,000 -20,000 บาท ขึ้นอยู่กับ ฝีมือและประสบการณ์ในการฝึกงานขณะที่กำลังศึกษาอยู่ได้รับสวัสดิการตามกฎหมายแรงงานกำหนดไว้ และสิทธิประโยชน์อื่น เช่น โบนัสขึ้นอยู่กับผลประกอบการ

สภาพการทำงาน

กำหนดระยะเวลาทำงานขึ้นอยู่กับขนาดและประเภทของอาคาร สิ่งก่อสร้างตามที่อยู่อาศัย ต้องการต้องทำงานให้เสร็จทันเวลาเพราะมีโทษปรับถ้าการก่อสร้างเสร็จไม่ทันตามกำหนดเวลา ต้องทำงานทั้งในสำนักงานการออกพื้นที่จริงทั้งก่อนก่อสร้างและขณะกำลังก่อสร้าง การทำงานอาจทำเป็นช่วงในตลอด 24 ชั่วโมง เมื่องานการก่อสร้างต้องเร่งระยะการทำงานอาจยาวนานแล้วแต่ขนาดของอาคาร

เป็นอาชีพที่ไม่มีผลัดการทำงานเพราะสถาปนิกผู้ออกแบบนั้นจะต้องทำหน้าที่ รับผิดชอบร่วมกับวิศวกรผู้ทำงานร่วมกัน

คุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพ

ผู้ประกอบอาชีพนี้ควรมีคุณสมบัติดังนี้

1. มีคุณวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
2. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เป็นคนมีความละเอียดรอบคอบและดีด้วย
3. มีความสามารถในการรู้จักประยุกต์ใช้วัสดุเพื่อประโยชน์ใช้สอย สูงสุด
4. มีทักษะในการใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมในการช่วยวาดรูปหรือออกแบบ

5. มีระเบียบวินัย เข้าใจถึงการบริหารธุรกิจ
6. มีมนุษยสัมพันธ์ดี ให้ความร่วมมือกับทีมงานดี
7. มีวิสัยทัศน์ที่ดี และปรับปรุงความรู้ความสามารถอยู่ตลอดเวลา
8. มีความสามารถเป็นทั้งผู้นำและผู้ตาม
9. มีสุขภาพแข็งแรง สามารถไปทำงานต่างจังหวัดหรือต่างประเทศได้
10. มีความซื่อสัตย์

ผู้ประกอบการอาชีพนี้ ควรเตรียมความพร้อมดังต่อไปนี้คือ : สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือเทียบเท่า ต้องสอบคัดเลือกเข้าเรียนในมหาวิทยาลัยที่จัดสอนคณะหรือภาควิชาสถาปัตยกรรม สาขาวิชาสถาปัตย์-สถาปัตย์เป็นสาขาที่เรียนการออกแบบ โครงสร้างอาคาร บ้านเรือนโดยตรง

โอกาสในการมีงานทำ

ปัจจุบันอาชีพนี้ซบเซาตามสภาพเศรษฐกิจ ทำให้อุตสาหกรรมวงการก่อสร้างและอสังหาริมทรัพย์ ได้รับผลกระทบมาก การดำเนินการลงทุนและการก่อสร้างได้มีการหยุดชะงักชั่วคราว แต่ผู้ประกอบการอาชีพนี้ได้ รวมตัวปรับตนเองเป็นผู้รับทำการซ่อมแซม ปรับปรุง คัดแปลงอาคารและบ้านเรือน ให้ทันสมัยและปลอดภัยอยู่เสมอขณะนี้บุคลากรในอาชีพนี้ยังสามารถสร้างสรรค์ธุรกิจใหม่ๆ ที่นิยมทำในปัจจุบัน คือ จัดทำแบบจำลองหรือโมเดลเป็นรูปอาคารต่างๆ ทั้งในประเทศและทั่วโลกให้ลูกค้าเนื่องใน โอกาสต่างๆ ถ้ามีความริเริ่มสร้างสรรค์ในการออกแบบสินค้าเฉพาะและนำเสนอออกนอกประเทศจะเป็นช่องทางที่ดีช่องทางหนึ่ง ในการขยายหรือผลิตสินค้าใหม่ ปัจจุบันสถาปนิกไทยมีโอกาสดูงานไปทำงานในต่างประเทศมากขึ้น

โอกาสความก้าวหน้าในอาชีพ

ผู้ปฏิบัติงานในภาครัฐบาลจะได้รับการเลื่อนตำแหน่งและขึ้นตามความสามารถ ถ้าได้รับการศึกษาต่อหรืออบรมหลักสูตรต่างๆเพิ่มเติมอาจได้เป็นผู้อำนวยการของหน่วยงานที่ตนเองสังกัด อยู่ใน ภาคเอกชนจะได้เป็นผู้จัดการหรือผู้ดูแลโครงการก่อสร้าง หรือเจ้าของผู้ประกอบการ

อาชีพที่เกี่ยวข้อง

นักออกแบบเฟอร์นิเจอร์ หรืออุปกรณ์ต่างๆ นักออกแบบกราฟฟิค อาชีพอิสระในการทำธุรกิจซื้อขายอุปกรณ์หรือผลิตภัณฑ์สร้างบ้านและตกแต่งบ้าน

ข้ออาชีพ : นักประชาสัมพันธ์,เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์

นิยามอาชีพ

วางแผนและดำเนินการประชาสัมพันธ์ทั้งภายในและภายนอกองค์กร เพื่อเสริมสร้างให้เกิดภาพลักษณ์ที่ดีต่อองค์กร โดยรวบรวมและเผยแพร่ข้อมูลผ่านสื่อต่าง ๆ หรือเมื่อมีผู้ติดต่อขอข้อมูลจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ เช่น ข่าวแจก ภาพข่าว บทความ วารสาร สไลด์หรือวีดิทัศน์ เป็นต้น อาจเขียนบทความพิเศษด้วยการสัมภาษณ์บุคคลต่าง ๆ ในองค์กรติดต่อพบปะกับสื่อมวลชนและสร้างความสัมพันธ์อันดีกับสื่อมวลชนทุกแขนง ดำเนินการตามโครงการพิเศษ/กิจกรรมพิเศษ เพื่อสังเคราะห์รวมทั้งกิจกรรมใหม่ ๆ ที่จัดขึ้นโดยองค์กร ประสานการดำเนินงานกับบริษัทที่ปรึกษาด้านการประชาสัมพันธ์และปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

ลักษณะของงานที่ทำ

1. ศึกษางานหรือกิจกรรม หรือสินค้าขององค์กร นโยบาย วัตถุประสงค์ และเป้าหมายที่ต้องการทำการประชาสัมพันธ์เพื่อให้ได้ข้อมูลมาใช้ในการวางแผนและดำเนินงานประชาสัมพันธ์
2. วางแผนงาน โครงการ และการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ เพื่อสร้างความ รับรู้ หรือรู้เห็นสร้างความเชื่อถือ กระตุ้นพนักงานขายหรือบริการ หรือคนกลาง โดยการเสนอข่าว หรือบทความเกี่ยวกับงานหรือผลิตภัณฑ์ที่ออกจำหน่ายแล้ว หรือจะออกจำหน่ายใหม่
3. คัดเลือกเครื่องมือที่เหมาะสมกับงานหรือผลิตภัณฑ์ที่จะประชาสัมพันธ์ เช่น สิ่งพิมพ์ การสร้างกิจกรรมหรืออุปถัมภ์รายการ จัดทำข่าวสารเผยแพร่ การกล่าวสุนทรพจน์ หรือคำปราศรัย ในงานที่จัดขึ้นเพื่อการประชาสัมพันธ์ กิจกรรมการช่วยเหลือสาธารณชน เพื่อสร้างความนิยมให้แก่องค์กร
4. ดำเนินการประชาสัมพันธ์ผ่านทางเครื่องมือที่คัดเลือกแล้ว หรือผ่านสื่อมวลชนต่างๆ เช่น หนังสือพิมพ์วิทยุโทรทัศน์ เป็นต้น
5. จัดหาข้อความที่เหมาะสมกับการประชาสัมพันธ์ โดยให้เกิดความรู้สึกเชื่อถือ สร้างความนิยมและดึงดูดใจ
6. จัดทำข่าวสารหรือจัดเตรียมการแถลงข่าวของผู้บริหารขององค์กรและร่าง สุนทรพจน์หรือคำปราศรัยที่ต้องดำเนินการอย่างระมัดระวังอย่างยิ่ง เพื่อ เสริมสร้างภาพพจน์ขององค์กรและไม่เกิดผลกระทบต่อองค์กร
7. จัดทำสิ่งพิมพ์เพื่อสื่อสารสู่กลุ่มเป้าหมาย ตลาด สาธารณชนทั่วไป สิ่งพิมพ์อาจเป็นในรูปแบบรายงานประจำปี จดหมายข่าว นิตยสาร บทความ ใบปลิว เป็นต้น
8. จัดเก็บข่าวขององค์กร ตรวจสอบ และพิจารณาว่ามีผลกระทบต่อองค์กรหรือผลิตภัณฑ์หรือไม่ชี้แจงแก้ข่าวที่มีผลกระทบต่อองค์กรหรือ ผลิตภัณฑ์

9. ประเมินผลการประชาสัมพันธ์ แก้ไขปรับปรุงการประชาสัมพันธ์เพื่อให้บรรลุผลตามนโยบาย และเป้าหมายและจัดทำรายงานผลการประชาสัมพันธ์พร้อมด้วย ข้อเสนอแนะนอกจากนี้ อาจทำหน้าที่ต้อนรับและตอบข้อซักถามผู้มาติดต่อ ลูกค้าหรือบุคคลสำคัญ โดยพยายามสร้างความพอใจ และเป็นไปตามความต้องการผู้มาติดต่อ ลูกค้า และบุคคลสำคัญ

สภาพการจ้างงาน

ปฏิบัติงานอาชีพนี้ ถ้ารับราชการจะได้รับการบรรจุลงในตำแหน่งและอัตราขั้นเงินเดือนตามวุฒิการศึกษา สำหรับองค์กรภาคเอกชนถ้าสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีจะได้รับเงินเดือน และค่ายานพาหนะรวมประมาณเดือนละ 9,000 บาท -15,000 บาท และมีงบประมาณในการจัดเลี้ยง ลูกค้า เบี้ยเลี้ยง การเดินทางต่างจังหวัด ส่วนสวัสดิการ โบนัส และผลประโยชน์อย่างอื่นที่ได้รับ ขึ้นอยู่กับผลประกอบการขององค์กร ช่วงเวลาทำงานมีทั้งเวลาทำงานปกติและการทำงานล่วงเวลา เพื่อให้งานเสร็จ เพราะเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ มักจะต้องอยู่ต้อนรับแขกนักข่าว ตลอดจนลูกค้านักข่าวงานหรือการแถลงข่าวจะสิ้นสุดลง

สภาพการทำงาน

ทำงานกันเป็นทีมในสภาพที่ทำงานขององค์กรพร้อมด้วยอุปกรณ์การทำงาน เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตเพื่อใช้ใน งานประชาสัมพันธ์ และออกทำงานในพื้นที่นอกสำนักงาน เพื่อติดตามงานหรือกิจกรรมขององค์กรแถลงข่าว หรือการรณรงค์ออกจัดนิทรรศการแสดงสินค้าในงานส่งเสริมการขายซึ่งใช้เวลาทั้งกลางวันและกลางคืนจนกว่างานนั้นจะสำเร็จดูด้วยดี อาจมีการทำงานล่วงเวลา สำหรับเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ของโรงแรมจะทำงานเป็นกะๆ ละประมาณ 8 - 9 ชั่วโมง เนื่องจากธุรกิจโรงแรมเปิดตลอด 24 ชั่วโมงและไม่หยุดในวันเสาร์ วันอาทิตย์ และวันนักขัตฤกษ์ ดังนั้นการทำงานของเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์อาจทำให้มีเวลาอยู่กับครอบครัวน้อยลง

คุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพ

1. สำเร็จปริญญาตรีคณะวารสารศาสตร์ และสาขาสื่อสารมวลชน นิเทศศาสตร์และสาขาที่เกี่ยวข้องบริหารธุรกิจสาขาการตลาด
2. มีความรู้ภาษาอังกฤษดีมากทั้งการพูด อ่าน เขียน ใช้เครื่องมือการสื่อสารได้ทุกชนิด รวมทั้งเครื่องคอมพิวเตอร์ และโปรแกรมคอมพิวเตอร์ต่างๆ ที่สามารถผลิตสื่อโฆษณาได้และการรู้จักการใช้อินเทอร์เน็ต
3. มีมนุษยสัมพันธ์ดี ต่อบุคคลภายในบุคคลภายนอก บรรณาธิการ หรือผู้สื่อข่าว

4. มีปฏิภาณไหวพริบดี สามารถแก้ไขสถานการณ์ได้ทันที เมื่อเกิดการผิดพลาดในการสื่อสาร
5. ต้องรู้จักสร้างเครือข่ายกับผู้สื่อข่าว สื่อสารมวลชน หัวหน้าชุมชน องค์กรกลางต่างๆ เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานของรัฐฯ
6. มีความอดทน และพร้อมที่จะทำงานในเวลาใดก็ได้
7. สามารถเดินทางไปต่างจังหวัด หรือต่างประเทศ ตามงานที่ได้รับ มอบหมาย
8. ขวนขวายและแสวงหาความรู้ใหม่ๆ จากทุกวงการ เพื่อประโยชน์ในการประกอบอาชีพ

ผู้ที่ประกอบอาชีพนี้ ควรเตรียมความพร้อมดังต่อไปนี้ : ต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า มีความรู้ด้านภาษาไทยและภาษาอังกฤษอย่างดี รักการอ่าน การเขียน มีความรู้กว้างขวาง สนใจใฝ่หาความรู้ด้านต่างๆ อย่างจริงจัง มีความสามารถในการถ่ายทอด มีความสนใจทางด้านศิลปะการสื่อสารความหมายประเภทต่างๆ

โอกาสในการมีงานทำ

ในยุคที่โลกไร้พรมแดนประชากรทั่วโลกจะได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารและเรื่องราวเดียวกันเกือบพร้อมกันทั่วโลกไม่ว่าจะเป็นข้อมูลข่าวสารที่สำคัญที่มีผลกระทบต่อตนเอง คนใกล้ตัวหรือโลก ทำให้องค์กรและสถาบันทั้งภาครัฐและเอกชน ในปัจจุบันได้ตระหนักถึงความสำคัญในการประชาสัมพันธ์ภาระหน้าที่ขององค์กรให้บุคลากรภายในและสาธารณชนได้มีความรู้เกี่ยวกับองค์กรอย่างถูกต้อง ตลอดจนส่งเสริมความเข้าใจอันดีระหว่างองค์กรและชุมชนและการเข้ามามีส่วนรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรอันเป็นภาระหน้าที่อีกประการหนึ่งที่ทุกองค์กรพึงปฏิบัติเนื่องจากเป็นวิธีการหนึ่งของการประชาสัมพันธ์ และเป็นที่ตระหนักกันอย่างดีแล้วว่าผลของการไม่ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้และข้อมูลที่ถูกต้องอาจนำมาซึ่งความเสียหายขององค์กรและประเทศชาติ ดังนั้นองค์กรของรัฐและเอกชนจึงต้องการ นักประชาสัมพันธ์ที่มีคุณภาพ แต่เมื่อต้องการทำการประชาสัมพันธ์ระดับประเทศหรือนานาชาติมักจะจัดจ้างบริษัท ตัวแทนจัดการ การโฆษณาประชาสัมพันธ์มาทำหน้าที่แทน ซึ่งก็ต้องจ้างนักประชาสัมพันธ์มืออาชีพมาทำงานในองค์กรธุรกิจเอกชนรายใหญ่ส่วนมากมักจะมีเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ในฝ่ายสำนักงานบริหารทั่วไป แยกออกจากฝ่ายประชาสัมพันธ์ส่งเสริมกิจการขาย ของฝ่ายการตลาด ซึ่งทั้ง 2 ฝ่ายอาจจะมีทีมงานเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ ฝ่ายละประมาณ 5 - 10 คน ส่วนบริษัทห้างร้านขนาดย่อมจะมีเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานอย่างน้อย 1 - 2 คน เพื่อประชาสัมพันธ์ผลงาน ส่งเสริมภาพพจน์และสินค้าของบริษัท นอกเหนือจากการว่าจ้างบริษัททำประชาสัมพันธ์ และปัจจุบันองค์กรธุรกิจมักจะรับเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ที่มีความรู้ตรงกับธุรกิจที่ดำเนินการอยู่ ดังนั้นโอกาสการมีงานทำจึงเปิดกว้างสำหรับผู้สำเร็จปริญญาตรีทุกสาขา

โอกาสความก้าวหน้าในอาชีพ

ปฏิบัติงานในอาชีพนี้ ที่มีความสามารถจะได้รับการเลื่อนตำแหน่งเป็นหัวหน้า ผู้จัดการ ผู้อำนวยการจนถึงโครงสร้างสูงสุดของผู้บริหาร โดยเฉพาะในสายธุรกิจ เมื่อมีความสามารถและสร้างความสัมพันธ์อันดีกับสื่อมวลชนทุกสาขาแล้ว ย่อมจะมีโอกาสก้าวหน้าได้มากผู้มีความรู้ความสามารถด้านการประชาสัมพันธ์สามารถประกอบอาชีพส่วนตัวโดยรับทำงานประชาสัมพันธ์กับองค์กรทั้งขนาดเล็กและขนาดใหญ่ได้ โดยใช้อินเทอร์เน็ตและเทคโนโลยีให้เป็นประโยชน์และยังประหยัดค่าใช้จ่ายใน การจัดตั้งบริษัทอีกด้วย

อาชีพที่เกี่ยวข้อง

นักข่าว นักหนังสือพิมพ์ นักการตลาด นักเขียนประกาศโฆษณา บริษัทตัวแทนรับจัดการโฆษณา ประชาสัมพันธ์ ที่ปรึกษาฝ่ายประชาสัมพันธ์ในองค์กรการเมืองหรือ องค์กรที่ทำประโยชน์เพื่อสังคม เจ้าหน้าที่อบรมหลักสูตรการประชาสัมพันธ์

ชื่ออาชีพ : ผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์

นิยามอาชีพ

เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้เป็นวัตถุดิบสำหรับการเขียนข่าวโดยวิธีการสัมภาษณ์ สอบถาม เข้าร่วมในที่ประชุม ค้นคว้าจากเอกสาร หรือโดยวิธีอื่น ๆ ที่จะทำให้ข่าวมีข้อมูลที่ถูกต้องและสมบูรณ์เพียงพอและเสนอข่าวที่เขียนต่อบรรณาธิการ หัวหน้าข่าว หรือผู้เรียบเรียงข่าวเพื่อพิจารณาอนุมัติและปรับปรุง แก้ไข รวบรวมศึกษา ค้นคว้า และจัดเตรียมข้อมูลเกี่ยวกับประเด็นข่าว ติดต่อประสานงาน สัมภาษณ์ บันทึกและเก็บข้อมูลจากแหล่งข่าว ตรวจสอบ คัดเลือกข้อมูลและเขียนข่าว ติดตามข่าวสารอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอเพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการจัดทำข่าว อาจเชี่ยวชาญในการหาข่าวประเภทใดประเภทหนึ่งโดยเฉพาะ และอาจมีชื่อเรียกตามงานที่ทำ อาจส่งรายงานข่าวจากท้องถิ่นที่อยู่ห่างไกลให้แก่สำนักพิมพ์ อาจได้รับมอบหมายให้จัดทำข่าวพิเศษหรือข่าวเจาะในประเด็นที่สำคัญอาจเขียนบทความ บทวิจารณ์ตามความถนัดและตามที่ได้รับมอบหมาย อาจคิดริเริ่มและค้นหาประเด็นที่น่าสนใจสำหรับการจัดทำข่าวและเสนอต่อบรรณาธิการ หัวหน้าข่าว เพื่อพิจารณาอนุมัติ

ลักษณะของงานที่ทำ

ผู้ที่ปฏิบัติงานนี้อาชีพนี้ ทำหน้าที่เสาะแสวงหาข่าว ด้วยวิธีการสัมภาษณ์ การถ่ายภาพ บันทึกเทป เข้าร่วมฟังการแถลงข่าว ชักถาม ตลอดจนค้นคว้าข้อมูลเพิ่มเติมตามความจำเป็นจากแหล่งข่าว ทั้งจากบุคคลผู้เชี่ยวชาญและข้อมูลทางคว่นข่าวสาร และห้องสมุด เพื่อให้เนื้อหาของข่าวชัดเจน ครอบคลุมข้อมูลทุกด้านในประเด็นที่เขียน หรือได้รับมอบหมายจากหัวหน้าข่าวหรือบรรณาธิการ

ให้ตรงกับข้อเท็จจริง มีความเป็นกลาง มีสารประโยชน์ต่อผู้บริโภคข่าวสาร และทันเหตุการณ์จริง ซึ่งปัจจุบันความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีช่วยทำให้นักหนังสือพิมพ์สามารถรายงานข่าว จากสถานที่เกิดเหตุการณ์จริงหรือพื้นที่อันห่างไกลจากต่างจังหวัด หรือต่างประเทศผ่านอินเทอร์เน็ตส่งถึงกองบรรณาธิการได้อย่างรวดเร็วรวมทั้งภาพถ่ายที่ถ่ายด้วยกล้องดิจิทัล ซึ่งสามารถเชื่อมต่อคอมพิวเตอร์พกพา และอินเทอร์เน็ตได้เช่นกัน นอกเหนือจากการส่งข่าวด้วยเครื่องโทรสาร โทรศัพท์และวิทยุสื่อสารผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์ที่ได้รับมอบหมายให้ทำข่าวสำคัญๆ จะได้รับอุปกรณ์และเครื่องมือสื่อสารที่ทันสมัยทุกชนิด เพื่อให้สามารถส่งข่าวให้ทันเวลาหรือเหตุการณ์ และต้องปฏิบัติตนภายในกรอบของหน้าที่ความรับผิดชอบ และจรรยาบรรณ โดยปฏิบัติงานดังนี้

1. หาข่าวและรายงานข่าวด้วยความซื่อตรงและสุภาพ เสนอ ข้อเท็จจริงอันเป็นสาระประโยชน์และไม่นบิดเบือนข้อเท็จจริงด้วยประการใดๆ
2. ปฏิบัติการเพื่อให้ได้มาซึ่งข่าว ภาพและเอกสารต่างๆด้วยวิธีการอันชอบธรรม
3. แสดงตนเองว่าเป็นผู้แทนหนังสือพิมพ์ก่อนสัมภาษณ์บุคคลใด บุคคลหนึ่ง ด้วยความมุ่งหมายในการนำเรื่องนั้นมาตีพิมพ์โฆษณา
4. ส่งรายงานข่าวให้บรรณาธิการพิจารณาเพื่อพิมพ์เผยแพร่ต่อไป
5. อาจต้องทำงานในต่างจังหวัด หรือต่างประเทศ หรือในสถานที่ ที่มีอันตราย หรือมีความไม่ปลอดภัย

สภาพการจ้างงาน

ผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์ ที่มีความสามารถมีรายได้หรือเงินเดือน รวมทั้งค่ายานพาหนะเป็นค่าตอบแทนค่อนข้างสูง นอกเหนือจากสวัสดิการ และโบนัสซึ่งขึ้นอยู่กับผลประกอบการขององค์กร และนโยบายธุรกิจของแต่ละองค์กร โดยทั่วไปผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์ที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี จะได้รับเงินเดือนขั้นต้นประมาณ 8,500 - 9,000 บาท โดยจะได้รับค่ายานพาหนะประจำเดือน อีกคนละ 3,000 - 4,000 บาท ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสถานะค่าครองชีพในแต่ละปี ถ้ามีความสามารถในการถ่ายภาพด้วยจะได้รับค่าถ่ายภาพ หรือค่าเช่าซื้อลิขสิทธิ์ภาพในอัตราภาพละประมาณ 500 - 2,500 บาท หรืออาจสูงกว่านี้ขึ้นอยู่กับความสำคัญของภาพ หรือประเทศที่ต้องการซื้อภาพ

สภาพการทำงาน

ธรรมชาติของการทำงานอาชีพนักหนังสือพิมพ์หรือผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์ทั่วโลกจะเหมือนกันคือ ต้องมีความพร้อมในการทำงานทันทีที่ได้รับมอบหมาย และต้องมีอุปกรณ์การทำงานที่จำเป็นพร้อมใช้งาน ได้ทันทีเช่นเดียวกัน ในบางครั้งต้องทำงานตลอด 24 ชั่วโมง แต่มีกำหนดเวลาในการส่งงานที่แน่นอน ของการปิดต้นฉบับข่าว ของแต่ละสายข่าวที่ได้รับมอบหมายจากหัวหน้าข่าว

หรือหัวหน้ากองบรรณาธิการ ชั่วโมงการทำงานของผู้ปฏิบัติงานอาชีพนี้ไม่แน่นอนอาจผันแปรไปตามเหตุการณ์ต่าง ๆ ในแต่ละวัน อาจต้องทำงานในวันหยุด ต้องพยายามเสาะแสวงหาค้นคว้าหาข่าวในสถานที่ต่างๆ อาจใช้เวลาทำงานแต่ละวันยาวนานกว่าพนักงานที่ทำงานในธุรกิจอุตสาหกรรมอื่นๆ เนื่องจากต้องทำงานที่ได้รับมอบหมายให้เสร็จโดยเร็วที่สุด เพื่อประโยชน์ของการบริโภคของสาธารณชนอีกทั้งต้องช่วงชิงการเสนอข่าวต้องทำงานแข่งกับเวลา เพื่อให้ข่าวเสร็จทันเวลาและส่งต้นฉบับให้บรรณาธิการตรวจสอบความถูกต้องก่อนพิมพ์ การทำงานจึงอยู่ภายใต้ความกดดันของเงื่อนไขธุรกิจของสื่อสิ่งพิมพ์แต่ละประเภทเช่น การขายพื้นที่โฆษณา การส่งทำฟิล์ม และทำเพลทการส่งเข้าแท่นพิมพ์ หรือโรงพิมพ์ การพับเข้าเล่ม การจัดส่ง การออกวางตลาด รวมถึงความกดดันของสภาการพิมพ์ และจรรยาบรรณของนักหนังสือพิมพ์ ผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์ในปัจจุบันไม่ต้องเข้ามาพิมพ์งานที่สำนักพิมพ์เช่นแต่ก่อน หลังเสร็จสิ้นการประชุมหารือ แนวทางในการทำข่าวกับหัวหน้ากองบรรณาธิการ หรือหัวหน้าข่าวแล้ว สามารถส่งข่าวผ่านอินเทอร์เน็ตหรืออิเล็กทรอนิกส์เมลเข้ากองบรรณาธิการได้ทันที เพื่อให้หัวหน้าข่าว หรือกองบรรณาธิการตรวจสอบข่าว นับว่าเป็นการทำงานที่สะดวกและมีประสิทธิภาพมากขึ้น แต่ในเวลาเดียวกันผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์ก็ต้องมีลักษณะเป็นนายตนเอง รับผิดชอบต่อหน้าที่ และตรงต่อเวลา ในการปฏิบัติงานอาชีพนี้มีความเสี่ยงสูงในการทำงาน เมื่อต้องออกไปทำข่าวที่อยู่ในพื้นที่ที่มีอิทธิพล หรือมีอันตราย หรือในพื้นที่จลาจล สงคราม หรือภัยพิบัติจากธรรมชาติ ซึ่งสถานการณ์เหล่านี้อาจทำให้ นักหนังสือพิมพ์ได้รับการถูกข่มขู่ ถูกทำร้าย หรือถูกทำอันตรายถึงแก่ชีวิต หรือประสบอันตราย อันเนื่องมาจากการปฏิบัติงาน ซึ่งอาจถึงตายหรือบาดเจ็บได้

คุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพ

1. สำเร็จการศึกษาในสาขาสื่อสารมวลชน วารสารศาสตร์ นิเทศศาสตร์ หรือสาขาที่เกี่ยวข้องและสายงานที่สำคัญ เช่น เศรษฐกิจการเงินการธนาคารซึ่งอาจรับผู้ที่สำเร็จการศึกษาสาขานั้นโดยตรง
2. มีความสนใจความเคลื่อนไหวของเหตุการณ์ และสถานการณ์ของประเทศและโลก
3. มีความสนใจ ตั้งใจ รักในอาชีพ ขวนขวายหาความรู้ และค้นคว้าหาข้อมูลความจริงของข่าวในทางลึก และทางกว้าง
4. มีความรู้ภาษาต่างประเทศ สามารถใช้คอมพิวเตอร์ และอุปกรณ์สื่อสารทุกชนิด
5. มีทัศนคติที่ดี ความเป็นกลาง มีความยุติธรรม และพร้อมที่จะถูกตรวจสอบจากประชาชน ผู้บริโภค
6. สามารถเข้าใจสถานการณ์ คาคการณ์สถานการณ์รวมทั้งสามารถวิเคราะห์เหตุการณ์ หรือข่าวที่เกิดขึ้นได้อย่างถูกต้องแม่นยำ สมเหตุสมผล และเป็นไปในลักษณะของการสร้างสรรค์ และประเทืองความรู้แก่ประชาชน

7. มีความรับผิดชอบสูง ซื่อสัตย์ มีสัจจะ สุขุมรอบคอบ ละเอียดถี่ถ้วน
8. มีความกล้าหาญอดทน มีความมั่นใจในตนเอง ไม่ทอดทิ้งในงานที่ต้องรับผิดชอบ
9. สามารถเดินทางไปทำข่าวได้ทุกหนทุกแห่งทั่วโลก
10. มีสุขภาพแข็งแรง
11. มีสังคมและมนุษยสัมพันธ์ที่ดี สามารถสร้างความสัมพันธ์ กับแหล่งข่าว และเป็นที่ไว้วางใจของแหล่งข่าวในการเสนอข่าวสามารถเก็บรักษาความลับที่มาของแหล่งข่าว อันอาจทำให้เกิดอันตรายต่อแหล่งข่าวได้
12. ปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณของนักหนังสือพิมพ์โดยส่งเสริมภราดรภาพ ละเว้นการถือเอาประโยชน์ของเพื่อนสมาชิก ไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนในการปฏิบัติหน้าที่ ไม่รับสินจ้างรางวัลหรือผลประโยชน์ใดๆ อันเป็นเครื่องจูงใจให้ไม่เคารพต่อหน้าที่ และวิชาชีพของตน รักษาและส่งเสริมเกียรติคุณ และชื่อเสียงแห่งความเป็นนักหนังสือพิมพ์ไว้เป็นอย่างดี อันเป็นจรรยาบรรณของนักหนังสือพิมพ์ที่กำหนดขึ้นโดยสมาคม นักข่าวและนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย พ.ศ. 2498 แก้ไขเพิ่มเติม 2507 และต้องมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องสิทธิมนุษยชนอย่างลึกซึ้งซึ่งผู้ที่จะประกอบอาชีพนี้ ควรเตรียมความพร้อมดังต่อไปนี้คือ : สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า สมัครเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาในคณะต่างๆ ดังที่กล่าวมาและยังต้องมีความรู้ในภาษาไทยและภาษาอังกฤษเป็นอย่างดี มีความสามารถในการถ่ายทอด มีความสนใจทางด้านศิลปะการสื่อสารความหมายประเภทต่างๆ รักการอ่าน การเขียน มีความรู้ทั่วไป

โอกาสในการมีงานทำ

จุดเปลี่ยนของวงการสื่อมวลชนของประเทศไทยนั้นสวนกระแสกับภาวะเศรษฐกิจที่ชะลอตัวของประเทศอย่างสิ้นเชิง นับตั้งแต่ปี 2537 เป็นต้นมา สื่อภาคเอกชนต่างแข่งขันกันในเรื่องปริมาณและคุณภาพ อีกทั้งความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีทำให้วงการสื่อมวลชนมีการแข่งขันกันสูงและเข้มข้นเพื่อแย่งชิงความเป็นใหญ่ในการเสนอข่าวอันเป็นวิธีการหนึ่งของการขยายฐานการตลาด

อุปกรณ์การสื่อสารในปัจจุบันสามารถส่งข่าวได้รวดเร็วจากทุกมุมโลก อินเทอร์เน็ตและอีเมล ทำให้การเสนอข่าวเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ รวดเร็วและไร้พรมแดน การแข่งขันไม่ใช่เกิดขึ้น เฉพาะในวงการหนังสือพิมพ์ไทยเท่านั้น ที่ต้องแข่งขันกันเอง แต่ยังต้องแข่งขันกับสื่ออื่นๆ ในประเทศ และหนังสือพิมพ์ต่างประเทศทั้งในด้านการแลกเปลี่ยนเนื้อหาข่าวและการซื้อขายข่าว ดังนั้นการรายงานข่าวในปัจจุบัน จึงมีความเป็นสากลมากขึ้นทั้งในระดับประเทศ ภูมิภาค และโลก จึงนับเป็นโอกาสอันดีของนักสื่อสารมวลชนรุ่นใหม่ที่มีความพร้อมมีความเข้าใจโลกในยุคโลกาภิวัตน์ จะสามารถปฏิบัติอาชีพนี้ได้อย่างกว้างขวางทั้งใน และนอกประเทศ

โอกาสในการมีงานทำในปัจจุบันของนักหนังสือพิมพ์มีให้เลือก มากมายสำหรับผู้ที่มีความสามารถหลายด้าน ผู้ที่จะประกอบอาชีพนี้ นอกจากจะต้องมีความสามารถในการเขียนข่าวเป็นภาษาไทยแล้ว ต้องมีความเข้าใจในภาษาต่างประเทศและภาษาคอมพิวเตอร์ด้วย เพราะในวงการนี้มีการซื้อข่าว ขยายข่าวทั้งในประเทศ และต่างประเทศอีกทั้งสื่อสิ่งพิมพ์มีความจำเป็นต้องขยายฐานธุรกิจ และปรับตัวให้ก้าวทันการพัฒนาของธุรกิจสื่อสาขาโทรทัศน์ เคเบิลทีวี และอินเทอร์เน็ตซึ่งก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็วและเป็นสื่อที่ประชาชน กลุ่มหนึ่งสามารถเข้าถึงได้ง่ายเช่นกัน

นักหนังสือพิมพ์ที่มีคุณภาพ นอกจากจะได้รับการว่าจ้างจากสำนักข่าวต่างประเทศที่ตั้งขึ้นในประเทศ หนังสือพิมพ์ฉบับภาษาไทย ภาษาอังกฤษ ภาษาจีน และภาษาญี่ปุ่นแล้ว ยังมีโอกาสได้รับการว่าจ้างจากหนังสือพิมพ์ต่างประเทศด้วย ยิ่งกว่านั้นเพื่อให้สามารถแข่งขันกับสื่อประเภทอื่นได้ สื่อสิ่งพิมพ์ไทยได้ปรับกลยุทธ์การเสนอข่าวโดยส่งนักหนังสือพิมพ์ ออกทำข่าวในต่างประเทศมากขึ้นเช่นกัน ส่วนในประเทศ ก็ยังมีความต้องการนักหนังสือพิมพ์สายพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ รวมทั้งสื่อที่เพิ่งเกิดอย่างอินเทอร์เน็ตและเว็บไซต์ของหนังสือพิมพ์ทุกฉบับ

โอกาสความก้าวหน้าในอาชีพ

ในการประกอบอาชีพนักหนังสือพิมพ์ นักหนังสือพิมพ์ ที่มีความสามารถจะมีโอกาสเจริญเติบโตก้าวหน้าไปตามลำดับคือ หัวหน้าข่าว บรรณาธิการสายข่าว จนถึงบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ หรืออาจได้รับความไว้วางใจจากเจ้าของสื่อและนักข่าวให้ดำรงตำแหน่งบรรณาธิการผู้พิมพ์ ผู้โฆษณาซึ่งมีความรับผิดชอบสูงมากเท่ากับผู้เป็นเจ้าของกิจการ

ในกรณีที่นักหนังสือพิมพ์ มีความสามารถเฉพาะตัว คือใช้ภาษาต่างประเทศได้ ก็มีโอกาsk้าวไปสู่การทำงานในสำนักข่าวต่างประเทศ นอกจากนี้ นักหนังสือพิมพ์ อาจพัฒนาจากการเขียนข่าวมาเป็นนักเขียน นักประพันธ์ ที่ต้องใช้จินตนาการ และทักษะการเขียน และภาษาสูงกว่าการเขียนข่าวนับเป็นการก้าวหน้าและการพัฒนาฝีมือไปอีกระดับหนึ่ง

อาชีพที่เกี่ยวข้อง

นักประชาสัมพันธ์ นักเขียนบทวิทยุและโทรทัศน์ นักเขียนสารคดี นักเขียนนวนิยาย บรรณาธิการข่าววิทยุและโทรทัศน์ เคเบิลทีวี ข่าวทางอินเทอร์เน็ต นักจัดรายการวิทยุและโทรทัศน์ พิธีกร นักวิเคราะห์ ข่าวทางวิทยุและโทรทัศน์ ช่างภาพ อาจารย์พิเศษ ผู้ประกาศข่าวภาคภาษาไทย ในเครือข่ายวิทยุต่างประเทศ เจ้าหน้าที่ฝ่ายข่าวประจำสถานทูต หรือองค์กรระหว่างประเทศ นักเขียนบทโฆษณานักแปล

ข้ออาชีพร : ประติมากร

นิยามอาชีพ

สร้างสรรค์ผลงานศิลปกรรมสามมิติ ด้วยกระบวนการจากจินตนาการ ร่างแบบจำลอง ข่อแบบ ขยายแบบ และใช้เทคนิคทางประติมากรรม เช่น การแกะสลัก การปั้น การหล่อ เป็นต้น ในรูปแบบที่มีลักษณะนูนต่ำ นูนสูง และแบบลอยตัว ให้ออกมาเป็นผลงาน ซึ่งอาจเป็นรูปเหมือน บุคคลสำคัญ อนุสาวรีย์ ฯลฯ รวมถึงการคัดเลือกวัสดุและกรรมวิธีที่เหมาะสมกับงานประติมากรรม แต่ละประเภท ซึ่งขึ้นอยู่กับความสามารถเฉพาะบุคคล

ลักษณะของงานที่ทำ

สร้างสรรค์ผลงานไปตามลักษณะของวัสดุ เช่น การแกะสลักหิน การแกะสลักไม้ การปั้นดิน ปั้นปูน เทียน เซลล์แก้ว กระดาษ ไฟเบอร์กลาส และการหล่อด้วยโลหะต่างๆ ตามจุดประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพ หรือตามความต้องการของผู้ว่าจ้าง หรือขึ้นอยู่กับความนิยมในแต่ละยุค แต่ละสมัย โดยมีขั้นตอนการดำเนินงานหลักๆ ที่คล้ายคลึงกันคือ

1. วางแผนการปฏิบัติงานปั้น เช่น การปั้นอนุสาวรีย์ จะต้องกำหนดแบบ ศึกษาค้นคว้า ประวัติศาสตร์และหลักฐานต่างๆ การปั้นรูปบุคคลสำคัญ หรือรูปเหมือน ก็จะต้องเก็บประวัติ สืบค้นภูมิหลัง ศึกษาบุคลิก ลักษณะและนิสัยใจคอ สภาพแวดล้อม และถ่ายรูป วัสดุส่วน ศิระ ความสูง รอบลำตัว และแขนขาโดยละเอียด หรือศึกษาโครงสร้างทางกายวิภาค ของผู้คนแต่ละถิ่น เพื่อนำมาประกอบการปั้น ให้ถูกต้องและเหมาะสม
2. ร่างภาพปั้นแบบสามมิติขนาดเล็ก หรือออกแบบทำทางด้วยการปั้นรูปจำลองขนาดเล็ก ให้ผู้ว่าจ้างและผู้เกี่ยวข้องพิจารณา
3. เสนอราคาค่าวัสดุ ค่าดำเนินการ และระยะเวลาที่ใช้ในการทำงาน
4. ขึ้นรูปโครงเหล็ก เป็นแกนภายในหรือ ขึ้นรูปเป็นดินเหนียว ถ้าเป็นอนุสาวรีย์จะมีขนาดเท่าครึ่ง ของคนธรรมดา ถ้าปั้นรูปเหมือนหรือบุคคลสำคัญ อาจมีสัดส่วนเท่าตัวจริง โดยขยายจากรูปภาพ ร่างให้ใหญ่ได้ง่าย วัสดุส่วนของร่างกายให้ถูกต้องตามต้องการ และเหมือนจริงมากที่สุด
5. หล่อปูนปลาสเตอร์ เพื่อทำแบบพิมพ์ สำหรับใช้หล่อโลหะ หรือหุ่นขี้ผึ้ง
6. ทูบแบบพิมพ์ แล้วตกแต่ง แกะรายละเอียดของรูปปั้นให้ใกล้เคียงของจริงจนกว่าผู้ว่าจ้างจะพอใจ
7. ดูแลให้คำแนะนำในการจัดการขั้นตอนอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องนอกเหนือจากการปั้น เช่น การหล่อโลหะต่างๆ จนชิ้นงานประกอบเสร็จสิ้นสมบูรณ์

สภาพการจ้างงาน

ผู้ประกอบการอาชีพนี้ เมื่อรับราชการจะได้รับอัตราค่าจ้างตามวุฒิการศึกษา โดยระดับปริญญาตรี จะได้รับเงินค่าตอบแทนเป็นเงินเดือนๆ ละ 7,260 บาท และได้รับค่าสวัสดิการ ตามระเบียบของสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน

ผู้ประกอบการอาชีพอิสระ มักจะไม่ทำงานรับอัตราค่าจ้างเป็นเงินเดือน โดยส่วนใหญ่จะมีแกลลอรี่แสดงผลงานของตนเอง หรือรับทำงานเป็นชิ้นจากผู้ว่าจ้าง สำหรับแรงงานใหม่ อาจเปิดร้านหรือสำนักงานร่วมกับเพื่อนรับจ้างวาดรูป วาดรูปเหมือน หรือปั้นรูปเหมือนตั้งแต่ชิ้นงานขนาดเล็กชิ้นละ 300 – 1,500 บาท และเมื่อมีความชำนาญมากขึ้น อาจปั้นรูปเหมือนครึ่งตัว จนถึงเต็มตัว ขึ้นอยู่กับความยากง่ายของชิ้นงาน และเวลาในการทำงาน ซึ่งมีตั้งแต่ราคาประมาณ 20,000 ถึง 400,000 บาท

มีประสบการณ์ในอาชีพประมาณ 5 – 7 ปี จนมีความสามารถมีความชำนาญแล้วราคาค่าจ้างชิ้นงานก็จะเพิ่มขึ้นเป็นลำดับ อาจมีค่าจ้างมากกว่าหนึ่งล้านบาทหรือมากกว่านั้น ซึ่งก็ขึ้นอยู่กับขนาด รายละเอียดและความยากง่าย

สภาพการทำงาน

ผู้ประกอบการอาชีพนี้ ที่เป็นแรงงานใหม่ อาจได้รับการฝึกงาน ทดลองงาน หรือส่งผลงานต่างๆ เข้าประกวด หรือแสดงผลงานทั้งในประเทศหรือต่างประเทศ หรือช่วยนักประติมากรรมรุ่นพี่ หรือรับทำงานประติมากรรมระหว่างการศึกษาดังนั้น สภาพการทำงานจึงอาจขึ้นอยู่กับสถานที่ๆ กลุ่มบุคคลในอาชีพศิลปะ หรือกลุ่มผู้สนใจงานศิลปะ ที่รู้จักฝีมือและผลงานของผู้ประกอบการอาชีพนี้ว่าจ้างไปปฏิบัติ ดังนั้น สถานที่การทำงานอาจอยู่ในแหล่งที่ว่าจ้าง หรืออาจทำงานที่บ้าน หรือสำนักงานที่มีที่ตั้งอยู่ในทำเลที่ดี มีบริเวณเหมาะสมในการขนย้ายหรือเก็บวัสดุ อุปกรณ์และเครื่องมือการทำงานต่างๆ ได้เป็นอย่างดี

การทำงานแต่ละชิ้น ขึ้นอยู่กับขนาด ถ้าชิ้นงานมีขนาดใหญ่มากอาจต้องมีผู้ช่วยทำงานหลายคน ชิ้นงานบางชิ้นอาจทำแล้วเสร็จภายใน 2 – 3 วัน บางชิ้นอาจใช้เวลา 1 เดือน หรือ 1 ปี

ขณะปฏิบัติงาน อาจสวมใส่เสื้อผ้าที่สะดวกต่อการเคลื่อนไหว หรือเสื้อผ้าที่สวมสบายตามความชอบของผู้ประกอบการอาชีพ ส่วนเวลาปฏิบัติงานนั้นขึ้นอยู่กับการจัดการเวลา และความสะดวกสบายของผู้ประกอบการอาชีพ ซึ่งงานจะแล้วเสร็จตามกำหนดเวลาที่ตกลงไว้กับผู้ว่าจ้าง

คุณสมบัติของผู้ประกอบการอาชีพ

ผู้ประกอบการอาชีพนี้ควรมีความรักในศิลปะเป็นคุณสมบัติพื้นฐานในการทำงาน

1. เพศหญิง หรือเพศชาย
2. วุฒิกศศึกษาประโยควิชาชีพชั้นสูง หรือวุฒิกศศึกษาปริญญาตรี คณะศิลปกรรมหรือสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง

3. มีความสนใจในงานศิลปะ เข้าใจธรรมชาติ ช่างสังเกต
4. มีจินตนาการสูง มีปฏิภาณและไหวพริบดี
5. มีระเบียบวินัย ขยันหมั่นเพียร และอดทน
6. มีวุฒิภาวะ และมีความเชื่อมั่นตนเองอย่างสมเหตุสมผล
7. มีความเข้าใจในธุรกิจ และสามารถแก้ไขงานได้ตามคำติชมจากผู้ว่าจ้าง
8. เข้าใจเรื่องการตลาด และการโฆษณาประชาสัมพันธ์รวมถึงเข้าใจถึงสื่อโฆษณาประชาสัมพันธ์
9. มีมนุษยสัมพันธ์ มีทัศนคติที่ดี
10. เป็นคนใจเปิดกว้าง และมีความสนใจในงานสาธารณะประโยชน์
11. สุขภาพและร่างกายแข็งแรง

ผู้ที่สนใจในอาชีพนี้ควรเตรียมความพร้อมดังนี้

ผู้ที่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น หรือเทียบเท่า อาจเข้าศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายสายวิชาชีพ ในโรงเรียนอาชีวศึกษา หรือวิทยาลัยที่สอนเกี่ยวกับศิลปกรรม และอาจสอบเข้าศึกษาต่อในสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลมหาวิทยาลัยศิลปากรเป็นต้น

ผู้ที่จบการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือเทียบเท่า สามารถสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีของสถาบันอุดมศึกษา ที่มีการสอนภาควิชาศิลปกรรม สาขาวิชาจิตรกรรม ประติมากรรม และภาพพิมพ์ เช่น สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล มหาวิทยาลัยศิลปากร มหาวิทยาลัยขอนแก่น และหรือมหาวิทยาลัยเอกชน ที่เปิดสอนในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น

การเรียนสาขาวิชาประติมากรรมนั้น จะต้องมีความสามารถในการวาดภาพเป็นพื้นฐาน ดังนั้นผู้สนใจงานศิลปะด้านนี้ควรฝึกทักษะการวาดภาพจนชำนาญ

โอกาสในการมีงานทำ

นอกเหนือจากความสามารถด้านการวาดภาพและปั้นแล้ว ผู้สนใจประกอบอาชีพนี้ควรเป็นนักวางแผนที่ดี และต้องมีความเพียรพยายามขวนขวายสร้างโอกาส เพื่อเพิ่มโอกาสที่จะได้รับการว่าจ้างมากขึ้น โดยส่งผลงานประกวดอย่างสม่ำเสมอ เนื่องจากธุรกิจศิลปะนั้นจะมีการซื้อขายกัน หรือว่าจ้างได้ ต่อเมื่อผู้ซื้อรู้จักผลงาน ผู้ซื้อจะเป็นผู้มีฐานะการเงินดี มีรสนิยม อารมณ์สุนทรีย์ และมีความพอใจที่จะเสพงานศิลปะ หรือซื้อหาไว้ในครอบครอง เพื่อส่งเสริมฐานะและความสนใจส่วนตัว

ลูกค้าที่ต้องการงานทางด้านนี้อย่างสม่ำเสมอ มักจะเป็นหน่วยงานราชการทั่วประเทศ วัดวาอารามต่างๆ หน่วยงานที่ดูแลสวนสาธารณะและองค์กรธุรกิจเป็นต้น

ผู้ประกอบอาชีพนี้ต้องฝึกฝนทักษะพัฒนาเทคนิคในการปั้นจนชำนาญ ขณะเดียวกันควรเป็นนักประชาสัมพันธ์ เพื่อสื่อสารงานศิลปะออกสู่ชุมชน นอกจากนี้ควรมีความคิดสร้างสรรค์ไม่ยึดติด

รูปแบบในการทำงานแบบเดิมๆ ควรคิดค้นนวัตกรรมการใช้วัสดุในการปั้น หรือกรรมวิธีการประดิษฐ์ผลงานที่ไม่ซ้ำซากจำเจ สร้างสรรค์ผลงานที่มีรูปแบบของตนเอง อาจใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยเข้าช่วยในการทำงาน หรือจัดงานสร้างกิจกรรมที่สามารถทำให้ผู้สนใจศิลปะพอใจในการเข้าร่วมกิจกรรม โดยอาจมีผู้สนับสนุนค่าใช้จ่าย หรือบริจาครายได้จากการขายหรือว่าจ้างส่วนหนึ่งให้กับองค์กรการกุศลหรือสนับสนุนการเรียนศิลปะของเยาวชนรุ่นต่อไป

โอกาสความก้าวหน้าในอาชีพ

ผู้ประกอบการอาชีพนี้ ในภาคราชการ อาจได้รับการเลื่อนตำแหน่งตามความสามารถและผลงานทางวิชาการ ในตำแหน่ง หัวหน้าภาควิชา ผู้อำนวยการ คณะบดี อธิการบดี หรือตำแหน่งสูงสุดของหน่วยงานและองค์กร

ส่วนผู้ประกอบการอิสระ โอกาสที่จะได้รับความก้าวหน้าหรือประสบความสำเร็จในอาชีพการงานต้องเป็นนักวางแผนที่ดี บริหารงานการเงินและเวลาได้อย่างเหมาะสม เข้าใจลูกค้า เข้าใจตลาด และต้องมีความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี ครองคนอยู่ใน ฉันทะ วิริยะ จิตตะ วิมังสา มีโอกาสที่จะเป็นเจ้าของแกลลอรี หรือเป็นนักประติมากรรมที่มีงานอย่างต่อเนื่อง หรือเป็นเจ้าของธุรกิจ หรือ นักประติมากรรมที่มีชื่อเสียงได้

อาชีพที่เกี่ยวข้อง

อาจารย์ นักวิชาการ นักออกแบบผลิตภัณฑ์จากการปั้น และเซรามิกส์ เปิดสอนกลุ่มเยาวชนที่ชอบศิลปะ นักออกแบบการ์ตูนดินน้ำมันเพื่อจัดทำแอนิเมชัน นักธุรกิจ เป็นต้น

ชื่ออาชีพ : นักเขียนการ์ตูน,ช่างเขียนการ์ตูน

นิยามอาชีพ

เขียนภาพการ์ตูนบุคคลหรือเหตุการณ์ เพื่อใช้ประโยชน์ต่าง ๆ กัน : กำหนดเรื่องราวของภาพการ์ตูนที่จะเขียน ; ร่างภาพลงบนกระดาษแข็งหรือกระดาษเพื่อเขียนภาพจากความทรงจำจากจินตนาการหรือจากแบบโดยใช้เครื่องมือ เช่น ปากกา พู่กัน เป็นต้น แต่งเติมต่อเส้นและแรเงาให้เสร็จเรียบร้อยสมบูรณ์ อาจเขียนการ์ตูนสำหรับถ่ายทำเป็นภาพยนตร์ อาจจัดทำบทและคำบรรยายประกอบภาพการ์ตูน

ลักษณะของงานที่ทำ

นักเขียนการ์ตูนจะสร้างสรรค์ กำหนดลักษณะของตัวการ์ตูนแต่ละตัวตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ และวาดตัวการ์ตูนด้วยดินสอ ลงด้วยหมึก และสีตามต้องการด้วยสีจริง และสีจากโปรแกรมการวาดภาพด้วยคอมพิวเตอร์ ให้เข้ากับแนวเนื้อเรื่องที่วางกรอบไว้ เพื่อนำไปใช้พิมพ์แล้วจำหน่าย

หรือด้วยวัตถุประสงค์ตามที่ผู้ว่าจ้างต้องการ งานการ์ตูนสามารถนำมาใช้เป็นสื่อในการโฆษณา รณรงค์โครงการ หรือประชาสัมพันธ์เพื่อรับใช้ชุมชนและสังคม ใช้เป็นสื่อทางพาณิชย์ หรือใช้เป็นสื่อสำหรับเรื่องราวที่อ่านเพลิดเพลินได้ทั้งเด็กผู้ใหญ่ และใช้ส่งเสริมพัฒนาทักษะการอ่านของเด็กและเยาวชน

ในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา งานการ์ตูนได้รับการถ่ายทอดลงบนฟิล์มภาพยนตร์ โดยใช้ระบบคอมพิวเตอร์เข้ามาใช้ช่วยทำงานในส่วนที่ต้องมีรายละเอียด ซึ่งมีขั้นตอนหลายมิติ ตามกระบวนการผลิตและการถ่ายทำช่วยให้ภาพการ์ตูนเคลื่อนไหวเหมือนจริงและสวยงามมากขึ้น หรือที่เรียกว่า ภาพแอนิเมชัน (Animation) ซึ่งในการผลิตภาพยนตร์การ์ตูนต้องการนักวาดการ์ตูนมากขึ้น คือใช้ภาพประมาณ 16 - 24 ภาพในแต่ละช่วงท่าของการเคลื่อนไหว หรือปรับให้ทันสมัย ใช้เป็นต้นแบบประกอบในการวาดการ์ตูนการเล่นทางคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต

นอกจากนี้ยังมีนักเขียนการ์ตูนที่มีชื่อเรียกตามผลงาน เช่น นักเขียนภาพล้อ (Caricaturist) นักเขียนการ์ตูนการเมือง (Political Cartoonist) นักเขียนการ์ตูนขำขัน (Gag-cartoonist) นักเขียนการ์ตูนเรื่องยาว (Cartoon Comics) หรือนักเขียนหนังสือการ์ตูน (Cartoon Stripe) เพื่อใช้ประโยชน์ในสื่อต่างๆ เช่น หนังสือพิมพ์ นิตยสาร หรือนักเขียนการ์ตูนภาพประกอบหนังสือ (Illustrator) นักเขียนการ์ตูนภาพยนตร์ (Animator) สำหรับสื่อ ภาพยนตร์และโทรทัศน์ เนื่องจากการ์ตูนเป็นสื่อชนิดหนึ่ง ดังนั้นนักเขียนการ์ตูนจึงต้องมีความรับผิดชอบ วิจารณ์ญาณ และจรรยาบรรณในการนำเสนอข่าวสารผ่านภาพวาดการ์ตูนเหล่านั้น เช่นเดียวกับผู้สื่อข่าว หรือ ผู้ผลิตสื่ออื่นๆ เช่นกัน

สภาพการทำงาน

ผู้ปฏิบัติงานอาชีพนี้ จะได้เงินเดือนประจำ เงินค่าจ้างรับเหมาเป็นเรื่อง และ ค่าตอบแทนเป็นแบบซื้อลิขสิทธิ์เงินจากการพิมพ์หนังสือการ์ตูนขายเอง หรือจากส่วนแบ่งยอดขายจากสำนักพิมพ์ ที่นำการ์ตูนไปพิมพ์ และจัดจำหน่าย สำหรับนักการ์ตูนการเมืองจะได้ค่าเขียนรูปละประมาณ 2,000 -4,000บาท นักเขียนการ์ตูนในส่วนของภาพยนตร์การ์ตูนอาจได้รับเงินค่าจ้าง วันละประมาณ 280 -300บาท บางแห่งอาจจ่ายเป็นเงินเดือนเดือนละประมาณ 8,500บาท

นักเขียนการ์ตูนมีทำงานค่อนข้างเป็นอิสระ เพราะทำงานเป็นชิ้นหรือรับเหมาเป็นงาน และต้องทำงานให้เสร็จทันเวลาตามข้อตกลง

สภาพการทำงาน

นักเขียนการ์ตูนอาจทำงานในสถานที่ทำงานสำนักพิมพ์ หรือสตูดิโอ เพื่อสร้างสรรค์งานตามที่ผู้ว่าจ้างต้องการ ซึ่งอาจต้องนำเสนอรูปแบบของงานต่างๆ มากกว่า 1 ชิ้นงาน สามารถสร้างผลงานอยู่ที่บ้านตามความต้องการของศิลปิน แล้วนำผลงานไปเสนอขายให้กับผู้จัดพิมพ์ หรือผู้ผลิตได้ ซึ่งต้องใช้สมาธิในการทำงานสูง มีความตั้งใจที่แน่วแน่ และเสร็จตามกำหนดเวลาที่ได้วางไว้ นักเขียนการ์ตูน

การเมืองอาจนั่งทำงานที่บ้าน ทำงานในต่างจังหวัด หรือต่างประเทศ แล้วส่งงานการ์ตูนที่วาดเสร็จ แล้วผ่านอินเทอร์เน็ตเข้าสู่กองบรรณาธิการ

คุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพ

1. มีใจรักงานวาดการ์ตูน มีจินตนาการ
2. มีทักษะและฝีมือในการสร้างสรรค์ ลายเส้นการ์ตูน
3. มีความเพียร อดทน ความขยัน ซื่อสัตย์ ค่อยตนเองและเวลา
4. เข้าใจสภาพเงื่อนไขทางธุรกิจ
5. เป็นคนสนใจใฝ่หาความรู้ทางด้านศิลปะ ไม่หยุดนิ่ง และช่างสังเกต

ผู้ที่ประกอบอาชีพนี้ ควรเตรียมความพร้อมดังต่อไปนี้คือ เปิดกว้างสำหรับบุคคลทั่วไปและ ผู้ที่มีความรู้ความสามารถเกี่ยวข้องกับอาชีพผู้จบการศึกษาขั้นต่ำชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3- 6 มีความรู้พื้นฐานทางด้านศิลปะ สามารถเข้ารับการฝึกทักษะได้จากโรงเรียน วิทยาลัย และมหาวิทยาลัยที่เปิดสอนทางด้านนี้โดยเฉพาะหรือเรียนจากนักเขียนการ์ตูนมืออาชีพ ปัจจุบันเปิดสอนและ อบรมกันเป็นที่แพร่หลาย หรือเข้ารับการศึกษาคือในโรงเรียน วิทยาลัย และมหาวิทยาลัยที่เปิดสอนทางด้านนี้โดยเฉพาะ

โอกาสในการมีงานทำ

ในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา นักวาดการ์ตูนไทยก็ได้รับการว่าจ้างจาก สำนักพิมพ์ในประเทศ ญี่ปุ่นให้เป็นส่วนหนึ่งของทีมงานในการวาดภาพการ์ตูน ที่พิมพ์ออกจำหน่ายมีชื่อเสียงแพร่หลายไปทั่วโลกเช่นกัน อย่างเช่น ดรากอนบอลส์ และสำนักพิมพ์ของไทยเองก็ให้ความสนใจหาผู้ที่เขียนการ์ตูนที่มีเนื้อเรื่องตามตลาดต้องการ เป็นจำนวนมาก นับเป็นอีกก้าวหนึ่ง ของการ์ตูนไทยที่สามารถก้าวข้ามจากงานการ์ตูนภาพล้อเข้าสู่ธุรกิจสื่อการ์ตูน ปัจจุบันบริษัทผลิตภาพยนตร์การ์ตูนเพื่อการส่งออก (เช่น ฮอลลีวู้ด) และ สำนักพิมพ์ทั้งในประเทศและต่างประเทศ ต้องการผู้เขียนการ์ตูนที่น่าเสนองานการ์ตูนเป็นเรื่องราว และเป็นแนวความคิดตลาดต้องการสำหรับเด็ก และเยาวชนไทยเป็นจำนวนมาก แต่ผู้ที่มีความสามารถในการเขียนการ์ตูนยังมีจำนวนจำกัด จึงเป็นโอกาสอันดีสำหรับผู้สนใจประกอบอาชีพนี้ จะได้เรียนรู้และฝึกหัดการเขียนเพื่อประกอบอาชีพนี้ต่อไป

โอกาสความก้าวหน้าในอาชีพ

ปัจจุบัน หนังสือการ์ตูนที่มีเนื้อหาเหมือนนวนิยายของต่างประเทศเป็นที่นิยมกันแพร่หลายในหมู่เด็กนักเรียนและเยาวชนไทย ทางสำนักงานส่งเสริมวัฒนธรรมแห่งชาติ (สวช.) สังกัดกระทรวงศึกษาธิการจึงได้มีโครงการให้มีการประกวดหนังสือการ์ตูน หรือนิยายการ์ตูนที่ผลิตโดย

ฝีมือคนไทย โดยมีการจัดมอบรางวัลสำหรับผู้วาดได้ดี มีเนื้อหาสร้างสรรค์ นอกจากนี้องค์กรเอกชน ที่ทำธุรกิจทางด้านบันเทิง ก็มีการจัดให้มีการประกวดส่งเสริมการวาดภาพการ์ตูนกันเป็นที่แพร่หลาย นับว่านักวาดภาพการ์ตูนไทยกำลังจะได้รับการส่งเสริมพัฒนาดังแต่ยังเป็นเด็กและ กำลังเริ่มต้นไปในทิศทางที่ดี เพราะเยาวชนไทยหันมาอ่านหนังสือการ์ตูนกันมากขึ้น และได้มีการแสดงออกทางด้านฝีมือกันมากขึ้น

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชประสงค์จัดทำพระราชนิพนธ์พระมหาชนกฉบับการ์ตูนเพื่อถ่ายทอดปรัชญา เรื่องราวของความเพียร ให้กับประชาชนทุกหมู่เหล่ารวมทั้งเยาวชนได้อ่านกันอย่างทั่วถึง ซึ่งโปรดให้ ชัย ราชวัตร นักเขียนการ์ตูนสังคม และการเมืองผู้มีชื่อ และทีมงานวาดภาพ นับเป็นนิมิตที่ดีของวงการการ์ตูนไทย และถือได้ว่าเป็นตัวอย่างของการ์ตูนไทยที่ประสบความสำเร็จ ซึ่งมีจำนวนการจัดพิมพ์ประมาณ 2 แสนฉบับ ในเวลาเพียง 2 เดือน จากการขยายตัวของสื่อ และสื่อมวลชนทำให้การ์ตูนได้รับความสนใจและได้รับการบรรจุเป็นหนึ่งในเนื้อหาสำหรับบริการความบันเทิง และผลิตเฟลปให้กับผู้อ่านหรือผู้ชมมากขึ้นเป็นลำดับ นับเป็นแนวโน้มที่ดีที่มีบริษัทต่างๆ ว่าจ้างนักเขียนการ์ตูนในองค์กรธุรกิจมากขึ้น

นอกจากนี้นักเขียนการ์ตูนยังสามารถพัฒนาผลิตภัณฑ์จากตัวการ์ตูนออกมาเป็นตุ๊กตาผ้า หรือในรูปแบบพวงกุญแจ ของที่ระลึก ฯลฯ ตามที่ลูกค้าเสนอและว่าจ้างให้จัดทำเป็นสินค้าสำหรับแจกเป็นของขวัญ เป็นต้น

อาชีพที่เกี่ยวข้อง

ครู - อาจารย์ ผู้ผลิตรายการ นักโฆษณาประชาสัมพันธ์ ผู้ผลิตภาพยนตร์การ์ตูน

ชื่ออาชีพ : ภัณฑานกร , นักออกแบบตกแต่งภายใน

นิยามอาชีพ

ผสมผสานความคิด และความรู้ทางด้านการออกแบบ การผลิต การตลาด และศิลปะเข้าด้วยกัน เพื่อออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมและพาณิชย์กรรม : ออกแบบตกแต่งภายในพื้นที่ต่าง ๆ เช่น พื้นที่ภายในอาคาร ที่อยู่อาศัย อาคารสาธารณะ พื้นที่ภายในยานยนต์ประเภทต่าง ๆ เช่น เครื่องบิน รถโดยสาร เรือ หรือพื้นที่แสดงสินค้า / จัดนิทรรศการอื่น ๆ รวมถึงการจัดตู้หรือกระจกแสดงสินค้าของร้านค้า ห้างสรรพสินค้าขนาดต่าง ๆ โดยสามารถจัดวางผังเขียนแบบ รวมถึงกำหนดรายละเอียดส่วนประกอบต่าง ๆ เพื่อการก่อสร้างที่สมบูรณ์ และควบคุมดูแลช่างตกแต่งภายในให้ทำหน้าที่ได้ถูกต้อง

ลักษณะของงานที่ทำ

มัณฑนากรเป็นผู้ออกแบบการตกแต่งภายในสถานที่อยู่อาศัยหรือสถานที่ทำงาน ต้องทำงานตามขั้นตอน และกำหนดเวลาชิ้นผลงานต่างๆ ร่วมกับ ผู้ว่าจ้าง

1. บันทึกรายละเอียด ความต้องการของลูกค้า เพื่อออกแบบให้สร้างสรรค์เป็นที่สะดุดตา ประทับใจ และได้รับนิยมตรงตามความต้องการของลูกค้า
2. ศึกษาโครงสร้างของงานดำเนินการออกแบบตกแต่ง คำนวณแบบ ประมาณราคา เลือกวัสดุตกแต่งที่มีคุณภาพ เหมาะสม ให้ประโยชน์สูงสุดกับลูกค้า ตรงตามเป้าหมายและประโยชน์ใช้สอย
3. ส่งแบบที่วาดและเสนองบประมาณให้ลูกค้าพิจารณา
4. เมื่อผ่านการแก้ไขดัดแปลงแบบให้สมบูรณ์แล้วจึงส่งแบบให้กับ ช่างต่างๆ เช่น ช่างไม้ หรือช่างเชื่อมเหล็กให้ทำงานตามโครงสร้างที่ออกแบบไว้
5. ปฏิบัติงาน และประสานงานกับระบบและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
6. ให้คำปรึกษาแนะนำแก่ช่างเพื่อให้การออกแบบเป็นไปตามเงื่อนไขสัญญา

สภาพการจ้างงาน

มัณฑนากรที่รับราชการจะได้รับเงินเดือนตามวุฒิการศึกษา ถ้าทำงานกับภาคเอกชนจะได้รับเงินเดือนขั้นต้นอยู่ระหว่าง 15,000 - 20,000 บาท ขึ้นอยู่กับฝีมือและประสบการณ์ในการฝึกงาน ขณะที่กำลังศึกษาอยู่ และได้รับสวัสดิการตามที่กฎหมายแรงงานกำหนด และสิทธิประโยชน์อื่น เช่น โบนัส

สภาพการทำงาน

การปฏิบัติงานการออกแบบ ส่วนมากต้องทำงานทั้งในและนอกสำนักงาน เช่น ในอาคาร ในสถานที่กำลังตกแต่ง อาจต้องใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยในการออกแบบ

คุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพ

ผู้ประกอบอาชีพนี้ต้องมีคุณสมบัติดังนี้

1. มีคุณวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สาขาตกแต่งภายใน
2. มีความคิดสร้างสรรค์ ผลิตผลงานที่ไม่เหมือนใคร เป็นคนมีความละเอียดรอบคอบ
3. มีความสามารถในการรู้จักประยุกต์ใช้วัสดุที่มีในประเทศเพื่อแสดง เอกลักษณ์ และประโยชน์ใช้สอยสูงสุด
4. มีทักษะในการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ในการช่วยวาดรูปหรือออกแบบ
5. มีระเบียบวินัย เข้าใจถึงการบริการทางธุรกิจ
6. มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ให้ความร่วมมือกับทีมงานดี และมีความสามารถในการประสานงาน

7. มีวิสัยทัศน์กว้างไกล และปรับปรุงความรู้ความสามารถอยู่ตลอดเวลา
8. รู้แหล่งข้อมูลเพื่อซื้อหาวัตถุดิบ
9. ออกแบบตกแต่งภายในอาคารบ้านเรือนให้ถูกหลักและตรงตามความต้องการของผู้บริโภค และเพื่อความปลอดภัย ประหยัดเหมาะสมกับภาวะสังคมและเศรษฐกิจในยุคปัจจุบัน

ผู้ที่ประกอบอาชีพนี้ ควรเตรียมความพร้อมดังต่อไปนี้คือ : เมื่อสำเร็จการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า(สายวิทย์) สอบคัดเลือกเรียนในมหาวิทยาลัยที่จัดสอนคณะหรือภาควิชาสถาปัตยกรรม ซึ่งแต่ละมหาวิทยาลัย อาจไม่เหมือนกัน

โอกาสในการมีงานทำ

สภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน ทำให้อุตสาหกรรม วงการก่อสร้างและอสังหาริมทรัพย์ได้รับผลกระทบมากในการจัดหาเงิน มาดำเนินการลงทุนทางด้านก่อสร้าง ทำให้อาชีพนี้สะดุดไประยะหนึ่ง แต่ผู้ประกอบการอาชีพนี้พยายามเปลี่ยนวิกฤตให้เป็นโอกาส คือ ใช้ความรู้ความสามารถ และประสบการณ์เปลี่ยนไปออกแบบเฟอร์นิเจอร์ ของเล่นอุปกรณ์การออกกำลังกาย เพื่อสุขภาพ และผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ต่างๆ เพื่อเจาะตลาดลูกค้ากลุ่มเป้าหมายเฉพาะ

โอกาสความก้าวหน้าในอาชีพ

ในภาครัฐบาลผู้ที่ปฏิบัติในหน้าที่นี้จะได้รับการเลื่อนตำแหน่งและขั้นตามความสามารถ ถ้าพยายามพัฒนาฝีมือและสร้างสรรค์ผลงาน ตำแหน่งอาจเลื่อนถึง ผู้อำนวยการของหน่วยงานที่ตนสังกัดอยู่ หรือประกอบอาชีพส่วนตัวในการออกแบบทำสินค้าพรีเมียม สินค้าที่ระลึก

อาชีพที่เกี่ยวข้อง

นักออกแบบเฟอร์นิเจอร์ หรืออุปกรณ์ต่างๆ นักออกแบบกราฟฟิค ครู – อาจารย์ ในคณะสถาปัตยกรรมของสถาบันการศึกษาต่างๆ

ชื่ออาชีพ : เว็บมาสเตอร์

นิยามอาชีพ

ออกแบบ สร้าง คัดแปลง ทดสอบและแก้ไข ปรับปรุงเว็บไซต์และข้อมูล ต่าง ๆ จากเว็บไซต์ให้ทันสมัย

ลักษณะงานที่ทำ

รับรายละเอียดความต้องการของผู้มอบหมายงานในการจัดทำ เว็บไซต์ ศึกษาข้อมูลของสิ่งที่ต้องการนำเสนอ เช่นผลิตภัณฑ์ที่ต้องการโฆษณา โครงการ หรือสถาบันต่างๆ ว่าความเป็นมา

อย่างไร มีจุดขึ้นอย่างไรต้องการเชิญชวนกลุ่มเป้าหมายใดให้มาสนใจ ด้วยถ้อยคำอย่างไร วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้รับ มาใช้สร้างหรือกำหนดลำดับขั้นตอนของการนำเสนอ รวมทั้งกำหนดประเภทและแบบของการเขียนโปรแกรมในการนำเสนอในเว็บไซต์ ออกแบบการจัดวางเนื้อหาและการเชื่อมสู่รายละเอียดในแต่ละรายการที่ต้องการนำเสนอ (Sitemap) และโครงร่าง (Outline) ของเว็บไซต์ ปรึกษารื้อหรือกับผู้ควบคุมงาน และผู้แทนของหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อพิจารณาแก้ไขปัญหาที่สำคัญ ในการนำเสนอ การนำข้อมูลเข้าระบบ ขอบเขตของการแสดงข้อมูล ออกแบบ การจัดวางภาพและข้อความ (layout) ในแต่ละเว็บเพจ ซึ่งอาจจะมีผู้ออกแบบกราฟฟิค (Graphic Designers) เป็นผู้ช่วยทำให้การนำเสนอมีความสมบูรณ์ ก่อนจะส่งให้ผู้ว่าจ้างพิจารณาแก้ไขข้อมูลและภาพให้ถูกต้องและสามารถนำเสนอในเว็บไซต์ได้

ทดสอบความถูกต้องของโปรแกรมและข้อมูลที่นำเสนอ และแก้ไขความคลาดเคลื่อนของโปรแกรมใหม่ให้ถูกต้องจัดเตรียมข้อสั่งหรือคู่มือการใช้งานระบบนั้นๆ และชี้แจงให้เจ้าหน้าที่ผู้ใช้เครื่อง ได้ใช้เป็นแนวทางในการทำงาน

สภาพการจ้างงาน

นักออกแบบเว็บไซต์ ที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ได้รับเงินเดือนเทียบเท่าวุฒิปริญญาตรีทั่วไป และจะมีค่าวิชาชีพ ให้เป็นกรณีพิเศษ ผู้ประกอบอาชีพนี้ส่วนใหญ่มักมีรายได้ก่อนจ้างดี อัตราค่าจ้างเป็นรายเดือนแตกต่างกันไปตามความรู้และความชำนาญ สำหรับผู้สำเร็จการศึกษาใหม่ที่ไม่มีประสบการณ์ จะได้รับเงินเดือนโดยประมาณดังนี้

ประเภทองค์กร	เงินเดือน (บาท)
ราชการ	7,260
เอกชน	7,500 – 12,000

ผู้ปฏิบัติงานอาชีพนี้ส่วนใหญ่ทำงานสัปดาห์ละ 40 ชั่วโมงหรือวันละ 8 ชั่วโมง อาจต้องมาทำงานวันเสาร์ วันอาทิตย์ หรือวันหยุด อาจต้องทำงานล่วงเวลาในกรณีที่ต้องการให้ระบบงานเสร็จทันต่อการใช้งาน

สำหรับผู้ที่ยังชอบงานอิสระและรับงานมาทำที่บ้านด้วยตนเอง จะได้รับค่าตอบแทนเป็นชิ้นงาน ซึ่งมีอัตราแตกต่างกันไป ตั้งแต่ ชิ้นละประมาณ 10,000 บาท ถึง 25,000 บาท หรืออาจมากกว่านี้ หรืออาจรับทำเป็นรายหน้า หน้าละ 500 - 1,000 บาท ขึ้นอยู่กับความยากง่ายของงาน สภาพปริมาณระยะเวลาการทำงาน และความต้องการของลูกค้า ซึ่งไม่สามารถกำหนดได้แน่นอน

สภาพการทำงาน

ผู้ปฏิบัติงานอาชีพนี้ จะต้องใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ในการเขียนและทดสอบ ดังนั้นสถานที่ทำงานจะเป็นสำนักงานที่มีอุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวก เช่นสำนักงานทั่วไป มีการออกไปติดต่อผู้ใช้งานระบบเพื่อขอข้อมูลเพิ่มเติมเป็นครั้งคราว สำหรับนักออกแบบเว็บไซต์อิสระสามารถทำงานที่บ้านของตนเองได้รวมทั้งการประสานงานบางอย่าง อาจใช้ระบบการสื่อสารทางอินเทอร์เน็ตช่วยโดยไม่ต้องเดินทางไปสถานประกอบการก็ได้

งานออกแบบเว็บไซต์เป็นงานที่ต้องนั่งอยู่หน้าจอคอมพิวเตอร์เป็นเวลานาน วันหนึ่งประมาณ 6 - 7 ชั่วโมง หรือมากกว่านั้น ต้องใช้ประสาทสัมผัส ของสายตาและมือ บางครั้งอาจมีปัญหาเกี่ยวกับสายตาได้เนื่องจากอยู่กับจอคอมพิวเตอร์เป็นเวลานาน

คุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพ

ผู้ประกอบอาชีพนี้ต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้

1. สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของกระทรวงศึกษาธิการ มีปฏิภาณไหวพริบดี
2. มีความสามารถในการเขียนโปรแกรมการสร้างเว็บไซต์ และออกแบบได้ เช่น Java HTML
3. มีความคิดสร้างสรรค์ ชอบในงานศิลปะ และสนใจในการใช้ระบบงานคอมพิวเตอร์
4. มีความสามารถในการเรียนรู้สิ่งใหม่ๆและพร้อมที่จะพัฒนาตนเองอยู่เสมอ
5. เป็นคนที่มีมุมมองไม่เหมือนคนอื่น และมีแง่มุมหลายมุมมอง
6. เป็นคนทันสมัย มีความรู้รอบตัว มีความคิดกว้างไกล และมีจินตนาการ
7. มีทัศนคติที่ดี ตรงต่อเวลา มีความรับผิดชอบสูงทั้งต่อลูกค้าและสังคม
8. มีความซื่อสัตย์ในอาชีพ ไม่ใช้ความรู้ ความสามารถในการดัดแปลงข้อมูลเพื่อประโยชน์ส่วนตัว มีความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย ควรจะมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี เนื่องจากหน่วยงานที่จ้างและผู้เข้าชมเว็บไซต์อาจจะต้องการความช่วยเหลือและคำแนะนำในด้านการใช้งานจึงต้องมีความสามารถชี้แจง ให้ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานให้แก่ผู้ใช้ระบบงาน รวมทั้งต้องรับฟังความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะจากผู้อื่น

ผู้ที่ประกอบอาชีพนี้ ควรเตรียมความพร้อมดังต่อไปนี้ : เมื่อสำเร็จการศึกษามตามกฏข้อบังคับของกระทรวงศึกษาธิการ หรือสำเร็จการศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ และสนใจศึกษาในการเขียนโปรแกรมเพื่อสร้างเว็บไซต์ รวมทั้งมีความสามารถในการเขียนโปรแกรม หากมีประสบการณ์และประสบความสำเร็จในการสร้างเว็บไซต์จะยิ่งเป็นที่สนใจในการว่าจ้าง โดยอาจจะโฆษณา รับเขียนเว็บไซต์ทางระบบอินเทอร์เน็ตหรือสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีทางด้านคอมพิวเตอร์มีความรู้ในการเขียนภาษาคอมพิวเตอร์มีทักษะทางด้านคณิตศาสตร์และภาษาอังกฤษ

สำหรับผู้สนใจประกอบอาชีพนี้ แต่ไม่ได้ศึกษาทางด้านคอมพิวเตอร์มาในระดับปริญญาตรี แต่มีความสนใจในการเขียน โปรแกรมสร้างเว็บไซต์ อาจเข้ารับการอบรมตามสถาบันสอนคอมพิวเตอร์ทั่วไป และหากมีความสามารถในการออกแบบเว็บไซต์และมีความเชี่ยวชาญมากพอ ก็สามารถประกอบอาชีพนี้ได้เช่นกัน

โอกาสในการมีงานทำ

ปัจจุบัน การสื่อสารเผยแพร่ข่าวสารไม่จำกัดอยู่เพียงวิทยุ หนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ ยังมีระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ที่สามารถเผยแพร่ข้อมูลได้ดีและกระจายไปทั่วโลกได้อย่างมีประสิทธิภาพ หน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนได้ให้ความสำคัญของการนำเสนอข่าวสาร หรือโฆษณาทางอินเทอร์เน็ตแทบทั้งสิ้น จะเห็นได้ว่าเกือบทุกหน่วยงานพยายามที่จะมีเว็บไซต์ของตนเองเพื่อการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ธุรกิจ กิจกรรม หรือสินค้าของตนรวมทั้งการสร้างเว็บไซต์ของบุคคลธรรมดาหรือกลุ่มบุคคลเพื่อการนำเสนอสิ่งที่ต้องการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่

องค์กรขนาดใหญ่ที่ต้องการมีเว็บไซต์ของตนเองอาจจะให้หน่วยงานทางด้านคอมพิวเตอร์ซึ่งมีบุคลากรที่ชำนาญทางด้านนี้ออกแบบ และสร้างเว็บไซต์ได้เอง สำหรับองค์กรขนาดเล็กหรือองค์กร ที่ไม่มีหน่วยงานหรือบุคลากรชำนาญในการ ออกแบบ และสร้างเว็บไซต์ อาจจะจัดจ้างบริษัทที่รับออกแบบ และสร้างเว็บไซต์หรือจัดจ้าง ผู้ประกอบอาชีพอิสระที่มีความชำนาญงานทางด้านนี้ออกแบบและบำรุงรักษาเว็บไซต์ขององค์กรของตน นักออกแบบเว็บไซต์ควรที่จะต้องศึกษาเทคนิค หรือ โปรแกรมการเขียนใหม่ๆ

เพื่อนำมาปรับปรุงงานสารสนเทศขององค์กรให้ทันสมัยและเหมาะสมต่อไป เนื่องจากหน่วยงานต่างๆ มีความต้องการที่จะมีเว็บไซต์ของตนเองอยู่อีกมาก ดังนั้นบุคลากรทางด้านนี้ยังมีแนวโน้มความต้องการในตลาดแรงงานค่อนข้างสูงและให้ผลตอบแทนสูงสำหรับผู้ที่มีประสบการณ์และความสามารถมาก

โอกาสความก้าวหน้าในอาชีพ

ผู้ที่มีความสามารถในการออกแบบเว็บไซต์ หากมีความสามารถและมีทักษะในการสื่อสารที่ดีจะมีโอกาสได้เลื่อนตำแหน่งเป็นผู้ชำนาญการในการออกแบบเว็บไซต์ (Web Master) สำหรับผู้ที่ต้องการประกอบอาชีพอิสระ สามารถที่จะตั้งกิจการของตนเองโดยรับเขียน โปรแกรมและออกแบบเว็บไซต์ให้หน่วยงานหรือองค์กรต่างๆ ที่ไม่ต้องการมีค่าใช้จ่ายในการจ้างพนักงานประจำ หรือหากมีความสามารถในการสอนและมีความเชี่ยวชาญในภาษาคอมพิวเตอร์อาจจะรับสอนเป็นรายได้พิเศษได้ตามสถาบันอบรมคอมพิวเตอร์ทั่วไป

อาชีพที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิเคราะห์ระบบงานคอมพิวเตอร์ ผู้ควบคุมระบบงานคอมพิวเตอร์ ผู้เขียนโปรแกรมควบคุมระบบงานคอมพิวเตอร์ และผู้ใช้ระบบงานคอมพิวเตอร์ ทั่วไป

อาชีพ : ภูมิสถาปนิก , สถาปนิกภูมิทัศน์

นิยามอาชีพ

วางแผน เตรียมการเขียนแบบ และควบคุมการตกแต่งพื้นที่และวางแผน จัดสถานที่ต่าง ๆ เช่น สนามกอล์ฟ สวนสาธารณะ โรงพยาบาล โรงเรียน สนามบิน ถนน ทางหลวง ศึกษาสภาพของสถานที่ โดยคำนึงถึงการระบายน้ำ ลักษณะของผิวดิน ดินไม้ หิน และสิ่งก่อสร้างต่าง ๆ ที่มีอยู่เดิม เตรียมแบบร่างโดยใช้มาตราส่วนที่เหมาะสมสำหรับพื้นที่นั้นแสดงให้เห็นถนน ทางเท้า ดิกราม บ้านช่อง สะพาน รั้ว ท่อระบายน้ำสกปรก แนะนำชนิดของต้นไม้ ไม้พุ่ม และไม้ดอกที่จะปลูกตามที่ตั้งต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับลักษณะที่ดินและสถาปัตยกรรมที่มีอยู่แล้ว เตรียมรายละเอียด และประมาณราคา ควบคุมรายละเอียดของแบบแปลน รวมทั้งควบคุมการจัดซื้อต้นไม้ สิ่งของที่ใช้ในการก่อสร้างและสิ่งของอื่น ๆ อาจชำนาญในการตกแต่งพื้นที่แบบใดแบบหนึ่ง เช่น การวางแผน สนามกอล์ฟ สวนสาธารณะ โรงพยาบาล โรงเรียน สนามบิน ถนน ทางหลวง

ลักษณะของงานที่ทำ

ผู้ปฏิบัติงานอาชีพนี้จะต้องทำงานตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. เขียนแบบร่างแสดงภาพแผนผัง (Perspective) โดยใช้มาตราส่วนที่เหมาะสมกับพื้นที่นั้น แสดงให้เห็นถนน ทางเท้า ดิกรามบ้านช่อง สะพาน รั้ว ท่อระบายน้ำโสโครก แนะนำชนิดของต้นไม้ ไม้พุ่มและไม้ดอกให้ปลูกตามที่ตั้งต่างๆ ให้เหมาะสมกับลักษณะที่ดินและกลมกลืนกับสถาปัตยกรรมที่มีอยู่แล้ว ร่วมกับสถาปนิก มัณฑนากร เพื่อนำเสนอให้ลูกค้าพิจารณา
2. เตรียมรายละเอียดและประมาณการราคา ควบคุมรายละเอียดของแบบแปลน
3. ควบคุมการทำงานอย่างใกล้ชิด และต้องออกภาคสนามเพื่อตรวจดูงาน และแก้ไข ให้เป็นไปตามข้อตกลง

สภาพการทำงาน

ผู้ปฏิบัติงานอาชีพภูมิสถาปนิกที่รับราชการจะได้รับเงินเดือนตามวุฒิการศึกษา สถาปนิกที่ทำงานกับภาคเอกชนจะได้รับเงินเดือน ขึ้นต้นอยู่ระหว่าง 7,500 -8,000 บาท ขึ้นอยู่กับฝีมือ และประสบการณ์ในการฝึกงานขณะที่กำลังศึกษาอยู่ โดยเฉพาะผู้ที่มีความสามารถวาดภาพแสดงแผนผัง (Perspective) ได้ดี อาจจะได้อำตอบแทนการทำงานเป็นเงินเดือนขึ้นต้นประมาณ 10,000 บาท และมีสวัสดิการตามกฎหมายแรงงาน พร้อมผลประโยชน์อย่างอื่น เช่น โบนัสซึ่งขึ้นอยู่กับ

ผลงานของโครงการแต่ละ โครงการ ผู้ประกอบอาชีพนี้จะได้รับโบนัส เป็น 2-3 เท่าของ เงินเดือนและมีโบนัสสิ้นปีอีกด้วย สำหรับการขึ้นเงินเดือนประจำปีจะเพิ่มขึ้นประมาณ 10% ของ เงินเดือนที่ได้ในปัจจุบันภูมิสถาปนิกที่สนใจจะประกอบอาชีพนี้ประกอบธุรกิจส่วนตัว จะต้อง ออกแบบงานนำเสนอลูกค้าพร้อมจัดหาวัสดุให้ครบ ซึ่งรายได้ส่วนใหญ่จะได้รับการรับเหมา การ ออกแบบและจัดตกแต่งเป็นเงินประมาณ 10 % ของราคาค่าก่อสร้างบ้าน หรืออาคารทั้งหมด เช่น ถ้าสถาปนิกออกแบบ และสร้างบ้านราคาประมาณ 5 ล้านบาท จะเป็นค่าออกแบบและตกแต่งสวน ประมาณ 5 แสนบาท

เวลาการทำงานของผู้ประกอบอาชีพนี้ไม่แน่นอน เพราะงานที่ทำเป็นลักษณะงาน โครงการจึง มุ่งผลสำเร็จของงานมากกว่าการทำงานที่ขึ้นอยู่กับชั่วโมงทำงาน

สภาพการทำงาน

ปฏิบัติงานในสำนักงานของฝ่ายออกแบบสร้างสรรค์ ที่มีอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ในการ ออกแบบพร้อมและออกนอกพื้นที่ หรือออกภาคสนามเพื่อตรวจดูงานให้ตรงกับงานที่ออกแบบไว้

คุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพ

ผู้ที่ต้องการประกอบอาชีพนี้ ควรมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

1. สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาภูมิสถาปัตย์
2. มีความคิดสร้างสรรค์ เป็นคนมีความละเอียดรอบคอบ และถี่ถ้วน
3. ต้องเป็นผู้ที่มีความสามารถวาดภาพรวม (perspective) ในการนำเสนอได้ดี
4. เป็นผู้มีความสามารถในการคำนวณราคาประมาณการ และจัดทำ Bill Quantity ได้
5. อาจมีทักษะในการใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมในการช่วยออกแบบ
6. มีมนุษยสัมพันธ์ดี ให้ความร่วมมือกับทีมงานดี
7. เป็นผู้วิสัยทัศน์ และปรับปรุงความรู้ความสามารถอยู่ตลอดเวลา
8. สามารถเดินทางไปทำงานต่างจังหวัดและต่างประเทศได้

ผู้ที่จะประกอบอาชีพนี้ ควรเตรียมความพร้อมดังต่อไปนี้คือ ต้องเข้ารับการศึกษาด้านภูมิสถาปัตย์ ภาควิชาสถาปัตย์กรรม ในสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งจะเป็นสาขาที่เรียน เกี่ยวกับการออกแบบจัดผังเมือง วางระบบการสร้างอาคารบ้านเรือนเน้นความสะอาดใช้กรรมวิธีทางภูมิสถาปัตย์ช่วยปกปิดพราง ทัศนียภาพที่ไม่สวยงามในที่สาธารณะ เช่นห้องน้ำ ที่เก็บขยะ ถังขยะ เพื่อให้ถูกสุขลักษณะ สะอาด สวยงามและการใช้ประโยชน์สูงสุด

โอกาสในการมีงานทำ

ปัจจุบันสภาพเศรษฐกิจในวงการก่อสร้าง และอสังหาริมทรัพย์ได้รับผลกระทบจากภาวะเศรษฐกิจมาก ดังนั้นเมื่อเจ้าของสถานประกอบการไม่สามารถขยายการก่อสร้างอาคารเพิ่มเติมได้ จึงหันมาให้ความสำคัญกับจัดการตกแต่งพื้นที่สีเขียวบริเวณสถานประกอบการให้ดูสะอาด และช่วยส่งเสริมภาพลักษณ์ของสถานประกอบการมากขึ้น อีกทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการวางผังเมือง ในประเทศไทยได้ให้ความสนใจ เพิ่มและขยายพื้นที่สีเขียว โดยจัดให้มีการขยายสวนสาธารณะ สวนสุขภาพเพื่อให้ประชาชนได้มาใช้พักผ่อน และออกกำลังกาย อาชีพภูมิสถาปนิกจึงเป็นอาชีพที่ผู้ประกอบการทั่วไปและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการวางผังเมือง ต้องการว่าจ้างเพื่อการทำงานดังกล่าว

นักภูมิสถาปนิกที่ทำงานกับธุรกิจภาคเอกชนส่วนใหญ่ เมื่อทำงานไปได้สักระยะหนึ่ง จะออกมาประกอบกิจการของตนเองโดยรับเหมาออกแบบ และบริการจัดหาวัสดุวัสดุก่อสร้าง หรือสถานที่ย่อยๆ เพราะมีรายได้ดี ดังนั้นภูมิสถาปนิกยังเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานระดับปานกลางถึงมากในช่วงนี้

โอกาสความก้าวหน้าในอาชีพ

ผู้ปฏิบัติงานอาชีพนี้ในภาครัฐจะได้รับการเลื่อนตำแหน่งและขึ้นตามความสามารถ สำหรับในภาคเอกชนการเปลี่ยนงานโดยหันมาทำธุรกิจ รับจัดทำสวนของ ตนเองคือความก้าวหน้า ควรสร้างสัมพันธ์กับลูกค้าในต่างประเทศเพื่อขยายผลงานออกสู่ต่างประเทศ

อาชีพที่เกี่ยวข้อง

รับออกแบบจัดสวน และบริการจัดหาพันธุ์ไม้ตามที่ลูกค้าต้องการทำการค้าขายอุปกรณ์ และวัสดุการจัดสวนรับออกแบบงานศิลปกรรมเพื่อใช้ในการตกแต่งอาคาร สถานที่ทำงาน และบ้านเรือน วิทยากรสอนการตกแต่งสวนหรือตกแต่งสวนเป็นงานอดิเรกหรือตกแต่งพันธุ์ไม้สวนครัวหรือสวนสมุนไพร

ชื่ออาชีพ : ผู้สื่อข่าวโทรทัศน์

นิยามอาชีพ

เก็บข่าวด้วยวิธีการสัมภาษณ์ สอบถาม หรือโดยวิธีอื่น ๆ ที่จะทำให้การเก็บข่าวถูกต้องเสนอข่าวในลักษณะที่ชัดเจน รัดกุม และถูกต้อง รับและศึกษาประเด็นข่าวที่ได้รับมอบหมาย รวบรวมค้นคว้า และจัดเตรียมข้อมูลเกี่ยวกับประเด็นข่าว ติดต่อประสานงาน สัมภาษณ์บุคคล บันทึกและเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข่าว ตรวจสอบ คัดเลือกข้อมูลและเขียนข่าว เสนอข่าวที่เขียนดัดแปลงบรรณาธิการเพื่อพิจารณาอนุมัติ

ศึกษา ค้นคว้า ติดตามข่าวสารอย่างต่อเนื่องเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการทำข่าว ปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย อาจส่งรายงานข่าวจากท้องถิ่นที่ห่างไกลให้แก่สถานี อาจเชี่ยวชาญในการหาข่าวประเภทใดประเภทหนึ่งโดยเฉพาะและอาจมีชื่อเรียกตามสายงานที่ทำ

ลักษณะของงานที่ทำ

ผู้สื่อข่าวหรือนักข่าวที่สังกัดอยู่กับสื่อมวลชนใดก็ตามต้องปฏิบัติหน้าที่หลักอย่างเดียวกัน คือ เสาะแสวงหาข่าว เกาะข่าว และทำข่าวด้วยวิธีการสัมภาษณ์ สอบถาม เข้าร่วมฟังในที่ประชุมแถลงข่าว การสัมมนา ติดตามเหตุการณ์ คดีต่าง ๆ หรือปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมายให้ทำข่าวหรือสารคดีเฉพาะเรื่อง จดบันทึก ข้อเท็จจริงจากการสังเกต การสัมภาษณ์ การสอบถาม การถ่ายภาพ การบันทึกเทปเสียง เทปโทรทัศน์ วิดีโอเทป เขียนข่าวตามรูปแบบของการเสนอข่าวที่ถูกต้องชัดเจน โปร่งใส และมีรายละเอียดตามความเหมาะสมสำหรับเรื่องหรือเหตุการณ์ที่เป็นข่าว ส่งข่าวให้กับกองบรรณาธิการ เพื่อพิจารณาก่อนเผยแพร่โดยการออกอากาศหรือลงพิมพ์ในสิ่งพิมพ์ตามวัตถุประสงค์ของการเสนอข่าวแก่สาธารณชน

การรายงานข่าวอาจรายงานสดตรงมา หรือสถานที่ที่เป็นข่าว เช่น ผลของการเลือกตั้ง สงครามในพื้นที่จริงที่อยู่ในที่ห่างไกลในประเทศ ต่างประเทศ มุมใดมุมหนึ่งของโลก โดยผ่านอุปกรณ์การสื่อสาร เช่น โทรศัพท์ วิทยุสื่อสาร เครื่องโทรสาร และอินเทอร์เน็ต เป็นต้น ผู้สื่อข่าวที่เชี่ยวชาญหรือได้รับมอบหมายให้ทำข่าวด้านใดด้านหนึ่งอาจได้รับการเรียกชื่อหรือว่าจ้างตามสายงานที่ปฏิบัติ เช่น ผู้สื่อข่าวสายการเมือง ผู้สื่อข่าวสายเศรษฐกิจ ผู้สื่อข่าวสายสิ่งแวดล้อม ผู้สื่อข่าวสารอาชญากรรมหรืออาจได้รับการเรียกตามสถานที่ที่ไปทำข่าวเป็นประจำ ได้แก่ ผู้สื่อข่าวประจำทำเนียบรัฐบาล ผู้สื่อข่าวประจำกระทรวงก็ได้ ผู้สื่อข่าวจะต้องรับผิดชอบในการทำข่าวให้ได้อย่างน้อยวันละ 1 ชิ้นงาน แต่ถ้าเป็นข่าวที่ต้องวิเคราะห์เจาะลึกอาจต้องใช้เวลา 3 - 4 วันในการทำข่าว

สภาพการทำงาน

ผู้สื่อข่าวที่ทำงานในองค์กรสื่อสารมวลชนของรัฐบาลจะได้รับค่าจ้างอัตราตามวุฒิการศึกษา ส่วนองค์กรสื่อมวลชนภาคเอกชนค่าตอบแทนสวัสดิการสูง เนื่องจากมีชั่วโมงทำงานที่ยาวนานกว่าผู้สื่อข่าวในหน่วยงานของรัฐ

ผู้สื่อข่าวสื่อมวลชนในสื่อของเอกชนจะได้รับค่าตอบแทนขั้นต่ำประมาณ 8,500 บาท ถึง 10,000 บาท ไม่รวมค่ายานพาหนะประจำเดือนเดือนละประมาณ 2,000 - 4,000 บาท เพราะมีความคล่องตัวในการทำงานมากกว่าผู้สื่อข่าวขององค์กรสื่อสารมวลชนในความดูแลของรัฐสามารถเบิกค่าเลี้ยงรับรอง ค่าใช้จ่ายในการหาซื้อและค้นคว้าหาข้อมูล นอกเหนือจากสวัสดิการที่ได้รับตามหลักเกณฑ์ที่แต่ละองค์กรกำหนด นักข่าวอิสระจะต้องมีประสบการณ์และสายสัมพันธ์มากอย่างน้อย

3 ปี และจะได้ค่าตอบแทนการเขียนข่าวเรื่องละประมาณ 2,000 ถึง 10,000 บาท ตามความสำคัญและความยากง่ายของข่าว

ระยะเวลาทำงานของผู้สื่อข่าวไม่แน่นอนขึ้นอยู่กับเหตุการณ์และความจำเป็นที่ต้องหาข่าว จึงอาจกล่าวได้ว่าผู้สื่อข่าวต้องทำงาน 24 ชั่วโมง

สภาพการทำงาน

เนื่องจากการแข่งขันในการนำเสนอข่าวสารจากสื่อมวลชนอย่าง กว้างขวาง การรายงานข่าวในปัจจุบันจึงต้องดำเนินการตลอด 24 ชั่วโมง โดยไม่มีผลัดของเวลาการทำงาน เพราะอาจได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบเพียงผู้เดียว ผู้สื่อข่าวหรือนักข่าวต้องทำงานที่ได้รับมอบหมายให้ทันตามกำหนดเวลาของการปิดข่าวหรือส่งต้นฉบับข่าว เพื่อนำเข้าสู่กระบวนการในความรับผิดชอบของกองบรรณาธิการที่ต้องตรวจ ความถูกต้องของเนื้อหาข่าวก่อนการส่งเพื่อการแพร่ภาพและกระจายเสียงหรือออกอากาศทางสถานีวิทยุโทรทัศน์ เคเบิลทีวีและทางสื่ออินเทอร์เน็ต ดังนั้นสภาพการทำงานจึงมีความกดดันสูง เพราะเร่งรีบดำเนินการเพื่อให้มีโอกาสเสนอข่าวเป็น แห่ลงแรก ข่าวสารที่เสนอจะต้องมีความถูกต้องแม่นยำในเนื้อหาของข่าวที่นำเสนอและต้องเจาะลึกเพื่อให้ได้ข่าวที่แท้จริง

ผู้สื่อข่าวที่ติดอกเหนือนอกจากปฏิบัติตนเป็นที่น่าเชื่อถือในทางวิชาชีพแล้ว ยังต้องรับผิดชอบต่อหน้าที่ คือ มีการเตรียมตัวหาข้อมูลของแหล่งข่าวที่จะไปสัมภาษณ์ หรือเรียกกันว่าทำการบ้านล่วงหน้า โดยปรึกษาผู้มีความรู้ อย่างเช่น บรรณาธิการ นักวิชาการ การ ค้นคว้า อีกทั้งต้องเป็นผู้ที่สนใจหาความรู้มากกว่าสายงานที่ตนเองรับผิดชอบ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลครอบคลุมทุกประเด็นในการนำเสนอข่าว

ผู้สื่อข่าวอาจจะต้องนัดหมายสัมภาษณ์ผู้ที่เห็นเหตุการณ์หรือเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ ผู้สื่อข่าวอาจจะต้องระมัดระวังและมีความรอบคอบในการทำงาน เพราะในบางครั้งอาจจะเสี่ยงอันตรายจากอิทธิพลจากตัวบุคคลหรือในท้องที่ทุรกันดารบางแห่งอาจจะไม่มีความปลอดภัย เช่น การทำข่าวเกี่ยวกับสงครามหรือเรื่องที่มีอิทธิพลอยู่เบื้องหลังผู้สื่อข่าวค่อนข้างมีอิสระในการทำงานสูงมีเงื่อนไขที่ต้องรับผิดชอบต่อสูงใน ผลงานที่ต้องทำให้เสร็จตามกำหนดส่ง

เนื่องจากสื่อมวลชน มีอิทธิพลในชีวิตประจำวันของผู้บริโภค สามารถโน้มน้าวและชี้นำหรือชักจูงผู้รับข่าวสารหรือสาธารณชนได้ ผู้สื่อข่าวจึงควรคำนึงถึงบทบาทในการรับผิดชอบต่อสังคม เช่นเดียวกับสื่อมวลชนและทุกวันนี้ทั้งผู้ส่งข่าวสารและผู้รับข่าวสารได้ตระหนักถึงอิทธิพลเหล่านี้เช่นกันจึงได้จัดตั้งกลุ่มขึ้นมาตรวจสอบข่าวสารทั้งจากทางธุรกิจและเนื้อหาสาระที่นำเสนอ อย่างเช่น สมาคมคุ้มครองผู้บริโภคหรือสมาพันธ์ผู้สื่อข่าวแห่งประเทศไทย ฯลฯ

คุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพ

1. ควรมีความสนใจความเคลื่อนไหวของข่าวสารทั่วโลก เป็นนักสังเกตการณ์ที่สามารถเข้าใจสถานการณ์นั้นๆ และสามารถสื่อสารรายงานข้อมูล ข่าวสารได้ถูกต้องและแม่นยำ
2. ต้องมีสุขภาพร่างกายแข็งแรงมีความอดทน ระวังภัยและรอบคอบ สุขุม
3. ทำงานเป็นทีมได้พร้อมปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมและสถานการณ์ ขณะปฏิบัติหน้าที่ได้เป็นอย่างดี มีความรับผิดชอบสูงต่อทั้งแหล่งข่าวและต่อ วิชาชีพ
4. สามารถทำงานให้ลุล่วงตามหน้าที่รับผิดชอบให้ทันตามกำหนดเวลา ซึ่งอาจต้องใช้เวลามากกว่าบุคลากรในอาชีพอื่น ๆ
5. มีความกล้าในการปฏิบัติการ หรือการนำเสนอข่าวที่บางครั้งอาจเสี่ยงอันตรายถึงชีวิต
6. สามารถถ่ายภาพและใช้อุปกรณ์เครื่องมือสื่อสารได้ทุกชนิด
7. มีความเข้าใจในเรื่องสิทธิมนุษยชนอย่างถ่องแท้

ผู้ประกอบอาชีพนี้ควรเตรียมความพร้อมดังต่อไปนี้ : เมื่อจบการศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า ควรศึกษาคือในระดับอุดมศึกษา สาขาวิชาใดก็ได้หรือเลือกศึกษาสาขาวารสารศาสตร์ นิเทศศาสตร์ หรือสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง เช่น เศรษฐศาสตร์ รัฐศาสตร์

นอกเหนือสิ่งอื่นใดการเป็นผู้สื่อข่าวจะต้องเสนอข่าวข้อเท็จจริงอันเป็นสาระประโยชน์ไม่บิดเบือนข้อเท็จจริง ไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตน ในการปฏิบัติหน้าที่ ชื่อสัตย์ มีอุดมการณ์ ไม่เห็นแก่อาภิสตินจ้าง

โอกาสในการมีงานทำ

ปัจจุบันสื่อสารมวลชนได้เปลี่ยนเข้าสู่ยุคของทางด่วนข้อมูลข่าวสารในระบบดิจิทัลทำให้มีการขยายตัวทางธุรกิจและการรวบรวมกิจการเข้าช่วงหรือสัมปทานในการประมวลสื่อมวลชนจากภาครัฐบาลเพื่อมาดำเนินการเผยแพร่ข่าวสารครบวงจร เช่น เจ้าของสื่อธุรกิจ โทรทัศน์ จะมีสถานีวิทยุ นิตยสาร และหนังสือพิมพ์ ครอบคลุมไปถึงการเสนอข่าวทางอินเทอร์เน็ตเพื่อเสนอข่าวสู่ชุมชนหรือผู้รับข่าวสารทุกกลุ่มทุกวัยให้ครบทุกรูปแบบ โดยครอบคลุมทั้งเนื้อหาสาระทางภูมิปัญญา และบันเทิง จึงทำให้มีการแข่งขันกันสูงในการรายงานข่าว ซึ่งต้องการความรวดเร็วทันเวลาและใกล้ชิดกับเหตุการณ์ ทำให้แนวโน้มตลาดแรงงานด้านการรับสมัครผู้สื่อข่าวรายงานข่าวหรือนักข่าวของวิทยุโทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ นิตยสาร และวารสาร จึงมีมากขึ้นกว่าในอดีต โดยเฉพาะกลุ่มผู้สื่อข่าวกลุ่มใหม่คือ ผู้สื่อข่าวอิเล็กทรอนิกส์ หรือ (e-reporter) ที่ต้องการความชำนาญทางด้านอินเทอร์เน็ตในการสื่อสาร โดยผู้รับข่าวสารจะมีบทบาทมากขึ้นในการได้ตอบสนองความคิดเห็นต่อข่าวที่ได้รับกับสื่อมวลชนและผู้สื่อข่าวประเภทนี้ได้ทันที

ส่วนผู้สื่อข่าวที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านและมีความน่าเชื่อถือสามารถทำงานเป็นอิสระให้กับสื่อมวลชนต่างๆ ได้ในพื้นที่ภูมิประเทศที่ไกลๆ ซึ่งเป็นผู้สื่อข่าวที่ไม่ประจำหรือเรียกว่าผู้สื่อข่าวอิสระ (Freelance reporter) ซึ่งสามารถทำข่าวเสนอให้กับองค์กรสื่อสารมวลชน สำนักข่าวต่างๆ ทั่วโลกได้ถ้ามีความสามารถด้านภาษา ต่างประเทศจะเป็นส่วนที่ช่วยส่งเสริมหรือได้รับการว่าจ้างจากสื่อต่างประเทศที่มีสำนักข่าว หรือกองบรรณาธิการอยู่ในประเทศ หรืออาจประจำอยู่ในภูมิภาคด้วยอัตราค่าจ้างและผลประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นๆ ที่ค่อนข้างสูง

โอกาสความก้าวหน้าในอาชีพ

ผู้ปฏิบัติงานในอาชีพผู้สื่อข่าว เมื่อชำนาญในการหาข่าว สร้างแหล่งข่าว และพัฒนาการทำข่าวจนเป็นที่น่าเชื่อถือของกองบรรณาธิการ ประมาณ 1 - 2 ปี ก็จะได้รับการเลื่อนตำแหน่งหรือมีโอกาสไปศึกษาหรือดูงานสัมมนาร่วมกับสื่อมวลชนจาก ต่างประเทศหรือได้รับทุนให้ไปศึกษาต่อจากเจ้าขององค์กรสื่อ นั้น ๆ จากนั้นจะได้เป็นหัวหน้าข่าว นักข่าวอาวุโส ผู้ช่วยบรรณาธิการ จนถึงบรรณาธิการ หรือเลื่อนขึ้นเป็นฝ่ายบริหารจัดการ หรือสามารถเลือกทำงานกับสื่อแขนงอื่นๆ ได้ตามความสามารถและความต้องการ ความมั่นคงของงานขึ้นอยู่กับความสามารถและการพัฒนาตนเองของผู้สื่อข่าว

อาชีพที่เกี่ยวข้อง

นักประชาสัมพันธ์ นักหนังสือพิมพ์ ผู้จัดการรายการวิทยุโทรทัศน์ พิธีกรผู้ดำเนินรายการวิทยุโทรทัศน์ ผู้เขียนบทโทรทัศน์ คอลัมนิสต์ ช่างภาพ ผู้ผลิตรายการวิทยุโทรทัศน์

ชื่ออาชีพ : จิตรกร, ศิลปินภาพวาด

นิยามอาชีพ

สร้างสรรค์ภาพสองมิติ ด้วยกระบวนการจากจินตนาการ: ร่างแบบจำลอง ย่อแบบ ขยายแบบ และใช้เทคนิคทางจิตรกรรม เช่น การใช้สีน้ำ สีน้ำมัน หรือสีชนิดอื่นๆ ให้ออกมาเป็นผลงาน ซึ่งอาจเป็นภาพเหมือน ภาพบุคคลสำคัญ ภาพวิวทิวทัศน์ ภาพนามธรรม หรือภาพอื่นๆ รวมถึงการคัดเลือกวัสดุและกรรมวิธีที่เหมาะสมกับงานจิตรกรรมแต่ละประเภท ซึ่งขึ้นอยู่กับความสามารถเฉพาะบุคคล

ลักษณะงานที่ทำ

เมื่อลูกค้ามีความต้องการให้ผู้ประกอบอาชีพนี้วาดภาพตามประเภทของงานที่ศิลปินมีความถนัดและเชี่ยวชาญ โดยผู้ประกอบอาชีพนี้ จะปฏิบัติดังนี้

1. รับฟังความต้องการของลูกค้า ว่าต้องการภาพประเภทใด ชื่อภาพอะไร และจะประดับภาพไว้ที่ไหน จากนั้นจึงให้คำปรึกษาแนะนำแก่ลูกค้า

2. ศึกษาข้อมูล รายละเอียดของงาน ถ้าเป็นงานชิ้นใหญ่ อาจต้องร่างภาพตัวอย่างให้ดูเพื่อรับฟังความคิดเห็น
3. ศึกษาสถานที่ที่ลูกค้าต้องการติดตั้งภาพ เพื่อกำหนดขนาดของภาพและจำนวนภาพ
4. สรรหาวัตถุดิบ หรือแสวงหาแหล่งวัสดุต่างๆ มาใช้ในการประกอบการทำงาน
5. เสนอประมาณราคา คำว่าวัสดุ คำจ้างวาดภาพพร้อมกับกำหนดเวลาการทำงาน
6. ลงมือวาดภาพ ถ้าภาพใหญ่มากลูกค้าอาจขอชมผลงานเป็นระยะ
7. ช่วยให้คำแนะนำลูกค้าในเรื่องของกรอบรูปภาพ และประเภทของวัสดุที่เหมาะสมสอดคล้องกับอาคาร สถานที่ติดตั้ง และรสนิยมของลูกค้า
8. ให้คำแนะนำเรื่องการติดตั้งภาพให้เหมาะสม เพื่อให้ทำให้อาคารหรือสถานที่ติดตั้งมีบรรยากาศตรงตามที่ต้องการ และเป็นที่พึงพอใจของผู้พบเห็น

สภาพการจ้างงาน

จิตรกรที่เพิ่งเริ่มงาน อาจได้รับอัตราค่าจ้างวาดรูปขนาดเล็กตั้งแต่ราคาประมาณรูปละ 1,500 – 3,000 บาท สำหรับศิลปินที่ได้รับรางวัลจากงานประกวดบ้างแล้วอาจขายภาพได้ตั้งแต่ราคาประมาณ 5,000 บาทขึ้นไป ศิลปินที่มีชื่อเสียงอาจตั้งราคาภาพไว้ที่ 10,000 บาทขึ้นไป ส่วนภาพขนาดใหญ่อาจมีราคาประมาณ 100,000 บาทขึ้นไป ตามขนาดของภาพ เนื้อเรื่อง รายละเอียดในการวาดภาพสถานที่ติดตั้งภาพชื่อเสียงและฝีมือของจิตรกร

แกลลอรี เป็นสถานที่หนึ่งที่ได้รับภาพต่างๆ ไปจำหน่ายให้กับนักท่องเที่ยวนักชื้อหรือผู้ชอบภาพเขียนทั่วไป ภาพเขียนที่ได้รับความนิยมจะขึ้นอยู่กับกระแสสถานการณ์ และความชื่นชอบของลูกค้า ปัจจุบันคนไทยมีความสนใจจัดหาภาพไปประดับในบ้านเรือน อาคาร สำนักงานมากขึ้น ภาพเขียนจะมีผู้สนใจซื้อ ต่อเมื่อฐานะของผู้ซื้อมีความพร้อม และเมื่อภาวะเศรษฐกิจของประเทศดีขึ้น ผู้ที่เพิ่งประกอบอาชีพนี้และมีฝีมือในการวาดภาพอาจได้รับเงินเดือนประจำจากแกลลอรีโดยอาจมีข้อตกลงเช่นผลิตงานให้แกลลอรีแห่งนั้นแห่งเดียว

ตัวแทนจำหน่าย เป็นอีกอาชีพหนึ่งที่เข้ามาช่วยให้จิตรกรมีโอกาสขายภาพได้มากขึ้น โดยนำผลงานของจิตรกรประเภทต่างๆ ไปเสนอให้ลูกค้าเลือกชม ถ้าลูกค้าพอใจผลงานของจิตรกรก็จะมี การจ้างให้วาดภาพหรือซื้อขายเกิดขึ้น โดยศิลปินจะได้รับผลตอบแทนประมาณ 20 เปอร์เซ็นต์ หรือตามข้อตกลง

จิตรกรอาจได้รับการว่าจ้างจากลูกค้าให้ออกแบบภาพ เพื่อไปเป็นส่วนประกอบการผลิตสินค้าที่ทำให้สินค้านั้นมีมูลค่าเพิ่ม ดังนั้นราคาในการออกแบบต้นฉบับ จึงขึ้นอยู่กับเงื่อนไขการตกลงซึ่งอาจต้องใช้ข้อกฎหมายมาประกอบในการทำสัญญาว่าจ้างให้ชัดเจน

ถ้าผู้ประกอบการอาชีพนี้ ถ้าผู้ประกอบการอาชีพอิสระ จะไม่มีสวัสดิการการรักษาพยาบาลใดๆ ดังนั้นจึงควรระมัดระวังในขณะปฏิบัติงาน เช่น การขึ้นไปวาดภาพในที่สูงๆ และควรบริหารจัดการการเงินที่ได้รับมาอย่างเหมาะสมเพื่อใช้ผลิตงานสำหรับการแสดงผลงานของตนเองอย่างต่อเนื่องต่อไป

สภาพการทำงาน

อาจทำงานทั้งในห้องทำงานขนาดเล็กที่จัดเป็นสัดส่วน มีอุปกรณ์ เครื่องใช้ทำงานครบถ้วน ไปจนถึงสตูดิโอ ศาลา โบสถ์ อาคารขนาดใหญ่ หรืออาจต้องออกไปนอกสถานที่ตามเงื่อนไขที่ตกลงกับผู้ว่าจ้างการทำงานอาจทำงานคนเดียว หรือทำงานเป็นทีม ขึ้นอยู่กับขนาดของภาพ และกำหนดเวลา โดยต้องเตรียมจัดหาวัสดุอุปกรณ์ในการวาดภาพให้พร้อมด้วยตัวเอง เวลาในการทำงานส่วนมากจะเป็นเวลาที่ผู้ประกอบการอาชีพนี้มีความพอใจในการทำงานโดยคำนึงถึงกำหนดเวลาตามที่ตกลงกันได้

ภาพบางชิ้น ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับภาพประเพณี วรรณคดี หรือศาสนาจิตรกรรมภาพไทยอาจต้องใช้เวลาประมาณ 2 – 6 เดือน หรืองานบางประเภทอาจใช้เวลาเป็นปีๆ จึงจะแล้วเสร็จ

คุณสมบัติผู้ประกอบการอาชีพ

1. มีความคิดสร้างสรรค์
2. มีความตั้งใจอดทน มีความรับผิดชอบสูง
3. มีมนุษยสัมพันธ์ดี
4. ขยันขันแข็ง ศึกษาหาข้อมูลทั้งในด้านวิชาชีพ และด้านการตลาด
5. มีความรู้จริงในวิชาชีพ สร้างผลงานให้มาตรฐาน
6. มีใจเปิดกว้าง ยืดหยุ่น
7. มีความเป็นนักประชาสัมพันธ์

ผู้ที่สนใจในอาชีพนี้ควรเตรียมความพร้อมดังนี้

ผู้ที่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น หรือเทียบเท่า อาจเข้าศึกษาต่อในสายประโยควิชาชีพ ในโรงเรียนหรือวิทยาลัยของรัฐและเอกชนทั่วประเทศ ที่มีการเรียนการสอนวิชาสถาปัตยกรรม ช่วงศิลป์ วิจิตรศิลป์ และสามารถศึกษาค่อยจนถึงระดับประโยควิชาชีพชั้นสูง

สำหรับผู้จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ควรเข้าเรียนต่อในระดับอุดมศึกษาโดยสามารถเลือกคณะจิตรกรรม ศิลปกรรม สถาปัตยกรรม อดสาหกรรมศิลป์ ของสถาบันการศึกษาและมหาวิทยาลัยทั่วภูมิภาคที่มีการเปิดสอนเป็นต้น

ประชาชนทั่วไปที่สนใจประกอบอาชีพนี้อาจเข้ารับการอบรมหลักสูตรการวาดภาพจากวิทยาลัยช่างศิลป์ หรือมหาวิทยาลัยต่างๆ หรือองค์กรวัฒนธรรมระหว่างประเทศต่างๆ ทั้งในกรุงเทพและต่างจังหวัดที่เปิดอบรมทุกภาคฤดูร้อน หรือในช่วงเวลาพิเศษ จากนั้นอาจติดต่อขอให้อาจารย์หรือศิลปินผู้หนึ่งผู้ใดเป็นครูผู้สอนแนะนำเป็นส่วนตัว เพื่อขอคำแนะนำศิษย์ในการพัฒนาทักษะฝีมือและแหล่งในการศึกษาหาความรู้อย่างถูกวิธีต่อไป

โอกาสในการมีงานทำ

สถานะเศรษฐกิจของไทยในช่วง 20 ปีที่ผ่านมา องค์กรภาครัฐได้มีการสนับสนุนส่งเสริมศิลปินโดยการจัดการประกวดแข่งขันตราสัญลักษณ์และจิตรกรรมสาขาต่างๆ มากขึ้น อีกทั้งยังมีการทำประชาสัมพันธ์งานเหล่านี้อย่างทั่วถึง ดังนั้นจึงมีลูกค้าทั้งในประเทศและต่างประเทศจากองค์กรขนาดใหญ่ ภาครัฐและเอกชนให้ความสนใจว่าจ้างและหาซื้อภาพจากศิลปินไทยไปประดับเพื่อส่งเสริมความสวยงาม ความเป็นเอกลักษณ์ ของสถานที่ทำงานซึ่งสามารถบ่งบอกฐานะ ธรรมเนียมและความสนใจทางวัฒนธรรมของผู้บริหารองค์กร หรืออาจได้รับการว่าจ้างให้ออกแบบตราสัญลักษณ์ต่างๆ ขององค์กรมากขึ้น ปัจจุบันได้มีการรวบรวมประวัติและผลงานของผู้ประกอบอาชีพนี้ที่มีชื่อเสียงไว้ค่อนข้างสมบูรณ์ซึ่งสะดวกต่อการค้นหาของลูกค้า ดังนั้นผู้สนใจประกอบอาชีพนี้อาจหาช่องทางแนะนำผลงานภาพวาดหรืองานศิลปกรรมต่างๆ ของตน ด้วยการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อพาณิชยกรรมอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้ผู้สนใจหาซื้อผลงานด้วยการสั่งซื้อทางเว็บไซต์

โอกาสความก้าวหน้าในอาชีพ

สำหรับผู้เริ่มประกอบอาชีพนี้ การประชาสัมพันธ์ผลงานของตนเองเป็นสิ่งจำเป็น ดังนั้นจึงควรบริหารจัดการเก็บข้อมูลแฟ้มภาพของตนเองให้ทันสมัยอยู่เสมอ โดยอาจใช้ระบบคอมพิวเตอร์เข้าช่วยจัดเก็บรวบรวมผลงานที่สามารถนำเสนอประชาสัมพันธ์ต่อลูกค้า ผู้สนใจทั่วไป หรือสื่อมวลชนหรืออาจติดต่อเว็บไซต์ที่จัดขายสินค้าในหมวดศิลปะภาพวาด

การเข้าร่วมแสดงผลงานกับจิตรกรที่ประสบความสำเร็จ หรือจัดงานแสดงภาพวาดของตนเอง โดยอาจขอความสนับสนุนจากองค์กรของรัฐ เอกชน หรือสื่อมวลชนที่ให้ความสนใจอย่างสม่ำเสมอจะช่วยเพิ่มโอกาสการขายงานหรือภาพวาดได้มากขึ้น

ผู้ประกอบอาชีพนี้ในสถาบันการศึกษา หรือรับราชการเป็นอาจารย์สอนในภาควิชาสาขาต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เมื่อทำงานได้ระยะหนึ่ง สามารถลาศึกษาต่อในระดับปริญญาโท หรือปริญญาเอก เพื่อก้าวขึ้นไปสู่สายงานบริหาร เช่น เป็นหัวหน้าหน่วยงาน ผู้อำนวยการ ถ้าเป็นอาจารย์อาจได้รับเลื่อนตำแหน่งเป็นหัวหน้าภาควิชา จนถึงคณบดี

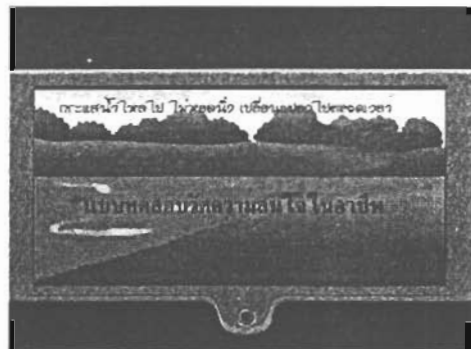
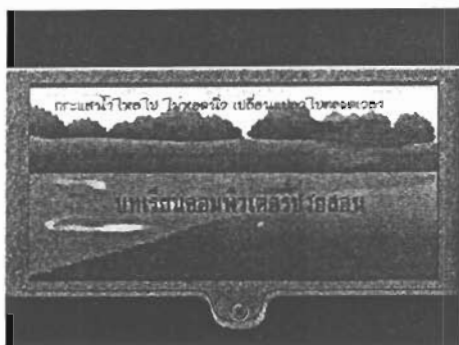
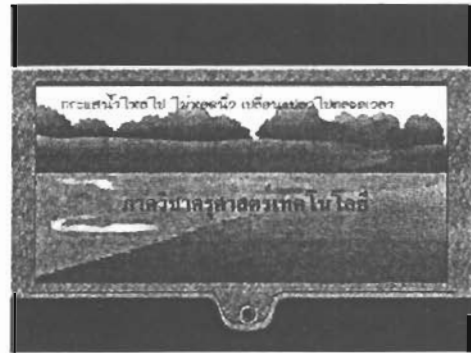
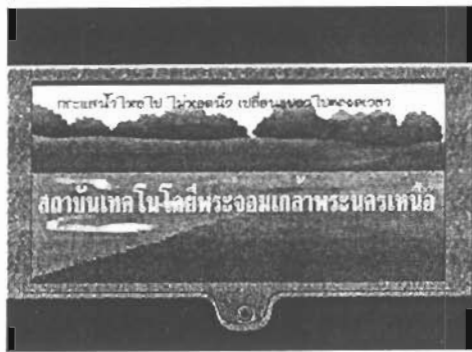
อาชีพที่เกี่ยวข้อง

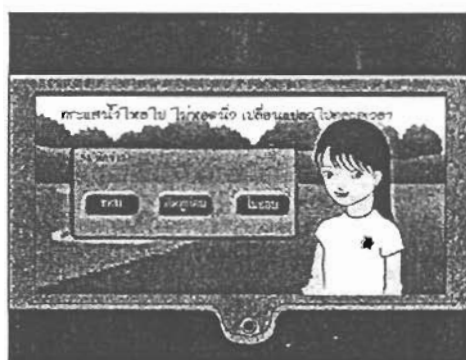
เจ้าหน้าที่ฝ่ายศิลปกรรมของบริษัทสื่อสิ่งพิมพ์ นักออกแบบฉากหรือเวที นักวาดภาพประกอบในนิตยสาร หนังสือต่างๆ นักออกแบบลวดลายต่างๆ เพื่อใช้ตกแต่งในบ้านเรือน เครื่องประดับ เสื้อผ้า เครื่องใช้ หรือบัตรอวยพรเอนกประสงค์ นักออกแบบแสดมปีหรือสัญลักษณ์วิทยากร ครู-อาจารย์ มัคคุเทศก์นำชมภาพศิลปะทั้งในประเทศและต่างประเทศ หรือมัคคุเทศก์ในการนำชมธรรมชาติ เจ้าของโรงเรียนสอนศิลปะเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ ให้กับกลุ่มเยาวชน

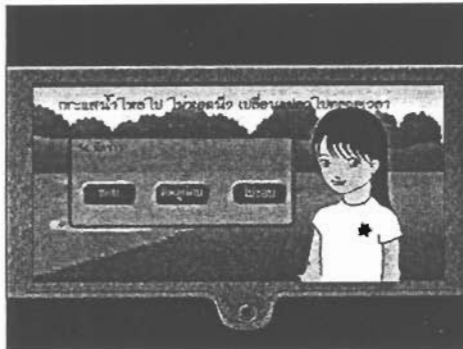
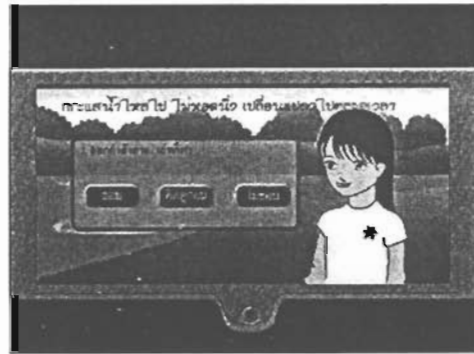
ภาคผนวก ง

บทเรียนคอมพิวเตอร์

เรื่อง การแนะแนวอาชีพ วิชาแนะแนว

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ : นางสาวเกษราภรณ์ พุทธารักษ์
 ชื่อวิทยานิพนธ์ : ผลการใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์เรื่อง “การแนะแนวอาชีพ” ที่มีต่อเจตคติ
 การเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
 สาขาวิชา : เทคโนโลยีเทคนิคศึกษา

ประวัติ

ประวัติส่วนตัว ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ 81/75 หมู่บ้านปริณุญลักษณ์ นวมินทร์ แขวงคลองกุ่ม
 เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร 10240

ประวัติการศึกษา สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี วิทยาศาสตร์บัณฑิต วิชาเอกเทคโนโลยี
 อุตสาหกรรม แขนงวิชาเทคโนโลยีก่อสร้าง สถาบันราชภัฏพระนคร

ประวัติการทำงาน ปัจจุบันทำงานในตำแหน่งช่างเทคนิค กองพัฒนาเมือง ฝ่ายโครงการพิเศษ
 การเคหะแห่งชาติ